Suomalaisen

Kirjallisuuden Seuran

Toimituksia.

43 Osa.

Helsingissä,
Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kirjapainossa,
1867.

ENGLANNIN KIELI-OPPI

YNNÄ

LUKEMISTO JA SANAKIRJA.

Suomalaisen

Kirjallisuuden Seuran

Toimituksia.

43 Osa.

Helsingissä,
Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kirjapainossa,
1867.

ENGLANNIN KIELI-OPPI

YNNÄ

LUKEMISTO JA SANAKIRJA.

Koulujen tarpeeksi

toimittanut

R. M. Oppman.

I.

KIELI-OPPI.

HELSINGISSÄ,
Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kirjapainossa,
1867.

Tätä kieli-oppia toimittaessa olen seuranut parhaastaan **Öhrlander'**in, **Ekman'**in, **May'**n *ja* **Murray'**n *teoksia. Lukemisto on melkein kokonansa painettu Öhrlander'in teoksesta sekä sanakirja tehty, lukemistoa tarkoin noutamalla,* **Webster'**in, **Thieme'**n *ja osittain* **Walker'**in *sanakirjan mukaan. Muutoin on järestys piammastaan yhtäläinen kuin* **Geitlin'**in *saksalaisessa ja* **Fleman'**in *ranskan kieli-opissa.*

Helsingissä Helmik. 1867.

R. M. O.

SISÄLTÖ.

I.

Kieli-oppi.

Sivulla.

Aputehdikköjen käytelmä.

Tekosanain käytelmä.

7. **Määräsana** (adverb).

8. **Siasana** (preposition).

Muoto- ja Lause-opillisia Ohjeita.

II.

Lukemisto ja Sanakirja.

Sivulla.

Poetry.

1 §. Englannin kieli-opissa on kolme pää-osaa:
1) *Alkeisoppi.*
2) *Muoto-oppi.*
3) *Lause-oppi.*

I. ALKEISOPPI.

2 §. Tähän pää-osaan kuuluu 1) *Oikeenääntäminen* (Orthoepy) ja 2) *Oikeenkirjoittaminen* (Orthografy).

1. Oikeenääntäminen (Orthoepy).

3 §. Tässä osassa on vaarinotettava kirjaimet, niiden ääntäminen sekä korko tavuissa.

Kirjaimet.

4 §. Englannin kielessä on 26 kirjainta:

A, a,	nimeltä	*ee.*	K, k,	nimeltä	*kee.*
B, b,	„	*bii.*	L, l,	„	*el.*
C, c,	„	*sii.*	M, m,	„	*em.*
D, d,	„	*dii.*	N, n,	„	*en.*
E, e,	„	*ii.*	O, o,	„	*oo.*
F, f,	„	*ef.*	P, p,	„	*pii.*
G, g,	„	*djii.*	Q, q,	„	*kjuu.*
H, h,	„	*etsch.*	R, r,	„	*ar.*
I, i,	„	*ei.*	S, s,	„	*es.*
J, j,	„	*djee.*	T, t,	„	*tii.*

U, u, nimeltä *juu.*		**X, x,** nimeltä *eks.*	
V, v, „ *vii.*		**Y, y,** „ *oei* (yhtenä tavuna).	
W, w, „ *döbl-juu.*		**Z, z,** „ *sed.*	

Muistutus. *W, w* ja *Y, y* ovat sanaa tahi tavuta alkaissa kerakkeita, muutoin ääntiöitä.

Kirjainten ääntäminen.

5 §. Ääntiöt (vowls).

a ääntyy, kussa se päättää pitkän tavun, jolla on korko, sekä yksinäisen kerakkeen edellä, jota seuraa *mykkä-e*, melkein kuin suomessa *ee*, esm. *saving*, säästävä, *lake*, järvi (lue: seeving, leek).

Poikkeus. Sanoissa *father*, isä, *master*, herra, *a* on luettava kuin suomal. *aa* ja sanoissa *any*, joku, *many*, moni, *Thames*, Temsin joki, kuin *e;* sekä sanassa *are* kuin *aa* ja sanassa *have* kuin *ä* suomessa.

„ „ niissä ykstavuisissa sanoissa, joilla on päätteenä *r, lf, lm* ja *rm* kuin suomessa *aa*, esm. *star*, tähti, *half*, puoli, *calm*, tyyni, *arm*, käsivarsi (lue: staar, haaf, kaam, aarm).

Poikk. Sanoissa *war*, sota, *warm*, lämmin, *a* on luettava piammastaan kuin suomessa *oo*.

„ „ kirjainten *ld, lk, ll* ja *lt* edellä melkein kuin *oo* suomessa, esm. *bald*, paljaspäinen, *talk*, puhua, *call*, kutsua, *salt*, suola (lue: boold, took, kool, soolt).

Poikk. Aputehdikössä *shall* kuuluu *a* melkein kuin suomen kielessä.

„ „ lyhyissä tavuissa, joissa *a:ta* seuraava kerake on luettava kaksinaiseksi, piammastaan kuin suomessa *ä*, esm. *and*, ja, *bad*, paha, *can*, voida, *cravat*, kaulahuivi (lue: änd, bäd, kän, krävvät).

Muist. 1. Monitavuisten sanain korottomissa päätetavuissa *able, ace, al, an* y. m. *a* on luettava omituisella rinta-äänteellä, jota suomen kielessä ei ole, ehkä se kuuluu suomal. ö:n puoleen, esm. *capable*, kunnollinen, *surface*, pinta, *moral*, siveys, *orphan*, orpolapsi.

Muist. 2. Korottomassa päätetavussa *age* ääntyy *a* kuin suomal. *i* tahi kuin *e* niissä kolmtavuisissa sanoissa, joissa korko on ensimäisellä tavulla, ja tavussa *ar* vastamainitulla rinta-ääntellä suomal. ö:n puoleen, esm. *marriage*, avioliitto, *savage*, villi, *preengage*; *liar*, valehtelija (lue: marridsch, savvidsch, priiengedsch; leiör).

Muist. 3. Lyhyessä päätetavussa *ain* ei *a* ensinkään kuulu, esm. *bargain*, kauppa (osto), *fountain*, lähde, *Britain*, Britannia (lue: bargin, fauntin, Brittin).

e ääntyy kerakkeen edellä samassa tavussa kuin suomen kielessä, esm. *accent*, äänen korko, *effect*, vaikutus (lue: aksent, effekt).

Poikk. Samaan lyhyeen tavuun kuuluvan *r:n* edellä *e* luetaan ennenmainitulla rinta-äänteellä suomal. ö:n puoleen, esm. *merchant*, kauppias, *after*, jälkeen, *corner*, kulma.

„ „ enemmän *e:n* puolen ruotsal. sanassa *beslut* (päätös), kussa *e* monitavuisten sanain keskessä päättää tavun, esm. *credit*, luottamus (lue: kreddit).

„ „ yksinäisen kerakkeen edellä, jota seuraa *mykkä-e*, kuin suomessa *ii*, esm. *glebe*, maapalanen, *complete*, täydellinen (lue: gliib, kompliit); samoin myös kuin *ii* niiden ykstavuisten sanain lopussa, joissa on ainoastaan yksi ääntiö, esm. *be*, olla, *he*, *she*, hän, *me*, minua y. m.

Muist. 1. Korottomissa alkutavuissa *de, pre, re, e* on luettava suomal. *i:n* puoleen, esm. *depend*, tulla j:kuhun, *desire*, halaita, *reply*, vastata (lue: dipend, diseir, riplei).

Muist. 2. Monitavuisten sanain päätetavussa *ed* ei *e* ensinkään kuulu, ellei sen edellä käy *d* tahi *t*, esm. *called*, kutsui, kutsunut (lue: koold).

Muist. 3. Sanoissa *England,* Englanti, *English,* Englantilainen, Englannin, *e* on luettava kuin *i* ja sanassa *clerk,* kirjuri, kuin suomessa *ä.*

Muist. 4. Varsinaisten englannin sanain lopussa, paitsi edellämainituissa ykstavuisissa sanoissa, joissa toista ääntiötä ei ole, *e* ei ensinkään kuulua. Eikä se myöskään kuulu johdettujen sanain runkosanassa, esm. *politeness,* kohteliaisuus (lue: polleitnes). Näissä tapauksissa sanotaan tätä ääntiötä *mykäksi.*

Muist. 5. Kussa *mykkä-e:n* edellä käypi *l* tahi *r,* joiden edellä taas on toinen kerake, kuuluu näiden kerakkeiden välissä heikosti äännettävä *e,* esm. *table,* pöytä, *sabre,* sapeli (lue: teeb'l, seeb'r).

i ääntyy yksinäisen kerakkeen edellä, jota seuraa *mykkä-e,* sekä useimmiten kirjainten *ld, nd, gh, gn* edellä kuin suomessa *ei,* esm. *mile,* peninkulma, *mild,* lauhkea, *find,* löytää, *high,* korkea, *sign,* merkki (lue: meil, meild, feind, hei, sein).

Poikk. Sanoissa *give,* antaa, *live,* elää, *i* on luettava aivan kuin suomen kielessä sekä muutamissa vieraista kielistä otetuissa sanoissa kuin suomessa *ii,* esm. *machine,* kone, *magazine,* varahuone (lue: maschiin, maggasiin).

„ „ kaksinaiseksi luettavan kerakkeen edellä kuin suomessa *i,* esm. *pin,* puikko, *promise,* lupaus (lue: pin, prommis).

Muist. 1. Samaan lyhyeen tavuun kuuluvan *r:n* edellä *i* usein ääntyy suomal. *e:n* puoleen, esm. *sir,* herra, *first,* ensimäinen, *flirt,* juoksennella.

Muist. 2. Sanoissa *gird,* pistopuhe, *girdle,* vyö, *girl,* tyttö, *i* on luettava kuin puhdas suomen *e.* Sana *iron,* rauta, luetaan melkein *ei'rn.*

o ääntyy aina *l:n* sekä muun yksinäisen kerakkeen edellä, jota seuraa *mykkä-e,* kuin suomessa *oo,* esm. *bold,* uljas, *home,* koti (lue: boold, hoom).

Poikk. Seuraavissa sanoissa *o* luetaan piammastaan kuin suomessa *ö*, esm. *come*, tulla, *done*, tehnyt, *dove*, kyyhkyjäinen, *glove*, haansikas, *love*, rakkaus, *none*, ei kukaan, *shove*, survata, *some*, joku.

o ääntyy kaksinaiseksi luettavan kerakkeen edellä kuin suomessa *o*, esm. *forest*, metsä, *province*, maakunta (lue: forrest, provvins).

Muist. 1. Seuraavissa sanoissa ja niiden johdatuksissa *o* luetaan melkein kuin suomessa *uu*: *ado*, vaiva, *approve*, hyväksyä, *bosom*, (lue: buusom) sydän, *do*, tehdä, *move*, liikuttaa, *improve*, parantaa, *into*, h—n, *lose*, kadottaa, *prove*, näyttää toteen, *remove*, muuttaa, *to*, -lle, *tomb*, hauta (lue: tuum).

Muist. 2. Sanat *one*, yksi, *once*, yhdesti, *woman*, vaimo, nais, monikossa *women*, ovat luettavat melkein näin: *vön*, *vöns*, *vummön*, mnk. *vimmin*.

Muist. 3. Päätetavussa *on* o tuskin kuuluukaan, esm. *bacon*, itra, *cotton*, pumpuli (lue: beek'n, kot'n) sekä luetaan päätetavussa *or* melkein kuin suomessa *ö*, esm. *actor*, näyttelijä (lue: aktör).

u ääntyy pitkän tavun lopussa, jolla on korko, sekä yksinäisen kerakkeen edellä, jota seuraa *mykkä-e*, piammastaan kuin *juu* sanassa *juuri*, esm. *cubic*, kuutio, *mule*, aasi, *tube*, kiikari (lue: kjuubik, mjuul, tjuub).

„ „ kahden kerakkeen edellä samassa tavussa kuin suomal. *u*, esm. *bull*, sonni, *bushel*, mitta.

„ „ kaksinaiseksi luettavan kerakkeen edellä melkein kuin *ö* suomessa, esm. *but*, mutta, *gun*, tykki (lue: böt, gön).

Muist. 1. Kussa tämä ääntiö sattuu samaan tavuun kuuluvan *r:n* jälkeen, niin se on luettava kuin *u* ruotsal. sanassa *ut* (ulos), esm. *rule*, ohje, *truce*, sotiliko.

Muist. 2. Sanat *burial*, hautaiset, *bury*, haudata, *buy*, ostaa, *business*, askare, *busy*, askaroita, *build*, rakentaa,

husband, isäntä, *minute*, minuutti, ovat luettavat näin: *berrial*, *berri*, *bei*, *bisnes*, *bissi*, *bild*, *hösbönd*, *minnit*.

y on sanaa tahi tavuta päättäissä ääntiö ja luetaan, kussa sillä on korko, kuin suomessa *ei*, esm. *dry*, kuiva, *mortify*, hillitä (lue: drei, mortifei); muutoin se ääntyy kuin *i* suomessa, esm. *navy*, laivasto, *modesty*, kainous (lue: neevi, moddesti).

6 §. Kaksääntävät (diphtongs).

ai ja *ay* ääntyvät melkein kuin suomessa *ee*, esm, *daily*, jokapäivänen, *stay*, viipyä (lue: deeli, stee).

Poikk. Sanoissa *plaid*, nuttu, *raillery*, suottapuhe, *ai* on luettava kuin *ä* ja sanassa *again*, taas, kuin *e* suomessa (lue: pläd, ralleri, egen).

au ja *aw* ääntyvät kuin suomessa *oo*, esm. *vault*, kupu (rakennuksessa), *law*, laki, *taught*, opettanut, *caught*, pyytänyt (lue: voolt, loo, toot, koot).

Poikk. Toisinaan *au* on luettava kuin *a* suomessa, esm. *draught*, juoma, *flaunt*, ylpeillä (lue: draft, flant) sekä sanassa *aunt*, täti, kuin suomessa *aa*.

ea ääntyy useimmiten kuin suomessa *ii*, esm. *heal*, parantaa, *reap*, leikata (eloa) (lue: hiil, riip).

„ „ kaksinaiseksi luettavan kerakkeen edellä samassa tavussa kuin *e* suomessa, esm. *breast*, rinta, *head*, pää (lue: brest, hed).

Poikk. Sanoissa *hearse*, ruumisvaunut, *early*, aikaisin, *heard*, kuuli, kuullut, *earn*, ansaita, y. m. luetaan *ea* melkein kuin *ö* suomessa.

„ „ ykstavuisissa sanoissa usein kuin suomessa *ee*, esm. *bear*, karhu, kantaa, *break*, taittaa, *great*, suuri (lue: beer, breek, greet).

Muist. Sanassa *heart*, sydän, *ea* on luettava kuin suomessa *aa*.

eau ääntyy kuin suomen kielessä *oo*, esm. *beau*, teikari (lue: boo); ehkä toisinaan melkein kuin *juu* suomessa, esm. *beauty*, kauneus (lue: bjuuti).

ee (kaksinainen ääntiö) kuin suomessa *ii*, esm. *cheese*, juusto, *seem*, näkyä l. näyttää j:kulta (lue: tschiis, siim).

Poikk. Sanassa *been*, ollut *ee* on luettava kuin suomen kielessä *i*.

ei ääntyy kirjainten *gh*, *gn*, *n* ja *r* edellä piammastaan kuin suomessa *ee*, esm. *neigh*, hirnua, *feign*, olla olevinansa, *rein*, ohjas, *heir*, perillinen (lue: nee, feen, reen, eer).

Poikk. Kirjainten *gn* edellä samassa tavussa *ei* toisinaan on luettava kuin suomal. *i*, esm. *foreign*, ulkomais, *sovereign*, haltija (lue: forrin, söverin); samoin myös monitavuisten sanain päätetavussa *feit*, esm. *counterfeit*, naamakuva (lue: kauntörfit).

„ „ kirjainten *c* ja *s* jälessä kuin suomessa *ii*, esm. *ceiling*, koristus (katossa), *seize*, ottaa kiini (lue: siiling, siis).

Muist. Kaksääntävä *eo* on luettava sanassa *people*, kansa, kuin *ii* ja sanassa *leopard*, leoparti, kuin suomessa *e* (lue: piip'l, leppörd).

eu ja *ew* ääntyvät tavallisesti melkein kuin *juu* sanassa *juuri*, esm. *Europe*, Europa, *new*, uusi (lue: juurop, njuu).

Poikk. Sanoissa *sew*, ommella, *shew*, näyttää, *ew* on luettava kuin suomessa *oo*.

ey ääntyy sanain alussa kuin suomen kielessä *ei*, esm. *eyelid*, silmänluomi (lue: eilid).

„ „ kussa sillä on korko melkein kuin suomessa *ee*, esm. *grey*, harmaa, *obey*, totella (lue: gree, obee), ehkä toisinaan kuin *i*, esm. *alley*, liittolainen (lue: alli).

„ „ muutoin melkein kuin suomal. *i*, esm. *money*, raha, *valley*, laakso (lue: monni, valli).

Muist. Sana *key*, avain, on luettava *kii*.

ie ääntyy kuin suomessa *ii*, esm. *field*, keto, *piece*, palanen (lue: fiild, piis).

ie ääntyy ykstavuisten sanain lopussa sekä niiden taivutuksissa ja yhdistyksissä kuin suomessa *ei*, esm. *lie*, valhe. *tie*, sitoa (lue: lei, tei).

Muist. Sanassa *friend*, ystävä, *i* ei ensinkään kuula (lue: frend).

oa ja *oe* ääntyvät kuin suomessa *oo*, esm. *boat*, vene', *float*, juosta, *foe*, vihollinen (lue: boot, floot, foo); mutta sanassa *shoe*, kenkä, *oe* ääntyy kuin suomal. *uu*.

oi ja *oy* kuin *oi* suomessa, esm. *point*, piste, *boy*, poika (lue: point, boi).

oo (kaksinainen ääntiö) luetaan yleiseen kuin *uu* suomessa, esm. *food*, eläke, *school*, koulu (lue: fuud, skuul).

Poikk. Sanoissa *foot*, jalka, *hood*, päällysnuttu, *stood*, seisoi, *wood*, puu, *oo* on luettava kuin *u*, sanoissa *door*, ovi, *floor*, lattia, kuin *oo*, ja sanoissa *blood*, veri, *flood*, joki, kuin *ö* suomen kielessä.

ou ja *ow* ääntyvät useimmiten kuin pikaisesti luettu *au*, esm. *plough*, aatra, *vow*, lupaus (lue: plau', vau'); ehkä toisinaan kuitenkin kuin suomessa *oo*, esm. *mould*, multa, *flow*, juosta (esm. vedestä) (lue: moold, floo).

Muist. 1. Kaksinaiseksi luettavan kerakkeen edellä *ou* ääntyy suomal. *ö*:n puoleen sekä kirjainten *ght* edellä samassa tavussa kuin suomessa *oo*, esm. *double*, kaksinainen, *couple*, pari, *fought*, taisteli, taistellut, *brought*, toi, tuonut, *sought*, etsi, etsinyt (lue: döb'l, köp'l, foot, broot, soot).

Muist. 2. Sanoissa *cough*, yskä, *trough*, kaukalo, *ou* luetaan kuin *o* (lue: koff, troff), sanoissa *enough*, kyllin, *slough*, kärmeennahka, *rough*, raaka, törkeä, *tough*, sitkeä, piammastaan kuin *ö* (lue: inöff, slöff, röff, töff), sanassa *young*, nuori, melkein kuin *ö* sekä sanassa *through*, lävitse, *you*, te, *your*, teidän, *youth*, nuoruus, kuin *uu* suomen kielessä.

Muist. 3. Monitavuisten sanain korottomassa päätetavussa *our* luetaan *ou* ennen mainitulla rinta-äänteellä

suomal. *ö:n* puoleen, esm. *honour*, kunnia, *neighbor*, naapuri (lue: onnör, neebör).

Muist. 4. Omanimisten nimisanain (nomina propria) päätetavut *borough* ja *mouth* ovat luettavat *burroo* ja *mut*, esm. Flamborough, Plymouth (lue: Flamburroo, Pleimut).

ui ääntyy siten, ettei *i* tavallisesti kuulukaan, ellei tämän kaksääntävän edellä käy *g* tahi *q*, esm. *sluice*, sulkulaitos, *fruit*, hedelmä (lue: sljuus, fruut); mutta *anguish*, tuska, *vanquish*, voittaa (lue: angu'isch, vangku'isch).

Muist. Sanoissa *build*, rakentaa, *biscuit*, sokurileivos, *circuit*, ympäryys, *conduit*, johtolaitos, *guild*, seura, yhteys, *guilt*, rikos, y. m. m. *ui* ääntyy kuin paljas suomal. *i* (lue: bild, biskit, sirkit, köndit, gild, gilt).

7 §. Kerakkeet (consonants).

b ääntyy kuin ruotsin kielessä, esm. *baker*, leipuri, *club*, nuija, (lue: beekör, klöb); mutta *t:n* edellä ja useimmiten *m:n* jälessä *b* ei ensinkään kuulu, esm. *debt*, velka, *lamb*, lammas (lue: det, lam).

c ääntyy *a:n*, *o:n*, *u:n* ja kerakkeen edellä ynnä sanan ja tavun lopussa kuin *k* suomessa, esm. *cart*, rattaat, *cob*, suippu, *cut*, leikata, *clock*, kello, *mimic*, mukailla, *tactical*, sotatieteesen kuuluva (lue: kaart, kob, köt, klok, mimmic, taktiköl).

„ „ *e:n*, *i:n* ja *y:n* edellä kuin pehmeästi luettu *s*, esm. *certain*, varma, *city*, kaupunki, *mercy*, laupiuus (lue: serttin, sitti, merssi).

„ „ *e:n* ja *i:n* edellä, joita seuraa toinen ääntiö ja kussa korko on edellisellä tavulla, kuin kovasti luettu *sch*, esm. *ocean*, valtameri, *social*, seurallinen (lue: ooschön, sooschal).

ch ääntyy puhtaissa engl. sanoissa piammastaan kuin *tsch*,

esm. *child*, lapsi, *church*, kirkko (lue: tscheild, tschörtsch).

ch ääntyy ranskan kielestä otetuissa sanoissa kuin hyvin pehmeästi luettu *sch*, esm. *chaise*, kiesit, *chagrin*, harmi (lue: schees, schagriin).

„ „ vanhoista kielistä otetuissa sanoissa ja kerakkeen edellä sekä monitavuisten sanain lopussa kuin suomessa *k*, esm. *Achilles*, *drachma* (mitta), *monarch*, hallitsija (lue: Akilles, drakma, monnark).

Muist. Omanimisten nimisanain päätetavussa *ich* luetaan *ch* kuin *tsch*, esm. Greenwich (lue: Griinitsch).

d ääntyy kuin ruotsin kielessä, esm. *date*, päivänmäärä, *delay*, ylöslykkäys (lue: deet, dilee).

Muist. 1. Muutamissa sanoissa, esm. *handkerchief*, nenäliina, *handsome*, kaunis, *d* ei ensinkään kuulu (lue: hänkörtschif, hänsöm).

Muist. 2. Kussa monitavuisten sanain päätetavun *ed* edellä käypi kova kerake, niin *d* on luettava kuin *t*, jonka ohessa *e* tuskin kuuluukaan, esm. *passed*, kulkenut, *tripped*, kaatunut (lue: pas't, trip't).

f ääntyy kuin sanain ja tavujen alussa ruotsin kielessä, esm. *for*, sillä, *friend*, ystävä (lue: foor, frend).

Poikk. Siasanassa *of* luetaan *f* kuin suomal. *v*, ehkei kuitenkaan liittosanoissa, esm. *whereof*, mistä (lue: hu'eerof).

g ääntyy *e:n*, *i:n* ja *y:n* edellä pehmeästi melkein kuin *dsch*, esm. *forge*, paja, *gingle*, helistää, *apology*, puolustuskirje (lue: foordsch, dsching'l, apollodschi).

„ „ *a:n*, *o:n*, *u:n*, *l:n* ja *r:n* edellä kovasti kuin ruotsal. sanassa *gå* (käydä), esm. *game*, peli, *gone*, käynyt, *gun*, tykki, *glory*, kunnia, *great*, suuri (lue: geem, gon, gön, gloori, greet).

g ääntyy kovasti myös kaikissa saksilaisissa ja anglosaksilaisissa sanoissa, jos kohta *e* tahi *y* seuraakin, esm. *get*, saada, *give*, antaa, *finger*, sormi, *stronger*, vahvempi, *longer*, pitempi.

Muist. 1. Sanain alussa ja lopussa *n:n* edellä *g* ei ensinkään kuulu, esm. *gnat*, itikka, *foreign*, ulkomais (lue: nat, forrin); mutta *g* pitää kovan äänteensä, kussa se päättää tavun, jota seuraa toinen *n:llä* alkava tavu, esm. *signal*, ilmoitusmerkki (lue: signal).

Muist. 2. Monitavuisten sanain päätetavut *geon*, *gion* ovat luettavat melkein kuin *dschön*, esm. *dungeon*, vankihuone, *religion*, uskonoppi (lue: döndschön, riilidschön).

gh ääntyy sanain ja tavujen alussa kuin kovasti luettava *g*, esm. *ghost*, kummitus, *aghast*, pelästynyt (lue: goost, agast).

„ „ sanain lopussa usein kuin *f* sanain ja tavujen alussa ruotsin kielessä, esm. *cough*, yskä, *enough*, kyllin, *laugh*, nauraa, *rough*, karkea, *slough*, kärmeennahka, *tough*, sitkeä, *trough*, kaukalo (lue: koff, inöff, laff, röff, slöff, töff, troff); samoin myös sanoissa *draught*, juoma, *laughter*, nauru (lue: draft, laftör).

Muist. Sanain keskessä ja lopussa *gh* usein ei ensinkään kuulu, esm. *haughty*, ynseä, *might*, voimallinen, *right*, oikea, *thought*, ajatellut, *high*, korkea, *neigh*, lähestyä, *plough*, aatra, kyntää, *slough*, suopaikka, *though*, vaikka, *through*, lävitse y. m. (lue: hooti, meit, reit, toot, hei, nei, plau', slau', too, truu).

gu luetaan ääntiön edellä kuin paljas kova *g*, esm. *guard*, vartija, *guess*, arvata, *guide*, saattaa (lue: gaard, ges, geid); mutta päätetavun *ish* edellä kuin pikaisesti äännetty *gu*, esm. *anguish*, tuska (lue: angu'isch).

h ääntyy kuin suomen kielessä; mutta alkuperäisin latinaisten sanain alussa *h* useimmiten ei kuulukaan, esm.

hour, tunti, *honour*, kunnia, *honest*, rehellinen, *humour*, mieli, *humble*, nöyrä, *heir*, perillinen (lue: au'r, onnör, onnest, juumör, ömb'l, eer); eikä myöskään sanain lopussa ääntiön jälessä, esm. *ah! hah! oh! foh! Sarah, Messiah*, (lue: aa! haa! oo! fo'! Seera, Messeija).

j ääntyy melkein kuin pehmeä *g*, esm. *jolly*, ilonen, *jest*, puhua suotta (lue: dscholli, dschest).

k ääntyy kuin suomen kielessä; mutta *n:n* edellä *k* ei ensinkään kuulu, esm. *knife*, veitsi, *knight*, ritari (lue: neif, neit).

l ääntyy myös kuin suomessa; mutta päätteissä *alf*, *alk*, *alm* se ei ensinkään kuulu, esm. *half*, puoli, *talk*, puhua, *calm*, tyyni (lue: haaf, took, kaam).

m ja *n* ääntyvät kuin suomen kielessä; mutta *m:n* jälessä sanan lopussa *n* ei ensinkään kuulu, esm. *hymn*, veisu, *solemn*, juhlallinen (lue: him, solem).

p ääntyy kuin suomessa; mutta *s:n* edellä sekä *m:n* ja *t:n* välissä samassa tavussa *p* ei kuulu, esm. *psalm*, virsi, *prompt*, paikalla, *tempt*, viekoitella (lue: saam, promt, temt).

ph ääntyy kuin *f* sanain ja tavujen alussa ruotsin kielessä, esm. *phantom*, kummitus, *philosophy*, viisaustiede (lue: fantöm, filossofi).

Poikk. Sanoissa *Stephen*, Tahvana, *nephew*, lapsenlapsi, *ph* on luettava kuin suomessa *v* (lue: Stiiv'n, nevju); sana *shepherd*, paimen, luetaan *scheppörd* ja *diphthong*, kaksääntävä, *diptong*.

q ääntyy sitä aina seuraavan *u:n* ohessa kuin pikaisesti luettu *ku*, esm. *quake*, vavista, *queen*, kuningatar (lue: ku'eek, ku'iin).

que ääntyy sanain lopussa kuin paljas *k*, esm. *antique*, vanha, *pique*, pahajuonisuus (lue: antiik, piik).

r ääntyy kuin suomen kielessä; mutta kerakkeen edellä samassa tavussa *r* on luettava niin pehmeästi, että tuskin kuuluukaan, esm. *card*, kortti, *storm*, myrsky.

s ääntyy sanain ja tavujen alussa tavallisesti kuin suomen kielessä, esm. *sun*, aurinko, *sister*, sisär (lue: sön, sistör).

„ „ hyvin pehmeästi seuraavissa tapauksissa: 1) nimisanain monikossa ja tekosanain yksikön 3:ssa personassa, ellei joku kovista kerakkeista *f, k, p, t* tahi kovasti äännettävä *th* käy sen edellä, esm. *booths*, puodit, *riches*, rikkaudet; *says*, sanoo, *has*, *is*, *was*; 2) päätteessä *-sm*, esm. *spasm*, suonenveto; 3) sanoissa *as*, niinkuin *his*, hänen; sekä 4) kahden ääntiön välissä, esm. *nose*, nenä, *desire*, halaita.

Muist. Kahden ääntiön keskessä *s* luetaan kovasti muutamissa nimi- ja laatusanoissa, esm. *use*, käytäntö, *diffuse*, hajoitettu, joten nämä eroittuvat samalla tavalla kirjoitetuista tekosanoista, *use*, käyttää, *diffuse*, hajoitta, joissa *s* ääntyy pehmeästi.

„ „ *e:n*, *i:n*, *u:n* edellä, joita seuraa toinen ääntiö ja kussa korko on edellisellä tavulla, kuin *sch*, esm. *nauseous*, inhottava, *Persia*, Perssian maa, *usual*, tavallinen, *sensual*, aistillinen (lue: nooschös, Perscha, juuschjual, senschjual); samoin myös kuin *sch* päätteen *-ure* edellä, esm. *measure*, mitta (lue: meeschur).

sc ääntyy *e:n*, *i:n* ja *y:n* edellä tavallisesti kuin paljas suomal. *s*, esm. *science*, tiede, *scene*, näytös; mutta kussa korko sattuu edelliselle tavulle, luetaan *sc* kuin *sch*, esm. *conscience*, tunto (lue: konschens); sanoissa *sceptic*, epäilijä, *scirrus*, muhku kuin *sk*.

sch ääntyy kuin *sk*, esm. *school*, koulu (lue: skuul).

sh ääntyy kuin *sch*, esm. *ship*, laiva, *sheep*, lammas (lue: *schip*, schiip).

t ääntyy kuin suomen kielessä; mutta tekosanain päätetavussa *sten*, esm. *listen*, kuunnella, *s:n* ja *l:n* välissä, esm. *castle*, linna, sekä sanoissa *Christmas*, joulu, *mortgage*, panttaus, *bankruptcy*, pankrutti, *often*, usein, *soften*, pehmittää, *softener*, pehmittäjä, *t* ei ensinkään kuulu (lue: lis'n, kas'l, Krismas, morgedsch, bankrupsi, of'n, sof'n, sofnör).

„ „ samaan tavuun kuuluvan *u:n* edellä kuin *tsch*, esm. *nature*, luonto, *perpetual*, alinomainen (lue: neetschur, perpetschual).

Muist. Jolloin *ti* sattuu ääntiön edelle ja sitä edellisellä tavulla on korko, luetaan *ti* kuin *sch*, esm. *partial*, osallinen, *motion*, liikutus, *patience*, kärsivä (lue: parschal, mooschön, peeschens); ehkä kuitenkin kuin *tj*, kussa sen edellä on *s* tahi *x*, esm. *Christian*, kristitty, *mixtion* j. n. e. Nimisanain päätteessä *tier*, esm. *courtier*, hovimies, sekä kirjaimilla *ty* päättyvien sanain taivutuksissa, esm. *mighty*, voimallinen, *mightier*, voimallisempi, *mightiest*, voimallisin, *ti* ääntyy kuin suomen kielessä.

tch ääntyy kuin *tsch*, esm. *fetch*, tuoda, *stretch*, ulottaa (lue: fetsch, stretsch).

th on äänettävä siten, että kieli suussa lykätään hiukkasen etuhammasten väliin ja painetaan ylähampaita vasten, jossa tilassa kovemmalla sepeltämisellä saadan *th:n* kova äänne ja heikommalla pehmeä äänne. Edelliseen äänteesen on perustuksena kirjain *t*, jälkimäiseen *d*.

Th ääntyy:

Kovasti sanain alussa, esm. *think*, ajatella, *thick*, paksu, *thunder*, jyrinä j. n. e.

Poikk. Pehmeästi kaikissa asemoissa (pronouns) ynnä seuraavissa sanoissa: *than*, kuin, *that*, että, *the* (varake),

thence, sieltä, *there*, siellä, *thither*, sinne, *though*, vaikka, *thus*, niin, *then*, koska, silloin.

Kovasti myös sanain lopussa, esm. *death*, kuolema, *breath*, hengähys, *mouth*, suu.

Poikk. Pehmeästi sanoissa: *with*, kanssa, *booth*, puoti, *beneath*, alla y. m.

„ sanain keskessä, esm. *panther*, pantteri, *orthodox*, oikea-uskoinen, *misanthrope* y. m.

Poikk. Pehmeästi sanoissa: *worthy*, arvoisa, *farthing*, neljäs osa engl. penniä, *brethren*, veljet, y. m. m.

Pehmeästi kahden ääntiön välissä puhtaissa engl. sanoissa, esm. *father*, isä, *mother*, äiti, *brother*, veli, *heathen*, pakana, *together*, yhtenä.

Kovasti samassa tilassa vanhoista kielistä oletuissa sanoissa, esm. *apathy*, haluttomuus, *sympathy*, yhtätuntoisuus, *apothecary*, apteekkari, y. m.

Muist. Toisinaan *th* on luettava kuin suomalainen *t*, esm. *Thomas*, Tuomas, *Thames*, Temsin joki, *thyme*, nummenkukka.

v ääntyy kuin suomen kielessä.

w on sanaa tahi tavuta alkaissa kerake ja kuuluu ääntiön edellä pikaisesti äännetyn suomal. *u:n* puoleen, esm. *west*, länsi, *sworm*, joukko (lue: u'est, su'orm).

Poikk. Sanassa *sword*, miekka, *wo* ääntyy kuin suomessa *oo* (lue: soord).

Muist. 1. *R:n* edellä *w* ei ensinkään kuulu, esm. *wrong*, väärä, *write*, kirjoittaa (lue: rong, reit); eikä se myöskään kuulu *h:n* edellä, kussa tätä keraketta seuraa *uu:ksi* luettava *o* tahi *oo*, esm. *who*, joka, *whose*, jonka, *whoop*, kiljua (lue: huu, huus, huup).

Muist. 2. Muutoin *wh* ääntyy kuin kovanlaisella hengähyksellä pikaisesti luettu *hu*, jossa *h* tuskin kuuluukaan, esm. *what*, mikä, mitä, jota, *where*, missä, *why*, miksi, *white*, valkea (lue: hu'at, hu'eer, hu'ei, hu'eit).

x ääntyy sanaa alkaissa kuin pehmeästi luettu *s*, esm. *Xenophon*, *Xantippe*.

„ „ sanain keskessä ja lopussa kuin suomessa *ks*, esm. *extent*, laveus, *six*, kuusi (lue: ekstent, siks).

Muist. Korottomassa alkutavussa *ex*, jota seuraa ääntiö, *x* usein on luettava kuin *gs*, jossa *s* ääntyy hyvin pehmeästi, esm. *example*, esimerkki, *exist*, oleskella (lue: egsamp'l, egsist).

y on sanaa tahi tavuta alkaissa kerake ja ääntyy sinään kuin suomessa *j*, esm. *yet*, kuitenkin, *lawyer*, lakimies (lue: jet, loojör).

z ääntyy kuin hyvin pehmeästi luettu *s*, esm. *zeal*, uutteruus, *zigzag*, sikinsokero (lue: siil, sigsag).

Korko tavuissa.

8 §. Korko on se kovempi äänen voima, jolla toinen tahi toinen tavu sanassa on äännettävä.

Muist. 1. Kor'on siaa merkitsemme tässä jälellä korkomerkkeillä *acute* (´) ja *grave* (`). Kussa edellinen korkomerkki on ääntiön päällä, tämä ääntiö on luettava lyhyeen ja seuraava kerake kaksinaiseksi, mutta jolloin ääntiön päällä on jälkimäinen tahi grave, niin ääntiö on luettava pitkään.

Muist. 2. *Ykstavuiset sanat*, joissa on ainoastaan yksi ääntiö, ovat yleiseen luettavat lyhyeen, esm. *stáb*, puukonpistos, *láp*, povi, *béd*, sänky, *léd*, talutettu, *shíp*, laiva, *bút*, mutta, *rún*, juosta, j. n. e., mutta tämänkaltaiset ykstavuiset sanat ääntyvät pitkään: 1) kussa niillä on päätteenä *ar*, *ld*, *nd*, *ght*, esm. *fàr*, loittosa, *òld*, vanha, *mìnd*, mieli, *nìght*, yö; sekä 2) useimmiten silloin, jolloin päättyvät tällä ainoalla ääntiöllä, esm. *mè*, minua, *hè*, *shè*, hän, *wè*, me, *mỳ*, minun, -ni, *dò*, tehdä, *nò*, ei, *flỳ*, lentää, *slỳ*, viekas. Samoin myös sana *Ì*, minä (lue: ei).

Muist. 3. *Ykstavuiset sanat*, joissa on kaksinainen ääntiö tahi jotka päättyvät *mykkä-e:llä*, sitä vastaan ovat luettavat pitkään, esm. *bòòt*, saapas, *seèd*, siemen; *hère*, täällä, *lìfe*, elämä, *stòne*, kivi, *ùse*, hyöty, *stỳle*, piirin j. n. e.

1. *Kakstavuisissa nimi- ja laatusanoissa* korko yleiseen on ensimäisellä tavulla, esm. *próverb*, sananlasku, *móment*, hetki, *dísmal*, surullinen, *cógent*, pakoittava.

Muist. Muutamat yhdenlaisesti kirjoitetut ja muutoin samalla tavalla ääntyvät nimi- ja laatusanat eroittuvat toisistansa korkoon nähden, esm. *gallánt*, teikari, *gállant*, urhollinen, *cómpact*, liitto, *compáct*, tiheä, y. m.

2. *Kakstavuisissa tekosanoissa* korko tavallisesti on jälkimäisellä tavulla, esm. *convért*, kääntää, *infórm*, ilmoittaa, *depòse*, panna takavarikkoon; mutta yksitavuisista tekosanoista syntyneissä participioissa ensimäisellä tavulla, esm. *bídden*, käsketty, *pàying*, maksava.

Muist. Kahden edellisen pää-ohjeen mukaan useimmiten voipi toisistansa eroittaa kaksi samalla tavalla kirjoitettua ja muutoin yhdenlaisesti ääntyvää sanaa, joista toinen on nimi- tahi laatusana ja toinen tekosana, esm. *próduce*, tuote, *prodùce*, tuottaa; *préssent*, saapuvilla oleva, *presént*, esittää.

3. *Muissa kakstavuisissa puheenosissa*, niinkuin määrä- ja siasanoissa y. m., korko säännöllisesti on jälkimäisellä tavulla, esm. *abóve*, ylhäällä, *abòut*, noin, *abròad*, ulkomaalla, *befòre*, ennen, *upón*, päällä.

Muist. Niissä *kakstavuisissa sanoissa*, jotka ovat syntyneet siten, että niihin on liitetty johdatus- eli taivutus-päätteet, korko on ensimäisellä tavulla, esm. *kíngdom*, kuninkaanvalta, *lóver*, rakastaja, *ártist*, taideniekka, *chìldish*, lapsellinen, *tòilsome*, vaivaloinen, *zèalous*, uuttera, *áctest*, sinä teet, *ácted*, hän teki, *meèkly*, lauhkeasti.

4. Niissä *kolmtavuisissa sanoissa*, jotka ovat syntyneet siten, että niihin on liitetty joku pääte tahi pantu joku tavu runkosanan edelle, korko tavallisesti on runkosanalla, esm. *lòveliness*, hempeys, *ténderness*, lempeys, *wágoner*, ajaja, *assùrance*, vakuutus, *bespátter*, panetella.

5. Niissä, joilla on päätteenä *ous, al, ion*, korko on ensimäisellä tavulla, esm. *árduous*, työläs, *cápital*, pääkaupunki, *méntion*, mainita.

6. Korko myös on ensimäisellä tavulla niissä *kolmtavuisissa sanoissa,* joilla on päätteenä *y, re* ja *le,* esm. *éntity,* olennollisuus, *spécify,* luetella eriksensä, *liberty,* vapaus, *víctory,* voitto, *theàtre,* teatteri, *légible,* jota voipi lukea.

7. Joilla on päätteenä *ator,* niissä *kolmtavuisissa* sanoissa korko on keskimäisellä tavulla, esm. *spectàtor,* katselija, *creàtor,* luoja; ehkä seuraavissa sanoissa ensimäisellä tavulla: *órator,* kaunopuhelija, *sénator,* senaattori, *bárrator,* vääryyden tekijä, *légator,* jälkeensäätäjä.

8. Niissä *kolmtavuisissa sanoissa,* joiden keskimäisessä tavussa on kaksääntävä tahi ääntiö kahden kerakkeen välissä, korko on mainitulla tavulla, esm. *endéavour,* harrastus, *doméstic,* palvelija, *elástic,* viruva.

9. Ranskan kielestä otetuissa *kolmtavuisissa sanoissa* korko tavallisesti on viimeisellä tavulla, esm. *repartèe,* sukkela vastaus, *magazìne,* varahuone y. m.

10. Ne sanat, joissa on *useampaa kuin kolme tavuta,* yleiseen noudattavat niiden sanain ohjeita, joista johtavat alkunsa, esm. *árrogating,* ylpeilevä, *cóntinency,* kohtuullisuus, *incóntinently,* kohtuuttomasti, *commùnicableness,* puheliaisuus.

11. Korko enimmiten on viimeistä edellisellä tavulla niissä *monitavuisissa sanoissa,* joilla on päätteenä *ator,* esm. *emendàtor,* parantaja, *gladiàtor,* gladiattori, *prevaricàtor,* petturi.

12. Joilla on päätteena *ble,* niissä *monitavuisissa sanoissa* korko tavallisesti on ensimäisellä tavulla, esm. *àmicable,* rakastettava, *déspicable,* ylenkatsottava, *ácceptable,* hyväksyttävä, *mémorable,* muistettava; mutta toisella tavulla, jos tässä on ääntiö kahden kerakkeen edellä, esm. *combústible,* jota käypi polttaminen, *condémnable,* rangaistuksen alainen.

13. Niissä *monitavuisissa sanoissa* taas, joilla on päätteenä *ion, ous, ty, ia, io, cal,* korko on kolmannella tavulla lopusta lukien, esm. *salvàtion,* pelastus, *victòrious,* voiton päällä oleva, *actívity,* toimellisuus, *cyclopædia,* ensyklopedia (tieteistö), *punctílio,* ylenpaltinen tarkkuus, *despótical,* ylenvaltainen.

2. Oikeenkirjoittaminen (Orthografy).

9 §. Yleisiä ohjeita.

1. Ykstavuisissa sanoissa, jotka päättyvät kirjaimilla *f, l, s,* joiden edellä käypi ääntiö, nämä kerakkeet muuttuvat kaksinaisiksi, esm. *staff,* sauva, *mill,* mylly, *pass,* kulkea, *miss,* uupua.

Poikk. Seuraavat sanat pitävät loppukerakkeen yksinäisenä: *of,* -lta (-ltä), *if,* jos, *as,* kuin, *is,* on, *has,* hänellä on, *yes,* jaa, *his,* hänen, -nsa (-nsä), *was,* oli, *us,* meitä, *thus,* niin.

Muist. Sanoissa *add,* lisätä, *ebb.* vähetä, *butt,* (mitta), *egg,* muna, *odd,* epätasainen, *err,* rikkoa, *inn,* ravintola, *bunn,* sokurileivos, *purr,* hyrrittää (kissasta), *buzz,* hyristä, loppukerake myös on muuttunut kaksinaiseksi.

2. Niissä sanoissa, jotka päättyvät *y:llä,* jonka edellä on kerake, tämä *y* muuttuu kaikissa kieliopillisissa muodostuksissa *i:ksi,* esm. *fancy,* mielikuvitus, monik. *fancies; fly,* kärpänen, mnk. *flies; pretty,* kaunis, *prettier,* kauneampi, *prettiest,* kaunein l. kaunihin; *apply,* mukauttaa, *applies,* hän mukauttaa; *carry,* kantaa, *carries,* hän kantaa.

Poikk. Present-participiossa *y* sitä vastaan ei muutukaan *i:ksi,* esm. *carrying,* kantava, *applying,* mukauttava.

3. Jolloin *y:n* edellä käypi ääntiö, niin *y* ei muutu *i:ksi,* esm. *toy,* leikkikalu, mnk. *toys; delay,* este, mnk. *delays.*

Poikk. Tekosanain *lay*, panna, *pay*, maksaa, *say*, sanoa, imperfect-indicativossa ja participle-perfectossa *y* sitä vastaan muuttuu *i:ksi: laid, paid, said.*

4. Kussa niihin sanoihin, joilla on päätteenä *y* kerakkeen jälessä, liitetään joku kerakkeella alkava päätetavu, tämä *y* muuttuu *i:ksi*, esm. *happy*, onnellinen, *happily*, onnellisesti, *happiness*, onni. Mutta jos *y:n* edellä käypi ääntiö, tämä muutos tapahtuu harvoin, esm. *boy*, poika, *boyish*, poikamainen; *joy*, ilo, *joyful*, ilonen.

5. Ykstavuisissa sanoissa sekä niissä monitavuisissa, joissa korko on viimeisellä tavulla ja jotka päättyvät yksinäisellä kerakkeella, jonka edellä on yksinäinen ääntiö, tämä kerake muuttuu kaksinaiseksi, kussa mainitut sanat saavat ääntiöllä alkavan lisätavun, esm. *wit*, sukkeluus, *witty*, sukkela; *begin*, alkaa, *beginner*, alkaja, *abet*, *abettor*.

6. Jolloin niihin sanoihin, joilla on päätteenä *ll*, liitetään tavut *ness*, *less*, *ly*, *ful*, jääpi toinen *l* pois, esm. *full*, täysi, *fulness*, täyte; *skill*, taitava, *skilles*, taitamatoin; *dull*, hidas, *dully*, hitaasti; *will*, tahto, *wilful*, yksipäinen j. n. e.

7. Kussa tavut *able*, *ible*, *ing*, *ish* liitetään *mykkä-e:llä* päättyviin sanoihin, mainittu *e* melkein aina jääpi pois, esm. *blame*, nuhde, *blamable*, nuhteenalainen, *sense*, tunto, *sensible*, arkatuntoinen, *love*, rakastaa, *loving*, rakastava, *slave*, orja, *slavish*, orjantapainen; mutta jos *e:n* edellä runkosanassa on *c* tahi pehmeästi luettava *g*, niin *e* pidetään, jossa *able* liitetään, esm. *service*, ansio, *serviceable*, ansiollinen, *change*, muttaa, *changeable*, muttuvainen y. m.

10 §. Sanain jakaminen kahdelle riville.

1. Yksinäinen kerake kahden ääntiön välissä kuuluu jälkimäiseen tavuun, esm. *de-light*, *bri-dal*, *re-source*.

Poikk. Vastamainittua ohjetta ei noudata kerake *x* eikä *ck*, esm. *ex-ist*, *ex-amen*, *pock-et*; eivätkä myöskään yhdistetyt sanat, joi-

den eri sanoja ei käy jakaminen, esm. *up-on, un-even, dis-ease, an-other.*

2. Jolloin sana alkaa kahdella kerakkeella, ei näitä kerakkeita saa eroittaa toisistansa, esm. *sti-fle;* mutta kussa kaksi keraketta sattuu kahden ääntiön väliin ja yhtenä eivät voi tavuta alkaa, silloin ovat eroitettavat, esm. *ut-most, un-der, er-ror, in-sect, cof-fin.*

Muist. Muodoltansa kaksinaiset kerakkeet *ch, ck, gh, ph, sh, th* sekä *sch* ovat kuitenkin pidettävät yksinäisinä, jonka vuoksi niitä ei käy eroittaminen.

3. Kussa kolme keraketta on sanan keskessä, ei niitäkään saa eroittaa toisistansa, jos nimittäin yhtenä voivat alottaa tavun ja seuraava ääntiö on pitkä, esm. *de-throne, de-stroy;* mutta jos seuraava ääntiö on lyhy, ensimäinen kerake aina kuuluu edelliseen tavuun, esm. *dis-tract, dis-train.*

4. Jossa kahden ääntiön väliin sattuu kolme tahi useampaa keraketta, jotka yhtenä eivät voi tavuta alkaa, kuuluvat ne, joilla tavuta käypi alottaminen, jälkimäiseen, mutta toiset edelliseen tavuun, esm. *ab-stain, com-plete, em-broil, dan-dler, da-ple, con-strain, hand-some.*

5. Kaksi eriksensä luettavaa ääntiötä eroitetaan toisistansa, esm. *cru-el, de-ni-al, so-ci-e-ty.*

6. Taivutuspäätteet yleiseen ovat eroitettavat pääsanasta, esm. *teach-ed, teach-est, teach-ing, teach-er, great-er, brush-es.*

11 §. Suurten alkukirjainten käyttäminen.

Suurella alkukirjaimella tulee kirjoittaa:

1. Kirjallisen teoksen, uuden luvun ja lauseen ensimäinen sana sekä kysymys- ja huudahus-merkkiä seuraava sana, ellei tällä sanalla alkava lause, ajatuksen juoksun puolesta, mitenkään kuulu edelliseen lauseesen.

2. Runoelman uutta riviä alkava sana.

3. Jumaluuden nimitykset, esm. *God,* Jumala; the *Almighty,* Kaikkivaltaisuus; *the Supreme Being,* Ylhäin·olento; *the Lord,* Herra; *Providence,* Luoja j. n. e.

4. Omanimiset nimisanat (nomina propria), niinkuin ihmisten, kaupunkien, vuorien, jokien, laivain y. m. nimet, esm. *George,* Yrjö, *London,* Lontoo, *the Alps,* Alppivuoret, *Thames,* Temsinjoki, *the Vigilant* (laivan nimi).

5. Omanimisistä nimisanoista johdatetut laatusanat, esm. *Grecian,* Kreikkalainen; *Roman,* Ruomalainen; *English,* Englantilainen, Englannin; *Italian,* Italialainen.

6. Nimi- ja laatusanat kirjain nimissä, esm. *Johnson's Dictionary of the English Language,* Englannin kielen sanakirja Johnson'ilta.

7. Itsiöllisen asemon 1:n persona *I,* minä, sekä kiihtosana *O.*

12 §. Muutamia yleisiä supistuksia.

Englannin kielen pikanen ääntäminen vaikuttaa, etenkin jokapäiväsessä puheessa, sanain supistuksia, jotka ovat merkittävät *heitto- l. katomerkillä* (apostrophe) '.

Seuraavat ovat tavallisimpia:

I'm	= I am.	'twill	= it will.
I've	= I have.	let's	= let us.
I'll	= I will.	mayn't	= may not.
I'd	= I would.	ne'er	= never.
can't	= cannot.	o'er	= over.
don't	= do not.	tho'	= though.
e'en	= even.	what's	= what is.
'tis	= it is.	wouldn't	= would not.
'twas	= it was.	you're	= you are.

13 §. Eroitus- eli välimerkit (Points).

Nämä ovat englannin kielessä samat kuin suomessakin. *Komman l. pilkun* (,) käyttäminen kumminkin on jotakuta erilainen kuin suomen kielessä. Tätä eroitusmerkkiä

engl. kielessä nimittäin ei aina käytetä takakohtaisella asemolla (relative pronoun) tahi jollakulla sidesanalla (conjunction) alkavan sivu- eli välilauseen edellä, esm. *The man who was here yesterday has broken his leg,* Se miesi, joka eilen oli täällä, on taittanut jalkansa. *I know that you were there this morning,* Minä tiedän, että sinä olit siellä tänä aamuna. Sitä vastaan eroitetaan tavan mukaan *kommalla l. pilkulla* semmoiset lauseenosat tahi yksinäiset sanatkin, joita, ajatuksen juoksua lauseessa häiritsemättä, voipi tykkänänsä jättää pois, esm. *I saw, with very great astonishment, how much he was improved,* Minä havaitsin suurella hämmästyksellä kuinka paljon hän oli edistynyt. *Charles, however, is a clever fellow,* Kaarle kumminkin on taitava mies.

II. MUOTO-OPPI.

14 §. Muoto-opissa tulee tarkastettavaksi *sanat eli puheenosat* ja niiden *muodostuminen.*

15 §. Puheenosat englannin kielessä jakauntuvat neljään päälahkoon: 1) *Varake* (article), 2) *Nimikkö* (noun), 3) *Tekosana* (verb) ja 4) *Avukko* (particle), joista taas *nimikkö* jakauntuu neljään: 1) *Nimisana* (noun substantive), 2) *Laatusana* (noun adjective), 3) *Laskusana* (noun numeral) ja 4) *Asemo* (pronoun) sekä *avukko* myös neljään lahkoon: 1) *Määräsana* (adverb), 2) *Siasana* (preposition), 3) *Sidesana* (conjunction) ja 4) *Kiihtosana* (interjection), joten puheenosia yleiseen saadaan *kymmenen.*

1. Varake (article).

16 §. Tässä kielessä on kaksi aivan taipumatointa varaketta, nimittäin: 1) *määräävä* (definite): *the*, esm. *the book*, (se, tuo) kirja, ja 2) *määräämätöin* (indefinite): *a*, esm. *a book*, (yksi, muuan, joku) kirja (mikä hyvänsä).

Muist. Jolloin *määräämätöintä* varaketta käytetään ääntiöllä tahi mykkä-*h*:lla alkavan sanan edellä, liitetään sen jälkeen *n*, esm. *an arm*, käsivarsi, *an hour*, tunti.

Poikk. Jos sanan alkukirjaimina on pitkään luettava *u*, *eu* tahi *ew*, ei *n*:ää varakkeesen liitetäkään, esm. *a usurer*, kiskoja, *a eulogy*, ylistyspuhe, *a ewer*, vesikannu; eikä myöskään sanan *one* edellä, esm. *such a one*, semmoinen.

---

2. Nimisana (noun substantive).

17 §. Nimisanoissa on vaarinotettava: *Suku* (gender), *Luku* (number) ja *Sia* (case).

Suku (gender).

18 §. Englannin kielessä noudatetaan sukuun nähden, samoinkuin suomessakin, olentojen luontoa, niin että ainoastaan eläviä olentoja pidetään *suvullisina*, jota vastaan kaikki elottomat, kieliopilliselta kannalta katsoen, ovat *suvuttomia* (neuter). Elävät olennot taas ovat joko *urospuolisia* (masculine) tahi *naispuolisia* (feminine).

Muist. Eläimet myös, kieliopilliselta kannalta, pidetään *suvuttomina*, kussa niitä vaan yleiseen mainitaan, esm. *hevoista*, *koiraa*, *kissaa* j. n. e., *uros-* eli *naaras-puolta* erittäin tarkoittamatta.

19 §. Varakkeet *the* ja *a* eivät mitenkään osoita sukua, mutta elävien olentojen suku eroittuu joko *eri sanoilla* tahi *päätteillä* tahiko *lisäsanoilla*, miten jälellä näkyy:

1. Eri sanoilla.

Urospuoli.	Naispuoli.
bachelor, naimaton mies,	*spinster, maid.*
boy, poika,	*girl.*
brother, veli,	*sister.*
father, isä,	*mother.*
friar, monk, munkki,	*nun.*
husband, nainut mies, ukko,	*wife.*
king, kuningas,	*queen.*
lad, poika,	*lass.*
man, mies,	*woman.*
master, herra,	*mistress, madam.*
nephew, veljenpoika,	*niece.*
son, poika,	*daughter.*
uncle, setä, eno,	*aunt.*
wizard, loihtija,	*witch.*

Urospuoli.	Naaraspuoli.
bar, karjusika,	*sow.*
buck, metsäkauris,	*doe.*
bull, sonni,	*cow.*
bullock, steer, härkähieho,	*heifer.*
cock, kukko,	*hen.*
dog, uroisa koira,	*bitch.*
drake, sorsa,	*duck.*
gander, hanhi,	*goose.*
horse, hevonen, ruuna, *stallion,* ori',	*mare.*
milter, maitikala,	*spawner.*
ram, wether, oinas, pässi,	*ewe, sheep.*
hart, stag, hirvi,	*roe, hind.*

2. *Päätteillä.*

Urospuoli.	Naispuoli.
abbot, luostarin päämies,	*abbess.*
actor, näyttelijä,	*actress.*
ambassador, lähettelijä,	*ambassadress.*
baron, parooni,	*baroness.*
count, kreivi,	*countess.*
duke, herttua,	*dutchess.*
emperor, keisari,	*empress.*
heir, perillinen,	*heiress.*
host, isäntä,	*hostess.*
jew, juutalainen,	*jewess.*
lion, jalopeura,	*lioness.*
marquis, markkiisi,	*marchioness.*
prince, ruhtinas,	*princess.*
protector, suojelija,	*protectress.*
shepherd, lampain paimen,	*shepherdess.*
sorcerer, noituri,	*sorceress.*
traitor, petturi,	*traitress.*
tiger, tiikeri,	*tigress.*
tutor, yksityinen opettaja,	*tutoress.*
tyrant, hirmuvaltija,	*tyranness.*
widower, leskimies,	*widow.*
viscount, kreivi,	*viscountess.*
administrator, haltija,	*administratrix.*
hero, uros,	*heroine.*

3. *Lisäsanoilla.*

Urospuoli.	Naispuoli.
man-servant, miespalvelija, renki,	*maid-servant.*
cock-sparrow, varpuinen,	*hen-sparrow.*
he-goat, kauris,	*she-goat.*

male-child, poikalapsi, *female-child*.
man-midwife, mieskätilöin, *midwife*.

Muist. 1. Lisäsanat *cock* ja *hen* toisinaan asetetaan toisen sanan jälkeenkin, esm. *tyrkey-cock*. turkinkukko, — *turkey-hen*; *guinea-cock*, piiskurainen, — *guinea-hen*.

Muist. 2. Samaa sanaa usein käytetään sekä *uros-* että *naispuolesta*, esm. *friend*, ystävä, *fool*, narri, *enemy*, vihollinen, *neighbour*, naapuri, *partner*, kumppani, *rival*, kilvoittelija, *thief*, varas, *witness*, vierasmies y. m. m.

Luku (number).

20 §. Nimisanoilla on kaksi lukua: *Yksikkö* (singular) ja *Monikko* (plural).

21 §. Monikko syntyy:

1. Yleiseen siten, että yksikköön liitetään *s*, esm. *book*, kirja mnk. *books*; *dove*, kyyhkyjäinen, mnk. *doves*; *king*, kuningas, mnk. *kings*; *house*, talo, mnk. *houses*.

2. Kussa nimisanalla yksikössä on päätteenä *s*, *ss*, *x*, *z*, *sh* tahi pehmeästi äännettävä *ch*, niin monikkoon liitetään *es*, esm. *lass*, tyttö, mnk. *lasses*; *fox*, kettu, mnk. *foxes*; *bush*, pensas, mnk. *bushes*; *church*, kirkko, mnk. *churches*. Samoin liitetään *es* muutamiin nimisanoihin, jotka monikossa päättyvät keraketta seuraavalla *o:lla*, esm. *cargo*, laivanlasti, mnk. *cargoes*; *potato*, potaatti, mnk. *potatoes*; *hero*, uros, mnk. *heroes*; *Negro*, Neekeri, *Negroes*.

Muist. 1. Sanat *grotto*, luola, *volcano*, tulivuori, muodostuvat monikossa niin, että niihin käypi liittäminen joko *es* tahi paljas *s*.

Muist. 2. Jolloin nimisanalla yksikössä on päättenä *ch*, joka ääntyy kuin *k*, liitetään monikkoon ainoastaan *s*, esm. *monarch*, hallitsija, mnk. *monarchs*; *stomach*, vatsa, mnk. *stomachs*.

3. Niissä nimisanoissa, joiden päätteenä yksikössä on keraketta seuraava *y*, tästä *y:stä* syntyy monikossa *ies*, esm. *body*, ruumis, mnk. *bodies*; *beauty*, ihanuus, mnk.

beauties; lady, rouva, mnk. *ladies; enemy*, vihollinen, *enemies*. Vaan jos *y:n* edellä käypi ääntiö, niin sen jälkeen liitetään monikossa ainoastaan *s*, esm. *day*, päivä, mnk. *days; boy*, poika, *boys; journey*, matka, mnk. *journeys; monkey*, apina, *monkeys; valley*, laakso, *valleys*.

4. Nimisanoissa, joiden pääte yksikössä on *f* tahi *fe*, syntyy näistä päätteistä monikossa *ves*, esm. *calf*, vasikka, mnk. *calves; wolf*, susi, *wolves; knife*, veitsi, mnk. *knives; wife*, vaimo, *wives*.

Poikk. Seuraavat sanat pitävät päätteensä *f*, *fe* ja niihin liitetään monikossa ainoastaan *s*, nimittäin: *dwarf*, kääpiö, *wharf*, laituri, *brief*, lyhy ote (kirjasta), *chief*, päällikkö, *handkerchief*, kaulavaate, *mischief*, vahinko, *grief*, suru, *gulf*, laksi, *proof*, näyte, *roof*, katto, *reprouf*, nuhde, *fife*, pilli, *relief*, lievitys, *turf*, turve, *strife*, eripuraisuus, mnk. *dwarfs*, *wharfs*, *briefs* j. n. e.

5. Samoin liitetään monikkoon ainoastaan *s*, jos nimisanan päätteenä yksikössä on *ff*, esm. *muff*, käsiturkki; *ruff*, raaku; *stuff*, vaate, *mastiff*, rakkikoira y. m.

6. Seuraavat nimisanat muodostuvat monikossa aivan säännöttömästi: *man*, mies, mnk. *men; woman*, vaimo, *women; child*, lapsi, *children; foot*, jalka, *feet; ox*, härkä, *oxen; brother*, veli, *brothers l. brethren; tooth*, hammas, *teeth; goose*, hanhi, *geese; mouse*, hiiri, *mice; louse*, täi, *lice*; *pea*, herne, *pease* (kauppatavarana); *penny*, penni, *pence* (kussa kysymys on arvosta); *die*, arpanappula, mnk. *dice*, mutta *väriä* tahi *nimesintä* merkitessä *die* on monikossa *dies*.

Muist. 1. Jolloin sanat *foot* ja *horse* merkitsevät jalka- ja hevoisväkeä, käytetään niitä ainoastaan yksikössä, ehkä tekosanansa ovat monikossa, esm. *Ten thousand foot were ready*, kymmenen tuhatta miestä jalkaväkeä oli valmisna. *A thousand horse were there*, siellä oli yksi tuhatta miestä hevoisväkeä.

Muist. 2. Sanaa *brothers* käytetään jolloin kysymys on yksien vanhempien pojista, mutta *brethren* hengellisestä veljeydestä sekä yleiseen liittolaisista.

7. Sanalla *man* yhdistetyissä sanoissa syntyy tästä monikossa *men*, esm. *Dutchman,* Hollantilainen, mnk. *Dutchmen. Englishman,* Englantilainen, mnk. *Englishmen; countryman*, maamies, mnk. *countrymen; gentleman,* herra, *gentlemen; footman,* lakeija, *footmen* j. n. e.

Poikk. Ne sanat, jotka synnyltänsä eivät ole englantilaisia, pitävät monikossa *man,* jonka ohessa tähän liitetään *s,* esm. *German,* Saksalainen, mnk. *Germans. Norman,* Normantilainen, mnk. *Normans. Roman,* Ruomalainen, *Romans.*

Muist. Kussa puhe on koko kansasta, silloin sanotaan esm. *the English,* Englantilaiset; *the French,* Ranskalaiset; *the Dutch,* Hollantilaiset; *the Finnish,* Suomalaiset.

8. Ne kansain nimet, joilla on päätteenä *ese,* ovat muodoltansa yhtä yksikössä ja monikossa, esm. *Chinese,* Kiinalainen, Kiinalaiset. *Portoguese,* Porttukiisi, Porttukiisit.

9. Vieraista kielistä lainatut sanat pitävät enimmäksensä alkuperäisen monikkonsa, esm. *apex,* latva, mnk. *apices; arcanum,* salaisuus, mnk. *arcana*; *beau,* teikari, *beaux; phenomenon*, ilmiö, mnk. *phenomena* y. m. m.

Muist. 1. Seuraavat sanat ovat muodoltansa yhtä yksikössä ja monikossa: *deer,* metsäkauris, *people,* kansa, *sheep,* lammas, *swine,* sika, *alms,* annin (kerjäläiselle), *news,* uutinen, *means,* keino, y. m.

Muist. 2. Seuraavia sanoja käytetään useimmiten ainoastaan yksikössä: *counsel,* neuvosto, *business,* askare, *furniture,* huonekalut, *income,* tulot, *progress,* edistyminen, *property,* omaisuus, *posterity,* jälkeinen (perillinen), *small-pox,* rokot, *money,* raha, sekä *knowledge,* tieto, tiede, jota aina käytetään ainoastaan yksikössä.

Muist. 3. Monta sanaa käytetään ainoastaan monikossa, niinkuin: 1) muutamien *maiden, vuorien* ja *kaupunkien* nimiä, esm. *the Netherlands,* Alamaat, *the Indies,* Itä ja Länsi India; *the Alps,* Alppivuoret, *the Cordileras l. the Andes,* Etelä Amerikan Alppivuoret; *Athens,* Ateenin kaupunki, *Brussels,* Brysselin kaupunki; 2) *tiedetten* nimiä, esm. *ethics, morals,* siveysoppi. *mathematics,* suuruusoppi, *physics,* luonnonoppi, *politics,* valtiotieto; 3) *nimisanoja: alms,* annin (kerjäläiselle), *amends,* korvaus, *archives,* arkisto, *ashes,* tuhka; *bellows,* pale, *billiards,* piljaarti;

colours, lippu (ruots. fana ja flagga), *contents,* sisälläpito, *customs,* tulliraha; *espousals,* kihlaus; *folks,* rahvas, kansa; *gallows,* hirtinpuu, *goods,* maatila, *gums,* hammasliha; *lodgings,* asunto; *measels,* tuhkarokko, *materials,* raaka-aine, *oats,* kaura, *odds,* epätasaisuus; *pains,* vaiva (työssä); *quarters,* asunto; *riches,* rikkaus, *regimentals,* virkapuku; *sessions,* istunto; *thanks,* kiitos, *trappings,* satulavaate; *wages,* palvelusväen palkka, *waters,* elämäveden lähde; sekä 4) *useampia nimisanoja,* joita suomessakin käytetään ainoastaan monikossa, esm. *drawers,* alushousut, *nippers, pincers,* näpistimet, *nuptials,* häät, *scissors, shears,* sakset, *snuffers,* kynttiläsakset, *spectacles,* lasisilmät, *stays,* nyöriliivit, *tongs,* pihdit, *victuals,* ruoka-aineet y. m. m.

Sia (case).

23 §. Nimisanoilla englannin kielessä on kolme siaa: *Nominativo* (nominative), *Genitivo* (possessive) ja *Akusativo* (objective).

Nominativo ja Akusativo ovat muodoltansa yhtä sekä eroittuvat ainoastaan sen keskuuksen puolesta, jota kussakin lauseessa osoittavat, esm. *The table is clean*, pöytä on puhdas. *Clean the table,* puhdista pöytä. Edellisessä lauseessa *the table* on nominativossa, jälkimäisessa sitä vastaan akusativossa.

Ainoastaan genitivo muodostuu päätteellä ja syntyy yksikössä yleiseen siten, että nominativoon liitetään *heitto* l. *katomerkki* ' ja *s,* esm. *The man's work,* miehen työ. *My friend's merit,* ystäväni ansio. Mutta jos nimisanan päätteenä on *ss, s* tahi *x;* genitivo muodostuu ainoastaan heittomerkillä ', esm. *The dutchess' generosity,* herttuattaren ylevämielisyys. *Davis' works,* Davisen teokset.

Monikossa genitivo myös syntyy niin, että nominativoon liitetään ainoastaan heittomerkki ', kaikissa niissä nimisanoissa, jotka monikossa päättyvät *s:llä,* esm. *The boys' books,* poikien kirjat. *The ladies' library,* rouvasnaisten kirjasto.

Genitivo muodostuu sekä yksikössä että monikossa niinkin, että akusativon edellä käytetään siasanaa *of*, jossa tapauksessa genitivo on asetettava pääsanan jälkeen, esm. *The brevity of life*, elämän lyhyys. *The length of tables*, pöytäin pituus.

Muist. Päätteellä muuttuvaa genitivoa, jota sanotaan *anglosaksilaiseksi*, käytetään etenkin, kussa kysymys on *elävistä olennoista*, jota vastaan tämä sia muodustuu siasanalla *of*, kussa puhe on *elottomista kappaleista* ja *eläimistä yleiseen*.

Edellisten objetten mukaan sioittuu esm. *the boy*, poika, ja *the table*, pöytää, seuraavasti:

	Yksikkö.		*Monikko.*
Nom.	*the boy*, poika.	Nom.	*the boys*, pojat.
Gen.	*the boy's (of the boy)*, pojan.	Gen.	*the boys' (of the boys)*, poikien.
Akus.	*the boy*, poika, poikaa.	Akus.	*the boys*, pojat, poikia.

	Yksikkö.		*Monikko.*
Nom.	*the table*, pöytä.	Nom.	*the tables*, pöydät.
Gen.	*of the table*, pöydän.	Gen.	*of the tables*, pöytien.
Akus.	*the table*, pöytä, pöytää.	Akus.	*the tables*, pöydät, pöytiä.

24 §. Toisia siallisia suhteita osoittaissa tulee, päätteiden puutteessa, käyttää siasanoja, siihen tapaan, miten genitivon muodostumisesta siasanalla *of* edellä jo on havaittu, nimittäin siten, että siasanat ovat asetettavat akusativon eteen, jonka ohessa nimisana ei muutu mitenkään, esm. *in the table*, pöydässä, *from the table*, pöydästä, *with the table*, pöydällä; monikossa *in, from, with* j. n. e. *the tables*, pöydissä, pöydistä, pöydillä j. n. e.

3. Laatusana (noun adjective).

25 §. Laatusanat ovat aivan taipumattomat. Ne eivät muutu mitenkään sukuun, lukuun, eikä siaan nähden, esm. *A good boy*, hyvä poika. *The good boys*, hyvät pojat.

26 §. Näitä puheenosia sitä vastaan käypi *vertaileminen.* Vertailemisen muotoja on tässä kielessä, samoinkuin muissakin, *kolme: alkutilainen* (positive), *vertatilainen* (comparative) ja *ylimääräinen* (superlative).

Ykstavuisten laatusanain vertatilainen muodostuu alkutilaiseen liitettävällä päätteellä *-er* ja ylimääräinen päätteellä *-est*, esm. *gay*, iloinen, *gay-er*, iloisempi, *gay-est*, iloisin; *sweet*, suloinen, *sweet-er*, suloisempi, *sweet-est*, suloisin.

Mainittua ohjetta noudattavat myös kaikki *kakstavuiset* laatusanat, joilla korko on jälkimäisellä tavulla sekä ne, joiden päätteenä on *le*, *ow* tahi *y*, ehkä korkokin on ensimäisellä tavulla, esm. *genteel*, kohtelias, *genteel-er*, kohteliaampi, *genteel-est*, kohteliain; *hollow*, ontto, *hollow-er*, ontompi, *hollow-est*, ontoin.

Muist. 1. Vastamainittuja kakstavuisia laatusanoja käypi vertaileminen sitenkin, että alkutilaisen edellä käytetään vertatilaisessa sanaa *more* ja ylimääräisessä *most.* Jopa muutamat ovat vertailtavat paremmin tähän tapaan kuin päätteillä *-er*, *-est.* Sana *handsome*, kaunis, muodostuu kumminkin useimmiten päätteillä.

Muist. 2. Päätteitä *-er*, *-est* alkutilaiseen liitettäissä laatusana muodoltansa muuttuu: 1) kussa laatusana päättyy yksinäisellä kerakkeella, jonka edellä käypi *lyhyeksi* luettava ääntiö, tämä kerake muuttuu kaksinaiseksi, esm. *red*, punainen, *redd-er*, *redd-est*, punaisin; *hot*, kuuma, *hott-er*, *hott-est;* 2) jos alkutilaisen päätteenä on *mykkä-e*, niin se jääpi pois, esm. *idle*, laiska, *idl-er*, *idl-est;* 3) jossa alkutilainen päättyy keraketta seuraavalla *y:llä*, tämä *y* muuttuu *i:ksi*, esm. *sly*, viisas, *sli-er*, *sli-est; happy*, onnellinen, *happi-er*, *happi-est.*

Monitavuiset laatusanat taas ovat vertailtavat vertatilaisessa sanalla *more* ja ylimääräisessä sanalla *most*, esm. *beautiful*, ihana, *more beautiful*, ihanampi, *most beautiful*, ihanin; *numerous*, suurilukuinen, *more numerous*, suurilukuisempi, *most numerous*, suurilukuisin.

27 §. Seuraavat laatusanat tykkänänsä eroavat säännöllisestä vertailemisen muodosta:

bad, *evil,* *ill,* paha,	*worse*, pahempi,	*worst*, pahin.
far, etäinen,	*farther,* *further,* etäisempi,	*farthest,* *furthest,* etäisin.
good, hyvä,	*better*, parempi,	*best*, parhain.
late, jälkimäinen,	*later,* *latter,* jälkimäisempi,	*latest,* *last,* jälkimäisin.
little, pieni,	*less*, pienempi,	*least*, pienin.
much, *many,* monta,	*more*, useammat,	*most*, useimmat.
old, vanha,	*elder*, vanhempi,	*eldest*, vanhin.

Muist. 1. Laatusana *old*, on vertatilaisessa *elder* ja *yli*määräisessä *eldest*, kussa puhe on veljistä ja sisäristä; muutoin se muodustuu säännöllisesti *older*, *oldest*.

Muist. 2. Ylimääräinen (superlative) syntyy muutamissa *tilaa* merkitsevissä laatusanoissa siten, että alkutilaiseen tahi vertatilaiseen tahiko molempaankin muotoon liitetään sana *most*, esm. *fore*, edellinen, *foremost*; *further*, laveampi, *furthermost*; *hind*, takimainen, *hindmost*, *hindermost*; *hither*, tännimäinen, *hithermost*; *nether*, ala, *nethermost*, alin; *outer*, *utter*, tuonnimainen, *outermost*, *uttermost*; *under*, alimainen, *undermost*; *upper*, ylimäinen, *uppermost*.

Muist. 3. Sidesanat *as—as*, *as-so* (myöntävässä lauseessa) ja *so—as* (kieltolauseessa), jotka vastavat suomalaista *yhtä—kuin*, *niin—kuin*, sekä määräsanat *very*, aivan (varsin) ja *rather*, joksensa, osoittavat niinikän vertailemista, esm. *as wise as his brother*, *yhtä* viisas *kuin* veljensä; not *so handsome as her sister*, ei *niin* kaunis *kuin* sisärensä; *very eloquent*, aivan kaunopuhelias; *rather learned*, joksensa l. jotakuinsa oppinut.

Muist. 4. Vähentävässä merkityksessä voipi vertatilaista osoittaa sanalla *less* ja ylimääräistä sanalla *least*, esm. *less fit*, vähemmän sopiva, *least fit*, vähin sopiva.

Muist. 5. Johdatustavu *ish* myös osoittaa vertailemista, ehkä niinikään vähentävässä merkityksessä, esm. *black*, musta, *blackish*, mustannäköinen; *salt*, suolanen, *saltish*, suolalta tuntuva.

Muist. 6. Muutamia laatusanoja ei käy merkityksensä vuoksi ensinkään vertaileminen, esm. *yearly*, vuotinen, *round*, ympyrjäinen.

---

4. Laskusana (noun numeral).

28 §. Laskusanat ovat kahta päälatua: *Varsinaiset* (cardinal) ja *Järestyksiset* (ordinal).

1. *Varsinaiset laskusanat* (cardinal numbers) ovat seuraavat:

0 *cipher, zero.*
1 *one.*
2 *two.*
3 *three.*
4 *four.*
5 *five.*
6 *six.*
7 *seven.*
8 *eight.*
9 *nine.*
10 *ten.*
11 *eleven.*
12 *twelve.*
13 *thirteen.*
14 *fourteen.*
15 *fifteen.*
16 *sixteen.*
17 *seventeen.*
18 *eighteen.*
19 *nineteen.*
20 *twenty.*
21 *twenty-one* l. *one and twenty.*
30 *thirty.*
31 *thirty-one* l. *one and thirty.*
40 *forty.*
41 *forty-one* l. *one and forty.*
50 *fifty.*
51 *fifty-one.*
60 *sixty.*
61 *sixty-one.*
70 *seventy.*
71 *seventy-one.*
80 *eighty.*
81 *eighty-one.*
90 *ninety.*
91 *ninety-one.*
100 *a hundred.*
101 *a hundred and one.*
111 *a hundred and eleven.*
200 *two hundred.*
220 *two hundred and twenty.*
300 *three hundred.*
321 *three hundred and twenty one.*
400 *four hundred.*

500 *five hundred.*	2000 *two thousand.*
1000 *a thousand.*	100,000 *a hundred thousand.*
1001 *a thousand and one.*	1,000,000 *a million.*
1100 *a thousand and one hundred.*	

Muist. Laskusanain *hundred, thousand* ja *million* edellä tulee aina käyttää *one*, kussa joku *määrätty vuosi* l. *vuosiluku* on mainittavana, esm. *the year one hundred and sixty five* = v. 1865; *in the year one thousand eight hundred and sixty five,* vuonna 1865. Muutoin käytetään näiden laskusanain edellä määräämätöintä varaketta *a,* esm. *a hundred years,* sata vuotta, *a thousand pounds,* tuhat naulaa; *a million foot-men,* miljona jalkaväkeä.

2. *Järestyksiset laskusanat* (ordinal numbers) muodostuvat 4:nestä alkaen siten, että varsinaisiin liitetään *th,* jonka edelle sattuva *mykkä-e* jääpi pois, *ve* muuttuu *f:ksi* ja *y:stä* syntyy *ie,* miten jälellä nähdään:

the	*first*	1:n.	*the*	*seventeenth*	17:s.
„	*second*	2:n.	„	*eighteenth*	18:s.
„	*third*	3:s.	„	*nineteenth*	19:s.
„	*fourth*	4:s.	„	*twentieth*	20:s.
„	*fifth*	5:s.	„	*twenty-first*	21:s.
„	*sixth*	6:s.	„	*twenty-second*	22:s.
„	*seventh*	7:s.	„	*thirtieth*	30:s.
„	*eighth*	8:s.	„	*thirty-first*	31:s.
„	*ninth*	9:s.	„	*fortieth*	40:s.
„	*tenth*	10:s.	„	*forty-first*	41:s.
„	*eleventh*	11:s.	„	*fiftieth*	50:s.
„	*twelfth*	12:s.	„	*fifty-first*	51:s.
„	*thirteenth*	13:s.	„	*sixtieth*	60:s.
„	*fourteenth*	14:s.	„	*sixty-first*	61:s.
„	*fifteenth*	15:s.	„	*seventieth*	70:s.
„	*sixteenth*	16:s.	„	*seventy-first*	71:s.

the eightieth	80:s.
„ *eighty-first*	81:s.
„ *ninetieth*	90:s.
„ *ninety-first*	91:s.
„ *hundredth*	100:s.
„ *hundred and first*	101:s.
„ *hundred and eleventh*	111:s.
„ *two hundredth*	200:s.
„ *two hundred and twentieth*	220:s.
„ *three hundredth*	300:s.
„ *three hundred and twenty first*	321:s.
„ *thousandth*	1000:s.
„ *thousand and fiftieth*	1050:s.
„ *thousand and five hundreth*	1500:s.
„ *fifteen thousandth*	15,000:s.
„ *hundred thousandth*	100,000:s.

Muist. 1. *Varsinaisista* laskusanoista syntyvät: 1) *Moninkertaiset* siten, että varsinaiseen liitetään sana *fold*, esm. *twofold*, kaksinkertainen, *threefold*, kolminkertainen, *fourfold*, nelinkertainen, *fivefold, sixfold, eightfold, tenfold, hundredfold, thousandfold* j. n. e., ehkä näillä sen ohessa on latinan kielestä johdettu muoto: *double*, kaksinkertainen, *triple*, (harvoin *quadruple, quintuple, sixtuple, octuple, decuple, centuple)* j. n. e.; sekä *single*, yksinkertainen ja *manyfold*, moninkertainen; 2) *Kerrannaiset*, esm. *once*, yhdesti, *twice*, kahdesti, *thrice* l. *three times*, kolmaste; toiset muodostuvat sanalla *times* suomen kielen mukaan: *four times*, neljästi l. neljä kertaa, *five times*, viidesti l. viisi kertaa j. n. e. sekä 3) *Ja'annaiset*, esm. *one by one* l. *one and one*, yksi kerrassaan, *two by two* l. *two and two*, kaksi kerrassansa j. n. e.

Muist. 2. *Järestyksisistä* laskusanoista muodostuvat: 1) *Määräsanalliset järestykseiset*, esm. *first* (firstly), ensimäiseksi, *secondly*, toiseksi, *thirdly*, kolmanneksi, (harvoin *fourthly, fifthly, sixthly, seventhly, eighthly, ninthly, tenthly)*; tästä lähtien sanotaan *in the eleventh (11:th) place*, yhdestoistanneksi, *in the twelfth (12:th) place*, kahdestoistanneksi j. n. e., johon tapaan nämä laskusanat voivat muodostua alusta alkainkin: *in the first (1:st) place, in*

the second (2:d) place j. n. e.; sekä 2) *Osaperäiset: a third*, kolmas osa, *a quart*, neljäs osa, *a fifth*, viides osa, *a sixth*, $^1/_6$, *a tenth*, $^1/_{10}$, *a* l. *one half* $^1/_2$ y. m.; mutta monikossa *five sixths*, $^5/_6$, *six sevenths*, $^6/_7$, *seven eighths*, $^7/_8$, *seven sixtieths*, $^7/_{60}$ y. m.

Muist. 3. Paitsi mainittuja laskusanoja, on vielä *nimisanallisia*, jotka muodostuvat siten, että määräämätöin varake *a* asetetaan lukua tarkoittavan nimisanan eteen, esm. *a brace, a pack, a couple, a pair*, pari; *a dozen*, tusina; *a score*, kaksikymmenikkö. Myös käytetään: *a sennight*, kahdeksan päivää, *a fortnight*, neljätoista päivää.

Muist. 4. Päivän määrä kirjoitetaan joko varsinaisella laskusanalla näin: *September 20:th* tahi järestyksisellä seuraavasti: *the 20:th September* l. *of September* = 20 p. Syyskuuta.

Muist. 5. Ajan kulkua kysytään näin: *what o'clock is it* l. *what is it o'clock* l. supistettuna *what's o'clock?* mitä l. paljonko kello on? vastataan seuraavasti: *it is six o'clock*, kello on 6, *a quarter past six*, neljänneksen yli 6, *half past six*, puolivälissä seitsemän, *it wants a quarter to seven*, neljännestä vajaalla seitsemään.

---

5. Asemo (pronoun).

29 §. Asemot ovat seuraavaa yhdeksää laatua: 1) *Itsiölliset* (personal), 2) *Omistavat* (possessive), 3) *Itsekohtaiset* (reflexive), 4) *Osoittavat* (demonstrative), 5) *Rajoittavat* (determinative), 6) *Tarkoittavat* l. *Takakohtaiset* (relative), 7) *Kysyväiset* (interrogative), 8) *Keskenäiset* (reciprocal) ja 9) *Epämääräiset* (indefinite).

1. Itsiölliset (personal pronouns).

30 §. Nämä ovat: *I*, minä, *thou*, sinä, *he, she*, hän, *it*, se, ja sioittuvat seuraavasti:

Yksikkö.

1:n persona.	*2:n persona.*	*3:s persona.*		
		Urosp.	Naisp.	Suvut.
Nom. *I*, minä.	N. *thou*. sinä.	N. *he*,	*she*, hän,	*it*, se.
Akus. *me*, minua.	Ak. *thee*, sinua.	Ak. *him*,	*her*, häntä,	*it*, sitä.

Monikko.

		Urosp. Naisp. Suvut.
Nom. *we*, me.	N. *you* l. *ye*, te.	N. *they*, he, ne.
Akus. *us*, meitä.	Ak. *you*, teitä.	Ak. *them*, heitä, niitä.

Muist. 1. Toista personaa yksikössä *thou* käytetään ainoastaan Jumalaa tarkoittavassa puheessa ja runoelmassa sekä halveksivassa merkityksessä. Muutoin tulee, toista personaa yksikössä mainitessa, käyttää saman personan monikkoa *you*.

Muist. 2. Asemot, samoinkuin nimisanatkin, sioittuvat siasanoilla, jotka aina ovat käytettävät akusativon edellä, jos kohta tämä sia muodoltansa onkin erilainen kuin nominative, esm. *to me*, minulle, *of thee*, sinulta, *by, of him*, häneltä j. n. e.

2. **Omistavat** (possessive pronouns).

31 §. Omistavat ovat joko *Liittonaisia* (conjunctive) tahiko *Itsenäisiä* (absolute). Ensimainittuja käytetään aina jonkun nimisanan kanssa, jälkimäisiä sitä vastaan yksinään.

1) *Liittonaiset* (conjunctive) ovat:

	Yksikkö.	*Monikko.*
1:n persona	*my*, minun, -ni.	*our*, meidän, -mme.
2:n „	*thy*, sinun, -si.	*your*, teidän, -nne.
3:s „	Urosp. *his*, Naisp. *her*, hänen, -nsa (-nsä). Suvut. *its*, sen, -nsa (-nsä).	*their*, heidän, niiden, -nsa (-nsä).

2) *Itsenäiset* (absolute):

	Yksikkö.	*Monikko.*
1:n persona	*mine*, minun.	*ours*, meidän.
2:n „	*thine*, sinun.	*yours*, teidän.
3:s „	Urosp. *his*, Naisp. *hers*, hänen. Suvut. *its*, sen.	*theirs*, heidän, niiden.

3. Itsekohtaiset (reflexive pronouns).

32 §. Näiden asemojen 1:n ja 2:n persona muodostuu siten, että *omistavien* asemojen liittonaisiin liitetään yksikössä sana *self* ja monikossa *selves*. Kolmas persona sitä vastaan syntyy niin, että mainitut sanat ovat liitettävät *itsiöllisten* asemojen akusativoon, miten tässä jälellä havaitaan.

		Yksikkö.	*Monikko.*
1:n persona		*I-myself*, minä itse.	*we-ourselves*, me itse.
2:n "		*thou-thyself*, sinä itse. / *you-yourself*, te itse.	*you-yourselves*, te itse.
3:s "	Urosp.	*he-himself*, hän itse.	*they-themselves*, he itse, ne itse.
	Naisp.	*she-herself*, hän itse.	
	Suvut.	*it-itself*, se itse.	

Muist. Itsekohtaisen asemon 2:n persona on *yourself* tahi *you-yourself*, kussa puhe tarkoittaa ainoastaan *yhtä* henkeä, muutoin sanotaan *yourselves* tahi *you-yourselves*.

4. Osoittavat (demonstrative pronouns).

33 §. Nämä asemot ovat *this*, tämä, ja *that*, tuo; monikossa: *these*, nämä, *those*, nuo.

5. Rajoittavat (determinative pronouns).

34 §. Rajoittavat asemot ovat: *that*, se, ja *the same*, se sama. *That* sioittuu seuraavasti:

	Yksikkö.					*Monikko.*		
	Urosp.	Naisp.	Suvut.			Urosp. Naisp. Suvut.		
Nom.	*he*,	*she*,	*that*,	se.	Nom.	*they*,	*those*,	ne.
Akus.	*him*,	*her*,	*that*,	sitä.	Akus.	*them*,	*those*,	niitä.

The same on taipumatoin. Tämän asemon rajoittavaa voimaa enennetään usein sanalla *self* ja määräsanalla *very*, joka niinmuodoin vastaa määräsanoja *aivan*, *ihan*, *juuri* suo-

messa, esm. the *self same*, aivan se sama; the *very same*, juuri se sama.

6. Tarkoittavat l. Takakohtaiset (relative pronouns).

35 §. Nämä asemot ovat: *who, which, that*, joka, ja *what* jota. *Which, that* ja *what* eivät ensinkään muutu; *who* sitä vastaan taipuu yksikössä ja monikossa näin:

Nom. *who*, joka, jotka.
Genit. *whose*, jonka, joiden.
Akus. *whom*, jota, joita.

Muist. *What* on yhtä kuin *that—which*, ja merkitsee siis oikeastansa *se—jota*, esm. this is *what* I wanted, tämä on se, jota minä kaipasin.

7. Kysyväiset (interrogative pronouns).

36 §. Kysyväiset asemot ovat *who?* kuka? *which?* kuka? ken? mikä? kumpi? ja *what?* mitä?

8. Keskenäiset (reciprocal pronouns).

37 §. Nämä asemot ovat: *each-other* ja *one-another*, toinen toistansa, toinen toisensa, toisiansa, sekä muodostuvat anglosaksilaisella genitivolla: *'s*.

9. Epämääräiset (indefinite l. adjective pronouns).

38 §. Epämääräiset ovat seuraavat: *all*, kaikki, koko, *any*, joku, jotakuta, *any one, any body*, mikä hyvänsä, joku, *anything*, mitä hyvänsä, jotakuta; *both*, mnk. molemmat; *certain*, joku tietty l. määrätty; *each*, joka, jokainen, *either*, jompikumpi, *every*, joka, jokainen, *every one, every body*, jokainen, *everything*, kaikki; *few*, harvat, *a few*, muutamat; *little*, vähä, *a little*, joku vähä; *many*, monta, *many a*, moni, *a great many*, aivan monta, *much*, paljo, *a great deal*, aivan paljo, *more*, enemmän, useammat, *most*, enin, useimmat; *neither*, ei kumpikaan, ei

yksikään, *no, none, nobody, no one*, ei kukaan, *nothing*, ei mitään; *one*, mnk. *ones; other*, mnk. *others*, toinen, toiset, muu, muut; *several*, useimmat, *some*, joku, vähä, *some body, some one*, joku, *something, somewhat*, jotakuta, *such*, semmoinen, senlainen; *whole*, koko; *the former*, edellinen, *the latter*, jälkimäinen, *the last*, viimeinen.

Muist. 1. Epämääräiset asemot ovat luonnoltansa sekä asemoja että laatusanoja; niitä voipi harvalla eroavaisuudella käyttää niinhyvin nimisanan kanssa kuin myös yksinään ja johonkuhun edelliseen nimisanaan tarkaten sekä osittain pitää nimisanoina.

Muist. 2. Tähän lahkoon kuuluvat asemot *one* ja *other*, muodostuvat yksikössä anglosaksilaisella genitivolla *'s*, jonka ohessa *other* monikon genitivossa muodostuu ainoastaan heittomerkillä '. Monikossa nämä muodostuvat yksikkö̈ön liitettävällä *s:llä*, miten edellä jo on nähty.

---

6. Tekosana (verb).

39 §. Tekosanat ovat merkityksensä puolesta joko *Kohteellisia* (transitive), esm. *to love*, rakastaa, tahi *Kohteettomia* (intransitive), esm. *to come*, tulla.

Kohteellisilla on kaksi muotoa (voice): *uloskohtainen* (active), esm. *I love*, minä rakastan, ja *vastakohtainen* (passive), esm. *I am loved*, minua rakastetaan. Kohteettomilla sitä vastaan on ainoastaan uloskohtainen muoto, esm. *I come*, minä tulen. Paitsi mainittuja vielä on *Itsekohtaisia* (reflexive) ja *Personattomia* (impersonal) tekosanoja, joilla myös on ainoastaan uloskohtainen muoto.

40 §. Tekosanoissa on vaarinotettava: *tapa* (mood), *aika* (tense), *luku* (number), *persona* (person) ja *käytelmä* (conjugation).

Tapoja on *5: Indicative-, Conjunctive-* l. *Subjunctive-, Imperative-, Infinitive-* ja *Participle*-mood.

Aikoja on *6: Present-, Imperfect-, Perfect-, Pluperfect-, Future-* ja *Past Future*-tense.

Lukuja on kaksi: *yksikkö* (singular) ja *monikko* (plural); molemmassa luvussa *kolme* personaa.

Muist. **Yksikön toisesta personasta *thou* ynnä siihen kuuluvasta tekosanan taipumisesta on merkittävä se, mitä itsiöllisen asemon toisen personan käyttämisestä ennen jo on sanottu.**

Tekosanain taivuttamista sanotaan *käytelmäksi* (conjugation).

41 §. Taivuttamisessa tulee käyttää *aputehdikköjä* (auxiliary verbs), joita englannin kielessä on *kymmenen*, nimittäin: *shall, will, have, be, do, can, may, let, must* ja *ought*. Näistä ovat kuitenkin *have*, olla j:kulla, *be*, olla, *do*, tehdä ja *let* (joka vastaa suomalaista aputehdikköä *antaa)*, myös varsinaisia tahi itsenäisiä tekosanoja ja käyvät kaikissa tavoissa ja ajoissa, jota vastaan toiset muuttuvat ainoastaan present- ja imperfect-ajassa sekä ovat samalla vaillinaisia tekosanoja, joista etempänä tullaan puhumaan. *Have* vastaa aputehdikkönä suomalaista *olla* ja käypi semmoisena ainoastaan present- ja imperfect-ajassa ynnä infinitive-tavan perfect-ajassa.

Aputehdikköjen käytelmä.

42 §. *Shall.*

Present-tense.		*Imperfect-tense.*
	Yksikkö.	
I shall.		*I should.*
thou shalt.		*thou shouldst.*
he shall.		*he should.*
	Monikko.	
we shall.		*we should.*
you shall.		*you should.*
they shall.		*they should.*

43 §. *Will.*

Present-tense.		*Imperfect-tense.*
	Yksikkö.	
I will.		*I would.*
thou will.		*thou wouldst.*
he will.		*he would.*
	Monikko.	
we will.		*we would.*
you will.		*you would.*
they will.		*they would.*

Muist. 1. Shall tarkoittaa 1:ssä personassa ainoastaan *tulevaa aikaa,* esm. *I shall go to morrow,* minä menen l. tulen menemään huomenna; mutta 2:ssa ja 3:ssa personassa *lupausta, velvollisuutta, käskyä* ja *uhkausta,* esm. *He shall have the money next week,* hän saapi rahat nousevalla viikolla. *They shall go with you,* heidän pitää lähteä sinun kanssasi. *They shall be punished for that,* he ovat siitä rangaistettavat.

Muist. 2. Will tarkoittaa 1:ssä personassa *päättäväisyyttä* ja *lupausta,* esm. *I will write directly,* minä kirjoitan tuossa paikkaa; mutta 2:ssa ja 3:ssa personassa ainoastaan *tulevaa aikaa,* esm. *You will se him to day,* sinä saat nähdä (tulet näkemään) häntä tänä päivänä. *He will pay you to morrow,* hän maksaa (tulee maksamaan) sinulle huomenna.

Muist. 3. Imperfect-ajat *should* ja *would* noudattavat samoja ohjeita kuin *shall* ja *will. Should* usein vastaa suomalaista *on, pitää, tulee,* esm. *You should obey your parents,* sinun tulee totella vanhempiasi. *We should remember the poor,* meidän tulee (pitää) muistaa köyhiä. *Would* vastaa suomalaista *tahtoa, toivoa, olla tapana,* esm. I *would not go, because it rained,* minä en tahtonut (huolinut) mennä, koska satoi. I *would my son were as industrious as yours,* minä toivoisin (tahtoisin), että minun poikani olisi yhtä ahkera kuin sinun poikasi (l. teidän poikanne). *He would sit on the flowery bank,* hänellä oli tapana istua kukikkaalla rannalla.

44 §. *To have,* olla jollakulla (olla).

Indicative Mood.		**Conjunctive Mood**
	Present Tense.	
	Yksikkö.	
I have, minulla on (olen).	*(if)*	*I have,* (jos) minulla on (olen).
thou hast, sinulla on (olet).		*thou have,* sinulla on (olet).
he has, hänellä on (on).		*he have,* hänellä on (on).
	Monikko.	
we have, meillä on (olemme).	*(if)*	*we have* (jos) meillä on (olemme).
you have, teillä on (olette).		*you have,* teillä on (olette).
they have, heillä on (ovat).		*they have,* heillä on (ovat).
	Imperfect Tense.	
	Yksikkö.	
I had, minulla oli (olin).	*(if)*	*I had,* (jos) minulla olisi (olisin).
thou hadst,		*thou had,*
he had,		*he had,*
	Monikko.	
we had, meillä oli (olimme).	*(if)*	*we had,* (jos) meillä olisi (olisimme).
you had,		*you had,*
they had,		*they had,*
	Perfect Tense.	
	Yksikkö.	
I have had, minulla on ollut.	*(if)*	*I have had,* (jos) minulla on ollut.
thou hast had,		*thou have had,*
he has had,		*he have had,*

Monikko.

we have had, meillä on ollut.
you have had,
they have had,

(if) we have had, (jos) meillä on ollut.
you have had,
they have had,

Pluperfect Tense.

Yksikkö.

I had had, minulla oli ollut.
thou hadst had,
he had had,

(if) I had had, (jos) minulla olisi ollut.
thou had had,
he had had,

Monikko.

we had had, meillä oli ollut.
you had had,
they had had,

(if) we had had, (jos) meillä olisi ollut.
you had had,
they had had,

Future Tense.

(Aputehdikköjen *shall* ja *will* present-muodolla).

Yksikkö.

I shall have, minulla tulee olemaan.
thou wilt have,
he will have,

(if) I shall have, (jos) minulla tulee olemaan.
thou shall have,
he shall have,

Monikko.

we shall have, meillä tulee olemaan.
you will have,
they will have,

(if) we shall have (jos) meillä tulee olemaan.
you shall have,
they shall have,

(Aputehdikköjen *shall* ja *will* imperfect-muodolla).

Yksikkö.

I should have, minulla tulisi olemaan.

(if) I should have, (jos) minulla tulisi olemaan.

thou wouldst have, *thou should have,*
he would have, *he should have,*

Monikko.

we would have, meillä tulisi olemaan. (*if*) *we should have,* (jos) meillä tulisi olemaan.
you would have, *you should have,*
they would have, *they should have,*

Past Future Tense.

(Aputehdikköjen *shall* ja *will* present-muodolla).

Yksikkö.

I shall have had, minulla tulee olleeksi. (*if*) *I shall have had,* (jos) minulla tulee olleeksi.
thou wilt have had, *thou shall have had,*
he will have had, *he shall have had,*

Monikko.

we shall have had, meillä tulee olleeksi. (*if*) *we shall have had,* (jos) meillä tulee olleeksi.
you will have had, *you shall have had,*
they will have had, *they shall have had,*

(Aputehdikköjen *shall* ja *will* imperfect-muodolla).

Yksikkö.

I should have had, minulla tulisi olleeksi. (*if*) *I should have had,* (jos) minulla tulisi olleeksi.
thou wouldst have had, *thou should have had,*
he would have had, *he should have had,*

Monikko.

we should have had, meillä tulisi olleeksi. (*if*) *we should have had,* (jos) meillä tulisi olleeksi.
you would have had, *you should have had,*
they would have had, *they should have had,*

Imperative Mood.

Yksikkö. *Let me have,* anna l. antakaa minulla olla.
Have, olkaan sinulla l. teillä.
Let him have, anna l. antakaa hänellä olla.

Monikko. *Let us have,* anna l. antakaa meillä olla.
Have, olkaan teillä.
Let them have, anna l. antakaa heillä olla.

Infinitive Mood.

Present. *to have,* olla jollakulla (olla).
Perfect. *to have had,* olla ollut j:kulla.

Participle Mood.

Present. *having,* oleva j:kulla.
Perfect. *had,* ollut j:kulla.

45 §. *To be,* olla.

Indicative Mood.	Conjunctive Mood.
Present Tense.	
Yksikkö.	
I am, olen.	*(if) I be,* (jos) olen.
thou art, olet.	*thou be,* olet.
he is, on.	*he be,* on.
Monikko.	
we are, olemme.	*(if) we be,* (jos) olemme.
you are, olette.	*you be,* olette.
they are, ovat.	*they be,* ovat.
Imperfect Tense.	
Yksikkö.	
I was, olin.	*(if) I were,* (jos) olisin.
thou wast,	*thou were* l. *wert,*
he was,	*he were,*

Monikko.

we were, olimme.	*(if) we were,* (jos) olisimme.
you were,	*you were,*
they were,	*they were,*

Perfect Tense.

Yksikkö.

I have been, olen ollut.	*(if) I have been,* (jos) olen ollut.
thou hast been,	*thou have been,*
he has been,	*he have been,*

Monikko.

we have been, olemme olleet.	*(if) we have been,* (jos) olemme olleet.
you have been,	*you have been,*
they have been,	*they have been,*

Pluperfect Tense.

Yksikkö.

I had been, olin ollut.	*(if) I had been,* (jos) olisin ollut.
thou hadst been,	*thou had been,*
he had been,	*he had been,*

Monikko.

we had been, olimme olleet.	*(if) we had been,* (jos) olisimme olleet.
you had been,	*you had been,*
they had been,	*they had been,*

Future Tense.

(Aputehdikköjen *shall* ja *will* present-muodolla.

Yksikkö.

I shall be, tulen olemaan.	*(if) I shall be,* (jos) tulen olemaan.

thou wilt be,	*thou shall be,*
he will be,	*he shall be,*

Monikko.

we shall be, tulemme olemaan.	*(if) we shall be,* (jos) tulemme olemaan.
you will be,	*you shall be,*
they will be.	*they shall be.*

(Aputehdikköjen *shall* ja *will* imperfect-muodolla).

Yksikkö.

I should be, tulisin olemaan.	*(if) I should be,* (jos) tulisin olemaan.
thou wouldst be,	*thou should be,*
he would be,	*he should be,*

Monikko.

we should be, tulisimme olemaan.	*(if) we should be,* (jos) tulisimme olemaan.
you would be,	*you should be,*
they would be.	*they should be.*

Past Future Tense.

(Aputehdikköjen *shall* ja *will* present-muodolla).

Yksikkö.

I shall have been, tulen olleeksi.	*(if) I shall have been,* (jos) tulen olleeksi.
thou wilt have been,	*thou shall have been,*
he will have been,	*he shall have been,*

Monikko.

we shall have been, tulemme olleeksi.	*(if) we shall have been,* (jos) tulemme olleeksi.
you will have been,	*you shall have been,*
they will have been.	*they shall have been.*

(Aputehdikköjen *shall* ja *will* imperfect-muodolla).

Yksikkö.

I should have been, tulisin olleeksi.	*(if) I should have been* (jos) tulisin olleeksi.
thou wouldst have been,	*thou should have been,*
he would have been,	*he should have been,*

Monikko.

we should have been, tulisimme olleeksi.	*(if) we should have been,* (jos) tulisimme olleeksi.
you would have been,	*you should have been,*
they would have been.	*they should have been.*

Imperative Mood.

Yksikkö. *Let me be,* anna l. antakaa minun olla.
be, ole, olkaa.
let him be, anna l. antakaa hänen olla.

Monikko. *Let us be,* anna l. antakaa meidän olla.
be, olkaa.
let them be, anna l. antakaa heidän olla.

Infinitive Mood.

Present. *to be,* olla. *Perfect.* *to have been,* olla ollut.

Participle Mood.

Present. *being,* oleva. *Perfect.* *been,* ollut.

46 §. *To do.*

	Present Tense.		*Imperfect Tense.*
Yksikkö.	*I do.*	Yksikkö.	*I did.*
	thou dost.		*thou didst.*
	he does.		*he did.*
Monikko.	*we, you, they do.*	Monikko.	*we, you, they did.*

Tätä aputehdikköä käytetään aina toisten tekosanain, ehkei aputehdikköjen, infinitive-tavan kanssa seuraavissa tapauksissa:

1) lauseen voimaa enentäissä, esm. I *do* speak truth, minä puhun totta (aivan totta, toden totta);

2) kieltolauseissa, esm. I *do* not fear, minä en pelkää.

3) kysymyslauseissa, esm. *does* he write? kirjoittaako hän? *did* he not write? eikö hän kirjoittanut?

4) jonkun toisen tekosanan siassa, kussa tämän toistaamista tahtoo välttää, esm. *did* you see him? näitkö häntä? No, I *did* not, ei (en minä häntä nähnyt);

5) määräsanan *but* edellä, esm. do *but* taste it! maista vaan! I do *but* jest, minä vaan puhun suotta.

47 §. *Can.*

	Present Tense.		*Imperfect Tense.*
Yksikkö.	*I can.*	Yksikkö.	*I could.*
	thou canst.		*thou couldst.*
	he can.		*he could.*
Monikko.	*we, you, they can.*	Monikko.	*we, you, they could.*

48 §. *May.*

	Present Tense.		*Imperfect Tense.*
Yksikkö.	*I may.*	Yksikkö.	*I might.*
	thou mayst.		*thou mightest.*
	he may.		*he might.*
Monikko.	*we, you, they may.*	Monikko.	*we, you, they might.*

Kussa aputehdikköjä *can* ja *may* käytetään toisten tekosanain infinitive-tavan kanssa, sanotaan niinmuodoin syntyvää käytelmää *Potential*-tavaksi, joka osoittaa *mahdollisuutta* ja *myönnytystä,* esm. I *can (may)* have, minulla voipi (saattaa) olla; thou *canst (mayst)* have; he *can (may)* have. I *might (could)* have, minulla saattaisi (voisi) olla; thou *mightst (couldst)* have, he *might (could)* have, j. n. e. perfect- ja pluperfect-ajoissa.

Muist. Can tarkoittaa muutoin *kuntoa* ja *taitoa* sekä vastaa suomalaista *osata,* ehkä siinä, jossa kysymys on kunnosta ja taidosta tieteellisellä alalla, aina tulee käyttää tekosanaa *to know,* esm. Do you *know* (eikä can) your lesson? osaatko läksysi? osaatteko läksynne?

49 §. *Let* tarkoittaa *kehoitusta* ja sitä käytetään, miten jo on havaittuu, toisten tekosanain kanssa *imperativossa.*

50 §. *Must* käypi ainoastaan present-ajassa, eikä muutu muodoltansa mitenkään. Tämä aputehdikkö osoittaa *pakkoa* ja *täytymistä* sekä on yhtä kuin *to be obliged,* olla pakoitettu, täytyä, jota lausetapaa käytetäänkin niissä muodoissa, joita *must* puuttuu, esm. I *was obliged,* minä olin pakoitettu, minun täytyi j. n. e.

51 §. *Ought.*

	Present Tense.		*Imperfect Tense.*
Yksikkö.	*I ought.*	Yksikkö.	*I ought.*
	thou oughtest.		*thou oughtest.*
	he ought.		*he ought.*
Monikko.	*we, you, they ought.*	Monikko.	*we, you, they ought.*

Tämä aputehdikkö myös tarkoittaa *velvollisuutta* ja *täytymistä* sekä vastaa suomalaista *pitää, tulee, täytyy,* ja vaatii aina siasanan *to* seuraavan infinitivon edelle, esm. You *ought to* study more, sinun (teidän) pitää (tulee, täytyy) oppia enemmän.

Tekosanain käytelmä.

52 §. Käytelmään nähden tekosanat ovat *säännöllisiä*, kussa niiden *imperfect* ja *perfect-participle* muodostuu päätteellä *ed*, esm. ask*ed*, minä kysyin, ask*ed*, kysynyt.

Säännöllisten tekosanain käytelmässä on, paitsi aputehdikköjen käyttämistä, vaarinotettava, että:

1) *present-ajan* 2:n persona yksikössä muodostuu päätteellä *est*, esm. thou ask*est*, sinä kysyt; 2) saman ajan 3:s persona yksikössä päätteellä *s*, esm. he ask*s*, hän kysyy; 3) *imperfect-ajan* 2:n persona mainitussa luvussa muodostuu päätteellä *edst*, esm. thou ask*edst*, sinä kysyit; sekä 4) *present-participle* päätteellä *ing*, esm. ask*ing*, kysyvä.

Nämä päätteet ovat liitettävät tekosanain *infinitive-tapaan*, jota pidetään perustus-muotona eli runkona. Tämä runko kumminkin muuttuu, mainittuja päätteitä liitettäissä, seuraavissa kohdissa:

1) kussa tekosana päättyy *mykkä-e:llä*, tämä jääpi pois kaikkien ääntiöllä alkavien päätteiden edellä, esm. love, rakastaa, lov-est, lov-ed, lov-edst, lov-ing; dye, värjätä, dy-est, dy-ed; die, kuolla, di-est, di-ed; free, fre-est, fre-ed;

2) jolloin tekosanan päätteenä on keraketta seuraava *y*, muuttuu tämä *i:ksi* kaikkien muiden päätteiden edellä paitsi *ing*, esm. cry, huutaa, cri-est, cri-ed, cri-edst, mutta *crying*;

3) jossa tekosana päättyy kirjaimilla *ch, sh, ss, s, x, z, o* tahi keraketta seuraavalla *y:llä*, niin 3:s persona present-ajan yksikössä muodostuu päätteellä *es*, esm. catch, pyytää (ottaa kiini), he catch-es; go, mennä, he goes; cry, cries;

4) jolloin tekosanalla infinitivossa on päätteenä *ie*, niin tästä päätteestä syntyy *y*, kussa mainittuun muotoon liitetään *ing*, esm. die, kuolla, dying, kuoleva; sekä

5) kun infinitivo päättyy *yksinäisellä* kerakkeella, jonka edellä käypi *yksinäinen* ja *lyhy* ääntiö, muuttuu mainittu kerake ykstavuisissa ja niissä monitavuisissa tekosanoissa, joilla korko on viimeisellä tavulla, kaksinaiseksi kaikkien ääntiöllä alkavien päätteiden edellä, esm. beg, pyytää, beggest, beggedst, begging; disinter, kaivaa ylös, disinterrest, disinterred, disinterredst, disinterring.

Muist. Viimeksi mainittua ohjetta noudattavat myös kirjaimella *l* päättyvät monitavuiset tekosanat, vaikkapa korko ei olekaan viimeisellä tavulla, esm. travel, matkustaa, travellest, travelled j. n. e.

53 §. *To ask*, kysyä, käypi seuraavasti:

1) *Uloskohtainen muoto* (active voice).

Indicative Mood.	**Conjunctive Mood.**
Present Tense.	
Yksikkö.	
I ask, kysyn.	*(if) I ask*, (jos) kysyn.
thou askest, kysyt.	*thou ask*, kysyt.
he ask, kysyy.	*he ask*, kysyy.
Monikko.	
we ask, kysymme.	*(if) we ask*, (jos) kysymme.
you ask, kysytte.	*you ask*, kysytte.
they ask, kysyvät.	*they ask*, kysyvät.
Imperfect Tense.	
Yksikkö.	
I asked, kysyin.	*(if) I asked*, (jos) kysyisin.
thou askedst,	*thou asked*,
he asked,	*he asked*,
Monikko.	
we asked, kysyimme.	*(if) we asked*, (jos) kysyisimme.
you asked,	*you asked*,
they asked.	*they asked*.

Perfect Tense.

Yksikkö.

I have asked, olen kysynyt.	*(if) I have asked,* (jos) olen kysynyt.
thou hast asked,	*thou have asked,*
he has asked,	*he have asked,*

Monikko.

we have asked, olemme kysyneet.	*(if) we have asked,* (jos) olemme kysyneet.
you have asked,	*you have asked,*
they have asked.	*they have asked.*

Pluperfect Tense.

Yksikkö.

I had asked, olin kysynyt.	*(if) I had asked,* (jos) olisin kysynyt.
thou hadst asked,	*thou had asked,*
he had asked,	*he had asked,*

Monikko.

we had asked, olimme kysyneet.	*(if) we had asked,* (jos) olisimme kysyneet.
you had asked,	*you had asked,*
they had asked.	*they had asked.*

Future Tense.

(Aputehdikköjen *shall* ja *will* present-muodolla).

Yksikkö.

I shall ask, tulen kysymään.	*(if) I shall ask,* (jos) tulen kysymään.
thou wilt ask,	*thou shall ask,*
he will ask,	*he shall ask,*

Monikko.

we shall ask, tulemme kysymään.
you will ask,
they will ask.

(if) we shall ask, (jos) tulemme kysymään.
you shall ask,
they shall ask.

(Aputehdikköjen *shall* ja *will* imperfect-muodolla).

Yksikkö.

I should ask, tulisin kysymään.
thou wouldst ask,
he would ask,

(if) I should ask, (jos) tulisin kysymään.
thou should ask,
he should ask,

Monikko.

we should ask, tulisimme kysymään.
you would ask,
they would ask.

(if) we should ask, (jos) tulisimme kysymään.
you should ask,
they should ask.

Past Future Tense.

(Aputehdikköjen *shall* ja *will* present-muodolla).

Yksikkö.

I shall have asked, tulen kysyneeksi.
thou wilt have asked,
he will have asked,

(if) I shall have asked, (jos) tulen kysyneeksi.
thou shall have asked,
he shall have asked,

Monikko.

we shall have asked, tulemme kysyneeksi.
you will have asked,
they will have asked.

(if) we shall have asked, (jos) tulemme kysyneeksi.
you shall have asked,
they shall have asked.

(Aputehdikköjen *shall* ja *will* imperfect-muodolla).

Yksikkö.

I should have asked, tulisin kysyneeksi.

(if) I should have asked, (jos) tulisin kysyneeksi.

thou wouldst have asked,	*thou should have asked,*
he vould have asked,	*he should have asked,*

Monikko.

we should have asked, tuli-simme kysyneeksi.	*(if) we should have asked,* (jos) tulisimme kysyneeksi.
you would have asked,	*you should have asked,*
they would have asked.	*they should have asked.*

Imperative Mood.

Yksikkö. *let me ask,* anna l. antakaa minun kysyä.
ask, kysy.
let him ask, anna l. antakaa hänen kysyä.

Monikko. *let us ask,* anna l. antakaa meidän kysyä.
ask, kysykää.
let them ask, anna l. antakaa heidän kysyä.

Infinitive Mood.

Present. *To ask,* kysyä.
Perfect. *to have asked,* olla kysynyt.

Participle Mood.

Present. *asking,* kysyvä.
Perfect. *asked,* kysynyt.

2) *Vastakohtainen muoto* (passive voice).

Tässä muodossa tekosana käypi siten, että uloskohtaisen muodon *perfect participle* seuraa aputehdikön *be* käytelmää kaikissa tämän tavoissa, ajoissa j. n. e., miten jälellä nähdään.

54 §. *To be praised,* ollȧ kiitetty, käypi näin:

Indicative Mood.

Present Tense.

Yksikkö. *I am praised*, minua kiitetään.
thou art praised, sinua kiitetään.
he is praised, häntä kiitetään.
Monikko. *we are praised,* meitä kiitetään.
you are praised, teitä kiitetään.
they are praised, heitä kiitetään.

Imperfect Tense.

Yksikkö. *I was praised,* minua kiitettiin.
thou wast praised,
he was praised,
Monikko. *we were praised*,
you were praised,
they were praised.

Perfect Tense.

Yksikkö. *I have been praised*, minua on kiitetty.
thou hast been praised,
he has been praised,
Monikko. *we have been praised,*
you have been praised,
they have been praised.

Pluperfect Tense.

Yksikkö. *I had been praised,* minua oli kiitetty.
thou hadst been praised,
he had been praised,
Monikko. *we had been praised,*
you had been praised,
they had been praised.

Future Tense.

(Aputehdikköjen *shall* ja *will* present-muodolla).

Yksikkö. *I shall be praised,* tulen kiitetyksi.
thou wilt be praised,
he will be praised,

Monikko. *we shall be praised,*
you will be praised,
they will be praised.

(Aputehdikköjen *shall* ja *will* imperfect-muodolla).

sikkö. *I should be praised,* tulisin kiitetyksi.
thou wouldst be praised,
he would be praised,

nikko. *we should be praised,*
you would be praised,
they would be praised.

Past Future Tense.

(Aputehdikköjen *shall* ja *will* present-muodolla).

sikkö. *I shall have been praised,* tulen olleeksi kiitetty.
thou wilt have been praised,
he will have been praised,

nikko. *we shall have been praised,* tulemme olleeksi kiitetyt.
you will have been praised,
they will have been praised.

(Aputehdikköjen *shall* ja *will* imperfect-muodolla).

sikkö. *I should have been praised,* tulisin olleeksi kiitetty.
thou wouldst have been praised,
he would have been praised,

nikko. *we should have been praised,* tulisimme olleeksi kiitetyt.

you would have been praised,
they would have been praised.

Conjunctive Mood.

Present Tense.

Yksikkö. *(if) I be praised,* (jos) minua kiitetään.
thou be praised,
he be praised.
Monikko. *we be praised,*
you be praised,
they be praised.

Imperfect Tense.

Yksikkö. *(if) I were praised,* (jos) minua kiitettäisiin.
thou wert praised,
he were praised,
Monikko. *we were praised,*
yoy were praised,
they were praised.

Perfect Tense.

Yksikkö. *(if) I have been praised,* (jos) minua on kiitetty.
thou have been praised,
he have been praised,
Monikko. *we have been praised,*
you have been praised,
they have been praised.

Pluperfect Tense.

Yksikkö. *(if) I had been praised,* (jos) minua olisi kiitetty.
thou had been praised,
he had been praised,

Monikko. *we had been praised,*
you had been praised,
they had been praised.

Future Tense.

(Aputehdikön *shall* present-muodolla).

Yksikkö. *(if) I shall be praised,* (jos) tulen kiitetyksi.
thou shall be praised,
he shall be praised,

Monikko. *we shall be praised,*
you shall be praised,
they shall be praised.

(Aputehdikön *shall* imperfect-muodolla).

Yksikkö. *(if) I should be praised,* (jos) tulisin kiitetyksi.
thou should be praised,
he should be praised,

Monikko. *we should be praised,*
you should be praised,
they should be praised.

Past Future Tense.

(Aputehdikön *shall* present-muodolla).

Yksikkö. *(if) I shall have been praised,* (jos) tulen olleeksi kiitetty.
thou shall have been praised,
he shall have been praised,

Monikko. *we shall have been praised,* tulemme olleeksi kiitetyt.
you shall have been praised,
they shall have been praised.

(Aputehdikön *shall* imperfect-muodolla).

Yksikkö. *(if) I should have been praised,* (jos) tulisin olleeksi kiitetty.

thou should have been praised,
he should have been praised,
Monikko. *we should have been praised,* tulisimme olleeksi kiitetyt.
you should have been praised,
they should have been praised.

Imperative Mood.

Yksikkö. *let me be praised,* anna l. antakaa minun olla kiitetty.
be praised, ole kiitetty,
let him be praised, anna l. antakaa hänen olla kiitetty.
Monikko. *let us be praised,* anna l. antakaa meidän olla kiitetyt.
be praised, olkaa kiitetyt,
let them be praised, anna l. antakaa meidän olla kiitetyt.

Infinitive Mood.

Present. *to be praised,* olla kiitetty.
Perfect. *to have been praised,* olla ollut kiitetty.

Participle Mood.

Present. *being praised,* oleva kiitetty.
Perfect. *been praised,* ollut kiitetty.

55 §. *Kohteelliset tekosanat* (transitive verbs) käyvät uloskohtaisessa muodossa sitenkin, että niiden *present participle* seuraa apuhehdikön *be* käytelmää samaan tapaan

kuin edellä, vastakohtaiseen muotoon nähden, jo on havaittu. Siis sanotaan: *I am asking,* kysyn, *thou art asking,* kysyt, *he is asking,* kysyy j. n. e., kaikissa tavoissa ja ajoissa. Tätä käytelmätapaa käytetään etenkin silloin, kussa puhe on *jatkuvasta työstä.*

56 §. *Kohteettomat tekosanat* (intransitive verbs) käyvät samaan tapaan kuin kohteelliset uloskohtaisessa muodossa. Toisinaan kuitenkin taipuvat samoinkuin kohteelliset vastakohtaisessa muodossa; eteenkin ne, jotka tarkoittavat *liikuntoo* tahi *muuttumista* paikan suhteen, käyvät vastakohtaisen muodon jälkeen, esm. *he is come,* hän on tullut. *I was gone,* minä menin.

57 §. *Itsekohtaiset tekosanat* (reflexive verbs) taipuvat samoin kuin kohteelliset uloskohtaisessa muodossa, sillä eroituksella vaan, että käytelmää kaikissa tavoissa ja ajoissa seuraa itsekohtaiset asemot *myself, thyself, himself* y. m.

58 §. *To love one's self,* rakastaa itseänsä, käypi näin:

Indicative Mood.	**Conjunctive Mood.**
Present Tense.	
Yksikkö.	
I love myself, rakastan itseäni.	*(if) I love myself,* (jos) rakastan itseäni.
thou lovest thyself, rakastat itseäsi.	*thou love thyself,* rakastat itseäsi.
he loves himself, rakastaa itseänsä.	*he love himself,* rakastaa itseänsä.
Monikko.	
we love ourselves, rakastamme itseämme.	*(if) we love yourselves,* (jos) rakastamme itseämme.
you love yourselves, rakastatte itseänne.	*you love yourselves,* rakastatte itseämme.

they love themselves, rakastavat itseänsä. | *they love themselves*, rakastavat itseänsä.

Imperfect Tense.

Yksikkö.

I loved myself, rakastin itseäni. | *(if) I loved myself*, (jos) rakastaisin itseäni.

thou lovedst thyself, rakastit itseäsi. | *thou loved thyself*, rakastaisit itseäsi.

he loved himself, rakasti itseänsä. | *he loved himself*, rakastaisi itseänsä.

Monikko.

we loved ourselves, rakastimme itseämme. | *(if) we loved ourselves*, (jos) rakastaisimme itseämme.

you loved yourselves, rakastitte itseänne. | *you loved youselves*, rakastaisitte itseänne.

they loved themselves, rakastivat itseänsä. | *they loved themselves*, rakastaisivat itseänsä.

j. n. e. muissakin ajoissa.

Imperative Mood.

Yksikkö. *let me love myself*, anna l. antakaa minun rakastaa itseäni.

love thyself, rakasta itseäsi.

let him love himself, anna l. antakaa hänen rakastaa itseänsä.

Monikko. *let us love ourselves*, anna l. antakaa meidän rakastaa itseämme.

love yourselves, rakastakaa itseänne.

let them love themselves, anna l. antakaa heidän rakastaa itseänsä.

Infinitive Mood.

Present. *to love one's self,* rakastaa itseänsä.
Perfect. *to have loved one's self,* olla rakastanut itseänsä.

Participle Mood.

Present. *loving one's self,* rakastava itseänsä.
Perfect. *loved one's self,* rakastanut itseänsä.

Muist. Tässä muistutettakoon vielä, mitä edellä itsekohtaiseen asemoon nähden jo on sanottu, että nimittäin tämän asemon 2:n persona on *yourself*, kussa puhe tarkoittaa *yhtä ainoata* henkeä, muutoin *yourselves*.

59 §. Käytelmän puolesta pidetään niitä kohteellisia ja kohteettomia tekosanoja *säännöttöminä,* jotka *imperfect*-ajassa ja *perfect participle*-tavassa eivät muodostu päätteellä *ed.*

Nämä tekosanat ovat muodoltansa *kolmea* laatua:

1) ne, joiden *present infinitive, imperfect* ja *perfect participle* on yhtäläinen, esm. *hurt,* vahingoittaa, *I hurt,* vahingoitin, *hurt,* vahingoittanut.

2) semmoiset, joissa ainoastaan *imperfect* ja *perfect participle* on yhtäläinen, esm. *abide,* asua, *I abode,* asuin, *abode,* asunut; sekä

3) ne, joiden *present infinitive, imperfect* ja *perfect participle* on erilainen, esm. *bear,* kantaa, *I bore,* kannoin, *borne,* kantanut.

60 §. Tässä seuraa säännöttömien tekosanain luettelo. Kirjaimella *S* merkityt muodot myös käyvät säännöllisen käytelmän mukaan, jota etenkin noudattavat.

Present Infinitive.	*Imperfect.*	*Perfect Participle.*
Abide, asua,	*abode,*	*abode.*
arise, nousta ylös,	*arose,*	*arisen.*

awake, herätä,	*awoke*, S,	*awaked*.
Be, olla,	*was*,	*been*.
bear, kantaa,	*bore*, *bare*,	*borne*.
bear, synnyttää,	*bore*, *bare*,	*born*.
beat, lyödä,	*beat*,	*beaten*, *beat*.
beget, synnyttää,	*begot*, *begat*,	*begotten*.
begin, alkaa, alottaa,	*began*,	*begun*.
behold, katsella,	*beheld*,	*beheld*, *beholden*.
bend, vääntää, notkistaa,	*bent*, S,	*bent*, S.
bereave, otta väkivallalla,	*bereft*, S,	*bereft*, S.
beseech, pyytää, rukoilla,	*besought*,	*besought*.
bid, tarjota, käskeä,	*bid*, *bade*,	*bid*, *bidden*.
bind, sitoa,	*bound*,	*bound*.
bite, purra,	*bit*,	*bit*, *bitten*.
bleed, juosta l. vuotaa verta,	*bled*,	*bled*.
blow, puhaltaa,	*blew*,	*blown*.
break, taittaa,	*brake*, *broke*,	*broken*.
breed, kasvattaa,	*bred*,	*bred*.
bring, tuoda,	*brought*,	*brought*.
build, rakentaa,	*built*, S,	*built*, S.
burn, polttaa,	*burnt*, S,	*burnt*, S.
burst, katketa, taittua,	*burst*,	*burst*.
buy, ostaa,	*bought*,	*bought*.
Cast, heittää,	*cast*,	*cast*.
catch, pyytää (ottaa kiini),	*caught*, S,	*caught*, S.
chide, torua,	*chid*,	*chid*, *chidden*.
choose, valita,	*chose*,	*chosen*.

halkaista,	*clove, cleft,*	*cloven, cleft.*
riippua,	*clave,* S,	*cleaved.*
kavuta,	*clomb,*	*climbed.*
panna kiini		
ıun,	*clung,*	*clung.*
pueta,	*clad,* S,	*clad,* S.
tulla,	*came,*	*come.*
naksaa (koh-		
),	*cost,*	*cost.*
ryömiä,	*crept,* S,	*crept.*
ıulaa (kiekua),	*crew,* S,	*crowed.*
ikata,	*cut,*	*cut.*
roheta,	*durst,* S,	*durst,* S.
aupita,	*dealt,* S,	*dealt,* S.
ıivaa,	*dug,* S,	*dug,* S.
ıdä,	*did,*	*done.*
vetää,	*drew,*	*drawn.*
nähdä unta,	*dreamt,* S,	*dreamt,* S.
juoda,	*drank,*	*drunk, drunken.*
ajaa,	*drove,*	*driven.*
ısua, oleskella,	*dwelt,* S,	*dwelt,* S.
yödä,	*eat, ate,*	*eat, eaten.*
›udota,	*fell,*	*fallen.*
’uokkia,	*fed,*	*fed.*
ıntea,	*felt,*	*felt.*
tapella,	*fought,*	*fought.*
öytää,	*found,*	*found.*
ıennä pakoon,	*fled,*	*fled.*
uohua,	*flet,*	*flet.*
eittää, viskata,	*flung,*	*flung.*
ntää,	*flew,*	*flown.*
r, laiminlyödä,	*forbore,*	*forborn.*
, unhottaa,	*forgot,*	*forgotten, forgot.*

forsake, olla ilman,	*forsook,*	*forsaken.*
freeze, jäätyä,	*froze,*	*frozen.*
Get, saada,	*got,*	*gotten, got.*
gild, kullita,	*gilt,* S,	*gilt,* S.
gird, kääriä ympäri,	*girt,* S,	*girt,* S.
give, antaa,	*gave,*	*given.*
go, mennä, käydä,	*went,*	*gone.*
grave, piirtää,	*graved,*	*graven,* S.
grind, jauhaa,	*ground,*	*ground.*
grow, kasvaa,	*grew,*	*grown.*
Hang, riippua,	*hung,* S,	*hung,* S.
have, olla j:kulla,	*had,*	*had.*
hear, kuulla,	*heard,*	*heard.*
*heave,*paisua,kohota,	*hove,* S,	*hoven,* S.
hew, hakata,	*hewed,*	*hewen,* S.
hide, panna piiloon,	*hid,*	*hidden, hid.*
hit, tavata,	*hit,*	*hit.*
hold, pitää,	*held,*	*held.*
hurt, vahingoittaa,	*hurt,*	*hurt.*
Keep, pitää,	*kept,*	*kept.*
kneel, langeta polvillensa,	*knelt,* S,	*knelt,* S.
knit, neuloa, sitoa,	*knit,* S,	*knit,* S.
know, tietää, tuntea,	*knew,*	*known.*
Lade, panna kuormaa,	*laded,*	*laden.*
lay, panna, asettaa,	*laid,*	*laid.*
lead, taluttaa,	*led,*	*led.*
lean, nojata,	*leant,* S,	*leant,* S.
leap, hypätä, juosta,	*leapt,* S,	*leapt,* S.
leave, jättää,	*left,*	*left.*
lend, lainata (toiselle),	*lent,*	*lent.*

yrätä (toiselle),	*let,*	*let.*
naata, virua,	*lay,*	*lain.*
nostaa,	*lift,* S,	*lift,* S.
loistaa, valaista,	*lit,* S,	*lit,* S.
panna kuor-ia,	*loaded,*	*laden.*
menettää,	*lost,*	*lost.*
?, tehdä,	*made,*	*made.*
?, arvella,	*meant,* S,	*meant,* S.
kohdata, tulla staan,	*met,*	*met.*
niittää,	*mowed,*	*mown,* S.
maksaa, (koh-lli.)	*paid,*	*paid.*
sulkea sisään,	*pent,*	*pent.*
panna, asettaa,	*put,*	*put.*
?, lukea,	*read,*	*read.*
, repiä,	*rent,*	*rent.*
vapauttaa,	*rid,*	*rid.*
ratsastaa, ajaa,	*rode,*	*rode, ridden.*
soittaa,	*rung, rang,*	*rung.*
nousta ylös,	*rose,*	*risen.*
halkaista,	*rove,* S,	*riven.*
juosta,	*ran,*	*run.*
sahata,	*sawed,*	*sawn,* S.
sanoa,	*said,*	*said.*
nähdä,	*saw,*	*seen.*
etsiä, hakea,	*sought,*	*sought.*
e, keittää, kie-a,	*sod,* S,	*sodden.*
myydä,	*sold,*	*sold.*
lähettää,	*sent,*	*sent.*
panna, asettaa,	*set,*	*set.*

shake, vavista,	*shook*,	*shaken*.
shape, luoda, tehdä,	*shaped*,	*shapen*, S.
shave, raapia,	*shaved*,	*shaven*.
shear, leikata (sakseilla),	*shore*, S,	*shorn*.
shed, kaataa ulos,	*shed*,	*shed*.
shew, näyttää,	*shewed*,	*shewn*.
shine, loistaa,	*shone*, S,	*shone*, S.
shoe, kengittää,	*shod*,	*shod*.
shoot, ampua,	*shot*,	*shot*.
show, näyttää,	*showed*,	*shown*.
shred, leikata,	*shred*,	*shred*.
shrink, kutistaa, kutistua,	*shrunk*, *shrank*,	*shrunk*, *shrunken*.
shut, sulkea,	*shut*,	*shut*.
sing, laulaa,	*sang*, *sung*,	*sung*.
sink, vajota, uvota,	*sank*, *sunk*,	*sunk*.
sit, istua,	*sat*, *sate*,	*sat*.
slay, murhata,	*slew*,	*slain*.
sleep, nukkua,	*slept*,	*slept*.
slide, liukahtaa,	*slid*,	*slid*, *slidden*.
sling, heittää, viskata,	*slung*, *slang*,	*slung*.
slink, hiiviä pois,	*slunk*, *slank*,	*slunk*.
slit, halkaista,	*slit*, S,	*slit*, S.
smell, haistaa,	*smelt*, S,	*smelt*, S.
smite, lyödä,	*smote*,	*smitten*.
snows, sataa lunta,	*snew*, S,	*snown*, S.
sow, kylvää,	*sowed*,	*sown*, S.
speak, puhua,	*spoke*,	*spoken*.
speed, ehättää,	*sped*,	*sped*.
spell, tavata (kirjasta),	*spelt*, S,	*spelt*, S.

l, menettää, hä- tää,	*spent,*	*spent.*
läikyttää,	*spilt,* S,	*spilt,* S.
kehrätä,	*spun, span,*	*spun.*
sylkeä,	*spit, spat,*	*spit, spitten.*
halkaista,	*split,*	*split.*
d, levittää,	*spread,*	*spread.*
g, juosta,	*sprung, sprang,*	*sprung.*
l, seistä,	*stood,*	*stood.*
varastaa,	*stole,*	*stolen.*
tarttua kiini,	*stuck,*	*stuck.*
, pistää,	*stung,*	*stung.*
, haista pahalta,	*stunk, stank,*	*stunk.*
e, käydä pitkillä keleillä,	*strode, strid,*	*stridden.*
e, lyödä,	*struck,*	*struck, stricken.*
g, varustaa kie- (soittokonetta),	*strung,*	*strung.*
*e,*harrastaa, pyy- ä,	*strove,*	*striven.*
r, vannoa,	*swore,*	*sworn.*
t, hiottaa,	*sweat,* S,	*sweat,* S.
p, lakaista,	*swept,*	*swept.*
, paisua,	*swelled,*	*swollen,* S.
, uida,	*swum, swam,*	*swum.*
g, kiikkua,	*swung,*	*swung.*
e, ottaa,	*took,*	*taken.*
h, opettaa,	*taught,*	*taught.*
repiä,	*tore,*	*torn.*
sanoa, puhua,	*told,*	*told.*
k, ajatella, uskoa,	*thought,*	*thought.*
*e,*menestyä, viih- ä,	*throve* S,	*thriven.*

throw, heittää, viskata,	*threw*,	*thrown*.
thrust, survata, työntää,	*thrust*,	*thrust*.
tread, polkea,	*trod*,	*trodden*.
Wax, kasvaa,	*waxed*,	*waxen*, S.
wear, käyttää, pitää,	*wore*,	*worn*.
weave, kutoa,	*wove*,	*woven*.
weep, itkeä,	*wept*,	*wept*.
win, voittaa,	*won*,	*won*.
wind, vetää ylös,	*wound*, S,	*wound*.
work, tehdä työtä,	*wrought*, S,	*wrought*, S.
wring, vääntää,	*wrung*,	*wrung*.
write, kirjoittaa,	*wrote*,	*written*.

Muist. Yhdistetyt säännöttömät tekosanat seuraavat yhdistettymättömien käytelmää, esm. *I mistake*, erehyn, *I mistook*, erehyin, *mistaken*, erehtynyt j. n. e. samaan tapaan kuin *to take*, ottaa.

61 §. *Vaillinaiset tekosanat* (defective verbs), jotka käyvät tavallisesti ainoastaan *present-* ja *imperfect*-ajassa, ovat luettavat säännöttömiin tekosanoihin, esm. apuhedikköt *shall*, *will*, *can*, *may*, *must*, *ought* y. m.

62 §. *Personattomat tekosanat* (impersonal verbs), käyvät ainoastaan yksikön 3:ssa personassa asemolla *it indicative-* ja *conjunctive*-tavan kaikissa ajoissa, esm.

Indicative Mood.	**Conjunctive Mood.**
Present Tense.	
it rains, sataa.	*(if) it rain*, (jos) sataa.
Imperfect Tense.	
it rained, satoi.	*(if) it rained*, (jos) sataisi.
Perfect Tense.	
it has rained, on satanut.	*(if) it have rained*, (jos) on satanut.

Pluperfect Tense.

it had rained, oli satanut.	*(if) it had rained,* (jos) olisi satanut.

Future Tense.

it will rain, tulee satamaan.	*(if) it shall rain,* (jos) tulee satamaan.
it would rain, tulisi satamaan.	*(if) it should rain,* (jos) tulisi satamaan.

Past Future Tense.

it will have rained, tulee sataneeksi.	*(if) it shall have rained,* (jos) tulee sataneeksi.
it would have rained, tulisi sataneeksi.	*(if) it should have rained,* (jos) tulisi sataneeksi.

63 §. *Käytelmä-muoto* kysymyslauseessa syntyy siten, että tekosanan *infinitivon* edellä käytetään *present-* ja *imperfect*-ajassa *do* ja *did,* mutta toisissa ajoissa toisia aputehdikköjä, esm.

Indicative Mood.

Present Tense.

Yksikkö. *do I ask?* kysynkö?
dost thou ask? kysytkö?
does he ask? kysyykö?
Monikko. *do we ask?* kysymmekö?
do you ask? kysyttekö?
do they ask? kysyvätkö?

Imperfect Tense.

Yksikkö. *did I ask?* kysyinkö?
didst thou ask? kysyitkö?
did he ask? kysyikö?

Monikko. *did we ask?* kysyimmekö?
did you ask? kysyittekö?
did they ask? kysyivätkö?

Perfect Tense.

Yksikkö. *have I asked?* olenko kysynyt?
hast thou asked? oletko kysynyt?
has he asked? onko kysynyt?

Monikko. *have we asked?* olemmeko kysyneet?
have you asked? oletteko kysyneet?
have they asked? ovatko kysyneet?

Pluperfect Tense.

Yksikkö. *had I asked?* olinko kysynyt?
hadst thou asked? olitko kysynyt?
had he asked? oliko kysynyt?

Monikko. *had we asked?* olimmeko kysyneet?
had you asked? olitteko kysyneet?
had they asked? olivatko kysyneet?

Future Tense.

(Aputehdikköjen *shall* ja *will* present-muodolla).

Yksikkö. *shall I ask?* tulenko kysymään?
shalt thou ask? tuletko kysymään?
will he ask? tuleeko kysymään?

Monikko. *shall we ask?* tulemmeko kysymään?
shall you ask? tuletteko kysymään?
will they ask? tulevatko kysymään?

(Aputehdikköjen *shall* ja *will* imperfect-muodolla).

Yksikkö. *should I ask?* tulisinko kysymään?
shouldst thou ask? tulisitko kysymään?
would he ask? tulisiko kysymään?

o. *should we ask?* tulisimmeko kysymään?
should you ask? tulisitteko kysymään?
would they ask? tulisivatko kysymään?

Past Future Tense.

Aputehdikköjen *shall* ja *will* present-muodolla).

). *shall I have asked?* tulenko kysyneeksi?
shalt thou have asked? tuletko kysyneeksi?
will he have asked? tuleeko kysyneeksi?

o. *shall we have asked?* tulemmeko kysyneeksi?
shall you have asked? tuletteko kysyneeksi?
will they have asked? tulevatko kysyneeksi?

putehdikköjen *shall* ja *will* imperfect-muodolla).

). *should I have asked?* tulisinko kysyneeksi?
shouldst thou have asked? tulisitko kysyneeksi?
would he have asked? tulisiko kysyneeksi?

.o. *should we have asked?* tulisimmeko kysyneeksi?
should you have asked? tulisitteko kysyneeksi?
would they have asked? tulisivatko kysyneeksi?

t. Toisissa tavoissa tätä käytelmää arvattavasti ei voi käyttää.

34 §. *Käytelmä-muoto* kieltolauseessa on seuraavaa esm. *not to ask*, ei kysyä.

Indicative Mood.

Present Tense.

ö. *I do not ask*, minä en kysy.
thou dost not ask, sinä et kysy.
he does not ask, hän ei kysy.

to. *we do not ask*, emme kysy.
you do not ask, ette kysy.
they do not ask, eivät kysy.

Imperfect Tense.

Yksikkö.	*I did not ask,* minä en kysynyt.
	thou didst not ask, sinä et kysynyt.
	he did not ask, hän ei kysynyt.
Monikko.	*we did not ask,* emme kysyneet.
	you did not ask, ette kysyneet.
	they did not ask, eivät kysyneet.

Perfect Tense.

Yksikkö.	*I have not asked,* en ole kysynyt.
	thou hast not asked, et ole kysynyt.
	he has not asked, ei ole kysynyt.
Monikko.	*we have not asked,* emme ole kysyneet.
	you have not asked, ette ole kysyneet.
	they have not asked, eivät ole kysyneet.

Samaan tapaan muissakin tavoissa ja ajoissa säännöllisen käytelmän jälkeen sekä kieltosanaa käyttämällä aina ensimäisen aputehdikön jälestä.

---

7. Määräsana (adverb).

65 §. Määräsanat englannin kielessä ovat: 1) *yksinäisiä,* esm. *well,* hyvin, *very,* aivan; 2) *nimisanoista syntyneitä,* esm. *ashore,* rannalla, *aside,* syrjässä; 3) *laatusanoista* tahi *participioista* päätteellä *-ly johdettuja,* esm. *distinctly,* selvästi, *undoubtedly,* epäilemättä; 4) *laskusanoista johdettuja,* esm. *once,* yhdesti, *firstly,* ensimäiseksi; sekä 5) *yhdistettyjä,* esm. *by and by,* vähitellen; *now and then,* toisinaan.

Muist. Määräsanoja laatusanoista johtaissa päätteellä *-ly* tulee vaarinottaa: 1) että päätteillä *ue* ja *ll* muodostuvista laatusanoista jälkimäinen kirjain jääpi pois, esm. *true,* totinen, *truly,* totisesti;

full, täysi, *fully*, täysin j. n. e. 2) että päätteellä *-le*, jonka edellä on kerake, muodostuvista laatusanoista koko tämä pääte jätetään pois, esm. *noble*, jalomielinen, *nobly*, jalomielisesti (sitä vastaan *fertile*, viljava, *fertily*, viljavasti); sekä 3) että *y:llä*, jonka edellä käypi kerake, päättyvissä monitavuisissa laatusanoissa tämä *y* muuttuu *i*:ksi, esm. *merry*, iloinen, *merrily*, iloisesti (sitä vastaan *dry*, kuiva, *dryly*, tylysti). Tämmöisiä määräsanoja kuitenkaan ei johdeta päätteellä *ly* muodostuvista laatusanoista, mutta määräsanallinen kohta eli keskuus on osoitettava esm. näin: *in a friendly manner* (eikä friendlily), ystävällisesti, laatusanasta *friendly*, ystävällinen.

66 §. Muutamia määräsanoja käypi vertaileminen ja iiden vertailemisessa tulee noutaa yksiä ohjeita kuin laatuanoihinkin nähden. Säännöttömistä laatusanoista johdetut ıääräsanat seuraavat, samoinkuin laatusanatkin, säännöıintä vertailemisen muotoa, esm.

ttle, vähä,	*less*, vähemmän,	*least*, vähin.
ır, kaukana,	*farther*, *further*, kauempana,	*farthest*, *furthest*, kauimpana.
ell, hyvin,	*better*, paremmin,	*best*, parhaiten.
l, pahoin,	*worse*, pahemmin,	*worst*, pahimmin.
uch, paljo,	*more*, enemmän,	*most*, enin.

Päätteellä *-ly* muodustuvien määräsanain vertailemiessa käytetään vertatilaisen edellä *more* ja ylimääräisen lellä *most*, esm.

isely, järjellisesti,	*more wisely*,	*most wisely*.
equently, usein,	*more frequently*,	*most frequently*.

Muist. Samoinkuin laatusanoissakin, syntyy ylimääräinen muutamissa *tilaa* merkitsevissä määräsanoissa siten, että alkutilaiseen tahi vertatilaiseen tahiko molempaankin muotoon liitetään sana *most*, esm. *fore*, edellä, *foremost; further*, kauempana, *furthermost*, kauimpana; *hind*, takana, *hindmost*, *hindermost* y. m.

67 §. Määräsanat ovat merkityksensä puolesta monta aatua. Ne tarkoittavat:

1) *lukua*, esm. *once*, yhdesti, *twice*, kahdesti, kaksi kertaa, *thrice l. three times*, kolme kertaa, *four times*, neljä kertaa, *five times*, viisi kertaa j. n. e. sana *times* käytettynä varsinaisten laskusanain kanssa;

2) *järestystä*, esm. *firstly*, ensimäiseksi, *secondly*, toiseksi, *thirdly*, kolmanneksi, *forthly*, neljänneksi y. m.

3) *paikkaa*, esm. *ahead*, etupuolella, *aside*, sivulla, syrjässä, *at home*, kotona, *every hwere*, joka paikassa, *hence*, täältä, *here*, täällä, *near*, likellä, *thence*, sieltä, tuolta, *there*, siellä, tuolla, *whence*, mistä, *where*, missä y. m.

4) *aikaa*, esm. *already*, jo, *before*, ennen, *early*, aikaisin, *ever*, aina, *last night*, eilen illalla, *last week*, viime viikolla, *late*, myöhään, *never*, ei koskaan, *not yet*, ei vielä;

5) *tapaa*, esm. *by land*, maitse, *by water*, vesitse, *chiefly*, pää-asiallisesti, *hardly*, tuskalla, *otherwise*, toisin, *rather*, joksensa, jotakuinsa, *well*, hyvin;

6) *paljoutta*, esm. *almost*, melkein, *but*, ainoastaan, *enough*, kyllin, kyllä, *greatly*, suuresti, *less*, vähemmän, *more*, enemmän, *much*, paljo, *only*, ainoastaan, *quite*, aivan, tykkänänsä y. m.

7) *epäilystä*, esm. *perhaps*, ehkä, *possibly*, mahdollisesti, *probably*, luultavasti, *scarcely*, tuskin y. m.

8) *todistusta*, esm. *certainly*, varmaan, *forsooth*, *indeed*, todella, niin kyllä, y. m.; sekä

9) *kieltoa*, esm. *no*, *not*, *nay*, ei, y. m.

---

8. Siasana (preposition).

68 §. Useimmiten käytetyt siasanat ovat nämä:
about, ympäri, paikoilla, luona, noin.
above, päällä, ylhäällä, yli, päälle.

across, poikki, toisella puolen.
after, jälkeen, jälestä, takana.
against, vastaan, kohtaan.
along, pitkin.
amid, amidst, keskellä, keskessä.
among, amongst, -ssa (-ssä), -sta (-stä).
around, ympäri.
at, -lla (-llä), -ssa (-ssä).
before, edellä, eteen, edessä.
behind, jälelle, takana.
below, beneath, alla, alle.
between, betwixt, keskessä, välissä, välillä.
beyond, ulkona j:kusta; taakse, toiselle puolelle.
by, kautta, luona, -sta (-stä), -lta (-ltä).
down, alas j:kuta myöten.
for, -sta (-stä), -lle, tähden, varten.
from, -sta (-stä), -lta (-ltä).
in, into, h—n, -ssa (-ssä), -lla (-llä), -na.
of, -lta (-ltä), -sta (-stä).
off, pois, -sta (-stä).
on, -lla (-llä), -lle.
over, upon, päällä, päälle, h—n.
up, ylös j:kuta myöten.
under, alla.
till, h—n (yhdestä ajasta toiseen).
thorough l. *through,* kautta, lävitse, läpi.
to, -lle, -h—n.
with, kanssa, -lla (-llä).
withhin, (jonkun paikan l. ajan) sisään l. sisässä, -ssa (-ssä).
without, ilman, -tta (-ttä).

9. Sidesana (conjunction).

69 §. Sidesanat ovat joko *yhdistäviä* (copulative) tahiko *eroittavia* (disjunctive).

Tavallisimmat *yhdistävät* ovat:

and, ja.
because, koska.
both, sekä.
for, sillä, koska.
if, jos.
since, koska, kun, sitten kun.
that, että.
then, siis, sitte, sillä.
therefore, sentähden, siksi.
wherefore, mintähden, miksi.

Useimmiten käytetyt *eroittavat* ovat nämä:

as, kuin, niinkuin.
but, mutta, vaan.
either—or, joko—tahi.
lest, ettei.
neither—or, ei—eikä.
nor, eikä.
nothwithstanding, huolimatta, vaikka.
or, tahi.
wether—or, jos—tahi.
than, (verratessa) kuin.
though, ehkä, vaikka.
unless, jos ei.
yet, kuitenkin.

---

10. Kiihtosana (interjection).

70 §. Kiihtosanat osoittavat *iloa, murhetta, kummastusta* j. n. e.

Kiihtosanoja on:

ah! ai!
alas! voi!
hey! hei!
eho! hoi!
hark! kuules!
huzza! hurraa!
pish! hyi!
pshaw! mitä vielä!

MUOTO-

JA

LAUSE-OPILLISIA OHJEITA.

1. Varake (article).

Varakkeista yleiseen.

1. Varakkeet asetetaan niiden nimikköjen eteen, joihin kuuluvat; mutta jolloin useampia sidesanalla *and* yhdistettyjä nimisanoja seuraa perätystä, varake on pantava inoastaan ensimäisen eteen, esm. The *house, horses and carriage are to be sold,* Talo, hevoiset ja vaunut ovat myytävät. *I saw* a *man, horse and child,* Minä näin miehen, hevoisen ja lapsen.

Muistutus. Määräämätöntä varaketta tulee käyttää jokaisen nimisanan edellä, kussa nämä vaatiivat vaihetellen *a* ja *an*, esm. a *dog,* a *horse and* an *owl,* koira, hevoinen ja tarhapöllö. Määräävää varaketta toistetaan ainoastaan voiman ja selvyyden vuoksi, esm. *Not only* the *vessel, but* the *cargo,* the *passengers and even* the *crew was lost,* Ei ainoastaan laiva, mutta kuorma (lasti), matkustajat ja myös laivaväki joutuivat haaksirikkoon.

2. Määräävä varake *the* on asetettava sanain *all,* kaikki, koko, *half,* puoli, *double,* kaksinkertainen, *both,* molemmat, sekä toisten samanlaisten sanain jälkeen, esm. *all* the *company,* koko seura; *half (double)* the *value,* puoli (kaksinkertainen) hinta; *both* the *boys,* molemmat pojat.

3. Määräämätön varake on käytettävä sanain *half,* *quite,* aivan, ihan, *such,* senlainen, *what!* miten! kuinka! sekä laatusanan *jälestä,* kussa tämän edellä on joku sanoista *as,* niin, *so,* niin, *how,* kuinka, *no,* ei, *too,* liian, esm. *half* a *year,* puoli vuotta; *quite* an *other man,* tykkänänsä toinen mies; *such* a *friend,* senlainen ystävä; *what* a *beautiful*

picture! miten kaunis kuva! *He was as great* **a** *philosopher as orator,* Hän oli yhtä mainio viisaustieteilijä kuin kaunopuhuja; *so small* **a** *matter,* niin vähäpätöinen asia; *how sweet* **a** *child!* kuinka herttanen lapsi! *too great* **an** *honour,* liian suuri kunnia.

Muist. Varakkeet asetetaan sanan *half* edelle, jos tätä ei seuraa joku nimisana tahi jolloin *half* on jonkun toisen sanan yhteydessä, esm. *one and* **a** *half,* puolitoista; *a pound and* **a** *half,* puolitoista naulaa. **The** *winter half-year is dull,* Talvipuoli vuotta on ikävä.

Määräävästä varakkeesta.

4. Määräävää varaketta *the* käytetään etenkin seuraavissa tapauksissa:

1) Kussa genitivo muodostuu siasanalla *of,* esm. **The** *gold of Peru,* Perun maan kulta. *The goddes Juno was* **the** *wife of Jupiter.* Juuno jumalatar oli Jupiterin vaimo. Kuitenkin sanotaan: *He was elected Emperor* (eikä the Emperor) *of France,* Hän valittiin Ranskan keisariksi.

2) Sanan *same* sekä *järestyksisten laskusanain* ja *ylimääräisten* edellä, esm. *They both died* **the** *same day,* Molemmat kuolivat samana päivänä. **The** *first of May,* Ensimäinen päivä Toukokuuta. **The** *richest of all is he, who has but few wants,* Kaikista rikkain on se, jolla on harvat tarpeet (joka vähällä tulee toimeen).

Poikkeus. Määräsanoista syntyneiden ylimääräisten edellä ei käytetä varaketta, esm. *He read best,* Hän luki parhaiten.

3) *Laivain, ravintolain* ja *ilmanhaarain* nimien edellä, esm. *He went on board* **the** *„President“,* Hän astui „President“-nimiseen laivaan. *I lodge at* **the** *„Eagle“,* Minä asun „Eagle“-nimisessä ravintolassa. *He travelled towards* **the** *North,* Hän matkusti itään päin.

Muist. Jolloin vastamainittujen nimien edellä on joku määräävä nimisana, varake on pantava ainoastaan sen edelle, esm. The *ship „President“*, „President“-niminen laiva.

4) *Jokien, järvien, merien* ja *salmien* nimien edellä, esm. The *Rhine,* Rheinin joki. The *Como,* Comon järvi. The *Baltic,* Itämeri. The *Sound,* Juutinrauma (Öresund).

Muist. Kussa näidenkin nimien edelle tulee joku määräävä nimisana, on varake käytettävä ainoastaan sen edellä, esm. The *lake of Como,* Comon järvi j. n. e.

5) Seuraavien *maiden* ja *kaupunkien* nimien edellä: The *Levant,* Levantti. The *Morea,* Morean niemimaa. The *Groyne,* Korunjan kaupunki. The *Hague,* Haagin kaupunki. The *Havanna,* Havanna, sekä kaikkien niiden maanopillisten nimien edellä, joita käytetään ainoastaan monikossa, esm. The *Alps,* Alppivuoret. The *East-Indies,* Itä-Intia. The *Belt,* Beltin salmet.

Muist. Yksinäisten vuorien nimien edelle ei panna varaketta, vaikkapa nimisana *mount,* vuori, on niiden edellä, esm. *Hecla,* Heklan vuori. *Mount Vesuvius,* Vesuvion vuori. Niin myös sanotaan: *Cape Angelo,* Angelon niemi; ehkä kuitenkin: The *Cape of Good Hope,* Hyvän toivon niemi.

6) Muutamissa puheenparsissa, esm. *Play* the *fool,* olla narrina. *To go to* the *right,* Mennä oikealle y. m.

5. Määräävää varaketta *ei* käytetä:

1) Kussa nimisanaa tarkoitetaan *yleisimmässä tahi laveimmassa merkityksessänsä,* esm. History *is instructive,* Historia on opettavainen. Vice *is a dangerous poison,* Paha tapa on vaarallinen myrkky. Man *is born to trouble,* Ihminen on syntynyt vaivaa näkemään. Time *soon passes away,* Aika kuluu pian ohitse.

Muist. Jolloin koko sukua tarkoitetaan, käytetään toisinaan nimisanaa yksikössä varakkeella tahi monikossa varakkeetta, esm. The *dog is a useful animal,* Koira on hyödyllinen eläin; mutta Dogs *are useful animals,* Koirat ovat hyödyllisiä eläimiä.

2) *Vuoden-aikain* ja *päivien* nimien edellä yleisessä merkityksessä, esm. **Spring** *and* **summer** *are the finest seasons,* Kevät ja kesä ovat kauniimmat vuodenajat. *On* **Sundays**, Sunnuntaipäivinä.

3) Sanan *most* edellä, kussa tätä käytetään epämääräisenä asemona, esm. **Most** *people believe it,* Useimmat ihmiset uskovat sitä. Sitä vastaan sanotaan **The** *most of my time is spent in reading,* Enin osa aikaani menee lukemiseen.

4) Yleiseen *ihmisten, maiden* ja *kaupunkien* nimien edellä, esm. **Mary**, Maria. **Italy**, Italia. **Turkey**, Turkin maa. **Hamburgh**, Hampuri. **London**, Lontoo.

5) Nimisanain *church,* kirkko, *college,* yli-opisto, *court,* hovi, *prison,* vankihuone, *school,* koulu y. m. samanlaisten, siasanain *at, in, to, from* kanssa olevien, nimisanain edellä, jolloin näissä laitoksissa tapahtuvaa toimitusta tarkoitetaan, esm. *He is at* **church**, Hän on kirkossa (kirkonmenossa). *This boy likes to go to* **school**, Tämä poika käypi mielellään koulua. Sitä vastaan sanotaan: *Have you seen* **the** *school?* Oletko nähnyt koulua (kouluhuonetta)?

6) Muutamissa puheenparsissa, esm. *Stop thief!* Ota kiini varas! *Sword in hand!* Miekka kädessä. *To dinner,* Puolipäiväseksi. *From supper,* Iltaruan syönnistä. *At noon,* Puolipäivän aikana. *In sleep,* Unissa, j. n. e.

6. Varake *the* osoittaa vertatilaisten edellä suomalaista *kuta—sitä, sitä,* esm. **The** *sooner* **the** *better,* Kuta välemmin, sitä parempi. *So much* **the** *more,* Sitä enemmän.

Määräämättömästä varakkeesta.

7. Tätä varaketta käytetään etenkin:

1) Jolloin *personallinen käsite l. ymmärre on mainеena* (predicate), tahi seuraa sanan *as* jälestä, esm. *He is* **a** *Catholic,* Hän on Katoliikin uskoa. *Are you* **an** *Englishman?* Oletteko te Englantilainen? *I am* **a** *Frenchman,*

Minä olen Ranskalainen. *He is a merchant*, Hän on kauppias. *He was born a nobleman*, Hän oli aatelismies syntyänsä. *As a boy I was very happy*, Poikana minä olin aivan onnellinen.

2) *Ajanmääräyksissä* sekä *painoa, mittaa* tahi *lukua* osoittavien sanain edellä *ja'annaisessa* merkityksessä, esm. *Twice a week*, Kahdesti viikossa. *It costs six pence a pound*, Sitä maksaa kuusi engl. penniä naula. *Two shillings a pair*, Kuusi sillinkiä pari. *Sixty pence a dozen*, Kuusikymmentä penniä tusina.

3) Välistä present participle-tavan edellä, esm. *To go a hunting*, Mennä metsälle (l. metsästämään). *Tö go a begging*, Mennä (l. lähteä) kerjäämään.

4) Toisinaan siasanain *in, on* ja *by* siassa, esm. *a bed*, sänkyyn; *a foot*, jalkaisin; *so much a day*, niin paljon päivässä y. m.

5) Välistä myös laatusanan ja nimisanan välissä, esm. *many a time*, monta kertaa; *many a man*, moni ihminen, monta henkeä; *such a man*, semmoinen mies y. m.

6) Seuraavissa ynnä muissa samanlaisissa puheenparsissa: *I have a mind*, Minun tekee mieleni. *I have a headache*, Minussa on pääntauti. *In a hurry*, Kiireen mukaan. *In a good humour*, Hyvillä mielin. *For a time*, Jonkun ajan kuluessa. *My dear a*, herttaseni.

8. Määräämätöntä varaketta *ei* käytetä sanan *never* eikä *kysyvissä* ja *ehdonalaisissa* lauseissa sanan *ever* jälestä, esm. *Never was soldier so near the death*, Sotilas ei koskaan ole ollut niin lähellä kuolemata. *Had ever sovereign a truer servant?* Onko itsevaltiaalla hallitsijalla koskaan ollut uskollisempaa palvelijata? *She is in heaven, if ever woman went there*, Hän varmaan on taivaassa, jos naisi koskaan sinne on päässyt.

---

2. Nimisana (noun substantive).

Suku (gender).

9. Kuvauksellisessa merkityksessä pidetään muutamia nimisanoja *urospuolisina* tahi *naispuolisina*, ehkä luonnoltansa ovat *suvuttomia*. Urospuolisina pidetään: *sun*, aurinko, *time*, aika, *spring*, kevät, *summer*, kesä, *autumn*, syksy, *winter*, talvi. Naispuolisina: *nature*, luonto, *religion*, uskonoppi, *fortune*, hyvä onni, *ship*, laiva y. m. Siis sanotaan esm. *auringosta:* **he** *shines*, loistaa; **he** *is rising*, nousee. *Kuusta* sanotaan: **she** *is setting*, laskeikse. *Laivasta* myös: **she** *sails very well*, purjehtii aivan hyvästi.

Luku (number).

10. Jolloin nimisanain *brace*, *couple*, *pair*, pari, *dozen*, tusina, *leash*, kolme kappaletta (pari koiria), *score*, kaksikymmenikkö, ja *stone*, 14 naulaa, perästä seuraa sen esineen nimi, josta ne osoittavat *lukua* l. *määrää*, niin niitä käytetään monikkoa tarkoittavassa merkityksessä monikon päätettä *s* liittämättä, esm. *Two* **pair** *of boots*, *pigeons*, *coach-horses*, *gloves*, Kaksi paria saappaita, kyyhkyjäisiä, vaunuhevoisia, hansikkaita. *Four* **brace** *of woodcocks*, *patridges*, *grey-hounds*, Neljä paria mehtoja, metsäkanoja, susikoiria. *Two* **couple** *of chickens*, *eggs*, *oranges*, Neljä kananpoikaa, munaa, pomeranssia. *Ten* **stone** *of wool*, 140 naulaa villoja. Samoin sanotaan: *Ten* **head** *of cattle*, Kymmenen raavasta (sanain mukaan: raavaan päätä).

11. Nimisanoja *live*, henki, *mouth*, suu, *health*, terveys y. m. samanlaisia tulee käyttää monikossa, jos niitä mainitaan kuuluvaksi monelle hengelle eriksensä, eikä yhteisesti, esm. *Many people lost their* **lives**, Useampia ihmisiä menetti henkensä. *They opened their* **mouths**, He au-

kaisivat suunsa. *Your* **health** *gentlemen!* Terveydeksenne l. muistoksenne, herrat!

12. Nimisana on pantava monikkoon, jos sitä ajatuksissa tulee *toistaa kahteen eli useampaan* määräävään sanaan nähden, esm. *The Latin and Greek* **languages**, Latinan ja Kreikan kieli. *The Persian and Indian* **seas**, Persian ja Indian meri. *The* **climates** *of Sweden and Italy are different*, Ruotsin ja Italian ilmanala on erilainen.

Muist. Sanalla *man* ja laatusanalla yhdistetyistä kansain nimistä jätetään monikossa *man* pois, kussa koko kansaa tarkoitetaan ja varake *the* käypi edellä; mutta jos määrättyä lukua tarkoitetaan, nimittäin jolloin laskusana tahi joku sanoista *many*, *few*, *some*, *no*, (ei ketään), *these*, *those* sattuu edelle, niin sanaa *man* ei saa jättää pois, esm. **The English, Scotch, Irish** *and* **Welch** *form one powerful nation*, Englantilaiset, Skottlantilaiset, Irlantilaiset ja Welsiläiset ovat yhtenä voimallisena kansana. Sitä vastaan sanotaan: *There were* **three Englishmen, many Frenchmen,** *but* **no Dutchmen**, Siellä oli kolme Englantilaista, monta Ranskalaista, vaan ei yhtään Hollantilaista.

Sia (case).

Nominativo (nominative).

13. Nominativo eli lauseen pääsanan (subject) sia tavallisesti on asetettava sen tekosanan edelle, johon se kuuluu, esm. **The boy** *reads*, Poika lukee. **The girls** *sing*, Tytöt laulavat. **I** *know him very well*, Minä tunnen hänen aivan hyvin.

14. *Kysymystä* ja *toivoa* osoittavissa lauseissa on pääsana pantava aputehdikön ja varsinaisen tekosanan väliin tahi viimemainitun jälkeen, esm. *Have* **you** *finished the letter?* Oletteko lopettaneet (kirjoittaneet) kirjeen? *Confidest* **thou** *in me?* Luotatko minuun? *May* **you** *always live happy!* Eläkää aina onnellisena! *May* **she** *be rewarded!* Tulkoon palkituksi l. palkittakoon.

15. Seuraavissa tapauksissa lauseen pääsana on pantava tekosanan *jälkeen:*

1) Jolloin sidesana *if* on jätetty pois tekosanan edeltä, esm. *Were* **I** *the king of France,* Jos minä olisin Ranskan kuningas.

2) Kussa määräsanat *here, there, then, thence, hence, thus* käyvät tekosanan edellä, esm. **Here** *am* **I**, **Tässä** (**täällä**) minä olen. **There** *comes* **the master,** **Tuossa** (**tuolla**) **tulee** isäntä. **Thence** *arises his* **grief,** Siitä surunsa nousee. **Hence** *proceeded his* **anger,** Tästä vihansa syttyi (nousi, lähti).

3) Toisinaan kohteettomien tekosanain jälkeen, esm. *On a sudden* **appeared the king,** Kuningas ilmestyi yhtäkkiä.

4) Tekosanain *say,* sanoa, *cry,* huutaa, *answer, return, reply,* vastata, *add,* lisätä, *continue,* jatkaa, *jälkeen,* kussa omaa eli jonkun toisen puhetta esitetään, esm. *That,* **said he,** *shalt thou never do,* Sitä, sanoi hän, sinun ei pidä koskaan tehdä. *That is strange,* **answered he,** Se on kummallista, vastasi hän. *Here my boy!* **cries he,** Täällä, poikaseni! huutaa hän. *You are right,* **returned I,** Sinä olet oikeassa, vastasin minä.

5) Puheenparsien *it is, it was,* jälestä, pääsanan voiman enentämiseksi, esm. **It is governments,** *that make war,* Ne on hallitukset, jotka käyvät sotaa. **It was I** *that made your boots,* Se olin minä, joka tein saappaanne; sekä

6) Kussa lauseen voiman vuoksi *määräsanaa* käytetään tekosanan edellä, esm. **Never** *did* **my heart** *feel sincerer rapture,* Sydämeni ei koskaan tuntenut totisempaa innostusta. **Down** *came* **my wife** *and* **daughters,** Vaimoni ja tyttäreni tulivat alas.

Genitivo (genitive l. possessive).

16. *Anglosaksilaista* tahi *päätteellä muodustuvaa genitivoa* käytetään, miten muoto-opissa jo on muistutettu,

etenkin silloin, kussa puhe on *elävistä olennoista*, esm. *The* **father's** *care*, Isän huolenpito. *A* **mother's** *tenderness*, Äitin helleys. Genitivo sitä vastaan muodostuu siasanalla *of*, jolloin *elottomista olennoista* puhutaan, esm. *The foot* **of the table**, Pöydän jalka. *The reward* **of virtue**, Hyvän avun palkinto; ehkä *anglosaksilaista genitivoa* kuitenkin tulee käyttää kysymyksessä *ajasta*, *mitasta*, *arvosta* ja *välistä*, esm. *The* **sun's** *distance from the earth is greater than the* **moon's**, Auringon väliä maasta on pitemmältä kuin kuun (aurinko on etempänä maasta kuin kuu).

17. Jolloin se sana, joka vaatii useampia sidesanalla *and* yhdistettyjä nimisanoja genitivoon, tarkoittaa kaikkia *yhteisesti*, niin ainoastaan viimeinen näistä nimisanoista muodostuu genitivon päätteellä, esm. *The father and* **mother's** *joy*, Isän ja äitin ilo. *The prince and* **princess'** *marriage*, Ruhtinaan ja ruhtinattaren avioliitto. *It is my father, mother and* **sister's** *wish*, Se on isäni, äitini ja sisäreni toivo. Pääte kuitenkin on liitettävä jokaiseen eri nimisanaan, kussa näiden väliin sattuu joitakuita toisia sanoja, esm. *It was my* **brother's** *as well as my* **sister's** *carriage*, Ne olivat niinhyvin veljeni kuin sisäreni vaunut.

18. Kun genitivoa vaativa sana tarkoittaa joka nimisanaa *eriksensä*, tulee näihin jokaiseen liittää päätteet, esm. *The* **soldier's** *and* **sailor's** *life*, Sotamiehen ja merimiehen henki. *The* **king's** *and* **people's** *duty*, Kuninkaan ja kansan velvollisuus. *His* **father's**, **mother's** *and* **sister's** *death happened in the same month*, Hänen isänsä, äitinsä ja sisärensä kuolema sattui samassa kuussa.

19. Jos genitivoa osoittavaan nimisanaan kuuluu joitakuita toisia määrääviä sanoja, niin genitivon pääte on liitettävä ainoastaan viimeiseen, esm. *My son* **George's** *former wife*, Yrjö-nimisen poikani entinen vaimo. *The king Henry*

the **Second's** *progress,* Kuningas Henrikki toisen menestys. *Julius* **Cæsar's** *works,* Juulio Cæsarin teokset.

20. Kussa puhe tarkoittaa *asuntoa, kauppapuotia* tahi *ristimänimellä sanottua kirkkoa,* käytetään englannin kielessä usein genitivoa, tätä siaa vaativaa nimisanaa mainitsematta, esm. *I was yesterday at your* **sister's**, Minä olin eilen sisärenne luona l. kotona. *I returned home to my* **father's**, Minä palasin kotiin isäni luokse l. taloon. *I was at the* **bookseller's**, Minä kävin kirjakauppiaan luona l. puodissa. *I come from Mr* **Palm's**, Minä tulen herra Palmin luota. *Have you seen* **St. Paul's? St. Peter's?** Oletteko nähneet pyhän Paavalin, pyhän Pietarin kirkkoa? Sanain S:t Paul's, S:t Peter's jälestä tulee ajatella sanaa *Cathedral* l. *church.*

Muist. 1. Jos nimelle pannaan joku määräävä sana, niin genitivon päätteen voipi liittää joko siihen tahi nimeen, vieläpä toisinaan molempaankin, esm. *He lodges at* **Wilson's** *the draper* tahi *at Wilson, the* **draper's**, Hän asuu vaatekauppias Wilson'in luona l. talossa. *She lives at Mr* **Lane's**, *the* **hat-maker's**, Hän asuu hattumaakari herra Lane'sin talossa. Mutta jos nimelle tulee useampia määrääviä sanoja, niin genitivon pääte on liitettävä ainoastaan nimeen, esm. *The books are to be had at Mr* **Palm's**, *Bookseller to the court of Bavaria,* Kirjat saadaan Baijerin hovin kirjakauppiaan, herra Palmin kirjakaupasta.

Muist. 2. Englannin kielessä sanotaan esm. *Yesterday I was at his house* (eikä at him), Minä olin eilen hänen luonansa.

21. Siasana *of* ynnä *itsenäisen omistavan asemon* kanssa on asetettava genitivoa vaativan nimisanan jälkeen, kussa tämän edellä käypi *rajoittava tahi kysyvä* asemo, esm. **This** *house* **of yours** *pleases me,* Tämä kartanosi (kartanonne) on minun mieleeni. **Which** *brother* **of mine?** Kuka l. ken minun veljistäni? Mutta *liittonaista omistavaa asemoa* käyttämällä voipi sanoa näinkin: *This of your houses pleases me. Which of my brothers.*

22. Genitivoa osoitetaan toisinaan sekä siasanalla *of* että päätteellä, etenkin silloin, kussa omistajalla arvataan olevan useampia samankaltaisia esineitä eli kappaleita, esm. *A soldier* **of the King's**, Yksi (muuan) kuninkaan sotamiehiä (l. sotamiehistä). *Some books* **of my sister's**, Joitakuita sisäreni kirjoja (l. kirjoista). Ehkä kuitenkin voipi sanoa seuraavastikin: *One* (eikä *a*) *of the king's soldiers. Some of my sister's books.*

Muist. Siasanalla sekä päätteellä genitivoa osoittamalla, voipi välttää epäselvyyttä, esm. *This picture of my friend's*, Tämä ystäväni (oma) maalaus; mutta *This picture of my friend*, tämä ystäväni (häntä kuvaeleva) maalaus.

Akusativo (accusative l. objective).

23. Akusativoa eli lauseen *kohtesanan* (object) siaa käytetään kohteellisten (transitive) tekosanain uloskohtaisen muodon sekä siasanain jälestä, esm. *I delivered* **the letter** *to a servant*, Minä jätin (annoin) kirjeen palvelijalle. *Give* **the money** *to your parents*, Antakaa rahat vanhemmillenne.

Muist. Muutamat tekosanat vaatiivat kaksi kohtesanaa ilman siasanatta, esm. *He fancies* **himself a great man**, Hän luule itsensä suureksi mieheksi. *Do not deny* **me that favour**, Elä kiellä minulta sitä suosiota. *They elected* **him king** *of Poland*, He valitsivat hänen Puolan kuninkaaksi. *The enemy took* **them prisoners**, Vihollinen otti heidät vangeiksi.

---

24. Niiden nimisanain edellä, joista osoitetaan *määrää, mittaa, lukua, osaa, lajia* y. m. s. tulee käyttää siasanaa *of*, esm. *A glass* **of** *wine*, Lasi viiniä; *a piece* **of** *bread*, palanen leipää; *a band* **of** *robbers*, joukko rosmoja; *every quarter* **of** *an hour*, joka neljännes osa tuntia; *three sorts* **of** *wine*, kolme laatua viiniä.

Poikk. Siasanaa *of* kuitenkaan ei käytetä sanain *dozen, hundred, thousand* jälestä yksikössä eikä toisinaan sanan *score* jälestä, esm. *a dozen buttons*, tusina nappia; *two score eggs*, kaksi munatiuvia.

25. Samoin käytetään siasanaa *of* omanimisten nimisanain edellä, kussa nämä ovat jonkun, *valtakuntaa, kaupunkia, saarta, kuukautta* y. m. s. merkitsevän sanan yhteydessä, esm. *The* kingdom of *Great Britain*, Suuribritannian kuninkaanvalta. *The* city of *London*, Lontoon kaupunki. *The* island of *Sardinia*, Sardinian saari. *The* month of *March*, Maaliskuu.

Poikk. Siasana *of* jätetään kuitenkin pois nimisanain *cape*, *mount* ja *river* jälestä, esm. *Cape Angelo*, Angelon niemi. *Mount Hecla*, Heklan vuori. *The river Thames*, Temsin joki; ehkä kumminkin sanotaan: *The Cape* of *Good Hope*, Hyvän toivon niemi.

Muist. Omaniminen nimisana (nomen proprium) aina on asetettava yhteisen nimisanan (nomen apellativum) jälkeen, esm. *The month of May*, Toukokuu. *The river Danube*, Tonavan joki.

26. Kussa *lukua, määrää* eli *ainetta* osoittavat nimisanat, omaisuutta l. kaltaisuutta tarkoittavassa merkityksessä, ovat jonkun toisen nimisanan yhteydessä, niin niitä voipi aivan taipumattomina käyttää tämän nimisanan edellä tahi siasanalla *of* sen jälestä, esm. *A twenty franc piece* tahi *a piece of twenty francs*, Kahdenkymmenen frankin kappale. *A houndred pound note* eli *a note of hundred pounds*, Sadan punnan pankkiseteli. *A gold watch l. a watch of gold*, Kultakello.

Muist. Nimisanoja *wood*, puu, *wool*, villa, ei käytetä omaisuutta l. kaltaisuutta tarkoittavassa merkityksessä *ainetta* osoittaissa, mutta sitä vastaan sanotaan esm. *a wooden table* l. *a table of wood*, puinen pöytä; *wooden stockings*, villasukat.

27. *Kaupunkien nimiä* käytetään omaisuutta tarkoittavassa merkityksessä ihmisten kotopaikkaa osoittaissa, esm. *A Leipzic merchant*, Leipsigin kauppias; *the Lancaster party*, Lankasterin puoluskunta; *two London gentlemen*, kaksi Lontoonilaista (l. Lontoon herraa). Kussa jonkun kaupungin kaikkia asujia tarkoitetaan, käytetään paremmin

iasanaa *of*, esm. *The inhabitants* **of** *Helsingfors*, Helsingin isukkaat.

Muist. *Kuukautta* mainitessa Englannin kielessä ei käytetä murtolukuja, mutta sanotaan esm. *six weeks*, puolitoista kuukautta (sanain mukaan: kuusi viikkoa); *ten weeks ago*, puoli kolmatta kuukautta sitte (sanain mukaan: kymmenen viikkoa sitte).

---

3. Laatusana (noun adjective).

28. Laatusanat yleiseen ovat asetettavat nimisanan edelle, esm. *A* **generous** *man*, Ylevämielinen mies. *An* **amiable** *woman*, Rakastettava nais. *The* **brisk** *boys*, Rakkaat pojat. *The* **poor** *children*, Köyhät lapset.

29. Seuraavissa tapauksissa laatusana kuitenkin on pantava sitä vastaavan nimisanan *jälkeen:*

1) Kussa laatusanalla on joku likempi määräys merityksensä puolesta, esm. *A woman* **generous** *to her enemies*, Vihollisiansa kohtaan ylevämielinen nais. *An army* **victorious** *over its enemies*, Vihollisensa voittava armeija. *A poet* **admired** *by all nations*, Kaikilta kansoilta arvossa pidetty runoilija.

2) Jolloin laatusanan edellä käypi sidesana *both* (sekä, niinhyvin) tahi kussa se on likemmin määrätty sidesanalta *so* (niin) ynnä joltakulta, etenkin monitavuiselta, määräsanalta, esm. *A story* **both false** *and* **malicious**, Sekä väärä että pahanilkeinen tarina. *A child* **so admirably educated**, niin ihmeteltävästi kasvatettu lapsi.

3) Usein silloin, kuin useampia laatusanoja kuuluu yhteen nimisanaan, esm. *A woman*, **modest**, **sensible** *and* **virtuous**, Kainu, tunnollinen ja hyvä-avuinen nais.

4) Kussa laatusana merkitsee *ikää*, *korkeutta*, *laveutta*, *pituutta* tahi *syvyyttä*, esm. *A child ten years* **old**,

Kymmenen vuoden vanha lapsi. *A wall sixty feet* **high**, Kuusikymmentä jalkaa korkea muuri. *A stream* **hundred** *feet* **broad**, Sata jalkaa leveä virta. *A room twenty feet* **long**, Kahdenkymmenen jalan pituinen huone.

5) Muutamien maiden nimien ohessa, esm. *Asia* **Minor**, Vähä Aasia. *Arabia* **Felix**, Onnellinen Arabia.

6) Useammissa sananparsissa: *The Prince* **Royal**, Perintöruhtinas; *the Princess* **Royal**, Perintöruhtinatar; *major-***general**, kenraalimajuri; *lieutenant-***general**, kenraaliluutnantti; *the heir* **apparent**, lähimmäinen perillinen; *body* **politic**, valtiolaitos; *cousin* **german**, lihallinen serkku; *January, February* **last**, viime l. mennyt Tammikuu, Helmikuu j. n. e.

Muist. Toisissa sananparsissa voipi laatusanan asettaa nimisanan edelle tahi *jälkeen*, esm. *The* **following** *Sunday* l. *the Sunday* **following**, Seuraava Sunnuntaipäivä. **Next** *Sunday* l. *Sunday* **next**, Ensi Sunnuntai. *The* **tributary** *provinces* l. *the provinces* **tributary**, Veron-alaiset maakunnat. **Male** *issue* l. *issue* **male**, Miespuolinen rintaperillinen (lapsi). **Last** *Friday* l. *Friday* **last**, Viime l. mennyt Perjantaipäivä y. m.

30. Jos sama laatusana kuuluu useampaan perätystä seuraavaan nimisanaan, niin sitä ei tarvitse toistaa, esm. *My good mother and sisters are arrived*, Rakas äitini ja rakkaat sisäreni ovat tulleet.

Muist. Eikä myöskään toisteta sanoja *more, most, less, least* ynnä varaketta *the*, kussa useampia sidesanalla *and* yhdistettyjä vertatilaisia ja ylimääräisiä seuraa perätystä, esm. *A more beautiful, interesting and delightful place is no where to be found*, Sen ihanampaa, mieluisampaa ja viehättävämpää paikkaa ei löydy missään. *Miss Hirt is the prettiest, gayest, but the most trifling of her sex*, Hirtin ryökynä on somin, iloisin, mutta lapsellisin koko suvustansa.

31. Jolloin laatusana tarkoittaa koko luokkaa ihmisiä, niin sitä voipi usein käyttää yksinänsä nimisanan asemesta, jonka ohessa sen edelle asetetaan määräävä varake *the*, ehkei se kuitenkaan muodostu genitivon eikä monikon

äätteellä, esm. The rich *are not always happy*, Rikkaat ihmiset) eivät aina ole onnelliset.

Muist. Muutoin tulee sanoa esm. *The wise man is happy*, Viisas ihminen on onnellinen. *A blind man sees nothing*, Sokea (ihminen) ei näe mitään.

32. Seuraavia laatusanoja käytetään tykkänänsä varinaisina nimisanoina: *black*, musta, *a black*, neekeri; *lunatic*, mielipuolinen, *a lunatic; native*, kotoperäinen, *a native; sage*, viisas, *a sage; savage*, villi, *a savage; white*, valkea, *a white*, valkeamuotoinen; *my equal*, vertaiseni, *my superior*, päämieheni (minua ylhäisempi), *my junior*, minua nuorempi.

Muist. 1. Muutamia toisia laatusanoja voipi merkityksensä puolesta pitää nimisanoina monikossa muodostuvalla päätteellä *s*, esm. *the ancients*, vanhanaikuiset; *the moderns*, uudenaikuiset; *the nobles*, aateliset; *my betters, my superiors, my inferiors* y. m.

Muist. 2. Kansain ja uskolaisten nimihin, jotka nimi- ja laatusanoina muodoltansa ovat yhtä, vaan eivät pääty kirjaimilla *se, ss* tahi jollakulla muulla suhuäänellä, liitetään monikossa *s*, kussa ne ovat nimisanoja, esm. *A Grecian*, Kreikkalainen; *the Grecians. A Roman*, Ruomalainen; *the Romans. An Italian; the Italians. A Protestant*, Uudisuskolainen; *the Protestants.* Näiden laatusanain jälestä tulee ainoastaan selvyyden vuoksi toisinaan käyttää nimisanaa, esm. *The Italian* women *have delightful eyes*, Italian naisilla on viehättävät silmät; mutta: *He has married an Italian*, Hän on nainut Italialaisen naisen.

Muist. 3. Jonkun kansan kieltä tarkoittaissa aina käytetään vastaavaa laatusanaa nimisanana, esm. *I embarked the next day to teach the* Dutch English, Minä astuin seuraavana päivänä laivaan, lähteäkseni neuvomaan (opettamaan) Hollantilaisille Englannin kieltä.

33. Kussa laatusana tarkoittaa ennen mainittua nimisanaa, niin tätä ei huoli toistaa, mutta sen siassa voipi käyttää epämääräistä asemoa *one, ones*, esm. *Put this coat in the press and bring me the new* one, Pane tämä nuttu

kaappiin ja anna minulle se uusi nuttu. *Take away the black stockings and bring me the white* **ones**, **Korjaa** pois mustat sukat ja tuo minulle ne valkeat.

Muist. Toisinaan käytetään tätä lausetapaa, ehkei laatusana tarkoitakaan ennen mainittua nimisanaa, esm. *My fair* **one**, Herttaseni l. kultaseni. *The great* **ones** *of the world*, Maailman mahtavat (suuret) ihmiset. *They came with their little* **ones**, He tulivat pienoistensa (pienten lastensa) kanssa. (Ensimäisessä esimerkissä *one* on sanan *girl* siassa, toisessa sanan *men* ja kolmannessa sanan *children* siassa).

34. Ylimääräinen (superlative) harvoin yhdistetään suorastaan nimisanan kanssa, mutta tämä on parhaiten asetettava monikkoon siasanalla *of*, ellei nimisanaan kuulu toisia määrääviä sanoja, esm. *He is the* **kindest of husbands**, Hän on hellin mies l. miehistä. Sitä vastaan sanotaan: *He is the* **kindest husband** *on earth*, Hän on hellin mies l. miehistä maan päällä.

35. Ne laatusanat, jotka merkitsevät *halua*, *himoa*, *huolta*, *häpyä*, *kuntoa*, *muistoa*, *pelkoa*, *ylellisyyttä* y. m. tahi näiden vastakohtaa, ovat siasanalla *of* yhdistettävät seuraavan kohtesananasa kanssa, joka useimmiten tarkoittaa *asiallista eli personatonta käsitettä*, esm. *He is* **desirous of** *glory*, Hän on halullinen kunniaan. *She is* **avaricious of** *money*, Hän on ahnas rahaan. *I am* **careful of** *your health*, Minä olen huolenpitävä terveydestänne. *We are* **ashamed of** *the crime*, Me olemme häpeissämme rikosta. *You were* **capable (incapable) of** *that*, Te olitte kunnolliset (kunnottomat) siihen, j. n. e.

36. Laatusanat, jotka merkitsevät *hupaisuutta*, *hyötyä*, *taipumusta*, *yhtäläisyyttä* j. m. s., tahi näiden vastakohtaa, yhdistetään siasanalla *to* seuraavan kohtesananasa kanssa, joka useimmiten tarkoittaa *personallista käsitettä*, esm. *It is* **agreeable to** *me*, Se on minusta mieleistä l. hu-

vittavaista. *He is* **addicted** *to me,* Hän on minulle luopumaton. *His abilities are* **inadequate to** *his task,* Hänen taidonlahjansa eivät ole yhtä suuret kuin tehtävänsä. *This line is* **parallel to** *that,* Tämä linja on yhtäsuuntainen tuon linjan kanssa.

Poikk. Siasanaa *to* ei koskaan käytetä laatusanan *like,* yhdennäköinen, sekä harvoin sanain *unlike,* erinäköinen, *opposite,* vastakohtainen, *near,* lähellä, *next,* lähin, jälestä, esm. *The child is* **like me,** Lapsi on minun näköiseni. *Mr. Goodchild lives* **near town,** Herra G. asuu lähellä kaupunkia. *He lodges just* **opposite me** l. **to me,** Hän asuu ihan vastapäätä minua.

Muist. Monen laatusanan jälestä seuraa joko personaton kohtesana siasanalla *of* tahi personallinen siasanalla *to,* esm. *He is* **proud of** *his rank,* Hän on ylpeä virka-arvostansa. *He is* **proud to** *me,* Hän on ylpeä minua kohtaan. *He is* **insensible of** *his loss,* Hän ei huoli tappiostansa. *He is* **insensible to** *me,* Hän on tunnoton minua kohtaan.

37. Useampia participioista johdettuja laatusanoja, jotka osoittavat *mielen liikutusta,* yhdistetään tavan mukaan kohtesanansa kanssa siasanalla *at,* jos *asiallinen eli personaton esine* on herättänyt liikutuksen, mutta siasanalla *with,* kussa *joku persona, tunto* eli *halu* on vaikuttanut liikutuksen, esm. *He was highly* **affronted at** *hwat I said,* Hän oli hyvin vihoissansa siitä, jota minä sanoin. *He was highly* **affronted with** *me,* Hän oli hyvin vihoissansa minuun. *He was* **flushed with** *ambition,* Hän oli sytytettynä kunnianhimolta. *I was quite* **charmed at** *the scene,* Minä olin tykkänänsä ihastunut näyttelyyn. *I was quite* **charmed with** *Miss Loveman,* Minä olin tykkänänsä ihastunut Loveman'in ryökynään.

38. Niitä laatusanoja, joilla on ylimääräinen merkitys, ei tule vertailla, esm. *chief,* etevin, parhain; *supreme,* ylimmäinen; *extreme,* tuonnimainen, äärimmäinen y. m.

---

4. Laskusana (noun numeral).

39. Varsinaisten laskusanain (cardinal numbers) jälestä usein jätetään pois *ikää, määrää, mittaa* j. n. e. osoittava nimisana, esm. *She is a girl of* **eighteen** (nimittäin *years)*, Hän on kahdeksantoista vuoden vanha tyttö. *He is a man of six feet* **four** (nimittäin *inches)*, **Hän** on kuuden jalan ja neljän tuuman pituinen mies. *A chaise and* **pair** *(of horses)*, Yhdet kiesit ja pari hevoisia. *A coach and* **six** *(horses)*, Vaunut ja kuusi hevoista.

Muist. Ikää määrätessä usein käytetään sanaa *score*, kaksikymmenikkö, kymmenlukuja 60:n ja 100:n välillä osoittaissa, esm. *A man of four* **score** *and* **thirteen**, Yhdeksänkymmentä kolme vuotta vanha mies (four score = neljä kaksikymmenikköä = 80, + 13 = 93).

---

5. Asemo (pronoun).

1. Itsiölliset (personal).

40. Kun sana *se* tekosanan *olla* ohessa tarkoittaa jotakuta edellistä nimisanaa, niin mainittu sana on käännettävä asemoilla *he*, *she* l. *it* aina sen mukaan kuin nimisana osoittaa urospuolta, naispuolta l. suvutonta, esm. *Are you the* **bridegroom**? *No, I am not* **he**. Oletteko te sulhanen? Ei, minä en ole se l. en minä se ole. *Who is that* **lady**? Kuka tuo rouvasnais on? **She** *is an actress*, Se on näyttelijätär. *Whose is that* **horse**? Kenenkä tuo hevoinen on? **It** *is my brother's*, Se on veljeni.

Muist. 1. Kussa tekosanan *olla* siassa voipi käyttää tekosanaa *löytyä*, silloin tulee asemon *it* siassa käyttää määräsanaa *there* jota suomeksi kuitenkaan ei käy kääntäminen, jonka ohessa tekosana *be* personaan ja lukuun nähden noudattaa jälkimäistä pää-

sanaa, esm. **There are** (eikä *is*) *many people, who despise virtue*, Paljo on (löytyy) ihmisiä, jotka ylenkatsovat hyvää avua. **There** *must* **be** *always poverty*, Köyhyyttä tulee ainiaan olla (löytyä). **There were** *only a few*, Ainoastaan muutamia oli (löytyi).

Muist. 2. Samoin käytetään määräsanaa *there* asemon *it* siassa kohteettomien tekosanain ohessa, esm. **There appear** *no stars in the sky*, Taivaalla ei näy (löydy) tähtiä. **There stood** *a tree in our garden*, Puu seisoi (oli, löytyi) puutarhassamme.

Muist. 3. Kaikissa muissa tapauksissa koroton sana *se* on käännettävä sanalla *it*, jota tekosana *be* noutaa. esm. *Who is there?* Kuka l. ken siellä on? **It is** *a poor man*, Se on köyhä mies. **Was it** *you, who did that*, Tekö se olitte, joka sen teitte? *Yes*, **it was** *I?* Jaa, minä se olin. **It is** *now six weeks since*, Siitä on nyt kuusi viikkoa. **Is it** *they, we, you, who shall go?* Onko se heidän, meidän, teidän, joiden tulee mennä?

Muist. 4. Englannin kielessä sanotaan aivan omituisesti esm. näin: *We were* **all (both** *y. m.)* **of us**, *very happy*, Me olimme kaikki (molemmat j. n. e.) aivan onnelliset. *There were* **many (two**, *y. m.)* **of them**, Niitä oli monta (kaksi j. n. e.).

2. Omistavat (possessive).

41. Nämä asemot, samoinkuin laatusanat, ovat aivan taipumattomat. *Liittonaisia* käytetään nimisanan kanssa; *itsenäisiä* sitä vastaan yksinään, esm. **My** *book*, **my** *books*, kirjani (yks. ja monik.). *I saw him and* **his** *mother, her and* **her** *brothers, them and* **their** *sister*, Minä näin hänen ja hänen (urosp.) äitinsä, hänen (naisp.) ja hänen veljensä, heidät ja heidän sisärensä. *The watch is* **mine, ours, yours, theirs**, Kello on minun, meidän, teidän, heidän. *The watches are* **mine, his, hers**, Kellot ovat minun, hänen (urosp. ja naisp).

Muist. Liittonaisten omistavien asemojen siassa usein käytetään itsenäisiä ynnä siasanan *of* kanssa, esm. *A friend* **of mine** *is come to me*, Muutama (eräs, yksi) ystävistäni on tullut minun luokseni. *It is no business* **of mine**, Se ei ole minun asiani. *This curiousity of* **yours**, Tämä sinun uteliaisuutesi.

42. Suomalainen asemoliite *-nsa (-nsä)* kääntyy engl. kielessä asemoilla *his, her, its, their* aina sen mukaan mitä sukua omistaja on, esm. *He spoke badly of a friend of* **his**, Hän puhui pahaa muutamasta ystävästänsä. *The ship lost all* **her** *anchors*, Laiva menetti kaikki ankkurinsa. *The child has lost* **its** (lasta pidetään suvuttomana) *parents*, Lapsi on hukannut vanhempansa. *They gave the money to two relations of* **theirs**, He antoivat rahat kahdelle ystävällensä (l. ystävistänsä).

Muist. 1. Jolloin kahteen, yksikössä ja eri sukua olevaan, nimisanaan kuuluu joku sanoista *each, every*, jokainen, *either*, kumpi tahansa, *neither*, ei kumpikaan, niin eri suvut ovat osoitettavat erinäisillä omistavilla asemoilla, esm. **Every man** *and* **every woman** *was esteemed according to* **his** *or* **her** *character*, Jokaista miestä ja naista arvattiin luonnonlaatunsa mukaan.

Muist. 2. Omistavien asemojen voiman lisäämiseksi käytetään niiden jälessä sanaa *own*, oma, sekä tämän ohessa näiden asemojen liittonaisia muotoja, esm. *I have a horse* **of my own**, Minulla on oma hevoinen. *He has a house* **of his own**, Hänellä on oma kartano. *She lives in a house* **of her own**, Hän asuu omassa kartanossansa.

43. Kussa puhe on pääsanan (subject) ruumiin jäsenistä tahi hengen omaisuuksista, tulee aina käyttää omistavaa asemoa, esm. *She carried the book in* **her** *hand*, Hän kantoi kirjan kädessänsä. *He has lost* **his** *wits*, Hän on menettänyt mielensä. *He took off* **his** *hat*, Hän otti hattunsa pois päästä. *I have cut* **my** *finger*, Minä olen leikannut sormeni.

Muist. Kun puhe ei tarkoita pääsanan omaa ruumista tahi henkeä sanotaan esm. näin: *She took* **me** *by the hand*, Hän otti minua kädestä kiini (l. tarttui käteeni).

3. Itsekohtaiset (reflexive).

44. Itsekohtaisia asemoja käytetään itsekohtaisten tekosanain ohessa, esm. *I dress* **myself**, Minä panen pääl-

leni. *He dresses* **himself**, hän panee päällensä. *She dresses* **herself**, Hän panee päällensä.

45. Nämä muodot vastavat myös suomalaista sanaa *itse* ynnä asemoliitetten *-ni, -si, -nsa (-nsä)* j. n. e. kanssa, esm. *Her promise was sufficient in* **itself**, Hänen lupauksensa oli itsessänsä kylliksi. *We kept the books for* **ourselves**, Me pidimme kirjat itseämme varten l. itsellemme.

Muist. Muutoin sanotaan, itsiöllistä ynnä itsekohtaista asemoa yhdessä käyttämällä, seuraavaan tapaan: *I* **myself** *saw him yesterday*, Minä itse näin hänen eilen. *My master begs* **you** *to come* **yourself**, Isäntäni pyytää teitä itseänne tulemaan. *Mr. Wilson* **himself** *was here*, Herra Wilson itse oli (kävi) täällä.

Merkittävä on tämä puheenparsi: *the* **very** *child*, itse lapsi (l. yksin lapsikin).

4. Osoittavat (demonstrative).

46. Näistä asemoista osoittavat *this*, tämä, *these*, nämä, lähempänä olevaa esinettä, mutta *that*, tuo, *those*, nuo, sitä vastaan etäisempää, esm. **This** *book is better than* **that**, Tämä ktrja on parempi kuin tuo. **These** *boys are more industrious than* **those**, Nämä pojat ovat ahkerammat kuin nuo.

47. Näitä asemoja ei koskaan käytetä yksinään eli itsenäisesti, jolloin puhe on ihmisistä, etenkin yksikössä ehkä toisinaan monikossa, vaan niiden siassa tulee käyttää asemoja *he, she, him* j. n. e. tahi niiden jälkeen panna joku sopiva nimisana, esm. *She addressed herself to her father, but* **he** *did not comply with her request*, Hän kääntyi isäänsä, mutta tämä ei suostunut tyttärensä anomukseen. *Do you know* **that man** *l.* **him?** Tunnetko tuota miestä?

48. *That* osoittaa *edellistä* l. *ensimainittua* esinettä, *this* sitä vastaan *jälkimäistä* l. *viimemainittua*, esm. *Wealth and poverty are temptations,* **that** *tends to excite pride*,

this *discontent*, Rikkaus ja köyhyys ovat viettelyksiä, edellinen kokee herättää ylpeyttä, jälkimäinen tyytymättömyyttä.

Muist. *Edellinen* ja *jälkimäinen* ovat kuitenkin useammin käännettävät sanoilla *the former* ja *the latter*, joita voipi käyttää sekä ihmisistä että elottomista kappaleista.

49. Osoittavaa asemoa *that*, monikossa *those*, käytetään toisinaan jonkun ennen mainitun nimisanan siassa, jonka toistamista tahdotaan välttää, esm. *My house in town is more beautiful, than* **that** *(house) in the country,* Kaupungissa oleva taloni on kauneampi kuin se, joka minulla on maalla. *The works of art have a great resemblance to* **those** *(works) of nature,* Taiteen tuotteet ovat hyvin yhtäläiset luonnon tuotteita.

50. Vastamainitut asemot *that* ja *those* ovat *aina* käytettävät siasanalla *of* muodostuvan genitivon edellä, nimittäin jonkun ennen mainitun nimisanan siassa, esm. *His pen was better than* **that** *of his brother*, Hänen kynänsä oli parempi kuin veljensä. *My sister's copy-books are larger than* **those** *of my brothers*, Sisäreni kirjoitus-niokset ovat isommát kuin veljeni (niokset).

51. *Aikaan* nähden *that* osoittaa *mennyttä* ja *tulevaa, this* sitä vastaan *nykyistä*, esm. **That** *time I was in Paris,* Siihen aikaan minä olin Parisissa. *I have not seen my sister* **this** *month,* Minä en ole nähnyt sisärtäni kuukauden päiviin. *He has lived in London* **these** *ten years,* Hän on asunut Lontoossa näinä viimeisinä kymmeninä vuosina. *I expect him home* **this** *night,* Minä odotaan häntä kotiin tänä yönä.

5. **Rajoittavat** (déterminative).

52. Tähän luokkaan kuuluvia asemoja *he, she,* se, *they,* ne, käytetään tarkoittavan asemon edellä personallisista olennoista, mutta *that* ja *those* samassa tilassa perso-

nattomista esineistä, ehkä monikkoa *those* kuitenkin **voipi** käyttää myös personallisista, etenkin, jos joku siasana **käypi** edellä, esm. **He** *that transgresses this law,* Se, joka rikkoo tätä lakia vastaan. **They** *who were present,* Ne, jotka olivat saapuvilla. *Such is always the case of* **those** *who embrace error,* Semmoinen on aina niiden tila, jotka joutuvat hairahuksiin. **That** *which you lost,* Se, jonka sinä menetit.

53. Nimisanan edellä, jota seuraa tarkoittavalla asemolla alkava sivulause, käytetään määräävänä sanana, rajoittavan asemon siassa, määräävää varaketta *the,* esm. **The** *woman, that I spoke of,* Se naisi, josta minä puhuin.

Muist. Rajoittavan ja tätä seuraavan tarkoittavan asemon siassa usein käytetään sanoja *such as,* etenkin, kussa jotakuta yleistä keskuutta osoitetaan, esm. **Such as** *do good, are happy,* Ne, jotka (kaikki ne, jotka) harjoittavat hyvää, ovat onnelliset. **Such as** *love gaming are lost to the world,* Ne jotka (kaikki, jotka) rakastavat peliä, ovat maailmalle mitättömät.

6. Tarkoittavat l. Takakohtaiset (relative).

54. Tarkoittavaa asemoa *who* (urosp. ja naisp.) käytetään *ihmisistä,* mutta *which* (suvut.) *eläimistä, elottomista olennoista* ja *koko lauseista,* esm. *The girl* **by whom** *this letter is written, is young,* Se tyttö, jolta tämä kirje on kirjoitettu, on nuori. *The child* **whose** *parents are dead,* Se lapsi, jonka vanhemmat ovat kuolleet. *The horse* **which** *I rode on, costs one hundred pounds,* Se hevoinen, jolla minä ratsastin, maksaa sata puntaa. *At this compliment he bowed,* **which** *she returned with a courtesy,* Tähän kohteliaisuuteen hän kumarsi, johon hän vastasi niiamalla.

Muist. 1. Asemoa *who,* (etenkin genitivoa *whose)* voipi kuitenkin runoelmassa ja jokapäiväisessä puheessa käyttää myös elottomista olennoista, esm. *The fountain* **whose** *welcome waters . . ,* Se lähde, jonka terveellinen vesi . . . *The question* **whose** *solution I require,* Se kysymys, jonka suoritusta minä vaadin.

Muist. 2. Pienistä lapsista sanotaan harvoin *who*, mutta *which* tahi *that*.

Muist. 3. *Superlativon* l. *ylimääräisen* ja sanan *same* jälestä sekä siinä tapauksessa, että tähän luokkaan kuuluva asemo samalla tarkoittaa *personallisia* ja *personattomia* esineitä, käytetään paremmin *that* kuin *who* ja *which*, esm. *Napoleon was one of the* **greatest** *heroes*, **that** *the world ever saw*, Napoleon oli suurimpia sankaria, joita maailmassa koskaan on ollut (joita maailma koskaan on nähnyt). *They are the* **same** *persons*, **that** *called upon us yesterday*, Ne ovat samat henget, jotka tervehtivät meitä eilen. *The* **woman** *and the* **estate that** *became his portion*, Se vaimo ja se omaisuus, joka jäi hänen osaksensa.

55. *That* (urosp., naisp. ja suvut.) sanotaan sekä *ihmisistä* että *eläimistä* ja *elottomista olennoista*, esm. *The lady* **that** *you spoke* **with**, *is very pretty*, Se rouva (l. rouvasnais), jonka kanssa sinä puhuit, on varsin kaunis. *He was dressed in clothes*, **that** *once were laced*, Hänellä oli päällänsä vaatteet, jotka kerran (muinoin) olivat varustetut kullituilla rannuilla. *I have the same horses* **that** *my father had*, Minulla on samat hevoiset, jotka olivat isälläni.

Muist. 1. Tarkoittava asemo *that* ei suvaitse siasanaa edellänsä. Sentähden ei käy esm. sanominen: *The lady with* **that** *I spoke*, Se rouvasnais, jonka kanssa minä puhuin, mutta: *The lady* **that** *I spoke* **with**. Samoin ei saa sanoa: *The merchant of* **that** *I bought the cloth*, Se kauppias, jolta minä ostin vaatteen, mutta joko: *The merchant* **of whom** *I bought the cloth*, tahi: *The merchant* **that** *I bought the cloth* **of** j. n. e.

Muist. 2. Asemoa *that* ei saa käyttää: 1) rajoittavan asemon *that* jälestä, jota seuraa *which*, esm. **That** *which you lost*, Se, jonka sinä menetit; 2) sanan *such* jälestä, jota seuraa *as*, esm. **Such as** *were able*, *obtained employment*, Ne, jotka olivat taitavia, saivat paikan (viran). *I am not* **such** *a fool* **as** *you take me for*, Minä en ole se narri (semmoinen narri), joksi minua luulet; 3) itsenäisissä, tarkoittavalla asemolla alkavissa, lauseissa, joita, ajatuksen juoksua häiritsemättä, käypi poisjättäminen, esm. *I went to Miss Gay*, **whom** *I found in tears*, Minä menin Gay'n ryökynän luokse, jonka tapasin itkussa silmin.

Muist. 3. Kysyvän asemon *who?* jälestä aina käytetään tarkoittavaa *that*, esm. **Who that** *has any sense of duty would sell his country for gold?* Ken, jolla on vähänkin velvollisuuden tuntoa, möisi isänmaansa kullasta?

56. *What* käytetään ainoastaan *elottomista olennoista* ja vastaa oikeastansa rajoittavaa asemoa *that* ja tarkoittavaa *which* eli *that—which*, se—jota, mitä, esm. **What** *he said was of no consequence*, Se, jota hän sanoi, ei ollut mistään arvosta. *This is* **what** *I asked for*, Tämä on se, jota minä pyysin. *He gave me some* **of what** *he had*, Hän antoi minulle vähä siitä, jota hänellä oli. *One may guess* **what** *follows*, Voipi arvata, mitä seuraa.

Muist. 1. Sanain *all, everything* ja *nothing* jälestä tulee käyttää *that* tahi *which*, eikä *what*, esm. **All that** *I could say*, Kaikki se, jota minä voin sanoa. *He said* **nothing that** *was to the purpose*, Hän ei sanonut mitään, joka oli asiaan kuuluvaa.

Muist. 2. Toisinaan käytetään asemoa *what* nimisanan kanssa, ehkä se silloin merkitsee samaa kuin *whatever*, mitä hyvänsä, esm: *I will give you* **hwat books** *you please*, Minä annan sinnlle mitä kirjoja hyvänsä (vaan) halajat (tekee mielesi). Aivan omituisesti tämän kielen mukaan sanotaan esm. *I perceived* **what** *appeared at a distance like a waggon*, Minä havaitsin jotakin, joka etäältä näytti kuormavaunuilta.

57. Tarkoittavia asemoja *who, which* ja *that* käypi usein poisjättäminen, esm. *This is the woman I love*, Tämä on se nais, jota minä rakastan *(whom I love)*. *The ladies I saw*, Ne rouvat, jotka minä näin *(that I saw)*. *The money (which, that) I received*, Ne rahat, jotka minä sain. *I know the author (whom, that) this book was written by*, Minä tunnen sen tekijän, jonka kirjoittama tämä kirja on (jolta tämä kirja on kirjoitettu).

Muist. Koska *what* on yhtä kuin rajoittava *that* ja tarkoittava *which*, niin sitä ei käy jättäminen pois.

7. **Kysyväiset** (interrogative).

58. Kysyvää asemoa *who?* (urosp. ja naisp.) **käytetään** ainoastaan *ihmisistä*, mutta *what?* (suvut.) **personattomista** esineistä, esm. **Who** *are these gentlemen?* **Ketä nämä** herrat ovat? **Whose** *house is that?* Kenen talo **tämä** on? **Of whom** *do you speak?* Kestä sinä puhut? **What** *is his name?* Mikä hänen nimensä on? **What** *are you looking at?* Mitä sinä katselet? **What** *do you mean?* **Mitä te arvelette?**

Muist. 1. Asemoa *what?* voipi käyttää personaa tarkoittavan nimisanan kanssa ja vastaa silloin suomalaista *mikä? mitä laatua?* sekä huudahus-lauseissa, jolloin se merkitsee *kuinka! miten! minlainen!* ja vaatii varakkeen *a* jälkeensä, esm. **What** *woman is that?* Mitä laatua tuo naisi on? **What a** *fine day,* Miten (kuinka) kaunis päivä! **What a** *temper!* Minlainen mielenlaatu! **What a** *weakness!* Minlainen heikkous!

Muist. 2. Sanaa *what* käytetään toisinaan sanain *partly—partly,* osittain—osittain, siassa, esm. **What** *with money* **what** *with flattery he gained her heart,* Hän voitti hänen sydämensä osittain rahalla osittain mielistelemisellä.

59. *Which?* (urosp., naisp. ja suvut.) sanotaan **sekä** *personallisista* että *personattomista olennoista* ja **käytetään** *aina* jonkun nimisanan kanssa tahiko tarkoittaa **jotakuta** semmoista, esm. **Which** *is better, this or that?* **Kumpiko** on parempaa, tämä vaiko tuo? **Which** *of you* (eikä *who of you) will do it?* Kuka (l. ken) teistä tahtoo sitä tehdä? **Which** *is his name?* Mikä hänen nimensä on? *I do not care* **to which** *man you give the money,* **Minä en pidä** siitä lukua, kelle sinä annat rahat.

Muist. Omituiseen tapaan sanotaan engl. kielessä esm. *The children resemble each other so much, that I scarcely know* **which** *is* **which,** Lapset ovat toinen toistansa niin yhtä, että tuskin voin eroittaa heitä toisistansa.

60. Asemoihin *who? what?* ja *which?* usein **liitetään** sana *ever,* joten ne muuttuvat jonkunlaisiksi **epämääräi-**

siksi asemoiksi ja vastavat suomalaisia *joka, kuka, ken, mikä, mitä hyvänsä* l. *ikänänsä* l. *tahansa* l. *vaan*, esm. **Whoever** *loves God, loves also his neighbour*, Ken vaan rakastaa Jumalata hän rakastaa lähimmäistänsäkin. **Whoever** *may be the owner of this house*, (l. *whoever the owner of this house may be) it is a very fine one*, Kuka hyvänsä lieneekin tämän talon omistaja, mutta kaunis se on. *She tells it* **to whoever** *will hear her*, Hän sanoo sen sille, joka vaan tahtoo häntä kuulla. **Whatever** *you wish, you shall have*, Mitä vaan toivot, se sinun tulee saada.

Muist. Vastamainittujen asemojen jälkeen liitetään myös *soever*, joka merkityksensä puolesta osoittaa yhtä kuin *ever*, ehkä sitä tapaa käytetään enimmäksensä ainoastaan runoelmassa.

8. Keskenäiset (reciprocal).

61. Tähän luokkaan kuuluvaa asemoa *each other* käytetään, kussa puhe tarkoittaa *kahta* esinettä; *one another* sitä vastaan, jolloin kysymys on *kahdesta* tahi *useammasta* esineestä, esm. *The* **two** *houses are like* **each other**, Ne kaksi taloa ovat toinen toistansa yhtä. *They took* **each other's** l. **one another's** *bread*, He ottivat toistensa leivän. *They fought a duel with* **each other**, He olivat (keskenänsä) kahden-miekkasilla. *They entered* **one** *after* **another**, He astuivat sisään toinen toisensa perästä (perätystä).

9. Epämääräiset (indefinite l. adjective).

62. Nämä asemot ovat, miten muoto-opissa tehdystä luettelosta näkyy, joko *yksinkertaisia*, esm. *all*, kaikki, koko, *any*, joku, jotakuta, *both*, molemmat j. n. e. tahi *yhdistettyjä*, esm. *any one, any body*, mikä hyvänsä, *anything*, mitä hyvänsä j. n. e.

63. *Epämääräisistä* asemoista tulee vaarinottaa seuraavaa:

All käytetään yksinään tahi jonkun nimisanan kanssa ja vaatii usein määräävän varakkeen jälkeensä, esm. **all** *was silent*, kaikki oli hiljaan, **all** *or nothing*, kaikki tahi ei mitään (ensinkään); **all** *mankind*, koko ihmissuku; **all** *the world*, koko maailma. Jolloin puhe on *koko kappaleesta*, tämän eri osiakin tarkoittamalla, sanotaan *whole*, joka aina on jonkun nimisanan yhteydessä, esm. *His* **whole** *body is sensitive*, Hänen koko ruumiinsa on hellä.

Any, joku, mikä hyvänsä, *some*, joku, vähä. Näiden sanain välillä on se eroitus, että *any* tarkoittaa *mitä esinettä hyvänsä* useammista käsillä-olevista, mutta *some* jotakuta *tiettyä* l. *määrättyä* esinettä, esm. *She could read* **any** *English book without much spelling*, Hän taisi lukea mitä englanninkielistä kirjaa hyvänsä paljoa tavaamatta. **Some** *ancient author relates this fact*, Joku (muutama, yksi) vanha kirjaelija kertoo tätä tapausta. *She is as virtuous as* **any** *girl ever was*, Hän on niin hyvä-avullinen kuin tyttö koskaan voi olla. *As soon as* **any** *place becomes vacant, you are sure to get it*, Niin kohta kuin joku (mikä hyvänsä) paikka tulee avonaiseksi, niin sinä ihan varmaan saat sen. Näistä asemoista olkoon vielä sanottu, että *any* käytetään:- 1) *ehdollisissa* ja *kieltävissä* lauseissa, esm. *If you have* **any** *apples, will you give me* **some**? Jos sinulla on omenia, annatko minulle muutamia? *I cannot give you* **any**, *because I have none*, Minä en voi antaa sinulle mitään l. yhtään, koska minulla ei ole ensinkään; 2) niissä *kysyvissä* lauseissa, jotka osoittavat *epäilystä*, esm. *Was there* **any** *lady dressed in black silk?* Olikohan siellä mustiin silkki-vaatteihin puettua rouvaa? Sitä vastaan käytetään *some:* 1) kaikissa *myöntävissä* lauseissa, esm. *He has lost* **some** *of his fortune*, Hän on menettänyt jonkun osan omaisuuttansa; ja 2) niissä *kysymys-lauseissa*, joihin voipi odottaa myöntävää vastausta, niinkuin jotakuta toiselle tarjotessa,

esm. *May I offer you* **some** *wine*, Saanko minä tarjota sinulle (l. teille) viiniä?

Each tarkoittaa kahta eli useampaa personaa tahi esinettä *eriksensä*, esm. **Each** *of these houses has fountain*, Jokaisessa näistä taloista on vesilaitos. *Give those boys a lump of sugar* **each**, Anna noille pojille palanen sokuria kullekin (mieheeñ, miestä kohti). *On* **each** *side*, Joka puolella. *One of* **each** *sort*, Yksi joka laatua. *Put* **each** *of them in its place*, Pane jokainen niistä paikallensa.

Either osoittaa tavan mukaan ainoastaan kahta, ehkä toisinaan useampaakin personaa tahi esinettä ja merkitsee *myöntävissä* lauseissa *jompikumpi*, *kumpi tahansa*, *toinen tahi toinen*, mutta *kieltolauseissa kumpi*, *yksi*, ynnä liitetten *-kaan (-kään)* ohessa, esm. **Either** *of the two*, Jompikumpi (niistä) kahdesta; **either** *house*, toinen tahi toinen talo; *on* **either** *side*, toisella tahi toisella puolella. **Either** *way will bring you to the town*, Kumpi tie tahansa (jompikumpi) saattaa sinun kaupunkiin. *I don't like* **either** *of these three houses*, Minun ei ole mieleeni yksikään (mikään) näistä kolmesta kartanosta.

Every tarkoittaa *jokaista eli kaikkia* määräämättömästä luvusta ja on enimmäksensä jonkun nimisanan kanssa, esm. **Every** *day*, Joka päivä; **every** *other year*, joka toinen vuosi; **every** *five degrees*, joka viides pykälä. Sanan *one* ja *body* yhteydessä *every* osoittaa jokaista *eriksensä*, samoinkuin *each*, esm. **every one** *knows it*, sen tietää jokainen. *Everything* merkitsee *kaikki* ja tarkoittaa suvutonta esinettä.

Few on yksinään tahi nimisanan kanssa. Jolloin varaketta *a* käytetään sen edellä, niin se merkitsee *muutamat*, esm. *He had* **few** *friends*, Hänellä oli harvoja ystäviä (ystäviä tuskin ensinkään). *He had* **a few** *friends*, Hänellä oli muutamia ystäviä.

Many osoittaa sanan *much* monikkoa ja käytetään nimisanain kanssa. Toisinaan pannaan sen edelle *a great* ja jälkeen *a*, esm. *He is a gentleman of* **many** *virtues*, Hän on herra, jolla on monta hyvää avua. **A great** *many men*, Aivan monta ihmistä. **Many a** *man*, moni ihminen.

Much on yksinään tahi nimisanan kanssa ja tarkoittaa *paljoutta* l. *kokoa*, jota vastaan *many* tarkoittaa *lukua*, esm. *How* **much?** kuinka paljo? **Much** *money*, paljo l. koko joukko rahaa; mutta **many** *children*, monta lasta.

Neither, ei kumpikaan, ei yksikään, käytetään nimisanan yhdessä ja yksinänsäkin sekä tarkoittaa, samoinkuin *either*, useimmiten ainoastaan kahta personaa, ehkä toisinaan myös useampaa sekä personaa että esinettä, esm. *The balance inclined to* **neither** *side*, Vaaka ei kallistunut kummallekaan puolelle. **Neither** *of them*, Ei kumpikaan heistä. *I will have both or* **neither**, Minä tahdon molemmat tahi ei kumpaakaan.

No on melkein aina nimisanan kanssa, esm. *It is* **no** *wonder*, Se ei ole kumma. *I have* **no** *time to lose*, Minulla ei ole aikaa menettää tyhjään. *None* sitä vastaan käytetään yksinään, mutta tarkoittaa aina personallista tahi personatonta nimisanaa, esm. *Give me some pens, I have* **none** (l. *not any)*, Anna minulle muutamia kyniä, minulla ei ole yhtäkään (ensinkään). **None** *is free from faults*, Ei kukaan ole] vioista vapaa. *Nobody, no one*, ei kukaan, käytetään ainoastaan ihmisistä, *nothing* sitä vastaan elottomista olennoista.

One, yksi, oikeastansa varsinainen laskusana, muodostuu epämääräisenä asemona genitivon päätteellä *'s*, jolloin se vastaa suomalaista asemoliitettä -nsa (-nsä), esm. *By* **one's** *own choice*, Oman tahtonsa jälkeen. *To shut* **one's** *eyes*, Panna silmänsä umpeen. Muutoin sitä käytetään joko suorastaan nimisanan siassa tahi jotakin edellistä nimisanaa,

jonka toistamista tahdotaan välttää, osoittaissa, joissa tapauksissa *one* myöskin muodostuu monikon päätteellä *s*, esm. *The little* **ones** *are there*, Pienoiset ovat siellä. *Mine is a good horse, but yours is a bad* **one**, Minun hevoiseni on hyvä, mutta teidän on huono. *I have a great book, but he has a small* **one**, Minulla on iso kirja, mutta hänellä on pieni (kirja). *These are soft pens, yours are very hard* **ones**, Nämä kynät ovat pehmeät, teidän ovat varsin kovat. Tämä asemo vielä merkitsee suomalaista epämääräistä asemoa *joku* ja genitivon muoto *one's* ynnä sanan *self* ohessa vastaa itsekohtaista asemoa *itsensä, itseänsä*, esm. *To make* **one** *free*, Panna jonkun vapauteen. *To let* **one** *off*, Laskea l. antaa jonkun mennä pois. *To lay to* **one's** *charge*, Syyttää jotakuta. *To love* **one's self**, Rakastaa itseänsä. *To provide* **one's self**, Varustaa itsensä.

Other ja *another* ovat yksinänsä tahi nimisanan kanssa sekä muodostuvat myös päätteillä *'s* ja *s*, esm. *For no* **other** *reason*, Ei mistään muusta syystä (ei minkään muun tähden). *Leave that trouble to* **others**, Jätä se vaiva toisille. *That is* **another** *thing*, Se on toinen asia. *Teach me to feel* **another's** *woe; what* **others** *feel, I do not know*, Opeta minua tuntemaan toisen vaivaa; mitä muut tuntevat, sitä minä en tiedä.

Such, semmoinen, senlainen, sitä laatua, niin suuri, j. n. e., käytetään sekä yksinänsä että nimisanan kanssa, esm. *Do you want these books? No, thank you, I have many* **such**, Tahdotko sinä näitä kirjoja? Ei, kiitoksia, minulla on paljo semmoisia kirjoja. **Such** (l. *so great*) *was my joy, that I could scarcely speak*, Minun iloni oli niin suuri, että tuskin voin puhua. **Such** *as you wish, you shall have*, Sinä saat sitä, jota toivot.

Muist. Such and such ja toisinaan *such a*, nimisanan edellä, mutta *such a one*, kussa nimisana ei seuraa, merkitsee suoma-

laista *se ja se*, esm. *I bade her tell Mr* **Such a one**, *if he came, that I should be at home at* **such and such** l. **such a** *time*, **Minä käskin** hänen sanoa sille ja sille herralle, jos hän tulisi, että minä olisin kotona siihen ja siihen aikaan. *Such a* ja *such a one* myös merkitsevät semmoinen, senlainen, esm. *I am not* **such a one**, *as you think*, Minä en ole senlainen kuin te luulette.

---

6. Tekosana (verb).

64. Tekosana noutaa, *lukuun* ja *personaan* nähden, nominativoa eli lauseen pääsanaa, esm. *The girl* **speaks**, Tyttö puhuu. *The birds* **sing**, Linnut laulavat. *Our father, who* **art** *in heaven*, Isä meidän, joka olet taivaassa.

65. Kussa tekosana tarkoittaa useampia pääsanoja, niin se on, aina lauseen mukaan, pantava yksikköön tahi monikkoon, mutta personaan nähden se noutaa likimäistä pääsanaa, esm. *The youth, health, and innocence of my daughter*, **were** *admired by all*, Kaikki ihmettelivät tyttäreni nuoruutta, terveyttä ja viattomuutta. *The horses and even the postillion* **was** *drowned*, Hevoiset ja myöskin ajaja hukkuivat. *You and I* **are** *invited*, Sinä ja minä ollaan käsketyt (kutsutut). *Either you or I* **am** *deceived*, Sinä tahi minä olen petetty. *His Majesty, with his gentlemen*, **has** *just passed by*, Hänen Majesteetti herroinensa on vasta kulkenut sivuitse.

66. Jolloin joukottainen nimisana (semmoinen, joka osoittaa koko joukon eläviä olennoita) on pääsanana, niin tekosana tulee pantavaksi monikkoon, jos eri olennoita tarkoitetaan, mutta yksikköön, kussa puhe on kokonaisuudesta, esm. *The parliament* **were** *divided in opinion*, Parlamentti oli eri ajatuksista (nimittäin Parlamentin jäsenet olivat ...). *The parliament* **was** *dissolved*, Parlamentti hajotettiin. *The*

number of people in London **is** *great,* Henkiluku Lontoossa on suuri.

Muist. Joukottaista nimisanaa tarkoittavat asemot melkein aina ovat pantavat monikkoon, esm. *The parliament* **has** *met, and* **they have** *debated on the bill,* Parlamentti on kokoutunut ja keskustellut ehdotuksesta. *The company plant* **themselves** *in a ring,* Seura asettuu rinkiin.

---

67. Tekosanan *do,* tehdä, mennyttä aikaa osoittavat ajat ynnä jonkun toisen tekosanan *present participle*-tavan kanssa tarkoittavat työn *päättämistä,* esm. *You may go out, when you* **have done writing,** Lopetettuasi kirjoittamisen, saat mennä ulos. *I shall* **have done reading** *the book within a few hours,* Minä olen muutamien tuntien sisään lukenut kirjan läpi.

Muist. Suomalainen sana *tehdä* ei ole *do,* mutta *make,* kussa kysymys on semmoisesta työstä, johon ruumiin vaikutusta tarvitaan, tahi jonkin kappaleen *valmistamista* eli *synnyttämistä* tarkoitetaan, esm. *What is he* **doing?** Mitä hän tekee? *He is* **making** *a watch,* Hän tekee taskukelloa.

68. Tekosanaa *have* käytetään, paitsi aputehdikkönä, useammissa muissa lauseenrakennuksissa, joissa sillä usein on eri merkitys:

1) Sitä voipi seurata infinitivo siasanan *to* kanssa, esm. *This is all I* **have to say** *about your son,* Tämä on kaikki, mitä minulla on sanomista pojastanne. *I* **had** *often* **to get up** *at 4 o'clock,* Minun piti usein nousta ylös kello 4.

2) Sen perästä voipi seurata kohtesana ynnä infinitivo ilman sanatta *to,* jonka ohessa tätä infinitivoa toisinaan käypi muuttaminen *present participle*-muodoksi, esm. *We often* **had the traveller visit** *us to taste our gooseberry-wine,* Usein tapahtui, että matkustaja kävi meillä karviikkoviiniämme maistamassa. *If I did not send him money, I should* **have** *him* **coming** *to ask for it,* Ellen minä lähettäisi

hänelle rahaa, niin minä saisin hänen luokseni sitä vaatimaan.

3) Tekosanaa *have* voipi seurata suora l. välitön kohtesana ynnä toisen tekosanan vastakohtaisen muodon participle-tavan kanssa, esm. *She must* **have** *a* **tooth extracted**, Hänen tulee vedättää hammas ulos. *I* **had** *a watch* **made**, Minä teetätin taskukellon. *He* **had** *his arm* **broken**, Hän sai käsivartensa taitetuksi.

Muist. Kohtesanaa ei käy asettaminen participle-tavan jälkeen, sillä *I had made a watch* merkitsee: minä olen tehnyt kellon.

4) Sanain *as god*, *as lief*, *better*, *rather* ja *best* yhteydessä käytetään *had* (sanan *would* siassa) infinitivon kanssa ilman *to*, esm. *I* **had as lief** *stop at home*, Minä jäisin yhtä mielelläni kotiin. *They* **had best** *ask their parents first*, Se olisi parasta, että he ensin kysyisivät vanhemmiltansa.

5) Sanain *had like* perästä toisinaan käytetään *to have*, esm. *You had like* **to have** *killed yourself*, Sinä olit vähällä tappaa itsesi.

6) Tekosanan *will* perästä käytetään *have* suoran kohtesanan kanssa ynnä infinitivoa ilman *to*, sen siaan, että käyttää personallista tapaa ynnä sidesanaa *that* (että), jota ei koskaan saa asettaa sanan *will* jälkeen, esm. *Will you* **have** *me write more?* Tahdotteko, että minä kirjoitan enemmän. *I would not* **have** *it thence concluded, that he is a traitor*, Minä en tahdo, että siitä päätettäisiin, että hän on kavaltaja.

7) Tekosanan *have* infinitivo vastakohtaisessa muodossa ynnä tekosanan *be* kanssa merkitsee usein suomalaista *voida saada* l. *olla saatavana*, esm. *Where are these books* **to be had?** Mistä nämä kirjat voipi l. voidaan saada l. ovat saatavana?

69. Tekosanaa *be* käytetään sekä yksinkertaisissa ttä yhdistetyissä ajoissa toisten tekosanain *present-participle*-tavan kanssa, kussa *jatkuvaa tekoa eli vaikutusta* tarkoitetaan, esm. *They* **are printing** *books,* Kirjoja painetaan parasta aikaa. *He* **was going** *to London, when his father died,* Hän oli matkalla Lontoosen, kun isänsä kuoli. *I have* **been repairing** *my house,* Minä olen parhaillani korjattanut kartanotani. *He* **shall be travelling** *all the summer,* Hän tulee matkustamaan koko kesän.

Muist. 1. Vastamainittua lauseenrakennusta käytetään kohteellisten tekosanain vastakohtaisessakin muodossa, ehkä ainoastaan present- ja imperfect-ajoissa, esm. *Books* **are being printed**, Kirjoja parhaillaan painetaan. *A new Royal Exchange* **was being erected**, *when I came to London,* Uutta kuninkaallista pörssiä parhaillaan rakennettiin, kun minä tulin Lontoosen. Hyväänisyyden vuoksi kuitenkin käytetään ennen uloskohtaisia muotoja, esm. *Dinner* **was preparing** *when I left,* Puolipäiväistä oltiin parasta aikaa laittamassa, kun minä menin pois. *Are my boots made? No, but they* **are making**, Onko saappaani valmiit? Ei, mutta ne ovat tekeellä.

Muist. 2. Tekosanan *to go* (käydä) present- ja imperfect-aikoja käytetään mainittuun tapaan toisen tekosanan infinitivon edellä, kun tahdotaan osoittaa, että pääsana *aikoo* eli *on tekemäisillään* jotakin, esm. **I am going to leave** *school,* Minä ai'on erota koulusta (l. minä olen jättämäisilläni koulunkäynnin). *What can he* **be going to do?** Mitä hän aikonee tehdä? *We received information that he* **was going to be married**, Me saimme tiedon, että hän aikoi naida (l. oli naimasillaan).

70. Tekosanan *be* present- ja imperfect-aikaa käytetään toisen tekosanan infinitivon present- eli perfect-ajan edellä, jolloin tarkoitetaan, että jokin on jollekulle *määrätty päällepantu,* esm. *What* **am** *I* **to pay?** Mitä minun tulee (l. pitää) maksaa? *He that read best,* **was to have** *a halfpenny,* Sen, joka luki parhaiten, piti saada puolen pennin raha. *This very evening I* **was to have brought** *him a*

gentleman from the town, Juuri tänä iltana minun olisi pitänyt viedä herra kaupungista hänen luoksensa.

Muist. 1. Vastakohtaisen muodon infinitivoa käytetään englannin kielessä personattomien lausetten *voipi, voisi* j. n. e. sekä *on helppo, on vaikea*, jälestä, ehkä jälkimäisessä tapauksessa ainoastaan silloin, kun mainittu infinitivo on ilman kohtesanatta, esm. *What is* **to be had** *for two shillings?* Mitä kahden sillinkin edestä voipi saada? *There was not a sound* **to be heard**, Ei niin ääntä voinut kuulla. *The place is difficult* **to be come at**, Sille paikalle on vaikea päästä. *A faithful friend is not easy* **to be found**, Uskollista ystävää ei ole helppo löytää. Sitä vastaan sanotaan: *it is difficult to come at the place*, Se on vaikea päästä sille paikalle.

Muist. 2. Suomalaiset lauseet: *hänen* l. *hänellä, heidän* l. *heillä j. n. e. sanotaan olevan (= sanotaan, että hän* l. *hänellä j. n. e. on)* kääntyvät engl. kielessä sanoilla: *he* **is said** to *be* l. *have, they* **are said** to *be* l. *have* j. n. e., esm. *He* **is said to** *be versed in Arabic*, Hänen sanotaan olevan hyvin kokenut Arapian kielessä. *She* **is said** to *have a beautiful voice*, Hänellä sanotaan (l. kuuluu) olevan kaunis ääni. *London* **is said to** *contain two million and a half of inhabitants*, Lontoossa sanotaan (kuuluu) olevan puoli kolmatta miljonaa asukkaita. *He* **is said** *to have sailed for America*, Hänen sanotaan purjehtineen Amerikaan.

71. Sivulauseita usein lyhennetään siten, että tekosana *be* ynnä siihen kuuluva pääsana jätetään pois, nimittäin:

1) Semmoisia sivulauseita, joissa tarkoittava eli takakohtainen asemo on pääsanana, ja laatusana, participio tahi vastakohtaisen muodon infinitivo maineena (predicate), esm. *He appeared like one* **certain** *of a kind reception*, Hän oli jonkun semmoisen näköinen, joka on varma ystävällisestä vastaanottamisesta. *A pleasure (which is) not* **to be described**, Huvitus, jota ei käy kertominen. *A misfortune much* **to be deplored**, Hyvin valitettava onnettomuus.

2) Välillisiä kysymyslauseita (jotka alkavat sanoilla *who, which, what, how, where* tahi *whither)* sekä niitä lau-

seita, jotka alkavat jollakin *aikaa, syytä* eli *ehtoa* tarkoittavalla avukolla, jos nimittäin sivulauseen pääsana samalla on pääsanana eli kohtesanana päälauseessa, esm. *I told him* **which** *way to go,* Minä sanoin hänelle, mitä tietä hänen pitäisi mennä. *He is at a loss* **how** *to do,* Hän on pulassa, miten hänen pitää tehdä. **While** *(he was) speaking with me, he suddenly turned pale,* Sillä aikaa kuin hän puhui minun kanssani, kääntyi hän yht'äkkiä kalvakaksi. *We are not to judge of the feelings of others by what we might feel,* **if** *(we were) in their place,* Meidän ei tule arvata (tuomita) toisten tuntoa siitä, mitä me tuntisimme, jos olisimme heidän tilassa.

Muist. Tekosanat *to know, to understand, to learn,* sekä puheenparsi *at a loss* vaatiivat, kussa niitä seuraa infinitivo, avukon *how* jälkeensä, esm. *Do you know* **how** *to speak English,* Taidatteko puhua englannin kieltä? *He does not know* **how** *to ride,* Hän ei osaa ratsastaa. *Do you understand* **how** *to make the calculation?* Osaatteko tehdä luvunlaskun?

72. Aputehdikköjen *shall* ja *will* käyttäminen varsinaisten tekosanain ohessa future- ja past future-ajoissa, joissa ne arvattavasti tarkoittavat ainoastaan *tulevaisuutta,* jo on näytetty muoto-opissa. Mutta nämä aputehdiköt usein osoittavat, miten muoto-opissa myös on sanottu, *velvollisuutta* tahi *käskyä, uhkausta* tahi *lupausta* y. m. Seuraava perustusohje näyttäköön, mihin tapaan mainitut aputehdiköt ovat käytettävät:

Will käytetään: 1) *kussa lausuva* l. *puhuva persona on tekosanan pääsanana ja samalla määrää sen teon tahi vaikutuksen, jota tekosana osoittaa,* sekä 2) *jolloin lausuva persona ei ole tekosanan pääsanana, eikä määrää tekoa tahi vaikutusta; kaikissa muissa tapauksissa tulee käyttää shall.* Esm. 1) *If you can come to my house to-morrow morning, I* **will** *endeavour to be at home; but if*

I must go out, I **will** *leave directions with the servants, and you* **shall** *find everything ready for you,* Jos sinä voit tulla minun luokseni huomenna aamulla, niin minä koetan olla kotona; mutta jos minun täytyy (pitää, tulee) mennä ulos, niin minä annan (jätän) palvelijoille käskyjä, ja sinä löydät kaikki valmisna itseäsi varten. *I* **would** *willingly have assisted him, if I had the means,* Minä olisin mielelläni auttanut häntä, jos minulla olisi ollut keinoja. 2) *They* **will** *return on Monday,* He palaavat Maanantaina. *I wondered, if any of them* **would** *speak in Parliament,* Minä kummeksisin, jos joku heistä puhuisi parlamentissä.

Muist. 1. Sama perustusohje on vaarinotettava sanoihin *shall* ja *will* nähden kysymyslauseissakin.

Muist. 2. Käytelmä näiden aputehdikköjen imperfect-muotojen *should* ja *would* ynnä varsinaisen tekosanan kanssa tarkoittaa, paitsi tulevaisuutta, myös *mahdollisuutta* ja *ehtoa* sekä vastaa niinmuodoin *konditionalis*-tapaa suomen kielessä, esm. *I should ask,* kysyisin, *thou wouldst ask,* kysyisit j. n. e. *I should have asked,* olisin kysynyt, *thou wouldst have asked,* olisit kysynyt j. n. e.

73. Aputehdiköistä *can* ja *may* tulee, paitsi mitä muoto-opissa jo on mainittu, vaarinottaa, että *may* on käytettävä, kussa lause tarkoittaa: 1) jotakin semmoista, joka ajatukseen nähden ei ole mahdotonta, mutta *mahdollista* eli *luultavaa,* esm. **May** *not a man be good and rich too?* Eiköhän ihminen samalla voi olla hyvä ja rikas? *Six months in Italy* **might** *restore his health,* Kuusi kuukautta Italiassa voisi parantaa hänen terveytensä; tahi 2) senlaista, joka ei ole oikeutta vastaan, mutta *oikeudenmukaista,* esm. *Any girl* **may** *read this book; it contains nothing contrary the morality,* Mikä tyttö hyvänsä voipi lukea tätä kirjaa; se ei sisällä mitään siveyttä vastaan. *They* **might** *have let the poor bird go,* He olisivat voineet laskea lintuparan irti. Sitä vastaan tulee käyttää *can,* jolloin *kuntoa* eli *taitoa* tar-

koitetaan, esm. **Can** *you teach me English?* Taidatko l. taidatteko opettaa minulle englannin kieltä? *I* **could** *go to Paris, if I would,* Minä voisin mennä Parisiin, jos tahtoisin.

Muist. Sanan *can* ynnä *not* ohessa merkitsee *but,* jota seuraa infinitivo, sekä *help,* jota seuraa present participle, suomalaista *muuta kuin,* esm. *The child cannot* **but** *cry* l. *cannot* **help crying,** Lapsi ei voi (taida) muuta kuin huutaa.

74. *May, might* myös vastavat suomalaista *taitaa, saattaa, saada* sekä *koncessivo-, konditionalis-* ja *optativo*-muotoja, esm. *He* **may** *be in the right,* Hän taitaa (saattaa) olla oikeassa (hänellä taitaa olla oikein). *I* **might** *be able to serve you,* Minä saattanen (voinen) sinua palvella. **May** *I go to the play?* Saanko minä mennä näytelmään? *No, you* **may** *not,* Ei (et saa). *I wished he* **might** *succeed,* Minä toivosin, että hän onnistuisi (hänen onnistuvan). **May** *you live a thousand years!* Elä l. eläkää tuhat vuotta!

Muist. Jolloin sanaa *saada* käytetään äänen voimalla ja niissä ajoissa, joita *may* puuttuu, niin se on käännettävä sanoilla *be allowed* l. *permitted,* esm. *If I* **had been allowed** *to write, I would have done so,* Jos minä olisin saanut kirjoittaa, niin minä olisin sen tehnyt.

75. Aputehdikkö *ought* osoittaa, että *jonkin pitää* eli *olisi pitänyt tapahtua; should* sitä vastaan, että *jokin, jonka pitäisi tapahtua, kuitenkaan ei aina tapahdu,* esm. *He* **ought** *not to have said so,* Hänen ei olisi pitänyt sanoa niin. *His circumstances* **should** *exempt him from censure now,* Hänen asiansa (elämäntapansa) pitäisivät nyt vapauttaa häntä moitteesta.

Muist. Aputehdikkö *must* ynnä sanan *not* kanssa merkitsee *saada,* esm. *We* **must not** *make a noise,* Me emme saa meluta l. pitää melua.

76. Aputehdiköstä *let,* antaa, on merkittävä, että suomalainen sana *antaa* on käännettävä tekosanoilla *to per-*

mit, to allow, to suffer, jolloin se merkitsee yhtä kuin *sallia, suvaita,* esm. *He* **suffers** *the servants to cheat him,* Hän sallii (suvaitsee) palvelijain pettää itseänsä. Mutta tekosanalla *to have* semmoisissa puheenparsissa kuin *ostattaa, teettää* l. *teetättää, rakennuttaa, maalauttaa* y. m. s., esm. *He* **has had** *the goods bought by his brother,* Hän on ostattanut tavarat veljellänsä. *He* **has had** *his cloths made in London,* Hän on teettänyt vaatteensa Lontoossa. *He* **has had** *his house built of stone,* Hän on rakennuttanut kartanonsa kivestä. *He* **has had** *the floor painted,* Hän on maaluuttanut lattian.

---

77. Jolloin sanat *ever, never* tahi *always* sattuvat lauseesen, käytetään engl. kielessä *imperfect-aikaa,* ehkä suomessa tulee käyttää perfect-aikaa, esm. *She never* **loved** *him,* Hän ei koskaan ole rakastanut häntä. *Never I* **saw** *the righteous man forsaken,* Minä en koskaan ole havainnut vilpitöntä ihmistä hylätyksi.

Muist. 1. Kysyissä käytetään samaa aikaa kuin siinä vastauksessa, jota kysymykseen odotetaan, esm. **Did** *you see my brother pass by?* Oletteko nähneet veljeni käyvän sivuitse? *Yes, I* **saw** *him two minutes ago,* Jaa, minä näin hänen kaksi minuuttia sitte.

Muist. 2. Englannin kielessä usein käytetään *future*-aikaa present-ajan siassa, esm. *To-morrow we* **shall have** *a fine day,* Huomenna tulee kaunis päivä. *Ask him only, and he* **will give** *you every thing you wish for,* Pyydä häneltä vaan, niin hän antaa sinulle kaikki, mitä sinä tahdot.

78. Sen siaan, että päälauseissa käyttää *imperfect-* eli *pluperfect*-ajan *conjunctive*-tapaa, tulee käyttää sanoilla *should* ja *would* muodostuvaa käytelmää *indicative*-tavassa, esm. *If she were as good as she is beautiful, how happy I* **should be** (*eikä* **were**), Jos hän olisi yhtä hyväluontoinen kuin kaunis, miten onnellinen enkö minä olisi. *He* **would not give** (*eikä* **gave not**) *a sixpence for it,* Hän ei antaisi siitä 6-pennin rahaa.

Poikk. Kuitenkin käytetään usein *were* sanain *would be* sekä *had* sanain *would have* siassa, jolloin lause ei ole kysyvä, esm. *It* **were** *madness to deny,* Se olisi hulluutta että kieltää. *Such an act* **had** *been folly,* Semmoinen teko olisi ollut hullumainen. Sitä vastaan sanotaan: **Would** *not that be a pity?* Eikö se olisi vahinko?

Muist. Usein myös käytetään imperfect-muotoja *should* ja *would* present-muotojen *shall* ja *will* siassa, esm. *You and he* **should** *do your duty,* Sinun ja hänen pitää (pitäisi) täyttää velvollisuutenne. *A gentleman* **would** *speak with you,* Muuan herra tahtoo (tahtoisi) puhua teidän kanssa.

---

79. *Conjunctive-tapaa* käytetään, jos päälause osoittaa jotakin *tulevaista,* seuraavissa tapauksissa:

1) *ehtoa* tarkoittavien *avukkojen* jälestä: *except,* jos ei, ellei, *if,* jos, *provided, (that),* jos vaan, *on condition that,* ehdolla l. välipuheella että, *unless,* jos ei, ellei, y. m., esm. **If** *he* **be but** *discreet, he will succeed,* Jos hän vaan on viisas, niin hän menestyy (tulee menestymään). *If he* **shall be elected**, *he will do his duty,* Jos hän tulee valituksi, niin hän tekee tehtävänsä. *If I* **had been** *present, I should have seen him,* Jos minä olisin ollut saapuvilla, niin minä olisin nähnyt häntä. *We resolved to walk in the fields, unless it* **should rain**, Me päätimme lähteä kävelemään kedolle, jos ei sataisi;

2) *myönnytystä* osoittavien *avukkojen* perästä: *however,* vaikka, ehkä, *though,* jos kohta l. vaikka kohta, jos———-kin, *whether—or,* joko—tahi, y. m., esm. *Though he* **urge** *me yet more earnestly, I shall not comply, unless he* **advance** *more forcible reasons,* Jos kohta hän ahdistaakin minua vielä lujemmin, minä en myönnytä, ellei hän esitä voimallisempia syitä. *Wheter he or she* **come**, *'tis the same to me,* Joko hän tahi hän tulee, se on minulle yhden tekevä. *A brute, though it* **were** *to live a thousand years, would be the same thing it is at present,* Jos luontokappale

eläisi vaikka tuhat vuotta, niin se olisi yhdenläinen kuin se nykyään on; sekä

3) *aikaa* tarkoittavien *avukkojen* jälestä: *as soon as*, niin kohta kuin, *before*, ennenkuin, *till*, siksi kuin, y. m., esm. *Till repentance* **compose** *his mind, he will be a stranger to peace*, Siksi kuin katumus hillitsee hänen mielensä, hän tulee olemaan (on) vastahakoinen rauhaan. *It is unjust to bear an appearance of doubt towards another, before he* **have given** *just cause*, Se on väärin, että luulla toista, ennenkuin hän on tehnyt itsensä oikein syylliseksi. *I obtained her consent to complete my happiness, as soon as my father* **should judge** *it proper*, Minä sain hänen myönnytyksensä tehdä onneni täydelliseksi, niin kohta kuin minun isäni katsoisi sen soveliaaksi.

80. Sidesanan *lest* (ja *that not), ettei*, jälestä seuraa *conjunctivo*, jolloin mainitulla sanalla tarkoitetaan *pelkoa* eli *varomista* siitä, että jokin tulee tapahtumaan, esm. *Tell him the news, lest he* **hear** *it from your adversary*, Kerro hänelle uutiset, ettei hän saa kuulla niitä vastustajaltanne. *Take heed, that you* **speak** *not to Jacob*, Ota vaari siitä, ettet puhu Jaakon kanssa. *They withdrew to some distance from his tent, lest he* **should over hear** *them*, He vetiivät takaisin jonkun välin hänen teltistänsä, ettei hän saisi kuunnella heitä.

Muist. Sidesanan *that, että*, jälestä tulee käyttää *may, might*, kussa mainitulla sanalla osoitetaan *toivoa*, esm. *I hope that he* **may** *come to-morrow*, Minä toivon, että hän tulee huomenna. *I spoke low, that they* **might** *not hear me*, Minä puhuin matalalla äänellä, että he eivät kuulisi minua.

81. Jolloin *lest* (eli *that), että*, sattuu jonkin *pelkoa* eli *varomista* tarkoittavan sanan jälkeen, niin sitä tavan mukaan seuraa sanoilla *should* ja *would* muodostuvan käytelmän *conjunctive*-tapa, esm. *I fear lest the slaves* **should**

combine *against me,* Minä pelkään, että orjat liittäytyvät yhteen minua vastaan. *He was anxious that they* **should set** *fire to the canes,* Hän oli huolissansa siitä, että he sytyttäisivät sokuriruo't tuleen.

Muist. Jos päälauseen tekosana on present-ajan indicative-tavassa, niin sivulauseessa voipi käyttää mainitun ajan *conjunctive*-tapaa, esm. *I fear lest he* **be** *unequal to the task,* Minä pelkään, että hän ei vastaa tehtävätänsä.

82. Personattoman lauseen *it is,* se on, ynnä jonkun laatusanan kanssa yhdessä sekä joidenkuiden muiden personattomien lausetten jälestä tulee käyttää *that, että,* sekä sanoilla *should* ja *would* muodostuvan käytelmän *conjunctive*-tapaa, esm. *It is unjust (that) he* **should be treated** *so,* Se on väärin, että häntä vastaan menetellään siten. *It would be necessary that he* **should know** *English,* Se olisi tarpeellista, että hän taitaisi (osaisi) englannin kieltä.

83. Sanoilla *ever* ja *soever* yhdistettyjen, myönnytystä osoittavien, kysymyssanain jälestä käytetään joko apu-tehdikköjä *may, might* tahi *conjunctive*-tapaa, esm. *Wherever you* **be**, *you are in the presence of God,* Missä hyvänsä te olettekin, Jumala aina on teidän kanssa. *Passenger, whoever thou* **mayst be**, *contemplate with religious veneration this monument erected by gratitude,* Matkustaja, ken hyvänsä lienetkin, katsele hartaalla kunnioittamisella tätä kiitollisuuden nostamaa (kiitollisuudelta nostettua) muistopatsasta.

84. Takakohtaisella l. tarkoittavalla asemolla alkavissa sivulauseissa käytetään *conjunctive*-muotoja *shall, should,* jos päälause tarkoittaa jotakin *tulevaista,* esm. *Those who* **shall** *read his treatise will wish to know more of him,* Ne, jotka (mahdollisesti) lukevat hänen teostansa, tahtovat saada tietää hänestä enemmän. *I offered to turn into Latin a part of any Greek author he* **should** *fix upon,* Minä tar-

jousin kääntämän latinan kielelle minkä kreikan tekijän teosta hyvänsä, jonka hän määräisi.

---

85. *Infinitive-tavan* tuntomerkkiä *to* ei käytetä, miten jo on havaittu, tekosanan edellä, kussa joku aputehdiköistä *shall, will, may, can, do, let* tahi *must* on edellä. Eikä myös tekosanain *bid,* käskeä, *behold,* katsella, *dare,* voida, roheta, *feel,* tuntea, *hear,* kuulla, *make,* tehdä, *need,* tarvita, *perceive,* havaita, *observe,* vaarinottaa, *see,* nähdä, jälestä, jolloin nämä ovat uloskohtaisessa muodossa, esm. *I* **bade** *him* **do** *it,* Minä käskin häntä sitä tekemään. *We* **dare** *not* **refuse** *his request,* Me emme voi hylätä hänen vaatimustansa. *I* **felt** *him* **pinch** *my arm,* Minä tunsin hänen näpistävän käsivarttani. *I* **heard** *him* **say** *it,* Minä kuulin hänen sitä sanovan. *He* **makes** *me* **laugh**, Hän saapi minun nauramaan. *You* **need** *not* **call** *upon him*, Te ette tarvitse häntä tervehtiä. Vastakohtaisessa muodossa sitä vastaan tulee sanoa esm. näin: *She was bidden* **to** *do it,* Häntä käskettiin sitä tekemään. *He was seen* **to** *win the race,* Hänen nähtiin voittavan palkinto kilpa-ajossa.

Muist. 1. Tekosanan *to dare* merkitessä *vaatia* (esm. miekkasille, kilpajuoksuun j. n. e.) sekä *uhmata* l. *ei pelätä*, tulee seuraavan infinitivon edellä käyttää *to,* vaikka mainittu tekosana onkin uloskohtaisessa muodossa, esm. *He* **dared** *the man* **to** *run for a wager,* Hän vaati miestä kilpajuoksuun.

Muist. 2. Tekosana *bid,* käskeä, vaatii *to* seuraavan infinitivon edelle, jos sen perästä seuraa *not,* esm. *He bid me not* **to go**, Hän kielsi minua menemästä.

86. Infinitivoa käytetään etenkin:

1) Niiden tekosanain jälestä, jotka osoittavat *toivoa, tahtoa, myönnytystä, lausumista, todistusta* tahi muuta samanlaista, esm. *You want* **me to furnish** *you arguments,* Te tahdotte minua hankkimaan teille todistuksia. *She permitted* **the book to be read**, Hän salli lukea kirjaa.

They will deny **it to be** *natural,* He kieltävät sen olevan luonnollista. *This proves* **him to have told** *a lie,* Tämä todistaa (näyttää) hänen puhuneen valhetta.

2) Sanain *so* ja *such* perästä tulee käyttää *as* ynnä *to* infinitivon kanssa, sen siaan että käyttää *that* ynnä personallista tapaa, nimittäin jos sivulauseessa on sama pääsana kuin päälauseessakin, esm. *The king was* **so** *condescending* **as to speak** *to me,* Kuningas oli niin alhainen, että hän puhui minulle. *Be* **so** *kind* **as to lend** *me a pen,* Olkaa hyvä lainatkaa minulle kynä. *Read loud* **so as to be heard**, Lue kovasti, että sinua voipi kuulla.

3) Sanain *rather* (l. sooner)—*than,* ennen—kuin, ja *but,* muuta kuin, jälestä, jos jälkimäisessä lausseessa on sama pääsana kuin edellisessäkin, esm. *He paid the five guineas,* **rather than be prosecuted** *for a rape,* Hän maksoi ne viisi guineaa ennen kuin hän tahtoi syytettää ryöstöstä. *She did nothing* **but play**, Hän ei tehnyt muuta kuin leikki.

4) Määräsanan *too,* liian, sekä laatusanan perästä tulee käyttää infinitivoa siasanan *to* kanssa, esm. *He is* **too** *rich for me* **to be** *his friend,* Hän on liian rikas, että minä voisin olla hänen ystävänsä.

Muist. Jolloin sivu- ja päälauseessa, miten vasta edellä, on eri pääsana, käytetään *for,* muutoin vastaa ainoastaan *to,* tahi kussa tarkoitus on tarkemmin määrättävänä, *in order to* suomalaista *että* tahi *substantivo*-tapaa, esm. *He is* too *rich* **to** *be my friend,* Hän on liian rikas ollaksensa minun ystäväni. *I must go* **to** *buy some wine,* Minun pitää mennä ostamaan viiniä. *I winked upon my daughters,* **in order to** *prevent their compliance,* Minä viittasin tyttärilleni, heidän suostumusta estääkseni.

5) Yleisen lauseen alussa, esm. **To hear** *him speak,* **one** *should take him for a man of sense,* Kun hänen kuulee puhuvan, niin häntä luulisi ymmärtäväksi mieheksi.

Merkittävä on tämä lause: **To be sure,** *that matter was never rightly cleared up,* Ihan varmaan siitä asiasta ei koskaan ole saatu oikeata selvää.

87. Niiden tekosanain jälestä, jotka merkitsevät *nähdä, havaita, kuulla, tuntea* y. m. s. ja joita tavan mukaan seuraa kohtesana ynnä infinitivo ilman *to,* käytetään *participle-tapaa* infinitivon siassa, kun varsinkin ajatellaan sitä *tilaa,* jossa kohtesana on, esm, *He observed them* **cooking** *something upon the fire,* Hän havaitsi heidän keittävän jotakuta tulella. *I heard Sir W. Thornhill* **represented** *as a generous man,* Minä kuulin sanottavan herra W. Thornhill'iä anteliaaksi mieheksi. *I feel death* **approaching,** Minä tunnen kuoleman lähestyvän. *I heard it* **said,** Minä kuulin sanottavan.

88. Infinitivon ja myös sanalla *that,* että, alkavan sivulauseen siassa käytetään *present participle*-tapaa, kussa tekosanan osoittamaa vaikutusta ei käsitetä ainoastaan ajatuksena, mutta tekona. Participiolla siinä tapauksessa on nimisanan omaisuus ja saapi varakkeen *the* eteensä, jos se osoittaa yksityistä tekoa, esm. **Swearing** *is quite unfashionable,* Vannominen on tykkänänsä vanhanaikuista. **His coming** *was the cause of* **my going,** Hänen tulonsa oli syynä siihen, että minä menin pois. *My attention was fixed on another object,* **the completing** *a tract,* Huomioni kääntyi toiseen esineesen, nimittäin kirjoituksen päättämiseen.

Muist. 1. Participiota myös käytetään puhtaana nimisanana, esm. **The reading** *of good books, is very instructive,* Hyvien kirjojen lukeminen on hyvin opettavaista. *This bread is (of) my own* **making,** Tämä leipä on omaa teostani. *It is your own* **doing,** Se on omaa tekoanne.

Muist. 2. Varake on aina pantava participion eteen, kussa tämä siasanalla *of* yhdistetään kohtesanansa kanssa, joka kumminkin tapahtuu harvoin, paitsi jolloin tarkoittava asemo on kohtesanana, esm. *These are the rules of grammar,* **by the observing of which** *you may avoid mistakes,* Nämä ovat ne kieliopilliset ohjeet, joiden vaarinottamisella voitte välttää kielivirheitä (erehyksiä).

Muist. 3. Jolloin participiota käytetään sidesanan *that* ynnä personallisen tavan siassa, on pääsana pantava genitivoon, jos sitä

nimittäin voipi käyttää tässä muodossa, esm. *She insisted upon her landlord's* **stepping** *in*, Hän pyysi uutterasti isäntätänsä astumaan sisään. *When we had dined, to prevent* **the ladies leaving** *us, I generally ordered the table to be removed*, Syötyämme minä tavan mukaan annoin korjata pöydän pois, estääkseni rouvasnaisia jättämästä meitä.

89. *Present participle*-tapaa käytetään englannin kielessä infinitivon tahi sanalla *that*, että, alkavan lauseen siassa, jolloin näillä on edellisessä pää-ohjeessa mainittu merkitys, nimittäin:

1) Jos infinitivo tahi mainittu lause pääsanana on lauseen alussa, esm. **Walking** *out and* **drinking** *tea shortened the rest of the day*, Kävelemisellä ulkona ja teen juomisella vietettiin muu osa päivää. *Lady Macbeth's* **walking** *in her sleep is a scene full of tragic horror*, Rouva Macbeth'in kuleksiminen unissansa on kohtaus täynnä murheellista kauhistusta.

2) Jos infinitivo tahi sanalla *that* alkava lause kohtesanana seuraa kohteellista tekosanaa, etenkin jotakuta näistä: *abhor*, kamoa, *attempt*, koetella, *avoid*, välttää, *cease*, heretä, *continue*, jatkaa, *decline*, estää, *defer*, ylöslykätä, *delay*, viipyä, *detest*, kamoa, *dread*, pelätä, *endure*, kärsiä, *enjoy*, nauttia, *escape*, päästä pakoon, *fail*, laiminlyödä, *fear*, pelätä, *finish*, lopettaa, *forbear*, ei huolia, *forbid*, kieltää, *help*, auttaa, *hinder*, estää, *intend*, aikoa, *lament*, valittaa, *miss*, *neglect*, laiminlyödä, *omit*, ei huolia, *oppose*, vastustaa, *prefer*, pitää parempana, *prevent*, estää, *propose*, yrittää, *purpose*, päättää, *refuse*, kieltää, *regret*, katua, *risk*, panna altiiksi, *scruple*, epäillä, *understand*, ymmärtää, esm. *He* **intended** *that night* **giving** *the young ladies a ball*, Hän aikoi sinä iltana ryhätä tansit ryökynöitä varten. *He* **feared the officer's drawing** *his sword*, Hän pelkäsi upsierin vetävän (ottavan) miekkansa.

Muist. Koko lause paremmin jääpi muuttamatta, jos se on kohtesanana. Myös infinitivoa käytetään muutamien vasta lueteltujen tekosanain jälestä, ehkä nämä merkityksensä puolesta useimmiten muuttuvat, esm. *Our second child I* **intended to call** *Henry,* Minä ai'oin kutsua toista lastamme Heikiksi. *He* **wanted to kill** *me,* Hän tahtoi tappaa minut.

3) Jos infinitivon tahi koko lauseen edellä käypi joku siasana, tulee melkein aina käyttää participiota, esm. *He wrote instead of* **coming**, Hän kirjoitti sen siaan että tulla. *He was ignorant* **of our being** *so near,* Hän oli tietymättömässä siitä, että me olimme niin lähellä (hän ei tietänyt meidän olevan niin lähellä). *She went away* **without her father's discovering** *which way she took,* Hän meni pois isänsä keksimättä, mitä tietä hän seurasi. *My wife insisted* **upon her being called** *Olivia,* Vaimoni tahtoi, että häntä kutsuttaisiin Oliviaksi.

Muist. 1. Jonkun nimisanan vaatiman infinitivon ynnä *to* siassa käytetään present participle-tapaa siasanan *of* kanssa, paitse jolloin nimisana sattuu johdetuksi jotakuta toista siasanaa jälkeensä vaativasta tekosanasta, esm. *My surprise* **at** *(eikä of)* **seeing** *him,* Minun hämmästykseni häntä nähdessäni. Participion siassa voipi myös käyttää infinitivoa: *The desire* **to please**, Halu olla mieleen; *My surprise* **to** see *him,* Hämmästykseni nähdä häntä.

Muist. 2. Siasanan *to* jälestä käytetään parhaimmiten infinitivoa sekä lauseen *be about* perästä aina infinitivoa ynnä *to*, esm. *It may serve* **to moderate** *your warmth,* Se voipi olla hyvä masentamaan intoanne. *He was unable* **to bear** *this state of suspense,* Hän ei voinut kärsiä tätä epävarmuuden tilaa. *He* **was about to leave** *the school,* Hän oli lähteä (l. lähtemäisillään) koulusta.

Muist. 3. Laatusanan *worth,* arvoisa, jälestä tulee aina käyttää participiota ilman siasanatta, esm. *Those curiosities are not* **worth seeing**, Nuo eriskummaisuudet eivät ansaitse katsomista.

90. Ne lauseet, jotka alkavat jollakulla *aikaa* eli *syytä* osoittavalla *sidesanalla* (kun, sittekun, koska j. n. e.), ovat usein lyhennettävät siten, että sidesana jätetään pois

ja tekosana muutetaan participioksi. Jos sivulauseessa on sama pääsana kuin päälauseessa, niin pääsanakin on poisjätettävä, esm. **Wishing** *to see you, we came to Munich,* Koska me tahdoimme nähdä teitä, me tulimme München'iin. **Having been detained** *two days by the floods, the ship set out,* Nousuvedeltä pidettyä paikallansa kaksi päivää, läksi laiva purjehtimaan. **The soldier having** *finished his work, the colonel paid him the promised reward,* Sotamiehen lopetettua työnsä, översti maksoi hänelle luvatun palkkion. *Ladies sought my love, which* **I denying,** *they fell sick and died,* Rouvasnaiset harrastivat rakkauttani, vaan kun minä kielsin sitä (vaan minun sitä kieltäissäni), he kääntyivät sairaiksi ja kuolivat. *Properly* **speaking,** *they had but one character,* Oikein puhuen (kun oikein puhutaan) heillä oli ainoastaan yksi mielenlaatu. **That support taken** *away, he could find no pleasure in the applause of his heart,* Sen turvan poisotettua, hän ei voinut löytää huvitusta sydämmensä suostumuksessa.

Muist. 1. Jolloin sivulause alkaa *aikaa* tarkoittavalla avukolla, pannaan usein siasana *(at, on, upon, after* l. *since)* participion edelle, joka silloin merkitykseltänsä muuttuu nimisanaksi, esm. **On (at) hearing** *these words, Clara sprang forwards,* Kuullessansa nämä sanat, Klara juoksi eteenpäin (kun Klara kuuli nämä sanat, niin hän ...). **Upon** *the landlord's* **leaving** *the room, I could not avoid expressing my concern to the stranger,* Isännän jätettyä suoja (sittekun isäntä oli jättänyt suojan), minä en voinut olla osoittamatta myötätuntoisuuttani muukalaiselle.

Muist. 2. Tarkoittavalla asemolla alkavassa lauseessa voipi jättää pois mainitun asemon ja muuttaa siihen kuuluvan tekosanan participioksi, esm. *The general,* **seeing** *no hopes of gaining the victory, drew off his men,* Kenraali, jolla ei ollut toivotuksia voittaaksensa, antoi väkensä vetäytyä takaisin.

91. Tekosanasta olkoon vielä sanottu, että suomal. vastakohtaiset muodot englannin kielellä kääntyvät seuraavaan tapaan; esm. *Vanhempia rakastetaan,* kääntyy näin:

1) **One** *loves* **one's** *parents,* 2) **We** *love* **our** *parents,* 3) **A man** *loves* **his** *parents,* 4) **Men** *love* **their** *parents,* 5) **People** *love* **their** *parents,* 6) **You** *love* **your** *parents,* 7) **They** *love* **their** *parents,* sekä 8) siten, että uloskohtainen lause muutetaan vastakohtaiseksi: *The parents* **are loved.**

Muist. 1. Jos vastakohtainen muoto useamman kerran saattu samaan lauseesen, niin *one, we, you* ja *they* ovat jälkimäisillä paikoilla toistettavat, mutta sanain *a man* (jota harvoin käytetään) *men* ja *people* siassa tulee käyttää jotakin asemoa, esm. *Toisia usein moititaan ehkei mielellämme tahdota kuulla itsiämme moitittavan* (että itsiämme moititaan) kääntyy näin:

One *often* **blames** *others, though* **one does** *not like to hear* **one's self** *blamed.*

We *often* **blame** *others, though* **we do** *not like to hear* **ourselves** *blamed.*

A man *often* **blames** *others, though* **he does** *not like to hear* **himself** *blamed.*

Men *(people) often* **blame** *others, though* **they do** *not like to hear* **themselves** *blamed.*

Muist. 2. Hyvä-äänisyyden vuoksi ei saa samassa lauseessa usein käyttää sanaa *one.*

Muist. 3. Kertomuksissa tulee käyttää *you,* esm. *As* **you** *approach London,* **you** *see heavy clouds of smoke hanging over the city,* Kun lähelle Lontoota tullaan, niin kaupungin päällä nähdään olevan (riippuvan) paksuja savupilviä.

Muist. 4. Kussa jonkin paikkakunnan asujia eli määrättyjä henkiä tarkoitetaan, tulee käyttää *they,* esm. *In England* **they** *seldom eat soup,* Englannissa syödään harvoin sopparuokaa. **They** *have constructed a Tunnel under the Thames,* Temsi-joen alle on rakennettu maanalainen tie.

Muist. 5. Useimmiten kuitenkin muutetaan uloskohtainen lause vastakohtaiseksi, esm. **You are expected** *this evening* (sen siaan, että sanoa: *one expects you),* Teitä odotetaan tänä iltana. **The revolution** *in Greece* **is** *much* **spoken of,** Kapinasta Kreikassa (l. Kreikan kapinasta) puhutaan paljo. **He** *must* **be paid** *his wages* l. paremmin **his wages** *must be paid him,* Hänen palkkansa on hänelle maksettava.

Muist. 6. Jolloin puhe tarkoittaa jotakin *mainetta, yleistä ajatusta* j. m. s., tulee käyttää sanoja *they, people* tahi *vastakohtaista muotoa,* esm. **People** *say* l. **it is said** *that the King is come,* Kuninkaan sanotaan tulleen (sanotaan, että kuningas on tullut). *What do* **they** *say of it* l. *what* **is said** *of it?* Mitä siitä sanotaan? **They** *say nothing of it* l. **there is** *nothing* **said** *about it,* Siitä ei sanota mitään. *So* **'tis said** l. *so* **people** *say,* Niin sanotaan.

7. Määräsana (adverb).

92. Määräsanoja käytetään toisten puheenoisien, niinkuin tekosanain, laatusanain ja toisten määräsanain merkitystä likemmältä määrätessä, esm. *He writes* **beautifully,** Hän kirjoittaa somasti. *The net is* **curiously** *woven,* Verkko on konstikkaasti kudottu. *The house is* **very** *firmly built,* Huone on varsin vahvasti rakennettu. *This is a* **very** *useful book,* Tämä on varsin hyödyttävä kirja.

93. Määräsanat ovat yleiseen asetettavat samalle paikalle lauseessa kuin suomen kielessäkin, esm. *I saw* **only** *the King, but not the Queen,* Minä näin ainoastaan kuninkaan, mutta ei kuningatarta. **Only I** *saw the King,* Ainoastaan minä näin kuninkaan. *I had* **often** *to get up at 4 óclock,* Minä sain (minun piti) usein nuosta ylös kello neljä. *A week* **ago,** Yksi viikkokausi (l. viikko) sitte. *I shall* **soon** *have done* l. *I shall have done* **soon,** Minä tulen kohta lopettaneeksi l. minä tulen lopettaneeksi kohta.

Muist. 1. Enough, kyllä, on aina pantava sen laatusanan tahi määräsanan jälkeen, jota se määrää, esm. *It is an* **audacious** *enterprise* **enough,** Se on kyllä uljas yritus. *This pen is* **good enough** l. *this is a good pen* **enough,** Tämä kynä on kyllä hyvä.

Muist. 2. Yet, vielä, asetetaan sanan *not* jälkeen, esm. *He is* **not yet** *here,* Hän ei ole vielä täällä.

94. Jolloin määräsanat määräävät varsinaisen tekosanan yksinkertaisia muotoja, niin ne ovat yleiseen pantavat mainitun tekosanan edelle, varsinkin jos joku kohtesana seuraa, esm. *I* **only saw** *the King, but did not speak to him,* Minä ainoastaan näin kuninkaan, mutta en puhunut hänen kanssansa. *We* **often had** *him come to dinner,* Me saimme hänen usein meille puolipäiväseksi. *I* **never drink** *wine,* Minä en koskaan juo viiniä. *He* **by no means** *wants sense,* Hän l. häneltä ei suinkaan (millään muotoa) puutu ymmärrystä. *You* **probably mean** *this book,* Te luultavasti tarkoitatte tätä kirjaa. *He* **generally came** *for a few days into our neighbourhood,* Hän tuli tavallisesti muutamiksi päiviksi meidän seuduille. *I* **perfectly comprehend** *what you say,* Minä ymmärrän täydelleen, mitä te sanotte.

Poikk. 1. Määräsanat asetetaan melkein aina aputehdikön *to be* yksinkertaisten muotojen jälkeen; määräsana *not* noudattaa mainittua ohjetta myös toisiin aputehdikköihin nähden, esm. *Though it* **was** yet *early,* Ehkä vielä oli aikainen. *Many a great evil would* **be thus** *reduced to a small one,* Moni melkeinen paha saataisiin siten vähäiseksi. *I spoke low, that they* **might not** *hear me,* Minä puhuin matalalla äänellä, etteivät kuulisi minua.

Poikk. 2. Ne määräsanat, jotka suorastaan tahi päätteellä *-ly* ovat laatusanoista johdetut sekä osoittavat sitä aikaa, jona jokin tavallisesti tapahtuu, eli tapaa, miten jokin tapahtuu, ovat pantavat tekosanan jälkeen, esm. *He writes* **weekly** *a letter to his brother,* Hän kirjoittaa joka viikko (viikottain) kirjeen veljellensä. *He goes* **daily** *to take the air,* Hän käypi joka päivä ulkona raitista ilmaa nauttimassa. *We love each other* **tenderly**, Me rakastamme toisiamme hellästi. *He shook him* **heartly** *by the hand,* Hän puisti sydämmellisesti häntä kädestä. *His heart beats* **high** *at this idea,* Hänen sydämmensä tykkii kovasti tätä ajatellessansa. *He speaks English* **perfectly (very well)**, Hän puhuu englannin kieltä täydellisesti (aivan hyvästi).

95. Kieltoa osoittavia määräsanoja tulee käyttää infinitive-tavan edellä, mutta toisia tavallisesti sen jälestä, esm. **Not to be** *grateful is a great crime,* Se on suuri vika, ettei

olla kiitollinen. *He swore,* **never to beatray** *his master,* Hän vannoi, ettei koskaan pettää isäntäänsä. *I shudder* **but to think** *of that,* Minua puistattaa sitä ainoastaan ajatellessa. *I began* **to think seriously** *of matrimony,* Minä rupesin todenperästä ajattelemaan avioliittoa l. naimista. *What, you wretch,* **thus to deceive** *me,* Miksi, kurja, pettää minut niin!

96. Jolloin hyvä-äänisyys tahi lause muutoin vaatii, määräsanat ovat toisinaan asettavat toiselle paitse edellisten ohjetten osoittamalle paikalle lauseessa. Jos esm. määräsana vähemmän tarkoittaa tekosanaa, kuin koko lausetta, niin se on tavan mukaan pantava ensimäiseksi, välistä viimeiseksi. Tämä on aina vaarinotettava niihin määräsanoihin nähden, jotka tarkoittavat *määrättyä aikaa,* niinkuin *to-day,* tänä päivänä, *yesterday,* eilen, y. m., esm. **Never** *I saw the righteous man forsaken,* Minä en koskaaan ole havainnut vilpitöntä ihmistä hylätyksi. *I think so* **still**, Minä ajattelen yhä niin. *I happily arrived here* **yesterday**, Minä tulin onnellisesti tänne eilen. **Four years ago** *I was in London,* Neljä vuotta sitte minä olin Lontoossa.

Muist. 1. Useampia laatusanoja käytetään määräsanoina, mitään päätettä niihin liittämättä, esm. *daily,* jokapäivänen, *daily,* joka päivä l. päivittäin; *scarce,* harvinainen, *scarce,* harvoin, tuskin, y. m.

Muist. 2. Laatusanoja ja määräsanoja ei saa käyttää toistensa siassa; edelliset vastavat kysymykseen *minlainen?* jälkimäiset kysymykseen *miten?* esm. *The house seems to be* **bad**, Kartano näkyy olevan *huono. The matter is* **badly** *pursued,* Asia on *huonosti* toimitettu. *He speaks English very* **well**, Hän puhuu englannin kieltä aivan *hyvästi. It is not always* **good** *to speak too freely,* Se ei ole aina *hyvä* että puhua liian vapaasti. *He is very* **well**, Hän jaksaa aivan *hyvästi. He thinks* **well** *of all men,* Hän ajattelee *hyvää* kaikista ihmisistä.

97. Muutamia yksinkertaisia, etenkin *aikaa* merkitseviä määräsanoja käytetään laatusanoina, esm. *The* **then** *minister,* Sillöinen ministeri. *The* **above** *remarks,* Edellä seisovat muis-

tutukset. *We are to set out this* **very** *evening*, **Meidän tulee** lähteä matkalle juuri tänä iltana. Samoin sanotaan: *My* **very** *dog has fargotten me*, Koiranikin on unhottanut minun.

98. Määräsanaa *no* käytetään määräsanan *not* siassa vertatilaisen edellä, ellei *than*, kuin, seuraa; kaksinaisissa kysymyksissä sanan *or*, tahi, jälestä voipi käyttää *not* tahi *no*, esm. *You will do it* **no** *more*, Sinä et enää tahdo sitä tehdä. *Lord Erskine is in Munich* **no** *longer*, Kreivi Erskine ei ole enää (kauemman) München'issä. *I went* **no** *farther*, Minä en matkustanut etemmäksi. *Will you answer or* **no** *(l. not)?* Tahdotteko vastata eli ei?

99. Määräsanoja *here*, täällä, *there*, siellä ja *where?* missä? käytetään usein määräsanain *hither*, tänne, *thither*, sinne, ja *whither?* mihin? siassa, esm. *Send him* **here**, Lähetä hänet tänne. **Where** *is thy fancy carrying thee?* Mihinkä mielikuvituksesi saattaa sinun?

Muist. 1. Always ja *ever* vastavat suomalaista *aina;* edellinen merkitsee *joka tilaisuudessa*, jälkimäinen *yhä*, *ainiaan*, *alinomaa*, sekä käytetään siis kirjetten lopussa, esm. *It is not* **always** *good to speak too freely*, Se ei ole aina hyvä että puhua liian vapaasti. *For* **ever**, Ijankaikkisesti (ainiaan). **Ever** *your obedient servant*, Alinomaa teidän nöyrä palvelijanne.

Muist. 2. If ever (eikä *never) so* merkitsee suomalaista *jos vaikka miten*, esm. *They would deny, the picture to be natural*, **if ever so** *well drawn*, He kieltäisivät kuvan olevan luonollisen, jos se olisi vaikka miten hyvästi maalattu.

100. Rajoittava tilanmääräys, jota *where* tarkoittaa, jätetään usein pois, esm. *Guide my lonely way to* **where** *you taper cheers the vale*, Johda yksinäistä tietäni (kulkuani, matkaani) *sinne*, jossa tuo tulisoitto valaisee laakson.

101. Samoin jätetään määräsana *as* aivan usein pois sivulauseista, esm. *He was famous*, **I found**, *for singing*

them ballads, Hänen tunnettiin, miten minä havaitsin, laulavan heille kertoma-lauluja.

Muist. Jos sivulauseessa on personaton tekosana *(as it seems, as it appears,* j. n. e.) jätetään tavan mukan *it* pois, mutta ei *as,* esm, *This, as may be expected, produced a dispute,* Tämä vaikutti, niinkuin voi odottaa, taistelun.

102. *So* ja *as* osoittavat *tilaa* eli *vertailemista, thus* sitä vastaan *tapaa,* esm. *Nor could I conceive how* **so** *sensible a girl as my youngest, could* **thus** *prefer a man of broken fortune,* Minäkään en voinut käsittää, miten niin ymmärtävä tyttö, kuin nuorin tyttöni on, siten voi pitää parempana miestä, jonka asiat ovat häviöllä.

Muist. 1. Kussa omaisuutta l. kaltaisuutta merkitsevä sana käypi edellä, tulee *tapaa* osottaissa käyttä *so,* eikä *thus,* esm. *She is* **happy** *and deserves to be* **so**, Hän on onnellinen ja ansaitsee olla onnellinen. The king of Bavaria is a *learned man, but the Crown Prince is not less* **so**, Baijerin kuningas on oppinut mies, mutta perintöruhtinas ei ole vähemmän oppinut. *He is saved, at least, I hope* **so**, Hän on pelastettu, minä kumminkin (vähintänsä) toivon sen (niin).

Muist. 2. Niissä vertailemista osoittavissa lauseissa, joita on lyhennetty tekosanan *(to be* l. *to do)* poisjättämällä, on *senlainen* l. *semmoinen kuin* käännettävä sanalla *like,* esm. *A pretty fellow,* **like** *your brother, would have won her heart,* Siivo mies, senlainen kuin veljenne on, olisi voittanut hänen sydämmensä.

Muist 3. Lauseenparresta *as it were, ikäänkuin* (niin sanoaksemme) on sidesana *if* jätetty pois, esm, *All these actions are but empty show and, as it were, compliments,* Kaikki nämä teot ovat ainoastan tyhjää näköä sekä, niin sanoaksemme, sievistelyitä.

Muist 4. Sanaa *niin,* jolla jälkilause suomessa usein alkaa, ei tule kääntää engl. kielellä, esm. *When he speaks, all the others are silent,* Kun hän puhuu, (niin) kaikki muut ovat äänettä. Sitä vastaan käytetään *so* seuraavissa ja muissa samanlaisissa tapauksissa: **As** *we rose with the sun,* **so** *we never pursued our labour after it was gone down,* Niinkuin (samoin kuin) me nousimme ylös auringon noustessa, niin (samoin) emme koskaan jat-

kaneet työtämme sen laskettua. *You must be hungry*, **so** *let us fall to*, Sinulla varmaan on nälkä, ruvetkaamme siis käsin (syömiseen).

---

8. Siasana (preposition).

103. Siasanoja käytetään nimisanain ja asemojen edellä, esm. *He sailed* **from** *Helsingfors* **to** *Wiborg*, Hän purjehti Helsingistä Wiipuriin. *I lived* **in** *London*, Minä asuin Lontoossa. *They passed* **through** *the forest*, He kävivät metsän kautta.

104. Nämä puheenosat aina vaatiivat nimisanan tahi asemon pantavaksi *akusative*-siaan, esm. **with us**, meidän kanssa; **without him**, ilman hänettä; **from her**, hänęltä; **to me**, minulle. Jolloin akusativo kuitenkaan ei seuraa näiden sanain jälestä, niin ne eivät ole siasanoja, mutta määräsanoja, jotka muodoltansa usein ovat aivan yhdenläisiä, esm. *The soldiers marched* **before** (sias.) *the general*, Sotamiehet astuivat kenraalin edellä. Mutta: **Before** (määräs.) *the soldiers were reviewed by the general*, Ennenkuin sotamiesten katselmus oli pidetty kenraalilta. *We entered the church when the service was* **over** (määräs.) Me astuimme kirkkoon, kun kirkonmeno jo oli ohitse.

Muist. Siasanat asetetaan usein lauseen loppuun, esm. *They forgot the design they came* **with**, He ovat unhottaneet sen tarkoituksen, jossa he tulivat. **This wildness** *you must allow* **for**, Teidän tuulee suvaita tämä huimuus. *I have written to Mr Morrice*, **about every thing** *I can think* **of**, Minä olen kirjoittanut herra M:lle kaikesta, joka on juohtunut mieleeni.

105. Tavallisimpia siasanoja käytetään seuraavissa merkityksissä:

About merkitsee: 1) *ympäri*, ulkopuolta eli pintaa tarkoittaen, esm. **About** *the arm*, Käsivarren ympäri. *Bind*

them **about** *thy neck*, Sido ne kaulasi ympärille; 2) *likellä, lähellä*, paikkaan nähden, esm. *He kept* **about** *the walls*, Hän pitiin lähellä muureja; 3) *paikoilla, noin*, aikaa ja määrä osoittaen, esm. **About** *the tenth year*, Kymmenennen vuoden paikoilla. *When the boat was come within* **about** *sixty yards of the shore*, Kun vene' oli lähestynyt noin kuusikymmentä kynärää rannasta; 4) *muassa, luona*, esm. *Have you your knife* **about** *you?* Onko teillä veitsenne luona? *Have you money* **about** *you?* Onko teillä rahaa muassanne? sekä 5) vastaa *elativo*-siaa suomen kielessä, esm. *The painter is not to take so much pains* **about** *the drapery as* **about** *the face*, Maalarin ei ole huoliminen niin paljon vaatehtimisesta kuin kasvojen näöstä.

Above merkitsee: 1) *päällä*, korkeammalla eli ylempänä paikkaan nähden, esm. *His head was* **above** *the water*, Hänen päänsä oli veden päällä. *The clouds are* **above** *that hill*, Pilvet ovat tuon kukkulan päällä; 2) *yli*, etevämmyyttä ja enemmyyttä osoittaen, esm. *Virtue is* **above** *all price*, Hyvä avu on yli kaiken hinnan. *The French army amounted to* **above** *forty thousand*, Ranskan armeija nousi yli neljäänkymmenen tuhanteen mieheen. *The weight is* **above** *a ton*, Paino on yli yhden tonsin.

Across: 1) *poikki*, esm. *A bridge was thrown* **across** *the river*, Joen poikki lyötiin silta; 2) *vastapäätä, toisella puolella*, esm. *He lived* **across** *the street*, Hän asui toisella puolella katua.

After merkitsee: 1) *takana*, paikkaan nähden, esm. *Their regiment was stationed* **after** *ours*, Heidän rykmentti seisoi meidän rykmentin takana; 2) *jälkeen, jälestä*, aikaa tarkoittaen, esm. *They came* **after** *us*, Ne tulivat meidän jälkeen; 3) *perästä*, esm. *Whom is he running* **after** *so fast*, Kenen perästä hän niin kovasti juoksee. *The hounds were* **after** *the hare*, Koirat ajoivat jänistä perästä; ja 4) *mukaan*,

esm. *The mechanic made it* **after** *a model,* Koneilija teki sen kaavan mukaan.

Against: 1) *vastaan, vasten,* vihollisuutta, paheksimista ja kilvoittelemista osoittaen, esm. *Every man's hand is* **against** *him,* Joka miehen käsi on häntä vastaan. *His father was quite* **against** *his going abroad,* Hänen isänsä oli tykkänänsä vasten hänen ulkomaille matkustamistansa. *There were three merchants* **against** *one,* Kolme kauppiasta oli yhtä vastaan; 2) *kohti, vasten,* suuntaan nähden, *The cavalry came* **against** *the wind,* Hevoisväki ratsasti vasten tuulta.

Among, amongst, merkitsevät: *seassa, joukkossa,* sekä vastavat *inessivo-* ja *elativo*-siaa suomessa, esm. *They were* **among** *the sailors,* He olivat merimiesten joukossa. *Tares* **among** *the wheat,* Hiirenherneitä vehnässä (l. vehnän seassa). *There is not one* **among** *a thousand possessing similar qualities,* Ei löydy ainoatakaan tuhannesta, jolla on samanlaiset omaisuudet. *The greatest* **among** *generals,* Suurin kenraaleista.

At tarkoittaa: *aikaa, paikkaa, läheisyyttä, hintaa, arvoa,* sekä vastaa *infinitivo-, inessivo-, elativo-, illativo-adessivo-* ja *allativo*-siaa suomen kielessä, esm. *I knocked* **at** *the door, and he looked out* **at** *the window,* Minä koputin ovelle, ja hän katsoi ulos ikkunasta. *They laughed* **at** *his caution,* He nauroivat hänen varoitukselle. *All this was done* **at** *his own expense,* Tämä kaikki tehtiin hänen omalla kustanuksella. *We were shooting* **at** *a mark,* Me ammuimme pilkkaan. *At what o'clock can you come?* Mihin aikaan te voitte tulla? *The estate was sold* **at** *a very low price,* Tila myötiin varsin halvasta hinnasta. *He has been* **at** *court,* Hän on oleskellut hovissa. *Were you* **at** *the play on Thursday?* Olitteko te näytelmässä viime torstaina? *The dog barked* **at** *him,* Koira haukkui häntä. *They fired* **at** *us, as we passed,* He ampuivat meidän päälle,

kun me kulimme sivuitse. *They threw snow-balls* **at** *each other*, He viskasivat lumipalleja toistensa päälle. *The house was valued* **at** *£ 500*, Talo arvattiin 500 punnaksi.

Before merkitsee *edellä*, *edessä*, *eteen*, ja osoittaa paremmuutta sekä etevyyttä *aikaan*, *järestykseen*, *tilaan* y. m. nähden, esm. *A troop of horse rode* **before** *the carrige*, Joukko hevoisväkeä ratsasti vaunujen edellä. **Before** *the regiment*, Rykmentin edessä. *Put that* **before** *the fire*, Pane se tulen eteen. *Poverty itself is desirable* **before** *the torment of covetousness*, Viheliäisyys on toivottavampi kuin himon vaiva. *He studied at Heidelberg* **before** *his journey to Berlin*, Hän harjoitti lukua Heidelberg'issä ennen kuin hän meni Berlin'iin. *The eldest son inherits* **before** *his brothers*, Vanhin poika perii ennen veljiänsä. *I love you* **before** *myself*, Minä rakastan teitä enemmän kuin itseäni.

Behind tarkoitta pää-asiallisesti *tilaa* eli *paikkaa* vastakohtaisessa suhteessa siihen, mitä siasana *before* osoittaa, sekä merkitsee *jälellä*, *takana*, esm. *He left me* **behind** *him*, Hen jätti minun jälellensä. *The garden is* **behind** *the house*, Puutarha on kartanon takana. Samoin myös kuvauksellisessa merkityksessä *edistymiseen* nähden, esm. *His diligence was so great*, *he left every competitor* **behind** *him*, Hänen uutteruutensa oli niin suuri, että hän jätti jokaisen kilvoittelijan jälellensä.

Below merkitsee *alla*, sekä tarkoittaa niinhyvin *paikkaa* kuin myös *arvoa*, esm. **Below** *the heaven*, Taivaan alla. *He is* **below** *his brother in the army*, Hän on (palvelee) veljensä alla armeijassa.

Beneath, joka merkitsee *alla*, *alle*, osoittaa parhaastaan *paikkaa*, ehkä sitä myös käytetään kuvauksellisessa merkityksessä. esm. *The shepherd sat* **beneath** *the tree*, Paimen istui puun alla (juuressa). *His ass fell* **beneath** *his enormous load*, Hänen aasinsa vaipui summattoman

kuormansa alle. *The country sinks* **beneath** *unreasonable taxes,* Maa menehtyy mahdottomien verojen alla.

Beside vastaa suomalaisia sanoja *vieressä, varrella, paitse,* esm. *I sat* **beside** *your sister at dinner,* Minä istuin sisärenne vieressä puolipäivä-pöydässä. *Seven willows grew* **beside** *the stream,* Seitsemän pajua kasvoi virran varrella. *He has some property* **beside** *his salary,* Hänellä on vähän omaisuutta paitse palkkaansa. — Itsekohtaisen asemon ohessa tämä siasana tarkoittaa *intoa* eli *mielettömyyttä,* esm. *He is* **beside** *himself,* Hän on innoissansa l. mielettömänä l. mieltä vajaalla.

Between, betwixt merkitsevät *keskessä, kesken, välillä, välissä,* ja niitä käytetään useimmiten kahdesta personasta l. esineestä, esm. **Between** *you and we,* Meidän kesken l. keskessä (sanottu). *Great harmony exists* **between** *them,* Heidän välillä on kova sopusuunta vallalla. *Helsingfors is* **between** *Wiborg and Abo,* Helsinki on Wiipurin ja Turun välillä. *This steam boat goes* **between** *Tavastehus and Tammerfors,* Tämä höyry-alus kulkee Hämeenlinnan ja Tampereen väliä. Siasana **between** osoittaa myös *yhteistä* eli *keskenäistä* suhdetta, esm. *They have but one house* **between** *them,* Heillä on ainoastaan yksi talo yhteensä. *They divided the money* **between** *them,* He jakoivat rahat keskenänsä.

Beyond tarkoittaa: 1) *paikkaa,* esm. **Beyond** *the bridge,* Sillan tuolla puolella. *They stopped* **beyond** *that house,* He seisahtuivat tuon talon toisella puolella; 2) *aikaa,* esm. *You have staid* **beyond** *your time,* Te olette viipyneet yli aikanne; 3) *etevyyttä,* esm. *Your brother went* **beyond** *them all in Latin,* Sinun veljesi kunnostui latinassa paremmin kuin kaikki muut; sekä 4) *mahdottomuutta,* esm. *That undertaking is* **beyond** *his powers,* Se yritys käypi yli hänen voimansa. *This goes* **beyond** *my patience,* Tätä minä en voi kärsiä.

By osoittaa: *aikaa, paikkaa, määrää, mittaa, syytä, keinoa,* ja merkitsee suomalaisia sanoja *luona, kautta, vieressä, sivuitse, mukaan,* sekä vastaa, miten jälellä nähdään, useampia si'oja suomen kielessä, esm. *It shall be ready* **by** *Thursday,* Se tulee valmiiksi Torstakiin. *Get the dinner ready* **by** *the time I come back,* Laita puolipäivänen valmiiksi siihen aikaan kun minä tulen takaisin. *He stood* **by** *me,* Hän seisoi minun vieressäni. *We went* **by** *the windows,* Me kävimme ikkunain vieritse. *I come* **by** *Helsingfors,* Minä tulin Helsingin kautta. *He sells it* **by** *the pound,* Hän myöpi sitä punnittain. *They work* **by** *the day,* He tekevät työtä päivältä (päivätyötä). *This stick is longer than that* **by** *half,* Tämä keppi on puolta pitempi kuin tuo. **By** *her own account this could not be true,* Oman päätöksensä mukaan tämä ei voisi olla totta. *It was done* **by** *accident,* Se tapahtui vahingossa. *He kept us awake* **by** *telling us stories,* Hän piti meidät valvella tarinoita meille kertomalla. *He knows* **by** *experience what it is,* Hän tietää kokemuksesta, mitä se on. *I only know him* **by** *sight,* Minä vaan tunnen hänen näöltä. *The History of English Litterature* **by** *Spalding,* Englannin Kirjallisuuden Historia Spalding'ilta (l. Spaldingin tekemä . . .) *He sits* **by** *himself,* Hän istuu itseksensä. **By** *land,* maitse (maata myöten); **by** *water,* vesitse (vettä myöten). Tätä siasanaa käytetään myös *vannoissa* tahi jotakin *todistaissa,* esm. *They swore* **by** *Jupiter,* He vannoivat Jupiterin kautta l. Jupiterille. *J conjure you* **by** *all that is sacred to you,* Minä vannon kaiken sen kautta, joka teille on pyhää.

Muist. Tekosanain vastakohtaisen muodon jälestä seuraa melkein aina *by,* eikä *of,* esm. *This was written* **by** *Smollet,* Tämä on kirjoitettu (tehty) Smollet'ilta (Smolletin kirjoittama l. tekemä).

•*Down* tarkoittaa *liikuntoa,* nimittäin: 1) korkeammalta paikalta alemmalle, esm. *The boy ran* **down** *stairs,*

Poika juoksi rappuita myöten alas. *The boys ran* **down** *the hill,* Pojat juoksivat kalliota alas. *I walked* **down** *the street,* Minä kulin katua alas; sekä 2) joen eli virran suuta kohti, esm. *They rowed* **down** *the river,* He soutivat jokea alas. *The ship dropped* **down** *the stream,* Laiva ajelehti virtaa myöten (virta vei laivaa).

For osoittaa: 1) *syytä,* esm. *He loves her* **for** *her amiable qualities,* Hän rakastaa häntä herttaisten omaisuuksiensa vuoksi. *The child cried out* **for** *joy,* Lapsi huudahti ilosta; 2) *arvoa, hintaa,* esm. *How much did you sell it* **for?** Paljostako te möitte sen? *He gave him five pounds* **for** *the picture,* Hän antoi hänelle viisi puntaa kuvasta; 3) *määrättyä aikaa* ja *väliä,* esm. *I continued there* **for** *seven years,* Minä oleskelin siellä seitsemän vuotta. *They travelled* **for** *three miles together,* He matkustivat kolme peninkulmaa yhdessä; sekä 4) merkitsee tosinaan suomalaisia sanoja *siassa, siaan, perään,* ja vastaa myös *allativo*-siaa suomen kielessä, esm. *Will you take this book* **for** *me,* Otatteko tämän kirjan minun siassani. *He left his profession as a soldier* **for** *that of a lawyer,* Hän jätti sotamiehen ammattinsa lakimiehen ammatin siaan. *The man wrote* **for** *money,* Miesi kirjoitti rahan perään. *This is good* **for** *tooth-ache,* Tämä on hyvää hammastaudille l. hammastautia vastaan.

From tarkoittaa parhaastaan *väliä* ja *muuttumista* paikkaan nähden sekä vastaa *elativo-* ja *ablativo*-siaa suomessa, esm. *How far is Helsingfors* **from** *Abo?* Kuinka kaukana Helsinki on Turusta? *It is about thirty five miles* **from** *Wiborg to Kuopio,* Wiipurin ja Kuopion väliä on noin kolmekymmentäviisi peninkulmaa. *He took the book* **from** *the table,* Hän otti kirjan pöydältä. *I took my horse* **from** *the stable,* Minä otin hevoiseni tallista. *Your uncle received a letter* **from** *his friend,* Enonne sai kirjeen ystävältänsä. *The ship*

came **from** *New-York,* Laiva tuli New-York'ista. Tätä siasanaa myös käytetään muutamien määräsanain ja toisten siasanain kanssa: **from** *above,* ylhäältä; **from** *beneath* l. *below,* alta; **from** *behind,* takaa; **from** *far,* kaukaa; **from** *where,* mistä; **from** *within,* sisästä; **from** *without,* ulkoa. **From** *under the roof,* Katon alta. **From** *out the window,* Ikkunasta ulos.

In osoittaa ei ainoastaan jonkin esineen *sisusta* l. *sisäpuolta,* mutta myöskin *aikaa, paikkaa, tilaa, tapaa, lukua,* esm. *She is* **in** *her chamber,* Hän on suojassansa. *He dwells* **in** *the city,* Hän oleskelee (asuu) kaupungissa. *He was born* **in** *the year 1825,* Hän syntyi (l. on syntynyt) v. 1825. *She lives* **in** *affluence,* Hän elää ylellisyydessä. *I have put a little sugar* **in** *the tea,* Minä olen pannut vähän sokuria teen sekaan. *Not one boy* **in** *a hundred writes so good a hand,* Ei yksikään poika sadasta kirjoita niin somaa käsi-alaa.. Myös sanotaan: **in** *time,* aikanansa; **in** *this manner,* tällä tapaa; **in** *a fortnight,* neljäntoista päivän perästä; **in** *a very few years,* muutamia vuosia tämän jälkeen.

Into käytetään niiden tekosanain jälestä, jotka tarkoittavat *liikuntoa,* ja osoittaa *parhastaan muuttumista tilan* tahi *muodon* puolesta, esm. *He went* **into** *the room,* Hän meni suojaan. *He fell* **into** *the river,* Hän putosi jokeen. *The Avon falls* **into** *the Severn,* Avon-joki juoksee Severn-jokeen. *The money has got* **into** *their hands,* Rahat ovat joutuneet heidän käsiin. *The rebels were forced* **into** *submission,* Kapinoitsijat pakoitettiin kuuliaisuuteen. *Water is changed by cold* **into** *ice, and by heat* **into** *steam,* Vesi muuttuu kylmästä jääksi ja varista höyryksi. *You must put more yellow* **into** *this green,* Teidän tulee panna enemmän keltaista (väriä) tähän viheriäiseen.

Near merkitsee suomalaista *lähellä, likellä,* sekä tarkoitta *aikaa* ja *paikkaa,* esm. *We live* **near** *the town,* Me

asumme lähellä kaupunkia. *He went* **near** *sunset,* Hän meni lähellä päivän laskua.

Of tarkoitta *omistusta,* jossa tapauksessa sitä käytetään genitivon tuntomerkkinä, miten muoto-opissa jo on näytetty. Muutoin tämä siasana osoittaa *vaikutusta, syntyä* l. *alkuperää, syytä, aikaa, omaisuutta,* esm. *He did* **of** *a fever,* Hän kuoli kuumetautiin. *You see the consequences* **of** *your conduct,* Te näette käytöksenne seuraukset. *He is not* **of** *your country,* Hän ei ole teidän maastanne kotoisin. *Napoleon was born* **of** *an ancient family,* Napoleon oli vanhaa sukua syntyänsä. *The steam-carriage seems to move* **of** *itself,* Höyryvaunut näkyvät liikkuvan itsestänsä. *I have know him* **of** *old (l. from old times),* Minä olen tuntenut hänen vanhuudesta. *He is a man* **of** *great learning,* Hän on hyvin oppinut mies. (Katso likemmin siv. 93 y. seur.).

Off merkitsee suomalaista *pois, poikessa,* ja osoittaa *väliä* eli *matkaa* sekä vastaa *elativo-* ja *ablativo*-siaa suomen kielessä, esm. *It was* **off** *the table,* Se oli poikessa pöydältä, *He blew the insect* **off** *his hand,* Hän puhalsi hyönteisen pois kädeltänsä. *About two miles* **off** *the town,* Noin kaksi peninkulmaa kaupungista. **Off** *the Cape of Good Hope,* Hyvän-toivon niemen tasalla.

On (upon) osoittaa: 1) *koskemista* jonkin esineen pintapuoleen, esm. *Your hat is* **on** *the chair,* Hattunne on tuolilla. *Put it* **upon** *the table,* Pane se pöydälle. *I sat* **on** *the bank of the river,* Minä istuin joen rannalla; 2) samaa kuin *at* tahi *near,* esm. *The boat was destroyed* **on** *the shore,* Vene' särkyi rannalla. *These islands lie* **on** *(near) the coast of England,* Nämä saaret ovat Englannin ranteella (l. lähellä Englannin rannemaata). *Helsingfors is* **on** *the sea,* Helsinki on meren rannalla; 3) *vallanalaisuutta* ja *luottamusta,* esm. *The sailors relied* **on** *the captain,*

Merimiehet luottivat laivan päällikköön. *He depends upon it,* Hän on sen vallassa; 4) *toistamista,* esm. *He experienced misfortune on misfortune,* Häntä kohtasi onnettomuus toinen toisensa perästä; sekä 5) *vakuutusta,* esm. *He promised on his honour,* Hän lupasi kunniansa puolesta. Tämä siasana myös vastaa *inessivo*-siaa suomessa, esm. *The house is on fire,* Kartano on tulessa. *The swallows are on the wing,* Pääskyt ovat lennossa.

Over merkitsee *yli* ja tarkoittaa *liikuntoa* joko toiselle puolelle tahi pitkin jotakin esinettä, esm. *I jumped over the ditch,* Minä hyppäsin ojan yli. *The horse leaped over the hedge,* Hevoinen hyppäsi aidan yli. *He walked over the corn-field,* Hän astui pellon yli. Kuvauksellisessa merkityksessä tämä siasana osoittaa: 1) *paremmuutta* eli *etevämmyyttä,* esm. *He distinguished himself over all the others,* Hän oli itse kaikkia muita etevämpi l. kunnollisempi; 2) *valtaa,* esm. *He has authority over above a hundred millions,* Hänellä on vallassansa enemmän kuin yksi sataa miljonaa henkeä (hän vallitsee enemmän kuin yhden sadan miljonan ihmisen yli). *This men became governor over that city,* Tämä mies pääsi kuvernyöriksi siihen kaupunkiin; sekä 3) *aikaa,* esm. *We got everything prepared over the night,* Me saimme kaikki valmistetuksi menneenä yönä l. menneen yön pitkään l. kuluessa.

Through vastaa suomalaista *läpi, lävitse, kautta,* esm. *They cut through the mast,* He hakkasivat mastopuun läpi. *He threw a stone through the window,* Hän viskasi kiven ikkunan läpi. *The steam-carriage passed through the tunnel in three minutes,* Höyryvaunut menivät kolmessa minutissa tunnelin lävitse. *They drove through the gate just before ten o'clock,* He kulkivat portin kautta vähäistä ennen kymmentä. *We went through the whole town,* Me kävimme koko kaupungin läpi. Tämä siasana myös osoittaa *keinoa*

kuutta lausetta vähemmällä kuin että kirota puoli tusinaa kertaa. *There are many livings* **under** *forty pounds a year*, Monta seurakuntaa on, joista vuotinen tulo nousee vähemmäksi kuin neljäksikymmeneksi punnaksi; 4) *alhaisempaa virka-arvoa*, esm. *The lieutnant is* **under** *the captain*, Luutnantilla on alhaisempi arvo kuin kapteinilla. Muutoin sanotaan esm. seuraavasti: *The French revolution broke out* **under** *the reign of Louis the Sixteenth*, Ranskan kapina nousi Ludvig XVI hallitessa. *She could not be married but by the consent of her guardian, as she was* **under** *age*, Hän ei voinut mennä naimiseen muutoin kuin holhojansa suostumuksella, koska hän oli ala-ikäinen. *The question was* **under** *debate yesterday*, Kysymys oli eilen keskusteltavana. *You have the patient* **under** *your care*, Sairas on teidän hoidettavana (teidän hoitonne alla).

Up osoittaa *liikuntoa* alemmalta paikalta korkeammalle, esm. *We went* **up** *the stairs*, Me kävimme rappuita ylöspäin.

With merkitsee suomalaista *kanssa* ja vastaa parhaastaan *adessivo-*, ehkä toisinaan myös *ablativo*-siaa suomen kielessä, sekä tarkoittaa: 1) *syytä, kalua, keinoa*, esm. *She was afflicted* **with** *a violent head-ache*, Hän oli vaivattu kovalta pääntaudilta. *He struck him* **with** *the stick*, Hän löi häntä kepillä. **With** *industry people become useful*, Ahkerudella ihmiset tulevat hyödyllisiksi; 2) *avuliaisuutta ja ystävyyttä*, esm. *If you are* **with** *us, who can injure us*, Jos te olette meidän puolesta, ken silloin voipi meitä vahingoittaa. *At Waterloo the Prussians were* **with** *the English*, Waterloo'n tappelussa Preussiläiset olivat Englantilaisten puolella; 3) *vertailemista*, esm. *This ship bears no comparison* **with** *the American brig*, Tämä laiva ei vedä vertoja tuohon amerikalaiseen prikiin; 4) *seuraamista*, esm. *They travelled* **with** *us from Lauritsala to Kuopio*,

tipathy **to** *the arrangement*, Hänen veljensä oli hyvin tympeä laitosta vastaan. Muutoin *to* vastaa *allativo*-siaa suomen-kielessä, esm.

Health **to** *the sick, and freedom* **to** *the slave,*
Success **to** *the lover, and honour* **to** *the brave,*
Sairaalle terveyttä, orjalle vapautta,
Rakastajalle menestystä, uroolle kunniata.

Sanan *as* ohessa *to* merkitsee suomalaista *mikä l. mitä koskee l. tulee, nähden*, esm. *As* **to** *me*, Mitä minuun tulee. *I was mistaken as* **to** *the day*, Minä erehyin päivään nähden.

Toward (towards) osoittaa *lähenemistä* joko *paikkaan* tahi *aikaan* nähden ja on käännettävä sanoilla *vastaan, kohti, päin, lähellä, likellä*, esm. *He was walking* **toward** *the house*, Hän astui kartanolle päin. *I went* **toward** *the post-office*, Minä menin postihuonetta kohti. *As I went* **toward** *him, my foot struck against a stone*, Häntä kohti (l. hänelle vastaan) mennessäni, jalkani kävi vasten kiveä. **Toward** *midnight it grew dark*, Lähellä puolen yön aikaa (l. puolen yön aikana) tuli pimeä. *It was getting* **towards** *noon, when he came*, Aika oli kulunut likelle puolipäivää, kun hän tuli.

Under, alla, tarkoittaa: 1) siasanain *over* ja *on* vastakohtaa, esm. *The knife lies* **under** *the table*, Veitsi on pöydän alla. *The meadows are all* **under** *water*, Niityt ovat kaikki weden alla (l. wedessä); 2) *alamaisuutta* eli *vallanalaisuutta*, esm. *Hindostan is* **under** *the British government*, Hindostani on Britannian vallassa (vallan alla). *Nuns are* **under** *vows of chastity*, Nunnat ovat puhtauden lupausten alaisina; 3) *vähemmän l. vähemmällä l. vähemmässä määrässä kuin*, esm. *The effect of this medicine was* **under** *its usual strenght*, Tämä lääkitys vaikutti voimaltansa vähemmän kuin tavallisesti. *He could not pronounce six sentences* **under** *half a dozen oaths*, Hän ei voinut puhua

107. Siasana *to* jätetään pois, etenkin asemojen edeltä, esm. *Give* **me** *the book*, Anna minulle se kirja. *Get* **me** *some paper*, Hanki minulle vähä paperia. *Give* **him** *the letter*, Anna kirje hänellä. Kuitenkin voipi sanoa: *Give the letter* **to** *him*, j. n. e. — Samoin myös jätetään pois siasana *for* varakkeen *a* edeltä useammissa puheenparsissa, niinkuin: *two shillings* **a** *dozen*, kaksi sillinkiä tusinasta; *sixpence* **a** *piece*, kuusi penniä kappaleesta; *he has so much* **a** *day*, hänellä on niin paljon päivässä l. päivältä.

Muist. Tekosanain *present participle* muotoa käytetään toisinaan siasanana, esm. *They were all wrong* **excepting** *him*, He olivat kaikki väärässä, paitse häntä. **According** **to** his nature, Hänen luontonsa mukaan.

---

9. Sidesana (conjunction).

108. Sidesanat yhdistävät joko yksinäisiä sanoja tahi koko lauseitakin, esm. *You* **and** *I must go to Wiborg*, **but** *Henry may stay at home*, Sinun ja minun tulee lähteä Wiipuriin, mutta Heikki jääköön kotiin.

109. Sidesanaa *but*, joka oikeastaan ja alkuperäisin merkitsee suomalaista *mutta*, käytetään monessa muussakin merkityksessä, miten seuraavista esimerkkeistä nähdään: *I am not rich*, **but** *poor*, Minä en ole rikas, *vaan* köyhä. *Every one sleeps* **but** *ourselves*, Jokainen makaa, *paitse* me itse. *Do* **but** *hear how it thunders*, Kuules *vaan*, miten jyrisee. *We did nothing* **but** *laugh*, Me emme tehneet *muuta kuin* nauroimme. *He seldom comes* **but** *to vex me*, Hän tule harvoin *muuta kuin* l. *muussa tarkoituksesa kuin* minua suututtamaan. *The king is* **but** *just arrived*, Kuningas on *vasta* nyt tullut.

Muist. Kieltävän ja kysyvän päälauseen jälestä toisinaan käytetään *but*, sanan *not* ynnä jonkin sidesanan tahi tarkoittavan asemon sijassa, esm. *I never see you,* but *I think of my friend,* Minä en koskaan näe teitä muistamatta ystävätäni. *Who knows* but *it may be a lie?* Ken tiesi, jos se ei voi olla valhetta? *There was scarce a family* but *incurred our suspicions,* Tuskin oli (löytyi) yhtäkään perhettä, joka ei saattanut epäluuloamme päällensä. *What scholar* but *has read Horace?* Mikä oppilas se on, joka ei ole lukenut Horatiota?

110. Sidesanaa *nor* voipi käyttää, jos kohta *neither* ei olekaan edellä, esm. *We had no revolutions to fear,* nor *fatigues to undergo,* Meillä ei ollut kapinoita pelättävänä, eikä rasituksia kestettävänä l. kärsittävänä. Nor *have I any hopes left,* Eikä minulla olekaan toivotuksia jälellä. *The weather is bad,* nor *is there much hope of its being fine,* Sää on paha, eikä ole paljo toivomista l. toivoa, että se muuttuu kauniiksi.

Muist. Sidesanat *nor (not, no) — either* vastavat suomalaista *ei* ynnä liitetten *-kaan, -kään* kanssa lauseen lopussa, esm. *He could not give me the money,* nor *did I ask (either),* Hän ei voinut antaa minulle rahoja, enkä minä niitä pyytänyt*kään*. *Have you not seen* the Queen *either?* Ettekö ole nähneet kuningatartakaan? Nor the Queen either, Ei kuningatarta*kaan*. *You say, he has no money, but he has friends?* Te sanotte, ettei hänellä ole rahaa, mutta lienee hänellä kumminkin ystäviä? *No, he has no friends either,* Ei, hänellä ei ole ystäviä*kään*

111. Kieltosanan jälestä merkitsee *either — or* suomalaista *eikä* tahi *ei — eikä,* esm. *I said nothing* either *to you* or *to your friend,* Minä en sanonut mitään (ei) teille eikä teidän ystävällenne.

Muist. 1. Jolloin *imperative*-tapa käypi edellä, merkitsee *or* usein suomalaista *muutoin,* esm. *Make haste,* or *you'll come to late,* Joutukaa, muutoin tulette liian myöhään.

Muist. 2. Sidesana *that, että,* jätetään usein pois, esm. *I knew you would remain my friend,* Minä tiesin, että te edellensä olisitte minun ystävänäni. *It proved the servant had killed his*

master, Se kävi toteen (näyttiin), että palvelija oli tappanut isäntänsä.

Muist. 3. Merkittävä on seuraava lause: *He grew improvident, as he grew poor,* Hän tuli varovaksi *sitä myöten* (l. *samassa määrässä)* kuin hän köyhtyi.

112. Sidesana *if, jos,* on usein jätettävä pois, kussa jokin tekosanoista *had, were* tahi *should* seuraa; toisten tekosanain ohessa sitä vastaan tulee käyttää *if,* ellei lause tarkoita epäilystä, jossa tapauksessa mainitun sidesanan siassa voipi käyttää tekosanaa *do,* esm. **Were** *he my friend, he would not cheat me,* Jos hän olisi minun ystäväni, niin hän ei pettäisi minua. **Had** *I seen you,* Jos minä olisin nähnyt teitä. Muutoin sanotaan: **If** *you love me, I am your friend,* Jos te rakastatte minua, niin minä olen teidän ystävänne. **Does** *he really suspect his servant, he should discharge him at once,* Jos hän todenperästä luulee palvelijatansa, niin hänen pitäisi kerrallansa eroittaa hänet palveluksesta.

Muist. 1. Kussa *if* osoittaa *myönnytystä,* niin sitä ei käy poisjättäminen, esm. **If** *we* **had** *not very rich, we had generally very happy friends,* Joskohta meillä ei ollut kovin rikkaita, niin meillä yleiseen oli aivan onnellisia ystäviä.

Muist. 2. Sidesana *yet, kuitenkin, kumminkin,* on aina asetettava ensimäiseksi päälauseissa. Jolloin *however* yhdistää kaksi päälausetta, niin se merkitsee samaa kuin *yet,* esm. *Though he is old,* yet *he is ignorant,* Vaikka hän on vanha, niin hän on kuitenkin tietämätön. *You think him learned,* **however,** *he is not so,* Te pidätte häntä oppineena, ehkei hän kuitenkaan ole oppinut.

---

10. Kiihtosana (interjection).

113. Kiihtosanain jälestä tulee tavan mukaan käyttää itsiöllisen asemon 2:sta personaa nomiativossa, mutta 1:stä

ja 3:tta personaa akusativossa, esm. *O* **thou** *fool!* Voi sinua hullu! *Woe* **to him**! Voi häntä raukka! *Oh dear* **me**! Jopa nyt kaikki!

Merkittävät ovat seuraavat ja toiset samanlaiset lauseet: **Fool that you are**! *why did you do that?* Hullu! miksi sinä sen teit? **Oh dear** *yes!* Niinpä kyllä! **Oh dear** *no!* Ei suinkaan! Eikö mitä!

II.

EMISTO JA SANAKIRJA.

LUKEMISTO.

1. Lessons, in words of one syllable.

Come, James, make haste. Now read your book. :e is a pin to point with. Do not tear the book. Spell t word. That is a good boy. Now go and play till I l you in.

A cat has soft fur and a long tail. She looks meek, she is sly; and if she finds a rat, she will fly at him, l kill him soon. She will catch birds and kill them.

When you have read your book, you shall go to y. Will you have a ball, or a kite to play with? If ı have a ball, you must toss it, if you have a kite, you ;ht to fly it.

The sun shines. Open your eyes, good girl. Get up. id, come and dress Jane. Boil some milk for a poor l. Do not spill the milk. Hold the spoon in your right ıd. Do not throw the bread on the ground. Bread is de to eat, and you must not waste it.

What are eyes for? — To see with. What are 's for? — To hear with. What is a tongue for? — talk with. What are teeth for? — To eat with. What a nose for? — To smell with. What are legs for? — walk with. What are books for? — To learn with.

Try to learn fast. Thank those who teach you. :ive to speak plainly. Speak as if the words were your

own. Do not bawl; nor yet speak in too low a voice. Speak so that all in the room may hear you. Read as you talk.

Look! there is our dog Tray. He takes good care of the house. He will bark, but he will not bite, if you do not hurt him. — Here is a fine sleek cat. She purrs and frisks, and wags her tail. Do not teaze her, or she will scratch you, and make you bleed. — See what a sweet bird this is. Look at his bright eyes, his fine wings, and nice long tail.

Miss *May* makes all her friends laugh at her; if a poor mouse runs by her, she screams for an hour; and a bee on her frock will frighten her; if a small fly should get on her hair, and buzz in her ear, she would call all in the house to help her, as if she was hurt.

You must not hurt live things. You should not kill poor flies, nor pull off their legs nor wings. You must not hurt bees, for they do good, and will not sting you, if you do not touch them. All things that have life can feel as well as you can, and should not be hurt.

Please to give me a plum. Here is one. I want more, I want ten, if you please. Here are ten. Count them. I will. One, two, three, four, five, six, seven, eight, nine, ten.

Tom fell in the pond; they got him out, but he was wet and cold; and his eyes were shut; and then he was sick, and they put him to bed; and he was long ill and weak, and could not stand. Why did he go near the pond? He had been told not to go, for fear he should fall in; but he would go, and he did fall in, it was his own fault, and he was a bad boy. Mind and do not do the same.

Jack Hall was a good boy. He went to school, and took pains to learn as he ought. When he was in shool, he kept to his books, till all his tasks were done; and then when he came out, he could play with a good heart, for he knew that he had time; and he was so kind that all the boys were glad to play with him. When he was one of the least boys in the shool, he made all the great boys his friends; and when he grew a great boy, he was a friend to all that were less than he was. He was not once known to fight, or to use one of the boys ill, as long as he staid at school. — Be like *Jack Hall,* and you too will gain the love of all who know you.

I knew a nice girl, but she was not good, she was cross, and told fibs. One day she went out to take a walk in the fields, and tore her frock in a bush; and when she came home, she said she had not done it, but that the dog had done it with his paw. Was that good? — No. — Her aunt gave her a cake; and she thought if John saw it, he would want to have a bit; and she did not choose he should; so she put it in a box and hid it, that he might not see it. The next day she went to eat some of her cake, but it was gone; there was a hole in the box, and a mouse had crept in, and eat it all. She then did cry so much that the nurse thought she was hurt; but when she told her what the mouse had done, she said she was glad of it; and that it was a bad thing to wish to eat it all, and not give a bit to John.

Miss *Jane Bond* had a new doll; and her good aunt, who bought it, gave her some cloth to make a shift for it. She gave her a coat too, and a pair of stays, and a yard of twist with a tag to it, for a lace; a pair of red shoes, and a piece of blue silk to make doll a slip, some gauze for a frock, and a broad white sash. — Now these were

fine things, you know: but Miss Jane had no thread, so she could not make doll's clothes when she had cut them out; but her kind aunt gave her some thread too, and then she went hard to work, and made doll quite smart in a short time.

Miss *Rose* was a good child, she did at all times what she was bid. She got all her tasks by heart, and did her work quite well. One day she had learnt a long task in her book, and done some nice work; so her aunt said, you are a good girl, my dear, and I will take you with me to see Miss *Cox.* — So Miss *Rose* went with her aunt, and Miss *Cox* was quite glad to see her, and took her to her playroom where they saw a Doll's house, with rooms in it; there were eight rooms; and there were in these rooms chairs, stools, beds, plates, cups, spoons, knives, forks, mugs, a screen, and I do not know what. So Miss *Rose* was glad she had done her work, and said her task so well; for if she had not, she would have staid at home, and lost the sight of the Doll's house.

Charles went out to walk in the fields; he saw a bird, and ran to catch it; and when they said: Do not take the poor bird; what will you do with it? He said, I will put it in a cage and keep it. But they told him he must not; for they were sure he would not like to be shut up in a cage, and run no more in the fields — why then should the poor bird like it? So *Charles* let the poor thing fly.

Frank was a great boy; he had such a pair of fat cheeks that he could scarcely see out of his eyes, for you must know that *Frank* would sit and eat all day long. First he would have a great mess of rice milk, in a hour's time he would ask for bread and cheese, then he would eat loads of fruit and caces: and as for meat and pies, if

you had seen him eat them, it would have made you stare. Then he would drink as much as he eat. But *Frank* could not long go on so, no one can feed in this way but it must make him ill; and this was the case with *Frank:* nay, he was like to die: but he did get well at last, though it was a long while first.

Frank went out to walk in the fields; he found a nest, and took out the young birds; he brought them home, but they did not know how to feed them: so the poor things were soon dead; and then he went to see if he could get more, but he found the poor old bird close by the nest; — her young ones were gone, and she was sad and did cry; *Frank* was sad too, but he could not bring them back; they were all dead and gone. Poor *Frank!* I know he did not mean to let them die; but why did he take them from their nest, from the old bird, who would have fed them, and could take care of them? How would he like to be stole from his home?

Look at *Jane,* her hand is bound up in a cloth; you do not know what ails it, but I will tell you. She had a mind to try if she could poke the fire, though she had been told she must not do it; and it would have been well for her if she had not tried; for she had not strength for such work as that, and she fell with her hand on the bar of the grate; which burnt her much, and gave her great pain; and she cannot work or play, or do the least thing with her hand. It was a sad thing not to mind what was said to her. In the lane I met some boys; they had a dog with them, and they would make him draw a cart; but it was full of great stones, and he could not draw it. Poor dog! he would have done it to please them if he could: but he could not move it; and when they saw that he did not, they got a great stick to beat him with,

but I could not let them do that. So I took the stick from them, and drove them off; and when they were gone, I let the dog loose, and hid the cart in the hedge, where I hope they will not find it. — It is a sad thing when boys beat poor dumb things: if the dog had not been good, he would have bit them; but he was good, and ought not to have been hurt.

I once saw a young girl tie a string to a bird's leg, and pull it through the yard. But it could not go so fast as she did; she ran, and it went hop, hop, to try to keep up with her, but it broke its leg, and there it lay on the hard stones, and its head was hurt; and the poor bird was soon dead. So I told her maid not to let her have birds if she was to use them so ill, and she has not had one since that time.

2. Lessons, in words not exceeding two syllables.

1.

The dog barks. The hog grunts. The pig squeaks. The horse neighs. The cock crows. The ass brays. The cat purrs. The kitten mews. The bull bellows. The cow lows. The calf bleats. Sheep also bleat. The lion roars. The wolf howls. The tiger growls. The fox barks. Mice squeak. The frog croaks. The sparrow chirps. The swallow twitters. The rook caws. The turkey gobbles. The peacock screams. The beetle hums. The duck quacks. The goose cackles. Monkies chatter. The owl hoots. The screech-owl shrieks. The snake hisses. Little boys and girls talk and read.

2.

I want my dinner; I want pudding. It is not ready yet: it will be ready soon, then Thomas shall have his dinner. Lay the cloth. Where are the knives, and forks, and plates? The clock strikes one; take up the dinner! May I have some meat? No: you shall have something nicer. Here is some apple-dumpling for you; and here are some pease, and some beans, and carrots, and turnips, and rice-pudding, and bread.

3.

There was a little boy who was not higher than the table, and his papa and mamma sent him to school. It was a very pleasant morning, the sun shone, and the birds sung on the trees. Now this little boy did not love his book much, for he was but a silly little boy, as I said before. If he had been a big boy, I suppose he would have been wiser; but he had a great mind to play instead of going to school. And he saw a bee flying about, first upon one flower and then upon another; so he said: Pretty bee, will you come and play with me? But the bee said: No, I must not be idle, I must go and gather honey.

4.

Then the idle boy met a dog, and he said: Dog, will you play with me? But the dog said: No, I must not be idle, I am going to watch my master's house. I must make haste for fear bad men may get in. Then the little boy went to a hay-bird, and he said: Bird! will you come and play with me? But the bird said: No, I must not be idle, I must get some hay to build my nest with, and some moss and some wool. So the bird flew away.

5.

Then the idle boy saw a horse, and he said: Horse, will you play with me? But the horse said: No, I must not be idle, I must go and plough, or else there will be no corn to make bread of. Then the little boy thought to himself: What, is nobody idle? Then little boys must not be idle neither. So he made haste, and went to school, and learned his lesson very well, and the master said he was a very good boy.

6.

Thomas, what a clever thing it is to read! A little while ago, you know, you could only read little words; and you were forced to spell them. Now you can read pretty stories, and I am going to tell you some. — I will tell you a story about a lamb. There was a kind shepherd, who had a great many sheep and lambs. He took a great deal of care of them, and gave them sweet fresh grass to eat, and clear water to drink; and if they were sick, he was very good to them; and when they climbed up a steep hill, and the lambs were tired, he used to carry them in his arms; and when they were all eating their suppers in the field, he used to sit upon a stile, and play them a tune, and sing to them; and so they were happy sheep and lambs. And every night this shepherd used to pen them up in a fold, to keep them in safety from the greedy wolf.

7.

Now they were very happy, as I told you, and loved the shepherd dearly that was so good to them, all except one foolish little lamb. And this foolish lamb did not like to be shut up at night in the fold; and she came to her mother, who was a wise old sheep, and said to her: I

wonder why we are shut up so all night; the dogs are not shut up, and why should we be shut up? I think it is very hard, and I will get away if I can, that I will, for I like to run about where I please, and I think it is very pleasant in the woods by moon-light. Then the old sheep said to her: You are very silly, you little lamb, you had better stay in the fold. The shepherd is so good to us, that we should always do as he bids us; and if you wander about by yourself, I dare say you will come to some harm. I dare say not, said the little lamb.

8.

And so when the night came, and the shepherd called them all to come into the fold, she would not come, but hid herself; and when the rest of the lambs were all in the fold, and fast asleep, she came out, and jumped, and frisked, and danced about; and she got out of the field, and got into a forest full of trees, and a very fierce wolf came rushing out of a cave, and howled very loud. Then the silly lamb wished she had been shut up in the fold; but the fold was a great way off: and the wolf saw her, and seized her, and carried her away to a dismal dark den, spread all over with bones and blood; and there the wolf had two cubs, and the wolf said to them: „Here I have brought you a young fat lamb", and so the cubs took her and growled over her a little while, and then tore her to pieces and ate her up.

9.

There was once a little boy, who was a sad coward. He was afraid of almost any thing. He was afraid of the two little kids, *Nanny* and *Billy*, when they came and put their noses through the pales of the court; and he would

not pull *Billy* by the beard. What a silly little boy he was! Pray, what was his name? Nay, indeed, I shall not tell you his name, for you would make game of him. Well, he was very much afraid of dogs too: he always cried if a dog barked, and ran away, and took hold of his mamma's apron like a baby. What a foolish boy he was!

10.

Well; this simple boy was walking by himself one day, and a pretty black dog came out of a house, and said: *Bow, wow;* and came to the little boy, and jumped upon him, and wanted to play with him; but the little boy ran away. The dog ran after him, and barked louder; but he only meant to say: Good morning, how do you do? But this little boy was sadly afraid, and ran away as fast as he could, without looking before him; and he tumbled into a very dirty ditch, and there he lay crying at the bottom of the ditch for he could not get out: and I believe he would have lain there all day, but the dog was so good, that he went to the house where the little boy lived, on purpose to tell them where he was. So, when he came to the house, he scratched at the door, and said: *Bow, wow;* for he could not speak any plainer. So they came to the door, and said: „What do you want, you black dog? We do not know you". Then the dog went to *Ralph* the servant, and pulled him by the coat, and pulled him till he brought him to the ditch, and the dog and *Ralph* between them got the little boy out of the ditch; but he was all over mud, and quite wet and all the folks laughed at him because he was a coward.

11.

One day in the month of June, *Thomas* had got all his things ready to set out on a little jaunt of pleasure

with a few of his friends, but the sky became black with thick clouds, and on that account he was forced to wait time in suspense. Being at last stopped by a heavy shower of rain, he was so vexed, that he could not refrain from tears; and sitting down in a sulky humour, would not suffer any one to comfort him. — Towards night the clouds began to vanish; the sun shone with great brightness, and the whole face of nature seemed to be changed. *Robert* then took *Thomas* with him into the fields, and the freshness of the air, the music of the birds, and the greenness of the grass, filled him with pleasure. „Do you see", said *Robert*, „what a change has taken place? Last night the ground was parched: the flowers, and all the things seemed to droop. To what cause must we impute this happy change?" Struck with the folly of his own conduct in the morning, *Thomas* was forced to admit, that the useful rain which fell that morning, had done all this good.

3. Lessons, in words not exceeding three syllables.

1.

Gold is of a deep yellow colour. It is very pretty and bright. It is a great deal heavier than any thing else. Men dig it out of the ground. Shall I take my spade and get some? No, there is none in this country. It comes from a great way off; and it lies deeper a great deal than you could dig with your spade.

Guineas are made of gold; and so are half guineas, and watches sometimes. The looking-glass frame, and the picture frames, are gilt with gold. What is leaf-gold? It is gold beaten very thin, thinner than leaves of paper.

2.

Silver is white and shining. Spoons are made of silver, and waiters and crowns, and half-crowns, and shillings, and six-pences. Silver comes from a great way off; from Peru.

Copper is red. The kettles and pots are made of copper; and brass is made of copper. Brass is bright and yellow, almost like gold. The sauce-pans are made off brass; and the locks upon the door, and the candle-sticks. What is that green upon the sauce-pan? It is rusty; the green is called verdigris; it would kill you if you were to eat it.

3.

Iron is very hard. It is not pretty; but I do not know what we should do without it, for it makes us a great many things. The tongs and the poker, and shovel, are made of iron. Go and ask Dobbin, if he can plough without the plough-share! Well, what does he say? He says: No, he cannot. But the plough-share is made of iron. Will iron melt in the fire? Put the poker in and try. Well, is it melted? No, but it is red and soft; it will bend. But I will tell you, Charles; iron will melt in a very, very hot fire, when it has been in a great while, then it will melt.

Come: let us go to the smith's shop. What is he doing? He has a forge: he blows the fire with a great pair of bellows to make the iron hot. Now it is hot. Now he takes it out with the tongs, and puts it upon the anvil. Now he beats it with a hammer. How hard he works! The sparks fly about: pretty bright sparks! What is the blacksmith making? He is making nails, and horse-shoes, and a great many things.

4.

Steel is made of iron. Steel is very bright and hard. Knives and scissors are made of steel.

Lead is soft and very heavy. Here is a piece: lift it! There is lead in the casement: and the spout is lead, and the sistern is lead, and bullets are made of lead. Will lead melt in the fire? Try: throw a piece in. Now it is all melted, and runs down among the ashes below the grate. What a pretty bright colour it is of now?

Tin is white and soft. It is bright too. The dripping-pan and the kettle are all covered with tin.

Quicksilver is very bright, like silver; and it is very heavy. See how it runs about! You cannot catch it. You cannot pick it up. There is quicksilver in the weather-glass.

Gold, silver, copper, iron, lead, tin, quicksilver; one, two, three, four, five, six, seven, metals. They are all dug out of the ground.

5.

The noblest employment of the mind of man is to study the works of his Creator. To him whom the science of nature delights, every object brings a proof of his God. His mind is lifted up to heaven every moment, and his life shews what idea he entertains of eternal wisdom. If he casts his eyes towards the clouds, will he not find the heavens full of its wonders? If he looks down on the earth, does not the worm proclaim to him: „Less than infinite power could not have formed me?"

While the planets pursue their courses; while the sun remains in his place; while the comet wanders through the space, and returns to its destined spot again; who but God could have formed them? Behold how awful their splendour? yet they do not diminish; lo, how rapid their motion; one runs not in the way of another. Look down upon the earth, and see its produce; examine its bowels and behold what they contain: have not wisdom and power

ordained the whole? Who bids the grass to spring up? Who waters it at due seasons? Behold the ox crops it; the horse and the sheep, do they not feed upon it? Who is he that provides for them, but the Lord?

4. Moral and Practical Observations.

Necessity is the strongest of all things, as every thing must submit to its law. Time is the wisest thing, as it detects all. Thought is the swiftest thing, as it pervades all places. Hope is the most common thing, as it is possessed by those who have nothing else.

Prosperity gains friends, and adversity tries them.

To err is human; to forgive, divine.

He is always rich, who considers himself as having enough.

The golden rule of happiness is to be moderate in your expectations.

Anger may glance into the breast of a wise man, but it rests only in the bosom of fools.

By being angry you will punish yourself for the fault of another.

The acquisition of knowledge is the most honourable occupation of youth.

A wise man will desire no more, than that he may get justly, use soberly, distribute cheerfully, and live upon contentedly.

A contented mind and a good conscience will make a man happy in all conditions.

Ingratitude is a crime so shameful, that no man was ever found, who would acknowledge himself guilty of it.

Fix on that course of life which is the most excellent, and habit will render it the most delightful.

To neglect at any time preparation for death, is to :ep on our post at a siege; but to omit it in old age, to sleep at an attack.

Death, to a good man, is but passing through a dark try, out of one little dusky room of his father's house, to another that is fair and large, lightsome and glorious, d divinely entertaining.

Unequal friendships are easily dissolved. — Princes ve courtiers, the voluptuous have companions, the mer-ant has partners; the wicked have accomplices: none but e virtuous have a friend.

Pleasures, unless wholly innocent, never continue so ng as the sting they leave behind them.

See that moth fluttering incessantly round the candle: an of pleasure, behold thy image.

5. Easy anecdotes.

1. One meeting his godson, asked him, where he is going. „To school, sir!“ says the boy. „That's well ne“, says he, „here is six-pence for thee, be a good boy; d I hope I shall live to hear thee preach my funeral rmon.“

2. A Dier in a court of justice being ordered to ld up his hand, which was all black, „Take off your ove, friend!“ said the judge to him, „Put on your spec-cles, my Lord!“ answered the dier.

3. A scholar, a bald man, and a barber, travelling gether, agreed each to watch four hours at night, in rn, for the sake of security. The barber's lot came first, 10 shaved the scholar's head when asleep, then waked m when his turn came. The scholar scratching his head,

and feeling it bald, exclaimed: „You wretch of a barber, you have waked the bald man instead of me."

4. A good friar preaching upon the power of God, said, he had created nothing but what was perfect in its kind. A hunchback wag waiting for him at the door, said: „Father, I thank you for your sermon; but do you really think that I, for instance, am perfect in my kind?" — „Yes," said the father gravely, „a very perfect hunchback surely."

5. A traveller, coming into the kitchen of an inn, in a very cold night, stood so close to the fire, that he burnt his boots. An arch-rogue, who sat in the chimney corner, cried out to him: „Sir, you'll burn your spurs presently." „My boots, you mean, I suppose?" said the gentleman. „No, Sir," replied the other, „they are burnt already."

6. A country-squire being in company with his sweethearth, and wanting his servant, cried out: „Where is my blockhead?" „Upon your shoulders," said the lady.

7. A droll fellow, who got a livelihood by fiddling at fairs and about the country, was one day met by an acquaintance that had not seen him a great while, who accosted him thus: „Bless me, what! are you alive?" „Why not," answered the fiddler, „did you send any body to kill me?" „No," replies the other, „but I was told you were dead." „Ay, so it was reported, it seems," says the fiddler, „but I knew it was a lie as soon as I heard it."

8. A melting sermon being preached in a country-church, all the congregation fell a weeping but one man, who being asked, why he did not weep with the rest, „Oh!" said he, „*I belong to another parish.*"

9. Two smart fellows riding by a countryman, who was sowing his field, one of them called to him with an

insolent air: „You, farmer," said he, „it is your business to sow, but we reap the fruits of your labour." It is very likely you may, master, for I am sowing hemp."

10. Some gentlemen seeing a fellow stand still when it rained very fast, asked him, why he stood still in the rain, „Why," says he, „you don't think me such a fool as to ride in the rain as you do."

11. Mr *Pope*, who, notwithstanding his mishappen figure, was a little vain of his porson, asked Dr *Swift*, what people thought of him in Ireland: „Why", said *Swift*, „they think you a very little man, but a very great poet." Pope retorted with some acrimony: „They think the reverse of you in England."

12. Two scholars, passing by a windmill, stood for some time viewing it; the miller looking out of a little wicket, asked them, what they would have, and what they stared at. „Why," says one of them, „we are looking at this thing; I pray, what is it." „Why," says the miller, „don't you see? where are your eyes? It is a windmill." „We crave your mercy, sir," said the scholars, „we took it for a jail, seeing a thief look out of the window."

13. A king of *France* passing by an eminent monastery, sent a call to the abbot to appear before him. The abbot made his appearance and was thus addressed by the king: „I hear that the friars of your monastery are lasy bodies, who do not study at all. Now, in order to excite them to a better diligence, I'll propound three questions to them, and if they do not give me a satisfactory answer, I'll turn them all out of the monastery. In the first place they shall tell me, 1. How many stars there are on the firmament, 2. how much the king of France is worth, and 3. what the king thinks or intends in his mind." This dilemma put the good abbot and the monks in the greatest

perplexity, and in a very melancholy humor. The abbot going one day very low-spirited about the mill, which belonged to the monastery, was observed by the miller, who went to meet him and asked him the reason of his being so extraordinarily cast down. The abbot answered: „You little know, what hard task we are put to"; and then relating the miller all the king had said, the miller bade him be of good cheer for he would solve all these questions to the king satisfactorily. Now the miller coming in the abbot's cowl to *Paris*, and suing for audience, the king asked him: „How now, have you solved the questions I proposed you?" „How many stars are in the firmament?" The miller replied: „Sire, they are 99,767,000 in number, and he that will not believe it, may go up and count them himself." As for the second question, „what the king is worth?" „He is worth 29 shekels. For the king of kings having been sold for 30 shekels, the king of France must be worth one shekel less." And as to the third question, „what the king thinks in his mind?" „The king thinks it is the abbot, but it is a mistake, it is I, the miller."

14. A cheat coming into an inn, sent for a shoemaker to bring him some boots, and having tried one pair, which fitted him very well, he asked him the price of them, but told him he could not pay him for them a week. The shoemaker told him, he must have his boots again; the other perceiving there was no good to be done, takes to his heels and runs through the town, and the shoemaker after him, crying out: „Stop him, stop him!" Some going to stop him, he cried out: „Pray don't stop me, we run for a wager, I in boots and he in shoes and stockings. Then the people cried: „Boots win the wager, if it were for a hundred pounds."

15. One *John Scot,* famous for learning, being asked by a gallant, who had a mind to pass a joke upon him, as he sat at the table, „what difference there was between a Scot and a Sot“, answered suddenly: „the table's breadth;“ for the other sat over against him.

16. A chymist having dedicated a book to Pope *Leo* the X wherein he pretended to teach a method of making gold, expected to receive a magnificent present for it. But the Pope sent him only a great empty purse with this compliment: „That since he knew how to make gold, he wanted nothing but a purse to put it in.“

17. When his late Royal Highness the Duke of *Cumberland* arrived at *Portsmouth,* to see the fleet, he stood talking to one of the admirals with his hat on, upon which a sailor, who was at a little distance, hailed his messmate: „*Jack! Jack!*“ says he, „there's a sight for you, see, there's a man talking to the admiral with his hat on!“ „Why, you fool,“ answered the other, „how should he know good manners, he never was at sea?“

18. A physician having been out a shooting one whole morning, without killing any thing, his servant begged leave to go over into the next field, for he was sure there were some birds there; and adds the man: „I'll doctor them.“ „Doctor them,“ says the master, „what do you mean by that?“ „Why kill them, sir.“

19. A person asked an Irishman, why he wore his stockings the wrong side outwards, who answered: „Because there was a hole on the other.“

20. An Irishman having a looking-glass in his hand, shut his eyes, and placed it before his face; another asking him, why he did so, „Upon my soul,“ says Teague, „it is to see how I look then when I am asleep“.

21. Governor G—, of *Portsmouth,* passing by one of the sentinels placed at his door, heard the soldier sigh: „Friend," said the Governor, „why so melancholy?" „To tell your Honour the truth", said the sentinel, „I have no shoes to wear." The Governor who was a wag, and judged this an ill-timed and improper application, took up a piece of chalk, that lay near him, and chalked out a pair of shoes upon the sentinel's box. The soldier, who had full as much vivacity as the Governor, took up the chalk and drew a sentinel to fit the shoes, and then quitted his post; for which he was tried for his life by a court-martial but acquitted for archly remarking „That a chalk-sentinel was fit for a pair of chalk-shoes."

22. A stupid gentleman being in company with a fine lady, told her, she was finer than his horses. Another gentleman, that stood by, reproved him of his having made such a dull comparison. The coxcomb repenting of his blunder, said to the lady: „I most humbly ask your pardon for my having called you finer than my horses, I ought rather to have said, you are not so fine."

23. An eminent spirit-merchant in *Dublin* announced, in one of the Irish papers, that he had still a small quantity of the whiskey on sale which was drunk by his late Majesty while in *Dublin.*

24. A gentleman having his hair cut and being annoyed with the operator's stories, in the middle of each, he said: „Cut it short!" At last the barber, in a rage, exclaimed, „It cannot be cut shorter, for every hair of your head is off."

25. A German prince, laughing at one of his courtiers whom he had employed in several embassies, told him that he looked like an owl. „I know not," answered the courtier, „what I look like: but this I know, that I

have had the honour of frequently representing your Highness' person."

21. „Sir," said an impertinent and inordinately conceited young lordling, in a quarrel with a gentleman who had raised himself from the humble station of a servant to the highest opulence and respectability by honest and successful speculation, „I would have you to know, that I can remember when you cleaned my father's boots." „Did I not do them well?" was the calm and magnanimous reply.

27. A young Squire, just come from his first term at the university, was willing to give his parents a specimen of his improvement there. „I think," says he, „I may boast of my progress in learning, particularly in logic." — „Ay" says his father, „what do you mean by logic." — „Why," says Tom, „it is a science, by whose means I shall be able to prove any thing to you; here, for instance, do you see, father, are a couple of fowls upon the table (Tom and his parents were getting their supper); now I can prove they are three fowls." — „How is that?" said the father. — „Why, there is one," says Tom, „and there's two (pointing to the dish), and don't one and two make three, father?" — „Well, my dear," says the father to his wife, „Tom is a conjurer; you take one fowl, and I will eat the other; and let Tom have the third for his logic!"

28. It was quaintly said to a fashionable preacher, by a plain farmer: „Take care, Sir, you don't put the hay so high in the rack that the lambs cannot reach it!"

29. The famous painter *Raphael* being blamed for making the face of *St. Peter*, in a picture, too red, said, that he had done so on purpose that he might represent the Apostle blushing in heaven to see what successors he had on earth.

Justice superior to valour.

Agesilaus was asked, whether courage or justice was the greater virtue, „there would be no occasion for valour if all men were just", replied the king.

Garrulity.

Zeno thus addressed a talkative youth: „Nature gave us two ears and one mouth, that we might hear much and talk little."

Good effects of medicine.

„How are you with your physician?" said a nobleman to *Molière*. „We have," said he, „very agreeable conversations together, when I am ill; he gives me medicine, I do not take it, and I get well."

Gallant remark.

The dutchess of *Maine* once asked *Fontenelle*, what was the difference between a watch and a woman. He immediately answered, without the least hesitation, „A watch points out the time, but your Highness makes us forget it."

Brave Athenian.

An Athenian who wanted eloquence, but was very brave, when another had, in a long and very brilliant speech, promised great affairs, rose up and said: „Men of Athens, all that he has said, I will do."

Useless hurry.

A soldier, who was led to death, seeing a crowd of people running towards the place of execution, cried to

them, „do not be in such a hurry, for nothing can be done without me.“

Slow poison.

A doctor maintained before Mr. *Fontenelle,* who was then nearly a hundred years old, and who was very fond of coffee, that it was a slow poison. „It must be very slow,“ said *Fontenelle,* „for I have drunk it nearly every day for more than eighty years past.“

A mistake in value.

A peasant who thought that the value of a watch consisted in its size, bought the largest he could find, and seeing a repeating-watch lying beside it, he said to the master of the shop: „But you must give me this into the bargain.“

Cool answer.

A gentleman sitting in his study at work, one of his neighbours came running to tell him, that the back part of his house must be on fire, as it smoked excessively: „Be so good,“ ansvered he cooly, „as to tell my wife, for I do not interfere with the affairs of the house“.

The hat.

A bishop was tormented by the desire of being a cardinal. He envied the good health of his treasurer, and said: „How do you manage to be always well, whilst I am always ill?“ The treasurer answered, „Mylord, the reason is that you have always a hat in your head, and I have always my head in a hat.“

Complaisance in a painter.

A painter taking the portrait of a lady, perceived that while he was working at her mouth, she was twisting her features in order to render it smaller, and put her lips into the most extreme contraction. „Do not trouble yourself so much, Madam,“ said the painter, „for if you choose, I will draw your face without any mouth at all.“

The great book and the little one.

A coxcomb, wishing to excite ridicule on the ignorance of a young nobleman of the court of *Louis* XIV, said to this prince: „that a very large book might be made of what this nobleman did not know.“ The king assuming a severe tone, replied: „And a very little book might be made of what you do.“

Too late.

A buffoon at the court of *Francis* I complained to the king that a great lord threatened to murder him, for uttering some jokes about him. „If he does,“ says *Francis*, „he shall be hanged in five minutes after.“ „I wish your Majesty would have the goodness to hang him five minutes before,“ replied the buffoon.

Hot and cold.

A certain nobleman, being accused of a crime, which led to the stake, fled. He was however tried and burned in effigy. During this time he was crossing one of the highest mountains of the Pyrenees, covered with snow and ice. He said afterwards: „I was never so cold in my life as whilst they were burning me.“

A pennyworth of wit.

A poor fellow, begging from the Duke of *Northumberland*, said: „he hoped he would give him something, as they were of the same family, being both descended from Adam. „Certainly," said the Duke, „there is a penny for you, and if all the rest of your relations will give you as much, you'll be a richer man than I am by far."

Simplicity.

An old officer had lost an eye in the wars, and supplied it with a glass one, which he always took out when he went to bed. Being at an inn, he took out his eye, and gave it to a servant to lay on the table. The man still waiting and staring, „What are you waiting for?" said the officer. „Only for the other eye, Sir."

Friends at court.

The Archbishop of *Toledo*, standing at a window, and seeing a peasant beat his ass most unmercifully, opened the casement, and cried out: „Have done, have done, you scoundrel, else I shall have you whipped". The peasant answered: „your pardon, good master, I did not know my ass had friends at court."

Castles in the air.

Dr *Wilkins*, a man of uncommon parts and abilities, in the reign of *Charles II*, has been much laughed at, for his chimerical projects; but even this proves him a man of genius. Such was his attempt to show the possibility

of a passage to the moon. In a conversation with the dutchess of *Newcastle,* her grace asked him: „Doctor, where am I to find a place for baiting at, in my way up to that planet". „Madam", said he, „of all the people in the world, i never expected that question from you, who have built so many castles in the air, that you may be every night at one of your own".

Hat and Wig.

A fellow walking down *Holborn-Hill* on a sultry evening, observed an old gentleman without his hat, panting and leaning against a post, and courteously asked him, what was the matter. „Sir", says the old man, „an impudent rascal has just snatched my hat off, and run away with it; I have run after him, till I am quite out of breath, and cannot, if my life depended on it, go a step further". What not a step?" says the fellow. „Not a step", returned he. „Why then I must have your wig, and snatching it off, he wass out of sight in a moment".

The mistake.

A very ugly man was asked by a handsome lady to dance at a ball: this preference gave him a high opinion of his own merit: vanity was plainly discerned in his countenance, and imagining that she had been taken with his person, he soon began to speak with her in so famaliar a strain, that she thought proper to check his pride and let him know his mistake, by saying: know Sir, that if I made a choice of you for a partner, it was because I have a very jealous husband, and I thought such a man as you would not give him any suspicion.

A woman's promise.

Henry Carey, cousin to queen *Elizabeth*, after having enjoyed her majesty's favour for serveral years, lost it in the following manner: as he was one day walking pensively in the garden of the palace under the queen's window, she perceived him, and asked him in a jocular manner. „What does a man think of when he is thinking of nothing?" „Upon a woman's promise", replied *Carey*. Some thime after, he solicited the honour of a peerage, and reminded the queen that she had promised it to him. „True", said she, „but that was a woman's promise".

Resenting a blow.

An Englishman, once on a hunting party, hastily struck a *Peon*, or East-India foot-soldier, for having let loose a greyhound at an improper time. The man happened to belong to one of the highest tribe of *Hindoos*. On receiving the blow he started back, with an appearance of horror and amazement, and drew his poignard. But again composing himself, and looking steadfastly at his master, he said: „I am your servant, and have long eaten your rice. The arm that has been nourished by you, shall not take away your life; but in sparing it, I must give up my own, as I cannot survive my disgrace". On pronouncing these words, he plunged the dagger into his bosom, and expired.

The liar rebuked.

A young man of rank, just returned from the grand tour, and who exerted traveller's privilege of embellishing

the truth with the flowers of invention, with a great deal of freedom, was one day recounting the number of presents he had received from different foreign princes, particularly a very grand bridle, given him by the French king. „It is so elegantly ornamented with gold and precious stones“, said he, „that I cannot think of putting it into the mouth of my horse, what shall I do with it?“ continued he, adressing himself to and old veteran in the army. „Put it in your own, my lord!“ replied the officer.

The note of interrogation.

Pope one evening poring upon a Greek manuscript with *Swift*, and others; they found a sentence which they could not make out. A young officer, standing by the fire, and who heard their conference, begged permission to look at the passage. „Oh“, says *Pope*, sarcastically „by all means, pray let the young gentleman look at it“. Upon which the officer took up the book and considerering a while said there only wanted a note of interrogation, to make the whole intelligible. „And pray, sir,“ says *Pope* (piqued perhaps at being outdone by a red-coat), „what is a note of interrogation?“ „A note of interrogation“, replied the youth, with a look of contempt, „is a little crooked thing which asks questions“.

Royal Reward.

A corporal of the life-guards of Frederic the great, who had a great deal of vanity, but was a brave fellow, wore a watch-chain, to which he affixed a musketball instead of a watch, which he was unable to buy. The king, wishing to rally him, said: You must have been very frugal, corporal, to

have been able to buy a watch, it is six o'clock by mine, tell me what it is by your's". The soldier who guessed the king's intention, instantly drew the bullet from his fob, and said: „Sire, my watch marks no hour, but it tells me every moment that it is my duty to die for your majesty!" „Here my friend", said the king, quite affected, „take this watch, that you may be able to tell the hour also", and he gave him his own watch, which was adorned wit brilliants.

A bargain.

Sir *Peter Lely*, a famous painter in the reign of *Charles I*, agreed for the price of a full-length portrait, which he was to draw for a rich alderman of London, who was not indebted to nature either for shape or face. When the picture was finished, the alderman endeavoured to beat down the price, alledging that if he did not purchase it, it would lay on the painter's hands. „You misstake", replied Sir *Peter*, „for I can sell it at double the price I demand". „How can that be", says the alderman, „for it is like nobody but myself?" „But I will draw a tail to it, and then it will be an excellent monkey". Mr Alderman, to prevent exposure, paid the sum agreed for, and carried off the picture.

Abstraction.

Sir *Isaac Newton*, finding himself extremely cold one winter's evening, drew a chair very close to the grate, in which a fire had recently been lighted. By degrees the fire having completely kindled, sir *Isaac* felt the heat intolerably intense, and rang his bell with unusual violence.

His servant was not at hand at the moment, but soon made his appearance. By this time sir *Isaac* was almost litterally roasted. „Remove the grate, you lazy rascal", he exlaimed in a tone of irritation very uncommon with that amiable and mild philosopher; „remove the grate before I am burned to death!" On the servant's remarking that it would be easier for him to draw back his chair; „upon my word", said he smiling, „I never touhght of that".

No distinction at the gallows.

A highwayman and a chimney-sweeper were condemned to be hanged at the same time at Tyburn, the highwayman was dressed in scarlet, and mounted the cart with alacrity, the chimney-sweep followed him slowly. While the clergyman was praying with fervour, the gay robber was attentive, and the other approached nearer to his fellow-sufferer, to partake of the same benefit, but met with a repulsive look from his companion, which kept him at some distance. But forgetting the angry warning, he presumed still to come nearer; when the highwayman, with some disdain, said: „Keep further off; can't you". „Sir", replied the sweep, I won't keep off; I have as much right to be here as you".

Strange forgetfulness.

The late Dr *Stukely* one day, by appointment, paid a visit to sir *Isaac Newton*. The servant said he was in his study. No one was permitted to disturb him there; but as it was near his dinner-time, the visitor sat down to wait for him. In a short time, a boiled chicken under a cover was brought in, for dinner. An hour passed, and

Newton did not appear. The doctor then ate the fowl, and covering up the empty dish, desired the servant to get another dressed for his master. Before that was ready, the great man came down. He apologized for his delay, and added: „Give me but leave to take my short dinner, and I shall be at·your service; I am fatigued and faint". Saying this, he lifted up the empty cover, and without any emotion, turned about to *Stukely* with a smile: „See" says he, „what we studious people are: I had forgotten that I had dined".

An undercharge.

Joseph II, emperor of *Germany*, travelling in his usual way, without his retinue, attended by a single aide-de-camp only, arrived very late at the house of an Englishman, who kept an inn in the Netherlands. It being fairtime, and the house very crowded; the host, ignorant of his guest's quality, appointed them to sleep in an outhouse, which they readily complied with; and after eating a few slices of bacon and biscuit, retired to rest, and in the morning paid their bill, which amounted to three shillings and sixpence, and rode off. A few hours after, several of his suite coming to inquire for him, and the publican understanding the rank of his guest, appeared very uneasy. „Pshaw, pshaw, man", said one of the attendants, „*Joseph* is accustomed to such adventures, and will think no more of it". „But I shall", replied the landlord, „for I can never forget the circumtance, nor forgive myself either, for having had an emperor in my house, and letting him off for three and sixpence".

A just decision.

A dispute having long subsisted in a gentleman's fa-

mily, between the maid and the coachman, about fetching the cream for breakfast, the gentleman one morning called them both before him, that he might hear what they had to say, and decide accordingly. The maid pleaded: „That the coachman was lounging about the kitchen the best part of the morning, yet he was so illnatured, he would not fetch the cream for her, though he saw she had so much to do, that she had not a moment to spare". The coachman said: „It was none of his business". „Very well", said the master, „but pray, what do you call your business?" To take care of the horses, and clean and drive the coach". „You say right", answered the master, „and I expect you to do only what I hired you for; but this I insist on, that every morning before breakfast, you get the coach ready, and drive the maid to the farmer's for the milk, and I hope you will allow that to be part of your business".

Which is thé king?

Henry IV of France, being one day a hunting, lost his party, and was riding alone. Observing a country-fellow standing in a gate apparently on the watch, he asked him what he was looking for. „I am come here", said he, „to see the king". „Get up behind me", replied the king, „and I will soon conduct you to a place where you may see him". Hodge, without any hesitation, mounted; but as they were riding along, he put this question to his companion: „They tell me he has a number of noblemen with him; how skall I know which is he?" The king replied, that he might distinguish him by remarking that all his attendants took off their hats, while the king alone remained covered. Soon after they joined the hunt, when

all the circle, as may well be expected, were greatly surprised to see his majesty so oddly attended. When they were arrived, the king turning to the clown, asked him if he could tell which was the king? „I don't know", answered he, „but faith it must be one of us two, for we've both got our hats on".

Royal regulations.

When *George* II was once told by some of his confidential friends, that every thing was complained of, and that the people were extremely dissatisfied at the tardiness of making the public payments etc., he in great wrath sent for the old duke of *Newcastle,* his primeminister, and told him, he would no longer suffer such infamous delays, but was determined to inspect and regulate the accounts himself; for this purpose he commanded that the proper papers should be immediately sent to St. James'. „They shall be sent to your majesty to-morrow", replied the duke. When te king arose in the morning, and looked out of his window, he saw two waggon-loads of papers, each tied up with red tape, unloading in the yard. Inquiring what they were, he was told they came from the duke of Newcastle, to whom he sent to know what it meaned. „They are the papers for examination", said the duke, „twelve more waggonloads, for your majesty's inspection, will be sent in the course of the day". For my inspection", replied the enraged monarch, for my inspection! The devil's chief clerk may inspect them, but I would as soon walk barefoot to *Jerusalem*".

Fasting and praying.

As the late Dean *Swift* was once upon a journey,

attended by a servant, they put up at an inn, where they lodged all night. In the morning, the dean called for his boots; the servant immediately took them to him, when the dean saw them, „How is this *Tom*“, says he, „my boots are not clean?“ „No, sir“, replied *Tom*, „as you are going to ride, I thought they would soon be dirty again, so I did not clean them“. „Very well“, said the doctor, „go and get the horses ready!“ In the meantime the dean ordered the landlord to let his servant have not breakfast. When the servant returned, he asked if the horses were ready. „Yes, sir!“ was the answer. „Go bring them out!“ said the doctor. „I have not had my breakfast yet“, replied *Tom*. „Oh no matter for that“, said his master, „if you had, you would soon be hungry again“. They mounted, and rode off. As they rode, the dean pulled a book out of his pocket, and began to read. A gentleman met them, and seing the doctor reading, was not willing to disturb him, but passed by till he met the servant. „Who is that gentleman?“ said he to the man. „My master, sir!“ replied *Tom*. „I know that, you blockhead!“ said the gentleman, „but where are you going?“ „To heaven, sir!“ says *Tom*. „How do you know that?“ said the gentleman. „Because I am fasting, and my master is praying, sir!“

True honour.

The Spanish historians relate a memorable instance of honour and regard to truth. A Spanish cavalier, in a sudden quarrel, slew a Moorish gentleman, and fled. His pursuers soon lost sight of him, for he had, unperceived, thrown himself over a garden wall. The owner, a Moor, happening to be in the garden, was addressed by the Spa-

niard on his knees, who acquainted him with his case, and implored concealment. „Eat this", said the Moor (giving him half a peach), „you now know that you may confide in my protection". He then locked him up in his garden apartment, telling him, as soon as it was night, he would provide for his escape to a place of safety. The Moor then went into his house, where he had just seated himself, when a great crowd, with loud lamentations, came to his gate, bringing the corpse of his son who had just been killed by a Spaniard. When the first shock of surprise was a little over, he learned, from the description given, that the fatal deed was done by the very person then in his power. He mentioned this to no one, but as soon as it was dark, retired to his garden, as if to grieve alone, giving orders that none should follow him. Then accosting the Spaniard, he said: „Christian, the person you have killed is my son, his body is now in my house: you ought to suffer, but you have eaten with me, and I have given you my faith, which must not be broken". He then led the astonished Spaniard to his stables, and mounting him on one of his fleetest horses, said: „Fly far, while the night covers you, you will be in safety in the morning. You are indeed guilty of my son's blood but God is just and good, and I thank him I am innocent of your's, and that my faith given is preserved".

A duel.

Dr. Young was once on a party of pleasure with a few young ladies, going by water to Vauxhall, and he amused them with a tune on the german flute. Behind him several officers were also in a boat, rowing to the same place, and soon came alongside that in which were

the doctor and his party. The doctor who was not conceited of his playing, put up his flute on their approach. One of the officers instantly asked why he ceased playing. „For the same reason", said he, that I played before, to please myself". The son of Mars very peremptorily rejoined, that if he did not instantly resume his flute, and continue his music, he would throw him into the *Thames*. The doctor, in order to allay the fear of the ladies pocketed the insult, and determined to play all the way up the river. During the evening, however, he observed the officer by himself in one of the walks, and approaching him, said with great coolness: „It was, sir, to avoid interrupting the harmony of the company, that I complied with your arrogant demand; but, that you may be satisfied courage may be found under a black coat, as well as under a red one, I expect that you will meet me to-morrow morning, at a certain place without any second, the quarrel being between us two". The doctor further covenanted, that the affair should be decided by swords; to all which conditions the officer consented. The duellists met; but the moment the officer took his ground, the doctor pulled out a pistol. „What", said the officer, „do you intend to assassinate me?" „No", replied the doctor, „but you shall instantly put up your sword, and dance a minuet, or you are a dead man". The officer began to bluster, but the doctor was resolute, and he was obliged to comply. „Now", said Young, „you forced me to play against my will, and I have made you dance against your's, we are therefore again on a level; and whatever other satisfaction you may require I am ready to give it". The officer acknowledged his error, and the affair terminated in a lasting friendship.

Brotherly Love.

An avaricious divine having been applied to for assistance by a poor ragged little boy, his reverence desired him to come in, and after giving him a mouldy piece of bread, asked him if he could read, to which he answered: „No“. The question was then asked, if he could repeat the Lords Prayer, and the boy returned the same answer. „Well“, said the divine, „I will teach you to say it; — say after me, — „Our father“, said the instructor. „Our father“, repeated the boy, „What, your father as well as mine? then we must be brothers!“ „And so we are“, was the reply. „Why, then“, replied the boy, pulling the crust from under his coat, „how could you think of giving your poor brother this mouldy piece of bread?“

A French Hoax.

A singular scene was once exhibited in the court before the church of *Notre Dame*, in Paris. A crowd was assembled, from which issued cries of distress, on seeing upon the summit of the tower two persons preparing to precipitate a woman upon the pavement. As well as the distance would allow a clear view of it, the malefactors were perceived gagging the sufferer to prevent her crying out, and they had tied her hands behind her back. Shouts of „The assassins!“ resounded from the indignant crowd. The door of the keeper of the tower was assailed with knocking. There were shouts for the gendarmerie. A National Guard came with his musket, with which he took aim at the murderers, but this has no effect. The poor woman fell, — she struck against the capital of one of the columns, and was dashed to pieces. To a sensation

of horror, which it would be difficult to decribe, succeeded an inextinguishable laugther, which communicated to the whole crowd. The unfortunate victim precipitated from the tower was nothing but the stuffed figure of a woman, for whose remains the little boys contended, and, having carried off in triumph, threw them into the river.

Courtly Picture.

The Spanish ambassador at the court of *Henry IV* of France, was one day inquiring of him the caracter of his ministers. „You shall see what they are in a minute", said the king. On seeing *M. de Sillery,* the chancellor, come into the drawing-room, he said to him: „Sir, I am very uneasy about a beam that is good for nothing, and which seems to threaten to fall upon my head". „Sire", replied the chancellor, „you should consult your architect; let every thing be well examined, and let him go to work". *Henry* next saw *M. de Villeroi,* to whom he spoke as he had done to *Sillery.* „Sire", answered Villeroi, without looking at the beam, „you are right, the beam is excessively dangerous". At last the president *Jeannin* came in, to whom *Henry* made a similar address as to the former ministers. „Sire", said the president, „I do not know what you mean, the beam is a very good one". „But", replied the king, „do I not see the light through the crevices, or is my head disordered?" „Be quite at your ease, sire", returned *Jeannin,* „the beam will last as long as you will". Then turning to te Spanish minister, *Henry* observed to him: „Now I think you are acquainted with the character of my ministers: — the chancellor has no opinion at all; *Villeroi* is always of my opinion; and *Jeannin* speaks as he really thinks, and always thinks properly".

The doctor and his patients.

At the estate of the Earl of *Shannon* in Ireland, one of the company, who was a physician, strolled out before dinner into the church-yard. Dinner being served up, and the doctor not returned, some of the company were expressing their surprise, where he could be gone to. „Oh", says a gentleman, „he ist but just stepped out, to pay a visit to some of his old patients".

Job for a doctor.

A surgeon being sent for to a gentleman, who had just received a slight wound i a duel, gave orders to his servant, to go home with all haste imaginable, and fetch a certain plaister. The patient turned a little pale, and said: „Lord, sir, I hope there is no danger". „Yes, indeed is there", said the surgeon, „for if the fellow does not make haste, the wound will heal before he returns".

A terrible fright.

A man of fashion, travelling in Spain, was shown the *Escurial,* and the stupendous covent of *St. Jerome.* The prior told him, that this building was erected, in consequence of a vow made by Philip, at the battle of *St. Quintra,* in case he was victorious. „The king", replied the traveller dryly, looking round the immence edifice, „must have been terribly frightened".

French gaiety.

In the campaign of 1812, a distinguished general-

officer of the French army was severely wounded in the leg. The surgeons, on consulting, declared that amputation was indispensable. The general received the intelligence with much composure, but observing his valet de chamber much affected, he said to him with a smile: „Why these tears Germain? It is a fortunate thing for you, for you will only have one boot to clean in future".

Fiction and truth.

The English poet *Waller* wrote a fine panegyric on *Cromwell,* at the time of his assuming the protectorship. Upon the restoration of *Charles II,* he wrote a poem likewise in his praise, and presented it to him. After the king had read it, he told Waller he had formerly made a better on *Cromwell.* „Please your majesty", answered *Waller,* „we poets are always more happy in fiction than in truth".

Turkish justice.

In a certain city, some cotton having been stolen, the merchants complained to the Cadi, who invited all the men of the town to a dinner. On meeting the company, the Cadi exclaimed: „What blockheads these men are, who have stolen the cotton, and come to my feast with it sticking on their beards". Several persons immediately put their hands to their beards, and were seized and punished.

Anecdote of Columbus.

Columbus, speaking with great humility of his discovery of America, some of the company spoke in very hu-

miliating terms of the expedition. „There is no more difficulty“, replied *Columbus,* „than in putting this egg on its end“. They tried the experiment, and all failed. *Columbus* breaking a little off the end, set it upright. The company sneered at this contrivance. „Thus“, observed *Columbus,* „a thing appears very easy after it is done“.

No sooner said than done.

A gouty gentleman in *London*, sitting alone one night by his fireside, a well-dressed man came very civilly into the room, and said: „Observe, sir, that your servant is just gone to the alehouse, and has carelessly left your street-door open; how very easy would it be for any rascal to come in and blow out these two wax-candles, thus and thus, and run away with this pair of silver candlestiscks;“ which he accordingly did without waiting for any reply.

Lie upon lie.

When *Cibber* once went to visit *Booth*, and knew that he was at home, a female domestic denied him. *Cibber* took no notice of this at the time; but when, a few days after, Booth paid him a visit in return, he called out from the first floor, that he was not at home, „How can that be“, answered *Booth*, „do I not hear your voice?“ „To be sure you do, but what then? I believed your maid-servant; and it is hard, indeed, if you won't believe me“.

Fidelity.

After the battle of *Culloden*, a reward of thirty thousand pounds was offered to any one who should discover

or deliver up the Pretender. He had taken refuge with two common thieves, who protected him with fidelity, robbed for his support, and often went to *Inverness* in disguise to buy provisions for him. A considerable time afterwards, one of these men, who had resisted the temptation of thirty thousand pounds for a breach of fidelity, was hanged for stealing a cow of the value of thirty shillings.

An embarrassing question.

Two peasants were deputed by their village to go to a town, and select a skilful painter, to make an altar-piece for their church. The subject was to be the martyrdom of *St. Sebastian*. The painter to whom they addressed themselves, asked them, if he was to represent the saint alive or dead. This question embarrassed them very much during some time, till at last one of them said to the painter: „The surest plan will be, to represent him alive; we can esaily kill him, if we wish him dead".

Justice

A blacksmith of a village murdered a man, and was condemned to be hanged. The chief peasants of the place joined together, and begged the alcaid that the blacksmith might not suffer, because he was necessary to the place, which could not do without a blacksmith, to shoe horses, mend wheels etc. But the alcaid said: „How then can I fulfil justice?" A labourer answered: „Sir, there are two weavers in the village; and for so small a place one is enough; hang the other!"

Comparative honesty.

Some soldiers once fell upon a watchman, in a small town, in a lonely street, and took away his money and coat. He immediately repaired to te captain of the regiment, to complain of his misfortune. The captain asked him, whether he had on the waistcoat he then wore, when he was robbed by the soldiers. „Yes sir", replied the poor fellow. „Then my friend", rejoined the captain, „I can assure you they do not belong to my company: otherwise they would heve left you neither waistcoat nor shirt".

Universal humanity.

M:r Boudon, an eminent surgeon, was one day sent for by the cardinal Dubois, prime-minister of France, to perform a very serious operation upon him. The cardinal on seeing him enter the room, said to him: „You must not expect to treat me in the same rough manner, as you treat the poor miserable wretches at your hospital of the *Hôtel-Dieu*". „My lord", replied *M:r Boudon*, with great dignity, „every one of those miserable wretches, as your eminence is pleased to call them, is a prime-minister in my eyes".

Generous revenge.

A young man, desirous of getting rid of his dog, took it along with him to te river. He hired a boat, and rowing into the stream, threw the animal in. The poor creature attempted to climb up the side of the boat, but his master constantly pushed it back, with the intention of drowning it. In doing this, he fell himself into the

water, and would certainly have been drowned, had not the dog, as soon as it saw its master struggling in the stream, held him above water, till assistance arrived, and his life was saved.

Fair Play.

A nobleman resident at a castle in Italy was about to celebrate his marriage-feast. All the elements were propitious except the ocean, which had been so boisterous as to deny the very necessary appendage of fish. On the very morning of the feast, however, a poor fisherman made his appearance, with a turbot so large, that it seemed to have been created for the occasion. Joy pervaded the castle, and the fisherman was ushered with his prize into the saloon, where the nobleman, in the presence of his visitors, requested him to put what price he thought proper on the fish, and it should be instantly paid him. One hundred lashes, said the fisherman, on my bare back, is the price of my fish, and I will not bate one strand of whip-cord on the bargain. The nobleman and his guests were not a little astonished, but our chapman was resolute, and remonstrance was in vain. At lenght the nobleman exclaimed, „Well, well, the fellow is a humorist, and the fish we must have but lay on lightly, and let the price be paid in our presence“. After fifty lashes had been administered, „Hold, hold“, exclaimed the fisherman“, I have a partner in this business and it is fitting that he should receive his share“. „What, are there two such madcaps in the world?“ exclaimed the nobleman; „name him, and he shall be sent for instantly“. „You need not go far for him“ said the fisherman, „you will find him at your gate, in the shape of your own porter, who would not let me in until

I promised that he should have the half of whatever I received for my turbot". „Oh, oh", said the nobleman, „bring him up instantly, he shall receive his stipulated moiety with the strictest justice". This ceremony being finished, he discharged the porter, and amply rewarded the fisherman.

The Lost Camel.

A dervise was journeying alone in the desert, when two merchants suddenly met him: „You have lost a camel", said he to the merchants. „Indeed we have", they replied. „Was he not blind in his right eye, and lame in his right leg?" said the dervise. „He was", replied the merchants. „Had he lost a front tooth?" said the dervise. „He had", rejoined the merchants. „And was he not loaded with honey on one side, and wheat on the other?" „Most certainly he was", they replied; „and as you have seen him so lately, and marked him so particularly, you can, in all probability, conduct us unto him". „My friends", said the dervise, „I have never seen your camel, nor ever heard of him, but from you". „A pretty story, truly!" said the merchants, „but where are the jewels, which formed a part of his cargo?" „I have neither seen your camel nor your jewels", repeated the dervise. On this, they seized his person, and forthwith hurried him before the Cadi, where, on the strictest search, nothing could be found upon him, nor could any evidence whatever be adduced to convict him, either of falsehood or of theft. They were then about to proceed against him as a sorcerer, when the dervise, with great calmness, thus addressed the court: „I have been much amused with your surprise, and own that there has been some ground for your suspicions; but I have lived long, and alone; and I can

find ample scope for observation, even in a desert. I knew that I had crossed the track of a camel that had strayed from its owner, because I saw no mark of any human footstep on the same route; I knew that the animal was blind in one eye, because it had cropped the herbage only on one side of its path; and I perceived that it was lame in one leg, from the faint impresion which that particular foot had produced upon the sand; I concluded that the animal had lost one tooth, because wherever it had grazed a small tuft of herbage was left uninjured in the centre of its bite. As to that which formed the burden of the beast, the busy ants informed me that it was corn on the one side, and the clustering flies that it was honey on the other“.

Outlines of Geography, and Wonders of Nature.

The circumference of the globe is 360 degrees; each degree containing 60 English, or 15 geographical miles: and it is divided into four great divisions; Europe, Asia, Africa and America.

The figure of the earth is that of a globe or ball, the circumference of which, or a line surrounding its surface, measures about twenty-five thousand miles; the diameter, or a line drawn through the centre, from one side to the other, is nearly eight thousand miles. The whole is a vast body of land and water.

The parts of land are continents, islands, peninsulas, isthmuses, promontorics, capes, coasts, and mountains.

A continent is a large portion of land, containing several regions of kingdoms, which are not entirely separated by seas; as Europe, Asia, Africa and America.

An Island is a tract of land surrounded by water: as Great Britain, Ireland, and Iceland.

A Peninsula is a tract of land surrounded by water, except at one narrow neck, by which it joins to the neighbouring continent; as the Morea, in Greece; the Crimea in Russia.

An Isthmus is that neck of land which joins a peninsula to the continent; as Corinth, in Greece; and Precop in Russia.

A Promontory is an elevated point of land, stretching itself into the sea, the end of which is called a Cape; as the Cape of Good Hope, and Cape Verd, in Africa; and Cape Horn, in South America.

Mountains are elevated portions of land, towering above the neighbouring country; as the Apennines, in Italy; the Pyrenees, between France and Spain; the Alps, in Switzerland; and the Andes in South America.

The parts into which the waters are distributed, are oceans, seas, lakes, straits, gulphs, bays, creeks, and rivers.

The land is divided into two great continents, besides islands, the Eastern and the Western Continents.

The Eastern Continent comprehends Europe, on the north-west; Asia, on the north-east; and Africa, joined to Asia by the Isthmus of Suez, which is only sixty miles in breadth.

The Western Continent consists of North and South America united by the isthmus of Darien, which, in the narrowest part, is only twenty-five miles across from ocean to ocean.

Europe, Asia, Africa and America, with some impropriety, are denominated the four quarters of the world. They differ greatly from each other in extent of country, in the nature of the climate, and the productions of the

soil, in the manners, complexion, and character of their inhabitants; and in their forms of government, their national customs, and religion.

The population of these grand divisions of the globe, is by no means equal and proportionate. Asia, which has always been considered as the quarter first occupied by the human race, is supposed to contain about 600,000,000 of inhabitants. The population of Africa may be 100,000,000; of America, 50,000,000; and 260,000,000 are assigned to Europe; whilst New Holland and the isles of the Pacific, probably, do not contain above two million.

The immense spaces, which lie between these great continents, are filled by the waters of the Pacific, the Atlantic, and the Indian Oceans, and of the seas about the Poles.

The Pacific Ocean occupies nearly half the surface of the globe, from the eastern shores of New Holland to the western coasts of America. Separately considered, the Pacific receives but few rivers, the chief being the Amur from Tartary, and the Hoan-Ho, and Kian-Hu, from China; while the principal rivers of America run towards the east.

The atlantic or Western Ocean, which is the next in importance, divides the old continent from the new.

The Indian Ocean lies between the East Indies and Africa.

The seas between the arctic and antarctic circles, and the poles, have been styled the arctic and antarctic oceans; the latter, indeed, being only a continuation of the Pacific, Atlantic, and Indian Oceans; while the arctic sea is partly embraced by continents, and receives many important rivers.

Europe.

Europe is the most important division of the globe, though it is the smallest. The temperature of the climate, the fertility of the soil, the progress of the arts and sciences, and the establishment of a mild and pure religion, render it eminently superior to the others.

It is divided into several powerful kingdoms and states; of which Great Britain, France, Spain, Germany and Russia are the principal.

Great Britain is an island 700 miles long, and from 150 to 300 broad, bounded on the North by the Frozen Ocean, on the South by the English Channel, on the east by the German Ocean, on the West by St. Georges Channel, and contains England, Scotland and Ireland.

Asia.

Though, in the revolutions of times and events, Asia has lost much of its original distinction, still it is entitled to a very high rank for its amazing extent, for the richness and variety of its productions, the beauty of its surface, and the benignity of its soil and climate.

It was in Asia that the human race was first planted: it was here that the most memorable transactions in Scripture history took place; and here the sun of science shot its morning-rays, but only to beam with meridian lustre on Europe.

In Asia are situated the immense islands of Borneo, Sumatra, Java, Ceylon, New Holland, and the Philippines.

Africa.

This division of the Globe lies to the south of Eu-

rope, and is surrounded on all sides by the sea; except a narrow neck of land called the Isthmus of Suez, which unites it to Asia. It is about four thousand three hundred miles long, and three thousand five hundred broad; and is chiefly situated within the torrid zone.

Except the countries occupied by the Egyptians, those venerable fathers of learning, and the Carthaginians, who were once the rivals of the powerful empire of Rome, this extensive tract has always been sunk in gross barbarism and degrading superstition.

America.

This division is frequently called the New World. It was unknown to the rest of the globe till discovered by Columbus, in the year 1492. Its riches and its fertility allured adventurers; and the principal nations of Europe planted colonies on its coasts.

Spain, Portugal, England and France, occupied such tracts as were originally discovered by their respective subjects; and with little regard to the rights of the original natives, drove them to the internal parts, or wholly extirpated them.

The soil and climate of America are as various as nature can produce. Extending nearly nine thousand miles in lenght, and three thousand in breadth, it includes every degree of heat and cold, of plenty and sterility.

The great division of the continent of America, is into North and South; commencing at the isthmus of Darien, which in some places is little more than thirty miles over.

The numerous islands betveen these two divisions of this continent, are known by the name of the West-Indies.

The Grotto of Pausilippo.

Near the west end of Naples the common road to Puzzuoli leads through a dark passage, which is hewn through the mount Pausilippo, and called the Grotto of Pausilippo. This wonderful grotto is nearly 1 Italian mile in length, 10 feet wide, and 50 feet high, but 100 feet at the entrance. Being a public thoroughfare, it is very much frequented by footpassengers, horsemen, mules and carriages. The two entrances and a couple of perforations through the high gloomy vault give but an insufficient light, and travellers are commonly provided with torches, to pass with more safety. In order to avoid confusion and accidents, those that go to Puzzuoli are obliged to keep to the left, and such as return to Naples, to the right. A perpetual cloud of dust, raised by passengers, encreases the darkness. The noisy rattling of the carriages, the crying of the mule-drivers and the light of the torches, make a peculiar sensation. In the wall, near the middle of the grotto, is a little chapel of the virgin Mary, dimly illuminated with a lamp.

Mount St. Gotthard.

In going through Switzerland to Italy, travellers generally choose the road over St. Gotthard, a mountain whose top is nearly 11000 feet above the level of the sea. From Altorf, a little town in the small canton of Uri, the road leads on the side of the river Reuss and its beautiful cataracts, and keeps continually rising, till the traveller is suddenly struck with the sight of a terrible cave, into which the foaming river tumbles with a frightful noise. The single arch, built over this cataract, is called Devil's

bridge. The whole neighbourhood is deprived of vegetation, and consists of lofty barren rocks, which heighten the terrible scene. A little farther off, the continuance of the paved road is debarred by immense masses of perpendicular rocks, towered upon one another. But the industrious inhabitants have cut through the mountain, forming by that means a grotto or arched alley of nearly 200 feet in length: this dark passage is called the hole of Uri (Urner-Loch). Coming out of this grotto into the open air, the traveller is very agreeably surprised at finding himself among the habitations of men, in a delightful valley called Ursern, adorned with cornfields, meadows and pasture-grounds, quite the reverse of the dreary and barren scene he just had quitted. Leaving the valley of Ursern, the road is pretty steep the two remaining leagues up to the top of St. Gotthard, where the traveller may get refreshments and other accommodations with the monks in their little convent. It is easily supposed that the atmosphere must be cold and sharp, even during the summer-season, in this lofty, desolate region. Here are those lakes to be found, that give rise to rivers of opposite directions; the Reuss running northward, and the Tessino taking its course to the south. — But notwithstanding the height of the top of St. Gotthard, it commands no prospect of the country beneath, the view being limited on all sides by the surrounding summits.

The cataract of Niagara.

North America abounds in prodigious lakes, which for the greatest part fall into the St Laurence, one of the largest rivers in the world. Two of these lakes, the Erie and Ontario, are united by the Stream of Niagara, a chan-

nel of about 8 leagues in length. This channel very quietly issues from the lake Erie; but after receiving in its progress innumerable rivers, hastens with a boisterous rapidity between narrow rocks towards the falls, where a torrent of about 4000 feet wide is precipitating from a height of 150 feet upon the rocks below, from which it rebounds again to a considerable height. Two islands at the foot of this cataract part it into three divisions. The foam and vapour continually arising from these falls may sometimes be seen at the distance of twenty leagues: the noise is heard at the space of 3 or 4 English miles, and a great deal farther, in calm weather. The impression, which the whole makes upon the human mind, surpasses all description.

The Alps.

These mountains, the highest in Europe, take up a great part of Switzerland, and border upon France, Italy and Germany. Their summits are, to a certain depth of the atmosphere, called the snow-line, for ever clothed with a mantle of ice and snow. This eternal snow, however, melting continually at the bottom, by the natural heat of the earth, forms a great number of sources, rivers and lakes. At these stupendous mountains are immense rocks, dreadful abysses, vallies of ice, tumultuous torrents, and other awful objects; whilst nature is smiling below, in beautiful valleys, covered with verdure, flowers, fruits and vines.

Most of the lover Alps are formed by nature into several terraces raised above one another: these platforms, though more than 1000 feet above the level of the country, have a rich pasture where a number of grazing cattle

is tended by herdsmen living in scattered huts, and enjoying, in these lofty regions, the blessings of health, innocence and tranquillity.

Some of the rivulets, falling down from very high precipices, are partly dissolved into vapours that dissappear in the air. The most remarkable of these rivulets is Staubbach, near the village of Lauterbrunn in the Canton of Bern. This beautiful cascade shews several rain-bows, when the sun shines upon it, and during the cold season it forms columns of ice, 1000 feet high.

The most curious objects of the Alps are those enormous masses of ice, called Glaciers by the French, and Gletscher by the Germans. Glacier is a valley situated between two very high mountains, and filled with vast fragments of ice, which tumbling down from those amazing rocks, with a noise, that frequently equals the loudest clap of thunder, form by degrees large rivers, as well as a vast surface of ice. The Rhone, a large river of France, and the most rapid in Europe, has its source in the glacier of Furca. One of the largest lakes of ice is that on the foot of Montanvert. It is a long valley quite filled up with ice, and resembles a lake instantaneously frozen, not in the midst of a violent storm, but after the wind had ceased and the waves lost their roughness. These waves of ice are intersected by numerous large and deep transverse crevices, which are very dangerous to passengers.

Mont-Blanc (or the white mountain) in Savoy, is not only the highest of the Alps, but also the most elevated point of the ancient world, its summit being nearly 15000 feet perpendicular above the level of the sea. It has several pointed peaks, small valleys and steep rocks, which must be crossed before one arrives at its highest top. The danger of falling into the immense chasms and abysses, or

of perishing for want of strength, — and the fear of being deprived of breath in that formidable height, kept even the boldest climbers from attempting the ascent, till the year 1775. At last Dr. Paccard, physician of Chamouny, succeeded in 1786; and after him M. de Saussure and several others reached the summit, from which the loftiest Alps appear like hillocks. Close the foot of this amazing snow-peak is an agreeable little valley of rich pastures, and a climate so varm and mild, that fruit and even grapes grow and ripen in it.

The foot of Mont-Blanc extends to Chamouny, one of the most remarkable valleys upon earth. Here are found some of the sublimest exhibitions of nature in her most awful and astonishing form, intersected with so many romantic scenes, that the spectator is struck with amazement at the first sight of them. It is nearly seven leagues long, encompassed by stupendous mountains and rugged rocks, whose heads touch the skies, and whose narrow valleys, filled up with glaciers, exhibit the most delightful landscape imaginable. At some distance, Mont-Blanc, whose summits and sides are covered to a considerable depth with eternal ice and snow, elevates its majestic head above the clouds. Superb glaciers are perceived between the sides of the granit rocks, and under these masses of ice numerous sources and rivulets rise, which rival the brightness of crystal. — Very often a thundering noise is heard in the valley, produced by the fragments of ice falling down from the tops of these glaciers.

Geyser.

Iceland seems in some measure to be undermined with subterraneous fire, which breaking forth in many pla-

ces, forms not only a great number of warm and hot springs, but also several volcanoes. Among the latter mount Hecla is the most noted: it has frequently thrown out burning lavas and sulfureous torrents; and its eruptions have sometimes been attended with terrible earthquakes. But no phenomenon is more striking than the immense hot-spring called the Great Geyser, in the southern part of the island, not very far from mount Hecla. This wonderful spring by far surpasses any spout, that art or nature has been known to produce upon our globe. Its basin, which has the form of a funnel, is about 72 feet deep, and, at the surface of the ground, 57 feet in diameter. At certain times a violent noise, like that of a rumbling cataract, is heard from this basin, and is soon followed by a column 19 feet in diameter, of hot boiling water gushing out sometimes to the height of 50, 100, or even 150 feet and more; sending forth at the same time pieces of rocks, which are with incredible violence hurled into the air; but this phenomenon is neither constant, nor confined to fixed periods. When the sun shines on this wonderful waterspout, the rising vapours produce a kind of rainbow, which highly increases the beauty of this majestic spectacle. This spring is surrounded with a lofty chain of wild rocky mountains, from the foot of which many different streams of boiling water rush forth, and at a small distance below form a lake, which is supplied also from the combined sources of 50 boiling springs in the neighbourhood.

1. Quadrupedes.

The Horse.

The horse is a noble creature, and very useful to

man. A horse knows his own stable, he distinguishes his companions, remembers any place at which he has once stopped, and will find his way by a road which he has travelled. The rider governs his horse by signs, which he makes with the bit, his foot, his knee, or the whip. The horse is less useful when dead than some other animals are. The skin is useful for collars, traces, and other parts of harness. The hair of the tail is used for bottoms of chairs and floor-cloth. What a pity it is, that cruel men should ever ill use, overwork, and torture this useful beast!

The Ass.

The ass is humble, patient and quiet. — Why should a creature so patient, so innocent, and so useful, be treated with contempt and cruelty? The ass is strong, hardy and temperate, and less delicate than the horse; but he is not so sprightly and swift as that noble and generous animal. He is often rendered stupid and dull by unkind treatment, and blamed for what rather deserves our pity.

The Elephant.

The elephant is not only the largest, but the strongest of all quadrupeds; in a state of nature it is neither fierce nor mischievous. Pacific, mild, and brave, it only exerts its powers in its own defence, or in that of the community to which it belongs. It is social and friendly with its kind; the oldest of the troop always appears as the leader, and the next in seniority brings up the rear. As they march, the forest seems to tremble beneath them;

in their passage they bear down the branches of trees, on which they feed; and if they enter cultivated fields, the labours of agriculture soon disappear.

When the elephant is once tamed, it is the most gentle and obedient of all animals. Its attachment to its keeper is remarkable, and it seems to live but to serve and obey him. It is quickly taught to kneel, in order to receive its rider; and it caresses those with whom it is acquainted.

The Camel.

The camel is a very useful quadruped. His common height is about seven feet and a half from the crown of his head, which he carries very high. He has a very small head upon a very long neck, and his body is about the bigness of an ox. There are several kinds of camels; those of Arabia have one bunch upon their backs. These are sometimes called dromedaries. Those of Persia have two bunches. The hair of the camels is short, and in the spring it falls off in three days. Of the hair are made pencil brushes for painting, and some of the finest hats. This animal is of little use, but for burden, and it will carry near 1200 pounds weight. In order to be laden it kneels down. It will travel from twenty-five to thirty leagues a day, and will go near nine days without drinking. The camel eats but little and feeds upon herbs, hay and the leaves of trees. It lives commonly fifty years. They never beat it to make it go on; the driver needs only to whistle or sing.

The Cow.

Ox is the general name for horned cattle; and of all these the cow is the most useful. The flesh of an ox is

beef. Oxen are often used to draw in ploughs or carts. Their flesh supplies us with food. Their blood is used as manure, as well as the dung, their fat is made into candles, their hides into shoes and boots; their hair is mixed with lime to make mortar; their horns are made into curious things, as combs, boxes, handles for knives, drinking cups, and instead of glass for lanterns. Their bones are used to make little spoons, knives and forks for children, buttons etc.

Cows give us milk, which is excellent diet, and of milk we make cheese, of the cream we make butter. The young animal is a calf; its flesh is veal; vellum and covers of books are made of the skin. The cow may be considered as more universally conducive to the comforts of mankind than any other animal.

The Sheep.

Sheep suppply us with food; their flesh is called mutton. They supply us with clothes, for their wool is made into cloth, flannel, and stockings. Their skin is leather, which forms parchment, and is used to cover books. Their entrails are made into strings for fiddles, and their dung affords rich manure for the earth. The female is called an ewe.

A sheep is a timid animal, and runs from a dog; yet an ewe will face a dog when a lamb is by her side; she thinks not then of her own danger, but will stamp with her foot, and push with bead, seeming to have no fear; such is the love of mothers!

Sheep derive their safety from the care of man, and they well repay him for his attention. In many countries

they require the attendance of shepherds, and are penned up at night to protect them from the wolves.

The Goat.

A goat is somewhat like a sheep, but has hair instead of wool. The white hair is valuble for wigs; cloth may also be made of the goat's hair. The skin of the goat is more useful than that of the sheep.

Goats seem to have more sense than sheep. They like to rove upon hills, are fond of browsing upon wines, and delight in the bark of trees. Among mountains they climb the steeped rocks, and spring from brow to brow. Their young is called a kid; the flesh of kids is esteemed; gloves are made of their skins. Persons of weak constitutions drink the milk of goat.

Goats are very playful; but they sometimes butt against little boys, and knock them down, when they are teazed and pulled by the beard or horns.

The Deer.

Deer shed their horns annually in the spring; if the old ones do not fall off, the animal rubs them gently against the branch of a tree. The new horns are tender; and the deer walk with their heads low lest they should hit them against the branches; when they are fullgrown and hard, the deer rub them against the trees, to clear them of a skin with which they are covered.

The skins of deer are of use for leather, and the horns make good handles for common knives. Rein-deer, in Lapland and Greenland, draw the natives in sledges over the snow with prodigious swiftness.

The Dog.

The dog is gifted with that sagacity, vigilance, and fidelity, which qualify him to be the guard, the companion, and the friend of man; and happy is he who finds a friend as true and faithful as this animal, who will rather die by the side of his master than take a bribe of a stranger to beatray him. No other animal is so much the companion of man as the dog. The dog understands his master by the tone of his voice; nay, even by his looks, he is ready to obey him.

Dogs are very serviceable to man. A dog will conduct a flock of sheep, and will use no roughness but to those which straggle, and then merely to bring them back. The dog is said to be the only animal who always knows his master, and the friends of his family; who distinguishes a stranger as soon as he arrives; who understands his own name, and the voice of the domestics; and who, when he has lost his master, calls for him by cries and lamentations. A dog is the most sagacious animal we have, and the most capable of education. In most dogs the sense of smelling is keen; a dog will hunt his game by the scent; and in following his master, he will stop where the roads cross, try which way the scent is strongest, and then pursue that.

The Cat.

The cat has sharp claws, which she draws back when you caress her; then her foot is as soft as velvet. Cats have less sense than dogs, their attachment is chiefly to the house, but the dog's is to the persons who inhabit it.

Kittens have their eyes closed several days after their birth. The cat, after suckling her young some time, brings

them mice and young birds. Cats hunt by the eye; they lie in wait, and spring upon their prey, which they catch by surprise: then sport with it, and torment the poor animal till they kill it. Cats see best in the gloom. In the strong light, the pupil of the cat's eye is contracted almost to a line; by night it spreads into a large circle.

Cats live in the house, but are not very obedient to the owner; they are self-willed and wayward. Cats love perfumes; they are fond of valerian and majoram. They dislike water, cold, and bad smells; they love to bask in the sun, and to lie on soft beds.

The Lion.

This noble animal has a large head, short round ears, shaggy mane, strong limbs, and a long tail tufted at the extremity. His general colour is tawney, which on the bell inclines to white. From the nose to the tail a full-grown lion will measure eight feet. The lioness is somewhat smaller, and destitute of a mane.

Like other animals, the lion is affected by the influence of climate in a very sensible degree. Under the scorching sun of Africa, where his courage is excited by the heat, he is the most terrible and undaunted of all quadrupeds.

A single lion of the desert will often rush upon a whole caravan, and face his enemies, insensible of fear, to the last gasp. To his keeper he appears to possess no small degree of attachment; and though his passions are strong, and his appetites vehement, he has been tried, and found to be noble in his resentment, magnanimous in his courage, and grateful in his disposition. His roaring is so loud, that it pierces the ear like thunder.

The Bear.

There are several kinds of bears, such as the black bear, the brown bear, and the white bear.

The black bear is a strong powerful animal, covered with black glossy hair, and is very common in North America. It is said to subsist wholly on vegetable food; but some of them, which have been brought into England, have shewn a preference for flesh. They strike with their forefeet like a cat, seldom use their tusks, but hug their assailants so closely, that they almost squeeze them to death. After becoming pretty fat in autumn, these animals retire to their dens, and continue six or seven weeks in total inactivity and abstinence from food.

The white, or Greenland-bear, has a peculiarly long head and neck, and its limbs are of prodigious size and strength; its body frequently measures thirteen feet in length. The white bear lives on fish, seals and the dead bodies of whales.

The Rhinoceros.

The Rhinoceros is the most curious, and, after the elephant, one of the largest quadrupeds. It is more than six feet high and twelve long, and is said to grow fifteen years, and live a hundred. It carries upon its nose a long, strong horn, which is sometimes double, and with this it attacks and throws down the elephant. Its horn is much sought after, as many qualities are attributed to it, as well as to its blood and its very strong skin. It feeds much like the elephant, and is found in the same countries.

---

2. Amphibious Animals.

These animals live by turns on land and in water. The most formidable of them is:

The Crocodile.

This animal is found on the borders of the Nile and other great rivers. There are some monstrous ones in the marshes adjoining the Ganges in the East-Indies. One was taken in the island of Madagascar, more than fifty feet long, and much larger have been seen. The crocodile has short feet, and its body is covered with scales as hard as to resist iron. It will devour both men and animals when it seizen them; it is very artful in obtaining its prey, it hides itself and imitates a plaintive cry, to attract passengers. Hence it is we say, that affected distress is only crocodile's tears.

The Seahorse.

This animal is a large as an ox, with a head something resembling a horse; its skin is an inch thick, and so hard, that a musquet-ball will scarce penetrate it. It is one of the most furious of amphibious creatures and has terrible teeth, with which it attacks the crocodile.

The Ichneumon.

This little animal, which is something less than a cat, devours young crocodiles, and destroys their eggs which it finds in the sand. It is on account of the essential service it renders, in preventing too great an increase of crocodiles, that the ancient people of Egypt have ranked the Ichneumon in the number of their gods.

The Beaver.

The beaver is one of the most remarkable, and at the same time one of the most sagacious animals in providing for its safety and convenience. The beaver is truly an architect. It is more industrious than either the bee or the ant. Beavers build houses upon land, opposite to the current of great rivers, with stakes and cement and that with and art and cleverness, that is astonishing. And yet they have no other instruments for this purpose than their teeth, their feet, and their tails. Their tails, which are flat and large, serve them for a trowel. Their teeth are their saw, and with their feet, they break and soften the clay. Beavers work and live in societies, with a wonderful order and police. They procure them a supply of food at the approach of winter, which they pass, shut up in their cabins. Beaverhair makes fine hats.

---

3. Birds and Insects.

The Condor. This is a vulture, that measures 16 feet from the tip of one wing to that of the other. The head is, like that of other vultures, destitute of feathers. Its plumage is black, with a shining tinge of blue. It is provided with very large claws, and is bold and strong enough to cast down stags etc. In want of other food, it lives upon fish and other maritime animals, which it goes in quest of on the sea-coasts. It is met with in Peru, Chili, and other provinces of South America, where it chiefly chooses its residence on lofty hills, yet sometimes visits the lower regions. The Peruvians are very much afraid of the Condor, as it also sometimes preys upon children

of 5 and 6 years of age. But, by an act of Providence, this destructive bird is very rare. The female lays only sufficient eggs to perpetuate its species, otherwise it would be too noxious an animal.

The Eagle is called the king of birds; it is nor larger than the rest, but it is the fiercest, the most courageous, and the strongest for its size. It is also a very swift flier. There are several species of them. In figure, this bird resembles a parrot; it has a curved bill, short feet, with very strong hooked talons. It has a piercing eye, lives a long time, and is an inhabitant of cold countries. The Eagle chooses the tops of the highest trees, or the cliffs of the steepest rocks, to build its nest in. There are a great many of the birds in the Nort of Scotland, and in the mountains of Switzerland. The largest species of this bird has strength enough to take up a sheep or a child.

The Cassiowary is one of the tallest and largest birds in India. The Cassiowary is remarkable for its long, black, shining feathers, that resemble hair; but, of all birds, the tallest is the Ostrich, common in Africa.

The Ostrich, like the Cassiowary, does not fly; but both are so swift of foot, that it is difficult to keep up with them, even on the fleetest horses. Ostrich-feathers are large and beautiful. We dye them of various colours, and use them for ornament; its down or hair serves to make hats or bonnets. This bird, like many others, will swallow iron, flint, and other hard substances, in order to assist digestion; but they do not digest it, as people have supposed. They say also, erraneously, that the imprudent Ostrich deposits its eggs in the sand, and leaves them to the care of the sun; when it is certain that they sit on them in the night, though they leave them in the day

knowing that the burning heat of the climate is sufficient to hatch them.

The Humming-bird. This bird, so common in America, especially the male, is a masterpiece of nature. It is wonderful, not only in the variety and liveliness of its colours, bot also in the littleness of its body. It is not bigger than a small nut. There is in Canada a species still smaller, called the bird-fly; which is not larger than a great fly. Its flight, however, is extremely rapid. It is so beautiful a bird, that the Indians make ear-rings of it.

The birds of passage go and come according to the seasons.

Quails, for example, pass from Africa to Furope in the spring, and return towards the end of autumn; you may see them traverse the Mediterranean-sea in flocks. They are frequently taken on board a ship, where they alight to rest themselves. As they love a moderate climate, and Africa is too hot in summer, they pass that season i Europe; and as the cold is too sharp here in winter, they then go to Africa. There are also other birds of passage, Wild-Geese and Ducks, Cranes, Woodcocks, Snipes, and many more, whose instinct leads them to select those countries that agree best with them. Some fly in confused flocks; others preserve order, and fly in rows, in order to cut the air better. That which flies first is relieved from time to time by others.

It is imagined that Swallows, who appear in the spring, pass a great part of the winter in Europe; although such as leave us about the end of autumn are frequently caught, in great quantities, on the decks of ships, tired with flying.

It is very singular that all the birds foresee the time to depart, collect themselves together, fly night and day,

and go to the place designed without wandering. Where is the traveller who in so long a journey would not be obliged to inquire his way?

You have taken notice of the structure of a bird's nest. Their architects have no other tools than their beaks and their feet. You see however, how curiously they build their houses, and how carefully they line them, that their callow young may lie soft. What mason could build a swallow's nest, which is constructed of mud, and hangs under the eaves of houses? How wonderful is the care and exactness of all birds in sitting upon their eggs at a sufficient lenght of time to hatch their young; how attentive are they afterwards to feed them, and bring them up! See with what resolution a Hen will defend her chickens from a Dog! Was it a Bull-dog, she would put it to flight.

The birds that live equally by land and by water, have their feet webbed, that is, provided with a membrane spread between their toes, for the purpose of swimming. They are covered with down and feathers, so compact as to keep out the water. — There are birds that are enemies to the day and fly only in the night, as owls. — Of all birds, the Bat is the only that does not lay eggs. But this is rather a flying mouse, being covered with hair, and having the head and body of a mouse. It flies about at dusk, and is called a flittermouse. It suckles its young and brings forth two at a time. There are several species of this animal, which have nothing of the bird but the power of flying.

Nothing is more wonderful than the manner in which the Creator has peopled the universe with animals of all kinds and we may say, that insects, as vile as they may appear, are one of the principal productions of nature.

The greatness and wisdom of God is not more conspicuous than in these little animals.

There is an infinity of insects. The air, the earth, water swarm with them. Some are pleasing to look at, others hideous; some are useful, others hurtful. There are infinitely more invisible than such as we see. Some fly, and others crawl. There is one insect the most remarkable of any, and at the same time the most useful of any. That is the Silk-worm. You know that it is from this we draw that most delicate thread, that composes our finest silks. The silkworm was brought into Europe from the East-Indies, about the year 550; its labour is very curious. At first this insect is only the egg of a butterfly or moth; in the spring the heat hatches it, and it becomes a small worm a caterpillar, which grows very fast and is nourished by the leaves of the mulberry-tree. When this worm has changed its skin four times, its growth is finished; it then spins about itself a cod or pod of silk, in the middle of which it forms a retreat in something like a tender shell or enclosure, in which it shuts itself up; thence it becomes a chrysalis, that is enveloped in a case, and aftervards a moth or butterfly; when come to this state, it pierces its cod and comes out; some days after it lays its eggs, and dies. A single moth will lay more than 500 eggs, which are preserved till the next year. This metamorphosis or change is common to many kinds of insects, as Caterpillars, Bees, and Wasps, which from worms, hatched from eggs, become chrysales, and then flies, or flying insects.

You have no doubt taken notice of the Ant. It gives us an example of industry. Ants will assemble many together to draw a little piece of wood, or a grain of corn to the bottom of their subterraneous granaries. It has been

supposed that they hoard it up in magazines, to feed themselves in winter; but it is known that they remain benumbed, and without eating all this season, heaped up upon one another in an ant-hill.

The Bees. Te industry and labour of the Bees are very remarkable. A hive of bees has been compared to a republic, where each subject labours for the common good, and where all things are kept in good order. There is in all hives the mother-bee, which is called the queen; she is larger, longer and brighter coloured than the rest. This mother lays all the eggs, from which the whole hive of bees are hatched. She is so fruitful, that in the course of a year she will sometimes give life to more than 40,000 bees. The bees have such an attachment to their queen or common parent, that, was she to die, they would disperse or suffer themselves to perish. Wherever she goes, they will follow her. Some men have searched for this queen-bee, and having found it, placed it on their arm, and the whole swarm have there followed it. They will not sting, unless rudely treated or roughly handled. When the hive is too full of bees, the young ones will swarm out and establish themselves in some other place. Bees are very useful on account of the honey and the wax that they collect from flowers and deposit in the honey-combs within the hive.

---

4. Trees and Shrubs etc.

The Banana or Plantain.

The Banana, or Plantain, forms a principal article of food to a great portion of mankind within and near the

tropics, offering its produce indifferently to the inhabitants of equinoctial Asia and America, of tropical Africa, and of the islands of the Atlantic and Pacific Oceans. Wherever the mean heat of the year exceeds 75° of Fahrenheit, the banana is one of the most important and interesting objects for the cultivation of man. All hot countries appear equally to favour the growth of its fruit; and it has even been cultivated in Cuba, in situations where the thermometer descends to 45° of Fahrenheit.

The tree which bears this useful fruit is of considerable size, it rises with an herbaceous stalk, about five or six inches in diameter at the surface of the ground, but tapering upwards to the height of fifteen or twenty feet. The leaves are in a cluster at the top; they are very large, being about six feet long and two feet broad; the middle rib is strong, but the rest of the leaf is tender, and apt to be torn by the wind. The leaves grow with great rapidity after the stalk has attained its proper height. The spike of flowers rises from the centre of the leaves to the height of about four feet. At first the flowers are enclosed in a sheat, but, as they come to maturity, that drops off. The fruit is about an inch in diameter, eight or nine inches long, and bent a little on side. As it ripens it turns yellow; and when ripe, it is filled with a pulp of a luscious sweet taste.

The banana is not known in an uncultivated state. The wildest tribes of South America, who depend upon this fruit for their subsistence, propagate the plant by suckers. Eight or nine months after the sucker has been planted, the banana begins to form its clusters; and the fruit may be collected in the tenth and eleventh months. When the stalk is cut, the fruit of which has ripened, a sprout is put forth, which again bears fruit in three months.

The whole labour of cultivation which is required for a plantation of bananas is to cut the stalks laden with ripe fruit, and to give the plants a slight nourihsment, once or twice a year, by digging round the roots. A spot of a little more than a thounsand square feet will contain from thirty to forty banana plants. A cluster of bananas, produced on a single plant, often contains from one hundred and sixty to one hundred and eighty fruits, and weighs from seventy to eighty pounds. But reckoning the weight of a cluster only at forty pounds, such a plantation would produce more than four thousand pounds of nutritive substance.

The facility with which the banana can be cultivated has doubtless contributed to arrest the progress of improvement in tropical regions. In the new continent civilization first commenced on the mountains, in a soil of inferior fertility. Necessity awakens industry, and industry calls forth the intellectual powers of the human race. When these are developed, man does not sit in a cabin, gathering the fruits of his little patch of bananas, asking no greater luxuries, and proposing no higher ends of life than to eat and to sleep. He subdues to his use all the treasures of the earth by his labour and his skill; and he carries his industry forward to its utmost limits, by the consideration that he has active duties to perform. The idleness of the poor Indian keeps him where he has been for ages, little elevated above the inferior animal, — the industry of the European, under his colder skies, and with a less fertile soil, has surrounded him with all the blessings of society — its comforts, its affections, its virtues, and its intellectual riches.

The Sugar-cane.

Sugar may he properly reckoned a necessary of life. It is of almost universal use throughout the world. The scattered tribes of North America Indians spend the months of spring in their rude encampments, manufacturing sugar out of the juice of the maple; — the five and twenty million inhabitants of the united Kingdom employ, throughout the year, two hundred thousand tons of shipping to export five hundred million pounds of sugar from their colonies.

The sugar-cane must be considered as a native of China, since it has been pretty accurately shown that its cultivation was prosecuted in that empire for two thousand years before sugar was even known in Europe, and for a very long period before other eastern nations became acquainted with its use.

The sugar-cane varies exceedingly in its growth, depending upon the nature of the soil. In new and moist land it sometimes attains the height of twenty feet. It is always propagated from cuttings. The hoeing of a cane-field is a most laborious operation when performed, as it must be, under the rays of a tropical sun. Formerly this task was always effected by hand-labour, but, of late years, where the nature of the ground will admit the employment of a plough, that instrument has been substituted, to the mutual advantage of the planter and his labourers. The planting of canes does not require to be renewed annually; in such a case the utmost number of labourers now employed on a sugar plantation would be wholly inadequate to its performance.

When the canes are fully ripe they are cut close to the ground, and being then divided into convenient lengths,

are tied up in bundles, and conveyed to the mill. The canes, on being passed twice between the cylinders of this mill, have all their juice expressed. This is collected in a cistern, and must be immediately placed under process by heat to prevent its becoming acid. A certain quantity of lime in powder, or of lime-water, is added at this time to promote the separation of the grosser matters contained in the juice; and these being as far as possible removed at a heat just sufficient to cause the impurities to collect together on the surface, the cane liquor is then subjected to a very rapid boiling, in order to evaporate the watery particles, and bring the syrup to such a consistency that it will granulate on cooling.

When the sugar is sufficiently cooled in shallow trays, it is put into the hogsheads in which it is shipped to Europe.

Tea.

The tea-plant is a native of China or Japan, and probably of both. It has been used among the natives of the former country from time immemorial. The Chinese give to the plant the name of *tcha* or *tha*. It is propagated by them from seeds, which are deposited in rows four or five feet asunder; and so uncertain is their vegetation, even in their native climate, that it is found necessary to sow as many as seven or eight seeds in every hole. The ground between each row is always kept free from weeds, and the plants are not allowed to attain a higher growth than admits of the leaves being conveniently gathered. The first crop of leaves is not collected until the third year after sowing; and when the trees are six or seven years old, the produce becomes so inferior that they are removed to make room for a fresh succession.

The flowers of the tea-tree are white, and somewhat resemble the wild rose of our hedges; these flowers are succeeded by soft green berries or pods, containing each from one to three white seeds. The plant will grow in either low or elevated situations, but always thrives best and furnishes leaves of the finest quality when produced in light stony ground.

The leaves are gathered from one to four times during the year, according to the age of the trees. Most commonly there aree thre periods of gathering; the leaves that are earliest gathered, are of the most delicate colour and most aromatic flavour, with the least portion of either fibre or bitterness.

The leaves, as soon as gathered, are put into wide shallow baskets, and placed in the air or wind, or sunshine, during some hours. They are then placed on a flat cast-iron pan, over a stove heated with charcoal; from a half to three quarters of a pound of leaves being operated on at one time. These leaves are stirred quickly about with a kind of brush and are then as quickly swept off the pan into baskets. The next process is that of rolling, which is effected by carefully rubbing them between men's hands; after which they are agaiu put, in larger quantities, on the pan, and subjected anew to heat, but at this time to a lower degree than at first, and just sufficient to dry them effectually without risk of scorching. This effected, the tea is placed on a table and carefully picked over; every unsightly or imperfectly dried leaf that is detected being removed from the rest, in order that the sample may present a more even and a better appearance when offered for sale.

The people of China partake of tea at all their meals, and frequently at other times of the day. They

drink the infusion prepared in the same manner as we employ, but they do not mix with it either sugar or milk.

The Olive.

There is something peculiarly mild and graceful in the appearance of the olive-tree, even apart from its associations. The leaves bear some resemblance to those of the willow, only they are more soft and delicate. The flowers are as delicate as the leaves: they come in little spikes from buds between the leaf-stalks and the spikes. At first they are of a pale yellow; but when they expand their four petals, the insides of them are white, only the centre of the flower yellow.

The wild olive is found indigenous in Syria, Greece, and Africa, on the lower slopes of the Atlas. The cultivated one grows spontaneously in many parts of Syria; and is easily reared in all parts of the shores of the Levant that are not apt to be visited by frosty winds. Where olives abound they give much beauty to the landscape. The beautiful plain of Athens, as seen toward the northwest from mount Hymettus, appears entirely covered with olive-trees. Tuscany, the south of France, and the plains of Spain, are the places of Europe in which the olive was first cultivated. The Turcans were the first who exported olive-oil largely, and thus it has obtained from about Aix, in France.

The proper time for gathering olives for the press is the eve of maturity. If delayed too long, the next crop is prevented, and the tree is productive only in the alternate years. At Aix, where the olive-harvest takes place early in November, it is annual; in Languedoc, Spain, and Italy, where it is delayed till December or January, it is in alternate years. The quality of the oil, also, depends

upon the gathering of the fruit in the first stage of its maturity. It should be carefully plucked by the hand; and the whole harvest completed, if possible, in a day. The oil-mill is simple. The fruit is reduced to a pulp, put into sacks of coarse linen, or feather-grass, and subjected to pressure. The growth of olives and the manufacture of the oil afford a considerable employment to many of the inhabitants of France and of Italy.

Papyrus.

The first manufactured paper of which we have any record, is the celebrated papyrus, made of a species of reed growing in Egypt on the banks of the Nile. According to a passage in Lucan, which is likewise corroborated by other authorities, this paper was first manufactured at Memphis, but it has been a matter of much controversy to fix the precise period of its invention.

The roots of this plant are tortuous, the stem triangular, rising to the height of twenty feet, tapering gradually towards the extremity, which is surmounted by a flowing plume.

Paper was prepared from the inner bark of the stem by dividing it with a kind of needle into thin plates or pellicles, each of them as large as the plant would admit. Of these strata the sheets of paper were composed. The pellicles in the centre were considered as the best; and each plate diminished in value according as it receded from that part. After being thus separated from the reed, the pieces, trimmed and cut smooth at the sides that they might the better meet together, were extended close to and touching each other on a table; upon these other pieces were placed at right angles. In this state the whole

was moistened with the water of the Nile, and while wet was subjected to pressure, being afterwards exposed to the rays of the sun.

The Bread-fruit.

The bread-fruit grows on a large tree, as big and high as our largest apple-trees; it has a spreading head full of branches and dark leaves. The fruit grows on the boughs like apples, it is as big as a penny loaf; it is of a round shape, and has a thick tough rind. When the fruit is ripe, it is yellow and soft, and the taste is sweet and pleasant. The natives of Guam use it for bread. They gather it when full-grown, while it is green and hard; then they bake it in an oven which scorches the rind, and makes it black; but they scrape off the outside black crust, and there remains a tender thin crust, and the inside is soft, tender, and white, like the crumb of a penny loaf. There is neither seed nor stone in the inside, but all of a pure substance, like bread. It must be eaten new, for, if it be kept above twenty-four hours, it grows harsh and choky, but it is very pleasant before it is too stale. This fruit lasts in season eight months in the year, during which the natives eat no other sort of bread kind.

Coffee.

Coffee is the seed contained in a berry, the produce of a moderate-sized tree called the Coffea Arabica, and which has also been named Jasminum Arabicum. This tree grows erect, with a single stem, to the height of from eight to twelve feet, and has long, undivided, slender branches, bending downwards; these are furnished with

evergreen leaves, not unlike those of the bay-tree. The blossoms are white, sitting on short footstalks, and resembling the flower of the jasmine. The fruit which succeeds is a red berry, resembling a cherry, and having a pale, insipid, and somewhat glutinous pulp, inclosing two hard oval seeds, each about the size of an ordinary pea. One side of the seed is convex, while the other is flat, and has a little straight furrow inscribed through its longest dimensions; while growing, the flat sides of the seed are towards each other. These seeds are immediately covered by a cartilaginous membrane which has received the name of parchment.

The trees begin bearing when they are two years old; in their third year they are in full bearing. The aspect of a coffee plantation during the period of flowering, which does not last longer than one or two days, is very interesting. In one night the blossoms expand themselves so profusely as to present the same appearance which has sometimes been witnessed in England when a casual snowstorm at the close of autumn has loaded the trees while still furnished with their full complement of foliage. The seeds are known to be ripe when the berries assume a dark red colour, and if not then gathered will drop from the trees. The planters in Arabia do not pluck the fruit, but place cloths for its reception beneath the trees, which they shake, and the ripened berries drop readily. These are afterwards spread upon mats and exposed to the sun's rays until perfectly dry, when the husk is broken with large heavy rollers, made either of wood or of stone. The coffee thus cleared of its husk is again dried thoroughly in the sun, that it may not be liable to heat when packed for shipment.

Miscellaneous Extracts.

Omar.

Omar, the son of Hassan, had passed seventy-five years in honour and prosperity. The favour of three successive califs had filled his house with gold and silver, and whenever he appeared, the benedictions of the people proclaimed his passage.

Terrestrial happiness is of short continuance. The brightness of the flame is wasting its fuel; the fragrant flower is passing away in its own odours. The vigour of Omar began to fail; the curls of beauty fell from his head; strength departed from his hands, and agility from his feet. He gave back to the calif the keys of trust, and the seals of secrecy, and sought no other pleasure for the remains of life than the converse of the wise, and the gratitude of the good.

The powers of his mind were yet unimpaired. His chamber was filled by visitants, eage to catch the dictates of experience, and officious to pay the tribute of admiration. Caled, the son of the viceroy of Egypt, entered every day early, and retired late. He was beautiful and eloquent. Omar admired his wit and loved his docility.

„Tell me“, said Caled, „thou to whose voice nations have listened, and whose wisdom is known to the extremities of Asia, tell me how I may resemble Omar the prudent. The arts by which you have gained power, and preserved it, are to you no longer necessary or useful; impart to me the secret of your conduct, and teach me the plan upon which your wisdom has built your fortune“.

„Young man“, said Omar, it is of little use to form plans of life. When I took my first survey of the world, in my twentieth year, having considered the various condi-

tions of mankind, in the hour of solitude I said thus to myself, leaning against a cedar which spread its branches over my head: Seventy year are allowed to man; I have yet fifty remaining: ten years I will allot to the attainment of knowledge, and ten I will pass in foreign countries. I shall be learned, and therefore shall be honoured; every city will shout at my arrival, and every student will solicit my friendship. Twenty years thus passed will store my mind with images, which I shall be busy through the rest of my life in combining and comparing. I shall revel in inexhaustible accumulations of intellectual riches; I shall find new pleasures for every moment, and shall never more be weary of myself. I will, however, not deviate too far from the beaten track of life, but will try what can be found in female delicacy. I will marry a wife beautiful as the Hoories, and wise as Zobeide; with her I will live twenty years, in the suburbs of Bagdad, in every pleasure that wealth can purchase, and fancy can invent. I will then retire to a rural dwelling, pass my days in obscurity and contemplation, and lie silently down on the bed of death. Through my life it shall be my settled resolution, that I will never depend upon the smile of princes; that I will never stand exposed to the artifices of courts; I will never pant for public honours, nor disturb my quiet with affairs of state". Such was my scheme of life, which I impressed indelibly on my memory.

The first part of my ensuing time was to be spent in search of knowledge; and I know not how I was diverted from my design. I had no visible impediments without, nor any ungovernable passions within. I regarded knowledge as the highest honour, and most engaging pleasure; yet day stole upon day, and month glided after month, till I found that seven years of the first ten had vanished,

and left nothing behind them. I now postponed my purpose of travelling; for why should I go abroad while so much remained to be learned at home? I immured myself for four years, and studied the laws of the empire. The fame of my skill reached the judges; I was found able to speak upon doubtful questions, and was commanded to stand at the foot-stool of the Calif. I was heard with attention; I was consulted with confidence, and the love of praise fastened on my heart. I still wished to see distant countries, listened with capture to the relations of travellers, and resolved, sometimes, to ask my dimission, that I might feast my eyes with novelty; but my presence was always necessary, and stream of business hurried me along. Sometimes I was afraid lest I should be charged with ingratitude; but I still proposed to travel, and therfore would not confine myself by marriage.

In my fiftieth year, I began to suspect that the time of travelling was past, and thought it best to lay hold of the felicity yet in my power, and indulge myself in domestic pleasures. But at fifty no man easily finds a woman beautiful as the Houries, and wise as Zobeide. I inquired and rejected, consulted and deliberated, till the sixty-second year made me ashamed of gazing upon girls. I have now nothing left but retirement, and for retirement I never found a time, till disease forced me from public employment. Such was my scheme, and such has been its consequence. With an insatiable thirst for knowledge, I trifled away the years improvement; with a restless desire of seeing different countries, I have always resided in the same city; with the highest expectation of connubial felicity, I have lived unmarried, and with unalterable resolutions of contemplative retirement, I am going to die within the walls of Bagdad.

Dr. Johnson.

Comparison of Watches.

When Griselda thought that ther husband had long enough enjoyed his new existence, and that there was danger of his forgetting the taste of sorrow, she changed her tone. One day when he had not returned home exactly at the appointed minute, she received him with a frown, such as would have made even Mars himself recoil, if Mars could have beheld such a frown upon the brow of his Venus.

„Dinner has been kept waiting for you this hour, my dear“.

„I am very sorry for it; but why did you wait, my dear? I am really very sorry I am so late; but (looking at his watch) it is only half-past six by me“.

„It is seven by me“.

They presented their watches to each other; he in an apologetical, she in a reproachful attitude.

„I rather think you are too fast, my dear“, said the gentleman.

„I am very sure you are too slow, my dear“, said the lady.

„My watch never loses a minute in the twenty-four hours“, said he.

„Nor mine a second“, said he.

„I have reason to believe I am right, my love“, said the husband mildly.

„Reason!“ exclaimed the wife, astonished. „What reason can you possibly have to believe you are right? When I tell you I am morally certain you are wrong, my dear“.

„My only reason for doubting it is, that I set my atch by the sun to-day“.

„The sun must be wrong, then", cried the lady, hastily. „You need not laugh; for I know what I am saying. The variation, the declination, must be allowed for, in computing it with the clock. Now, you know perfectly what I mean, though you will not explain it for me, because you are conscious I am in the right".

„Well, my dear, if you are conscious of it, that is sufficient. We will not dispute any more about such a trifle. Are they bringing up dinner?"

„If they know that you are come in; but I am sure I cannot tell whether they do or not". „Pray, my dear Mrs Nettleby", cried the lady, turning to a female friend, and still holding her watch in her hand, „what o'clock is it by you? There is nobody in the world hates disputing about trifles so much as I do; but I own, I do love to convince people that I am in the right". Mrs Nettleby's watch had stopped, — how provoking! Vexed at having no immediate means of convincing people that she was in the right, our heroine consoled herself by proceeding to criminate her husband, not in this particular instance, where he pleaded guilty, but upon the general charge of being always too late for dinner, which he strenuously denied. There is something in this species of reproach, which adwances thus triumphantly from particulars to generals, particularly offensive to every reasonable and susceptible mind; and there is something in general charge of being always late for dinner, which the punctuality of man's nature cannot easily endure, especially if he be hungry. We should humbly advise our female friends to forbear exposing a husband's patience to this trial; or at least, to temper it with much fondness, or else mischief will infallibly ensue.

Miss Edgeworth.

The Captive.

The bird in his cage pursued me into my room; I sat down close by the table, and leaning my head upon my hand, I began to figure to myself the miseries of confinement; I was in a right frame for it, and so I gave full scope to my imagination.

I was going to begin with the millions of my fellow-creatures born to no inheritance but slavery, but finding, however affecting the picture was, that I could not bring it near me, and that the multitude of sad groups in it did but distract me.

I took a single captive, and having first shut him up in his dungeon, I then looked through the twilight of his grated door to take his picture.

I beheld bis body half wasted away with long expectation and confinement, and felt what kind of sickness of the heart it was which arises from hope deferred. Upon looking nearer, I saw him pale and feverish; in thirty years the western breeze had not once fanned his blood; he had seen no sun, no moon, in all that time; nor had the voice of friend or kinsman breathed though his lattice, — his children ....

But here my heart began to bleed, and I was forced to go on with another part of the portrait.

He was sitting upon the ground upon a little straw, in the furthest corner of his dungeon, which was alternately his chair and bed; a little calendar of small sticks were laid at the head, notched all ower with the dismal days and nights he had passed there; he had one of these little sticks in his hand, and with a rusty nail was etching another day of misery to add to the heap. As I darkened the little light he had, he lifted up a hopeless eye toward

the door, then cast it down, shook his head, and then went on with his work of affliction. I heard his chains upon his legs, as he turned his body to lay his stick upon the bundle. He gave a deep sigh; I saw the iron enter his soul; — I burst into tears; — I could not sustain the picture of confinement which my fancy had drawn.

STERNE.

Philosophical Analysis of Dancing.

The sum and substance of the matter seems to me to be only this: — A party of ladies and gentlemen (who elsewhere pass for intelligent and rational beings) assemble at the ball-rom. They soon array themselves in opposing lines. Presently a young lady jumps up from the floor, shakes one foot, and comes down again. Again she springs up, and the other foot quivers. Then she turns round in her place, springs up, and shakes both her feet. Her intelligent partner opposite, performs the same operation. They both rush forward and seize each other's hand, jump up again, shake their feet, and stand still. The next lady and gentleman very rationally and soberly follow the example just set them, jumping, shaking, and turning, and so on to the end, and for no other reason than because black *Scraper* sits in the corner yonder drawing a horse-hair across a catgut.

On Castles in Air.

Alnaschar was a very idle fellow, that never would set his hand to any business during his father's life. When his father died, he left him to the value of a hundred drachmas in Persian money. Alnaschar, in order to make

the best of it, laid it out in glasses, bottles, and the finest earthen ware. These he piled up in a large open basket, and having made choice of a very little shop, placed the basket at his feet, and leaned his back against the wall, in expectation of customers. As he sate in this posture, with his eyes upon the basket, he fell into a most amusing train of thought, and was overheard by one of the neighbours, as he talked to himself in the following manner: „This basket“, says he, „cost me at the wholesale merchant's a hundred drachmas, which is all I have in the world; I quickly make two hundred of it, by selling it in retail. These two hundred drachmas will, in a little while, rise to four hundred, which, of course, will amount in time to four thousand; four thousand drachmas cannot fail of making eight thousand. As soon as by this means I am master of ten thousand, I will lay aside my trade as glassman, and turn jeweller. I shall then deal in diamonds, pearl, and all sorts of rich stones. When I have got together as much wealth as I can well desire, I will make a purchase of the finest house I can find, with lands, slaves, eunuchs and horses. I shall then begin to enjoy myself, and make a noise in the world; I will not, however, stop there, but continue my traffic till i have got together a hundred thousand drachmas. When I have thus made myself master of a hundred thousand drachmas, i shall naturally set myself on the footing of a prince, and will demand the grand vizier's daughter in marriage; after having represented to that minister the information which I have received of the beauty, wit, discretion, and other high qualities which his daughter possessed, I will let him know, at the same time, that it is my intention to make him a present of a thousand pieces of gold, on our marriage day. As soon as i have married the grand vizier's daughter, I

will buy her ten black eunuchs, the youngest and the best that can be got for money. I must aftervards make my father-in-law a visit, with a great train and equipage, and when I am placed at his right hand, which he will do of course, if it be only to honour his daughter, I will give him the thousand pieces of gold which I promised him; and afterwards, to his great surprise, I will present him with another purse of the same value, with some short speech, as, „Sir, you see I am a man of my word, I always give more than I promise“.

When I have brought the princess to my house, I shall take particular care to breed in her a due respect for me, before I give way to my love. To this end I shall confine her to her own apartment, make her a short visit, and talk but little to her. Her women will represent to me, that she is inconsolable, by reason of my undkindness, and beg me with tears to caress her, and let her sit down by me; but I will still remain inexorable. Her mother will then come and bring her daughter to me, as I am seated on my sopha. The daughter, with tears in eyes, will fling herself at my feet, and beg of me to receive her into my favour. Then will I, to imprint in her a thorough veneration for my person, draw up my leg, and spurn her from me with my foot, in such a manner, that she shall fall down several paces from the sopha“.

Alnaschar was entirely swallowed up in this chimerical vision, and could not forbear acting with his foot, what he had in his thoughts; so that unluckily striking his basket of brittle ware, which was the foundation of all his grandeur, he kicked his glasses to a great distance from him into the street, and broke them into ten thousand pieces.

This is a humorous ridicule upon the foolish vanity of building castles in the air, and idly wasting that time, in empty flattering schemes, which might have been usefully employed in attending to our own business.

(GUARDIAN).

Absence of mind.

A man is absent, either because he thinks of something else or because he thinks of nothing at all. The latter is too innocent a creature to be taken notice of; but the distractions of the former may, perhaps, be generally accounted for from one of these reasons:

Either his mind is wholly fixed on some particular science or taken up with some violent passion, such as anger, fear, or love, which ties the mind to some distant object; or, lastly, these distractions proceed from a certain vivacity and fickleness in a mans temper, which, while it raises up infinite numbers of ideas in the mind, is continually pushing it on, without allowing it to rest on any particular image.

Mr *La Bruyére* has given us the character of an absent man, with a great deal of humour, which he has pushed to an agreeable extravagance.

Menalcas (says that excellent author) comes down in a morning, opens his door to go out, but shuts it again, because he perceives that he has his nightcap on; and examining himself further, finds that he is but half-shaved, that she has stuck his sword on the right side, that his stockings are about his heels, and that his shirt is over his breeches. When he is dressed he goes to court, comes into the drawing-room, and walking bolt-upright under a branch of candle-sticks, his wig is caught up by one of

them, and hangs dangling in the air. All the courtiers fall a laughing, but *Menalcas* laughs louder than any of them, and looks about for the person that is the jest of the company. Coming down to the court-gate he finds a coach, which taking for his own, he whips into it! and the coachman drives off, not doubting but he carries his master. As soon as he stops, *Menalcas* throws himself out of the coach, crosses the court, ascends the staircase and runs through all the chambers with the greatest familiarity, reposes himself on a couch, and fancies himself at home. The master of the house at last comes in; *Menalcas* rises to receive him, and desires him to sit down; he talks, muses, and then talks again. The gentleman of the house is tired and amazed; *Menalcas* is no less so, but is every moment in hopes that his impertinent guest will at last end his tedious visit. Night comes on, when *Menalcas* is hardly undeceived.

When he is playing at backgammon, he calls for a full glass of wine and water; it is his turn to throw, he has the box in one hand and his glass in the other, and being extremely dry, and unwilling to lose time, he swallows down both the dice, and at the same time throws his wine into the tables. — He writes a letter and flings the sand into the inkbottle; he writes a second, and mistakes the superscription; a nobleman receives one of them, and upon opening it, reads as follows: „I would have you, honest *Jack*, immediately upon the receipt of this, take in hay enough to serve me the winter". His farmer receives the other, and is amazed to see in it: „My Lord, I received your Grace's commands with an entire submission to . . . ." — If he is at an entertainmeet you may see the pieces of bread continually multiplying round his plate; it is true the rest of the company want it, as well as their knives

and forks, which *Menalcas* does not let them keep long. — Sometimes in a morning he puts his whole family in a hurry, and at last goes out without being able to stay for his coach or dinner; and for that day you may see him in every part of the town except the very place where he had appointed to be upon business of importance. — You would ôften take him for every thing that he is not; for a fellow quite stupid, for he hears nothing; for a fool, for he talks to himself, and has a hundred grimaces and motions with his head, which are altogether involuntary; for a proud man, for he looks full upon you, and takes no notice of your saluting him; the truth of it is, his eyes are open, but he makes no use of them, and neither sees you, nor any man, nor any thing else. — He came once from his country-seat, and his own footmen undertook to rob him, and succeeded; they held a flambeau to his throat, and bid him deliver his purse; he did so, and coming home told his friends he had been robbed; they desired him to know the particulars: „ask my servants", says *Menalcas*, „for they were with me".

The Age of Chivalry.

Beetween the ages af Charlemagne and that of the Crusades, a revolution took place among the Spaniards, Normans, and French, whieh gradually extended itself to the rest of Europe. The service of the infantry was degraded to the plebeians; the cavalry formed the strength of the armies; and the honourable name of Miles, or soldier, was confined solely to the gentlemen, who served on horseback, and who were invested with the character of knighthood.

The dukes and counts, who had usurped the rights of sovereignty, divided the provinces among their faithful barons, the barons distributed among their vassals the fiefs, or benefices, of their jurisdiction; and these military tenants composed the noble or equestrian order, which disdained to conceive the peasants, or burghers, as of the same species as themselves. The dignity of thêir birth was preserved by pure and equal alliances; their sons, alone, who could produce four quarters, or lines of ancestry, without spot or reproach, might legally pretend to the honour of knighthood; but a valiant plebeian was sometimes enriched and ennobled by the sword, and became the father of a new race. A single knight could impart, according to his judgment, the character which he received, and the warlike sovereign of Europe derived more glory from this personal distinction, than from the lustre of their diadem.

This ceremony was, in its origin, simple and profane; the candidate, after some previous trial, was invested with his sword and spear; and his cheek or shoulder was touched with a slight blow, as an emblem of the last affront which was lawful for him to endure. But superstition mingled in every public and private action of life: in the holy wars it sanctified the profession of arms, and the order of chivalry was assimilated, in its rights and privileges, to the sacred order of priesthood. As the champion of God and the ladies, the knight devoted himself to the truth; to maintain right; to protect distress; to practise courtesy; to despise the allurements of ease and safety; and to vindicate, in every perilous adventure, the honour of knighthood.

The benefits of this institution, to refine the temper of barbarians, and to infuse some principles of faith, jus-

tice and humanity, were strongly felt, and have been often observed. The asperity of national prejudice was softened, and the community of religion and arms spread a similar colour and generous emulation over the face of Christendom. Abroad, in enterprise and pilgrimage — at home, in martial exercise — the warriors of every country were perpetually associated, and impartial taste must prefer a gothic tournament to the Olympic games of classic antiquity. Instead of the naked spectacles, which corrupted the manners of the Greeks, and banished from the stadium the virgins and matrons, the pompous decoration of the lists was crowned with the presence of chaste and high-born beauty, from whose hands the conqueror received the prize of his dexterity and courage. GIBBON.

The folly of disputing upon Trifles.

One morning *Griselda* and her husband were present, while *Emma* was busy showing some poor children how to plait straw for hats.

„Next summer, my dear, when we are settled at home, I hope you will encourage some manufacture of this kind among our tenants", said Mr *Bolingbroke* to his lady.

„I have no genius for teaching manufactures of this sort", replied M:rs *Bolingbroke* scornfully. Her husband urged the matter no further. A few minutes afterwards, he drew out a straw from a bundle, which one of the children held.

„This is a fine straw", said he, carelessly.

„Fine straw", cried M:rs *Bolingbroke:* „No, that is very coarse; this", continued she, pulling one from another bundle, „this is fine straw if you please".

„I think mine is the finest", said M:r *Bolingbroke.*

„Then you must be blind, M:r *Bolingbroke*", cried the lady eagerly comparing them.

„Well my dear", said he, laughing, „We will not dispute about straws".

„No, indeed", said she, „But I observe, whenever you know you are in the wrong, M:r *Bolingbroke,* you say, we will not dispute, my dear: now pray look at these straws, M:rs *Grandby,* you that have eyes, which is the finest?"

„I will draw lots", said *Emma,* taking one playfully from M:rs *Bolingbroke;* „for it seems to me there is little or no difference between them".

„No difference? Oh, my der *Emma!*" said M:rs *Bolingbroke.*

„My dear *Griselda!*" cried her husband, taking the other straw from her, and blowing it away, „indeed it is not worth disputing about; this is too childish".

„Childish?" repeated she looking after the straw, as it floated down the wind; „I see nothing childish in being in the right; your raising your voice in that manner never convinces me. Jupiter is always in the wrong, you know, when he has recourse to his thunder".

„Thunder, my dear *Griselda,* about a straw! Well, when women are determined to dispute, it is wonderful how ingenious they are in finding subjects. I give you joy, my dear, of having attained the perfection of the art: you can now litterally dispute about straws".

Miss Edgeworth.

Awkwardness in Company.

When an awkward fellow first comes into a room, he attempts to bow; and his sword, if he wears one, gets

between his legs, and nearly throws him down. Confused and ashamed, he stumbles to the upper end of the room, and seats himself in the very place where he should not. He there begins playing with his hat, which he presently drops; and, recovering his hat, he lets fall his cane; and, in picking up his cane, down goes his hat again. Thus, 'tis a considerable time before he is adjusted.

When his tea or coffee is handed to him, he spreads his handkerchief upon his knees, scalds his mouth, drops either the cup or saucer, and spills the tea or coffee in his lap. At dinner, he seats himself upon the edge of the chair, at so great a distance from the table, that he frequently drops his meat between his plate and his mouth; he holds his knife, fork, and spoon, differently from other people, eats with his knife, to the manifest danger of his mouth, and picks his teeth with his fork.

If he is to carve, he cannot hit the joint; but, in labouring to cut through the bone, splashes the sauce over every body's clothes. He generally daubs himself all over; his elbows are in the next person's plate; and he is up to the knuckles in soup and grease. If he drinks, 'tis with his mouth full, interrupting the whole company with — „To your good health, Sir!“ and „my service to you!“ perhaps coughs in his glass, and besprinkles the whole table.

He addresses the company by improper titles, as, *Sir* for *my Lord;* mistakes one name for another; and tells you of M:r What-d'ye-call-him, or You know-who, M:rs *Thingum*, What's her name, or How-d'ye-call-her. He begins a story; but, not being able to finish it, breaks off in the middle, with — „I've forgot the rest“.

The Slave-Trade.

The most atrocious oppression that ever men exercised on their fellow-creatures, is undoubtedly the slave-trade, which, against all principles of humanity, is carried on with the poor Negroes of Africa. The Europeans, who made themselves masters of the greatest part of America and the West-Indies, continually want workmen for their mines and plantations, as the natives are supposed to be deficient both in number and strength of body, required for the cultivation of those immense tracts of land. Many ships therefore are annually sent to the western coasts of Africa, and especially to that of Guinea, to purchase the poor Negroes, like droves of cattle, on the public slave-markets, to which those unhappy victims are driven in herds, after having been snatched from their families either by force or by art and promises.

Those ships are real dungeons to the slaves, who must lie chained in places of about two feet and a half in height, and so close, that the poor creatures can hardly move; only now and then they are permitted to enjoy the air upon deck. Many of them voluntarily perish with hunger, to put an end to their misery; but a far greater number is swept off by epidemical diseases, which very often break out, from the hot climate and the bad air that naturally reigns in these miserable dungeons. When the ship arrives at the place she was bound to, the captain gives public notice of his arrival, and sells his slaves to the planters or their brokers. The purchased slaves are then driven to the different plantations, where their destiny depends on the humanity or brutality of their new masters.

The worthy M:r *Wilberforce,* who in every session of parliament, for many years together, nobly and firmly

stood up for the cause of humanity, moving for the abolishment of this detestable trade, at last carried his point; and notwithstanding every reiterated opposition from mean and barbarous selfinterest, the infamous slave-trade is at last, to this gentleman's eternal honour, abolished throughout the British dominions.

Paternal Love.

Captain R. being taken prisoner by the Indians at a battle in North-America, was carried to their town to be sacrificed in the usual barbarous manner. He was tied to a stake, and on the verge of the most cruel tortures, when an old Indian of authority starting up reprieved him from death, and took him for a slave. His treatment was humane and his servitude tolerable. A year and a half passed in this manner, when an engagement happened between the English and Indians. The old man taking the Captain to an eminence, addressed him as follows: „My friend, you see the men of your country are going to attack us. You have lived with me a year and a half; you came to me totally ignorant; but I have made a man of you. I have taught you to build canoes, to kill beaver, to hunt, and to scalp your enemy. Are you not obliged to me?“ The Captain expressing his gratitude, the Indian asked him: „Have you a father?“ „I believe he is living“, replied the Captain. — „Poor man! I pity him. Know, I was once father! My son fell at my side, fell gloriously covered with wounds; — but I revenged his death; I scalped and then killed his enemy“. Making here a pause, he proceeded: „Behold that sun! with what a brightness it shines to you! Since that day a cloud has darkened all its radiance in my eyes. — See that tree, which blossoms

so fair for you; to me it has lost all its beauty. — Go — return to your father! Let the sun shine with all its brightness for him; and the tree appear in all its beauty!".

The Will; a Grecian Story.

Athenodorus lived at *Athens.* He punctually discharged his duties of a good citizen. His fortune was below mediocrity. A small patrimony had scarcely sufficed for the expenses of his education. His fidelity to his friends, his tenderness to his parents, his taste for the sciences, his genius and strict integrity, merited and acquired him the love and respect of his fellow-citizens. While young he had given salutary counsels to his country, and had served it with distinction in its wars. The different sects of philosophers contended amongst themselves for the honour of having him for a disciple. Athenodorus refused to make a choice. Perhaps he was deterred by their perpetual disputes; it may be he was afraid, that by joining one sect he would give offence to the rest; or perhaps he was contented to conduct himself through life like a true philosopher, without being ambitious of the title. The wealthiest citizens of Athens were his friends. They were in vain desirous of making him amends for the injustice of fortune; Philocles was the only person from whom he would receive the smallest favour, even when struggling with extreme penury.

Monimia, a young Athenian, indigent, but beautiful, gentle, modest and virtuous, touched his heart, and she was equally charmed with Athenodorus. The horrors of poverty did not terrify them; their souls were mingled, and they determined to join their hands. Content with little, honest industry supplied all their wants. They found a

thousand pleasing means of rendering their burden more light, and they mutually aided each other in supporting it. The current of their days glided unruffled on in the bosom of innocence and peace; they were happy, and a happiness so pure would never have suffered abatement; but death, cruel death! snatched *Athenodorus* from the arms of his inconsolable wife. He left her as a pledge of love, a daughter too young as yet to be sensible of her misfortune; and for a jointure — a Will.

Monimia, her head covered with a veil which hardly concealed the excess of her grief, holding her daughter in one hand, and the will of her departed husband in the other, was conducted before the Assembly of the *Areopagus*, in the presence of a multitude of citizens, anxious to hear read the will of a philosopher, who had nothing to bequeath. They opened it and found therein these words: „I demise to *Philocles,* the dearest of my friends, my wife and dughter, and desire he may marry the one and educate and portion the other". So singular a will, a legacy so little calculated to enrich the legatee, occasioned many pointed pleasantries. The Athenians, vivacious and satirical, exercised that poignant wit so peculiar to them, in ridiculing the memory of Athenodorus. But their mirth was interrupted by the arrival of *Philocles,* who, eagerly breaking through the crowd, presented himself to the judges, his temples crowned with flowers, and bearing in his hand the cup of libation.

„O, Athenians", cried he, penetrated with grief for the death of *Athenodorus.* „I went to his tomb; I ornamented it with those funeral gifts, with which we decorate the sepulchres of those who are immaturely torn from us. In the fulness of my sorrow, prostrate on the tomb of my friend, I bathed it with my tears; I uttered groans and

sighs; all the faculties of my soul were suspended; nay, there were some moments, when I imagined that my spirit was going to follow that of him whom I lamented. — Suddenly, I heard a secret voice at the bottom of my heart, which said to me: is it by cries, groans, tears and unavailing superfluous sorrow thou meanest to honour the ashes of thy friend! *Athenodorus* was benign; he feared the Gods, avoided the wicked, shunned evil and acted uprightly. His soul at this moment actually enjoys the purest pleasures at Elysium. And thinkest thou that in those mansions of unclouded bliss his gentle spirit can feel a wish to disturb the quiet of his friend? Dost thou imagine that he requires thee to follow him into the grave! Did he not leave thee some duties to fulfil? Watch over his disconsolate widow; be a father to his orphan daughter; cherish and love those, whom, while on earth, he cherished and loved! Imitate him and perpetuate the remembrance of his virtues by practising them! Thus wilt thou fulfil the real intentions of *Athenodorus*'.

These words revived my sinking spirits; I felt myself reanimated. Arising with precipitation and in a kind of ecstasy, I caried away the funeral gifts which shaded the tomb of Athenodorus; I have covered it with flowers, I have ornamented my head with them; I have replenished my cup with sparkling wine; I have made the usual libation. I know, O Athenians! the contents of Athenodorus' will; I will obey his last commands". Then approaching *Monimia* and her daughter, and embracing them tenderly: „wife of my friend, cried he, thou shalt be mine. I have one daughter, the fruit of a former marriage; thy daughter shall be reared with her, and I will make no distinction between them. I mean not, o *Monimia!* to endeavour to make you forget your former husband; imprinted on our hearts in charac-

ters not to be effaced, we will always preserve a sweet and tender remembrance of him. His fidelity to his friends, his tenderness to his family, his love for his country, his patience, his courage shall be the constant themes of our conversations and the object of our admiration. We will never forget his virtues; we will endeavour to imitate them, and leave them as precedents to those, who shall survive us".

The words of *Philocles* moved the hearts of the Athenians, who only replied by acclamations. That volatile people, to whom it was only necessary to point out the path of rectitude, to engage them to pursue it, heaped praises on *Philocles*, and conducted him to his house with every demonstration of joy. *Philocles* religiously observed his promise; he married Monimia and made her happy; he spared no expense on the education of the daughter of Athenodorus; and when she had attained her sixteenth year, he assigned her a portion, and left her at liberty in the choice of an husband.

The Hermit.

A hermit dwelt in a cave near the summit of a lofty mountain, from whence he surveyed a large extent both of sea and land. He sat one evening, contemplating with pleasure the various objects that lay before him. The woods were dressed in the brightest verdure, the thickets adorned with the gayest blossoms; the birds caroled beneath the branches, the lambs frolicked around the meads, the peasant whistled at his team, and the ships, moved by gentle gales, were returning into their harbours. The arrival of spring had enlivened the whole scene; and every object yielded a display either of beauty or of happiness.

On a sudden arose a violent storm; the winds mustered all their fury, and whole forests of oak lay scattered on the ground. Darkness succeeded; hailstones and rain were poured down in cataracts, and lightning and thunder added horror to the gloom. And now the sea, piled up in mountains, bore aloft the largest vessels, while the uproar of its waves drowned the shrieks of the wretched mariners. When the tempest had exhausted its fury, it was instantly followed by the shock of an earth-quake. The poor inhabitants of the neighbouring villages flocked to our hermit's cave fully convinced that his known sanctity would protect them in their distress. They were not a little surprised at the profound tranquillity which appeared in his countenance. My friends, said he, be not dismayed. Terrible to me, as to you, would have been this war of elements; but I have meditated with attention on the various words of Providence, and rest secure that his goodness is equal to his powers.

A fearful Adventure.

(P. L. *Courier's* letters on *Calabria* to his female cousin).

„I was one day travelling in *Calabria*. It is a country of wicked people, who, I believe, have no great liking to anybody, and are particularly ill disposed towards the French. To tell you why would be a long affair. It is enough that they hate us to death, and that the unhappy being who should chance to fall into their hands would not pass his time in the most agreeable manner. I had for my companion a fine young fellow. I do not say this to interest you — but because it is the truth. In these mountains the roads are precipices, and our horses got on with the greatest difficulty. My comrade going first,

a track, which appeared to him more practicable and shorter than the regular path, led us astray. It was my fault. Ought I to have trusted to a head of twenty years? We sought our way out of the wood while it was yet light, but the more we looked for the path the farther we were off it. It was a very black night, when we came close upon a very black house. We went in, and not without suspicion. But what was to be done? There we found a whole family of charcoal-burners at table. At the first word they invited us to join them. My young man did not stop for much ceremony. In a minute or two we were eating and drinking in right earnest — he at least; — for my own part I could not help glancing about at the place and the people. Our host, indeed, looked like charcoal-burners; but the — house! — you would have taken it for an arsenal. There was nothing to be seen but muskets, pistols, sabres, knives, cutlasses. Everything displeased me, and I saw that I was in no favour myself. My comrade, on the contrary, was soon one of the family. He laughed, he chatted with them; and with an imprudence which I ought to have prevented, he at once said where we came from, where we were going, that we were Frenchmen. Think of our situation! Here we were amongst our mortal enemies, alone, benighted, far from all human aid. That nothing might be omitted that could tend to destroy us, he must play the rich man forsooth, promising these folks to pay them well for their hospitality; and then he must prate about his portmanteau, earnestly beseeching them to take great care of it, and put it at the head of his bed, for he wanted no other pillow. Ah, youth, youth, how you are to be pitied! Cousin, they might have thought we carried the diamonds of the crown; the treasure in his

portmanteau which gave him such anxiety consisted of the letters of his mistress".

„Supper ended, they left us. Our hosts slept below; we on the story where we had been eating. In a sort of platform raised seven or eight feet, where we were to mount by a ladder, was the bed that awaited us — a nest into which we had to introduce ourselves, by jumping over barrels filled with provisions for all the year. My comrade seized upon the bed above, and was soon fast asleep; with his head upon the precious portmanteau. I was determined to keep awake, so I made a good fire, and sat myself down. The night was almost passed over tranquilly enough, and I was beginning to be comfortable, when, just at the time when it appeared to me that day was about to break, I heard our host and his wife talking and disputing below me; — and putting my ear into the chimney which communicated with the lower room, I perfectly distinguished these exact words of the husband: — 'Well, well, let us see; must we kill them both?' To which the wife replied: 'Yes', and I heard no more".

„How shall I tell you the rest? I could scarcely breathe; my whole body was as cold as marble; to have seen me, you could not have told whether I was dead or alive. Heavens! when I yet think upon it! We two were almost without arms; — against us were twelve or fifteen who had plenty of weapons. And then my comrade dead of sleep and fatigue! To call him up, to make a noise, was more than I dared: — to escape alone was an impossibility. The window was not very high — but under it were two great dogs howling like wolves. Imagine if you can the distress I was in! At the end of a quarter of an hour, which seemed an age, I heard some one on the staircase, and through the chink of the door I saw the old

man, with a lamp in one hand and one of his great knives in the other. He mounted, his wife after him; I was behind the door. He opened it, but before he came in he put down the lamp, which his wife took up, and coming in with his feet naked, she being behind him said in a smothered voice, hiding the light partially with her fingers: Gently, go gently! When he reached the ladder, he mounted, his knife between his teeth; and going to the head of the bed where that poor young man lay with his throat uncovered, with one hand he took his knife, and with the other — ah, my cousin — he seized a *ham* which hung from the roof, cut a slice, and retired as he had come in. The door is re-shut, the light vanishes, and I am left alone to my reflections".

„When the day appeared, all the family with a great noise came to rouse us, as we had desired. They brought us plenty to eat — they served us a very proper breakfast, a capital breakfast, I assure you. Two capons formed part of it, of which, said the hostess, you must eat one, and carry away the other. When I saw the capons, I at once comprehended the meaning of those terrible words — *Must we kill them both!*"

Portuguese Robinson Crusoe, Diego Alvarez.

He was wrecked upon the shoals on the north of the bar of *Bahia.* Part of the crew were lost; others escaped this death to suffer one more dreadful; the natives seized and eat them. *Diego* saw there was no other possible chance of saving his life, than by making himself as useful as possible to these cannibals. He therefore exerted himself in recovering things from the wreck, and by these exertions succeeded in conciliating their favour.

Among other things he was fortunate enough to get on shore some barrels of powder, and a musket, which he put in order at his first leisure after his masters were returned to their village; and one day, when the opportunity was favourable, brought down a bird before them. The women and children shouted *Caramuru! Caramuru!* which signified „a man of fire“, and they cried out that he would destroy them; but he gave to understand to the men, whose astonishment had less of fear mingled with it, that he would go with them to war, and kill their enemies. Caramuru was the name wich from thence-forward he was known by. They marched against the *Tapuyas;* the fame of this dreadful engine went before them, and the Tapuyas fled. From a slave *Caramuru* became a sovereign. The chiefs of the savages thought themselves happy, if he would accept their daughters to be his wives; he fixed his abode upon the spot where *Villa Velha* was afterwards erected, and soon saw as numerous a progeny as an old patriarch's rising round him. The best families in Bahia trace their origin to him.

(Southey's History of *Brazil).*

The Soldiers Dog.

A common soldier in the Italian regiment of the *Veliti,* of the guards had, when at *Milan,* a dog that was much attached to him, following him to all his various military duties, invariably mounting guard with him, and sharing his sentry-box whenever he stood sentry at the gate of the vice-regal palace.

In 1812, at the time of the disastrous Rusian campaign, among the numerous regiments composing the fine Italian army that marched with the viceroy of *Italy, Eugène Beauharnais,* went the *Veliti,* and with them the

master of the dog, *Tofino*, who was alreadly well-known to the soldiers, marched after his master and, crossing the *Alps* and traversing a great portion of the European continent (having been present at several battles where the *Veliti* were engaged), finally arrived at *Moscow*. When the armies of *Napoleon* were obliged to withdraw from that capital in flames, *Tofino* still followed his master, and went through all the horrors of that memorable retreat. He was at the murderous battle of *Malojaroshlewitz*, where the Italians behaved gallantly and suffered great loss. The viceroy's *Veliti*, though they had suffered tremendously, had still the consistence and appearance of a regiment when they reached the *Berezina;* but on the fatal passage of that river, where so many thousands perished, they lost more than half of their remaining men, and the master of poor *Tofino* was among the number. After that passage there was no order preserved in the retreat; the fragments, and all went on in fearful confusion. *Tofino,* however, who had crossed the river in safety, and had lingered some time on the bank, barking and moaning as though he missed somebody, was soon after seen trotting after some of the *Veliti;* and so he continued to be seen day after day and week after week keeping up with the retreating soldiery, and always close to those who wore the uniform of his unfortunate master. The circumstance naturally made an impression on the men; and some of his master's comrades, in the midst of their own miseries and privations, attended to the wants of the dog who showed such fidelity to the regiment. But in spite of these cares and their caresses, *Tofino* would never exclusively attach himself to any one man; on the contrary, he always looked out for the greatest number of the *Veliti,* and where they went he followed, regardless of

the individuals who would have retained him by their particular kindness. In this manner from *Moscow* he reached *Wilna*, then traversing the rest of *Lithuania* and *Poland*, the kingdom of *Prussia*, a part of *Saxony*, the states of the Confederacy of the *Rhine*, *Bavaria*, the *Tyrol*, and the *Alps* — in short, after having performed a journey of more than two thousand five hundred English miles, *Tofino* again entered *Milan* in the summer of 1813, in the rear of a small body of the *Veliti*. How this poor Italian dog had travelled through regions and swum over freezing rivers, where the very horses of the country had died, was a marvel to all who witnessed the tragical retreat.

As soon as he was within the walls of *Milan*, *Tofino* went straight to the barracks which the *Veliti* had occupied, and after waiting there some time, he trotted to the sentry-box by the palace-gate, where he had so often mounted guard with his master, and he never more moved a hundred yards from it. The first two or three days he was heard to howl and moan, but this sad mood passed, and he occupied his corner in the sentry-box in silence. The interesting anecdote reached the ears of the viceroy *Beauharnais*, who ordered that poor *Tofino* should be kindly treated and well fed, and considered as a pensioner of the state. But there was no need for these orders — the whole army, the whole population of *Milan* regarded the dog almost as a sacred animal, and were accustomed to show him to all strangers as one of the wonders and ornaments of the city.

In 1814, when the French were driven out of Italy, *Tofino* fell, with all *Lombardy* and the states of *Venice*, into the power of the Austrians, who (whatever they did with the human beings that returned to their yoke) treated the dog as kindly as ever; he still occupied his

corner of the sentry-box, and was as feasted and pointed out as heretofore. *Tofino* lived several months under the regiment of the house of Austria, and then died full of honours and deeply regretted by the *Milanese*. *Tofino* had nothing striking in his outward appearance — he could not even pretend to purity of blood or descent, for he was a mongrel — rough-haired, clumsily made, and about the size of our common breed of terriers.

Old English Manners.

The English are serious, like the Germans, lovers of show, liking to be followed wherever they go by whole troops of servants, who wear their master's arms in silver, fastened to the left arms, and are not undeservedly ridicule for wearing tails hanging down their backs. They excel in dancing and music, for they are active and lively, though of a thicker make than the French; they are good sailors and better pirates; cunning, treacherous, and thievish. Above three hundred are said to be hanged annually in London; beheading with them is less infamous than hanging. Tey are powerful in the field, successful against their enemies, — impatient of anything like slavery, — vastly fond of great noises that fill the ear, such as the firing of cannon, drums, and the ringing of bells; so that it is common for a number of them, that have got a glass in their heads, to go into some belfry, and ring the bells for hours together, for the sake of exercise. If they see a foreigner very well made, or particularly handsome, they will say: „It is a pity he is not an Englishman".

S:t Makarieff's Fair.

The city of *Nijnei Novgorod* is very celebrated in the annals of Russia, and still preserves some antiqui-

ties. The fair held there, known by the name of S:t Makarieff's fair, because it originally terminated on the anniversary of the festival of this saint, is, according to the general opinion, the most numerously attended of any in Europe. Formerly it was held at a short distance from town on the banks of the *Wolga*, and on the estate of a nobleman of the country. It is asserted that the magazines and other buildings for the fair, which produced a considerable revenue to the proprietor, were intentionally set on fire and entirely consumed, and that the nobleman was prevented from rebuilding them. The Emperor *Alexander* then ordered an edifice to be built exclusively for this object, which should unite solidity with convenience, and offer such advantages as should invite merchants to concur and increase the revenues of the crown.

It cannot be doubted that both the fair and the town have gained much by the construction of this new building; the former on account of the great accommodations which it affords to merchants, who can with more facility and economy convey their goods by water; and the latter by the visible increase of population, and the wealth which it diffuses

The most important commerce is carried on by the Russians and the *Boukharees*, who bring manufactured goods in silk, cotton, cashmere-shawls (some of which sell as high as 6,000 *Roubles)*, turquoises, and *lapis lazuli*, saltpetre, dried fruits, and various other things, and export, in return, sugar, coffee, cloths, arms and articles in leather and iron, the greatest part of which come from the celebrated manufactories of *Toula*. The *Boukharees* travel in caravans, and perform part of their way by the *Wolga*, their voyage being rendered at present more ex-

peditious by the steamboats that navigate it. The greatest number of Russian merchants come from *Moscow*, among whom figure also some French *marchands des nouveautés*, who, though they only sell by retail, obtain great profits. The *Armenians* are not very numerous, their commerce being principally carried on in *Georgia*. I have likewise seen Turks and Greeks, whose principal traffic is in otta of roses, for which they never receive any merchandise in return.

In Russia the consumption of tea is very considerable, and, consequently, an article much in demand at this fair. One merchant alone, who had just arrived with his caravan from the frontiers of China, had this year on sale teas to the value of 3,000,000 of roubles. This man, who came always accompanied by his young wife, a lady possessing many personal attractions, yearly performed a journey to China at the head of his caravans. One day we met this lady at a shop buying four shawls, for which she paid 12,000 roubles. We were surprised at seeing that a woman, who scarcely frequented society for twenty days in the year (most of her time being spent in travelling), should waste so much money in mere articles of luxury; but she explained the riddle to us, when she noticed our surprise, by saying in a very graceful manner, that „as her husband liked to see her dressed in the European fashion, she bought those articles to wear them in their journey through the deserts, her only happiness consisting in pleasing him".

The *Boukharee Tartars* are generally of a noble appearance, dress well, and are naturally peaceful and industrious. They are subject to an independent *Khan*, who resides at *Boukharia*, a city not far from *Samarcand*, the district of which they must cross to reach the frontiers of

Russia, though not without danger. This they sometimes elude by partial treaties with the armed hordes of *Kirguisses,* who protect them against their idle and rapacious neighbours. The *Boukharees* to their habits of industry join a great desire for information.

The number of merchants assembled this year (1819) at the fair was from 130,000 to 140,000; a multitude which naturally presented a great variety of costumes and countenances. Here was seen the Russian merchant, wrapped up in his blue caftan, beside his wife, arrayed in the national dress, and her hair adorned with a profusion of pearls; there the Persians and the Armenians, with their high caps of curly goat skin, and double hanging sleeves. Farther on, the Tartar of *Boukharia,* and that of *Kasan,* and of *Mongolia;* whilst the Turk paced up and down with his usual indolence and slow gait, as if afraid the ground would give way beneath his steps. The European merchant, whose dress appeared no less singular in the eyes of the former, than theirs did in ours, occupied a prominent station . . . . .

In the evening the fair is transformed into a great *Tivoli*, where a theatre, rope-dancers, Russian swings, jugglers, learned quadrupeds, sea-monsters, and many other amusing objects are seen, and engage the attention of the delighted multitude. At the same time, the higher classes of society have their brilliant assemblies, at which the most distinguished families of the country attend . . . .

The fair ends at present on the 10:th or 15:th of August, three weeks after *S:t Makarieff's* day, when a great number of boats are immediately loaded, and re-descend the *Wolga* with the *Boukharees* and other *Tartars, Armenians* etc., who as they approach *Astracan,* which is

150 leagues from *Nijnej Novgorod,* soon disperse in different directions — — — — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — — — — — — — —

(Narrative of Don Juan van Halen).

Manner of making war amongst the American savages, and treatment of their prisoners.

The maxims by which they regulate their military operations, though extremely different from those which take place among more civilized and populous nations, are well suited to their own political state and the nature of the country in which they act. They never take the field in numerous bodies, as it would require a greater effort of foresight and industry, than is usual among savages, to provide for their subsistence during a march of some hundred miles through dreary forests, or during a long voyage upon their lakes and rivers. Their armies are not encumbered with baggage or military stores. Each warrior, besides his arms, carries a mat and a small bag of pounded maize, and with these is completely equipped for any service. While at a distance from the enemies' frontier, they disperse through the woods, and support themselves with the game which they kill, or fish which they catch. As they approach nearer to the territories of the nation which they intend to attack, they collect their troops, and advance with greater caution. Even in their hottest and most active wars, they proceed wholly by stratagem and ambuscade. They place not their glory in attacking their enemies with open force. To surprise and destroy is the greatest merit of a commander, and the highest pride of his followers. War and hunting are their only occupations, and they conduct both with the same spirit and the same

arts. They follow the track of their enemies through the forest. They endeavour to discover their haunts, they lurk in some thicket near to these, and with the patience of a sportsman lying in wait for game, will continue in their station day after day, until they can rush upon their prey when most secure and least able to resist them. If they meet no straggling party of the enemy, they advance towards their villages, but with such solicitude to conceal their approach, that they often creep on their hands and feet through the woods and paint their skins of the same colour with the withered leaves, in order to avoid detection. If so fortunate as to remain unobserved, they set on fire the enemies' huts in the dead of the night, and massacre the inhabitants as they fly naked and defenceless from the flames. If they hope to effect a retreat without being pursued, they carry off some prisoners, whom they reserve for a more dreadful fate. But if, notwithstanding all their address and precautions, they find that their motions are discovered, that the enemy has taken the alarm and is prepared to oppose them, they usually deem it most prudent to retire. They regard it at extreme folly to meet an enemy who is on his guard, upon equal terms, or to give battle in open field. The most distinguished success is a disgrace to a leader, if it has been purchased with any considerable loss of his followers, and they never boast of a victory, if stained with the blood of their own countrymen. To fall in a battle, instead of being reckoned an honourable death, is a misfortune which subjects the memory of a warrior to the imputation of rashness or imprudence.

But though vigilance and attention are the qualities chiefly requisite where the object of war is to deceive and surprise, and though the Americans, when acting singly,

display an amazing degree of address in concealing their own motions and discovering those of an enemy, yet it is remarkable that, when they take the field in parties, they can seldom be brought to observe the precautions most essential to their own security. Such is the difficulty of accustoming savages to subordination, or to act in concert; such is their impatience under restraint, and such their caprice and presumption, that it is rarely they can be brought to conform themselves to the counsels and directions of their leaders. They never station sentinels around the place where they rest at night, and after marching some hundred miles to surprise an enemy, are often surprised themselves, and cut off, while sunk in as profound sleep as if they were not within reach of danger.

If, notwithstanding this negligence and security, which often frustrate their most artful schemes, they catch the enemy unprepared, they rush upon them with the utmost ferocity, and tearing off the scalps of all those who fall victims to their rage, they carry home those strange trophies in triumph. These they preserve as monuments, not only of their own prowess, but of the vengeance which their arm has inflicted upon the people who were objects of public resentment. They are still more solicitous to seize prisoners. During their retreat, if they hope to effect it unmolested, the prisoners are commonly exempt from any insult, and treated with some degree of humanity, though guarded with the most strict attention.

But after this temporary suspension, the rage of the conquerors rekindles with new fury. As soon as they approach their own frontier, some of their numbers are despatched to inform their countrymen with respect to the success of the expedition. Then the prisoners begin to feel the wretchedness of their condition. The women of

the village, together with the youth who have not attained to the age of bearing arms, assemble, and forming themselves into two lines, through which the prisoners must pass, beat and bruise them with sticks or stones in a cruel manner. After this first gratification of their rage against their enemies, follow lamentations for the loss of such of their own countrymen as have fallen in the service, accompanied with words and actions which seem to express the utmost anguish and grief. But, in a moment, upon a signal given, their tears cease; they pass with a sudden and unaccountable transition from the depths of sorrow to the transports of joy, and begin to celebrate their victory with all the wild exultation of a barbarous triumph. The fate of the prisoners remains still undecided. The old men deliberate concerning it. Some are destined to be tortured to death, in order to satiate the revenge of the conquerors; some to replace the members which the community has lost in that or former wars. They who are reserved for this milder fate, are led to the huts of those, whose friends have been killed. The women meet them at the door, and if they receive them, their sufferings are at an end. They are adopted into the family, and, according to their phrase, are seated upon the mat of the deceased. They assume his name, they hold the same rank, and are treated thenceforward with all the tenderness due to a father, a brother, a husband, or a friend. But if, either from caprice, or an unrelenting desire of revenge, the women of any family refuse to accept the prisoner who is offered to them, his doom is fixed. No power can then save him from torture and death.

While their lot is in suspense, the prisoners themselves appear altogether unconcerned about what may befall them. They talk, they chat, they sleep, as if they were

perfectly at ease, and no danger impending. When the fatal sentence is intimated to them, they receive it with an unaltered countenance, raise their death-song, and prepare to suffer like men. The conquerors assemble as to a solemn festival, resolved to put the fortitude of the captive to the utmost proof. A scene ensues, the bare description of which is enough to chill the heart with horror, wherever men have been accustomed by milder institutions to respect their species, and to melt into tenderness at the sight of human sufferings. The prisoners are tied naked to a stake, but so as to be at liberty to move round it. All who are present, men, women, and children, rush upon them like furies. Every species of torture is applied that the rancour of revenge can invent. Some burn their limbs with red-hot irons, some mangle their bodies with knives, others tear their flesh from their bones, pluck out their nails by the roots, and rend and twist their sinews. They vie with one another in refinements of torture. Nothing sets bounds to their rage, but the dread of abridging the duration of their vengeance by hastening the death of the sufferers; and such is their cruel ingenuity in tormenting, that, by avoiding industriously to hurt any vital part, they often prolong this scene of anguish for several days. In spite of all that they suffer, the victims continue to chant their death-song with a firm voice, they boast of their own exploits, they insult their tormentors for their want of skill in avenging their friends and relations, they warn them of the vengeance which awaits them on account of what they are now doing, and excite their ferocity by the most provoking reproaches and threats. To display undaunted fortitude in such dreadful situations, is the noblest triumph of a warrior. To avoid the trial by a voluntary death, or to shrink under it, is deemed infamous and cowardly. If

any one betray symptoms of timidity, his tormentors often dispatch him at once with contempt, as unworthy of being treated like a man. Animated with those ideas, they endure, without a groan, what it seems almost impossible that human nature should sustain. They appear not only to be insensible of pain, but to court it. „Forbear," said an aged chief of the *Iroquois*, when his insults had provoked one of his tormentors to wound him with a knife, „forbear these stabs of your knife, and rather let me die by fire, that those dogs, your allies from beyond the sea, may learn by my example to suffer like men". This magnanimity, of which there are frequent instances among the American warriors, instead of exciting admiration, or calling forth sympathy, exasperates the fierce spirits of their torturers to fresh acts of cruelty. Weary, at length, of contending with men whose constancy of mind they cannot vanquish, some chief, in a rage, puts a period to their sufferings, by dispatching them with his dagger or club.

Robertson.

Of the Rise of Robert the Bruce.

It must not be forgotten, that all the cruel wars in *Scotland* arose out of the debate between the great lords, who claimed the throne after King *Alexander* the Third's death, which induced the *Scottish* nobility rashly to submit the decision of that matter to King *Edward* of *England*, and thus opened the way to his endeavouring to seize the kingdom of *Scotland* to himself. It must be recollected, also, that *Edward* had dethroned *John Baliol*, on account of his attempting to restore the independence of *Scotland*; and that *Baliol* had resigned the crown of *Scotland* into the hands of *Edward* as Lord Paramount. This *John Baliol*,

therefore, was very little respected in *Scotland;* he had renounced the kingdom, and had been absent from it for fifteen years, during the greater part of which time he remained a prisoner in the hands of the King of *England.*

It was therefore natural that such of the people of *Scotland* as were still determined to fight for the deliverance of their country from the English yoke, should look around for some other king, under whom they might range themselves, to combat the power of *England.* The feeling was universal in Scotland, that they would not any longer endure the English government; and therefore such great Scottish nobles as believed they had right to the crown, began to think of standing forward to claim it.

Amongst these, the principal candidates (supposing *John Baliol,* by his renunciation and captivity, to have lost all right to the kingdom) were two powerful noblemen. The first was *Robert Bruce,* Earl af *Carrick,* the grandson of that elder *Robert Bruce,* who disputed the throne with *John Baliol.* The other was *John Comyn,* or *Cuming,* of *Badenoch,* usually called the *Red Comyn,* to distinguish him from his kinsman, the *Black Comyn,* so named from his swarthy complexion. These two great and powerful barons had taken part with *Sir William Wallace* in the wars against England; but, after the defeat of *Falkirk,* being fearful of losing their great estates, and considering the freedom of Scotland as beyond the possibility of being recovered, both *Bruce* and *Comyn* had not only submitted themselves to *Edward,* and acknowledged his title as King of Scotland, but even borne arms, along with the English, against such of their countrymen as still continued to resist the usurper. But the feelings of *Bruce* concerning the baseness of this conduct are said, by the old tradition of Scotland, to have been awakened by the following incident.

in one of the numerous battles, or skirmishes, which took place at the time between the English and their adherents on the one side, and the insurgent or patriotic Scots upon the other, *Robert the Bruce* was present and assisted the English to gain the victory. After the battle was over, he sat down to dinner among his southern friends and allies without washing his hands, on which there still remained spots of the blood which he had shed during the action. The English lords, observing this, whispered to each other, in mockery: „Look at that Scotsman, who is eating his own blood!" *Bruce* heard what they said, and began to reflect, that the blood upon his hands might be indeed called his own, since it was that of his brave countrymen, who were fighting for the independence of *Scotland*, whilst he was assisting its oppressor, who only laughed at, and mocked him for his unnatural conduct. He was so much shocked and disgusted that he arose from table, and going into a neighbouring chapel, shed many tears, and asking pardon of God for the great crime he had been guilty of, made a solemn vow that he would atone for it, by doing all in his power to deliver *Scotland* from the foreign yoke. Accordingly, he left, it is said, the English army, and never joined them again, but remained watching an opportunity for restoring the freedom of his country.

Now, this *Robert the Bruce* was a remarkably brave and strong man: there was no man in *Scotland* that was thought a match for him except *Sir William Wallace;* and now that *Wallace* was dead, *Bruce* was held the best warrior in *Scotland*. He was very wise and prudent, and an excellent general; that is, he knew how to conduct an army, and place them in order for battle, as well or better than any great man of his time. He was generous, too, and courteous by nature; but he had some faults, which

perhaps belonged as much to the fierce period in which he lived as to his own character. He was rash and passionate, and, in his passion, he was sometimes relentless and cruel.

Robert the Bruce had fixed his purpose, as I told you, to attempt once again to drive the English out of Scotland, and he desired to prevail upon *Sir John the Red Comyn,* who was his rival in his pretensions to the throne, to join with him in expelling the foreign enemy by their common efforts. With this purpose, *Bruce* posted down from *London* to *Dumfries,* on the borders of Scotland, and requested an interview with *John Comyn.* They met in the church of the Minorites in that town, before the high altar. What passed betwixt them is not known with certainly; but they quarrelled, either concerning their mutual pretensions to the crown, or because *Comyn* refused to join *Bruce* in the proposed insurrection against the English; or, as many writers say, because *Bruce* charged *Comyn* with having betrayed to the English his purpose of rising up against King *Edward.* It is, however, certain, that these two haughty barons came to high and abusive words, until at length *Bruce,* who I told you was extremely passionate, forgot the sacred character of the place in which they stood and struck *Comyn* a blow with his dagger. Having done this rash deed, he instantly ran out of the church and called for his horse. Two gentlemen of the country, *Lindesay* and *Kirkpatrick,* friends of *Bruce,* were then in attendance on him. Seeing him pale, bloody, and in much agitation, they eagerly inquired what was the matter.

„I doubt“, said *Bruce,* „that I have slain the *Red Comyn*“.

„Do you leave such a matter to doubt?“ said *Kirkpatrick.* „I will make sicker“ — that is, „I will make certain“.

Accordingly, he and his companion *Lindesay* rushed into the church, and made the matter certain with a vengeance, by dispatching the wounded *Comyn* with their daggers. His uncle, *Sir Robert Comyn,* was slain at the same time.

This slaughter of *Comyn* was a rash and cruel action; and the historian of Bruce observes, that it was followed by the displeasure of Heaven; for no man ever went through more misfortunes than Robert Bruce, although he at length rose to great honour.

After the deed was done, *Bruce* might be called desperate. He had committed an action which was sure to bring down upon him the vengeance of all *Comyn's* relations, the resentment of the King of England, and the displeasure of the church, on account of having slain his enemy within consecrated ground. He determined, therefore, to bid them all defiance at once, and to assert his pretensions to the throne of Scotland. He drew his own followers together, summoned to meet him such barons as still entertained hopes of the freedom of the country, and was crowned King at the *Abbey of Scone,* the usual place where the Kings of Scotland assumed their authority.

Every thing relating to the ceremony was hastily performed. A small circlet of gold was hurriedly made, to represent the ancient crown of Scotland, which *Edward* had carried off to England. The Earl of *Fife,* descendant of the brave *Macduff,* whose duty it was to have placed the crown on the King's head, would not give his attendance. But the ceremonial was performed by his sister, *Isabella,* Countess of *Buchan,* though without the consent

either of her brother or husband. A few barons, whose names ought to be dear to their country, joined *Bruce* in his attempt to vindicate the independence of Scotland.

Edward was dreadfully incensed when he heard that, after all the pains which he had taken, and all the blood which had been spilled, the Scots were making this new attempt to shake off his authority. Though now old, feeble, and sickly, he made a solemn vow, at a great festival, in presence of all his court, that he would take the most ample vengeance upon *Robert the Bruce* and his adherents; after which he would never again draw his sword upon a Christian, but would only fight against the unbelieving *Saracens* for the recovery of the *Holy Land*. He marched against *Bruce* accordingly, at the head of a powerful army.

The commencement of *Bruce's* undertaking was most disastrous. He was crowned on the 29:th March, 1306. On the 18:th May he was excommunicated by the Pope, on account of the murder of *Comyn* within consecrated ground, a sentence which excluded him from all the benefits of religion, and authorized any one to kill him. Finally, on the 19:th June, the new King was completely defeated near *Methven* by the English Earl of *Pembroke*. *Robert's* horse was killed under him in the action, and he was for a moment a prisoner. But he had fallen into the power of a Scottish knight, who, though he served in the English army, did not choose to be the instrument of putting *Bruce* into their hands, and allowed him to escape. The conquerors executed their prisoners with their usual cruelty. Among these were some gallant young men of the first Scottish families — *Hay*, ancestor of the Earls of *Errol*, *Somerville*, *Fraser*, and others, who were mercilessly put to death.

Bruce, with a few brave adherents, among whom was the young Lord of *Douglas*, who was afterwards called the *Good Lord James*, retired into the Highland mountains, where they were chased from one place of refuge to another, placed in great danger, and underwent many hardships. The *Bruce's* wife, now Queen of Scotland, with several other ladies, accompanied her husband and his few followers during their wanderings. There was no other way of providing for them save by hunting and fishing. It was remarked, that *Douglas* was the most active and successful in procuring for the unfortunate ladies such supplies, as his dexterity in fishing or in killing deer could furnish to them.

Driven from one place in the Highlands to another, starved out of some district, and forced from others by the opposition of the inhabitants, *Bruce* attempted to force his way into *Lorn;* but he found enemies everywhere. The *M'Dougals,* a powerful family, then called the Lords of *Lorn*, were friendly to the English, and, putting their men in arms, attacked *Bruce* and his wandering companions as soon as they attempted to enter their country. The chief of these *M'Dougals,* called *John of Lorn,* hated *Bruce* on account of his having slain the *Red Comyn* in the church at *Dumfries,* to whom this *M'Dougal* was nearly related. *Bruce* was again defeated by this chief, through force of numbers, at a place called *Dalry;* but he showed, amidst his misfortunes, the greatness of his strength and courage. He directed his men to retreat through a narrow pass, and placing himself last of the party, he fought with and slew such of the enemy as attempted to press hard on them. Three followers of *M'Dougal*, a father and two sons, called *M'Androsser*, all very strong men, when they saw *Bruce* thus protecting the retreat of his followers,

made a vow that they would either kill this redoubted champion, or make him prisoner. The whole three rushed on the King at once. *Bruce* was on horseback, in the strait pass we have described, betwixt a precipitous rock and a deep lake. He struck the first man, who came up and seized his horse's rein, such a blow with his sword, as cut off his hand and freed the bridle. The man bled to death. The other brother had grasped *Bruce* in the meantime by the leg, and was attempting to throw him from horseback. The King, setting spurs to his horse, made the animal suddenly spring forward, so that the Highlander fell under the horse's feet, and, as he was endeavouring to rise again, *Bruce* cleft his head in two with his sword. The father, seeing his two sons thus slain, flew desperately at the King, and grasped him by the mantle so close to his body, that he could not have room to wield his long sword. But with the heavy pommel of that weapon, or, as others say, with an iron hammer which hung at his saddlebow, the King struck this third assailant so dreadful a blow, that he dashed out his brains. Still, however, the Highlander kept his dying grasp on the King's mantle, so that, to be free of the dead body, *Bruce* was obliged to undo the brooch, or clasp, by which it was fastened, and leave that and the mantle itself, behind him. The brooch, which fell thus into the possession of *M'Dougal of Lorn,* is still preserved in that ancient family, as a memorial, that the celebrated *Robert Bruce* once narrowly escaped falling into the hands of their ancestor. *Robert* greatly resented this attack upon him; and when he was in happier circumstances, did not fail to take his revenge on *M'Dougal,* or, as he is usually called, *John of Lorn.*

The King met with many such encounters amidst his dangerous and dismal wanderings; yet, though almost always

defeated by the superior numbers of the English and of such Scots as aided with them, he still kept up his own spirits and those of his followers. He was a better scholar than was usual in those days, when, except clergymen, few people learned to read and write. But King *Robert* could do both very well; and we are told that he sometimes read aloud to his companions, to amuse them when they were crossing the great Highland lakes in such wretched leaky boats as they could find for that purpose. *Loch Lomond*, in particular, is said to have been the scene of such a lecture. You may see by this, how useful it is to possess knowledge and accomplishments. If *Bruce* could not have read to his associates, and diverted their thoughts from their dangers and sufferings, he might not perhaps have been able to keep up their spirits, or secure their continued attachment.

At last dangers increased so much around the brave King *Robert*, that he was obliged to separate himself from his Queen and her ladies; for the winter was coming on, and it would be impossible for the women to endure this wandering sort of life when the frost and snow should set in. So *Bruce* left his Queen, with the countess of *Buchan* and others, in the only castle which remained to him, which was called *Kildrummie*, and is situated near the head of the river *Don* in *Aberdeenshire*. The King also left his youngest brother, *Nigel Bruce*, to defend the castle against the English; and he himself, with his second brother *Edward*, who was a very brave man, but still more rash and passionate than *Robert* himself, went over to an island called *Rachrin*, on the coast of Ireland, where *Bruce* and the few men that followed his fortunes passed the winter of 1306. In the meantime, ill luck seemed to pursue all his friends in Scotland. The castle of *Kildrummie* was

taken by the English, and *Nigel Bruce*, a beautiful and brave youth, was cruelly put to death by the victors. The ladies who had attended on Robert's Queen, as well as the Queen herself, and, the countess of *Buchan*, were thrown into strict confinement, and treated with the utmost severity.

The Countess of *Buchan*, as before said, had given *Edward* great offence by being the person who placed the crown on the head of *Robert Bruce*. She was imprisoned within the castle of *Berwick*, in a cage made on purpose. Some Scottish authors have pretended that this cage was hung over the walls with the poor Countess, like a parrot's cage out at a window. But this is their own ignorant idea. The cage of the Lady *Buchan* was a strong wooden and iron piece of framework, placed within an apartment, and resembling one of those places in which wild beasts are confined. There were such cages in most old prisons to which captives were consigned, who, either for mutiny, or any other reason, were to be confined with peculiar rigour.

The news of the taking of *Kildrummie*, the captivity of his wife and the execution of his brother, reached *Bruce* while he was residing in a miserable dwelling at *Rachrin*, and reduced him to the point of despair.

It was probably about this time that an incident took place, which, although it rest only on tradition in families of the name of *Bruce*, is rendered probable by the manners of the times. After receiving the last unpleasing intelligence from Scotland, *Bruce* was lying one morning on his wretched bed, and deliberating with himself, whether he had not better resign all thoughts of again attempting to make good his right to the Scottish crown, and, dimissing his followers, transport himself and his broth-

ers to the Holy Land, and spend the rest of his life in fighting against the Saracens; by which he thought, perhaps, he might deserve the forgiveness of Heaven for the great sin of stabbing *Comyn* in the church at *Dumfries.* But then, on the other hand, he thought it would be both criminal and cowardly to give up his attempts to restore freedom to Scotland, while there yet remained the least chance of his being successful in an undertaking, which rightly considered, was much more his duty than to drive the infidels out of *Palestine,* though the superstition of his age might think otherwise.

While he was divided betwixt these reflections, and doubtful of what he should do, Bruce was looking upward to the roof of the cabin in which he lay; and his eye was attracted by a spider, which hanging at the end of a long thread of its own spinning, was endeavouring, as is the fashion of that creature, to swing itself from one beam in the roof to another, for the purpose of fixing the line on which it meant to stretch its web. The insect made the attempt again and again without success; and at length Bruce counted that it had tried to carry its point six times, and been as often unable to do so. It came into his head that he had himself fought just six battles against the English and their allies, and that the poor persevering spider was exactly in the same situation with himself, having made as many trials and been as often disappointed in what it aimed at. „Now“, thought *Bruce,* „as I have no means of knowing what is best to be done, I will be guided by the luck which shall attend this spider. If the insect shall make another effort to fix its thread, and shall be succesful, I will venture a seventh time to try my fortune in Scotland; but if spider shall fail.

I will go to the wars in *Palestine,* and never return to my native country more".

While *Bruce* was forming this resolution, the spider made another exertion with all the force it could muster, and fairly succeeded in fastening its thread to the beam which it had so often in vain attempted to reach. *Bruce* seeing the success of the spider, resolved to try his own fortune; and as he had never before gained a victory, so he never afterwards sustained any considerable or decisive check or defeat. I have often met with people of the name of Bruce, so completely persuaded of the truth of this story, that they would not on any account kill a spider, because it was that insect which had shown the example of perseverance, and given a signal of good luck to their great namesake.

Having determined to renew his efforts to obtain possession of Scotland, notwithstanding the smallness of the means which he had for accomplishing so great a purpose, the *Bruce* removed himself and his followers from *Rachrin* to the island of *Arran,* which lies in the mouth of the *Clyde.* The King landed, and inquired of the first woman he met, what armed men were in the island. She returned for answer, that there had arrived very lately a body of armed strangers, who had defeated an English officer, the governor of the castle of *Brathwick,* had killed him and most of his men, and were now amusing themselves with hunting about the island. The King, having caused himself to be guided to the woods which these strangers most frequented, there blew his horn repeatedly. Now, the chief of the strangers who had taken the castle, was *James Douglas,* whom we have already mentioned as one of the best of *Bruce's* friends and he was accompanied by some of the bravest of that patriotic band. When he

heard Robert Bruce's horn, he knew the sound well, and cried out, that yonder was the King, he knew by his manner of blowing. So he and his companions hastened to meet King Robert, and there was great joy on both sides; whilst at the same time they could not help weeping when they considered their own forlorn condition, and the great loss that had taken place among their friends since they had last parted. But they were stouthearted men, and looked forward to freeing their country, in spite of all that had yet happened.

The *Bruce* was now within sight of Scotland, and not distant from his own family possessions, where the people were most likely to be attached to him. He began immediately to form plans with *Douglas*, how they might best renew their enterprise against the English. The *Douglas* resolved to go disguised to his own country, and raise his followers, in order to begin their enterprise by taking revenge on an English nobleman called Lord *Clifford*, upon whom *Edward* had conferred his estates, and who had taken up his residence in the castle of *Douglas*.

Bruce, on his part, opened a communication with the opposite coast of *Carrick*, by means of one of his followers called *Cuthbert*. This person had directions, that if he should find the countrymen in *Carrick* disposed to take up arms against the English, he was to make a fire on a headland, or lofty cape, called *Turnberry*, opposite to the island of *Arran*. The appearance of a fire on this place was to be a signal for *Bruce* to put to sea with such men as he had, who were not more than three hundred in number, for the purpose of landing in *Carrick* and joining the insurgents.

Bruce and his men watched eagerly for the signal, but for some time in vain. At length a fire on *Turnberry*-

head became visible, and the King and his followers merrily betook themselves to their ships and galleys, concluding their *Carrick* friends were all in arms, and ready to join with them. They landed on the beach at midnight, where they found their spy *Cuthbert* alone in waiting for them, with very bad news. Lord *Percy*, he said, was in the country, with two or three hundred Englishmen, and had terrified the people so much, both by actions and threats, that none of them dared to think of rebelling against King *Edward*.

„Traitor!“ said *Bruce*, „why, then, did you make the signal?“

„Alas“, replied *Cuthbert*, „the fire was not made by me, but by some other person, for what purpose I know not; but as soon as I saw it burning, I knew you would come over, thinking it my signal, and therefore I came down to wait for you on the beach, to tell you how the matter stood“.

King *Robert's* first idea was to return to *Arran* after this disappointment; but his brother *Edward* refused to go back. He was a man daring even to rashness. „I will not leave my native land“, he said, „now that I am so unexpectedly restored to it. I will give freedom to Scotland, or leave my carcass on the surface of the land which gave me birth“.

Bruce, also, after some hesitation, determined that since he had been thus brought to the mainland of Scotland, he would remain there, and take such adventure and fortune as Heaven should send him.

Accordingly, he began to skirmish with the English so successfully, as obliged the Lord *Percy* to quit *Carrick*. *Bruce* then dispersed his men upon various adventures against the enemy, in which they were generally successful. But then, on the other hand, the King, being left

with small attendance, or sometimes almost alone, ran great risk of losing his life by open violence. Several of these incidents are very interesting. I will tell you some of them. At one time, a near relation of *Bruce's*, in whom he entirely confided, was induced by the bribes of the English to attempt to put him to death. This villain, with his two sons, watched the King one morning, till he saw him separated from all his men, excepting a little boy, who waited on him as page. The father had a sword in his hand, one of the sons had a sword and a spear, the other had a sword and a battle-axe. Now, when the King saw them so well armed, when there were no enemies near, he began to call to mind some hints which had been given to him, that these men intended to murder him. He had no weapons excepting his sword; but his page had a bow and arrow. He took them both from the little boy, and bade him stand at a distance; „for", said the King, „if I overcome these traitors, thou shalt have enough weapons, but if I am slain by them, you may make your escape, and tell *Douglas* and my brother to revenge my death". The boy was very sorry, for he loved his master; but he was obliged to do as he was bidden.

In the meantime the traitors came forward upon *Bruce*, that they might assault him at once. The King called out to them, and commanded them to come no nearer, upon peril of their lives; but the father answered with flattering words, pretending great kindness, and still continuing to approach his person. Then the King again called to them to stand. „Traitors", said he, „ye have sold my life for English gold; but you shall die if you come one foot nearer to me". With that he bent the page's bow; and as the old conspirator continued to advance, he let the arrow fly at him. *Bruce* was an excellent archer; he

aimed his arrow so well, that it hit the father in the eye, and penetrated from that into his brain, so that he fell down dead. Then the two sons rushed on the King. One of them fetched a blow at him with an axe, but missed his stroke, and stumbled, so that the King with his great sword cut him down before he could recover his feet. The remaining traitor ran on Bruce with his spear; but the King, with a sweep of his sword, cut the steel head of the villain's weapon, and then killed him before he had time to draw his sword. Then the little page came running, very joyful of his master's victory; and the King wiped his bloody sword, and looking upon the dead bodies said: „These might have been reputed three gallant men, if they could have resisted the temptation of covetousness".

In the present day, it is not necessary that generals, great officers, should fight with their own hand, because it is only their duty to direct the movements and exertions of their followers. The artillery and the soldiers shoot at the enemy; and men seldom mingle together, and fight hand to hand. But in the ancient times, kings and great lords were obliged to put themselves into the very front of the battle, and fight like ordinary men with the lance and other weapons. It was therefore, of great consequence that they should be strong men, and dexterous in the use of their arms. *Robert Bruce* was so remarkably active and powerful, that he came through a great many personal dangers, in which he must otherwise have been slain. I will tell you another of his adventures, which I think will amuse you.

After the death of these three traitors, *Robert the Bruce* continued to keep himself concealed in his own earldom of *Carrick,* and in the neighbouring country of

Galloway, until he should have matters ready for a general attack upon the English. He was obliged, in the meantime, to keep very few men with him, both for the sake of secrecy, and from the difficulty of finding provision. Now, many of the people of *Galloway* were unfriendly to *Bruce.* They lived under the government of one *M'Dougal,* related to the *Lord of Lorn,* who, as I before told you, had defeated *Bruce* at *Dalry,* and very nearly killed or made him prisoner. These Galloway-men had heard that *Bruce* was in their country, having no more than sixty men with him; so they resolved to attack him by surprise, and for this purpose they got two hundred men together, and brought with them two or three bloodhounds. These animals were trained to chase a man by the scent of his footsteps, as foxhounds chase a fox, or as beagles and hariers chase a hare. Although the dog does not see the person whose trace he is put upon, he follows him over every step he has taken. At that time these bloodhounds or sleuth-hounds (so called from slot, or sleut, a word which signifies the scent left by an animal of chase), were used for the purpose of pursuing great criminals. The men of *Galloway* thought themselves secure, that if they missed taking *Bruce,* or killing him at the first onset, and if he should escape into the woods, they would find him out by means of these bloodhounds.

The good King *Robert Bruce,* who was always watchful and vigilant, had received some information of the intention of this party to come upon him suddenly and by night. Accordingly, he quartered his little party of sixty men on the farther side of a deep and swift-running river, that had very steep rocky banks. There was but one ford by which this river could be crossed in that neighbourhood, and that ford was deep and narrow, so that two men could

scarcely get through abreast; the ground on which they were to land on the other side was steep, and the path, which led upwards from the water's edge to the top of the bank, extremely narrow and difficult.

Bruce caused his men to lie down to take some sleep, at a place about half a mile distant from the river, while he himself, with two attendants, went down to watch the ford, through wich the enemy must needs pass, before they could come to the place where King *Robert's* men were lying. He stood for some time looking at the ford, and thinking how easily the enemy might be kept from passing there, providing it was bravely defended, when he heard at a distance the baying of hounds, which was always coming nearer and nearer. This was the bloodhound which was tracing the King's steps to the ford where he had crossed, and the two hundred *Galloway*-men were along with the animal, and guided by it. *Bruce* at first thought of going back to awaken his men; but then he reflected that it might be only some shepherd's dog. „My men", he said, „are sorely tired; I will not disturb their sleep for the yelping of a cur, till I know something more of the matter". So he stood and listened; and by and by, as the cry of the hound came nearer, he began to hear a trampling of horses, and the voices of men, and the ringing and clattering of armour, and then he was sure the enemy were coming to the river-side. Then the King thought: „If I go back to give my men the alarm, these *Galloway*-men will get through the ford without opposition; and that would be a pity, since it is a place so advantageous to make defence against them". So he looked again at the steep path, and the deep river, and he though that they gave him so much advantage, that he himself could defend the passage with his own hand, until

his men came to assist him. His armour was so good and strong, that he had no fear of arrows, and therefore the combat was not so very unequal as it must have otherwise been. He therefore sent his followers to waken his men, and remained alone by the bank of the river.

In the meanwhile, the noise and trampling of the horses increased; and the moon being bright, *Bruce* beheld the glancing arms of about two hundred men, who came down to the opposite bank of the river. The men of *Galloway*, on their part, saw but one solitary figure guarding the ford, and the foremost of them plunged into the river without minding him. But as they could pass the ford one by one, the *Bruce,* who stood high above them on the bank where they were to land, killed the foremost man with a thrust of his long spear, and with a second thrust stabbed the horse, which fell down, kicking and plunging in his agonies, on the narrow path, and so prevented the others who were following from getting out of the river. *Bruce* had thus an opportunity of dealing his blows at pleasure among them, while they could not strike at him again. In the confusion, five or six of the enemy were drowned in the river. The rest were terrified, and drew back. But when the *Galloway*-men looked again, and saw they were opposed by only one man, they themselves being so many, they cried out, that their honour would be lost for ever if they did not force their way; and encouraged each other with loud cries to plunge through, and assault him. But by this time the King's soldiers came up to his assistance, and the *Gallowuy*-men retreated, and gave up their enterprise.

I will tell you another story of this brave *Robert Bruce* during his wanderings. His adventures are as cu-

rious and entertaining as those which men invent for story-books, with this advantage, that they are all true.

About the time when the Bruce was yet at the head of but few men, *Sir Aymer de Valence,* who was Earl of *Pembroke,* together with *John of Lorn,* come into *Galloway,* each of them being at the head of a large body of men. *John of Lorn* had a bloodhound with him, which it was said had formerly belonged to *Robert Bruce* himself; and having been fed by the King with his own hands, it became attached to him, and would follow his footsteps anywhere, as dogs are well known to trace their master's steps, whether they be bloodhounds or not. By means of this hound, *John of Lorn* thought he should certainly find out *Bruce,* and take revenge on him for the death of his relation *Comyn.*

When these two armies advanced upon King *Robert,* he at first thought of fighting with the English Earl; but becoming aware that *John of Lorn* was moving round with another large body to attack him in the rear, he resolved to avoid fighting at that time, lest he should be oppressed by numbers. For this purpose, the King divided the men he had with him into three bodies, and commanded them to retreat by three different ways thinking the enemy would not know which to pursue. He also appointed a place at which they were to assemble again. But when *John of Lorn* came to the place where the army of *Bruce* had been thus divided, the bloodhound took his course after one of these divisions, neglecting the other two, and then *John of Lorn* knew that the King must be in that party; so he also made no pursuit after the two other divisions of the Scots, but followed that the dog pointed out, with all his men.

The king again saw that he was followed by a large body, and being determined to escape from them if

possible, he made all the people who were with him disperse themselves different ways thinking thus that the enemy must needs lose trace of him. He kept only one man along with him, and that was his own foster-brother, or the son of his nurse. When *John of Lorn* came to the place where *Bruce's* companions had dispersed themselves, the bloodhound, after it had snuffed up and down for a little, quitted the footsteeps of all the other fugitives, and ran barking upon the track of two men out of the whole number. Then *John of Lorn* knew that one of these two must needs be King *Robert*. Accordingly, he commanded five of his men that were speedy of foot to chase after him, and either make him prisoner, or slay him. The Highlanders started off accordingly, and ran so fast, that they gained sight of *Robert* and his foster-brother. The King asked his companion what help he could give him, and his foster-brother answered he was ready to do his best. So these two turned on the five men of *John of Lorn*, and killed them all. It is to be supposed they were better armed than the others were, as well as more strong and desperate.

But by this time *Bruce* was very much fatigued, and yet he dared not sit down to take any rest; for whenever they stopped for an instant, they heard the cry of the bloodhound behind them, and knew by that, that their enemies were coming up fast after them. At length, they came to a wood, through which ran a small river. Then *Bruce* said to his foster-brother. „Let us wade down this stream for a great way, instead of going straight across, and so this unhappy hound shall lose the scent; for if we were once clear of him, I should not be afraid of getting away from the pursuers“. Accordingly, the King and his attendant walked a great way down the stream, taking care to keep their feet in the water, which could not retain any scent

where they had stepped. Then they came ashore on the further side from the enemy, and went deep into the wood before they stopped to rest themselves. In the meanwhile the hound led *John of Lorn* straight to the place where the King went into the water, but there the dog began to be puzzled not knowing where to go next; for you are well aware, that the running water could not retain the scent of a man's foot, like that which remains on turf. So, *John of Lorn* seeing the dog was at a fault, as it is called, that is, had lost the track of that which he pursued, he gave up the chase, and returned to join with *Aymer de Valence.*

But King *Robert's* adventures were not yet ended. His foster-brother and he had rested themselves in the woods, but they had got no food, and were become extremely hungry. They walked on, however, in hopes of coming to some habitation. At length, in the midst of the forest, they met with three men who looked like thieves or ruffians. They were well armed, and one of them bore a sheep on his back, which it seemed as if they had just stolen. They saluted the King civilly; and he, replying to their salutation, asked them where they were going. The men answered, they were seeking for *Robert Bruce,* for that they intended to join with him. The King ansvered, that if they would go with him, he would conduct them where they would find the Scottish King. Then the man who had spoken, changed countenance, and Bruce, who looked sharply at him, began to suspect that the ruffian guessed who he was, and that he and his companions had some design against his person, in order to gain the reward which had been offered for his life.

So he said to them: „My good friends, as we are not well acquainted with each other, you must go before us, and we will follow near to you“.

„You have no occasion to suspect any harm from us“, answered the men.

„Neither do I suspect any“, said Bruce; „but this is the way in which I choose to travel“.

The men did as he commanded, and thus they travelled till they came together to a waste and ruinous cottage, where the men proposed to dress some part of the sheep, which their companion was carrying. The King was glad to hear of food; but he insisted that there should be two fires kindled, one for himself and his foster-brother at one end of the house, the other at the other end for their three companions. The men did as he desired. They broiled a .quarter of mutton for themselves, and gave another to the King and his attendant. They were obliged to eat it without bread or salt; but as they were very hungry, they were glad to get food in any shape, and partook of it very heartily.

Then so heavy a drowsiness fell on King *Robert*, that for all the danger he was in, he could not resist the inclination to sleep. But first, he desired his foster-brother to watch while he slept, for he had great suspicion of their new acquaintances. His foster-brother promised to keep awake, and did his best to keep his word. But the King had not been long asleep ere his foster-brother fell into a deep slumber also, for he had undergone as much fatigue as the King. When the three villains saw the King and his attendant asleep, they made signs to each other and rising up at once, drew their swords with the purpose to kill them both. But the king slept but lightly, and for as little noise as the traitors made in rising, he was awakened by it, and starting up, drew his sword, and went to meet them. At the same moment he pushed his foster-brother with his foot, to awaken him, and he started

up; but ere he got his eyes cleared to see what was about to happen, one of the ruffians that were advancing to slay the King, killed him with a stroke of his sword. The King was now alone, one man against three, and in the greatest danger of life; but his amazing strength, and the good armour which he wore, freed him once more from this great danger, and he killed the three men, one after another. He then left the cottage, very sorrowful for the death of his faithful foster-brother, and took his direction towards the place where he had appointed his men to assemble after their dispersion. It was now near night, and the place of meeting being a farm-house, he went boldly into it, where he found the mistress, an old truehearted Scotswoman, sitting alone. Upon seeing a stranger enter, she asked him who and what he was. The King answered that he was a traveller, who was journeying through the country.

„All travellers“, answered the good woman, „are welcome here, for the sake of one“.

„And who is that one“, said the King, „for whose sake you make all travellers welcome?“

„It is our lawful King, *Robert the Bruce,* answered the mistress, „who is the lawful lord of this country; and althoug he is now pursued and hunted after with hounds and horns, I hope to live to see him King over all Scotland“.

„Since you love him so well, dame“, said the King, „know that you see him before you. I am *Robert the Bruce*“.

„You!“ said the good woman, in great surprise; „and wherefore are you thus alone? — where are all your men?“

„I have none with me at this moment“, answered Bruce, „and therefore I must travel alone“.

„But that shall not be“, said the brave old dame, „for I have two stout sons, gallant and trusty men, who shall be your servants for life and death“.

So she brought her two sons, and though she well knew the dangers to which she exposed them, she made them swear fidelity to the King; and they afterwards became high officers in his service.

Now, the loyal old woman was getting every thing ready for the King's supper when suddenly there was a great trampling of horses heard round the house. They thought it must be some of the English, or *John of Lorn's* men, and the good wife called upon her sons to fight to the last for *King Robert*. But shortly after, they heard the voice of the good *Lord James of Douglas*, and of *Edward Bruce*, the King's brother, who had come with a hundred and fifty horsemen to this farm-house, according to the instructions that the King had left with them at parting.

Robert the Bruce was right joyful to meet his brother, and his faithful friend *Lord James*, and had no sooner found himself once more at the head af such a considerable body of followers, than, forgetting hunger and weariness, he began to inquire where the enemy who had pursued them so long had taken up their abode for the night; „for“, said he, „as they must suppose us totally scattered and fled, it is likely that they will think themselves quite secure, and disperse themselves into distant quarters, and keep careless watch“.

„That is very true“, ansvered *James of Douglas*, „for I passed a village where there are two hundred of them quartered, who had placed no sentinels; and if you have a mind to make haste, we may surprise them this very

night, and do them more mischief than they have been able to do us during all this day's chase".

Then there was nothing but mount and ride; and as the Scots came by surprise on the body of the English whom *Douglas* had mentioned, and rushed suddenly into the village where they were quartered, they easily dispersed and cut them to pieces; thus, as *Douglas* had said, doing their pursuers more injury than they themselves had received during the long and severe pursuit of the preceding day.

The consequence of those successes of King *Robert* was, that soldiers came to join him on all sides, and that he obtained several victories both over Sir Aymer de Valence, Lord *Clifford* and other English commanders; until at length the English were afraid to venture into the open country as formerly, unless when they could assemble themselves in considerable bodies. They thought it safer to lie still in the towns and castles which they had garrisoned, and wait till the King of England should once more come to their assistance with a powerful army.

(Tales of a Grandfather by Walter Scott.)

The story of a disabled Soldier.

No observation is more common, and at the same time more true, than, that one half of the world is ignorant how the other half lives. The misfortunes of the great are held up to engage attention, are enlarged upon in tones of declamation, and the world is called upon to gaze at the noble sufferers; the great, under the pressure of calamity, are conscious of several others sympathising in their distress, and have, at once, the comfort of admiration and pity.

There is nothing magnanimous in bearing misfortunes with fortitude, when the whole world is looking on; men in such circumstances will act bravely, even from motives of vanity; but he who, in the vale of obscurity, can behave with tranquillity and indifference, is truly great; whether peasant or courtier, he deserves admiration, and should be held up for our imitation and respect.

While the slightest inconveniences of the great are magnified into calamities; while tragedy mouths out their sufferings in all the strains of eloquence, the miseries of the poor are entirely disregarded, and yet some of the lower ranks of people undergo more real hardships in one day, than those of a more exalted station suffer in their whole life. It is inconceivable what difficulties the meanest, of our common soldiers and sailors endure without murmuring or regret, without passionately declaiming against Providence, or calling their fellows to be gazers of their intrepidity. Every day is to them a day of misery, and yet they entertain their hard fate without repining.

With what indignation do I hear an *Ovid*, a *Cicero*, or a *Rabutin* complain of their misfortunes and hardships, whose greatest calamity was that of being unable to visit a certain spot of earth, to which they had foolishly attached an idea of happiness! Their distresses were pleasures, compared to what many of the adventuring poor every day endure without murmuring. They ate, drank and slep; they had slaves to attend them, and were sure of subsistence for life; while many of their fellow-creatures are obliged to wander without a friend to comfort or assist them, and even without shelter from the severity of the season.

I have been led into these reflections from accidentally meeting, some days ago, a poor fellow whom I knew

when a boy, dressed in a sailor's jacket, and begging at one of the outlets of the town with a wooden leg. I knew him to have been honest and industrious when in the country, and was curious to learn what had reduced him to his present situation. Wherefore, after having given him what I thought proper, I desired to know the history of his life and misfortunes, and the manner in which he was reduced to his present distress. The disabled soldier, for such he was though dressed in a sailor's habit, scratching his head, and leaning on his crutch, put himself in an attitude to comply with my request, and gave me his history as follows: —

„As for my misfortunes, master, I can't pretend to have gone through any more than other folks; for except the loss of my limb, and my being obliged to beg, I don't know any reason, thank Heaven, that I have to complain; there is Bill Tibbs, of our regiment, he has lost both his legs, and an eye to boot; but thank Heaven, it is not so bad with me".

„I was born in *Shropshire;* my father was a labourer, and died when I was five years old; so I was put upon the parish. As he had been a wandering sort of a man, the parishioners were not able to tell to what parish I belonged, or where I was born, so they sent me to another parish, and that parish to a third. I thought in my heart, they kept sending me about so long, that they would not let me be born in any parish at all; but at last, however, they fixed me. I had some disposition to be a scholar, and was resolved, at least, to know my letters; but the master of the workhouse put me to business as soon as I was able to handle a mallet; and here I lived an easy kind of life for five years. I only worked ten hours in the day, and had my meat and drink provided for my labour. It is true, I was not suffered to stir out of the

house, for fear, as they said, I should run away; but what of that, I had the liberty of the whole house, and the yard before the door and that was enough for me. I was then bound out to a farmer, where I was up both early and late; but I ate and drunk well, and liked my business well enough till he died, when I was obliged to provide for myself; so I was resolved to go and seek my fortune".

„In this manner I went from town to town, worked when I could get employment, and starved when I could get none; when happening to go one day through a field belonging to a justice of peace, I spied a hare crossing the path just before me; and I believe the devil put it in my head to fling my stick at it; — well, what will you have on't? I killed the hare, and was bringing it away, when the justice himself met me; he called me a poacher, and a villain; and collaring me, desired I would give an account of myself. I fell upon my knees, begged his worships pardon, and began to give a full account of all that I knew of myself; but though I gave a very true account, the justice said I could give no account; so I was indicted at sessions, found guilty of being poor and sent up to London to Newgate, in order to be transported as a vagabond".

„People may say this and that of being in jail, but, for my part, I found *Newgate* as agreeable a place as ever I was in all my life. I had my belly-full to eat and drink, and did no work at all. This kind of life was too good to last for ever; so I was taken out of prison, put on board a ship, and sent off, with two hundred more to the plantations. We had but an indifferent passage, for, being all confined in the hold, more than a hundred of our people died for want of sweet air; and those that remained were sickly enough, God knows. When we came ashore, we

were sold to the planters, and I was bound for seven years more. As I was no scholar, for I did not know my letters, I was obliged to work among the negroes: and I served out my time, as in duty bound to do".

„When my time was expired, I worked my passage home, and glad I was to se Old England again because I loved my country. I was afraid, however, that I should be indicted for a vagabond once more, so I did not much care to go down into the country, but kept about the town, and did little jobs when I could get them".

„I was very happy in this manner for some time, till one evening, coming home from work, two men knocked me down, and then desired me to stand. They belonged to a press-gang; I was carried before the justice, and as I could give no account of myself, I had my choice left, whether to go on board a man of war, or list for a soldier. I chose the latter, and in this post of a gentleman, I served two campaigns in *Flanders;* was at the battles of *Van* and *Fontenoy,* and received but one wound through the breast here; but the doctor of our regiment soon made me well again".

„When the peace came on, I was discharged, and as I could not work, because my wound was sometimes troublesome, I listed for a landman in the East-India company's service; I have fought the French in six pitched battles and I verily believe, that if I could read or write, our captain would have made me a corporal. But it was not my good fortune to have any promotion, for I soon fell sick, and so got leave to return home again with forty pounds in my pocket. This was at the beginning of the present war, and I hoped to be set on shore, and to have the pleasure of spending my money; but the government

wanted men, and so I was pressed for a sailor, before ever I could set foot on shore".

„The boatswain found me, as he said, an obstinate fellow, he swore he knew that I understood my business well, but that I shammed *Abraham* to be idle; but, God knows, I knew nothing of sea-business, and he beat me without considering what he was about. I had still, however, my forty pounds, and that was some comfort to me under every beating; and the money I might have had to this day, but that our ship was taken by the French, and so I lost my money".

„Our crew was carried into *Brest*, and many of them died, because they were not used to live in a jail; but for my part, it was nothing to me, for I was seasoned. One night, as I was asleep on the bed of boards, with a warm blanket about me, for I always loved to lie well, I was awakened by the boatswain, who had a dark-lanthorn in his hand. „Jack", says he to me, „will you knock out the French sentry's brains?" „I don't care", says I, striving to keep myself awake, „if I lend a hand". „Then follow me", says he, „and I hope we shall do business". So up I got, and tied my blanket, which was all the clothes I had, about my middle and went with him to fight the Frenchman. I hate the French because they are all slaves, and wear wooden shoes".

„Though we had no arms, one Englishman is able to beat five Frenchmen at any time; so we went down to the door, where both the sentries were posted, and, rushing upon them, seized their arms in a moment, an knocked them down. From thence nine of us ran together to the quay, and seizing the first boat we met, got out of the harbour, and put to sea. We had not been here three days, before we were taken up by the *Dorset* privateer,

who were glad of so many good hands, and we consented to run our chance. However, we had not so much luck as we expected. In three days we fell in with the *Pompadour* privateer, of forty guns, while we had but twenty-three; so to it we went, yard-arm and yard-arm. The fight lasted for three hours, and I verily believe we should have taken the Frenchman, had we but had some more men left behind, but unfortunately we lost all our men, just as we were going to get the victory".

„I was once more in the power of the French, and I believe it would have gone hard with me, had I been brought back to Brest; but by good fortune, we were retaken by the *Viper*. I had almost forgotten to tell you that, in that engagement, I was wounded in two places; I lost four fingers off the left hand, and my leg was shot off. If I had had the good fortune to have lost my leg on board a kings's ship, and not on board a privatner, I should have been entitled to clothing and maintenance during the rest of my life! but that was not my chance; one man is born with a silver spoon in his mouth, and another with a wooden ladle. However, blessed be God, I enjoy good health, and will for ever love liberty and Old England. Liberty, property, and Old England for ever, huzza!"

Thus saying, he limped off, leaving me in admiration at his intrepidity and content; nor could I avoid acknowledging that an habitual acquaintance with misery serves better than philosophy to teach us to despise it.

Goldsmith.

Poetry.

The World.

The world's a book, writ by th'eternal art
Of the great author, printed in man's heart;
'Tis falsely printed, though divinely penn'd;
And all errata will appear at th'end.

Epigram.

How kind has Nature unto Bluster been,
Who gave him dreadful looks and dauntless mien;
Gave tongue to swagger, eyes to strike dismay,
And kinder still, gave legs — to run away.

The Miser's choice.

When Loveless married lady Jenny,
Whose beauty was the ready penny,
He chose her, as you do old plate,
Not for the fashion, but the weight.

To a bad Fiddler; an Epigram.

Old Orpheus play'd so well, he mov'd Old Nick,
Whilst thou mov'st nothing — but thy fiddlestick.

On bad Dancers to good music.

How ill the motion with the music suits!
So Orpheus fiddled, and so danc'd the brutes.

Pun.

„I am unable," yonder beggar cries,
„To walk, or stand, or sit:" if true, he lies.

On six sorts of people who keep Fasts.

The miser fasts, because he will not eat,
The poor man fasts, because he has no meat;
The rich man fasts, with greedy mind to spare,
The glutton fasts, to eat the greater share;
The hypocrite, he fasts to seem more holy,
The righteous man, to punish sin and folly.

On a Bee stifled in Honey.

From flow'r to flow'r with eager pains,
See the bless'd busy lab'rer fly;
When all that from her toil she gains,
Is in the sweets she hoards to die.
'Tis thus, would man the truth believe,
With life's soft sweets, each fav'rite joy,
If we taste wisely, they relieve,
But, if we plunge too deep, destroy.

On Content.

It is not youth can give content,
Nor is it wealth's decree;
It is a gift from heaven sent,
Though not to thee or me.
It is not in the monarch's crown
Though he'd give millions for't;
It dwells not in his lordship's frown,
Or waits on him to court.
It is not in a coach and six,
It is not in a garter;
'Tis not in love or politics,
But 'tis in John the carter.

Summer; a Song.

How sweet is the morning, how charming and clear,
How delightful the Sun's gilding ray,
How pleasant and green do the meadows appear,
And how cheerful the birds on each spray!
The lark mounting high with sweet notes fills the air,
While the vallies re-echo the strains.
The ploughman and hind to their labour repair,
And the shepherd pipes over the plains.

The Sluggard.

'Tis the voice of the sluggard, I heard him complain,
„You have wak'd me too soon, I must slumber again".
As the door on its hinges, so he on his bed,
Turns his sides, and his shoulders, and his heavy head.

„A little more sleep, and a little more slumber".
Thus he wastes half his days and his hours without number;
And when he gets up, he sits folding his hands,
Or walks about saunt'ring, or trifling he stands.

I pass'd by his garden, and saw the wild briar,
The thorn and the thistle, grow broader and higher;
The clothes that hang on him are turning to rags,
And his money still wastes, till he starves or he begs.

I paid him a visit, still hoping to find
That he took better care for improving his mind;
He told me his dreams, talk'd of eating and drinking,
But he scarce reads his Bible, and never loves thinking.

Said I then to my heart: „Here's a lesson for me,
That man's but a picture of what I might be,

But thanks to my friends for their care in my breeding,
Who thaught me betimes to love working and reading".
WATTS.

The Ant.

These emmets, how little they are in our eyes!
We tread them to dust, and a troop of them dies,
Without our regard or concern:
Yet, as wise as we are, if we went to their school,
There's many a sluggard, and many a fool,
Some lessons of wisdom might learn.

They don't wear their time out in sleeping or play,
But gather up corn in a sun-shiny day,
And for winter they lay up their stores:
The manage their work in such regular forms,
One would think they foresaw all the frosts and the storms,
And so brought their food within doors.

But I have less sense than a poor creeping ant,
If I take not due care for the things i shall want,
Nor provide against dangers in time.
When death or old age shall stare in my face,
What a wretch I shall be in the end of my days
If I trifle away all their prime!

Now, now, while my strength and my youth are in bloom,
Let me think what will serve me when darkness shall come,
And pray that my sins be forgiv'n;
Let me read in good books, and believe and obey,
That, when death turns me out of this cottage of clay,
I may dwell in a palace in heav'n.

Filial Piety.

Have I then no tears for thee, my father!
Can I forget thy cares, from helpless years
Thy tenderness for me? An eye still beam'd
With love? A brow that never knew a frown?
Nor a harsh word thy tongue? Shall I for these
Repay thy stooping venerable age
With shame, disquiet, anguish, and dishonour?
It must not be! Thou first of angels! Come,
Sweet filial piety! and firm my breast!
Yes, let one daughter to her fate submit,
Be nobly wretched — but her father happy.

THOMSON.

Obligation cancelled.

To John I owed great obligation,
But John unhappily thought fit
To publish it to all the nation —
Sure John and I are more than quit.

PRIOR.

Killing Time.

Old Time kills us all,
Rich, poor, great and small;
And 'tis therefore we rack our invention,
Throughout all our days
In finding out ways
To kill him by way of prevention.

Song of the wild Bushman.

Let the proud boor possess his flocks,
And boast his fields of grain;

My home is 'mid the mountain rocks,
The desert my domain.
I plant no herbs or pleasant fruits,
Nor toil for savoury cheer.
The desert yields me juicy roots,
And herds of bounding deer.

The countless springbucks are my flock,
Spread o'er the boundles plain;
The buffalo bends to my yoke,
And the wild horse to my rein.
My yoke is the quivering assagai,
My rein the tough bow-string;
My bridle curb is a slender barb,
Yet it quells the forests' king.

The crested adder honoureth me,
And yields, at my command,
His poison-bag, like the honey bee,
When I seize him on the sand.
Yea, even the locusts' wasting swarm,
Which mightiest nations dread,
To me brings joy in place of harm,
For I make of them my bread.

Thus I am Lord of the Desert Land,
And I will not leave bounds,
To crouch beneath the Christian's hand,
And kennel with his hounds;
To be a hound, and watch the flocks,
For the cruel White Mans gain. —
No! the swart Serpent of the Rocks
His den doth yet retain,

And none who there his sting provokes,
Shall find its poison vain!

The Blind Boy.

O say! wahat is that thing call'd light
Which I must ne'er enjoy;
What are the blessings of the sight,
O tell your poor blind boy!

You talk of wond'rous things you see,
You say the sun shines bright;
I feel him warm, but how can he
Or make it day or night?

My day or night myself I make,
Whene'er I sleep or play;
And could I ever keep awake
With me 'twere always day.

With heavy sighs i often hear
You mourn my hapless woe;
But sure with patience I can bear
A loss I ne'er can know.

Then let not what I cannot have
My cheer of mind destroy;
Whilst thus I sing, I am a king,
Although a poor blind boy.

Colley Cibber.

This is life.

Like to the falling of a star,
Or as the flights of eagles are,
Or like the fresh springs gaudy hue,

Or silver drops of morning dew,
Or like a wind that chafes the flood,
Or bubbles which on water stood:
Even such is man, whose borrowed light
I straight called in, and paid to-night.

The wind blows out, the bubble dies,
The spring entomb'd in autumn lies,
The drew dries up, the star is shot,
The flight is past, — and man forgot.

HENRY KING.

The Persian, the Sun, and the Cloud.

Is there a bard whom genius fires,
Whose ev'ry thought the god inspires?
When envy reads the nervous lines,
She frets, she rails, she reaves, she pines,
Her hissing snakes with venom swell,
She calls her venal train from hell:
The servile fiends her nod obey,
And all Curl's authors are in pay;
Fame calls up calumny and spite:
Thus shadow owes its birth to light.
As prostrate to the god of day,
With heart devout, a Persian lay,
His invocation thus began:

Parent of light, all-seeing sun,
Prolific beam, whose rays dispense
The various gifts of Providence,
Accept our praise, our daily pray'r,
Smile on our fields, and bless the year!

A cloud, who mock'd his grateful tongue,
The day with sudden darkness hung;
With pride and envy swell'd, aloud
A voice thus thunder'd from the cloud;

Weak' is this gaudy god of thine,
Whom I at will forbid to shine.
Shall I, nor vows, nor incense know?
Where praise is due the praise bestow!

With fervent zeal the Persian mov'd
Thus the proud calumny reprov'd.
It was that God, who claims my pray'r,
Who gave thee birth, and rais'd thee there;
When o'er his beams the veil is thrown,
Thy substance is but plainer shown.
A passing gale, a puff of wind,
Dispels thy thickest troops combin'd.

The gale arose, the vapour tost;
The sport of winds in air was lost,
The glorious orb the day refines,
Thus envy breaks, thus merit shines.

To a Friend.

Asking what God was.

Is there a man, whose daring hand
Can number ev'ry grain of sand?
Can count the drops that fill the sea?
And tell how many stars there be?
Who shall presume to comprehend
Infinity, that knows no end?
Who shall set bounds to boundless pow'r.

Restrain Omnipotence, or lower
Eternity to one poor hour?

Who shall disclose his Maker's plan,
Or dare his secret will to scan?
Shall feeble, short-liv'd, sordid man?

Believe me, friend; thou can'st no more
The vast designs of God explore,
Than thy short arm can reach the sky,
Or turn the spacious ocean dry.

None but perfection such as his
Can know th'Almighty as he is;
His searchless glory cant't be brought
Adapted to a mortal's thought.

His Majesty we can't discern,
His attributes we cannot learn,
'Till he removes the fleshly glass,
And shwos his glory face to face.

Vain is the wisdom, vain the skill,
That strives to take away the veil;
That searches ev'ry mystery,
While clouded with mortality.

God is a theme too great for thought;
And awful something, who knows what?
Be silent, and submit to show
Respect to what thou can'st not know.
Remember what thou art; and fear
This unknown witness always near.

Search not into his deep decree;
The subject's too refin'd for thee;
Thou must not ask, nor wish to see.

Cast each presumptuous doubt away;
Consider thou'rt at best but clay,
Whose only province is t'obey.

SANAKIRJA.

Muist. Sanain ääntämisessä, joka seuraa minkin engl. sanan perästä, tulee vaarinottaa, että:

ŏ on luettava melkein kuin o ruotsal. sanoissa *ond*, *orm*, *onsdag*, nimittäin vähä enemmän suomal. o:*n* puoleen;
ō ääntyy melkein kuin o ruotsal. sanoissa *sko*, *skog*, *ton*, nimittäin vähäistä enemmän suomal. oo:*n* puoleen;
g:*n* pehmeä äänne on merkitty kirjaimella **j**;
s:*n* pehmeä äänne kirjaimella **z**;
sh vastaa syvemmältä äännettävää sch;
zh hyvin heikosti eli pehmeään luettavaa sch;
TH osoittaa tämän kaksinaisen kerakkeen pehmeätä, sekä
th sen kovaa eli terävää äännettä.

Korkomerkki ′ tavun jälestä osoittaa, että pääkorko sanassa on sillä tavulla, jonka jälessä mainittu merkki on.

Sanakirjassa muutoin on seuraavia lyhennyksiä:

asm = asemo.
apthdk = aputehdikkö.
imprf = imperfect.
j. n. e. = ja niin edespäin.
khtlln = kohteellinen.
khts = kiihtosana.
l = eli.
lsks = laskusana.
lts = laatusana.
ms = määräsana.
mnk = monikossa.
nms = nimisana.
omn = omaniminen.
prsntn = personaton.
prtcp = participle.
ss = siasana.
sds = sidesana.
sntn = säännötön.
tks = tekosana.
vlln = vaillinainen.
vrk = varake.

A.

A, e, **an,** än, *vrk.* eräs, muuan, yksi.

Abalienate, äb-eel′-jen-eet, *tks.* luovuttaa, myömällä luopua jstkin, myödä.

Abandon, ä-bän′-dön, *tks.* jättää, heittää, hylätä, luovuttaa.

Abate, ä-beet′, *tks.* vähentää, alentaa, huojentaa.

Abatement, ä-beet′-ment, *nms.* vähennys, huojennus, otto.

Abbey, äb′-bi, *nms.* luostari.

Abbot, äb′-böt, *nms.* luostarin päämies, päämunkki, abbotti.

Ability, ä-bil′-li-ti, *nms.* kunto, taito, luonnonlahja, taidonlahja.

Able, ee′-b'l, *lts.* kunnollinen, kelvollinen; *to be able,* osata, taitaa.

Abode, ä-bōd′, *nms.* asunto, olinpaikka, asuinpaikka, kotopaikka; *to take up one's abode,* asettua l. majoittua (jhnkin).

Abolish, ä-bol′-ish, *tks.* poistaa, hävittää, kumota.

Abolishment, ä-bol′-lish-ment *nms.* poistaminen, kumoaminen, hävittäminen.

Abominable, ä-bom′-i-nä-b'l, *lts.* inhottava, vastenluontoinen.

Aboriginal, äb-ő-ridj′-i-näl, *lts.* alkuperäinen.

Abound, ä-bound′, *tks.* olla yltäkyllin l. ylenmäärin l. yltäkylläisesti, liioitella.

About, ä-bout′, *ms* ja *ss.* ympäri, noin, paikoilla, likellä, lähellä, muassa, luona, -sta (-stä); *to be about* (olla tekemässä l. tekemäisillään), esm. *he was about going,* hän oli lähteä l. lähtemässä l. lähtemäisillään; *to bring about,* matkaan l. aikaan saattaa, panna toimeen; *what are you about?* mitä te työksentelette l. askaroitsette l. toimitatte.

Above, ä-böv′, *ms* ja *ss.* päällä, yli, päälläpäin; enemmän kuin.

Abreast, ä-brest′, *ms.* vieretystä.

Abridge, ä-bridj′, *tks.* lyhentää, vähentää, rajoittaa.

Abroad, ä-brood′, *ms.* ulkona, ulkomaalla, ulkomaalle.

Abrupt, äb-röpt′, *lts.* pikainen, äkillinen, äkkipikainen.

Abruptly, äb-röpt′-li, *ms.* pikaisesti, ajattomasti, sopimattomalla ajalla; ruokottomasti.

Absence, äb′-sens, *nms.* poissa-olo; *absence of mind,* ajattelemattomuus, haja- l. seka-mielisyys, epähuomiollisuus.

Absent, äb′-sent, *lts.* poissa-oleva, ajattelematon, haja- l. seka-mielinen, epä-huomiollinen.

Absolutely, äb′-sö-luut-li, *ms.* ehdottomasti, välttämättömästi, välittömästi.

Abstinence, äb′-sti-nens, *nms.* pidättäminen, estäminen.

Abstraction, äb-sträk′-shön, *nms.* poiseroittaminen; seka- l. hajamielisyys, epähuomiollisuus.

Abusive, ä-bjuu′-siv, *lts.* loukkaava, riitaisa, toran- l. riidan-himoinen.

Abyss, ä-bis′, *nms.* kuilu, syvyys.

Accept, äk-sept′, *tks.* ottaa vastaan, hyväksyä.

Acceptance, äk-sep′-täns, *nms.* vastaanotto, hyväksyminen.

Accessible, äk-ses′-si-b'l, *lts.* luok-

se- l. sisään-päästävä, saatavana oleva.

Accession, äk-sesh'-ön, *nms.* lisäys.

Accident, äk'-si-dent, *nms.* tapaus, sattumus, tapaturma.

Accidentally, äk-si-den'-täl-li, *ms.* äkkiluulematta, sattumalta.

Acclamation, äk-klä-mee'-shön, *nms.* suostuntahuuto, ilohuuto.

Accommodation, äk-kom-mö-dee'-shön, *nms.* mukavaisuus; välittäminen, sovittaminen, välitys, sovitus.

Accompany, äk-köm'-pä-ni, *tks.* seurata, saattaa; liittäytyä seuraan.

Accomplice, äk-kom'-plis, *nms.* osanottaja, vikaveli.

Accomplish, äk-kom'-plish, *tks.* tehdä l. saattaa täydelliseksi, täyttää, lopettaa; voittaa.

Accomplishment, äk-kom'-plishment, *nms.* täyttäminen, täydellinen avu l. omaisuus l. kaltaisuus, taidollisuus, taidonlahja.

According, äk-koor'-ding, *ss.* mukaan, jälkeen, jhnkin nähden; *according as*, sen mukaan l. jälkeen kuin.

Accordingly, äk-koor'-ding-li, *ms.* siis, siitä syystä, sentähden.

Accost, äk-kost', *tks.* puhutella, tervehtiä, lähestyä jkuta.

Account, äk-kount', *nms.* arvo; kertomus, selitys, syy, ilmoitus, luvunlasku, luvunlasku-kirja, rätinki, laskento, tili; *on that account*, siitä syystä, sentähden, sen vuoksi; *on account of*, jhnkin nähden l. jnkin puolesta l. jstkin syystä; *to give an account of*, tehdä tili l. selvä l. selko jstkin.

Account, äk-kount', *tks.* arvata, pitää, luulla; laskea lukua, tehdä tiliä; *account for*, selittää.

Accumulation, äk-kju-mu-lee'-shön, *nms.* yhteen- l. kokoon-pano, koko.

Accurately, äk'-kju-reet-li, *ms.* tarkasti, tarkoin.

Accuse, äk-kjuuz', *tks.* syyttää.

Accustom, ä-kös'-töm, *tks.* taivuttaa, totuttaa; *to be accustomed to*, taipua l. tottua jhnkin.

Acid, äs'-sid, *lts.* hapan, karvas, katkera.

Acknowledge, äk-nol'-ledj, *tks.* tunnustaa, myöntää.

Acquaint, äk-kueent', *tks.* ilmoittaa, kertoa, opettaa, näyttää.

Acquaintance, äk-kueen'-täns, *nms.* tuttava, tuttavuus.

Acquainted, äk-kueen'-ted, *lts.* tunnettu, tuttava; tietävä; *to be acquainted with*, tulla tutuksi, tuntea.

Acquire, äk-kueir', *tks.* hankkia, voittaa; oppia.

Acquisition, äk-kui-zish'-ön, *nms.* hankkiminen, ansaittu l. hankittu omaisuus; voitto.

Acquit, äk-kuit', *tks.* suorittaa, maksaa, kuitata, vapautta; *to acquit one's self of*, vapauttaa itsensä jstkin.

Acrimony, äk'-kri-mö-ni, *nms.* mielen-karvaisuus, kovuus.

Across, ä-kros', *ms* ja *ss.* poikki, poikkipäin, ristiin, ristissä.

Act, äkt, *nms.* teko, työ; kohtaus.

Act, äkt, *tks.* tehdä, toimittaa, vaikuttaa.

Action, äk'-shön, *nms.* teko, toimitus, asia (oikeudessa), ottelu, tappelu, kohtelus.

Active, äk'-tiv, *lts.* vaikuttava, tehoisa, tehollinen, toimelias, sukkela.

Actually, äk'-tshju-äl-li, *ms.* todenperästä, tosiaan.

Adapt, ä-däpt', *tks.* sovittaa, panna l. sovittaa yhteen.

Add, äd, *tks.* lisätä, panna lisää, enentää.

Adder, äd'-dör, *nms.* kyykärme, kyy.

Address, äd-dres', *tks.* kääntyä l. käännäitä jkuhun, puhua l. kirjoittaa jkulle, puhutella.

Address, äd-dres', *nms.* osoitus (esm. nimen l. asuntopaikan), päälle-

itus, puhe; taidollisuus; *to address to one*, puhutella
, l. kääntyä puheellansa j-
n.
, äd-djuus′, *tks.* esittää, tuovetää esille l. esiin.
at, äd-hii′-rent, *nms.* seura-
n, lahkolainen.
äd-join′, *tks.* liittää, yhdisolla lähellä l. likiseudussa,
;tua jhnkin.
äd-jöst′, *tks.* oikaista, sovit-
›anna järjestykseen l. reilaan.
ster, äd-min′-nis-tör, *tks.* halhoitaa; jaella, antaa.
l, äd′-mi-räl, *nms.* amiraali.
tion, äd-mi-ree′-shön, *nms.*
;teleminen, ihaileminen, ihal-
.hastus.
, äd-meir′, *tks.* ihmetellä, i-
ı, kummeksia.
äd-mit′, *tks.* laskea sisään;
tää, myönnyttää.
ä-dopt′, *tks.* ottaa pojak-
l. lapseksensa.
ä-doorn′, *tks.* koristaa, kau-
a.
e, äd-väns′, *tks.* edetä, as-
.. kulkea l. mennä eteen-
edistyä, koreta, yletä.
age, äd-vän′-tedj, *nms.* hyöty,
›, etu.
ageous, äd-vän-tee′-jös, *lts.*
rllinen, edullinen, tuottava.
ure, äd-ven′-tshjuur, *nms.*
a, seikkailus, sattuma.
ure, äd-ven′-tshjuur, *tks.* seik-
, uskaltaa.
urer, äd-ven′-tshjuu-rör, *nms.*
ailija, uskalikko.
ty, äd-ver′-si-ti, *nms.* paha
vastoinkäyminen.
äd-veis′, *tks.* neuvoa, ke-
ta, tuumia.
äf-feer′, *nms.* askare, toimi-
asia.
f-fekt′, *tks.* liikuttaa (mieltä).
l, äf-fek′-ted, *lts.* liikutettu,
ttu, vaivattu; teeskennelty.

Affection, äf-fek′-shön, *nms.* mielenliikutus; taipumus, halu; nöyryys; helleys.
Affix, äf-fiks′, *tks.* liittää, panna l. sitoa kiini (jhnkin).
Affliction, äf-flik′-shön, *nms.* murhe, suru, vaiva.
Afford, äf-foord′, *tks.* antaa, varustaa, hankkia, toimittaa.
Affront, äf-frönt′, *nms.* solvaus, loukkaus, vääryys.
Afraid, ä-freed′, *lts.* arka, pelkäävä, säikähtynyt; *to be afraid*, pelästyä, pelätä, varoa.
Africa, äf′-frik-ä, *omn nms.* Afrika.
After, äf′-tör, *ms* ja *ss.* takana, perästä, jälkeen, jälestä, sittekuin, sen jälkeen kuin, mukaan.
Afterwards, äf′-tör-uoord, *ms.* jälkeen, jälestäpäin, sitte.
Again, ä-gen′, *ms.* takaisin, taas, jällensä, uudellensa.
Against, ä-genst′, *ss.* vastaan, vastassa, vasten, kohti.
Age, eedj, *nms.* ikä, elinaika, aikakausi.
Aged, ee′-jed, *lts.* vanha, ikäinen.
Agility, ä-jil′-i-ti, *nms.* vikkeryys, sukkeluus.
Agitation, äd-ji-tee′-shön, *nms.* mielen liikunto l. liikutus, vimma, vimmastus.
Ago, ä-gō′, *ms.* sitte.
Agony, äg′-ö-ni, *nms.* kuoleman tuska, hengenlähtö.
Agree, ä-grii′, *tks.* sovittaa; sopia; *agree to*, myöntää, suostua jhnkin; *to agree for the price*, sopia hinnasta.
Agreeable, ä-grii′-ä-b'l, *lts.* huvittava, viehättävä, ihana.
Agreeably, ä-grii′-ä-bli, *ms.* huvittavalla l. miellyttävällä tavalla.
Agreed, ä-griid′, *prtc.* sovittu, tingattu; *a sum agreed for*, sovittu l. tingattu summa.
Agriculture, äg′-ri-köl-tshjuur, *nms* maanviljelys.
Ah! aa, *khts.* voi! oi! ah!

Aid, eed, *nms*. apu; *aid-de-camp*, eed-di-koong′, *nms*. ajutantti.

Aid, eed, *tks*. auttaa, olla apuna.

Ail, eel, *tks*. vaivata.

Aim, eem, *nms*. pilkka, maali, sihti; tarkoitus; *to take aim at*, sihdata, tähdätä (pyssyllä).

Aim, eem, *tks*. sihdata, tähdätä, tarkoittaa.

Air, eer, *nms*. ilma; suun mytistys, silmän isku.

Aix, ee, *omn nms*. kaupunki Ranskanmaalla.

Alacrity, ä-läk′-ri-ti, *nms*. vilkkaus, ilomielisyys.

Alarm, ä-laarm′, *nms*. hälinä, jyräkkä, melske, meteli; *to take alarm*, tulla levottomaksi l. rauhattomaksi; *to give alarm*, nostaa hälinää.

Alas! ä-läs′, *khts*. ah! voi! oi!

Alcaid, äl-keed′, *nms*. Alkati (tuomari Hispaniassa).

Alderman, ool′-dör-män, *nms*. kaupungin vanhin, raatimies.

Alehouse, eel′-hous, *nms*. kapakka.

Alight, ä-leit′, *tks*. astua l. käydä jstkin pois; pudota l. vajota alas.

Alive, ä-leiv′, *lts*. elävä; vilkas; *to be alive*, elää.

All, ool, *lts*., *asm*. ja *ms*. kaikki, koko; aivan, kokonansa, tykkänänsä; *all over*, kaikkialla, yleensä, tykkänänsä; *all at once*, yhdellä l. samalla kertaa; *all alone*, ihan l. aivan yksinänsä; *all along*, koko pituudelta, pitkin koko . . ., koko ajan; *at all*, kaikkiansa, yleensä, kokonansa; *not at all*, ei ensinkään, ei edes, ei—:kaan, :kään; *nothing at all*, ei niin mitään, ei vähäistäkään, ei ensinkään.

Allay, äl-lee′, *tks*. panna lisää, sekoittaa; huojentaa, helpoittaa, lievittää; asettua, paneutua (ilmasta).

Alledge, äl-ledj′, *tks*. todistaa, näyttää, päättää, sanoa.

Alleviate, äl-lii′-vi-eet, *tks*. helpoittaa, lievittää, huojentaa.

Alley, äl′-li, *nms*. aleija, kujanne.

Alliance, äl-lei′-äns, *nms*. liitto, ystävyys.

Allot, äl-lot′, *tks*. jaella, määrätä; myöntää.

Allow, äl-lou′, *tks*. myöntää, suvaita, suoda, sallia.

Allure, äl-ljuur′, *tks*. viehättää, vietellä, viehätellä.

Allurement, äl-ljuur′-ment, *nms*. viettelys, viehätys.

Ally, äl-lei′, *nms*. liittolainen.

Allmighty, ool-mei′-ti, *nms*. kaikkivaltaisuus.

Almost, ool′-möst, *ms*. melkein.

Aloft, ä-loft′, *ms*. korkealle, ylös, korkealla, ylhäällä.

Alone, ä-lōn′, *lts* ja *ms*. yksin, yksinänsä; ainoastaan; *let me alone*, anna l. antakaa minun olla l. mennä; *let that alone*, anna l. antakaa sen olla, elä l. elkää siitä huolia mitään.

Along, ä-long′, *ms*. myöten, pitkin, eteenpäin; *all along*, kaikkialla, aina, yhä; *alongside*, *ms*. pitkinpuolin l. pitkinpäin; *as they were riding along*, ratsastaissansa eteenpäin l. pitkin tietä; *along with*, kanssa, seurassa, yhdessä.

Aloud, ä-loud′, *ms*. kovalla äänellä, kovasti, heleästi.

Alps, älpz, *nms mnk*. Alppivuoret.

Already, ool-red′-di, *ms*. jo.

Also, ool′-sō, *sds*. myös, myöskin.

Altarpiece, ool′-tör-piis, *nms*. alttarin kuva l. taulu l. maalaus.

Alternate, äl-ter′-neet, *lts*. vuoroileva; vuoroonsa vaikuttava; jokatoinen.

Alternately, äl-ter′-neet-li, *ms*. vaihetellen, vuorotellen.

Although, ool-THō′, *sds*. vaikka, ehkä.

Altogether, ool-tö-geTH′-ör, *ms*. yhteensä, tykkänänsä, ihan.

Altorf, äl′-torf, *omn nms.* kaupunki Sveitsinmaalla.
Always, ool′-ueez, *ms.* aina.
Am, äm, **I am,** ei äm, *tks.* olen (katso **to Be**).
Amazed, ä-mee′-z'd, *prtcp.* hämmästynyt, peljästynyt.
Amazement, ä-meez′-ment, *nms.* hämmästys, peljästys.
Amazing, ä-mee′-zing, *lts.* ihmeteltävä, kummallinen, peljästyttävä, hirmuinen.
Ambassador, äm-bäs′-sä-dör, *nms.* lähettiläinen, lähettiläs.
Ambitious, äm-bish′-ös, *lts.* kunnianhimoinen.
Ambuscade, äm-bös-keed′, *nms.* salavahti, väijykset, väijymys.
Amends, ä-mendz′, *nms. mnk.* korvaus, vastine, täyte, palkinto.
America, ä-mer′-ri-kä, *omn nms.* Amerika; *North America,* Pohjois Amerika; *South America,* Etelä Amerika.
American, ä-mer′-ri-kän, *nms* ja *lts.* Amerikalainen, amerikan-.
Amid, ä-mid′, **Amidst,** ä-midst′, *ss.* keskellä, keskessä.
Among, ä-möng′, **Amongst,** ä-möngst′, *ss.* joukossa, seassa, -ssa (-ssä), -sta (-stä); *amongst them selves,* keskenänsä, heidän kesken.
Amount, ä-mount′, *tks.* nousta.
Amphibious, äm-fib′-i-ös, *lts.* maateliaisiin l. rustiaisiin kuuluva (eläin), mateliais-, rustiais-.
Ample, äm′-p'l, *lts.* laaja, iso, suuri; antelias.
Amply, äm′-pli, *ms.* ylenkyllältä, anteliaasti.
Amputation, äm-pju-tee′-shön, *nms.* jäsenen poikkisahaaminen l. leikkaaminen.
Amur, *omn nms.* joki Aasiassa.
Amuse, ä-mjuuz′, *tks.* huvittaa, miellyttää, huvitella.
Analysis, ä-näl′-li-sis, *nms.* suoritus, selitys, tutkinto.
Ancestor, än′-ses-tör, *nms.* esi-isä.
Ancestry, än′-ses-tri, *nms.* sukuperä, syntyperä; sukupuu.
Ancient, een′-shent, *lts.* vanhanaikainen, muinoinen, vanha, vanhan kansan.
And, änd, *sds.* ja.
Andes, än′-dis, *nms. mnk.* Andenin vuoret l. alpit.
Anecdote, än′-ek-döt, *nms.* satu, taru.
Anew, ä-njuu′, *ms.* uudestaan, uudelleen.
Angel, een′-jel, *nms.* enkeli.
Anger, äng′-gör, *nms.* viha.
Angle, äng′-g'l, *nms.* kulma, nurkka.
Angry, äng′-gri, *lts.* vihainen.
Anguish, äng′-guish, *nms.* tuska, hätä.
Animal, än′-i-mäl, *nms.* eläin, luontokappale.
Animate, än′-i-meet, *tks.* elähyttää, vilkastuttaa, rohkaista.
Animated, än′-i-mee-ted, *prtcp.* elähtynyt, vilkastunut, innostunut.
Annals, än′-nälz, *nms mnk.* vuosikirjat, aikakirjat.
Anniversary, än-ni-ver′-sä-ri, *nms.* vuosijuhla l. päivä (jota vuosittain vietetään).
Announce, än-nouns′, *tks.* ilmoittaa, julkaista.
Annoy, än-noi′, *tks.* vahingoittaa; vaivata; loukata.
Annual, än′-nju-äl, vuotinen, vuotuinen, jokavuotinen.
Annually, än′-nju-äl-i, *ms.* joka vuosi, vuosittain.
Another, än-öTH′-ör, *lts* ja *asm.* toinen; *one another,* keskenänsä, toinen toistansa; *one after another,* yksi l. toinen toisensa perästä; *one from another,* toinen toiseltansa, toisiltansa; *one with another,* toinen toisensa kanssa, yhdessä.
Answer, än′-sör, *nms.* vastaus.
Answer, än′-sör, *tks.* vastata, edesvastata; ta'ata; sopia l. soveltua yhteen.
Ant, änt, *nms.* muuriainen, kusi-

ainen; *anthill*, *nms.* muuriais- l. kusiais-pesä.

Antarctic, änt-aark′-tik, *lts.* eteläinen, etelänpuolinen.

Antiquity, än-tik′-kui-ti, *nms.* muinoisaika, muinoisuus; muinoiskalu.

Anvil, än′-vil, *nms.* alaisin.

Anxiety, äng-zei′-i-ti, *nms.* huoli, tuska, suru.

Anxious, ängk′-shös, *lts.* alakuloinen, huolellinen, suruinen, tuskainen.

Any, en′-ni, *lts* ja *asm.* joku, jokin, ken l. mikä hyvänsä, jokainen, kaikki; *anything*, jotakin, mitä hyvänsä, kaikki; *anybody*, *any one*, joku, ken hyvänsä, jokainen; (*kieltosanan perästä*) kenkään, kukaan, mikään; *anywhere*, *ms.* kaikkialla, joka paikassa.

Apart, ä-paart′, *ms.* syrjässä, syrjään, loitolla, loitolle; erillänsä, erillensä, eriksensä.

Apartment, ä-paart′-ment, *nms.* huone, suoja, kammari.

Apennines, äp′-pen-neins, *nms. mnk.* Apenniinin vuoret.

Apologetical, äp-pol-lö-jet′-i-käl, *lts.* puolusteleva.

Apologize, ä-pol′-ö-jeiz, *tks.* kirjoittaa l. tehdä puolustuskirja; puolustaa.

Apostle, ä-pos′-s'l, *nms.* Apostoli.

Apparently, äp-pee′-rent-li, *ms.* nähtävästi, silmin nähden.

Appear, äp-piir′, *tks.* näkyä l. näyttää jltkin, näyttäitä, tulla esiin l. näkyviin, olla esissä l. näkyvissä.

Appearance, äp-pii′-räns, *nms.* näkö, esiin l. sisään astuminen, toden-peräisyys l. -mukaisuus; *to make one's appearance*, astua l. tulla esiin; *to have the appearance of*, näyttää jltkin, olla jnkin näköinen.

Appendage, äp-pen′-deej, *nms.* liite, lisäke.

Appetite, äp′-pi-teit, *nms.* ruanhalu, halu, himo.

Apple, äp-p'l, *nms.* omena; *apple-dumpling*, *nms.* omenahillos.

Application, äp-pli-kee′-shön, *nms.* hakemus; mukauttaminen, sovittaminen.

Apply, äp-plei′, *tks.* mukauttaa, sovittaa; käyttää; hakea; kääntyä l. kääntää itsensä jkuhun; *to apply to one for assistance*, hakea l. pyytää apua jkulta.

Appoint, äp-point′, *tks.* näyttää, osoittaa, määrätä.

Appointment, äp-point′-ment, *nms.* suostumus; käsky; määräys; *by appointment*, suostumuksesta l. suostumuksen mukaan.

Approach, äp-prōtsh′, *tks.* lähestyä; *to approach nearer*, astua l. tulla lähemmälle.

Approach, äp-prōtsh′, *nms.* lähestyminen; *at the approach of winter*, talven lähestyessä l. tullessa.

Apron, ee′-pörn, *nms.* esiliina.

Apt, äpt, *lts.* taipuisa, taipuva, sopiva, halukas; *apt to be torn by the wind*, taipuisa l. halukas repeytymään l. vääntymään (l. tahtoo repeytyä l. vääntyä) tuulessa l. tuulelta.

Arabia, är-ree′-bi-ä. *omn nms.* Araabia.

Arch, aartsh, *nms.* kupu, laki, kudos, kuvunkaari (sillassa).

Arch, aartsh, *lts.* hävytön, ilkeä, aika-, suuri-; *an arch rogue*, aika l. suuri ryökäle l. heittiö; *arch-bishop*, arkkipiispa.

Archer, aartsh′-ör, *nms.* jousimies, jousella ampuja.

Architect, aar′-ki-tekt, *nms.* arkitehti.

Archly, aartsh′-li, *ms.* kujeellisesti, viekkaasti.

Arctic, aark′-tik, *lts.* pohjoinen, pohjanpuolinen, pohjoista kohti (oleva).

Are, aar, *tks.* (katso **to Be**).

Areopagus, ee-ri-op′-ä-gös, *nms.* oikeus l. oikeuskunta muinois Kreikassa.
Arise, ä-reiz′, *sntn tks.* nousta, nousta ylös, syntyä, lähteä l. saada alkunsa jstkin.
Arm, aarm, *nms.* käsivarsi.
Armed, aarm′-ed, *lts.* aseellinen, sota-aseilla varustettu.
Armenian, aar-mii′-ni-än, *nms* ja *lts.* Armenialainen, armenian-.
Armour, aar′-mör, *nms.* aseet, tamineet, asu, asevarustus.
Arms, aarmz, *nms mnk.* sota-aseet; vaakuna; *profession of arms*, sota- l. sotamiehen-ammatti.
Army, aar′-mi, *nms.* sotaväki, armeija.
Aromatic, är-ŏ-mät′-ik, *lts.* hyvähajuinen.
Arose, ä-roos′, *imprf.* (katso **to Arise**).
Around, ä-round′, *ms* ja *ss.* ympäri, ympärillä, ympärille j. n. e.
Array, är-ree′, *tks.* asettaa l. panna järestykseen, varustaa, pukea.
Arrest, är-rest′, *tks.* panna kiini l. arestiin; estää.
Arrival, är-rei′-väl, *nms.* tulo.
Arrive, är-reiv′, *tks.* tulla.
Arrogant, är′-rŏ-gänt, *lts.* kerskuva, ylpeä, hävytön.
Arrow, är′-rō, *nms.* nuoli.
Arsenal, aar′-si-näl, *nms.* arsenaali, sota-asetten säilyhuone, asesäily.
Art, aart, *nms.* taide, tieto, kunto, taito; viekkaus.
Artful, aart′-ful, *lts.* viekas, viisas, koneikas.
Article, aar′-ti-k'l, *nms.* aine, tavara, kappale; luku (kirjassa); varake (lauseen l. puheen osa).
Artifice, aar′-ti-fis, *nms.* kavaluus, petos.
Artillery, aar-til′-lör-ri, *nms.* tykkiväki, tykistö.
As, äz, *ms* ja *sds.* niin, niinkuin; koska, kun; *as if*, aivankuin, ikäänkuin; *as well as*, yhtä hyvin kuin; *as long as*, yhtä l. niin kauan kuin; *as for* l. *to*, jhnkin l. jkuhun nähden; *as soon as*, niin kohta kuin; *as—as* niin—kuin, yhtä—kuin; *as yet to be sensible*, ollaksensa vielä tunnollinen l. vielä tunteaksensa l. että vielä olisi tuntenut.
Ascend, äs-send′, *tks.* nousta l. käydä l. astua ylös.
Ascent, äs-sent′, *nms.* nouseminen l. astuminen l. käyminen ylös.
Ashamed, ä-shee′-m'd, *lts.* häpeänalainen, hävehtynyt, *to be ashamed*, hävetä.
Ashes, äsh′-iz, *nms mnk.* tuhka, kuolleiden multa l. tomu.
Ashore, ä-shōr′, *ms.* maalla, maalle; rannalla, rannalle.
Asia, ee′-zhi-ä, *omn nms.* Aasia.
Asiatic, ä-zhi-ät′-ik, *lts.* Aasialainen.
Aside, ä-seid′, *ms.* syrjässä, syrjään; *to lay aside*, heretä l. luopua jstkin.
Ask, äsk, *tks.* vaatia, pyytää, kysyä; *to ask a question*, kysyä.
Asleep, ä-sliip, *ms.* unissa; *to be asleep*, nukkua, maata; *when asleep*, nukkuissa, maatessa.
Aspect, äs-pekt′, *nms.* näkö.
Asperity, äs-per′-i-ti, *nms.* töykeys, tuimuus, tylyys, kovuus.
Ass, äs, *nms.* aasi.
Assagai, *nms.* ase (metsäläisillä).
Assail, äs-seel′, *tks.* rynnistää, valloittaa, karata päälle.
Assailant, äs-see′-länt, *nms.* rynnistäjä, päällekarkaaja, hätyyttäjä.
Assasin, äs-säs′-sin, *nms.* murhaja, tappaja.
Assassinate, äs-säs′-si-neet, *tks.* murhata, tappaa.
Assault, äs-soolt′, *tks.* rynnätä, karata päälle.
Assemble, äs-sem′-b'l, *tks.* koota; kokountua, keräytyä, yhtyä.
Assembly, äs-sem′-bli, *nms.* kokous; tanssit.

Assert, äs-sert′, *tks.* päättää, vakuuttaa.

Assign, äs-sein′, *tks.* ottaa (arviolta), määrätä, valtuuttaa.

Assimilate, äs-sim′-mi-leet, *tks.* saattaa l. tehdä yhdenläiseksi; olla jonkun l. jonkin näköinen l. muotoinen l. kaltainen l. tapainen.

Assist, äs-sist′, *tks.* auttaa; olla jsskin saapuvilla.

Assistance, äs-sis′-täns, *nms.* apu.

Associate, äs-sō′-shi-eet, *nms.* seuralainen, kumppani.

Associate, äs-sō′-shi-eet, *lts.* yhdistetty, liitossa l. seurassa oleva.

Association, äs-sō-shi-ee′-shön, *nms.* yhteys, liitto, seura.

Assume, äs-sjuum′, *tks.* ottaa, omistaa, anastaa, valloittaa.

Assure, äsh-shuur′, *tks.* vakuuttaa.

Astonish, äs-ton′-ish, *tks.* peljästyttää, hämmästyttää.

Astray, ä-stree′, *ms.* eksyksissä, eksyksiin; *to lead astray*, saattaa l. viedä eksyksiin.

Asunder, ä-sön′-dör, *ms.* eriksensä, erillänsä, erillensä, erittäin; erältänsä, erästänsä, kerrassansa, kerrallansa.

At, ät, *ss.* -ssa (-ssä), -sta (-stä), -h-n, -lla (-llä) -lle, -ksi, päälle, luona, kautta, kohti, vasten; *at last*, viimein, vihdoin; *at once*, kerrassaan, samalla; *at least*, vähintäkin, edes, toki, kumminkin.

Ate, eet, *imprfct.* (katso **to Eat**).

Athenian, ä-*th*ii′-ni-än, *nms* ja *lts.* Ateenalainen, Ateenan-.

Athens, ä*th*′-ins, *nms mnk.* Ateena.

Atlantic, ät-län′-tik, *lts.* atlantilainen, atlantin-; *the Atlantic* l. *Atlantic Ocean*, Atlantin meri.

Atlas, ät′-läs, *omn nms.* vuori Afrikassa.

Atmosphere, ät′-mō-sfiir, *nms.* ilma, ilmapiiri.

Atone, ä-tōn′, *tks.* sovittaa, lepyttää, kostaa, maksaa.

Atrocious, ä-trō′-shös, *lts.* hnima. hirmuinen, ilkeä.

Attach, ät-tätsh′, *tks.* ottaa kiini, voittaa puolellansa; olla luopumaton l. uskollinen l. nöyrä j-kulle, turvautua jkuhun.

Attached, ät-tätshd′, *lts.* luopumaton, nöyrä, uskollinen.

Attachment, ät-tätsh′-ment, *nms.* taipumus, luopumattomuus, nöyryys, uskollisuus.

Attack, ät-täk′, *nms.* rynnistys, päällekarkaus.

Attack, ät-täk′, *tks.* karata l. töydätä päälle, rynnätä, ahdistaa, hätyyttää.

Attain, ät-teen′, *tks.* tavata, päästä perille, saavuttaa.

Attainment, ät-teen′-ment, *nms.* saavuttaminen, saanti.

Attempt, ät-temt′, *nms.* koetus, harrastus.

Attempt, ät-temt′, *tks.* kokea, koetella, pyytää, harrastaa.

Attend, ät-tend′, *tks.* huomata, tarkasti kuunnella; seurata, saattaa; käydä kunniaterveisillä, palvella; olla l. käydä (jsskin).

Attendance, ät-ten′-däns, *nms.* saattaminen, seuraaminen, saattoseura; *to give attendance*, tulla saapuville, palvella.

Attendant, ät-ten′-dänt, *nms.* seuraaja, saattaja, palvelija; *attendants*, *mnk.* seura, saattoseura.

Attention, ät-ten′-shön, *nms.* huomio, tarkistus, vaarinpito.

Attentive, ät-ten′-tiv, *lts.* huomaavainen, tarkkaavainen, vaarinpitävä.

Attitude, ät′-ti-tjuud, *nms.* tila, ruumiin asettamus l. asettaminen; ryhti, käytös, olento.

Attract, ät-träkt′, *tks.* vetää luoksensa, viehättää.

Attraction, ät-träk′-shön, *nms.* ihasulo, viehätys.

Attribute, ät′-tri-bjuut, *nms.* omaisuus, kaltaisuus, tapaisuus.
Attribute, ät-trib′-juut, *tks.* omistaa, antaa omaksi, tehdä l. hankkia jnkun omaksi.
Audience, oo′-ji-ens, *nms.* esille l. puheille laskeminen l. pääseminen, puheilla olo.
Aunt, aant, *nms.* täti.
Austria, oos′-tri-ä, *omn nms.* Itävalta.
Austrian, oos′-tri-än *nms* ja *lts.* Itävaltalainen, Itävallan-.
Author, oo′-*th*ör, *nms.* kirjantekijä, kirjailija; vakuuttaja, todistaja.
Authority, oo-*th*or′-i-ti, *nms.* valta, virkaseura, valtaseura; mainioisuus; vakuutus, todistus.
Authorize, oo′-*th*or-eiz, *tks.* valtuuttaa, oikeuttaa.
Autumn, oo′-töm, *nms.* syksy.
Avaricious, äv-ä-rish′-ös, *lts.* itara, saita.
Avenge, ä-venj′, *tks.* kostaa, rangaista.
Avoid, ä-void′, *tks.* välttää, estää.
Await, ä-ueet′, *tks.* odottaa.
Awake, ä-ueek′, *tks.* herättää, nostattaa; herätä.
Awake, ä-ueek′, *lts.* valveella (oleva); *to keep awake,* pitää l. pysyä valveella, valvoa.
Aware, ä-ueer′, *lts.* varova, varoissa; *to be l. become aware,* nähdä, havaita.
Away, ä-uee′, *ms,* pois.
Awful, oo′-ful, *lts.* kunnianarvoinen, kunnioitettava; hirmuinen, pelästyttävä, synkeä.
Awkward, ook′-uörd, *lts.* sopimaton, kunnoton, säädytön, ruokoton.
Awkwardness, ook′-uörd-nes, *nms.* sopimattomuus, kunnottomuus, säädyttömyys, ruokottomuus.
Ax, axe, äks, *nms.* kirves; *battle-ax, nms.* sota-kirves l. -piilu.
Ay, ei, *ms.* jaa; varmaan; *khts.* ai!

B.

Babe, beeb, **Baby,** bee′-bi, *nms.* pieni lapsi; tokka.
Back, bäk, *nms.* selkä, takapuoli.
Back, bäk, *ms.* takaisin.
Backgammon, bäk-gäm′-mön, *nms.* lautapeli; *to play at backgammon,* pelata lautaa.
Bacon, bee′-k’n, *nms.* itra; sijanliha.
Bad, bäd, *lts.* paha, huono, kehno.
Bade, beed, *imprf.* (katso to **Bid**).
Bag, bäg, *nms.* säkki, pussi, kukkaro.
Baggage, bäg′-gidj, *nms.* kuormasto, pakkaus.
Bait, beet, *tks.* syöttää, syötättää; virvoittaita jollakin (matkalla).
Bake, beek, *tks.* leipoa, hieroa.
Bald, boold, *lts.* paljaspäinen, paljas.
Ball, bool, *nms.* palli, pallo; paalit, tanssit; *ball-room, nms.* tanssihuone.
Banana, bä-nee′-nä, *omn nms.* Bananapuu.
Band, bänd, *nms.* joukko, liitto.
Banish, bän′-nish, *tks.* karkoittaa; ajaa pois.
Bank, bängk, *nms.* penger; ranta; pankki.
Bar, baar, *nms.* kanki; pommi, salpaus, salpalaitos.
Barb, baarb, *nms.* parta; väkä.
Barbarian, baar-bee′-ri-än *nms.* villi l. raaka ihminen.
Barbarism, baar′-bä-rizm, *nms.* sivistymättömyys. raakuus.
Barbarous, baar′-bä-rös, *lts.* sivistymätön, raaka.
Barber, baar′-bör, *nms.* parranajaja.
Bard, baard, *nms.* runoilija, runoniekka.
Bare, beer, *lts.* alasti, paljas; *barefoot,* paljassa l. paljain jaloin; *bare of money,* ilman rahatta, rahatta (oleva).
Bargain, baar′-gin, *nms.* kauppa (osto), kontrahti, suostumus;

into the bargain, kaupantekiäisiksi.

Bark, baark, *nms.* puunkuori.

Bark, baark, *tks.* haukkua.

Baron, bär'-rön, *nms.* parooni.

Barrack, bär'-räk, *nms.* parakki, kasarmi.

Barrel, bär'-ril, *nms.* tynnyri, puuastia.

Barren, bär'-ren, *lts.* kuiva, hedelmätön.

Baseness, bees'-nes, *nms.* hävyttömyys, halpamielisyys; pelokkuus, arkamaisuus.

Basin, bee'-s'n, *nms.* luko, allas.

Bask, bäsk, *tks.* paistattaa päivää, paahta l. paistaa päivässä.

Basket, bäs'-ket, *nms.* vakka, vasu.

Bat, bät, *nms.* yölipakko, nahkaisiipi.

Bate, beet, *tks.* helpoittaa, huojentaa (hintaa).

Bathe, beeTH, *tks.* kylvettää, kylpeä.

Battle, bät'-t'l, *nms.* sotatappelu, ottelu; *to give battle*, pitää tappelu, ruveta l. ryhtyä tappeluun.

Bavaria, bä-vee'-ri-ä, *omn nms.* Baieri.

Bawl, bool, *tks.* kiljua, puhua kovalla äänellä; hälistä, telmää.

Bay, bee, *nms.* laksi, lahtema, satama; *bay-tree*, *nms.* laakeripuu.

Bay, bee, *tks.* jahdata, ajaa; haukkua.

Baying, bee'-ing, *nms.* jahti, ajo; haukkuminen.

Be, bii, *sntn tks.* olla, kestää, tulla jkskin. (Katso likemmältä kielioppiin).

Beach, biitsh, *nms.* ranta, merenranne.

Beagle, bii'-g'l, *nms.* hurtta, lukki, vainukoira, hurttakoira.

Beak, biik, *nms.* nokka, nuokka.

Beam, biim, *nms.* palkki, pölkky; säde.

Beam, biim, *tks.* säteillä, loistaa.

Bean, biin, *nms.* papu.

Bear, beer, *sntn tks.* kantaa, vetää, kannattaa; hedelmöitä; sisältää, vetää; kärsiä, suvaita; *to bear down*, painaa alas; *to bear fruit*, hedelmöitä; *to bear resemblance to*, olla yhtä näköä l. yhdennäköinen kuin, näyttää samalta kuin.

Bear, beer, *sntn tks.* synnyttää.

Bear, beer, *nms.* karhu.

Beard, biird, *nms.* parta.

Beast, biist, *nms.* eläin, metsä-eläin, peto, luontokappale.

Beat, biit, *sntn tks.* lyödä, takoa; *to beat down*, lyödä alas; huojentaa l alentaa (hintaa).

Beaten, bii'-t'n, *prtcp.* (Katso to Beat); *a beaten road*, raivattu l. avattu l. tasoitettu tie l. polku.

Beating, biit'-ing, *nms.* kuritus, pieksäminen.

Beautiful, bjuu'-ti-ful, *lts.* kaunis, ihana.

Beauty, bjuu'-ti, *nms.* kauneus, ihanuus; kaunotar.

Beaver, bii'-vör, *nms.* majava.

Became, bi-keem', *imprf.* (Katso to Become).

Because, bi-kooz', *sds.* koska, kuin.

Become, *sntn tks.* tulla l. muuttua jokskin.

Bed, bed, *nms.* sänky, vuode.

Bee, bii, *nms.* mehiläinen, mesiäinen, mettiäinen.

Beef, biif, *nms.* härkä, häränliha.

Been, bin, *prtcp.* (katso to Be).

Beetle, bii'-t'l, *nms.* sontiainen.

Befall, bi-fool', *sntn tks.* tapahtua.

Before, bi-för', *ms. ss* ja *sds.* ennen, ennenkuin, tätä ennen, aikaisemmin; edellä, edessä, edelle, eteen.

Beg, beg, *tks.* pyytää, kerjätä.

Began, bi-gän', *imprf.* (katso to Begin).

Begin, bi-gin', *sntn tks.* alkaa, alottaa, ruveta.

Behave, bi-heev', *sntn tks.* käyttää itsensä l. itseänsä, käyttäitä.

Behead, bi-hed', *tks.* mestata.

Beheld, bi-held', *imprf* ja *prtcp.* (katso **to Behold**).
Behind, bi-heind', *ms* ja *ss.* taakse, takana, jälelle, jälellä, perästä; *left bihind,* jälelle jäänyt.
Behold, bi-hōld', *sntn tks.* katsoa, katsella, silmäillä.
Behold, bi-hōld', *khts.* katso! katsopas l. katsopas vaan!
Being, bii'-ing, *nms.* olento.
Belfry, bel'-fri, *nms.* kellotapuli, kellotorni.
Believe, bi-liiv', *tks.* luulla, uskoa.
Bell, bell, *nms.* kello, tiuku.
Bellow, bel'-lō, *tks.* ammua.
Bellows, bel'-lös, *nms mnk.* pale.
Belly, bel'-li. *nms.* maha, vatsa; *belly-full,* mahantäydeltä.
Belong, bi-long', *tks.* kuulua jhnkin, koskea jtkin l. jhnkin, olla jnkun oma.
Below, bi-lō', *ms* ja *ss,* alla, alle, alapuolella, alapuolelle.
Bend, bend, *sntn tks.* taivuttaa, vääntää, notkistaa; taipua, vääntyä, notkistua; nöyristyä, antautua.
Beneath, bi-niiTH', *ms* ja *ss* alla, alle.
Benediction, ben-ni-dik'-shön, *nms.* siunaus.
Benefice, ben'-i-fis, *nms.* lahja; hyväntekiäis-tila l. -maa.
Benefit, ben'-i-fit, *nms.* etu, hyöty; hyvä teko l. työ.
Benight, bi-neit', *tks.* pimentää; *to be benighted,* olla yön selässä l. vallassa.
Benign, bi-nein', *lts.* hyvätahtoinen, suosiollinen.
Benignity, bi-nig'-ni-ti, *nms.* hyvyys, hyväntahtoisuus, suosio.
Bent, bent, *imprf* ja *prtcp.* (katso **to Bend**).
Benumb, bi-nöm', *tks.* huumata, huumahtaa; *to remain benumbed,* olla horroksissa l. tainnuksissa l. huumahtuneena.
Bqueath, bi-kuiiTH', *tks.* jälkeensäätää, antaa l. määrätä testamentin kautta.
Berry, ber'-ri, *nms.* marja.
Beseech, bi-siitsh', *sntn tks.* pyytää hartaasti, rukoilla.
Beside, bi-seid', **Besides,** bi-seidz', *ms* ja *ss.* vieressä, varrella; paitse, eroittaen; *to be beside one's self,* olla innossa l. mielettömönä l. mieltä vajaalla.
Besprinkle, bi-sprink'-k'l, *tks.* pirskoittaa, räiskiä, kastella.
Best, best, *lts* ja *ms (ylimäär.)* parhain; parhaiten, parhaimmiten; *at best,* korkeintansa, vähintänsä.
Bestow, bi-stō', *tks.* hankkia, tarita, antaa.
Betake, bi-teek', *sntn tks.* (one's self) lähteä l. mennä.
Betimes, bi-teimz', *ms.* aikaisin, hyvissä ajoin.
Betray, bi-tree', *tks.* kavaltaa, pettää; julkaista, antaa ilmi, näyttää.
Better, bet'-tör, *lts* ja *ms (vertatil.)* parempi; paremmin; *the better,* sitä parempi l. paremmin; *the more the better,* kuta enemmän sitä parempi.
Between, bi-tuiin', **Betwixt,** bituikst', *ss.* keskessä, kesken, välissä, välillä.
Beyond, bi-jond', *ss.* toisella l. tuolla puolella, takana, yli; *from beyond,* toiselta puolelta l. takaa.
Bible, bei'-b'l, *nms.* raamattu, piplia.
Bid, bid, *sntn tks.* käskeä.
Bidden, bid'-d'n, *prtcp.* (katso **to Bid**).
Big, big, *lts.* iso, suuri, paksu.
Bigness, big'-nes, *nms.* koko, paksuus.
Bill, bill, *nms.* laskuseteli, tili, rätinki; lainehdotus; nokka, nuokka.
Bind, beind, *sntn tks.* kääriä, sitoa; velvoittaa.

Bird, börd, *nms.* lintu; *haybird, nms.* heinäsirkka; *bird-fly, nms.* leppäterttu, lenninkäinen.
Birth, ber*th*, *nms.* synty, syntyminen, syntyperä, sukuperä.
Biscuit, bis′-kit, *nms.* kova leipä, korppu, sokerileivos.
Bishop, bish′-öp, *nms.* piispa.
Bit, bit, *nms.* palanen, kappale, haukkaus; kuolain, kuolaimet.
Bit, bit, **Bitten,** bit′-t'n, *imprf ja prtcp.* (katso **to Bite**).
Bite, beit, *sntn tks.* purra, haukata.
Bite, beit, *nms.* purema, pureman haava, hampaan l. hammasten jälki.
Bitterness, bit′-tör-nes, *nms.* katkeruus, haikeus, karvaus.
Black, bläk, *lts.* musta, pimeä; *black-smith, nms.* rautaseppä.
Blame, bleem, *tks.* nuhdella, moittia, morkata, panetella.
Blanket, blängk′-it, *nms.* villanen peite l. täkki.
Bleat, bliit, *tks.* määkiä.
Bled, bled, *imprf* ja *prtcp.* (katso **to Bleed**).
Bleed, bliid, *sntn tks.* juosta l. vuotaa verta.
Bless, bless, *tks.* siunata; *bless me! khts.* herranen aika!
Blessing, bles′-sing, *nms.* siunaus.
Blew, bljuu, *imprf.* (katso **to Blow**).
Blind, bleind, *tts.* sokea.
Bliss, bliss, *nms.* onnellisuus; autuallisuus.
Block, blok, *nms.* pölkky, järkäle, möhkäre; ruhma; *block-head, nms.* pöllö, töllö, tuhma l. typerä ihminen.
Blood, blöd, *nms.* veri.
Bloody, blöd′-i, *lts.* verinen, veressä l. verissä (oleva).
Bloom, bluum, *nms.* kukka, kukkiminen.
Blossom, blos′-söm, *nms.* kukka, kukkanen.
Blow, blō, *nms.* lyömä, sysäys, telläys; *to strike a blow,* tellätä, lyödä.
Blow, blō, *sntn tks.* puhua, puhaltaa; tuulta; *to blow out,* ottaa l. vieda l. siepaista pois.
Blunder, blön′-dör, *nms.* vika. virhe, erehys.
Blush, blösh, *tks.* punastua, hävetä.
Bluster, blös′-tör, *nms.* hälinä, melske, riita, tora.
Bluster, blös′-tör, *tks.* hälistä, huutaa, melskää; suurennella; lörpöttää, rupattaa.
Blusterer, blös′-tör-ör, *nms.* lörpöttäjä, rupattaja, kerskuri, pöyhkyri.
Board, börd, *nms.* lauta, pöytä, penkki; aluksenparras; *on board,* laivaan l. laivassa; *to put on board,* panna l. viedä laivaan; *to go on board,* mennä laivaan, lähteä laivassa.
Boast, bōst, *tks.* kehua, ylpeillä, kerskua.
Boat, bōt, *nms.* vene.
Boatswain, bō′-s'n, *nms.* pursimies, ylipursimies.
Body, bod′-di, *nms.* ruumis; seura, seurakunta; joukko, väki, sotajoukko, sotaväki; kappale.
Boil, boil, *tks.* keittää; kiehua, kuohua.
Boisterous, bois′-ter-ös, *lts.* myrskyinen, pauhaava, ankara.
Bold, böld, *lts.* ylpeä, uljas, rohkea.
Boldly, bōld′-li, *ms.* ylpeästi, uljaasti, rohkeasti.
Bolt, bōlt, *nms.* nuoli; *bolt upright,* supi l. ihan suora, pyti pysty l. pystyssä.
Bone, bōn, *nms.* luu.
Bonnet, bon′-nit, *nms.* naistenhattu, myssy.
Book, buk, *nms.* kirja.
Boor, buur, *nms.* talonpoika; raaka ihminen.
Boot, buut, *nms.* saapas; voitto, etu; *to boot,* kaupantekiäisiksi.

Border, boor′-dör, *nms.* päärme, reuna, laita; raja.
Border, boor′-dör, *tks.* päärmää; rajoittua (jhnkin), olla rajalla.
Bore, bōr, *imprf.* (katso **to Bear**).
Born, boorn, *prtcp.* syntynyt.
Borne, bōrn, *prtcp.* (katso **to Bear**).
Borrow, bor′-rō, *tks.* lainata (toiselta), ta'ata.
Bosom, buu′-söm), *nms.* sydän, povi, rinta.
Both, bō*th*, *asm.* kumpikin, kumpainenkin, kumpaisetkin, molemmat.
Both, bō*th*, *sds, both — and,* sekä — että, sekä — jotta, niinhyvin — kuin.
Bottle, bot′-t'l, *nms.* puteli, pullo, lasi.
Bottom, bot′-töm, *nms.* pohja, perustus.
Bough, bou, *nms.* oksa.
Bought, boot, *imprf* ja *prtcp.* (katso **to Buy**).
Bound, bound, *nms.* raja, rajamerkki, pyykkikivi; hyppäys.
Bound, bound, *lts.* määrätty, ai'ottu, pantu; *whither are you bound?* mihinkä te aiotte? mihinkä matka? *the ship is bound for (to) Helsingfors,* laiva on vourattu l. rahdattu Helsinkiin.
Bound, bound, *prtcp.* (to Bind), sidottu, velvoitettu.
Bound, bound, *tks.* rajoittaa; hypätä, hyppiä, juosta, juoksennella; rajoittua (jhnkin), olla rajalla.
Boundless, bound′-les, *lts.* rajaton, ääretön.
Bow, bou, *tks.* koukistaa; kumartaa.
Bow, bō, *nms.* kaari, jousi, joutsi.
Bowels, bou′-elz, *nms mnk.* sisukset.
Box, boks, *nms.* laatikko, tuusa; vahtikoppi.
Boy, boi, *nms.* poika.
Brain, breen, *nms.* aivot.
Branch, bränsh, *nms.* oksa, haara, vesa; *branch of candlestick,* kynttiläkruunun haara.
Brass, bräs, *nms.* vaski.
Brave, breev, *lts.* oivallinen.; urhollinen, jalomielinen.
Brave, breev, *tks.* ei pelätä, uhmata, suurennella.
Bravely, breev′-lĭ, *ms.* urhollisesti, jalomielisesti.
Bray, bree, *tks.* huutaa (aasista).
Breach, briitsh, *nms.* auko, halkema; rikos, rikkominen.
Bread, bred, *nms.* leipä; *bread-fruit, nms.* leipähedelmä.
Breadth, bred*th*, *nms.* laajuus, leveys.
Break, breek, *sntn tks.* murtaa, taittaa, katkaista, rikkoa, särkeä; murtua, taittua, särkyä; koittaa, valeta (päivästä); *to break forth,* puheta (ulos); *to break off,* tau'ota, jättää kesken; *to break out,* nousta, syntyä.
Breakfast, brek′-fäst, *nms.* aamiainen, murkina.
Breast, brest, *nms.* rinta.
Breath, bre*th*, *nms.* henkäys, hengähdys, henki; *to be out of breath,* hengästyä.
Breathe, briiTH, *tks.* hengähtää.
Breeches, briitsh′-is, *nms mnk.* housut.
Breed, briid, *sntn tks.* synnyttää, siittää, tehdä l. saada lapsia l. pentuja; ylläpitää, kasvattaa; kasvaa, nousta.
Breed, briid, *nms.* sikiö, laji.
Breeding, brii′-ding, *nms.* kasvatus; tavat.
Breeze, briiz, *nms.* paarma; löyhäys, tuulahdus, kare.
Briar, brei′-ör, *nms.* orjantappurapensas, orjantappura.
Bribe, breib, *nms.* lahja, lahjus.
Bridge, bridj, *nms.* silta.
Bridle, brei′-d'l, *nms.* suitset.
Bright, breit, *lts.* kirkas, loistava.

Brightness, breit′-nes, *nms.* kirkkaus, loiste, valo; *with great brightness*, hyvin kirkkaasti.
Brilliant, bril′-jänt, *nms.* kallis kivi.
Brilliant, bril′-jänt, *lts.* kaunis, ihana, loistava.
Bring, bring, *sntn tks.* viedä, noutaa, tuoda, saattaa; *to bring up*, kasvattaa, elättää, ylläpitää; *to bring forth*, synnyttää, tehdä; *to bring down*, ampua kuoliaaksi.
Britain, brit′-tin, *omn nms.* Britannia; *Great Britain*, Suuribritannia.
British, brit′-tish, *lts.* Britannialainen, Britannian-.
Brittle, brit′-t'l, *lts.* hauras, hapera, murea.
Broad, brood, *lts.* laaja, leveä.
Broil, broil, *tks.* pariloita, paistaa parilalla l. halstarilla l. hiiluksella.
Broke, brōk, *imprf.* (katso to **Break**).
Broker, brō′-kör, *nms.* välikauppias, välittelijä.
Brooch, brōtsh, *nms.* kallis kivi, juveli; haka, hakanen.
Brother, bröTH′-ör, *nms.* veli; *foster-brother*, *nms.* ottoveli, kasvinveli.
Brotherly, bröTH′-ör-li, *lts.* veljellinen.
Brought, broot, *imprf* ja *prtcp.* (katso **to Bring**).
Brow, brou, *nms.* ohta, otsa; laita, pinta; kalliontermänne.
Brown, broun, *lts.* ruskea.
Browse, brouz, *nms.* vesa, verso, aaluva, oksa.
Browse, brouz, *tks.* kaluta l. pureksia vesoja l. versoja.
Bruise, bruuz, *tks.* lyödä, rutistaa, ruhtoa.
Brush, brösh, *nms.* harja.
Brutality, bruu-täl′-i-ti, *nms.* törkeys.
Bubble, böb′-b'l, *nms.* kupla, vesikupla, vesikello.

Buck, bök, *nms.* metsäkauris.
Bud, böd, *nms.* umppu, pumppula (kasvissa).
Buffalo, böf′-fä-lö, *nms.* puhvelihärkä, puhveli.
Buffoon, böf-fuun′, *nms.* narri, hovinarri.
Build, bild, *sntn tks.* rakentaa.
Building, bild′-ing, *nms.* rakennus, kartano.
Built, bilt, *imprfct* ja *prtcp.* (katso **to Build**).
Bull, bull, *nms.* härkä, sonni.
Bulldog, bull′-dog, *nms.* verikoira.
Bullet, böl′-lit, *nms.* luoti.
Bunch, bönsh, *nms.* kuhmu, mukula, mukura, pakura.
Bundle, bön′-d'l, *nms.* vihko, kupo.
Burden, bör′-d'n, *nms.* kuorma.
Burgher, bör′-gör, *nms.* porvari.
Burn, börn, *sntn tks.* polttaa, palaa.
Burnt, börnt, *imprf* ja *prtcp.* (katso **to Burn**).
Burst, börst, *sntn tks.* katketa, haleta, särkyä; puheta; *to burst into tears*, puheta itkemään.
Bush, bösh, *nms.* pensas.
Business, biz′-nes, *nms.* asia, askare, toimitus, työ; *business of importance*, tärkeä työ l. toimitus l. askare.
Busy, biz′-zi, *lts.* toimessa l. työssä (oleva), ahkera, toimellinen.
But, böt, *ms* ja *sds.* ainoastaan, vaan, mutta, muuta l. muutoin kuin, vasta.
Butt, böt, *tks.* puskea, survata.
Butter, böt′-tör, *nms.* voi.
Butterfly, böt′-tör-flei, *nms.* perho, perhoinen.
Button, böt′-t'n, *nms.* nappi, nuppu.
Buy, bei, *sntn tks.* ostaa.
Buzz, böz, *tks.* pöristä, surista.
By, bei, *ms* ja *sds.* luona, kautta, vieressä, vieritse, sivuitse, mukaan, -lla (-llä), -ssa (-ssä), -ksi, -sta (-stä), -lta (-ltä); saapuvilla; *by one's self*, yksinänsä, *by*

and by, vähittäin, vähitellen; *by no means*, ei mitenkään, ei suinkaan.

C.

Cabin, käb′-bin, *nms.* tupa, maja, kajuutta (laivassa).
Cackle, käk′-k'l, *tks.* kaakattaa.
Cadi, kee′-di, *nms.* tuomari Turkinmaalla.
Caftan, käf′-tän, *nms.* kauhtana.
Cage, keej, *nms.* häkki.
Cake, keek, *nms.* kakku, leivos.
Calamity, kä-läm′-i-ti, *nms.* onnettomuus, vastoinkäyminen.
Calculate, käl′-kju-leet, *tks.* laskea lukua.
Calendar, käl′-en-dör, *nms.* kalentari, almanakka.
Calf, kaaf, *nms.* vasikka.
Calif, kee′-lif, *nms.* kaliifi.
Call, kool, *tks.* kutsua, nimittää, sanoa; huutaa; *to call to one*, huuta jkulle; *to call for*, huuta jtkin, pyytää; *to call out*, huudahtaa, vaatia miekkasille; *to call forth*, vaikuttaa, synnyttää, nostaa; *to call up*, herättää, nostattaa; *to call on (upon)*, käydä tervehtimässä; huutaa l. huudahtaa (jkulle); *to call in*, ylössanoa, epuuttaa; *to call to mind*, muistella, juohtua (jnkun) mieleen.
Call, kool, *nms.* pyyntö, vaatimus, huuto, sana.
Callow, käl′-lō, *lts.* ilman höyhenittä (oleva), paljas.
Calm, kaam, *lts.* tyyni, hiljainen; huoleton, suruton.
Calmness, kaam′-nes, *nms.* tyvennyys, levollisuus.
Calumny, käl′-öm-ni, *nms.* herjaus, rääväys, häväistys, panettelu.
Came, keem, *imprf.* (katso **to Come**).
Camel, käm′-el, *nms.* kameli.
Campaign, käm-peen′, *nms.* sotaretki, kamppanja, sota.
Can, kän, *vlln tks.* ja *apthdk.* voida, osata, saattaa. (Katso likemmin kielioppiin).
Canada, kän′-nä-dä, *omn nms.* Kanada.
Cancel, kän′-sel, *tks.* pyyhkiä pois; kumota.
Candidate, kän′-di-deet, *nms.* hakija, kokelas.
Candle, kän′-d'l, *nms.* kynttilä; *candlestick*, *nms.* kynttilänjalka.
Cane, keen, *nms.* ruoko; keppi.
Cannibal, kän′-ni-bäl, *nms.* ihmisten syöjä, raakalainen, villi.
Cannon, kän′-ön, *nms.* kanuna, tykki.
Cannot, kän′-not, **Can't**, känt = **Can not**.
Canoe, kän′-nuu, *nms.* kanotti (vene Pohjois Amerikan Intialaisilla).
Canton, kän′-tön, *nms.* kanttona, maakunta.
Cap, käp, *nms.* myssy, hattu.
Capable, kee′-pä-b'l, *lts.* kunnollinen, taidollinen, kelvollinen (jhnkin)
Cape, keep, *nms.* niemi; *Cape of Good Hope*, Hyvän toivon niemi (Afrikassa).
Capital, käp′-i-täl, *lts.* pää-asiallinen, oivallinen, ensimmäinen.
Capital, käp′-i-täl, *nms.* pää-oma; pääkaupunki; kapiteeli; laus l. lakuainen (pilarissa).
Capon, kee′-p'n, *nms.* salvokukko, kuohittu kukko, kaponen.
Caprice, kä-priis′, käp′-riis, *nms.* juoni, mutka, mielen-löyhäys l. -putkaus.
Captain, käp′-tin, *nms.* kapteini, katteini, laivanpäällikkö.
Captive, käp′-tiv, *nms.* vanki.
Captivity, käp′-tiv-i-ti, *nms.* vankeus.
Caravan, kär-ä-vän′, kär′-ä-vän, *nms.* karavani.
Carcass, kaar′-käs, *nms.* luuranko, ruumis; raato, haaska.
Care, keer, *nms.* huoli, huolenpito

huosta, vaari; *to take care of*, huolia l. ottaa l. pitää vaari jstkin.

Care, keer. *tks.* hoitaa, huolia, pitää huoli.

Carefully, keer′-ful-li. *ms.* huolellisesti, huolella; varovasti.

Careless, keer′-les, *lts.* huoleton, huolimaton.

Carelessly, keer′-les-li. *ms.* huolettomasti, huolimattomasti.

Caress, kä-res′, *nms.* hyväilys.

Caress, kä-res′, *tks.* hyväillä, miellyttää, mielistellä.

Cargo, kär′-gō, *nms.* lasti, laivanlasti, kuorma.

Carol, kär′-röl, *tks.* visertää, laulaa (linnusta).

Carriage, kär′-ridj, *nms.* ajokoneet, nelipyöräiset rattaat.

Carrot, kär′-röt, *nms.* porkkana.

Carry, kär′-ri, *tks.* kantaa, vetää, viedä, saattaa edespäin; *to carry on*, edistyttää, kiiruhtaa; käydä, pitää, toimittaa; jatkaa; *to carry off*, ottaa l. viedä pois, ryövätä.

Cart, kaart, *nms.* rattaat, kärryt.

Carter, kaart′-ör, *nms.* ajaja.

Carthagian, kär-*th*ä-jin′-ni-än, *nms* ja *lts.* Karttagialainen, Karttagian-.

Cartilaginous, kär-ti-lädj′-i-nös, *lts.* ruskonkaltainen, ruskomainen.

Carve, kaarv, *tks.* leikata (ruoka-ainetta).

Cascade, käs-keed′, *nms.* putous (veden).

Case, kees, *nms.* asia, keskuus, tapaus, kohta; kotelo, tuppi; laatikko; sia (kieliopissa); *in case*, jos, joska; *in the case of*, jhnkin nähden.

Casement, kees′-ment, *nms.* ikkuna, akkuna.

Cassiowary, käsh′-shi-ō-uee-ri, *nms.* petolintu Intiassa.

Cast, käst, *sntn tks.* heittää, viskata, luoda (silmistä); laskea lukua; valaa; *to be cast down*, olla alakuloinen l. pahoilla mielin; *cast-iron*, *nms.* valerauta; *lts.* valeraudasta (tehty).

Cast, käst, *imprf.* ja *prtcp.* (katso to **Cast**).

Castle, käs′-s′l, *nms.* linna; *castle in the air*, mielikuvitus, haveksiminen, tuulentupa.

Casual, käzh′-ju-äl, *lts.* sattumainen.

Cataract, kät′-ä-räkt, *nms.* vedenputous.

Catch, kätsh, *sntn tks.* ottaa kiini, pyytää, tavoittaa; *to catch up*, tavata l. tarttua kiini.

Caterpillar, kät′-tör-pil-lör, *nms.* lehtimato.

Catgut, kät′-göt, *nms.* suonista tehty kieli (soittokalussa).

Cattle, kät′-t′l, *nms.* raavas, karja, lauma.

Caught, koot, *imprf.* ja *prtcp.* (katso to **Catch**).

Cause, kooz, *nms.* syy, perä, alkuperä.

Cause, kooz, *tks.* olla syynä jhnkin, vaikuttaa, saattaa, antaa *(apu-tehdikkö)*.

Caution, koo′-shön, *nms.* varovaisuus.

Cavalier, käv-ä-liir′, *nms.* ritari, aatelismies.

Cavalry, käv′-äl-ri, *nms.* hevoisväki.

Cave, keev, *nms.* onelma, luola, rotko.

Caw, koo, *tks.* rääkyä (variksesta).

Cease, siis, *tks.* luopua l. heretä jstkin, lopettaa, lakata, paneutua.

Cedar, sii′-dör, *omn nms.* setripuu, ketripuu.

Celebrate, sel′-li-breet, *tks.* juhlallisesti viettää l. pitää; ylistää.

Celebrated, sel′-li-bree-ted, *lts.* mainio, kuuluisa.

Cement, si-ment′, *nms.* sementti.

Centre, sen′-tör, *nms.* keskus, keski, keskikohta.

Ceremonial, ser-i-mō′-ni-äl, *nms.* menonasetus, käytösosoitus.

Ceremony, ser'-i-mŏ-ni, *nms.* seremonia, meno, käytös, kursaus.
Certain, ser'-tin, *lts.* varma; määrätty, tunnettu, tietty.
Certainly, ser'-tin-li, *ms.* aivan niin, niinpä kyllä, varmasti, varmaan.
Certainty, ser'-tin-ti, *nms* varmuus.
Chafe, tsheef, *tks.* lämmittää, varistaa.
Chain, tsheen, *nms.* ketjut, jakso.
Chain, tsheen, *tks.* kahlehtia, kahleittaa.
Chair, tsheer, *nms.* tuoli.
Chalk, tshook, *nms.* liitu.
Chalk, tshook, *tks.* piirtää l. kuvata liidulla.
Chamber, tsheem'-bör, *nms.* kammari, huone, suoja.
Champion, tshäm'-pi-ön, *nms.* sotija, uros, puolustaja, taistelija.
Chance, tshäns, *nms.* tapaus, sattumus, sattuma; paha l. hyvä onni l. kohtaus, mahdollisuus; *to run one's chance,* koetella onneansa.
Chancellor, tshän'-sel-lör, *nms.* kansleri.
Change, tsheenj, *tks.* muuttaa, muuttua.
Change, tsheenj, *nms.* muutos, muuttuminen.
Channel, tshän'-nel, *nms.* kanava, kaivanto; *the English Channel,* Englannin kanava (merensalmi Englannin ja Ranskan välillä).
Chant, tshänt, *tks.* laulaa, veisata.
Chapel, tshäp'-p'l, *nms.* kappeli, rukoushuone.
Chapman, tshäp'-män, *nms.* kauppias.
Charcoal, tshaar'-kōl, *nms.* hiili, puuhiili, sysi; *charcoal-burner, nms.* miilumies, kolari.
Character, kär'-äk-tör, *nms.* luonnon- l. mielen-laatu, omaisuus, nimitys, arvo; merkki.
Charge, tshaarj, *tks.* syyttää.
Charge, tshaarj, *nms.* syytös; ryntäys, rynnistys.
Charm, tshaarm, *tks.* viehättää, miellyttää; *to be charmed with,* mieltyä l. rakastua jhnkin.
Chase, tshees, *tks.* ajaa, vainota.
Chase, tshees, *nms.* ajo, jahti, metsästys, vainoaminen.
Chasm, käzm, *nms.* halkema, rotko, aukko.
Chaste, tsheest, *lts.* siveä, puhdas, pilaamaton.
Chastity, tshäs'-ti-ti, *nms.* kainous, siveys, puhtaus.
Chat, tshät, *tks.* = **Chatter.**
Chatter, tshät'-tör, *tks.* lärpättää, lörpöttää.
Cheat, tshiit, *nms.* petos, kavaluus; petturi, kavaltaja, heittiö, riivattu.
Check, tshek, *nms.* estää, pidättää.
Check, tshek, *nms.* este, pysähdys; tyytymättömyys; rahannostolippu.
Cheek, tshiik, *nms.* muoto, kasvot.
Cheer, tshiir, *nms.* ravinto; näkö, rohkeus, mieli; vilppaus; *to be of good cheer,* olla hyvällä mielellä.
Cheerful, tshiir'-ful, *lts.* iloisa, sydämmellinen, vilpas.
Cheerfully, tshiir'-ful-li, *ms.* sydämmellisesti, sydämmen pohjasta.
Cheese, tshiiz, *nms.* juusto.
Cherish, tsher'-rish, *tks.* armastella, hempiä, pitää hyvänä, rakastaa.
Cherry, tsher'-ri, *nms.* kirsikkamarja; *cherry-tree, nms.* kirsikkamarjapuu.
Chick, tshik, **Chicken**, tshik'-in, *nms.* kananpoika.
Chief, tshiif, *nms.* esimies, päämies, päällikkö, johtaja.
Chief, tshiif, *lts.* esi-, pää-, ensimmäinen, etevin.
Chiefly, tshiif'-li, *ms.* pää-asiallisesti, enimmäksensä.
Child, tsheild, *nms.* lapsi.
Childish, tsheild'-ish, *lts.* lapsellinen; *children, mnk.* lapset.
Chili, tshii'-li, *omn nms.* valtakunta Etelä Amerikassa.

Chill, tshill, *tks.* hyytyä, jähmettyä; saada hyytymään l. jähmettymään.

Chimerical, ki-mer'-i-käl, *lts.* mielikuvituksellinen, luuloiteltu.

Chimney, tshim'-ni, *nms.* hiilus, liesi; korsteini, savupiippu; *chimney-corner*, *nms.* uuninkulma; *chimney-sweeper*, *nms.* nokija, nuohoja.

China, tshei'-nä, *omn nms.* Kiinanmaa, Kiina.

Chinese, tshei'-niiz, *nms* ja *lts.* Kiinalainen, Kiinan-

Chink, tshingk, *nms.* rako.

Chirp, tsherp, *tks.* visertää.

Chivalry, tshiv'-äl-ri, *nms.* ritarisääty, ritarilaitos.

Choice, tshois, *nms.* vaali, valitseminen, valikoima, paras, parhaat; *to make choice of*, valita; *to have one's choice left*, saada itse valita, olla jätetty l. heitetty jnkun omaan vaaliin l. vaalin päälle.

Choky, tshö'-ki, *lts.* inhottava; tukahuttava.

Choose, tshuuz, *sntn tks.* valita, määrätä; *if you choose*, jos niin tahdotte; *to do not choose to be*, ei arvella l. ei epäillä ruveta jkskin l. ryhtyä jhnkin.

Christendom, kris'-s'n-döm, *nms.* kristinusko, kristinoppi, kristillisyys.

Christian, krist'-jön, *nms* ja *lts.* kristinuskoinen, kristitty, kristillinen.

Chrysalis, kris'-sä-lis, *nms.* kotero, kuorus, koppamato.

Church, tshörtsh, *nms.* kirkko; *church-yard*, *nms.* hautausmaa.

Chymist, kim'-ist, *nms.* kemian harjoittaja.

Circle, ser'-k'l, *nms.* ympyrä; seura.

Circlet, ser'-klit, *nms.* pieni ympyrä; seppele, ranssi.

Circumference, ser-köm'-fer-ens, *nms.* ympärys.

Circumstance, ser'-köm-stäns, *nms.* seikka, keskuus, tila, elämän tila.

Cistern, sis'-törn, *nms.* sisterni, vesisäily.

Citizen, sit'-i-z'n, *nms.* kaupunkilainen, porvari; *fellow-citizen*, *nms.* kanssaporvari, kanssakaupunkilainen.

City, sit'-ti, *nms.* kaupunki.

Civil, siv'-il, *lts.* kohtelias, nöyrä; siviili-.

Civilization, siv-i-li-zee'-shön, *nms.* sivistys.

Civilize, siv'-il-eiz, sivistää, säädystää.

Civilly, siv'-il-li, *ms.* kohteliaasti, nöyrästi.

Claim, kleem, *tks.* vaatia jtkin.

Clap, kläp, *nms.* pamaus, paukaus.

Clasp, kläsp, *nms.* hakanen, hakarengas, solki.

Class, kläs, *nms.* luokka, säätyluokka.

Classic, kläs'-sik, *lts.* klassinen, pää- l. etu-arvoinen, paraanlaatuinen, oivakuntoinen.

Clatter, klät'-tör, *tks.* hälistä, jyskää, ryskää, telmää.

Claw, kloo, *nms.* kynsi.

Clay, klee, *nms.* savi.

Clean, kliin, *tks.* puhdistaa, laukata, siivota.

Clear, kliir, *lts.* puhdas, selvä, vapaa (jstkin).

Clear, kliir, *tks.* selvittää, selitä, tehdä l. saada selko jstkin; vapauttaa; tyhjentää.

Cleave, kliiv, *sntn tks.* halkaista.

Cleft, kleft, *imprf.* ja *prtcp.* (katso · to Cleave).

Clergyman, kler'-ji-män, *nms.* hengellinen, jumaluuden oppinut, papismies.

Clerk, kläärk, *nms.* kirjuri, sihtieri; papismies.

Clever, klev'-ör, *lts.* taidollinen, kunnollinen.

Cleverness, klev'-ör-nes, *nms.* taito, taidollisuus, kunto.

Cliff, klif, *nms.* kallio.
Climate, klei′-meet, *nms.* ilmanala, ilmanlaatu.
Climb, kleim, *tks.* kapia, nousta.
Climber, klei′-mör, *nms.* kapija.
Clock, klok, *nms.* kello, taskukello; *what's o'clock?* mitä l. paljonko kello on? *it is six o'clock by me l. mine,* minun kelloni on kuusi; *what o'clock is it by you?* paljonko sinun l. teidän kellonne on?
Close, klōz, *nms.* loppu, pää; aitaus; *at the close,* lopussa, lopulla.
Close, klōz, *lts.* suljettu, kiini, kiinteä, ahdas, tiivis.
Close, klōz, *ms.* ahtaasti, tiivisti, likellä; ahkerasti.
Close, klōz, *tks.* sulkea, sulkea kiini, aidata.
Closely, klōs′-li, *ms.* kiinteästi; läheltä; tiivisti.
Cloth, kloth, *nms.* vaate, liinanen, pöytäliina; *clothes, nms mnk.* vaatteet, puku.
Clothe, klōTH, *tks.* vaatettaa, pukea; peittää (vaatteella).
Clothing, klōTH′-ing, *nms.* vaatetus, vaatehtiminen.
Cloud, kloud, *tks.* pilvestyä, mennä l. käydä pilveen; peittää.
Cloud, kloud, *nms.* pilvi.
Clown, kloun, *nms.* talonpojanpöllö, pöllö.
Club, klöb, *nms.* nuija.
Clumsily, klöm′-zi-li, *ms.* kankeasti, kömpelösti; *clumsily made,* rumakasvuinen.
Cluster, klös′-tör, *nms.* rypäle, röpäs, terttu.
Cluster, klös′-tör, *tks.* rosoittua, rypälöityä, versastua; *clustering flies,* parveen keräytyneet kärpäset.
Coach, kōtsh, *nms.* vaunut; *a coach and six,* kuudelta hevoiselta vedetyt vaunut; *coach-man, nms.* ajaja, kuski.
Coarse, kōrs, *lts.* karkea.
Coast, kōst, *nms.* ranne, ranne- l. ranta-maa.
Coat, kōt, *nms.* päällysvaate, nuttu.
Cook, kok, *nms.* kukko; koiras; *wood-cock, nms.* mäki-kurppa.
Cod, kod, *nms.* kotti, lisko, palko.
Coffee, kof′-fi, *nms.* kahvi.
Cold, kōld, *lts.* kylmä, viluinen; *I am cold,* minua vilustaa, minulla on kylmä l. vilu.
Cold, kōld, *nms.* kylmä, vilu.
Collar, kol′-lör, *nms.* kaulus; kaulanauha, kaulavyö.
Collar, kol′-lör, *tks.* ottaa kauluksesta kiini.
Collect, kol′-lekt, *tks.* koota, kerätä; kokountua, keräytyä; *to collect one's self,* malttaa mielensä, malttua.
Colony, kol′-ö-ni, *nms.* kolonia, siirtomaa, uudisasunto.
Colour, köl′-lör, *nms.* väri; tapa, muoto, laatu; karva (eläimistä).
Colour, köl′-lör, *tks.* maalata, värjätä.
Column, kol′-löm, *nms.* pilari.
Comb, kōm, *nms.* kampa.
Combat, köm′-bät, *nms.* taistelu, ottelu, tappelu.
Combat, köm′-bät, *tks.* kieltää l. riidellä l. evätä jokin jkulta; taistella, otella, tapella.
Combine, kom-bein′, *tks.* panna yhteen, yhdistää.
Come, köm, *sntn tks.* **tulla**; *to come on,* lähetä, lähestyä; menestyä, onnistua; *to come up,* nousta, nousta ylös; tulla tavaksi; puheta (kasvista); *to come up with,* tavata, saavuttaa; olla yhdennäköinen l. vertainen.
Comet, kom′-it, *nms.* komeetta, pyrstötähti.
Comfort, köm′-fört, *nms.* lohdutus, helpoitus; mukavaisuus.
Comfort, köm′-fört, *tks.* lohduttaa, ilahuttaa, rohkaista.
Comfortable, köm′-för-tä-b′l, *lts.*

hupainen, hauska, rattosa; mukava.

Command, kom-maand', *nms.* käsky; päällikkyys, päällikkövalta.

Command, kom-maand', *tks.* käskeä, komenteerata, vallita; *to command a prospect*, nähdä yltä yleiseen.

Commander, kom-maan'-dör, *nms.* päällikkö, johtaja.

Commence, kom-mens', *tks.* alkaa, alottaa.

Commencement, kom-mens'-ment, *nms.* alku.

Commerce, kom'-mers, *nms.* kauppa, kaupanliikenne.

Commit, kom-mit', *tks.* tehdä; uskoa, jättää (jtkin jkulle).

Common, kom'-mön, *lts.* yhteinen, yleinen; halpa, alhainen, paljas-, tavallinen.

Commonly, kom'-mön-li, *ms.* tavallisesti, yleiseen, usein; *most commonly, ms.* tavallisimmasti, useimmiten.

Communicate, kom-mjuu'-ni-keet, *tks.* antaa osaa, antaa tieto, ilmoittaa, ilmoittaa mielensä l. ajatuksensa; käydä l. ruveta yhteyteen l. yhteisyyteen; olla yhteydessä l. yhteisyydessä l. osallisuudessa, olla jkulla l. jllkin yhteyttä l. yhteisyyttä l. tekemistä l. osallisuutta jnkun l. jnkin kanssa.

Communication, kum-mju-ni-kee'-shön, *nms.* osananto, tiedonanto, ilmoittaminen; yhteys, yhteisyys, osallisuus; yhdistys, yhdistysneuvo l. -keino, kulkuneuvo.

Community, kom-mjuu'-ni-ti, *nms.* keskuuskunta, yhteisyys, yhteisö.

Compact, kom-päkt', *lts.* kiinteä, luja, tiivis, täysinäinen.

Companion, kom-pän'-jön, *nms.* seuraaja, kumppani.

Company, köm'-pä-ni, *nms.* seura, yhteys, komppania.

Comparative, kom-pär'-ä-tiv, *lts.* verrallinen, jota käypi vertaileminen; *(kieliopissa)* vertatilainen.

Compare, kom-peer', *tks.* verrata, vertailla.

Comparison, kom-pär'-i-s'n, *nms.* vertaus, vertaileminen.

Complain, kom-pleen', *tks.* nurkua, valittaa.

Complaisance, kom-ple-zäns', *nms.* kohteliaisuus.

Complement, kom'-ple-ment, *nms.* täyte, täysilukuisuus.

Complete, kom-pliit', *tks.* tehdä täydelliseksi l. täydelleen, täyttää.

Completely, kom'-pliit-li, *nms.* täysin, täydelleen, tykkänänsä.

Complexion, kom-plek'-shön, *nms.* kasvojen näkö l. väri l. iho; ruumiin-luonto l. laatu; luonteisuus, luonnonlaatu.

Compliment, kom'-pli-ment, *nms.* kohteliaisuuden osoitus, sievistely, tervehtiminen.

Comply, kom-plei', *tks.* mukautua l. myöntyä l. suostua l. sopia l. tyytyä jhnkin.

Compose, kom-pōz', *tks.* panna yhteen, kirjoittaa, tehdä, toimittaa, sovittaa, ratkaista; rauhoittaa, asettaa; *to compose one's self*, malttaa mielensä, malttua.

Composed, kom-pō'-z'd, *lts.* tyyen, levollinen, tyytyväinen, vakaa; *to be composed of*, olla tehty jstkin.

Composure, kom-pō'-zhjuur, *nms.* tyyni mieli, levollisuus.

Comprehend, kom-pri-hend', *tks.* käsittää, ymmärtää, älytä; pitää sisällänsä, sisältää.

Compute, kom-pjuut', *tks.* laskea, laskea lukua, ottaa lukuun.

Comrad, köm'-reed, *nms.* kumppani.

Conceal, kon-siil', *tks.* peittää, sanata.

Colncealment, kon-siil'-ment, *nms.* vaiti-oleminen, salaaminen, pii-

loitteleminen; turvapaikka, pakopaikka.

Conceited, kon-sii'-ted, *lts.* teeskentelevä, teeskennelty, suuriluuloinen, ylpeäluuloinen, suurellinen, oleva olevinansa.

Conceive, kon-siiv', *tks.* ajatella, arvella, käsittää; arvata, katsoa, pitää.

Concern, kon-sern', *nms.* tärkeä asia, tärkeys; huoli, huolenpito.

Concerning, kon-ser'-ning, *ss.* jhnkin nähden l. tarkaten, jnkin puolesta, jnkin suhteen; *concerning it*, siihen nähden, mikä l. mitä siihen koskee l. tulee.

Concert, kon-sert', *nms.* yhtäläisyys, yhtäpitäväisyys; sovinto, puhe, välipuhe, ehtoliitto.

Conciliate, kon-sil'-jeet, *tks.* sovittaa; voittaa, saada.

Conclude, kon-kluud', *tks.* päättää.

Concur, kon-kör', *tks.* kilvoitella.

Condemn, kon-dem', *tks*, tuomita.

Condition, kon-dish'-ön, *nms.* ehto, välipuhe, keskuus, tila.

Condor, *nms.* kondoori (lintu).

Conducive, kon-djuu'-siv, *lts.* hyödyllinen, hyödyttävä.

Conduct, kon'-dökt, *nms.* johtaminen, saattaminen; käytös.

Conduct, kon-dökt', *tks.* johtaa, saattaa, ohjata, hallita; *to conduct one's self*, käyttää itsensä.

Confederacy, kon-fed'-er-ä-si, *nms.* liitto, liittokunta, liittovalta.

Confer, kon-fer', *tks.* vertailla l. verrata (jhnkin); antaa, jättää; tuumia, keskustella.

Conference, kon'-fer-ens, *nms.* keskustelu, neuvottelu.

Confide, kon-feid', *tks.* luottaa, antautua jnkun suojelukseen l. turviin.

Confidence, kon'-fi-dens, *nms.* luottamus, luottavaisuus

Confidential, kon-fi-den'-shäl, *lts.* luotettava, uskottava, uskollinen.

Confine, kon-fein', *tks.* hillitä, pakoittaa; rajata, rajoittaa; sulkea sisään.

Confinement, kon-fein'-ment, *nms.* pakoitus; rajoitus; vankius.

Conform, kon-foorm', *tks.* tehdä yhdenmuotoiseksi l. yhdenmukaiseksi, muata; noudattaa l. seurata jtkin, tehdä jnkin mukaan l. jälkeen.

Confuse, kon-fjuuz', *tks.* häiritä, vimmata, hämmästyttää, saattaa epä-järjestykseen.

Confusion, kon-fjuu'-zhön, *nms.* sekaannus, hämmennys, häiritys, sekasotku.

Congregation, kon-gri-gee'-shön, *nms.* seurakunta.

Conjurer, kon'-jör-ör, *nms.* tietäjä, verho.

Connubial, kon-njuu'-bi-äl, *lts.* avioliittoon kuuluva, avioliitollinen.

Conqueror, kongk'-ör-ör, *nms.* voittaja, anastaja.

Conscience, kon'-shens, *nms.* tunto.

Conscious, kon'-shös, *lts.* tunteva, tietävä, tuntoinen; vakuutettu.

Consecrate, kon'-si-kreet, *tks.* pyhittää, vihkiä.

Concent, kon-sent', *nms.* myönnytys, suostumus.

Concent, kon-sent', *tks.* myönnyttää, myöntyä, suostua.

Consequense, kon'-si-ku'ens, *nms.* seuraus, vaikutus; *in consequence of*, (jstkin) syystä, (jnkin) tähden; *to be of great consequence*, olla hyvin tärkeä l. suuresta arvosta.

Consequently, kon'-si-ku'ent-li, *ms.* siis, siitä syystä, sentähden.

Consider, kon-sid'-dör, *tks.* arvata, katsoa jkskin, pitää jnakin; ajatella, miettiä.

Considerable, kon-sid'-ör-ä-b'l, *lts.* melkeinen, sanottava.

Consideration, kon-sid-ör-ee'-shön, *nms.* aprikoiminen, mietintö, tut-

kistelu; kunnioittaminen; tarkoitus.

Considering, kon-sid′-ör-ing, *ss.* (jhnkin) nähden l. tarkaten.

Consign, kon-sein′, *tks.* lähettää, heittää, jättää, uskoa.

Consist, kon-sist′, *tks.* olla jtkin l. jsskin l. jstkin, sopia l. soveltua yhteen.

Consistence, kon-sis′-tens, **Consistency**, kon-sis′-tens-i, *nms.* pysyväisyys, kestäväisyys; tila, olo; yhtäläisyys, yhtäpitäväisyys; *to have consistence of*, kestää l. pysyä l. olla jnakin.

Console, kon-söl, *tks.* lohduttaa.

Conspicuous, kon-spik′-ju-ös, *lts.* selvä, silminnähtävä.

Conspirator, kon-spir′-ä-tör, *nms.* sala- l. kapina-liittolainen.

Constancy, kon′-stan-si, *nms.* järkähtämättömyys, vaka- l. lujamielisyys, vakavuus.

Constant, kon′-stänt, *lts.* kestävä, pysyvä, järkähtämätön, luja, vakaa.

Constantly, kon′-stant-li. *nms.* järkähtämättömästi, lujasti, vakavasti, pysyvästi.

Constitution, kon-sti-tjuu′-shön, *nms.* asetus, laitos, perustuslaki; ruumiinrakennus.

Construct, kon-strökt′, *tks.* rakentaa.

Construction, kon-strök′-shön, *nms.* rakennus, rakentaminen.

Consult, kon′-sölt, *tks.* neuvotella; *on consulting*, neuvotellessa l. neuvottelussa.

Consume, kon-sjuum′, *tks.* nauttia, käyttää, kuluttaa, hävittää.

Consumption, kon-söm′-shön, *nms.* nautinto, kuluttaminen, käyttäminen.

Contain, kon-teen′, *tks.* sisältää, pitää; sisältyä, olla jsskin.

Contemplate, kon-tem′-pleet, kon′-tem-pleet, *tks.* katsella, miettiä, ajatella, tutkistella.

Contemplation, kon-tem-plee′-shön, *nms.* mietteleminen, mielen tutkistelu.

Contemplative, kon-tem′-plä-tiv, *lts.* miettiväinen, ajattelevainen, tutkisteleva.

Contempt, kon-temt′, *nms.* ylenkatse.

Contend, kon-tend′, *tks.* riidellä, taistella, kilvoitella.

Content, kon-tent′, *nms.* tyytyväisyys; tyydyttäminen, hyvittäminen; *contents*, *mnk.* sisällys, aineesto.

Content, kon-tent′, *lts.* tyytyväinen.

Content, kon-tent′, *tks.* tyydyttää, hyvittää; *to content one's self*, olla tyytyväinen, tyytyä (jhnkin).

Contented, kon-ten′-ted, *lts* ja *prtcp.* tyytyväinen, tyydytetty, hyvitetty.

Contentedly, kon-ten′-ted-li, *ms.* tyydyttävästi.

Continent, kon′-ti-nent, *nms.* tannermaa, mannermaa.

Continually, kon-tin′-ju-äl-i, *ms.* yhä, jatkuvasti.

Continuance, kon-tin′-ju-äns, *nms.* kestäväisyys, pysyväisyys, edellensä olo.

Continuation, kon-tin-ju-ee′-shön, *nms.* jatko, sisältö, jatke.

Continue, kon-tin′-juu, *tks.* jatkaa, pitkittää; kestää, jatkua, olla edellensä, oleskella, pysyä.

Contract, kon-träkt′, *tks.* vetää yhteen, supistaa.

Contraction, kon-träk′-shön, *nms.* yhteenveto, supistus.

Contrary, kon′-trä-ri, *nms.* vastakohta; *on the contrary*, päinvastoin, sitä vastaan.

Contrary, kon′-trä-ri, *lts.* vastakohtainen, riitainen, päinvastainen; *contrary wind*, vastatuuli.

Contribute, kon-trib′-juut, *tks.* auttaa, edistää, ottaa osaa (esm. maksussa); vaikuttaa, olla syynä.

Contrivance, kon-trei′-väns, *nms.* juoni, keino, keksimä.

Controversy, kon′-trö-ver-si, *nms.* riita, taistelu.

Convenience, kon-vii′-ni-ens, **Conveniency**, kon-vii′-ni-en-si, *nms.* tilaisuus, soveliaisuus, mukavaisuus.

Convenient, kon-vii′-ni-ent, *lts.* sopiva, mukava, yhtäpitävä.

Conveniently, kon-vii′-ni-ent-li, *ms.* sopivasti, mukavasti.

Convent, kon′-vent, *nms.* luostari.

Conversation, kon-ver-see′-shön, *nms.* puheenpito, pakinoitseminen.

Converse, kon-vers′, *nms.* puheenpito, kanssakäyminen, tuttavuus.

Convex, kon′-veks, *lts.* mykevä, kupera.

Convey, kon-vee′, *tks.* saattaa, viedä, lähettää.

Convict, kon-vikt′, *tks.* todistaa syylliseksi, todistuksilla l. syillä kumota l. voittaa, näyttää täydellisesti toteen.

Convince, kon-vins′, *tks.* vakuuttaa, näyttää toteen.

Cool, kuul, *tks.* jäähdyttää, viilistää; jäähtyä, viilistyä.

Cool, kuul, *lts.* kylmäkkä, viileä, tyly, valju; kylmämielinen, jäykkä.

Cooly, kuul′-i, *ms.* tylysti, valjusti, kylmämielisesti.

Copper, kop′-pör, *nms.* kupari.

Cord, koord, *nms.* punos, köysi.

Corinth, kör′-rin*th*, *omn nms.* Korintti.

Corn, koorn, *nms.* jyvä, elo, ohra; *corn-field*, *nms.* pelto, peltomaa.

Corner, koor′-nör, *nms.* kulma, nurkka.

Corporal, koor′-pö-räl, *nms.* kapraali.

Corpse, koorps, *nms.* ruumis (kuollut).

Corroborate, kor-rob′-ö-reet, *tks.* voimistaa, virvoittaa; vahvistaa, todistaa.

Corrupt, kor-röpt′, *tks.* turmella.

Costume, kos-tjuum′, *nms.* puku, vaatteenparsi.

Cottage, kot′-teej *nms.* maja.

Cotton, kot′-t′n, *nms.* pumpuli.

Couch, koutsh, *nms.* sohva.

Cough, kof, *tks.* rykiä, rykäistä.

Could, kud, *imprf.* (katso **Can**).

Counsel, koun′-sel, *nms.* neuvo; neuvosto; neuvottelu, keskustelu.

Count, kount, *tks.* lukea, laskea lukua; pitää, katsoa, arvata.

Count, kount, *nms.* luvunlasku, tili, summa; kreivi.

Countenance, koun′-ti-näns, *nms.* muoto, näkö; käytös, ryhti, olento; suun l. silmien mytistys; maltti, mielenmaltti.

Countess, koun′-tes, *nms.* kreivinna.

Countless, kount′-les, *lts.* lukematon, summaton.

Country, kön′-tri, *nms.* maa, maaseutu, isänmaa; *country-fellow*, *nms.* maalainen, maamies; *country-man*, *nms.* maanviljelijä, talonpoika; *country-seat*, *nms.* maakartano, maatila, maapaikka; *country-house*, *nms.* maatalo; *country-squire*, *nms.* maahovilainen, maaherrasmies.

Couple, köp′-p′l, *nms.* pari.

Courage, kör′-ridj, *nms.* rohkeus, urhoollisuus, uljaus.

Courageous, kör-ree′-ji-ös, *lts.* uljas, urhoollinen, rohkea.

Course, körs, *nms.* kulku, matka, tie, suunta; *in the course of*, (jnkin) pitkään l. kuluessa; *of course*, siis, niinmuodoin.

Court, kört, *nms.* hovi, palatsi, hovilinna; hovin l. palatsin l. hovilinnan piha, linnanpiha; oikeusto; *court of justice*, oikeus; *court martial*, sota-oikeus; *court-gate*, linnapihan portti.

Court, kört, *tks.* käydä kunniaterveisillä; leperrellä, liehitellä, hyväillä, mielitellä.

Courteous, kör′-tshi-ös, *lts.* kohtelias, säädystynyt.

Courteously, kör′-tshi-ös-li, *ms.* kohteliaasti, säädystyneesti.
Courtesy, kör′-ti-si, *nms.* kohteliaisuus, säädyllisyys.
Courtier, kōrt′-shör, *nms.* hoviherra.
Courtly, kōrt′-li, *lts.* lepertelevä, mielittelevä, hoviin kuuluva, hovi-.
Cousin, köz′-z'n, *nms.* serkku.
Covenant, köv′-i-nänt, *tks.* tehdä liitto l. kontrahti l. kauppa; sopia.
Cover, köv′-ör, *tks.* peittää, suojella.
Cover, köv′-ör, *nms.* peite, kansi.
Covetousness, köv′-i-tös-nes, *nms.* ahneus, himo.
Coward, kou′-örd, *nms.* ja *lts.* pelkuri, hätikkö, arka, pelokas.
Cowardly, kou′-örd-li, *ms.* pelokkaasti, arasti, arkamaisesti.
Cowl, koul, *nms.* munkin kaapu, levätti.
Coxcomb, koks′-kōm, *nms.* teikari.
Crane, kreen, *nms.* hana; kurki.
Crave, kreev, *tks.* pyytää, anoa; *to crave one's mercy*, pyytää l. anoa anteeksi jkulta.
Crawl, krool, *tks.* mataa.
Cream, kriim, *nms.* taale, rieska, päällinen, rieskamaito.
Create, kri-eet′, *tks.* luoda.
Creator, kri-ee′-tör, *nms.* Luoja.
Creature, krii′-tshör, *nms.* elävä, eläin, luontokappale.
Creek, kriik, *nms.* lahtema, poukama.
Creep, kriip, *sntn tks.* mataa, ryömiä; pistäitä l. tunkeutua sisään.
Crept, krept, *imprf* ja *prtcp.* (to Creep).
Crested, kres′-ted, *lts.* kruunulla l. höyhentöyhdöllä varustettu.
Crevece, krev′-is, *nms.* halkema, rako.
Crew, kruu, *nms.* laivaväki.
Crime, kreim, *nms.* rikos, vika.
Crimea, krim′-mi-e, *omn nms.* Krimin niemimaa.
Criminal, krim′-i-näl, *lts.* rikokseni. vi'an- l. syyn-alainen.
Criminal, krim′-i-näl, *nms.* rikkoja, pahantekijä.
Criminate, krim′-i-neet, *tks.* syyttää rikoksesta.
Croak, krōk, *tks.* kurista, kurrittaa.
Crocodil, krok′-ö-dil, *nms.* krokotiili, kilpikonna.
Crooked, kruuk′-ed, *lts.* väärä, koukero; itsepäinen, uppiniskainen, yksipäinen.
Crop, krop, *nms.* laiho, vilja, vuodentulo.
Crop, krop, *tks.* syödä (ruohoa), kaluta.
Cross, kros, *lts.* pahatapainen, ilkeä.
Cross, kros, *tks.* ristiä; panna ristiin l. ristikolle; käydä jnkin poikki l. ristiin l. yli.
Crouch, krouttsh, *tks.* ryömiä, nöyristellä, alentaa l. halventaa itsensä; alentua, halventua.
Crow, krō, *tks.* laulaa (kukosta).
Crowd, kroud, *nms.* ihmisjoukko, ahtaus, joukko.
Crowd, kroud, *tks.* keräytyä, kokountua, olla täysi.
Crown, kroun, *nms.* kruunu; engl. kultaraha; *the crown of head*, päälaki.
Crown, kroun, *tks.* kruunata.
Cruel, kruu′-il, *lts.* julma, kova.
Cruelly, kruu′-il-li, *ms.* julmasti, kovasti.
Cruelty, kruu′-el-ti, *nms.* julmuus, kovuus.
Crumb, kröm, *nms.* muru; leivän sisus l. sisusta l. sisäs.
Crusade, kru-seed′, *nms.* ristinretki.
Crust, kröst, *nms.* kova leipä, korppu, kuori.
Crutch, krötsh, *nms.* kainalosauva, sakarasauva.
Cry, krei, *tks.* huutaa, parkua, itkeä täyttä kulkkua; *to cry out*, huutaa, kiljua.
Cry, krei, *nms.* huuto, itku, parkuminen.

Crying, krei'-ing, *nms.* huutaminen.
Crystal, kris'-täl, *nms.* kristalli.
Cub, köb, *nms.* pentu.
Cuba, kjuu'-bä, *omn nms.* Kuuban saari, Kuuba.
Cultivate, köl'-ti-veet, *tks.* viljellä.
Cultivation, köl-ti-vee'-shön, *nms.* viljelys, viljeleminen.
Cunning, kön'-ning, *lts.* viekas, viisas.
Cup, köp, *nms.* kuppi, pikari, kolpakko.
Cur, kör, *nms.* rakkikoira, koirarakki.
Curb, körb, *nms.* ohjas, ratastin.
Curious, kjuu'-ri-ös, *lts.* uutelias, kärkäs; kummallinen, konstikas, koneikas.
Curiously, kjuu'-ri-ös-li, *ms.* konstikkaasti, koneikkaasti, taitavasti.
Curl, körl, *nms.* hiuksen kiehkura, kiehkura.
Curly, kör'-li, *lts.* käherä, kiherä, kähärä.
Current, kör'-rent, *nms.* virta.
Curve, körv, *tks.* vääntää, koukistaa.
Custom, kös'-töm, *nms.* tapa, käytöksen tapa; tulli.
Customer, kös'-töm-ör, *nms.* ottaja, ostaja, kannattaja.
Cut, köt, *sntn tks.* leikata, hakata, leikata l. hakata poikki, halkaista; leikata vaatteeksi, muodostaa; *to cut through*, hakata läpi, halkaista; *to cut off*, estää l. pidättää l. katkaista (esm. vihollisjoukko toisestansa); leikata l. hakata poikki; hävittää; *to cut down*, lyödä l. hakata maahan.
Cutlass, köt'-läs, *nms.* leveäteräinen sapeli.
Cutting, köt'-ting, *nms.* leikattu palanen, taitettu l. hakattu oksa.
Cylinder, sil'-in-dör, *nms.* sylinteri.

D.

Dagger, dag'-gör, *nms.* puukko, tikari.
Dame, deem, *nms.* rouvasnais.
Dance, däns, *tks.* tanssia, hyppiä, keikkua.
Dancing, dän'-sing, *nms.* tanssiminen.
Danger, deen'-jör, *nms.* vaara, hätä.
Dangerous, deen'-jör-ös, *lts.* vaarallinen, hädässä (oleva).
Dangle, däng'-g'l, *tks.* heilua, häilyä, leikkua, riippua.
Dare, deer, *tks.* uhmata; roheta, hirvitä.
Daring, dee'-ring, *lts.* rohkea, uljas, pelkäämätön.
Dark, daark, *lts.* pimeä; mustanäköinen, musta.
Dark, daark, *nms.* pimeä, pimeys.
Dark, daark, **Darken**, daar'-k'n, *tks.* pimentää, pimittää, himentää; pimetä, himetä.
Darkness, daark'-nes, *nms.* pimeys, pimeä.
Dash, däsh, *tks.* lyödä rikki, särkeä.
Daub, doob, *tks.* liata, tuhrata.
Dauntless, daant'-les, *lts.* pelästymätön, rohkea, uljas.
Day, dee, *nms.* päivä; *to-day*, *ms.* tänä päivänä; *day after day*, päivä päivältänsä, päivä toisensa perästä; *in the present day*, nyky-aikana, nykyään.
Dead, ded, *lts.* kuollut, hengetön, eloton; liikkumaton; autio, tyhjä; hyödytön; *you are a dead man*, te olette kuoleman käsissä l. kuoleman lapsi.
Dead, ded, *nms.* hiljaisuus, rauhallisuus, levollisuus; kuolon- l. haudan-hiljaisuus.
Deal, diil, *nms.* osa; luku; paljous; *a great l. a good deal*, paljo, hyvin.
Deal, diil, *tks.* jakaa, antaa; kaupita.

Dean, diin, *nms.* tuomioprovasti.

Dear, diir, *lts.* kallis, rakas; *my dear,* herttaseni, kultaseni, lempiseni.

Dearly, diir′-li, *ms.* lempeästi, hellästi, hempeästi.

Death, de*th*, *nms.* kuolema; *to be burned to death,* poltettaa kuoliaaksi.

Debar, di-baar′, *tks.* sulkea, estää.

Debate, di-beet′, *nms.* riita, taistelu, kiista; keskustelu.

Decease, di-siis′, *tks.* nukkua kuoleman uneen, kuolla.

Deceive, di-siiv′, *tks.* pettää, kavaltaa.

December, di-sem′-bör, *omn nms.* Joulukuu.

Decide, di-seid′, *tks.* päättää, suorittaa.

Decision, di-sizh′-ön, *nms.* päätös, tuomio.

Decisive, di-sei′-siv, *lts.* ratkaiseva, tärkeä, tähdellinen.

Deck, dek, *nms.* laivan- l. aluksenkansi, täkki.

Declaim, di-kleem′, *tks.* lukea puhe-ääneen; *to declaim against l. on one,* karata jnkun päälle, mennä l. tulla jnkun silmille l. jkuta kohtaan pahasti.

Declamation, dek-klä-mee′-shön, *nms.* puheellisennus, puhe-ääneen lukeminen.

Declare, di-kleer′, *tks.* selittää, ilmoittaa.

Declination, dek-kli-nee′-shön, *nms.* poikkeaminen, väärinnäytös.

Decorate, dek′-kö-reet, *tks.* koristaa, kaunistaa, soristaa.

Decoration, dek′-kö-ree′-shön, *nms.* koristus, kaunistus, soristus; kunnia.

Decree, di-krii′, *nms.* sääntö, käsky, asetus; päätös.

Dedicate, ded′-i-keet, *tks.* omittaa, omattaa (esm. kirjallisen teoksen jkulle); vihkiä, pyhittää.

Deed, diid, *nms.* pahanteko, törkeä rikos.

Deem, diim, *tks.* tuomita, päättää, katsoa jkskin.

Deep, diip, *lts.* syvä; mustan-; *deep yellow,* mustankeltanen.

Deeply, diip′-li, *ms.* syvästi, syvältä.

Deer, diir, *nms.* metsäkauris, metsävuohi.

Defeat, di-fiit′, *nms.* tappio, kaatumus, miestappo.

Defeat, di-fiit′, *tks.* ajaa pakoon, karkoittaa, lyödä l. kaataa maahan l. kumoon, hävittää.

Defence, di-fens′, *nms.* puolustus, suojelus, vastarinta.

Defenceless, di-fens′-les, *lts.* puolustamaton, varustamaton, aseiton, puolustuksetta l. varustuksetta l. aseitta (oleva).

Defend, di-fend′, *tks.* puolustaa, suojella, tehdä vastarintaa.

Defer, di-fer′, *tks.* ylöslykätä.

Defiance, di-fei′-äns, *nms.* vaadinta, uhma, ynseys, niskoittelevaisuus.

Deficient, di-fish′-ent, *lts.* vaillinainen, puuttuvainen.

Degrade, di-greed′, *tks.* alentaa, halveksia, solventaa.

Degree, di-grii′, *nms.* astelma, pykälä; määrä; *by degrees,* vähitellen, vähittäin.

Delay, di-lee′, *nms.* viivytys, este; lykkäys.

Delay, di-lee′, *tks.* viipyä; lykätä l. jättää toiseen kertaan.

Deliberate, di-lib′-er-eet, *tks.* keskustella, neuvotella.

Delicacy, del′-i-kä-si, *nms.* herkku, herkkuisuus.

Delicate, del′-i-kät, *lts.* herkkuinen, mieleinen; herkkä, närkäs; puhdas, siisti.

Delight, di-leit′, *tks.* miellyttää, huvittaa; mieltyä, rakastua; olla mieleen l. huviksi.

Delightful, di-leit'-ful, *lts.* mieluisa, huvittava, kaunis, ihana.

Deliver, di-liv'-ör, *tks.* pelastaa, vapauttaa, päästää; jättää; *to deliver up*, heittää l. jättää sillensä.

Deliverance, di-liv'-ör-äns, *nms.* vapauttaminen, päästäminen, pelastus; jättäminen.

Demand, di-maand', *nms.* pyyntö, vaatimus, kyseleminen; *an article much in demand*, hyvin kysytty l. halullinen l. halukas tavara.

Demand, di-maand', *tks.* vaatia, pyytää, tahtoa.

Demise, di-meiz', *tks.* antaa, jättää, luovuttaa (testamentin kautta).

Demonstration, dem-mon-stree'-shön, *nms.* totisuuttaminen, osoitus, mielenosoitus.

Den, den, *nms.* luola, rotko.

Denominate, di-nom'-i-neet, *tks.* nimittää, kutsua.

Deny, di-nei', *tks.* kieltää; väittää.

Depart, di-paart', *nms.* lähtö, poislähtö, eroaminen.

Depart, di-paart', *tks.* lähteä pois, erota; kuolla.

Depend, di-pend', *tks.* olla l. tulla jkuhun l. jhnkin, olla jnkun vallassa; luottaa jkuhun; *if my life depended on it*, jos vaikka henkeni siihen menisi l. menköön.

Deposite, di-poz'-it, *tks.* talleta, panna talteen l. tallelle, jättää, uskoa.

Deprive, di-preiv', *tks.* ottaa l. viedä pois, riistää.

Depth, dep*th*, *nms.* syvyys.

Depute, di-pjuut', *tks.* lähettää, valtuuttaa.

Derive, di-reiv', *tks.* johtaa, johtaa alkunsa jstkin.

Descend, di-send', *tks.* juurtaa alkunsa l. syntynsä jkusta; laskeita.

Descendant, di-sen'-dänt, *nms.* sikiö, jälkeinen.

Descent, di-sent', *nms.* sukuperä, syntyperä; alas-astuminen.

Describe, di-skreib', *tks.* kertoa, kuvailla, selittää, osoittaa.

Description, di-skrip'-shön, *nms.* kertomns, selitys, osoitus.

Desert, dez'-ert, *nms.* erämaa, korpi, autiomaa.

Deserve, di-zerv', *tks.* ansaita.

Design, di-sein', *nms.* aikomus, tarkoitus, tuuma.

Design, di-sein', *tks.* aikoa, tarkoittaa, tuumia; määrätä, merkitä.

Desire, di-zeir', *nms.* halu, himo.

Desire, di-zeir', *tks.* halaita, tehdä mieli, pyytää, tahtoa.

Desirous, di-zei'-rös, *lts.* halukas, himokas; *to be desirous*, halaita, tahtoa, tehdä mieli.

Despair, di-speer', *nms.* epätoivo, toivottomuus, tuskistus.

Despatch, **Dispatch**, di-spatsh', *tks.* kiirehtiä, jouduttaa, toimittaa kiireen mukaan; joutua; panna päiviltä, tappaa.

Desperate, des'-pi-reet, *lts.* toivoton; huima, raivokas.

Desperately, des'-pi-reet-li, *ms.* raivokkaasti, innokkaasti.

Despise, di-speiz', *tks.* ylenkatsoa.

Destine, des'-tin, **Destinate**, des'-ti-neet, *tks.* määrätä, panna, asettaa.

Destiny, des'-ti-ni, *nms.* kohtalo.

Destitute, des'-ti-tjuut, *lts.* paljastettu, tyhjä, alaston, avuton, heitetty.

Destroy, di-stroi', *tks.* hävittää; tappaa.

Destructive, di-strök'-tiv, *lts.* hävitystä l. turmelusta tuottava, turmeleva.

Detect, di-tekt', *tks.* julkaista, saattaa l. tuoda ilmi.

Detection, di-tek'-shön, *nms.* ilmaus, ilmisaatto l. anto.

Deter, di-ter′, *tks.* peljästyttää l. peloittaa (pois).
Determine, di-ter′-min, *tks.* määrätä, päättää, rajoittaa; *to be determined,* päättää.
Detestable, di-tes′-tä-b'l, *lts.* inhottava, ilkeä, törkeä.
Dethrone, di-*th*rōn′, *tks.* panna l. saattaa valta-istuimelta l. hallituksesta pois.
Develop, di-vel′-öp, *tks.* kartuttaa, vaurastuttaa; karttua, vaurastua.
Deviate, dii′-vi-eet, *tks.* poiketa.
Devil, dev′-v'l, *nms.* paha henki, perkele, piru.
Devote, di-vōt′, *tks.* pyhittää, uhrata l. panna altiiksi.
Devour, di-vour′, *tks.* nieltä, ahmata, syödä.
Devout, di-vout′, *lts.* hurskas, harras, jumalinen.
Dew, djuu, *nms.* kaste.
Dexterity, deks-ter′-i-ti, *nms.* kätevyys, taitavaisuus, neuvokkuus; ravakkuus.
Dexterous, deks′-ter-ös, *lts.* kätevä, taitava, toimelias.
Diadem, dei′-ä-dem, *nms.* tiatema, valtijapäähys.
Diameter, dei-äm′-i-tör, *nms.* poikkimitta, läpimitta; *in diameter,* poikki- l. läpi-mitalta.
Diamond, dei′-ä-mönd, dei′-mönd, timantti, kallisarvoinen kivi.
Dice, deis, *nms mnk.* (katso **Die**)
Dictate, dik′-teet, *nms.* sääntö, käsky.
Did, did, *imprf.* (katso **Do**).
Die, dei, *tks* kuolla; värjätä.
Die, dei, *nms.* arpanappula.
Dier, dei′-ör, *nms.* värjäri.
Diet, dei′-et, *nms.* ravinto, ravintotapa, ruokavalio; valtiopäivät.
Differ, dif′-för, *tks.* olla erilainen, eroittua l. erota jstkin.
Difference, dif′-för-ens, *nms.* eroitus.
Different, dif′-för-ent, *lts.* erilainen, useampi.
Differently, dif′-för-ent-li, *ms.* eroavaisesti, monella l. useammalla tavalla.
Difficult, dif′-fi-költ, *lts.* vaikea, työläs.
Difficulty, dif′-fi-köl-ti, *nms.* vaikeus, vastus.
Diffuse, dif′-fjuus, *tks.* siirtää, kaataa ulos.
Dig, dig, *sntn tks.* kaivaa.
Digest, di-jest′, *tks.* sulattaa ruokaa.
Digestion, di-jes′-tshön, *nms.* ruan sulatus l. sulaminen.
Dignity, dig′-ni-ti, *nms.* arvo, arvollisuus.
Dilemma, dei-lem′-mä, *nms.* dilemma, epä-johtaus; välipula.
Diligence, dil′-i-jens, *nms.* ahkeruus, huoli.
Dimension, di-men′-shön, *nms.* mittaisuus, laajuus, mitta.
Diminish, di-min′-ish, *tks.* vähentää; vähentyä, vähetä.
Dimly, dim′-li, *ms.* himeästi, pimeästi, sumeasti.
Dinner, din′-nör, *nms.* puolipäivänen.
Direct, di-rekt′, *tks.* ohjata, johtaa, käskeä.
Direction, di-rek′-shön, *nms.* suunta, kohta; käsky; osoitus; hoitokunta, hallitus; *to take direction towards,* astua l. mennä l. kulkea jtkin kohti.
Dirty, dört′-i, *lts.* likanen.
Disable, dis-ee′-b'l, *tks* tehdä l. saattaa kelvottomaksi l. kykenemättömäksi l. saamattomaksi.
Disabled, dis-ee′-b'ld, *lts.* kelvoton, kykenemätön, saamaton, rujo, raajarikko, raihnallinen.
Disappear, dis-äp-piir′, *tks.* kadota.
Disappoint, dis-äp-point′, *tks.* tehdä tyhjäksi l. mitättömäksi, pettää; *to be disappointed,* pettyä, hairahtua, erehtyä (jsskin); ei onnistna l. menestyä (jsskin); *to disappoint one,* rikkoa lupauksensa l. sanansa jkuta kohtaan.

Disappointment, dis-äp-point′-ment, *nms.* pettyminen, erehtyminen, hairahtuminen; vastoinkäyminen, vastus, harmi.
Disastrous, diz′-äs-trös, *lts.* surullinen, onneton.
Discern, diz-zern′, *tks.* eroittaa, nähdä, havaita.
Discharge, dis-tshaarj′, *tks.* heittää l. panna viralta pois; laskea l. lähettää pois, suorittaa.
Disciple, dis-sei′-p′l, *nms* oppilas.
Disclose, dis-klōz′, *tks.* avata, näyttää, ilmaista.
Disconsolate, dis-kon′-sŏ-leet, *lts.* lohduton, toivoton, suruinen.
Discover, dis-köv′-ör, *tks.* löytää, keksiä, saattaa ilmi.
Discovery, dis-köv′-ör-ri, *nms.* keksintö.
Discretion, dis-kresh′-ön, *nms.* viisaus, älyllisyys; varovaisuus.
Disdain, diz′-deen′, *nms.* ylenkatse, häväistys, halveksiminen.
Disdain, diz-deen′, *tks.* halveksia, ylenkatsoa.
Disease, diz-iiz′. *nms.* huono vointi, kipeänlaisuus, sairaus, tauti.
Disgrace, dis-grees′, *nms.* suosiottomuus, epäsuosio; häpeä.
Disguise, dis-geiz′, *nms.* valepuku; *in disguise*, valepuvussa.
Disguise, dis-geiz′, *tks.* valepukea, valevaatettaa.
Disgust, dis-göst′, *tks.* kamoa, kauhistua; herättää l. nostaa inhoa l. tyytymättömyyttä.
Dish, dish, *nms.* vati, kuppi; ruanlaji.
Dishonour, dis-on′-nör, *nms.* häpeä, epäkunnia.
Dislike, dis-leik′, *tks.* ei suvaita, vihata.
Dismal, diz′-mäl, *lts.* kamala, synkeä, inhottava, kauhea, surullinen.
Dismay, dis-mee′, *nms.* pelko, säikähys; alakuloisuus.
Dismay, dis-mee′, *tks.* peljästyttää, säikähyttää; peljästyä, säikähtyä.
Dismiss, dis-mis′, *tks.* eroittaa l. lähettää pois.
Dismission, dis-mish′-ön, *nms.* ero, virkaero.
Disordered, diz′-oor′-dörd, *prtcp* ja *lts.* hämmentynyt, tyrmistynyt; epäselvä.
Dispatch, di-spätsh′, = **Despatch.**
Dispel, dis-pel′, *tks.* ajaa pois, karkoittaa; hajottaa, haihduttaa, hälventää.
Dispense, dis-pens′, *tks.* jakaa, jaella; vapauttaa.
Disperse, dis-pers′, *tks.* hajottaa, siirtää; hajota, siirtyä.
Dispersion, dis-per′-shön, *nms.* hajoaminen, siirtyminen.
Display, dis-plee′, *nms.* näyttely, näytös; esitys, selitys.
Display, dis-plee′, *tks.* näyttää, esittää, selittää.
Displease, dis-pliiz′, *tks.* loukata, vihastuttaa; olla vastenmielistä, olla tyytymätön.
Displeasure, dis-plezh′-ur, *nms.* tyytymättömyys; vastus, harmi; vihastus.
Dispose, dis-pōz′, *tks.* hallita, pitää, käyttää; järestää, panna l. laittaa toimeen; taivuttaa.
Disposed, dis-pōz′d′, *lts.* halullinen, taipuva; aikova, mielivä.
Disposition, dis-pō-zish′-ön, *nms.* hanke, laitos; halu, taipumus; hengen l. ruumiin tila.
Dispute, dis-pjuut′, *nms.* riita, taistelu, väittely.
Dispute, dis-pjuut′, *tks.* riidellä, taistella, väittää.
Disquiet, dis-ku′ei′-et, *nms.* levottomuus, suru, huoli.
Disregard, dis-ri-gaard′, *tks.* ylenkatsoa, ei huolia; halveksia.
Dissatisfied, dis-sät′-is-feid, *lts.* tyydyttämätön, tyytymätön.
Dissolve, diz-zolv′, *tks.* ratkaista; hajottaa, hävittää.

Distance, dis′-täns, *nms.* matka, väli, kaukaisuus, etäisyys.
Distant, dis′-tänt, *lts.* kaukainen, etäinen, loitolla (oleva).
Distinction, dis-tingk′-shön, *nms.* eroitus; etevyys, arvo, arvonosoitus; mainioisuus, oivallisuus.
Distinguish, dis-ting′-guish, *tks.* eroittaa, merkitä, merkitä ennen muita l. erittäin.
Distinguished, dis-ting′-guisht, *lts* ja *prtcp.* kunnollinen, oivallinen, merkillinen, mainio.
Distract, dis-träkt′, *tks.* eroittaa pois; häiritä, hämmentää, vimmata.
Distracted, dis-träk′-ted, *lts.* vimmattu, hullu, mieletön; seka- l. haja-mielinen.
Distraction, dis-träk′-shön, *nms.* häiritys, hämmennys, sekaannus; seka- l. haja-mielisyys.
Distress, dis-tres′, *nms.* hätä, kurjuus, onnettomuus.
Distribute, dis-trib′-juut, *tks.* jakaa, jaella.
District, dis′-trikt, *nms.* piiri.
Disturb, dis-törb′, *tks.* häiritä.
Ditch, ditsh, *nms.* oja, hauta.
Divert, di-vert′, *tks.* luovuttaa pois, vieroittaa, estää, poistaa; huvittaa.
Divide, di-veid′, *tks.* jakaa, eroittaa.
Divine, di-vein′, *lts.* jumalallinen, hengellinen, taivaallinen.
Divine, di-vein′, *nms.* hengellinen mies, pappi.
Divinely, di-vein′-li, *ms.* jumalallisesti, hengellisesti.
Division, di-vizh′-ön, *nms.* jako, ja'anto, jakaminen.
Do, duu, *sntn tks* ja *apthd.* tehdä, toimittaa. (Katso likemmältä kieli-oppiin).
Docility, dŏ-sil′-li-ti, *nms.* herkkä- l. hyvä-oppisuus.
Doctor, dok′-tör, *nms.* tohtori; lääkäri.
Doctor, dok′-tör, *tks.* lääkitä, parantaa.
Dog, dog, *nms.* koira.
Doll, dol, *nms.* leikkikalu, tokka.
Domain, dŏ-meen′, *nms.* valta; maatila.
Domestic, dŏ-mes′-tik, *nms.* palvelija.
Domestic, dŏ-mes′-tik, *lts.* perheellinen; kesy.
Dominion, dŏ-min′-jön, *nms.* valta, valtakunta, maa, piiri.
Done, dön, *prtcp.* (katso **Do**), valmis, toimitettu, tehty; *have done!* herkeä l. heretkää pois! lopeta l. lopettakaa! anna l. antakaa olla! *well done!* hyvä!
Don't, dönt, = **Do not.**
Doom, duum, *nms.* tuomio.
Door, dōr, *nms.* ovi.
Double, döb′-b'l, *lts.* kaksinainen, kaksinkertainen.
Doubt, dout, *nms.* epäilys, epäileminen; epävarmuus.
Doubt, dout, *tks.* epäillä, varoa, peljätä.
Doubtful, dout′-ful, *lts.* epäilevä, epäiltävä, epävarma.
Doubtless, dout′-les, *ms.* epäilemättä.
Down, doun, *nms.* untuva, höyhen.
Down, doun, *ms* ja *ss.* alhaalla, alhaalle, alas pitkin, alas myöten.
Downwards, doun′-uörds, *ms.* alas, alaspäin, alas pitkin l. myöten.
Drachm, dräm, *nms.* kreikkal. raha.
Draw, droo′, *sntn tks.* vetää; piirtää, kuvata, maalata (kuva); *to draw up*, vetää l. nostaa ylös; suunnitella, luonnostaa; *to draw out*, vetää ulos; *to draw-back*, ajaa takaisin, peräyttää.
Drawing-room, droo′-ing-ruum, *nms.* vastaanotto huone l. suoja.
Drawn, droon, *prtcp.* (katso **to Draw**).
Dread, dred, *nms.* pelko.
Dread, dred, *tks.* peljätä.

Dreadful, dred′-ful, *lts.* peljästyttävä, hirvittävä.
Dreadfully, dred′-ful-li, *ms.* julmasti, hirvittävästi.
Dreary, drii′-ri, *lts.* hirvittävä, hirmuinen, synkeä.
Dress, dres, *nms.* puku.
Dress, dres, *tks.* pukea; laittaa ruokaa l. jtkin ruaksi.
Drew, druu, *imprf.* (katso to **Draw**).
Dried, dreid, *prtcp.* kuivanut, kuivettunut.
Drink, dringk, *sntn tks.* juoda.
Dripping-pan, drip′-ping-pän *nms.* paistinpannu.
Drive, dreiv, *sntn tks.* ajaa, karkoittaa; *to drive off,* ajaa pois l. matkaansa; *to drive out,* ajaa ulos l. pois.
Driven, Droven, *prtcp.* (katso to **Drive**).
Driver, drei′-vör, *nms.* ajaja, kiiruhtaja, ukittaja.
Droll, dröl, *lts.* iloinen, leikkisä, lysti.
Dromedary, dröm′-i-där-ri, *nms.* dromedari (kamelin laji).
Droop, druup, *tks.* nääntyä, nuutua, kuihtua.
Drop, drop, *nms.* pisara, tippa, tilkka, nore.
Drop, drop, *tks.* tiputtaa, tippua; *to drop off,* pudota l. tippua pois.
Drove, drōv, *imprf.* (to **Drive**).
Drove, drōv, *nms.* lauma, karjalauma.
Drown, droun, *tks.* hukuttaa, hukkua.
Drowsiness, drou′-si-nes, *nms.* untevuus, kankeus, jäykkyys.
Drum, dröm, *nms.* rumpu.
Dry, drei, *lts.* kuiva; laiha; janoinen; hedelmätön.
Dryly, drei′-li, *ms.* tylysti, kylmästi, lyhykäisesti.
Duck, dök, *nms.* sorsa.
Due, djuu, *lts.* velvollinen, asianomainen, tarkka, sopiva.
Due, djuu, *ms.* tarkkaan, asianomaisesti.
Duel, djuu′-il, *nms.* kahdenmiekkailu, kahdenottelu.
Duellist, djuu′-il-ist, *nms.* kahdenmiekkailija, kahdenottelija.
Dug, dög, *imprf* ja *prtcp.* (to **Dig**).
Duke, djuuk, *nms.* herttua.
Dull, döl, *lts.* hidas, pitkäveteinen, jäykkä, kankea; typerä, tuhma.
Dumb, döm, *lts.* mykkä.
Dumpling, dömp′-ling, *nms.* hillos.
Dung, döng, *nms.* lanta, sonta.
Dungeon, dön′-jön, *nms.* vankius, vankihuone.
Duration, dju-ree′-shön, *nms.* kestäväisyys, pysyminen, edellensäolo.
During, djuu′-ring, *ss.* sillä aikaa l. niin kauan kuin, (jnkin) pitkään l. kuluessa; *during the evening,* illan pitkään l. kuluessa; *during the period of flowering,* kukkimisen ajalla l. kukkiessa; *during his father's life,* isänsä elossa ollessa l. eläissä l. niin kauan kuin isänsä eli.
Dusk, dösk, *nms.* hämärä, pimeä.
Dusky, dös′-ki, *lts.* synkeä, pimeä.
Dust, döst, *nms.* pöly, tomu.
Dutchess, dötsh′-es, *nms.* herttuatar.
Duty, djuu′-ti, *nms.* velvollisuus, tehtävä; kuuliaisuus, alamaisuus; palvelus; vero; *in duty bound,* oikealla, oikeastaan.

E.

Each, itsh, *asm.* joka, jokainen, molempi, kumpikin; *each other, asm.* toinen toistansa, toinen toisensa.
Eager, ii′-gör, *lts.* ahkera, uuttera, ankara.
Eagerly, ii′-gör-li, *ms.* ahkerasti, uutterasti, ankarasti.
Eagle, ii′-g'l, *nms.* kotka.
Ear, iir, *nms.* korva.
Earl, erl, *nms.* kreivi.

Earldom, erl′-döm, *nms*. kreivikunta.
Early, er′-li, *lts* ja *ms*. aikainen; aikaisin.
Earnest, er′-nest, *lts*. vakaamielinen, vakainen, totinen.
Earnest, er′-nest, *nms*. täysi tuuma l. toimi, vakavaisuus, vakaamielisyys; *in right earnest*, todenperästä, täyttä totta.
Earnestly, er′-nest-li, *ms*. vakaasti; uutterasti, hyvin.
Earth, er*th*, *nms*. maa, multa.
Earthen, er′-*th*′n *lts*. savesta l. kivestä (tehty); *earthen-ware*, *nms*. savi- l. kivi-astia; *earth-shaking*, *earth-quake*, *nms*. maanjäristys.
Ease, iiz, *nms*. lepo, rauha, huolettomuus, vetkallisuus, vetelyys; *be quite at your easy!* ole l. olkaa aivan l. ihan huolctonna!
Easily, ii′-zi-li, *ms*. helposti.
East, iist, *nms*. itä (ilmanhaara).
East, iist, **Eastern**, iis′-törn, *lts*. itäinen, itä-.
Easy, ii′-zi, *lts*. helppo, huokea.
Eat, iit, *sntn tks*. syödä; *to eat up*, syödä ylös.
Eat, iit, *imprf*. (to **Eat**).
Eaten, ii′-t′n, *prtcp*. (to **Eat**).
Eaves, iivz, *nms mnk*. räystäs, ränni (katossa).
Economy, i-kon′-ŏ-mi, *nms*. talous l. talouden-hoito; säästäväisyys.
Ecstacy, eks′-tä-si, *nms*. hurmaus, innostus, ihastus.
Edge, edj, *nms*. terä, reuna, särmä; *edge of the water*, veden-laita l. -paltto.
Edifice, ed′-i-fis, *nms*. kartano, rakennus.
Education, ed-ju-kee′-shön, *nms*. kasvatus, opetus.
Efface, ef-fees′, *tks*. pyyhkiä l. kuluttaa l. hivuttaa pois; hävittää, poistaa.
Effect, ef-fekt′, *nms*. vaikutus.
Effect, ef-fekt′, *tks*. tehdä, toimittaa, matkaansaattaa, vaikuttaa.
Effectually, ef-fek′-tshju-äl-li, vaikuttavasti, hyvästi.
Effigy, ef′-fi-ji, *nms*. kuva, muoto; *to be burned in effigie*, poltettaa kuvalta l. kuvauksellisesti.
Effort, ef′-fōrt, *nms*. ahkeroitseminen, kokeminen.
Egg, eg, *nms*. muna.
Egypt, ii′-jipt, *omn nms*. Egyptinmaa.
Egyptian, i-jip′-shön, *nms* ja *lts*. Egyptiläinen, Egyptin-.
Eight, eet, *lsks*. kahdeksan.
Eighty, ee′-ti, *lsks*. kahdeksankymmentä.
Either, ii′-THör, *asm*. jompikumpi, kumpi, toinen tahi toinen, kumpi tahansa.
Either, ii′-THör, *sds*. *either — or*, joko — tahi.
Elbow, el′-bō, *nms*. kyynäspää.
Elder, el′-dör, *lts*. (*vertatil.*) vanhempi (*alkutil*. old).
Elegantly, el′-i-gänt-li, *ms*. koreasti, somasti, pönäkästi.
Element, el′-i-ment, *nms*. elementti, alku-aine.
Elephant, el′-i-fänt, *nms*. elefantti.
Elevate, el′-i-veet, *tks*. kohottaa, nostaa.
Elevated, el′-i-vee-ted, *lts*. korkealla oleva, korkea, ylenevä, kohoava.
Eloquence, el′-ŏ-kuens, *nms*. kaunopuheliaisuus.
Eloquent, el′-ŏ-kuent, *lts*. kaunopuhelias.
Else, els, *asm* ja *ms*. toinen, muu; muutoin; *anything else*, mikään muu; *elsewhere*, *ms*. muualla.
Elude, i-ljuud′, *tks*. välttää.
Elysium, i-lizh′-i-öm, *nms*. elyseio, onnela.
Embarrass, em-bär′-räs, *tks*. panna l. saattaa pulaan, arveluttaa.
Embassy, em′-bäs-si, *nms*. lähetys.
Embellish, em-bel′-lish, *tks*. koristaa, kaunistaa.
Emblem, em′-blem, *nms*. merkki, tunnusmerkki.

Embrace, em-brees', *tks.* syleillä; piirittää, ympäröitä.

Eminence, em'-i-nens, *nms.* korkea paikka, ylhäisyys.

Eminent, em'-i-nent, *lts.* ylhäinen, ansiollinen, oivallinen, suuri, mainio.

Eminently, em'-i-nent-li, *ms.* suuresti, hyvin.

Emmet, em'-mit, *nms.* muuriainen, kusiainen.

Emotion, i-mō'-shön, *nms.* liikunto, liikutus, liikkuminen.

Emperor, em'-per-ör, *nms.* keisari.

Empire, em'-peir, *nms.* keisarikunta, valtakunta.

Employ, em-ploi', *tks.* käyttää, panna työhön, pitää työssä.

Employment, em-ploi'-ment, *nms.* askare, toimitus, virka.

Empty, em'-ti, *lts.* tyhjä, joutava, turhamielinen.

Emulation, em-ju-lee'-shön, *nms.* kilvoitus, kilvoitteleminen; taistelu.

Encampment, en-kämp'-ment, *nms.* leiri, majapaikka.

Enclose, en-klōz', *tks.* sulkea sisään; aidata.

Enclosure, en-klō'-zhjuur, *nms.* aita, aitaus; kapalo.

Encompass, en-köm'-päs, *tks.* sulkea sisään, piirittää, ympäröitä.

Encounter, en-koun'-tör, *nms.* vastustaja.

Encourage, en-kör'-ridj, *tks.* kehoittaa, kiihoittaa; suosia.

Encrease, en-kriis', *tks.* lisätä.

Encumber, en-köm'-bör, *tks.* rasittaa, vaivata.

End, end, *nms.* loppu, pää; tarkoitus.

End, end, *tks.* lopettaa, loppua, päättyä.

Endeavour, en-dev'-ör, *tks.* koetella, kokea, yrittää.

Endure, en-djuur', *tks.* kestää, kärsiä, suvaita; olla.

Enemy, en'-i-mi, *nms.* vihollinen.

Engage, en-geej', *tks.* pantata; velvoittaa; olla l. pitää työssä, olla jsskin käsin, antautua jhnkin; käyttää jsskin.

Engagement, en-geej'-ment, *nms.* panttaus; velvoitus; tappelu, ottelu, kohtelus.

Engine, en'-jin, *nms.* kone, kalu, tuliruoko.

English, ing'-lish, *omn nms* ja *lts.* Englantilainen, englannin-.

Englishman, ing'-lish-män, *nms.* Englantilainen.

Enjoy, en-joi', *tks.* nauttia, saada pitää, olla jkulla; *to enjoy one's self*, pitää hyviä päiviä, elää hyvästi l. lystillisesti.

Enlarge, en-laarj', *tks.* laajentaa, suurentaa; *to enlarge upon*, puhua l. jutella lavealta l. laajalta l. suurennellen jstkin.

Enliven, en-lei'-v'n, *tks.* elähyttää, elvyttää, virkistää.

Ennoble, en-nō'-b'l, *tks.* koroittaa aateliseen arvoon.

Enormous, i-noor'-mös, *lts.* sanomattoman iso.

Enough, i-nöf', *ms.* kyllin, kyllä.

Enrage, en-reej', *tks.* vihastuttaa, suututtaa.

Enrich, en-ritsh', *tks.* rikastuttaa, rikastua.

Ensue, en-sjuu', *tks.* seurata.

Enter, en'-ter, *tks.* tulla l. astua sisään.

Enterprise, en'-ter-preis, *nms.* yritys, hanke, toimi.

Entertain, en-ter-teen', *tks.* suosia, pitää, ylläpitää.

Entertaining, en-ter-tee'-ning, *lts.* huvittava, hupaisa.

Entertainment, en-ter-teen'-ment, *nms.* pidot.

Entire, en-teir', *lts.* täysi, täydellinen.

Entirely, en-teir'-li, *ms.* tykkänänsä.

Entitle, en-tei'-t'l, *tks.* oikeuttaa.

Entomb, en-tuum', *tks.* haudata.

Entrails, en'-trilz, *nms mnk.* sisukset.

Entrance, en-träns′, *nms.* auko, suu.
Entry, en′-tri, *nms.* porstuva, käytävä.
Envelop, en-vel′-öp, *tks.* kääriä ympärille, panna jnkin sisään, peittää.
Envy, en′-vi, *nms.* kateus, karsaus.
Envy, en′-vi, *tks.* kadehtia, karsastella.
Epidemical, ep-i-dem′-i-käl, *lts.* kulkutautinen, tarttuva, saastuttavainen.
Epigram, ep′-i-gräm, *nms.* epigramma, komparuno, kompa.
Equal, ii′-kuäl, *lts.* yhtäläinen, yhtä suuri.
Equal, ii′-kuäl, *tks.* olla yhtä l. yhtäläinen.
Equally, ii′-kuäl-li, *ms.* yhtä, yhtäläisesti, samoin.
Equestrian, i-kues′-tri-än, *lts.* ritarillinen, ritarin-.
Equinoctial, i-kui-nok′-shäl, *lts.* tasauspiiriin l. maantasaajaan kuuluva (esm. maa).
Equip, i-kuip′, *tks.* varustaa.
Equipage, ek′-kui-peej, *nms.* varustus; ajokoneet.
Ere, eer, *ms.* ennenkuin.
Erect, i-rekt′, *tks.* rakentaa.
Erect, i-rekt′, *lts.* pystyinen, suora.
Err, er, *tks.* erehtyä, erhehtyä.
Errata, er-ree′-tä, *nms mnk.* virhe.
Erroneously, er-rö′-ni-ös-li, *ms.* väärin, hairahuksissa.
Error, er′-rör, *nms.* erehys, hairaus.
Eruption, i-röp′-shön, *nms.* puhkeaminen, syökseminen (esm. tulivuoren).
Escape, i-skeep′, *tks.* mennä l. lähteä l. päästä pakoon; välttää.
Escape, i-skeep′, *nms.* pako; välte.
Escurial, es-kjuu′-ri-äl, *omn nms.* huvilinna Hispaniassa.
Especially, i-spesh′-äl-li, *ms.* etenkin, varsinkin, erinomattain.
Essential, es-sen′-shäl, *lts.* olennainen, varsinainen, pää-asiallinen.
Establish, i-stäb′-lish, *tks.* asettaa, laittaa, perustaa.
Establishment, i-stäb′-lish-ment, *nms.* laitos, järestys; asettaaminen.
Estate, i-steet′, *nms.* tila; virkaarvo; maatila.
Esteem, i-stiim′, *tks.* pitää arvossa, kunnioittaa.
Etch, etsh, *tks.* piirtää, uurtaa.
Eternal, i-ter′-näl, *lts.* ijänkaikkinen.
Evaporate, i-väp′-ö-reet, *tks.* haihduttaa; höyrytä, haihtua.
Eve, iiv, *nms.* ilta, iltapuoli päivää; *the eve of maturity*, vähä l. jotakin aikaa ennen kypsymistä l. joutumista.
Even, ii′-v′n, *ms.* myös, myöskin, yksin, —*kin*; *(kieltosanan jälestä)* myöskään, —*kaan*, —*kään*, esm. *he could not even*, hän ei myöskään voinut l. hän ei voinutkaan.
Evening, ii′-v′n-ing, *nms.* ilta, ehtoo.
Event, i-vent′, *nms.* tapaus, seuraus.
Ever, ev′-ör, *ms.* aina, yhä, ainiaan, lakkaamatta; koskaan.
Evergreen, ev′-ör-griin, *lts.* yhä viheriöitsevä, viheriä.
Every, ev′-ör-i, *asm.* joka, jokainen; *everything*, kaikki; *every one l. body*, jokainen, kaikki; *everywhere*, joka paikassa, kaikkialla, yleensä.
Evidence, ev′-i-dens, *nms.* todistus.
Evil, ii′-v′l, *nms.* pahuus, paha henki; ilkeys.
Evil, ii′-v′l, *lts.* paha, ilkeä.
Eunuch, juu′-nök, *nms.* eunukki, kuohilas.
Europe, juu′-röp, *omn nms.* Europa.
European, juu-rö-pii′-än, *nms* ja *lts.* Europalainen, europan-.
Ewe, juu, *nms.* uuhi, uuttu, emälammas.
Exact, egz-äkt′, *lts.* tarkka, täsmäinen.

Exactly, egz-äkt'-li, *ms.* aivan, ihan, tarkoin, täsmälleen.
Exactness, egz-äkt'-nes, *nms.* tarkkuus, yhtäpitäväisyys.
Exalted, egz-ool'-ted, *lts.* korkea, ylhäinen.
Examination, egz'-äm-i-nee'-shön, *nms.* tarkastus, tutkinto.
Examine, egz-äm'-in, *tks.* tarkastaa, tutkia.
Example, egz-äm'-p'l, *nms.* esimerkki; *for example*, esimerkiksi.
Exasperate, egz-äs'-per-eet, *tks.* kiihoittaa,
Exceed, ek-siid', *tks.* olla parempi kuin, nousta enemmäksi kuin.
Exceedingly, ek-sii'-ding-li, *ms.* suuresti, ylimäärin.
Excel, ek-sel', *tks.* olla kunnollinen l. oivallinen.
Excellent, ek'-sel-lent, *lts.* oivallinen, hyvä.
Except, ek-sept', **Excepting**, ek-sep'-ting, *ss.* paitse, eroittaen.
Excess, ek-ses', *nms.* ylenpaltisuus, ylenpuolisuus; irstaisuus.
Excessively, ek-ses'-siv-li, *ms.* ylenpaltisesti, ylenpuolisesti.
Excite, ek-seit', *tks.* herättää, elähyttää, kiihoittaa: *to excite ridicule on*, tehdä pilkkaa (jkusta).
Exclaim, eks-kleem', *tks.* huudahtaa, ääntää kovasti.
Exclude, eks-kluud', *tks.* sulkea ulos, poistaa.
Exclusively, eks-kluu'-siv-li, *ms.* yksinänsä, yksinomaisesti.
Excommunicate, eks-kom-mjuu'-ni-keet, *tks.* panna pannaan.
Execute, ek'-si-kjuut, *tks.* toimittaa, panna toimeen; mestata, teloittaa.
Execution, ek-si-kjuu'-shön, *nms.* toimitus, toimeenpano; mestaus.
Exempt, egz-emt', *tks.* vapauttaa, olla vapaa jstkin.
Exercise, eks'-er-seis, *nms.* harjoitus.
Exercise, eks'-er-seis, *tks.* harjoittaa, käyttää.
Exert, egz-ert', *tks.* ahkeroita, kokea, käyttää; näyttää.
Exertion, egz-er'-shön, *nms.* ahkeroitseminen, kokeminen, käyttäminen
Exhaust, egz-hoost', *tks.* tyhjentää, huoltaa.
Exhibit, egz-hib'-it, *tks.* esittää, näyttää.
Exhibition, eks-hi-bish'-ön, *nms.* esitys, näyte, näytös.
Existence, eg-zis'-tens, *nms.* olo, oleminen, elo ja olo.
Expand, ek-spänd', *tks.* ulottaa, laajentaa, levittää; laajeta, levitä.
Expect, ek-spekt', *tks.* odottaa, toivoa.
Expectation, ek-spek-tee'-shön, *nms.* odottaminen, toivotus; *in expectation of*, odottaissa l. toivoessa (jtkin).
Expedition, eks-pi-dish'-ön, *nms.* joutuisuus, joutuisa toimeenpano l. toimittaminen l. suorittaminen; retki, sotaretki.
Expeditious, eks-pi-dish'-ös, *lts.* joutuisa, sukkela.
Expel, eks-pel', *tks.* karkoittaa, ajaa pois.
Expense, eks-pens', *nms.* kustannus, ulosmaksu, ulosmeno.
Experience, eks-pii'-ri-ens, *nms.* kokemus.
Experiment, eks-per'-i-ment, *nms.* koe, koetus.
Expire, ek-speir', *tks.* huokua l. henkiä ulos, kuolla; saattaa loppuun; lakata.
Explain, eks-pleen', *tks.* selittää, selkeyttää.
Exploit, eks-ploit, *nms.* urotyö, uroteko.
Explore, eks-plōr', *tks.* urkkia, tutkia.
Export, eks-pōrt', *tks.* viedä maasta (tuotteita).
Export, eks'-pōrt', *nms.* maastavienti.
Expose, eks-pōz', *tks.* panna l. aset-

taa näytiksi l. vaikutuksen alaiseksi, altistaa, paljastaa.

Exposure, eks-pō'-zhjuur, *nms.* esitys, näytös.

Express, eks-pres', *tks.* pusertaa l. puristaa ulos; osoittaa; sanoa, puhua.

Extend, eks-tend', *tks.* laajentaa, ulottaa; ulottua.

Extensive, eks-ten'-siv, *lts.* laaja, suuri.

Extent, eks'-tent, *nms.* avaruus, laajuus.

Extirp, ek-stirp', **Extirpate**, ekstir'-peet, *tks.* hävittää sukupuuttoon.

Extract, eks-träkt', *nms.* ote; lioitus, mehuste.

Extraordinarily, eks-troor'-di-när-i-li, *ms.* erinomattain.

Extravagance, eks-träv'-ä-gäns, *nms.* ylenpaltisuus, vallattomuus, ylellisyys; laveus.

Extreme, eks-triim', *lts.* äärimmäinen, perimmäinen, viimeinen, päällimmäinen, ylimmäinen, suurin; ylenpuolinen, ylenpaltinen.

Extremely, eks-triim'-li, *ms.* hyvin, suuresti, erinomattain.

Extremity, eks-trem'-i-ti, *nms.* ylellisyys, ylenpaltisuus, ylenpuolisuus; äärimmäinen l. perimmäinen l. päällimmäinen l. ylimmäinen puoli jstkin; pää.

Exultation, eks-öl-tee'-shön, *nms.* ilo, riemu.

Eye, ei, *nms.* silmä.

F.

Face, fees, *nms.* kasvot, muoto, katsanto, näkö; pinta; *to one's face*, jnkun nähdessä l. edessä.

Face, fees, *tks.* käännäitä vastaan, katsella silmiin; *to face the enemy*, asettauta vihollista vastaan.

Facility, fä-sil'-li-ti, *nms.* helppous.

Fact, fäkt, *nms.* teko, tosi; *in the fact*, todella, todenperästä.

Faculty, fäk'-öl-ti, *nms.* voima, kyky, kunto.

Fail, feel, *tks.* puuttua; ei menestyä; olla l. jättää jkin tekemättä.

Faint, feent, *lts.* heikko, huono.

Fair, feer, *nms.* markkinat.

Fair, feer, *lts.* kaunis; selvä, selkeä; rehellinen, suora, totinen; *fair-play*, *nms.* puhdas l. rehellinen l. selvä kauppa l. asia.

Fairly, feer'-li, *ms.* rehellisesti, oikein.

Faith, feeth, *nms.* usko, uskollisuus, rehellisyys, lupaus.

Faith, feeth, *ms.* varmaan.

Faithful, feeth'-ful, *lts.* uskollinen, luotettava, rehellinen.

Fall, fool, *sntn tks.* pudota, kaatua, langeta, laskeutua; *to fall a weeping*, puheta itkemään; *to fall on l. upon*, karata l. töydätä päälle; *to fall off*, lähteä irti; *to fall a laughing*, puheta l. ruveta nauramaan; *to fall into the power of*, joutua jnkun valtaan l. käsiin; *to fall into the possession of*, joutua jnkun omaksi; *to fall into a deep slumber*, vaipua syvään uinahdukseen; *to fall in with*, tavata, kohdata, joutua kahakkaan jnkun kanssa; *to fall sick*, kääntyä sairaaksi.

Fall, fool, *nms.* putous.

Falling, fool'-ing, *nms.* putoaminen.

Falsehood, fools'-hud, *nms.* valhe, viekkaus, vääryys, kavaluus.

Falsely, fools'-li, *ms.* petollisesti, viekkaasti.

Fame, feem, *nms.* maine, mainioisuus.

Familiar, fä-mil'-jär, *lts.* perheellinen, ystävällinen, tuttava.

Familiarity, fä-mil-i-är'-i-ti, *nms.* tuttavuus, ystävällisyys.

Family, fäm'-i-li, *nms.* perhe, suku.

Famous, fee'-mös, *lts.* kuuluisa, mainio.
Fan, fän, *tks.* leyhytellä, tuulahdella.
Fancy, fän'-si, *nms.* mielikuvitus, luuloitus.
Fancy, fän'-si, *tks.* luulla, luuletella, luulla l. ajatella turhia.
Far, faar, *lts.* ja *ms.* kaukainen, etäinen, loitto; kaukana, etäällä, etäälle, loitolla; *by far,* hyvää vertaa, paljo, suuresti; *(kieltolauseessa)* koskaan, mitenkään; *far greater,* hyvää vertaa l. paljo suurempi.
Farm, faarm, *nms.* arentitila, tila; *farm-house, nms.* arentitalo.
Farmer, faar'-mör, *nms.* arentaattori, talonpoika.
Farther, faar'-THör, *lts.* ja *ms.* *(vertatil.)* (katso **Far**); *a little farther off,* vähän etempänä.
Farthest, faar'-THest, *lts.* ja *ms.* *(ylimäär.)* (katso **Far**).
Fashion, fäsh'-ön, *nms.* tapa, muoti, ulkonäkö; *a man of fashion,* säätymies, ylhäinen l. isoinen mies.
Fashionable, fäsh'-ön-ä-b'l, *lts.* nykyajan tapainen, uutta muotia.
Fast, fäst, *nms.* paasto; *tks.* paastota.
Fast, fäst, *lts.* kiinteä, kova, joutuisa, sukkela.
Fast, fäst, *ms.* kovasti, pian.
Fasten, fäs'-s'n, *tks.* panna l. istuttaa kiini; tarttua l. juurtua l. olla kiini.
Fasting, fäst'-ing, *nms.* passtoaminen.
Fat, fät, *lts.* lihava, muhkea, paksu.
Fat, fät, *nms.* rasva, itra.
Fatal, fee'-täl, *lts.* pahan onnen kohtaama l. saattama.
Fate, feet, *nms.* kohtalo; surma.
Father, faa'-THer, *nms.* isä.
Fatigue, fä-tiig', *nms.* rasitus, vaiva, väsymys, uupumus.
Fatigued, fä-tiig'd', *prtcp.* väsynyt, uupunut.
Fault, foolt, *nms.* vika, virhe, erehys, syy; rikos; *to be at a fault,* kohdata vastoinkäymistä l. vastusta; *to be at fault,* kadottaa jälki (esm. metsästäissä).
Favour, fee'-vör, *tks.* suosia, edistää, auttaa.
Favour, fee'-vör, *nms.* suosio, mielisuosio, armo.
Favourable, fee'-vör-ä-b'l, *lts.* suosiollinen, auttava.
Favourite, fee'-vör-it, *nms.* lemmetyinen, lemmikki, mielikki; mieli-.
Fear, fiir, *nms.* pelko, hämmästys; *for fear,* pelosta, pelon tähden.
Fear, fiir, *tks.* peljästyttää; peljätä.
Fearful, fiir'-ful, *lts.* peljästyttävä, hirvittävä, hirmuinen.
Feast, fiist, *nms.* juhla, pidot.
Feast, fiist, *tks.* kestittää, kestitä, pitää hyvänä, olla pidoissa, elää herkullisesti.
Feather, feTH'-ör, *nms.* höyhen.
Feature, fii'-tshjuur, *nms.* muoto, kasvot, kasvojen muoto.
Fed, fed, *imprf.* ja *prtcp.* (katso **to Feed**).
Feeble, fii'-b'l, *lts.* heikko, raukea, voipunut.
Feed, fiid, *sntn tks.* elättää, syöttää, ruokkia, ravita; syödä.
Feel, fiil, *sntn tks.* tuntea.
Feeling, fiil'-ing, *nms.* tunto, tunne.
Feet, fiit, *nms mnk.* (katso **Foot**).
Felicity, fi-lis'-i-ti, *nms.* onni, onnellisuus.
Fell, fel, *imprf.* (katso **to Fall**).
Fellow, fel'-lō, *nms.* vertainen, kumppani, mies; *fellow-sufferer, nms.* osanottaja onnettomuudessa, kanssakärsivä; *fellow-creature, nms.* kanssaihminen.
Felt, felt, *imprf.* ja *prtcp.* (katso **to Feel**).
Female, fii'-meel, *nms.* naispuoli, naaraspuoli; nainen.
Female, fii'-meel, *lts.* nais-, naaras-, imisä-, emä-; *female domestic,* naispalvelija, piika.

Ferocity, fi-ros'-i-ti, *nms.* raivo, raivokkuus, julmuus.
Fertile, fer'-til, *lts.* hedelmällinen, viljava.
Fertility, fer-til'-i-ti, *nms.* hedelmällisyys, viljavuus.
Fervent, fer'-vent, *lts.* ahkera, uuttera, ankara, palava.
Fervour, fer'-vör, *nms.* kiihko, hartaus, into.
Festival, fes'-ti-väl, *nms.* juhla, juhlapäivä.
Fetch, fetsh, *tks.* noutaa, tuoda; johtaa; ottaa; joutua perille; *to fetch a blow*, lyödä.
Feverish, fii'-vör-ish, *lts.* kuumeinen, kuumeentapainen.
Few, fjuu, *lts* ja *asm.* harva; *a few*, muutamat.
Fib, fib, *nms.* valhe.
Fibre, fei'-bör, *nms.* syy, lihasyy.
Fickleness, fik'-k'l-nes, *nms.* epävakaisuus, loyhäkkyys, kevytmielisyys.
Fiction, fik'-shön, *nms.* valhe.
Fiddle, fid'-d'l, *nms.* viulu.
Fiddle, fid'-d'l, *tks.* soittaa viululla.
Fiddler, fid'-d'l-ör, *nms.* viulunsoittaja, viuluniekka; *fiddle-stick*, *nms.* jousi, rooka.
Fidelity, fi-del'-i-ti, *nms.* uskollisuus, luopumattomuus.
Fief, fiif, *nms.* läänitys, lääni- l. lahjoitus-maa.
Field, fiild, *nms.* keto, lakea, pelto, peltomaa; *to take field*, alottaa tappelua l. ottelua, ryhtyä tappeluun l. otteluun.
Fiend, fiind, *nms.* vihollinen, paha henki, perkele.
Fierce, fiirs, *lts.* raivokas, julma, väkivaltainen.
Fifteen, fif'-tiin, *lsks.* viisitoista.
Fiftieth, fif'-ti-eth, *lsks.* viideskymmenes.
Fifty, fif'-ti, *lsks.* viisikymmentä.
Fight, feit, *sntn tks.* tapella, otella, taistella, telmää; *to fight a battle*, pitää l. laittaa tappelu, ruveta tappeluun; *to fight a duel*, olla kahdenmiekkasilla; *to fight the enemy*, otella l. tapella vihollisen kanssa; *to fight one's way*, raivata l. avata itsellensä tietä, työnnäitä l. ryntäistä jnkin läpi l. kautta.
Figure, fig'-juur, *nms.* muoto, kasvu, kuva, haamu.
Figure, fig'-juur, *tks.* muodostaa, kuvata, olla, olla olevinansa, merkitä; ajatella, kuvailla mielessä.
Filial, fil'-i-äl, *lts.* lapsellinen, lapsen-.
Fill, fil, *tks.* täyttää, tyydyttää; täyttyä.
Finally, fei'-näl-li, *ms.* vihdoin, viimein, lopuksi.
Find, feind, *sntn tks.* keksiä, löytää, havaita; *to find one's self*, olla, voida, jaksaa; *to find out*, keksiä, havaita.
Fine, fein, *lts.* hieno, kaunis, sorea, soma.
Finish, fin'-ish, *tks.* lopettaa, päättää.
Fire, feir, *nms.* tuli, valkea, roihu; *fire-side*, *nms.* uuni, kamina, liesi.
Fire, feir, *tks.* panna l. sytyttää tuleen, lämmittää, panna lämmitä; ampua pyssyllä l. kanuunalla; kiihoittaa, innostuttaa.
Firm, ferm, *tks.* vahvistaa, voimistaa.
Firmly, ferm'-li, *ms.* kovasti, vakaasti, lujasti.
Firmament, fer'-mä-ment, *nms.* taivas, taivaankansi.
First, först, *lsks* ja *ms.* ensimmäinen, ensimmäiseksi, ensin; *at first*, ensimmältä.
Fish, fish, *nms.* kala.
Fisherman, fish'-ör-män, *nms.* kalastaja.
Fit, fit, *tks.* sovittaa, koetella, sopia, käydä, olla mukava.
Fit, fit, *lts.* mukava, sopiva, soveltuva.
Fix, fiks, *tks.* panna l. sitoa kii-

ni; päättää, määrätä; *to fix on (upon)*, tarkistua jhnkin.

Fixed, fik'-sed, *lts* ja *prtcp.* määrätty, päätetty, kiintynyt l. tarkistunut jhnkin.

Flambeau, fläm'-bō, *nms.* tulisoitto.

Flame, fleem, *nms.* liekki, leimu, loiste; *in flames,* tulessa, palava.

Flannel, flän'-nel, *nms.* flanelli, rapikkokangas.

Flat, flät, *lts.* litteä, sileä.

Flattering, flät'-tör-ing, *lts.* mielistelevä, imarteleva.

Flavour, flee'-vör, *nms.* haju, hyvähaju.

Fled, fled, *imprf* ja *prtcp.* (katso **to Flee**).

Flee, flii, *sntn tks.* karata, mennä pakoon, paeta.

Fleet, fliit, *nms.* laivasto.

Fleet, fliit, *lts.* nöyrä (hevoisesta); pikainen.

Flesh, flesh, *nms.* liha.

Fleshly, flesh'-li, *lts.* lihallinen, ruumiillinen, aistillinen.

Flew, fluu, *imprf.* (katso **to Fly**).

Flier, fiei'-ör, *nms.* lentäjä.

Flight, fleit, *nms.* lento, lentäminen.

Fling, fling, *sntn tks.* heittää, viskata.

Flint, flint, *nms.* ukonkivi, pii.

Flittermouse, fiit'-tör-mous, *nms.* nahkasiipi.

Float, flōt, *tks.* juosta, häilyä (veden päällä).

Flock, flok, *nms.* joukko, parvi, lauma.

Flock, flok, *tks.* kokountua joukottain l. parvittain.

Floor, flōr, *nms.* lattia; kerta (kartanossa); *floor-cloth, nms.* lattiamatto.

Florence, flor'-ens, *omn nms.* Florensi (kaupunki).

Flow, flō, *tks.* juosta, virrata.

Flower, flou'-ör, *nms.* kukka, kukkanen.

Flower, flou'-ör, *tks.* kukkia.

Flute, fluut, *nms.* huilu.

Flutter, flöt'-tör, *tks.* liehua, lentää ympäri.

Fly, flei, *sntn tks.* lentää, lennättää; mennä pakoon l. karkuun, paeta, välttää.

Fly, flei, *nms.* kärpänen.

Foam, fōm, *tks.* vaahdota, vaahtoilla.

Foam, fōm, *nms.* vaahto.

Fob, fob, *nms.* housun-tasku l. -säkki, lakkari.

Fold, fōld, *tks.* panna l. kääriä yhteen.

Fold, fōld, *nms.* tarha.

Foliage, fō'-li-eedj, *nms.* lehdistö, lehtikoristus.

Folk, fōk, *nms.* rahvas, kansa; *folks, mnk.* ihmiset.

Follow, fol'-lō, *tks.* seurata, saattaa.

Following, fol'-lō-ing, *lts.* seuraava.

Folly, fol'-li, *nms.* hulluus, typeryys, mielettömyys.

Fond, fond, *lts.* turhamainen; rakas l. mieltynyt jhnkin.; *to be fond of,* rakastaa, pitää jstkin.

Fondness, fond'-nes, *nms.* hélleys, luopumattomuus.

Food, fuud, *nms.* eläke, ravinto, ruokaneuvot.

Fool, fuul, *nms.* hullu l. typerä l. älyton ihminen.

Foolish, fuul'-ish, *lts.* turhamainen, heikkomielinen, hullu.

Foolishly, fuul'-ish-li, *ms.* hullumaisesti, mielettömästi.

Foot, fut, *nms.* jalka; juuri (vuoren); jnkin kappaleen alimmainen osa; *foot-soldier, nms.* jalkaväkeen kuuluva sotamies; *foot-steep, nms.* jälki; *foot-stalk, nms.* vana, varsi, kanta; *foot-stool, nms.* jalkajakkara; *foot-man, nms.* passari, lakeija.

Footing, fut'-ting, *nms.* jalkamatka; perustus; tila, kanta.

For, foor, *ss.* tähden, varten, vuoksi; siassa, siaan, perään; -sta

(-stä), -lle; *for an hour*, tunnin ajan l. ajaksi.

For, foor, *sds.* sillä, koska.

Forbear, foor-beer′, *sntn tks.* pitäytyä, pidättyä, antaa olla (tekemättä), lakata.

Forbid, foor-bid′, *sntn tks.* kieltää, estää.

Force, förs, *nms.* voima, väkivalta; *by force*, väkivallalla, väkisin.

Force, förs, *tks.* pakoittaa, kovuuttaa, tehdä jtkin väkivallalla.

Ford, förd, *nms.* lannas, kaalamo, sahi.

Forefoot, foor′-fut, *nms.* etujalka.

Foreign, for′-rin, *lts.* ulkomais, ulkomainen, ulkomaan-.

Foreigner, for′-rin-ör, *nms.* ulkomaalainen.

Foremost, för′-möst, *lts.* esimmäinen.

Foresee, för′-sii, *sntn tks.* edeltäkäsin arvata l. havaita, ennustaa, arvata.

Foresight, för′-seit, *nms.* ajullisuus, älykkyys.

Forest, for′-rest, *nms.* metsä.

Forge, förj, *nms.* paja; ahjo.

Forget, foor-get′, *sntn tks.* unhottaa.

Forgetfulness, foor-get′-ful-nes, *nms.* unohdus, unhotus.

Forgive, foor-giv′, *sntn tks.* antaa anteeksi, unhottaa.

Forgiveness, foor-giv′-nes, *nms.* anteeksi-anto.

Fork, foork, *nms.* kahveli.

Forlorn, foor-loorn′, *lts.* heitetty, hylätty; viheliäinen, kurja, onneton.

Form, foorm, *nms.* muoto.

Form, foorm, *tks.* muodostaa, tehdä; olla jnakin; paneutua, asettua.

Former, foorm′-ör, *lts* ja *asm.* edellinen, entinen.

Formerly, foorm′-ör-li, *ms.* ennen, tätä ennen.

Formidable, foor′-mi-dä-b′l, *lts.* peljästyttävä, hirveä.

Forsooth, foor-suu*th*′, *ms.* todella, varmaan.

For't, foort, = **For it.**

Forth, foor*th*, *ms.* ulos, edellensä; *forth-with*, *ms.* aikailematta, tuossa paikkaa.

Fortitude, foor′-ti-tjund, *nms.* urhoollisuus, luja- l. vakaa-mielisyys.

Fortunate, foor′-tshju-neet, *lts* onnellinen.

Fortune, foor′-tshön, *nms.* kohtalo, hyvä onni, menestys, rikkaus, omaisuus.

Forty, foor′-ti, *lsks.* neljäkymmentä.

Forward, foor′-uörd, *lts.* esimmäinen, aikainen; rohkea, urhoollinen; kernas, mieluinen, nöyrä.

Forward, foor′-uörd, *ms.* eteenpäin, edellensä.

Fought, foot, *imprf* ja *prtcp.* (katso to **Fight**).

Found, found, *imprf* ja *prtcp.* (to **Find**).

Foundation, foun-dee′-shön, *nms.* perustus, perustaminen.

Four, för, *lsks.* neljä; *four times*, neljä kertaa.

Fowl, foul, *nms.* lintu, siipi-eläin.

Fox, foks, *nms.* kettu.

Fragment, fräg′-ment, *nms.* kappale (jstkin); ote.

Fragrant, free′-gränt, *lts.* hyvähajuinen.

Frame, freem, *nms.* muoto; tila; raamit; mieli, mieli-ala; *framework*, *nms.* kappaleista yhteen liitetty l. sovitettu kalu.

France, fräns, *omn nms.* Ranskanmaa, Ranska.

Free, frii, *lts.* vapaa.

Free, frii, *tks.* vapauttaa, päästää irti.

Freedom, frii′-döm, *nms.* vapaus.

Freeze, friiz, *tks.* jäätyä, jähmettyä.

French, frensh, *nms* ja *lts.* Ranskalainen, ranskan-.

Frequent, fri-kuent′, *tks.* usein käydä jsskin l. jnkun luona; *to fre-*

quent society, käydä l. olla seurassa, nauttia kanssakäymistä l. seurallista elämää.

Frequently, frii′-quent-li, *ms.* usein, enimmiten, enimmäksensä.

Fresh, fresh, *lts.* tuores, nuori, raitis.

Freshness, fresh′-nes, *nms.* raittius.

Fret, fret, *tks.* syödä, syövyttää, purra, kuluttaa.

Friar, frei′-ör, *nms.* munkki.

Friend, frend, *nms.* ystävä.

Friendly, frend′-li, *lts.* ystävällinen.

Friendship, frend′-ship, *nms.* ystävyys, suosio.

Fright, freit, *nms.* pelko, hämmästys.

Fright, freit, **Frighten,** frei′-t'n, *tks.* peljästyttää, peljästyä, peljätä.

Frightened, frei′-t'nd, *lts* ja *prtcp.* peljästynyt.

Frightful, freit′-ful, *lts.* peljästyttävä, hirvittävä.

Frisk, frisk, *tks.* hypätä, hyppiä.

Frock, frok, *nms.* vaate, leninki.

Frog, frog, *nms.* konna, sammakko.

Frolic, frol′-ik, *lts.* lystillinen, iloinen.

Frolic, frol′-ik, *tks.* huvitella, lystäillä, olla iloinen.

From, from, *ss.* -sta (-stä), -lta (-ltä).

Front, frönt, front, *nms.* etupuoli, rintama; *front-tooth, nms.* etuhammas.

Frontier, fron′-tshiir, *nms.* raja.

Frost, frost, *nms.* halla, pakkanen.

Frosty, fros′-ti, *lts.* halla- l. kylmäperäinen, kylmä.

Frown, froun, *nms.* ryppy l. kurttu (otsassa); nurja l. ynseä mieli l. katsanto.

Frozen, frō′-z'n, *lts* ja *prtcp.* kylmentynyt, jäätynyt, jää-; *the Frozen Ocean, nms.* Jäämeri.

Frugal, fruu′-gäl, *lts.* säästävä, vähällä toimeen tuleva.

Fruit, fruut, *nms.* hedelmä; *dried-fruit,* kuivattu hedelmä.

Fruitful, fruut′-ful, *lts.* hedelmällinen.

Frustrate, frös′-treet, *tks.* tehdä l. saattaa tyhjäksi l. mitättömäksi.

Fuel, fjuu′-il, *nms.* poltto-aine.

Fugitive, fjuu′-ji-tiv, *nms.* pakolainen, karkulainen.

Fulfil, ful-fil′, *tks.* noutaa, seurata; täyttää.

Full, ful, *lts* ja *ms.* täysi, täynnä; täysin; *a fullenght portrait,* ruumiinkokoinen kuva; *full-grown, lts.* täysikasvuinen.

Fully, ful′-li, *ms.* täysin, täydelleen.

Fulness, ful′-nes, *nms.* täysinäisyys, täyteys, kokonaisuus, kyllyys, täyteläisyys.

Funeral, fjuu′-ner-äl, *nms.* hautaus, hautaaminen; ruumis; *funeral-sermon, nms.* ruumis-saarna.

Funeral, fjuu′-ner-äl, *lts.* hautaus-, ruumis-.

Funnel, fön′-nel, *nms.* ratti, suppilo.

Fur, för, *nms.* nahka.

Furious, fjuu′-ri-ös, *lts.* raivokas, raju.

Furnish, för′-nish, *tks.* varustaa, hankkia, tuottaa.

Furrow, för′-rō, *nms.* uurre.

Further, för′-THör, *vertatil.* (katso **Far**).

Fury, fjuu′-ri, *nms.* raivo, raivoisuus, rajuus; raivotar, hurja.

Future, fju′-tshjuur, *lts.* tuleva, vastainen; *in the future,* vasta.

G.

Gag, gäg, *tks.* panna kalikka jnkun suuhun.

Gaiety, gee′-i-ti, *nms.* ilo, ilomielisyys.

Gain, geen, *nms.* voitto.

Gain, geen, *tks.* voittaa, saada, saavuttaa, ansaita.

Gait, geet, *nms*. käynti, ryhti käydessä.
Gallant, gal′-länt, *lts*. urhoollinen, uljas; kohtelias.
Gallant, gäl-länt′, *nms*. lepertäjä, liehakko, naisten naurattaja.
Gallantly, gäl-länt′-li, *ms*. urhoollisesti.
Gale, geel, *nms*. tuulahdus, kare.
Galley, gäl′-li, *nms*. kalieri, airolaiva.
Gallows, gäl′-lös, *nms mnk*. hirtinpuu.
Game, geem, *nms*. peli; leikinlasku; otus, metsänanti; *to make game*, laskea leikkiä.
Gang, gäng, *nms*. joukko, liitto; *press-gang*, *nms*. joukko merisotamiehiä, jotka väkisin ottavat l. värvevät sotapalvelukseen.
Ganges, gän′-jez, *omn nms*. Ganges joki.
Garden, gaar′-d'n, *nms*. huvitarha, puuisto.
Garrison, gär′-ri-s'n, *tks*. varustaa vahti- l. varje-väellä.
Garrulity, gär-rjuu′-li-ti, *nms*. kieleväisyys, puheliaisuus.
Garter, gaar′-tör, *nms*. sukka-nauha l. -vyö; engl. ritariston l. tähtikunnan ja rintatähden nimi.
Gasp, gäsp, *nms*. hengähdys.
Gate, geet, *nms*. portti.
Gather, gäTH′-ör, *tks*. kerätä.
Gaudy, goo′-di, *lts*. loistava, korea.
Gave, geev, *imprf*. (**to Give**).
Gause, **Gauze**, gooz, *nms*. huntuvaate.
Gay, gee, *lts*. iloinen; korea, loistava.
Gaze, geez, *tks*. katsella, silmäillä.
Gazer, gee′-zör, *nms*. katselija.
Geese, giis, *nmk*. (katso **Goose**).
Gendarmerie, jen-daar′-mör-i, *nms*. santarmisto, varjeväki.
General, jen′-er-äl, *lts*. yleinen, pää-.
General, jen′-er-äl, *nms*. kenraaali.
Generally, jen′-er-äl-li, *ms*. yleiseen, tavallisesti.
Generous, jen′-er-ös, *lts*. ylevämielinen, hyvätahtoinen.
Genius, ji′-ni-ös, *nms*. nero, aju, järki; taipumus; haltija, hengetär.
Gentle, jen′-t'l, *lts*. suurta l. ylhäistä sukua (oleva); lauhkea, lempeä, hiljainen.
Gentleman, jen′-t'l-män, *nms*. herra.
Gently, jen′-t'li, *ms*. hellästi, varovasti.
Geographical, ji-ö-gräf′-i-käl, *lts*. maanopillinen, maantieteellinen.
Geography, ji-og′-grä-fi, *nms*. maanoppi, maantiede.
George, joorj, *omn nms*. Yrjö.
Georgia, ji-oor′-ji-ä, *omn nms*. maakunta Kaukaasiassa.
German, jer′-män, *omn nms* ja *lts*. Saksalainen, saksan-; *the German Ocean*, Pohjanmeri.
Germany, jer′-män-i, *omn nms*. Saksanmaa, Saksa.
Get, get, *sntn tks* saada, saavuttaa; hankkia, laittaa; ottaa; antaa (*aputehdik.*); *to get up*, nousta ylös; *to get well*, parata; *to be getting supper*, syödä iltaruokaa; *to get a thing dressed*, antaa laittaa l. laitattaa jtkin; *to get on*, kulkea eteenpäin, edetä; *to get away*, mennä l. päästä pois.
Gift, gift, *nms*. lahja, annin.
Gifted, gif′-ted, *lts* ja *prtcp*. varustettu l. lahjoitettu jllakin.
Gild, gild, *sntn tks*. kullita.
Gilt, gilt, *imprf* ja *prtcp*. (**to Gild**).
Girl, gerl, *nms*. tyttö.
Give, giv, *sntn tks*. antaa, jättää; *to give up*, jättää, heittää l. antaa altiiksi, luopua.
Glacier, glee′-shiir, *nms*. jäätiö, jäätikkö.
Glad, gläd, *lts*. iloinen.
Glance, gläns, *tks*. loistaa, näkyä selvästi; luoda silmänsä jhnkin, katsella.

Glass, gläs, *nms.* lasi.
Glassman, gläs'-män, *nms.* lasinkauppias.
Glide, gleid, *tks.* valua, juosta, suljahtaa.
Globe, glōb, *nms.* pallo, maapallo.
Gloom, gluum, *nms.* pimeä, pimeys.
Gloomy, gluu'-mi, *lts.* pimeä, synkeä.
Glorious, glō'-ri-ös, *lts.* kunniallinen.
Gloriously, glō'-ri-ös-li, *ms.* kunniaalla, kunniallisesti; urhoollisesti.
Glory, glō'-ri, *nms.* kunnia, ylistys; *to place one's glory in,* pitää jnkin kunniananssa, lukea l. katsoa jkin kunniaksensa.
Glossy, glos'-si, *lts.* sileä, kiiltävä.
Glove, glöv, *nms.* hansikas.
Glutton, glöt'-t'n, *nms.* syömäri, ahmatti.
Glutinous, gluu'-ti-nös, *lts.* limainen, tahmea, limaskainen.
Go, gō, *sntn tks.* mennä, kydä, kulkea; *go on,* jatkaa; kulkea eteenpäin; *to be going to do anything,* tahtoa l. aikoa tehdä (jtkin).
Goat, gōt, *nms.* vuohi, kili, kuttu.
Gobble, gob'-b'l, *tks.* kaakattaa.
God, god, *nms.* Jumala; epäjumala.
Godson, god'-sön, *nms.* ristinpoika.
Gold, gōld, *nms.* kulta.
Golden, gōl'-d'n, *lts* kultanen, kullasta (oleva); herttanen.
Gone, gon, goon, *prtcp.* (**to Go**).
Good, gud, *lts.* hyvä, hyvätahtoinen, mukava.
Good, gud, *nms.* hyvä, hyöty, etu; *goods, mnk.* tavara.
Goose, guus, *nms.* hanhi; *wildgoose, nms.* metsähanhi.
Gothic, goth'-ik, *lts.* Goottilainen, goottilais-.
Got, got, *imprf* ja *prtcp.* (**to Get**).
Govern, göv'-örn, *tks.* hallita, ohjata.
Governor, göv'-ör-nör, *nms.* kuvernyöri.
Government, göv'-örn-ment, *nms.* hallitus.
Gouty, gou'-ti, *lts.* luuvalollinen.
Grace, grees, *nms.* armo; *Your Grace,* teidän armonne.
Graceful, grees'-ful, *lls.* viehättävä, ihana, suloinen.
Gradually, gräd'-ju-äl-li, *ms.* askeleittain, vähitellen.
Grain, green, *nms.* rahtu, hiukka, jyvänen.
Granary, grän'-ä-ri, *nms.* jyvä-aitta.
Grand, gränd, *lts.* suuri, oivallinen, komea, melkeinen; *grandson, nms.* pojanpoika; *grandfather, nms.* ukko.
Grandeur, grän'-dör, *nms.* ylhäisyys; ylevyys, jalous; loistavaisuus, komeus.
Granit, grän'-it, *nms.* kraniitti, harmaa kivi.
Granulate, grän'-ju-leet, *tks.* muodostaa l. muodostua jyväseksi l. rakeeksi.
Grape, greep, *nms.* viinamarja.
Grasp, gräsp, *tks.* tarttua l. käydä jhnkin kiini, kouraista.
Grasp, gräsp, *nms.* kiinipito, kiiniotto, kaappaus, kouristus.
Grass, gräs, *nms.* ruoho, nurmi.
Grate, greet, *nms.* kalteri; tulipesä uunissa.
Grated, gree'-ted, *lts.* kalterilla l. häkillä l. ristikolla varustettu.
Grateful, greet'-ful, *lts.* kiitollinen.
Gratification, grät-i-fi-kee'-shön, *nms.* lahja; huvitus, tyytyväisyys.
Gratitude, grät'-i-tjuud, *nms.* kiitollisuus.
Grave, greev, *nms.* hauta.
Gravely, greev'-li, *ms.* vakaasti, vakaamielisesti.
Graze, greez, *tks.* käydä l. olla laitumella, purra l. kaluta l. syödä ruohoa.
Grease, griis, *nms.* itra, rasva, voide.
Great, greet, *lts.* suuri; *a great many,* monta, paljo; *a great way*

off, pitkän matkan päässä; *from a great way off*, pitkän matkan päästä, kaukaa.
Greatly, greet′-li, *ms*. suuresti.
Greatness, greet′-nes, *nms*. jalous, mahtavaisuus.
Grecian, grii′-shön, *omn nms* ja *lts*. Kreikkalainen, kreikan-.
Greece, griis, *omn nms*. Kreikanmaa, Kreikka.
Greedy, grii′-di, *lts*. ahnas, nälkäinen.
Greek, griik, *omn nms*. Kreikkalainen.
Green, griin, *lts*. viheriäinen.
Greenland, griin′-länd, *omn nms*. Grönlanti.
Greenness, griin′-nes, *nms*. viheriäisyys.
Grew, gruu, *imprf*. (**to Grow**).
Greyhound, gree′-hound, *nms*. jahtikoira, susikoira.
Grief, griif, *nms*. suru, huoli.
Grieve, *tks*. surra, huolia.
Grimace, gri-mees′, *nms*. irma, irve.
Groan, grōn, *ms*. syvä huokaus.
Gross, grōs, *lts*. iso, suuri, paksu, järkeä, jykeä.
Grotto, grot′-tŏ, *nms*. luola, onelma.
Ground, gronnd, *nms*. maa, perustus; *to take ground*, asettua paikallensa (esm. kahdenmiekkailussa).
Group, gruup, *nms*. joukko, ryhmä, parvi.
Grow, grō, *sntn tks*. kasvaa, menestyä, edistyä, tulla jkskin.
Growl, groul, *tks*. murista, ulista.
Growth, grō*th*, *nms*. kasvu, kasvaminen, edistyminen.
Grunt, grönt, *tks*. röhkää, röhkiä.
Guard, gaard, *nms*. vahti, vartija, kaarti, kaartiin l. varjelusväkeen kuuluva sotamies.
Guess, ges, *tks*. arvata, aavistaa.
Guest, gest, *nms*. vieras.
Guide, geid, *tks*. johtaa, saattaa.
Guilty, gil′-ti, *lts*. syyllinen, syypää, vikapää.
Guinea, gin′-nii, *nms*. engl. kultaraha.
Gulf, gölf, *nms*. merenlahtema.
Gush, gösh, *tks*. virrata l. töydätä ulos.

H.

Habit, häb′-it, *nms*. vaatteenparsi, vaatetus, puku; tapa, tottumus, harjautumus.
Habitation, häb-i-tee′-shön, *nms*. asunto.
Habitual, hä-bitsh′-ju-äl, *lts*. tavanmukainen, tavallinen.
Hail, heel, *nms*. rae′.
Hail, heel, *prsntn tks*. sataa rakeita; *khtlln tks*. tervehtiä, huuta jkulle, huutaa torvella (esm. laivasta).
Hailstone, heel′-stōn, *nms*. rae.
Hair, heer, *nms*. tukka, hius; karva.
Half, haaf, *lts*. puoli; *ms*. puoleksi; *nms*. puolisko; *half-shaved*, *lts*. jolla on parta puoleksi ajettu.
Ham, häm, *nms*. liikkiö, kinkku, pöysti.
Hammer, häm′-mör, *nms*. vasara.
Hand, händ, *nms*. käsi; *to be at hand*, olla saapuvilla; *on the other hand*, toiselta puolen (katsoen); *hand to hand*, mies miestä vastaan, käsikähmässä, käsikahakassa.
Hand, händ, *tks*. antaa, ojentaa, tarjota.
Handkerchief, häng′-ker-tshif, *nms*. nenäliina.
Handle, händ′-d′l, *nms*. varsi.
Handle, händ′-d′l, *tks*. käsitellä, koskea, pidellä.
Handsome, hän′-söm, *lts*. kaunis.
Hang, häng, *sntn tks*. riipustaa, hirttää; riippua.
Hapless, häp′-les, *lts*. onneton.
Happen, häp′-p′n, *tks*. sattua, tapahtua.
Happiness, häp′-pi-nes, *nms*. onni, onnellisuus.

Happy, häp′-pi, *lts.* onnellinen, iloinen.
Harbour, haar′-bör, *nms.* hamina, satama.
Hard, haard, *lts.* kova, vaikea; tiukka.
Hard, haard, *ms.* kovasti, vaikeasti; ahkerasti; *to go hard with one,* käydä pahasti jkulle.
Hardly, haard′-li, *ms.* kovasti; tuskin.
Hardship, haard′-ship, *nms.* vaiva, vastus, vastoinkäyminen.
Hardy, haar′-di, *lts.* kestävä, vahva; ahkera.
Harier, här′-ri-ör, *nms.* jäniskoira.
Harm, haarm, *nms.* vahinko, vaara, paha.
Harmony, haar′-mŏ-ni, *nms.* sopu, yksimielisyys, sovinto.
Harness, haar′-nes, *nms.* silat; harniska.
Harsh, haarsh, *lts.* karvakas, tuima, kova.
Harvest, haar′-vest, *nms.* elon l. viljan leikkuu l. korjuu.
Has, häz, *3 pers. present.* (**to Have**).
Haste, heest, **Hasten**, hee′-s'n, *tks.* ehättää, joutua; kiiruhtaa, ukittaa.
Haste, heest, *nms.* kiire, kiiru; *to make haste,* joutua.
Hastily, hees′-ti-li, *ms.* kiireesti, pikaisesti, joutuisasti.
Hat, hät, *nms.* hattu.
Hatch, hätsh, *tks.* hautoa (linnusta).
Hate, heet, *tks.* vihata, kammoksua.
Have, häv, *sntn tks* ja *apthdk.* olla jkulla, olla; pitää; saada; tahtoa; antaa *(aputehdikkö); I shall have you whipped,* minä annan pieksää l. pieksätän sinua. (Katso likem. kielioppiin).
Haughty, hoo′-ti, *lts.* ylpeä, pöyhkeä.
Haunt, haant, *nms.* olopaikka.
Hay, hee, *nms.* heinä; *hay-bird, nms.* västäräkki.

He, hii, *asm. (urosp.)* hän (se).
Head, hed, *nms.* pää; huippu, latva, kärki; saattaja, johtaja, päällikkö; *to be at the head of,* olla johtajana l. esimiehenä, johtaa; *to come into one's head,* juohtua jkun mieleen; *head-land, nms.* niemi, kaisku, maankärki.
Heal, hiil, *tks.* parantaa; parantua; käydä kiini (haavasta).
Health, hel*th*, *nms.* terveys.
Heap, hiip, *nms.* koko, joukko, ruko.
Heap, hiip, *tks.* koota, panna kokoon; lisätä.
Hear, hiir, *sntn tks.* kuulla.
Heart, haart, *nms.* sydän, tunto, mieli.
Heartily, haar′-ti-li, *ms.* sydämmellisesti, sydämmen pohjasta.
Heat, hiit, *nms.* vari, lämpö.
Heat, hiit, *tks.* kuumentaa, varistaa, lämmittää.
Heaven, hev′-v'n, *nms.* taivas; *thank Heaven,* Jumalan kiitos.
Heavy, hev′-vi, *lts.* raskas, kova, syvä (esm. huokaus), harras.
He'd = **He Did**.
Hedge, hedj, *nms.* aitaus, pensasaita.
Heel, hiil, *nms.* kantapää; *to take to one's heels,* lähteä juoksemaan pakoon.
Height, heit, *nms.* korkeus.
Heighten, hei′-t'n, *tks.* koroittaa, enentää, lisätä.
Held, held, *imprf* ja *prtcp.* (**to Hold**).
Hell, hel, *nms.* horna, helvetti.
Help, help, *tks.* auttaa; *(kieltosanan jälestä)* pitäytyä, antaa olla, esm. *I could not help glancing about,* minä en voinut olla katselematta ympäri; *they could not help weeping,* he eivät voineet pitäytyä itkemästä.
Helpless, help′-les, *lts.* avuton, auttamaton, saamaton.
Hemp, hemp, *nms.* liina.
Hen, hen, *nms.* kana; naaras.

Hence, hens, *ms*. tästä, täältä; tästä syystä.
Henry, hen′-ri, *omn nms*. Heikki.
Her, hör, *asm*. *(naisp.)* hänen, -nsa (-nsä) (sen).
Herself, hör-selv′, *asm*. *(naisp.)* hän itse, itsensä, itseänsä.
Herb, erb, *nms*. kasvi, yrtti.
Herbaceous, her-bee′-shös, *lts*. nurmentapainen.
Herbage, er′-bidj, her′-bidj, *nms*. ruoho, kasvi, yrtti.
Herd, herd, *nms*. lauma, karjalauma.
Herdsman, herds′-män, *nms*. paimen.
Here, hiir, *ms*. tässä, täällä, tänne; *here to fore*, ennen, tätä ennen.
Hermit, her′-mit, *nms*. erokas, eräkäs, erakko.
Heroine, her′-ō-in, *nms*. sankarinainen, sankaritar.
Hesitation, hez′-i-tee′-shön, *nms*. arvelus, epäilys.
Hew, hjuu, *sntn tks*. hakata.
Hewn, hjuun, *prtcp*. (to **Hew**).
Hid, hid, **Hidden**, hid′-d'n, *imprf* ja *prtcp*. (katso **to Hide**).
Hide, heid, *sntn tks*. panna piiloon, mennä piiloon, salata.
Hide, heid, *nms*. nahka, vuota.
Hideous, hid′-i-ös, *lts*. hirmuinen, hirvittävä, inhottava.
High, hei, *lts*. korkea, iso, ylhäinen, suuri; *highborn*, *lts*. korkeasukuinen, ylhäistä sukua (oleva); *highland*, *nms*. vuorimaa, ylänkö, ylämaa; *highlander*, *nms*. vuorimaan l. ylämaan asukas.
High, hei, *ms*. korkealla.
Highly, hei′-li, *ms*. suuresti.
Highness, hei′-nes, *nms*. korkeus.
Highwayman, hei′-uee-män, *nms*. ryöväri, rosmo.
Hill, hil, *nms*. kallio, vuori, mäki, kukkula; *ant-hill*, *nms*. muuriaispesä.
Hillock, hil′-lok, *nms*. mäki, kukkula.
Him, him, *asm*. *(akusat.)* (katso **He**).
Hind, heind, *nms*. naarashirvi; palvelija, renki.
Hindoos, hin′-duuz, *omn nms*. *(mnk.)* Hinduilainen.
Hinge, hinj, *nms*. sarana.
Hint, hint, *nms*. viittaus, vihjaus, merkki.
Hire, heir, *tks*. vourata, pestata.
His, hiz, *asm*. *(urosp.)* hänen, -nsa (-nsä), (sen).
Hiss, his, *tks*. sihistä, suhista.
Historian, his-tō′-ri-än, *nms*. historian tekijä, historioitsija.
Hit, hit, *sntn tks*. löytää, tavata; lyödä.
Hive, heiv, *nms*. mettiäispesä.
Hoard, hōrd, *nms*. koko, läjä, ruko.
Hoard, hōrd, *tks*. koota, kerätä.
Hoax, hōks, *nms*. ilve, vehke.
Hodge, hodj, *nms*. talonpojan lurjus.
Hoe, hō, *tks*. kaivaa ylös, perata, kitkeä.
Hog, hog, *nms*. sika.
Hogshead, hogz′-hed, *nms*. härkätynnyri, aami.
Hold, hōld, *sntn tks*. pitää, pitää kiini; kestää; vetää, sisältää; *to hold up*, nostaa ylös; osoituttaa, tarkkauttaa, tarkastuttaa.
Hold, hōld, *nms*. laivanruuma; nappaus, koppaus, kiiniotto, ote; *to lay l. take hold*, ottaa kiini.
Hole, hōl, *nms*. reikä, rotko.
Holland, hol′-länd, *omn nms*. Hollanti; *New Holland*, Uusi Hollanti.
Holy, hō′-li, *lts*. pyhä.
Home, hōm, *nms*. koti; *at home*, *ms*. kotona.
Honest, on′-nest, *lts*. kunniallinen, rehellinen.
Honesty, on′-nes-ti, *nms*. rehellisyys, kunnia.
Honey, hön′-ni, *nms*. mesi; *honeycomb*, *nms*. mesileipä.
Honour, on′-nör, **Honor**, on′-nör, *nms*. kunnia, arvo, kunnian osoitus l. paikka.

Honourable, on′-nör-ä-b'l, *lts.* kunniallinen, kunnioitettava.
Hooked, huk′-ed, *lts* ja *prtcp.* väärä, notkistunut.
Hoot, huut, *tks.* huutaa, kiljua.
Hop, hop, *tks.* hypätä.
Hope, hōp, *tks.* toivo.
Hope, hōp, *tks.* toivoa.
Hopeless, hōp′-les, *lts.* toivoton.
Horde, hōrd, *nms.* joukko, parvi; perhe.
Horn, hoorn, *nms.* sarvi, torvi.
Horned, hoor′-ned, *lts.* sarvilla varustettu, sarviniekka.
Horror, hor′-rör, *nms.* kova pelko, hämmästys, kauhistus.
Horse, hoors, *nms.* hevoinen; *horse-shoe*, *nms.* hevoisen kenkä; *horseman*, *nms.* ratsumies, ratsastaja, hevoismies; *horse-hair*, *nms.* jouhi.
Hospital, hos′-pi-täl, *nms.* sairashuone.
Hospitality, hos-pi-täl′-i-ti, *nms.* vieraanvaraisuus, vieraspitoisuus.
Host, hōst, *nms.* isäntä, ravintolanisäntä.
Hostess, hōst′-es, *nms.* emäntä.
Hot, hot, *lts.* kuuma, vari; tuima (esm. tappelu).
Hound, hound, *nms.* koira; *bloodhound*, *nms.* verikoira; *fox-hound*, *nms.* kettukoira.
Hour, our, *nms.* tunti.
Houries, huu′-riz, *nms mnk.* paratiisin hemmettäret l. lemmettäret (Muhametin uskon mukaan).
House, hous, *nms.* talo, kartano; huone, suku.
How? hou, *ms.* kuin? kuinka? miten? mitenkä? *how do you? l. how do you do?* kuinka jaksat l. jaksatte?
However, hou-ev′-vör, *sds.* kuitenkin, kumminkin.
Howl, houl, *tks.* ulvoa, ulista.
Hue, hjuu, *nms.* iho, väri.
Hug, hög, *tks.* kouristaa, syleillä.
Hum, höm, *tks.* hurista, surista, pöristä.
Human, hjuu′-män, *lts.* ihmisellinen, ihmis-.
Humane, hju-meen′, *lts.* hyvä, hellä, ihmisellinen.
Hymanity, hju-män′-i-ti, *nms.* ihmisellisyys, hyväntahtoisuus.
Humble, öm′-b'l, *lts.* nöyrä, alhainen.
Humbly, öm′-b'l-i, *ms.* nöyrästi.
Humiliating, hju-mil′-i-ee-ting, *lts.* häpäisevä, halveksiva, nöyristävä.
Humility, hju-mil′-i-ti, *nms.* nöyryys, kainous.
Humming-bird, höm′-ming-börd, *nms.* kolibri, mesilintu.
Humour, juu′-mör, *nms.* mieli, mielíala, pää.
Humourist, juu′-mör-ist, *nms.* leikittelijä, ilostelija.
Humorous, juu′-mör-ös, *lts.* rattoisa, leikillinen, lystillinen.
Hunchback, hunsh′-bäk, *nms.* kyyryselkä, kyttyräselkä.
Hundred, hön′-dred, *lsks.* sata.
Hung, höng, *imprf* ja *prtcp.* (katso to **Hang**).
Hunger, höng′-gör, *nms.* nälkä.
Hungry, höng′-gri, *lts.* nälkäinen.
Hunt, hönt, *nms.* metsästäminen, jahti.
Hunt, hönt, *tks.* metsästää, jahata, ajaa perästä; *hunting-party*, *nms.* jahtiseura.
Hurl, hörl, *tks.* heittää, viskata.
Hurriedly, hör′-riid-li, *ms.* kiireen mukaan, kiiruusti.
Hurry, hör′-ri, *tks.* kiiruusti viedä pois; joutua, ehättää, rientää.
Hurry, hör′-ri, *nms.* kiire, hätä; *do not be in such a hurry*, elkää olla niin hätäissänne!
Hurt, hört, *tks.* härnyyttää, tehdä pahaa (jllekin), vahingoittaa.
Hurtful, hört′-ful, *lts.* haitallinen, vahingollinen.
Husband, höz-bänd, *nms.* isäntä, toveri, mies, ukko.
Husk, hösk, *nms.* kotelo, kuori, tuppelo.
Hut, höt, *nms.* maja.

Huzza! höz-zee′, *khts.* hurraa!
Hypocrisy, hip-ok′-ri-si, *nms.* vilpillisyys, ulko-kultaisuus l. -pyhäisyys.
Hypocrite, hip′-ŏ-krit, *nms.* ulkokullattu, teeskentelijä.

I.

I, ei, *asm.* minä.
Ice, eis, *nms.* jää.
Iceland, eis′-länd, *omn nms.* Iislanti.
Ichneumon, ik-njuu′-mon, *nms.* suppi, saukko (Egyptissä).
Idea, i-dii′-ä, *nms.* aate, ajatus, käsitys.
Idle, ei′-d'l, *lts.* joutava, laiska; turhamielinen.
Idly, ei′-d'l-i, *ms.* turhaan, joutavasti.
If, if, *sds.* jos.
Ignorance, ig′-nŏ-räns, *nms.* tietämättömyys, osaamattomuus.
Ignorant, ig′-nŏ-ränt, *lts.* tietämätön, tuntematon, taitamaton.
I'll, eil, = I will.
Ill, il, *lts* ja *ms.* paha, ilkeä; sairas; pahasti, ilkeästi; *ill-timed, lts.* sopimaton; *ill-natured, lts.* paha, ilkeä.
Illuminate, il-ljuu′-mi-neet, *tks.* valaista, valaista juhlatulilla.
Image, im′-midj, *nms.* kuva, kuvitus, muoto.
Imaginable, i-mäd′-jin-ä-b'l, *lts.* jota voipi ajatella, ajateltava.
Imagination, i-mad-jin-ee′-shön, *nms.* kuvatus, luulo, luuletus, kuvasaisti.
Imagine, i-mäd′-jin, *tks.* luulla, luuletella, kuvatella.
Imitate, im′-i-teet, *tks.* matkia, mukailla.
Imitation, im-i-tee′-shön, *nms.* matkiminen, mukaileminen.
Immaturely, im-mä-tjuur′-i-li, *ms.* liian l. kovin aikaisin.
Immediate, im-mii′-di-eet, *lts.* suora, välitön.
Immediately, im-mii′-di-eet-li, *ms.* kohta, tuossa paikkaa; suorastaan, valittömästi.
Immemorial, im-mi-mō′-ri-äl, *lts.* ylimuistoinen, ikivanha.
Immense, im-mens′, *lts.* mahdottoman l. sanomattoman iso l. suuri.
Immure, im-mjuur′, *tks.* muurata l. sulkea sisään.
Impart, im-paart′, *tks.* antaa tieto, ilmoittaa.
Impartial, im-paar′-shäl, *lts.* puolttamaton, puolta pitämätön.
Impatient, im-pee′-shent, *lts.* malttamaton, levoton.
Impediment, im-ped′-i-ment, *nms.* este.
Impend, im-pend′, *tks.* olla edessä l. lähellä, uhata.
Imperfectly, im-per′-fekt-li, *ms.* vaillinaisesti, vajavasti.
Impertinent, im-per′-ti-nent, *lts.* hävytön, julkea.
Implore, im-plōr′, *tks.* rukoilla.
Importance, im-poor′-täns, *nms.* arvo, tärkeys.
Important, im-poor′-tänt, *lts.* arvoisa, melkeinen, tärkeä.
Impossible, im-pos′-si-b'l, *lts.* mahdoton.
Impossibility, im-pos-si-bil′-i-ti, *nms.* mahdottomuus.
Impress, im-pres′, *tks.* painaa sisään, piirtää (jhnkin).
Impression, im-presh′-ön, *nms.* merkki, paino; mielenliikutus; *to make an impression on (upon),* liikuttaa.
Imprint, im-print′, *tks.* painaa sisään, painaa, panna l. teroittaa mieleen, juurruttaa.
Imprison, im-priz′-z'n, *tks.* vangita, panna tyrmään l. arestiin l. kiini, arestierata.
Improper, im-prop′-ör, *lts.* kelvoton, sopimaton.

Impropriety, im-pro-prei'-i-ti, *nms.* epämukaisuus.
Improve, im-pruuv', *tks.* edistyttää, parantaa, viljellä, harjoittaa (esm. ymmärrystä).
Improvement, im-pruuv'-ment, *nms.* edistyminen, parantuminen.
Imprudence, im-pruu'-dens, *nms.* älyttömyys, tajumattomuus.
Imprudent, im-pruu'-dent, *lts.* varomaton, älytön.
Impudent, im-pjuu'-dent, *lts.* hävytön.
Impurity, im-pjuu'-ri-ti, *nms.* irstaisuus, saastaisuus.
Imputation, im-pjuu-tee'-shön, *nms.* syytös.
Impute, im-pjuut', *tks.* lukea jnkun syyksi, syyttää.
In, in, *ss.* -ssa (-ssä), -sta (-stä), h-n, -na (-nä); *ms.* sisään; *in two, ms.* kahteen osaan.
Inactivity, in-äk-tiv'-i-ti, *nms.* joutilaisuus, työttömyys.
Inadequate, in-äd'-i-kueet, *lts.* sopimaton, verraton.
Incense, in'-sens, *tks.* vihastuttaa, suututtaa, kiivastuttaa.
Incense, in'-sens, *nms.* pyhä savu, suitsutus.
Incessantly, in-ses'-sänt-li, *ms.* yhä.
Inch, insh, *nms.* tuuma (mitta).
Incident, in'-si-dent, *nms.* tapaus, sattumus.
Inclination, in-kli-nee'-shön, *nms.* taipumus, halu, viehätys.
Incline, in-klein', *tks.* notkistaa, vääntää; notkistua, vääntyä; olla jhnkin päin.
Incloce, in-klōz', *tks.* sulkea l. panna sisään, aidata.
Include, in-kluud', *tks.* sisältää, täyttää, käsittää.
Inconceivable, in-kon-sii'-vä-b'l, *lts.* käsittämätön, jota ei voi käsittää l. ymmärtää.
Inconsolable, in-kon-sō'-lä-b'l, *lts.* lohduton, lohtumaton, lohduttamaton.
Inconvenience, in-kon-vii'-ni-ens, *nms.* vastus, hankaluus, sopimattomuus.
Increase, in-kriis', *tks.* lisätä, enentää; lisäytyä, enentyä, kasvaa.
Increase, in'-kriis, *nms.* lisäytyminen, enentyminen.
Incredible, in-kred'-i-b'l, *lts.* uskomaton, sanomaton.
Indebted, in-det'-ted, *lts* ja *prtcp.* velvollinen, velvoitettu, kiitollisuuden velassa oleva.
Indeed, in-diid', *ms* ja *khts.* tosiaan, varmasti; vai niin! *no indeed!* ei suinkaan!
Indelibly, in-del'-i-b'l-i, *ms.* lähtemättä, häviämättä.
Independence, in-di-pen'-dens, *nms.* omavaltaisuus, itsenäisyys.
Independent, in-di-pen'-dent, *lts.* ominainen, itsenäinen, omavaltainen.
India, in-di-ä, *omn nms.* Intia; *East Indies*, Itä Intia; *East India l. Indian*, Itä Intialainen; *West Indies*, Länsi Intia.
Indian, in'-di-än, *omn nms* ja *lts.* Intialainen, Intian-; *the Indian Ocean*, Intianmeri.
Indict, in-deit', *tks.* ylöspanna, kokoonpanna, kirjoittaa; *to indict a sessions*, vetää l. vaatia oikeuteen.
Indifference, in-dif'-fer-ens, *nms.* haluttomuus, kylmyys; puoltamattomuus.
Indifferent, in-dif'-fer-ent, *lts.* joutava, vähäinen; haluton, kylmä; puoltamaton.
Indifferently, in-dif'-fer-ent-li, *ms.* eroituksetta.
Indigenous, in-did'-ji-nös, *lts.* kotoperäinen.
Indigent, in'-di-jent, *lts.* puutteenalainen, varaton, köyhä.
Indignant, in-dig'-nänt, *lts.* vihanen, harmillinen.
Indignation, in-dig-nee'-shön, *nms.* harmi, viha.

Indispensable, in-dis-pen′-sä-b'l, *lts.* välttämätön.
Individual, in-di-vid′-ju-äl, *nms.* yksityinen, erikko.
Individual, in-di-vid′-ju-äl, *lts.* yksityinen, erityinen, omituinen.
Indolence, in′-dö-lens, *nms.* laiskuus, huolettomuus.
Induce, in-djuus′, *tks.* saada l. saattaa jhnkin, kehoittaa, houkuttaa.
Indulge, in-dölj′, *tks.* kärsiä, suvaita, myöntää; miellyttää, tyydyttää.
Industrious, in-dös′-tri-ös, *lts.* ahkera, työskentelevä.
Industriously, in-dös′-tri-ös-li, *ms.* ahkerasti, lakkaamatta.
Industry, in′-dös-tri, *nms.* ahkeruus, uutteruus.
Inexhaustible, in-eks-hoos′-ti-b'l, *lts.* tyhjenemätön, loppumaton.
Inexorable, in-eks′-ö-rä-b'l, *lts.* jäykkä, järkähtämätön.
Inextinguishable, in-eks′-ting-guish-ä-b'l, *lts.* sammumaton, tukahtumaton; lähtemätön, häviämätön.
Infallibly, in-fal′-li-b'l-i, *ms.* vallan varmaan, välttämättömästi.
Infamous, in′-fä-mös, *lts.* ilkeä, paha, ilettävä, törkeä.
Infantry, in′-fän-tri, *nms.* jalkaväki.
Inferior, in-fii′-ri-ör, *lts.* vähäinen; alhainen.
Inferior, in-fii′-ri-ör, *nms.* vallanalainen, alustalainen.
Infidel, in′-fi-del, *lts.* uskoton, väärä-oppinen l. -uskoinen.
Infinite, in′-fi-nit, *lts.* määräämätön, loppumaton, ääretön.
Infinitely, in′-fi-nit-li, *ms.* äärettömästi, yhä.
Infinity, in-fin′-i-ti, *nms.* äärettömyys.
Inflict, in-flikt′, *tks.* panna l. asettaa l. laskea päälle.
Influence, in′-flu-ens, *nms.* vaikutus.
Inform, in-foorm′, *tks.* ilmoittaa, näyttää, opettaa.
Information, in-foor-mee′-shön, *nms.* ilmoitus; opetus, oppi.
Infuse, in-fjuuz′, *tks.* kaataa l. valaa sisään; panna l. johdattaa mieleen l. päähän.
Infusion, in-fjuu′-shön, *nms.* kaataminen l. valaminen l. vuodattaminen sisään; liuvotus, liuvennus.
Ingenious, in-ji′-ni-ös, *lts.* neuvokas, älykäs, sukkela, tarkkapäinen.
Ingenuity, in-ji-njuu′-i-ti, *nms.* nerokkaus, älykkyys, taitavaisuus.
Ingratitude, in-grät′-ti-tjuud, *nms.* kiittämätttömyys.
Inhabit, in-häb′-it, *tks.* asua jsskin.
Inhabitant, in-häb′-i-tänt, *nms.* asukas.
Inheritance, in-her′-i-täns, *nms.* perintö.
Injury, in′-jör-i, *nms.* vääryys, häväistys, solvaus.
Injustice, in-jös′-tis, *nms.* vääryys, epä-oikeus.
Ink, ingk, *nms.* läkki; *inkbottle*, *nms.* läkkihormi.
Inn, in, *nms.* ravintola.
Inner, in′-nör, *lts.* sisä-, sisäinen, sisäpuolinen.
Innocence, in′-nö-sens, *nms.* viattomuus.
Innocent, in′-nö-sent, *lts.* viaton.
Innumerable, in-njuu′-mör-ä-b'l, *lts.* lukematon.
Inordinately, in-oor′-di-neet-li, *ms.* kovin, liian, ylimäärin.
Inquire, in-kueir′, *tks.* tiedustaa, kysyä, kuulustella.
Insatiable, in-see′-shi-ä-b'l, *lts.* täytymätön, tyytymätön, pohjaton.
Inscribe, in-skreib′, *tks.* kirjoittaa sisään, piirtää.
Insect, in′-sekt, *nms.* hyönteinen.
Insensible, in-sen′-si-b'l, *lts.* tunnoton.
Inside, in′-seid, *nms.* sisäpuoli.

Insipid, in-sip′-pid, *lts.* pahamakuinen.
Insist, in-sist′, *tks.* päättää, pyytää, vaatia.
Insolent, in′-sŏ-lent, *lts.* hävytön; röyhkeä, uhkamielinen.
Inspect, in-spekt′, *tks.* tarkastaa, katsastaa, tutkia.
Inspection, in-spek′-shön, *nms.* tarkastus, katsastus.
Inspire, in-speir′, *tks.* puhaltaa sisään; innostuttaa, kiihoittaa.
Instance, in′-stäns, *nms.* pyyntö; syy, todistus; esimerkki; tilaisuus; *for instance*, esimerkiksi.
Instant, in′-stänt, *nms.* silmänräpäys.
Instantaneously, in-stän-tee′-ni-ösli, *ms.* paikalla, tuossa paikkaa.
Instantly, in′-stänt-li, *ms.* paikalla.
Instead, in-sted′, *ss.* asemesta, siaan.
Instinct, in-stingkt′, *nms.* taipumus, luonnonviehätys.
Institution, tn-sti-tjuu′-shön, *nms.* laitos, asettama, perustama, asetus, sääntö.
Instructor, in-strök′-tör, *nms.* opettaja.
Instruction, in-strök′-shön, *nms.* opetus; käsky.
Instrument, in-strjuu′-ment, *nms.* kalu, työkalu.
Insufficient, in-söf-fish′-ent, *lts.* piisaamaton, riittämätön.
Insult, in′-sölt, *nms.* loukkaus, herjaus.
Insult, in-sölt′, *tks.* loukata, herjata, räävätä.
Insurgent, in-sör′-jent, *nms.* kapinoitsija.
Insurrection, in-sör-rek′-shön, *nms.* kapina, kapinannosto.
Integrity, in-teg′-gri-ti, *nms.* rehellisyys, vilpittömyys, nuhteettomuus.
Intellectual, in-tel-lek′-tshju-äl, *lts.* tiedollinen, ymmärryksellinen.
Intelligence, in-tel′-li-jens, *nms.* tieto, tiedollisuus, ymmärrys; ilmoitus.
Intelligent, in-tel′-li-jent, *lts.* ymmärtävä, tietävä.
Intelligible, in-tel′-li-ji-b'l, *lts.* jota voipi käsittää, selvä.
Intend, in-tend′, *tks.* aikoa, tahtoa, tarkoittaa, tarkistua.
Intense, in-tens′, *lts.* kova, ankara.
Intention, in-ten′-shön, *nms.* tarkoitus.
Intentionally, in-ten′-shön-äl-li, *ms.* varten vasten, tahdolla.
Interest, in′-ter-est, *nms.* hyöty, etu, kasvut, inträssi.
Interesting, in-ter-es′-ting, *lts.* mieluinen, halullinen, huvittava.
Interfere, in-ter-fiir′, *tks.* sekaantua jhnkin.
Internal, in-ter′-näl, *lts.* sisäpuolinen, sisä-, sisällinen.
Interrogation, in-ter-rŏ-gee′-shön, *nms.* kysymys.
Interrupt, in-ter-röpt′, *tks.* keskeyttää, estää, häiritä.
Intersect, in-ter-sekt′, *tks.* leikata läpi, halkaista; käydä ristiin.
Interview, in′-ter-vjuu, *nms.* kokous, yhteentulo.
Intimate, in′-ti-meet, *tks.* ilmoittaa.
Into, in′-tuu, *ss.* h-n, -ksi.
Intolerable, in-tol′-ler-ä-b'l, *lts.* kärsimätön.
Intolerably, in-tol′-ler-ä-b'l-i, *ms.* kärsimättömästi.
Intrepidity, in-tri-pid′-i-ti, *nms.* rohkeus, miehuus.
Introduce, in-trŏ-djuus′, *tks.* saattaa jhnkin.
Invariably, in-vee′-ri-ä-b'l-i, *ms.* muuttumatta, muuttumattomasti.
Invent, in-vent′, *tks.* havaita, keksiä.
Invention, in-ven′-shön, *nms.* keksintä, keksimys-taito l. -lahja; vehke, valhe.
Invest, in-vest′, *tks.* vaatettaa, pukea; koristaa.
Invisible, in-viz′-i-b'l, *lts.* näkymätön.

Invite, in-veit′, *tks.* kutsua, käskeä (esm. pitoihin); yllyttää.
Invocation, in-vŏ-kee′-shön, *nms.* avuksi-huuto, avun l. avuksi rukoileminen.
Involuntary, in-vŏl′-ön-tä-ri, *lts.* ehdoton, tahdoton, vastentahtoinen.
Ireland, eir′-länd, *omn nms.* Irlanti.
Irish, ei′-rish, *lts.* Irlantilainen, irlannin-.
Irishman, ei′-rish-män, *nms.* Irlantilainen.
Iron, ei′-örn, ei′rn, *nms.* rauta.
Irritation, ir-ri-tee′-shön, *nms.* vihastus, närkästys.
Is, iz, *3 pers. present* (**to Be**).
Isaac, ei′-säk, *omn nms.* Iisakki.
Island, ei′-länd, *nms.* saari.
Issue, ish′-shjuu, *tks.* lähteä l. saada alkunsa jstkin, nousta.
Isthmus, ist′-mös, *nms.* kannas, taival, ketvel.
It, it, *asm (suvut.)* se.
Italian, it-täl′-i-än, *omn nms* ja *lts.* Italialainen, italian-.
Italy, it′-tä-li, *omn nms.* Italia.
I've, eiv, = **I have.**

J.

Jack, jäk, *omn nms.* Juho, Jusu (tällä nimellä sanotaan yleiseen tuttavaa, miespalvelijaa j. n. e.)
Jacket, jäk′-kit, *nms.* röijy, kurtikka, nuttu.
Jail, jeel, *nms.* vankius, aresti.
James, jeemz, *omn nms.* Jaakko; *S:t James, nms.* kuninkaallinen hovi l. palatsi Lontoossa.
Jane, jeen, *omn nms.* Juhanna.
January, jän′-nju-är-i, *omn nms.* Tammikuu.
Jasmine, jäz′-min, *nms.* jasmini, sasmina.
Jaunt, jaant, *nms.* kävelys; *jaunt of pleasure,* huvimatka, huviseura.
Jealous, jel′-lös, *lts.* luuleva.
Jerome, jer′-om, *omn nms.* Hieronymo, Jeremias.
Jest, jest, *nms.* pilkka- l. suottapuhe, leikin-lasku l. -teko, nauru, pilkka, iva.
Jewel, juu′-il, *nms.* juveli, kallis kivi.
Jeweller, juu′-il-ör, *nms.* juveliseppä.
Job, job, *nms.* satunnainen työ l. askare.
Jocular, jok′-ju-lör, *lts.* leikkisä, vilkas.
John, jon, *omn nms.* Juhana, Juho, Jusu.
Join, join, *tks.* yhdistää, pitää l. olla yhdessä; yhdistyä, yhtyä; *to join together,* yhtyä.
Joint, joint, *nms.* jäsen, nivel.
Jointure, join′-tshjuur, *nms.* huomenlahja.
Joke, jōk, *nms.* leikki, leikinlasku, pila; *to pass a joke upon one,* laskea leikkiä jstkusta.
Journey, jör′-ni, *nms.* matka.
Joy, joi, *nms.* ilo; *to give l. to wish joy,* toivottaa onnea.
Joyful, joi′-ful, *lts.* iloinen.
Judge, jödj, *nms.* tuomari.
Judge, jödj, *tks.* tuomita; katsoa, pitää jkuna.
Judgement, jödj′-ment, *nms.* tuomio; mieli, älyllisyys; *according to his judgement,* mielensä mukaan.
Juggler, jög′-g′l-ör, *nms.* kulhari, silmänkääntäjä.
Juice, juus, *nms.* mehu, neste.
Juicy, juu′-si, *lts.* mehevä.
Jump, jömp, *tks.* hyppiä, hypätä.
June, juun, *omn nms.* Kesäkuu.
Jurisdiction, juu-ris-dik′-shön, *nms.* tuomio-oikeus, päätäntä-valta.
Just, jöst, *lts.* oikeudenmukainen, vilpitön.
Just, jöst, *ms.* ikään, vasta, aivan, ihan.
Justice, jös′-tis, *nms.* oikeus, vil-

pittömyys; tuomari; *justice of peace*, sovintotuomari.
Justly, jöst′-li, *ms.* oikealla, oikeuden mukaan.

K.

Keen, kiin, *lts.* uljas; tarkkapäinen, tarkka.
Keep, kiip, *sntn tks.* pitää, hoitaa, hallita; kestää, pysyä, oleskella; *to keep up*, ylläpitää; *to keep off*, pidättää; pysyä jälestä l. loitolla, käydä tieltä pois; *to keep from*, estää, pidättää jstkin; *to keep out*, sulkea ulos, estää l. pidättää tulemasta sisään; *to keep awake*, pysyä l. olla valveella, valvoa.
Keeper, kiip′-ör, *nms.* vartija, kaitsija; haltija.
Kennel, ken′-nil, *tks.* asua l. piiloitella luolassa l. maakuopassa.
Kept, kept, *imprf* ja *prtcp.* (katso to **Keep**).
Kettle, ket′-t'l, *nms.* kattila.
Khan, kän, *nms.* Kaani (tatarilainen ruhtinas).
Kick, kik, *tks.* potkaista, potkia.
Kid, kid, *nms.* vohla, kilo.
Kill, kil, *tks.* tappaa.
Kind, keind, *lts.* hyvä, hellä, siveä.
Kind, keind, *nms.* laatu, laji.
Kindle, kind′-d'l, *tks.* panna tuleen, sytyttää; syttyä, leimuta.
Kindly, keind′-d'l, *ms.* hyvästi, hellästi, siveästi.
King, king, *nms.* kuningas.
Kingdom, king′-döm, *nms.* kuninkaanvalta.
Kitchen, kitsh′-in, *nms.* kyökki.
Kite, keit, *nms.* paperileija.
Kitten, kit′-t'n, *nms.* kissanpoika.
Knee, nii, *nms.* polvi.
Kneel, niil, *tks.* ruveta polvillensa, olla polvillansa.
Knew, njuu, *imprf.* (to **Know**).
Knife, neif, *nms.* veitsi.
Knight, neit, *nms.* ritari, ratsuherra.
Knighthood, neit′-hud, *nms.* ritaristo, ritariston arvo.
Knock, nok, *tks.* kolkuttaa, koputtaa, lyödä; *to knock down*, kaata l. lyödä maahan.
Know, nō, *sntn tks.* tietää, tuntea, osata, taitaa; *to send to know*, lähettää kysymään l. tiedustamaan.
Knowledge, nol′-ledj, *nms.* oppi, tieto.
Known, nōn, *prtcp.* (to **Know**).
Knuckle, nök′-k'l, *nms.* rystäs, rystyt.

L.

Labourious, lä-bō′-ri-ös, *lts.* ahkera, uuttera; työläs.
Labour, lee′-bör, *nms.* työ; vaiva.
Labour, lee′-bör, *tks.* tehdä työtä, työskennellä, kokea.
Labourer, lee′-bör-ör, *nms.* työmies, ammattilainen.
Lace, lees, *nms.* kurenuora.
Ladder, läd′-dör, *nms.* porras.
Lade, leed, *sntn tks.* panna kuormaa, kuormittaa.
Laden, lee′-d'n, *prtcp.* kuormattu, lastattu.
Ladle, lee′-d'l, *nms.* kapusta, puulusikka.
Lady, lee′-di, *nms.* rouvasnais, rouva.
Laid, leed, *imprf* ja *prtcp.* (to **Lay**).
Lain, leen, *prtcp.* (to **Lie**).
Lake, leek, *nms.* järvi.
Lamb, läm, *nms.* karitsa, vuona.
Lame, leem, *lts.* hervoton, rampa.
Lament, lä-ment′, *tks.* valittaa, kaivata.
Lamentation, läm-men-tee′-shön, *nms.* valitus, valitushuuto.
Lamp, lämp, *nms.* lamppu.
Lance, läns, *nms.* keihäs.
Land, länd, *nms.* maa; *by land*, *ms.* maitse.

Land, länd, *tks.* astua l. nousta maalle.
Landlord, länd'-loord, *nms.* isäntä.
Landman, länd'-män, *nms.* maanviljelijä; *to list for a landman,* ruveta sotamieheksi maaväkeen.
Landscape, länd'-skeep, *nms.* maakunta.
Lane, leen, *nms.* kuja, sola; ränni-katu.
Lantern, län'-törn, **Lanthorn,** *nms.* lanterna, lyhty; *durk-lanthorn, nms.* salalyhty.
Lap, läp, *nms.* povi, syli.
Lapis lazuli, lee'-pis läz'-ju-li, *nms.* lasurikivi.
Lapland, läp'-länd, *oma nms.* Lapinmaa, Lappi.
Large, laardj, *lts.* iso, laaja, tilava.
Largely, laardj'-li, *ms.* ylenkyllältä.
Lark, laark, *nms.* kiuru, leivo, leivonen.
Lash, läsh, *nms.* lyömä, lävähys.
Last, läst, *lts* ja *ms.* *(ylimäär.)* viimeinen, jälkimäisin, myöhäisin; *at last, ms.* viimein, vihdoin.
Last, läst, *tks.* kestää, olla.
Lasting, läs'-ting, *lts.* kestäväinen, pysyväinen.
Lastly, läst'-li, *ms.* viimeiseksi, viimeisellä.
Late, leet, *lts* ja *ms.* myöhäinen, jälkimäinen; kuollut, vainaja; myöhään.
Lately, leet'-li, *ms.* vasta.
Latter, lät'-tör, **Later,** lee'-tör, *lts* ja *ms.* *(vertatil.)* myöhempi, jälkimäisempi; myöhemmän.
Lattice, lät'-tis, *nms.* kalteri, ristikolla varustettu ikkuna.
Laugh, laaf, *nms.* nauru.
Laugh, laaf, *tks.* nauraa.
Laughter, laaf'-tör, *nms.* nauru.
Lava, läv'-ä, *nms.* laava, muju.
Law, loo, *nms.* laki, lainoppi; oikeus; *father in law,* appi, isintimä.
Lawful, loo'-ful, *lts.* laillinen.
Lay, lee, *sntn tks.* panna, asettaa; *to lay eggs,* munia; *to lay hold of,* tavoittaa, pyytää saada l. ottaa kiini; *to lay out,* käyttää, menettää; *to lay up,* koota, kerätä, panna kokoon.
Lay, lee, *imprf.* (**to Lie**).
Lazing, lee'-zing, **Lazy,** lee'-zi, *lts.* laiska, joutava.
Lead, led, *nms.* lyijy.
Lead, liid, *sntn tks.* taluttaa, viedä, saattaa; mennä l. kulkea (tiestä).
Leader, lii'-dör, *nms.* johtaja, saattaja; päällikkö.
Leaf, liif, *nms.* lehti, levy; *leaf-gold, nms.* lehtikulta, levykulta.
League, liig, *nms.* peninkulma (= 3 engl. l. $^1/_2$ suom. peninkulmaa).
Leaky, lii'-ki, *lts.* aurea, vuotava.
Lean, liin, *tks.* olla nojallansa l. nojautua jtkin vasten.
Learn, lern, *tks.* oppia; saada tietää.
Learned, ler'-ned, *lts.* oppinut.
Learning, ler'-ning, *nms.* oppi.
Least, liist, *lts* ja *ms.* *(ylimäär.)* pienin, vähäisin; vähin; *at least, ms.* vähintänsä, edes, kumminkin.
Leather, leTH'-ör, *nms.* nahka (muokattu l. peitottu.
Leave, liiv, *nms.* lupa.
Leave, liiv, *sntn tks.* jättää; mennä pois.
Leaves, liiv'z, *mnk.* (katso **Leaf**).
Lecture, lek'-tshjuur, *nms.* luenta.
Led, led, *imprf* ja *prtcp.* (**to Lead**).
Left, left, *imprf* ja *prtcp.* (**to Leave**).
Left, left, *lts.* vasen; jälellä oleva, jälelle jäänyt; *to keep to the left,* pysyä vasemmalla puolella l. kädellä.
Leg, leg, *nms.* sääri; koipi.
Legacy, leg'-ä-si, *nms.* jälkeensäännös, testamentti, lahja.
Legally, lii'-gäl-li, *ms.* laillisesti, oikeuden mukaan.
Legatee, leg-gä-tii', *nms.* jälkeensäännöksen ottaja l. saaja.

Leisure, lii′-zhjuur, *nms.* jouto-aika, jouten olo.
Lend, lend, *sntn tks.* lainata (toiselle); *to lend a hand,* auttaa, olla apuna.
Length, leng*th*, *nms.* pituus; *at lenght,* vihdoin, viimein; pituudelta.
Less, les, *lts* ja *ms. (vertatil.)* pienempi, vähäisempi; vähemmän.
Lesson, les′-s'n, *nms.* läksy, luku.
Lest, lest, *sds.* ettei; *(pelkoa l. varomista tarkoittavan sanan jälestä)* että.
Let, let, *sntn tks.* hyyrätä, vourata; *(apthdk.)* antaa, sallia, suvaita; *to let one off,* laskea l. antaa jnkun mennä pois; *to let in,* laskea sisään.
Letter, let′-tör, *nms.* kirjain, puustavi; kirje.
Levant, lev′-änt, *omn nms.* Levantti.
Level, lev′-vil, *nms.* luotilauta, vatupassi, tasapinta; *to be upon (on) the level,* olla yhtä tasan l. suorassa l. selvällä.
Liable, lei′-ä-b'l, *lts.* heitetty l. jätetty jnkin altiiksi.
Liar, lei′-ör, *nms.* valehtelija.
Libation, lei-bee′-shön, *nms.* juomauhri, maistajaiset.
Liberty, lib′-ber-ti, *nms.* vapaus.
Lie, lei, *nms.* valhe; *lie upon lie,* valhe toisensa perästä.
Lie, lei, **Ly**, lei, *sntn tks.* maata, virua; levätä; olla jsskin; *to lie down,* ruveta pitkälleen, levätä.
Life, leif, *nms.* henki, elämä; *life-guard, nms.* henkivartio, henkivartija.
Lift, lift, *tks.* nostaa, nostaa ylös.
Light, leit, *nms.* valo, päivänvalo, päivä; valkea.
Light, leit, *lts.* kirkas, valoisa; kuivaperäinen (maa).
Light, leit, *tks.* sytyttää, valaista.
Lightly, leit′-li, *nms.* herkästi, helposti, kepeästi.
Lightning, leit′-ning, *nms.* leimahdus, salama, ukontuli.
Lightsome, leit′-söm, *lts.* kirkas, valoisa.
Like, leik, *lts.* yhtäläinen, yhdennäköinen, yhdenmuotoinen.
Like, leik, *ms.* aivan kuin, yhtä kuin; luultavasti, silmin nähden, nähtävästi; *he was like to die,* hän oli vähällä kuolla.
Like, leik, *tks.* huolia, tahtoa, olla mieleen, pitää jstkin.
Likely, leik′-li, *ms.* luultavasti, nähtävästi.
Likely, leik′-li, *lts.* luultava, silminnähtävä.
Likewise, leik′-ueiz, *ms.* samoin, niinikään.
Limb, lim, *nms.* jäsen (ruumiin).
Lime, leim, *nms.* kalkki.
Limit, lim′-mit, *nms.* raja.
Limit, lim′-mit, *tks.* rajoittaa.
Limp, limp, *tks.* liikata, linkuttaa, nilkuttaa.
Line, lein, *nms.* linja, viiva, rivi; nyöri, punos; kynsi (mitta); sukupolvi, sukukanta; *snow-line, nms.* lumiraja, lumipiiri.
Line, lein, *tks.* vetää linja l. rivi l. viiva; sisustaa, peittää, vuorata.
Linen, lin′-nin, *nms.* liina, palttina, liinavaatteet.
Linger, ling′-gör, *tks.* viipyä; oleskella.
Lion, lei′-ön, *nms.* jalopeura, leijona.
Lioness, lei′-ön-es, *nms.* naaras leijona l. jalopeura.
Lip, lip, *nms.* huuli.
Liquor, lik′-kör, *nms.* neste, märkyys.
List, list, *tks.* panna kirjoihin, värvätä; ruveta sotamieheksi, ottaa värvinki l. sotamiehen pesti.
Listen, lis′-s'n, *tks.* kuunnella.
Lists, listz, *nms mnk.* ottelu- l. taistelu-kenttä l. -paikka.
Literally, lit′-ter-äl-li, *ms.* sanasta sanaan; tykkänänsä.

Lithuania, li*th*-ju-ee′-ni-ä, *omn nms.* Liettua, Liettuanmaa.
Little, lit′-t'l, *lts* ja *ms.* pieni, vähäinen; vähä; *a little,* vähä.
Littleness, lit′-t'l-nes, *nms.* pienuus, vähäisyys.
Live, liv, *tks.* elää; asua.
Live, leiv, *lts.* elävä.
Livelihood, leiv′-li-hud, *nms.* elatus, ravinto, elatuskeino.
Liveliness, leiv′-li-nes, *nms.* vilkkaus; kirkkaus l. loiste (silmien).
Lively, leiv′-li, *lts.* vilkas, elävä.
Lo, lō, *khts.* katso! katsopas!
Load, lōd, *nms.* kannannainen, kuorma.
Load, lōd, *sntn tks.* panna kuormaa, kuormittaa, lastata.
Loaf, lōf, *nms.* pieni leipä.
Lock, lok, *nms.* lukko.
Lock, lok, *tks.* lukota, panna lukon taakse; *to lock up,* sulkea, panna kiini.
Locust, lō′-köst, *nms.* heinäsirkka.
Lodge, lodj, *tks.* asua.
Lofty, lof′-ti, *lts.* korkea, ylevä.
Logic, lod′-jik, *nms.* ajatusoppi, miete-oppi.
Lonely, lōn′-li, *lts.* yksinäinen, syrjällinen.
Long, long, *lts.* pitkä.
Long, long, *ms.* kauan; *no longer,* ei kauemmin.
Look, luk, *tks.* katsoa, katsella, silmätä; näkyä, näyttää jltkin; *to look at,* katsella jkuta l. jtkin; *to look like,* näkyä l. näyttää jltkin; *to look full upon one,* katsoa jkuta l. jnkun silmiin tuikasti l. tuimasti l. kovasti; *to look out for,* etsiä l. hakea.
Look, luk, *nms.* näkö, katsanto, silmän-luonne l. -isku.
Looking-glass, luk′-ing-gläs, *nms.* peili.
Loose, luus, *lts.* irtanainen, irti; vapaa; *to let loose,* laskea irti, vapauttaa.
Lord, loord, *nms.* Herra, Luoja; kreivi, loorti; herra; *Mylord* sanotaan sekä loorteille että kaikille muille miespuolille ylhäisestä aatelistosta, arkkipiispoille ja piispoille. *Lord's-prayer, nms.* Herran rukous, Isä meidän. *Your lordship,* teidän armonne; *his lordship,* hänen armonsa.
Lordling, loord′-ling, *nms.* nuori kreivi l. loorti.
Lose, luuz, *sntn tks.* kadottaa, hukata, menettää.
Loss, los, *nms.* häviö, tappio, hukka.
Lost, lost, *imprf* ja *prtcp.* (to **Lose**).
Lot, lot, *nms.* osa, vuoro, arpa; kohtalo; *to draw lots,* panna l. heittää arpaa.
Loud, loud, *lts* ja *ms.* heleä, kovaääninen; heleästi, kovalla äänellä.
Lounge, lounj, *tks.* olla joutavana, laiskehtia; *to lounge about,* kuleksia joutavana.
Louis, ljuu′-is, *omn nms.* Ludvig.
Love, löv, *tks.* rakastaa, pitää jkusta l. jstkin.
Love, löv, *nms.* rakkaus, luopumattomuus; *my love!* herttaseni! kultaseni!
Loveliness, löv′-li-nes, *nms.* armaus, ihanuus, kauneus.
Low, lō, *lts.* alhainen, matala, heikko (ääni), pieni, vähäinen; *low-spirited, lts.* alakuloinen, pahoillaan (oleva).
Low, lō, *ms.* alhaalla, matalalla.
Low, lō, *tks.* alentaa, halventaa; ammua.
Lower, lou′-ör, *tks.* pimetä, pilvittyä, mennä l. käydä pilviin.
Loyal, loi′-äl, *lts.* lainkuuliainen, uskollinen.
Lucan, ljuu′-kän, *omn nms.* Lukaano (ruomal. runoilija).
Luck, lök, *nms.* onni, sattumus: *ill luck,* paha onni.
Lurk, lörk, *tks.* väijyä, vaania; olla väijyksissä.

Luscious, lösh'-ös, *lts.* imelä, inhokas, äitelä.
Lustre, lös'-tör, *nms.* loiste, valo.
Luxury, lök'-shju-ri, *nms.* komeus, ylellisyys, ulenpaltisuus.

M.

Mac, mäk, *nms.* poika; lyhennetään sukunimien edellä, esm. *M'Dougal.*
Mad, mäd, *lts.* hullu, huima, raju, mieletön; *mad-cap, nms.* mielipuoli l. hurja (ihminen).
Madam, mäd'-öm, *nms.* rouva.
Made, meed, *imprf* ja *prtcp.* (to **Make**).
Magazine, mäg-gä-ziin', *nms.* makasiini, varahuone, aitta.
Magnanimity, mäg-nä-nim'-i-ti, *nms.* jalo- l. ylevä-mielisyys, urhollisuus.
Magnanimous, mäg-nän'-i-mös, *lts.* jalo- l. ylevä-mielinen, urhollinen.
Magnificent, mäg-nif'-fi-sent, *lts.* loistava, oivallinen.
Magnify, mäg'-ni-fei, *tks.* suurentaa, koroittaa, ylistää.
Maid, meed, *nms.* neito, piika, naishoitaja; *maid-servant, nms.* naispalvelija, piika.
Majestic, mä-jes'-tik, *lts.* majesteetillinen, korkea.
Majesty, mäd'-jes-ti, *nms.* majesteetti, korkeus.
Main-land, meen'-länd, *nms.* tannermaa.
Maintain, men-teen', *tks.* näyttää toteen, päättää, puolustaa.
Maintenance, men'-ten-äns, *nms.* puolustus, suojelus; eläke, ylöspito.
Maize, meez, *nms.* maissi, turkinvehnä l. -ohra.
Make, meek, *sntn tks.* tehdä, valmistaa, luoda; antaa *(apthdk.)*; toimittaa; vaikuttaa; *to make haste,* joutua; *to make one's appearance,* tulla käsille l. saapuville, ilmestyä; *to make out,* selittää, selvittää, suorittaa; *to make good,* hyvittää, korvata.
Make, meek, *nms.* kasvu, muoto, varsi.
Maker, mee'-kör, *nms.* tekijä, luoja.
Male, meel, *lts.* urospuolinen, uroisa.
Male, meel, *nms.* koiras.
Malefactor, mäl-li-fäk'-tör, *nms.* pahantekijä.
Mallet, mäl'-lit, *nms.* moukari; nuija.
Mamma, mäm-maa', *nms.* mamma.
Man, män, *nms.* ihminen, mies.
Manage, män'-idj, *tks.* hoitaa, hallita; käyttää itsensä; toimittaa; ohjata.
Mane, meen, *nms.* harja (eläimen).
Mangle, mäng'-g'l, *tks.* katkoa, typistää, silpoa.
Manifest, män'-ni-fest, *lts.* silminnähtävä, selvä.
Mankind, män-keind', *nms.* ihmissuku, ihmiskunta.
Manner, män'-nör, *nms.* käytös, tapa.
Mansion, män'-shön, *nms.* asunto.
Mantle, män'-t'l, *nms.* mantteli, levätti, vaippa; peite.
Manufactory, män-nju-fäk'-tör-i, *nms.* tehdas.
Manufacture, män-nju-fäk'-tshjuur, *nms.* teos, käsiteos.
Manufacture, män-nju-fäk'-tshjuur, *tks.* tehdä l. valmistaa raaka-aineista kaluksi.
Manure, mä-njuur', *nms.* lanta, sonta.
Manuscript, män'-ju-skript, *nms.* käsikirjoitus.
Many, men'-ni, *lts* ja *asm.* moni, monta, monet.
Maple, mee'-p'l, *nms.* vaahteri.
Marble, maar'-b'l, *nms.* marmori.
March, maartsh, *nms.* kulku, marssi.
March, maartsh, *tks.* kulkea, astua, marssia.

Marchand des nouveautés, mar-shang de nuuvoté *(ranskan kieltä)*, muotikalujen kauppias.
Mariner, mär′-rin-ör, *nms.* meri-mies.
Marjoram, maar′-jör-äm, **Majoram**, mäd′-jō-räm, *nms.* meirami (hyvähajunen kasvi).
Maritime, mär′-ri-tim, *lts.* veteen l. mereen koskeva l. kuuluva, meri-, vesi-.
Mark, maark, *nms.* merkki.
Mark, maark, *tks.* merkitä; näyttää, osoittaa.
Market, maar′-kit, *nms.* tori, tori-markkinat.
Marriage, mär′-ridj, *nms.* avioliitto, naiminen; *marriage-feast*, *nms.* häät.
Marry, mär′-ri, *tks.* ottaa vaimo, naida.
Mars, maars, *omn nms.* vanhain Ruomalaisten sota-jumalan nimi.
Marsh, maarsh, *nms.* neva, suo, hetteinen l. suoperäinen paikka.
Marshal, maar′-shäl, *nms.* mar-salkki.
Martial, maar′-shäl, *lts.* sotainen, sotaan kuuluva, sota-.
Martyrdom, maar′-tör-döm, *nms.* marttyrinkuolema.
Marvel, maar′-vel, *nms.* kumma, ihme, ihmetyö.
Mary, mee′-ri, *omn nms.* Maria.
Mason, mee′-s'n, *nms.* muurari.
Mass, mäs, *nms.* joukko, koko.
Massacre, mäs′-sä-kör, *tks.* hakata l. lyödä kuoliaaksi.
Master, maa′-stör, *nms.* herra, isäntä, omistaja, opettaja; *master-piece*, *nms.* mestari- l. taituri-teos l. työ.
Mat, mät, *nms.* matto.
Match, mätsh, *nms.* sytytin, tuli-tikku; puoliso, vertainen, naiminen.
Matron, mee′-trön, *nms.* eukko, vaimo, nainut nais.
Matter, mät′-tör, *nms.* aine, asia; *what is the matter?* mikä hätänä? mikä vaivaa? *no matter for that*, mitäpä siitä l. sille, ei se haittaa l. tee mitään.
Maturity, mä-tjuu′-ri-ti, *nms.* kypsyminen, joutuminen, valmistuminen.
Maxim, mäks′-im, *nms.* peruste, perusjohde.
May, mee, *vlln tks* ja *apthdk.* voida, saattaa (Katso likemmin kielioppiin).
Me, mii, *asm.* *(akusat.)* minua.
Mead, miid, *nms.* sima, mesijuoma; niitty.
Meadow, med′-dō, *nms.* niitty, nurmikko.
Meal, miil, *nms.* ruoka-aika, vero.
Mean, miin, *lts.* keskinkertainen, vähäinen, halpa; juleton, hävytön; *mean-time*, *mean-while*, *ms.* sillä aikaa, sillä välillä, silloin.
Mean, miin, *nms.* keino, neuvo, apu; *means*, *nms mnk.* rikkaus; vara; *by all means*, kaikella muotoin; *by no means*, ei suinkaan, ei mitenkään l. ei millään muotoa l. tavalla; *by this means*, tällä tavalla, täten; *by means of*, jnkun l. jnkin kautta l. avulla; *by whose means*, joten.
Mean, miin, *sntn tks.* aikoa, arvella, tarkoittaa.
Meant, ment, *imprf* ja *prtcp.* (to **Mean**).
Meaning, miin′-ing, *nms.* tarkoitus.
Measure, mezh′-juur, *nms.* mitta, määrä.
Measure, mezh′-juur, *tks.* mitata, olla mitaltansa, sisältää.
Meat, miit, *nms.* ruoka, liharuoka.
Medicine, med′-di-sin, *nms.* lääkitys.
Mediocrity, mi-di-ok′-ri-ti, *nms.* keskinkertaisuus.
Meditate, med′-i-teet, *tks.* ajatella, miettiä.
Mediterranean, med-i-ter-ree′-ni-än, *nms.* Välimeri.

Meek, miik, *lts.* lauhkea.
Meet, miit, *sntn tks.* tavata, kohdata, tulla vastaan, yhtyä; *to be met with*, tavata.
Melancholy, mel'-än-kol-i, *nms.* alakuloisuus, synkkä- l. raskasmielisyys.
Melt, melt, *tks.* sulaa; liikuttaa, hellyttää, heltyä; *a melting sermon*, liikuttava puhe l. saarna.
Member, mem'-bör, *nms.* jäsen.
Membrane, mem'-breen, *nms.* kalvo, kelmu.
Memorable, mem'-mör-ä-b'l, *lts.* muistettava, merkillinen.
Memorial, mi-mō'-ri-äl, *nms.* muisto, muistine.
Memory, mem'-mör-i, *nms.* muisti, muisto.
Men, men, *mnk.* (**Man**), ihmiset.
Mend, mend, *tks.* laittaa, korjata.
Mention, men'-shön, *tks.* mainita, sanoa.
Merchandise, mer'-tshän-deis, *nms.* kauppatavara.
Merchant, mer'-tshänt, *nms.* kauppias.
Mercilessly, mer'-si-les-li, *ms.* armottomasti, säälimättä.
Mercy, mer'-si, *nms.* armo, anteeksianto.
Mere, miir, *lts.* paljas, puhdas.
Merely, miir'-li, *ms.* ainoastaan, vaan.
Meredian, mi-rid'-i-än, *lts.* puolipäivällinen, keskipäivällinen.
Merit, mer'-it, *tks.* ansaita, tulla ansiolliseksi jnkin suhteen.
Merit, mer'-it, *nms.* ansio.
Merrily, mer'-ri-li, *ms.* ilolla, lystisti, vilkkaasti; ravakasti.
Mess, mes, *nms.* osuus, annos (ruotsal. portion); *mess-mate*, *nms.* leipä- l. pöytä- l. ruoka-kumppani; *(aluksessa l. laivassa)* pengerkumppani.
Met, met, *imprf* ja *prtcp.* (**to Meet**).
Metal, met'-t'l, *nms.* metalli.
Metamorphosis, met-tä-moor'-fō-sis, *nms.* muuttuminen.
Method, me*th*'-öd, *nms.* tapa.
Mew, mjuu, *tks.* naukua (kissa).
Mice, meis, *mnk.* (katso **Mouse**).
Middle, mid'-d'l, **Midst**, *nms.* keskus, keski, keskipaikka l. -kohta, vyötäiset; *lts.* keskimäinen; *in the middle l. midst of*, jnkin keskellä l. keskessä.
Mien, miin, *nms.* kasvojen näkö l. muoto, silmien luonne, suun mutistus, nenän niuristus.
Might, meit, *imprf.* (katso **May**).
Milan, mil'-län, *omn nms.* Milaano.
Mild, meild, *lts.* lauhkea, lempeä, säveä, hyvä.
Mildly, meild'-li, *ms.* lauhkeasti, lempeästi.
Mile, meil, *nms.* peninkulma.
Miles, *nms.* *(latin.)* sotamies.
Military, mil'-li-tä-ri, *lts.* sota-ammattiin kuuluva, sota-.
Mill, mil, *nms.* mylly, puserrin; veistinrauta.
Miller, mil'-lör, *nms.* mylläri.
Million, mil'-jön, *lsks.* miljona.
Mind, meind, *tks.* muistella, panna mieleen, huomata, muistaa.
Mind, meind, *nms.* halu, mieli, henki, järki, ajatus, pää; *to have a mind*, tehdä (jnkun) mieli; *to call to mind*, muistella, juohtua mieleen.
Mine, mein, *asm.* minun, -ni.
Mine, mein, *nms.* vuorenkaivanto; miina, ruutimiina.
Mingle, ming'-g'l. *tks.* hämmentää, sekoittaa; hämmentyä, sekoittua.
Minister, min'-nis-tör, *nms.* ministeri; *prime-minister*, *nms.* esiministeri, pääministeri.
Minorite, mei'-nor-it, *nms.* Minoriitti (munkki).
Minuet, min'-nju-it, *nms.* minuetti, yksintanssi.
Minute, min'-nit, *nms.* minuutti, hetki.
Mirth, mer*th*, *nms.* ilo, pila, leikki.

Miscellaneous, mis-sel-lee′-ni-ös, *lts*. sekainen, monenlainen, eri, erilainen.
Mischief, mis′-tshif, *nms*. onnettomuus, vahinko.
Mischievous, mis′-tshii-vös, *lts*. vahingollinen, vihainen.
Miser, mei′-zör, *nms*. ahnehtija, saituri, saivaren nylkijä.
Miserable, miz′-zör-ä-b'l, *lts*. onneton, viheliäinen, kurja.
Misery, miz′-zör-i, *nms*. viheliäisyys, onnettomuus, kurjuus.
Misfortune, mis-foor′-tshjuun, *nms*. paha onni, vahinko.
Mishappen, mis-häp-p'n, *tks*. ei menestyä l. onnistua, mennä mitättömäksi l. turmiolle; *a mishappen figure*, ruma muoto l. kasvu.
Miss, mis, *nms*. naimaton rouvasnais, ryökynä, mamseli.
Miss, mis, *tks*. olla ilman, puuttua; ei tavata, erehtyä, hairahtua.
Mistake, mis-teek′, *nms*. erehys.
Mistake, mis-teek′, *sntn tks*. erehtyä, hairahtua.
Mistress, mis′-tris, *nms*. rouva, emäntä; lemmittyinen.
Mix, miks, *tks*. sekoittaa, sekoittua, sekauntua.
Moan, mōn, *tks*. valittaa; ulista (koira).
Mock, mok, *tks*. nauraa, pilkata, ivata.
Mockery, mok′-kör-i, *nms*. nauru, pilkka, iva.
Moderate, mod′-der-eet, *lts*. kohtuullinen, keskinkertainen.
Modest, mod′-dist, *lts*. kainu, hyvätapainen.
Moiety, moi′-i-ti, *nms*. puoli, puolisko; puoliso.
Moist, moist, *lts*. vesiperäinen, kostea.
Moisten, moi′-s'n, *tks*. kostuttaa, kastella.
Moment, mō′-ment, *nms*. hetki, silmänräpäys; *at the moment*, paikalla.
Monarch, mon′-naark, *nms*. hallitsija.
Monastery, mon′-näs-ter-i, *nms*. luostari.
Monday, mön′-dee, *nms*. maanantai.
Money, mön′-ni, *nms*. raha, rahat.
Mongrel, möng′-gril, *nms*. sekarotuinen l. sekalajinen koira; *lts*. sekarotuinen l. sekalajinen.
Monkey, möng′-ki, *nms*. marakatti, apina.
Monster, mon′-stör, *nms*. rujokas; kummitus; *sea-monster*, *nms*. veden- l. meren-kummitus.
Monstrous, mon′-strös, *lts*. kummallinen, hirvittävä.
Month, mön*th*, *nms*. kuu, kuukaus.
Monument, mon′-nju-ment, *nms*. muistopatsas, muistomerkki.
Mood, muud, *nms*. mieli, mieli-ala.
Moon, muun, *nms*. kuu.
Moonlight, muun′-leit, *nms*. kuuvalo.
Moorish, muur′-ish, *lts*. moorilainen.
Moral, mor′-räl, *lts*. siveydellinen.
Morally, mor′-räl-li, *ms*. siveellisesti, siveästi.
More, mōr, *lts*. ja *ms*. *(vertatil.)* useampi; enemmän; *no more*, ei enää; *once more*, vielä kerran (**Much**).
Morea, mŏ-rii′-ä, *omn nms*. Morea (niemimaa Kreikassa).
Morning, moor′-ning, *nms*. aamu. aamuhetki; *in the morning*, aamulla.
Morrow, mor′-rō, *nms*. huommeispäivä; *to-morrow*, *ms*. huomenna.
Mortal, moor′-täl, *lts*. kuolevainen. kuolonalainen; verinen, ikuinen (esm. vihollinen).
Mortality, moor-täl′-li-ti, *nms*. kuolevaisuus.
Mortar, moor′-tör, *nms*. kalkkiseko, saviruukki.
Moscow, mos′-kō, *omn nms*. Moskova.

Moss, mos, *nms.* sammal.
Most, mōst, *lts.* ja *ms. (ylimäär.)* useimmat; enin, enimmiten.
Moth, mo*th*, *nms.* koi.
Mother, möTH'-ör, *nms.* äiti, emä; *mother-bee, nms.* mettiäisten emä.
Motion, mō'-shön, *nms.* liikunto, liikutus, liikkuminen.
Motive, mō'-tiv, *nms.* vaikute, vaikuttava l. kehoittava l. vaativa syy, perisyy, johtosyy.
Mouldy, mōl'-di, *lts.* homeessa (oleva), homehtunut.
Mount, mount, *tks.* nousta, käydä ylös l. ylöspäin; nousta hevoisen selkään; *to mount the cart,* nousta rattaihin; *to mount the guard,* käydä vahdin pidossa.
Mountain, moun'-tin, *nms.* vuori, vuorenharjanne.
Mourn, mōrn, *tks.* surua, valittaa.
Mouse, mous, *nms.* hiiri.
Mouth, mou*th*, *nms.* suu.
Mouth, mou*th*, *tks.* puhua lavealta l. laajalta l. laajaan jstkin.
Move, muuv, *tks.* liikuttaa, panna l. saada liikkeelle, taivuttaa; liikkua; ehdotella.
Movement, muuv'-ment, *nms.* liikunto.
Mr = **Master.**
Mrs = **Mistress.**
Much, mötsh, *ms.* paljo, suuresti, kovasti.
Mud, möd, *nms.* muta, lika.
Mug, mög, *nms.* juoma-astia.
Mulberry, *nms.* silkkiäismarja; *mulberry-tree, nms.* silkkiäispuu.
Mule, mjuul, *nms.* hevoisaasi, muuli.
Multiply, möl'-ti-plei, *tks.* enentää monistaa, tehdä moninaiseksi l. moninkertaiseksi; enentyä, lisäytyä.
Multitude, möl'-ti-tjuud, *nms.* joukko, paljous.
Murder, mör'-dör, *nms.* murha.
Murder, mör'-dör, *tks.* murhata, tappaa.
Murderous, mör'-dör-ös, *lts.* kuolemaa l. surmaa tuottava, tuima, kova (tappelu).
Murmur, mör'-mör, *tks.* nurista, nureksia, valittaa.
Murmuring, mör'-mör-ing, *nms.* nurina, nureksiminen, valitus.
Muse, mjuuz, *tks.* ajatella, arvella, miettiä.
Music, mjuu'-zik, *nms.* soitto; laulu (linnun).
Musket, mös'-kit, *nms.* musketti, pyssy; *musket-ball, nms.* musketin luoti.
Must, möst, *vlln tks* ja *apthdk.* pitää, täytyy, tulee; *(kieltosanan ohessa)* saada, esm. *it must not be forgotten,* ei saa unhottaa. (Katso likemmin kieli-oppiin).
Muster, mös'-tör, *tks.* mönsträtä; koota; kokountua; *to muster up,* kokea kaikin voimin, panna l. ponnistaa kaikki voimansa.
Mutiny, mjuu'-ti-ni, *nms.* salakapina, kapina, kapinanteko.
Mutton, möt'-t'n, *nms.* lampaanliha.
Mutual, mjuu'-tshju-äl, *lts.* keskinäinen, välinäinen.
Mutually, mjuu'-tshju-äl-li, *ms.* keskinäisesti, molemmin puolin.
My, mei, *asm.* minun, -ni.
Myself, mi-selv', *asm.* minä itse, itseni, itseäni.
Mystery, mis'-ti-ri, *nms.* mysteria, salaisuus, sala-asia l. -oppi.

N.

Nail, neel, *nms.* naula; kynsi.
Naked, nee'-kid, *lts.* paljas; aseeton.
Name, neem, *tks.* nimittää, mainita, kutsua, sanoa (jkskin).
Name, neem, *nms.* nimi.
Namesake, neem'-seek, *nms.* kaima, nimikko.
Naples, nee'-p'lz, *omn nms.* Neapeli.

Narrative, när'rä-tiv, *nms.* kertomus.
Narrow, när'-rō, *lts.* ahdas, kapea.
Narrowly, när'-rō-li, *ms.* ahtaasti; tuskin, tuskalla,
Nation, nee'-shön, *nms.* kansa.
National, näsh'-ön-äl, *lts.* kansallinen, kansallis-.
Native, nee'-tiv, *nms.* koto- l. syntyperäinen asukas.
Native, nee'-tiv, *lts.* kotoperäinen, syntyperäinen.
Natural, nät'-tshju-räl, *lts.* luonnollinen, luonnon-.
Naturally, nät'-tshju-räl-li, *ms.* luonnollisesti, luonnolta.
Nature, nee'-tshjuur, *nms.* luonto.
Navigate, näv'-vi-geet, *tks.* kulettaa laivaa, purjehtia, kulkea vesitse.
Nay, nee, *ms.* ei; yksin, jaa, -kin.
Near, niir, *lts*, *ms* ja *ss.* läheinen, liki, likeinen; lähellä, likellä, lähelle, likelle.
Nearly, niir'-li, *ms.* lähes, melkein.
Necessary, nes'-ses-ser-ri, *lts.* tarpeellinen, välttämätön.
Necessity, ni-ses'-si-ti, *nms.* tarvis.
Neck, nek, *nms.* kaula; kannas, taival.
Need, niid, *tks.* tarvita; puuttua; pitää, tulee.
Need, niid, *nms.* hätä, tarvis, puute.
Needle, nii'-d'l, *nms.* neula.
Needs, niidz, *ms.* välttämättömästi.
Neglect, neg-lekt', *tks.* ei huolia, laiminlyödä.
Negligence, neg'-li-jens, *nms.* huolimattomuus, laiminlyöminen.
Neigh, nee, *tks.* hirnua.
Neighbour, nee'-bör, *nms.* naapuri.
Neighbour, nee'-bör, *tks.* rajoittua jhnkin, olla jnkin rajalla.
Neighbourhood, nee'-bör-hud, *nms.* läheisyys, likitienoo, naapuristo, naapurit.
Neighbouring, nee'-bör-ing, *lts.* lähimmäinen (rajoiltansa).
Neither, nii'-THer, *sds.* eikä, -kaan, (-kään); *neither — nor*, ei — eikä, -kaan, (-kään).
Neither, nii'-THer, *asm.* ei kumpikaan.
Nervous, ner'-vös, *lts.* hermokas, suonikas, vahva, voimakas.
Nest, nest, *nms.* pesä, linnunpesä; hyyskä.
Netherlands, neTH'-ör-ländz, *nms mnk.* Alamaat.
Never, nev'-ör, *ms.* ei koskaan.
New, njuu, *lts.* uusi, raitis, verea, tuores.
Newgate, njuu'-geet, *omn nms.* vankihuoneen nimi Lontoossa.
Newly, njuu'-li, *ms.* vasta.
News, njuuz, *nms mnk.* sanoma, uutiset.
Next, nekst, *lts.* ja *ms.* tuleva, seuraava; sitte.
Nice, neis, *lts.* sorea, kaunis, sievä; makuisa, herkullinen.
Night, neit, *nms.* yö, ilta; *night-cap*, *nms.* yölakki l. myssy; *by night*, *ms.* yöllä, *to-night*, *ms.* tänä iltana l. yönä.
Nile, neil, *omn nms.* Niilin joki.
Nine, nein, *lsks.* yhdeksän.
No, nō, *asm.* ei kukaan, ei kenkään, ei yksikään; *nobody*, *asm.* ei kukaan; *ms.* ei, ei suinkaan.
Nobility, nö-bil'-li-ti, *nms.* aatelisto.
Noble, nō'-b'l, *lts.* aatelinen; ylevämielinen, oivallinen; reima, komea.
Nobleman, nō'-b'l-män, *nms.* aatelismies.
Nobly, nō'-b'l-i, *ms.* ylevämielisesti.
Nod, nod, *nms.* nyykäys; viittaus, vihjaus, silmänisku.
Noise, noiz, *nms.* hälinä, telme, melu; huhu, humu; *to make a noise*, nostaa hälinää, hälistä.
None, nön, *asm.* ei kukaan, ei mikään, ei mitään.
Nonsense, non'-sens, *nms.* tolkuttomuus, jorina, selkkapuhe.
Nor, noor, *sds.* eikä; *nor yet*, ei kuitenkaan.

Norman, noor′-män, *omn nms* ja *lts.* Normantilainen.
North, noor*th*, *nms.* pohja *(ilmanhaara); North-West,* luode; *North-East,* koillinen.
North, noor*th*, **Northern,** noor′-THörn, *lts.* pohjoinen, pohjois-.
Northward, noor*th*′-uoord, *ms.* pohjoista kohti l. pohjoiseen päin.
Nose, nōz, *nms.* nenä, turpa.
Not, not, *ms.* ei; *do not* . . ., elä l. elkää . . .; *not yet, ms.* ei vielä.
Notch, notsh, *tks.* leikata, uurtaa, piirtää.
Note, nōt, *nms.* merkki; muistutus; luettelo; nuotti; *note of interrogation,* kysymysmerkki (?).
Note, nōt, *tks.* merkitä; panna muistiin, muistuttaa.
Noted, nō′-ted, *lts.* merkillinen.
Nothing, nö*th*′-ing, *asm.* ei mitään.
Notice, nō′-tis, *nms.* tieto, ilmoitus; *to take notice of,* tiedustella; *to give notice of,* ilmoittaa.
Notice, nō′-tis, *tks.* nähdä, havaita, huomata.
Notre-Dame, *omn nms.* kirkko Pariisissa.
Notwithstanding, not-ui*th*-ständ′-ing, *sds.* huolimatta, vaikka, kuitenkin.
Novelty, nov′-vel-ti, *nms.* uutiset.
November, nŏ-vem′-bör, *omn nms.* Marraskuu.
Nourish, nör′-rish, *tks.* elättää, ylläpitää, ruokkia.
Nourishment, nör′-rish-ment, *nms.* eläke, ylläpito.
Now, nou, *ms.* nyt; *now and then,* sillöin tällöin, toisinaan.
Noxious, nok′-shös, *lls.* haitallinen, vahingollinen.
Number, nöm′-bör, *nms.* luku, paljous.
Numerous, njuu′-mer-rös, *lts.* suurilukuinen.
Numerously, njuu′-mer-rös-li, *ms.* suuressa l. lukuisassa paljoudessa.
Nun, nön, *nms.* nunna.
Nurse, nörs, *nms.* naishoitaja, imettäjä, amma.
Nut, nöt, *nms.* pähkinä.
Nutritive, njuu′-tri-tiv, *lts.* ravitsevainen, elättäväinen.

O.

Oak, ōk, *nms.* tammipuu.
Obedient, ŏ-bii′-di-ent, *lts.* tottelevainen.
Obey, ŏ-bee′, *tks.* totella.
Object, ob-jekt′, *nms.* esine, aine; tarkoitus.
Obligation, ob-li-gee′-shön, *nms.* velvoitus, velollisuus; lupaus, velka.
Obliged, ŏ-bleidj′, *lts* ja *prtcp.* pakoitettu, velvoitettu; kiitollisuuden velassa (oleva).
Obscurity, ob-skjuu′-ri-ti, *nms.* pimeys, yksinäisyys; epäselvyys.
Observation, ob-zer-vee′-shön, muistutus, huomaus, vaarinotto.
Observe, ob-zerv′, *tks.* muistuttaa, vaarinottaa, huomata, havaita.
Obstinate, ob′-sti-neet, *lts.* uppiniskainen, niskoitteleva.
Obtain, ob-teen′, *tks.* saada, saavuttaa, hankkia.
Occasion, ok-kee′-zhön, *nms.* tilaisuus, syy.
Occasion, ok-kee′-zhön, *tks.* vaikuttaa, olla syynä jhnkin.
Occupation, ok-kju-pee′-shön, *nms.* askaroitseminen, työnteko.
Occupied, ok′-kju-peid, *lts.* työssä l. toimessa oleva; valloitettu.
Occupy, ok′-kju-pei, *tks.* ottaa sisään l. valtaansa l. haltuunsa, valloittaa; olla toimessa l. työssä.
Ocean, ō′-shön, *nms.* valtameri.
Oddly, od′-li, *ms.* eriskummaisesti.
Odour, ō′-dör, *nms.* haju.
Of, ov, *ss.* -sta (-stä), h-n, -lta (-ltä).
Off, of, *ms* ja *ss.* pois, poikessa, -sta (-stä), -lta (-ltä).

Offence, of-fens′, *nms.* loukkaus, solvaus, herjaus; rikos; *to give offence*, loukata.
Offensive, of-fen′-siv, *lts.* loukkaava.
Offer, of′-för, *tks.* tarjota, uhrata.
Officer, of′-fi-sör, *nms.* virkamies; upsieri.
Officious, of′-fish′-ös, *lts.* palvelevainen, avulias, nöyrä.
Oft, oft, **Often**, of′-f′n, **Oftentimes**, of′-f′n-teims, *ms.* usein, useasti; *as often, ms.* yhtä usein; *as often as, ms.* yhtä usein kuin.
Oil, oil, *nms.* öljy.
Old, ōld, **Olden**, ōld′n, *lts.* vanha.
Olive, ol′-iv, *nms.* öljymarja; *olive-tree, nms.* öljypuu; *olive-oil, nms.* öljypuun öljy.
Olympic, ŏ-limp′-ik, *lts.* olympinen, olympin-.
Omit, ŏ-mit′, *tks.* jättää, heittää, ei huolia.
Omnipotence, om-nip′-pŏ-tens, *nms.* kaikkivaltaisuus.
Omnipotent, om-nip′-pŏ-tent, *lts.* kaikkivaltias.
On, on, *ms* ja *ss.* päällä, päälle, -lla (-llä), -lle, h-n, -ssa (-ssä); *on cooling*, jäähdyttäissä l. jäähtyissä.
Once, u′öns, *ms.* yhden kerran, yhdesti, kerran; *not once*, ei kertaakaan; *at once*, samalla, samalla l. yhdellä kertaa; *once more*, vielä kerran.
One, u′ön, *lsks.* yksi; *asm.* joku, muuan; *no one*, ei kukaan; *any one*, mikä l. ken hyvänsä, joku; *one by one*, yksitellen, yksi kerrassansa.
Only, ōn′-li, *ms.* ainoastaan.
Onset, on′-set, *nms.* rynnistys, päällekarkaus.
Open, ō′-p′n, *lts.* avonainen, aukinainen, auki.
Open, ō′-p′n, *tks.* aukaista, avata.
Operate, op′-per-eet, *tks.* matkaansaattaa, vaikuttaa, toimittaa.
Operation, op-per-ree′-shön, *nms.* toimitus, temppu; leikkaus.
Operator, op′-per-ree-tör, *nms.* työntekijä, toimittaja, tukanleikkoja.
Opinion, ŏ-pin′-jön, *nms.* ajatus, luulo.
Opportunity, op-por-tjuu′-ni-ti, *nms.* tilaisuus.
Oppose, op-pōz′, *tks.* asettaa l. panna vastaan, vastustaa, väittää.
Opposite, op′-pŏ-zit, *lts.* vastapäätä (oleva); vastahakainen, riitainen.
Oppress, op-pres′, *tks.* sortaa, polkea, rasittaa; valloittaa.
Oppression, op-presh′-ön, *nms.* rasitus, polkeminen, sortaminen.
Oppressor, op-pres′-sör, *nms.* sortaja, rasittaja.
Opulence, op′-pju-lens, *nms.* rikkaus, varakkuus; ylellisyys.
Or, oor, *sds.* tahi, tahikka.
Orb, oorb, *nms.* kehä, piiri; pallo.
Ordain, oor-deen′, *tks.* järestää.
Order, oor′-dör, *nms.* järestys, luokka; käsky; sääty, ritariluokka, ritaristo; *in order to*, jskin aikomuksessa l. jnkin vuoksi l. tähden; *to give ordres*, käskeä; *to put in order*, panna l. laittaa järestykseen l. reilaan.
Order, oor′-dör, *tks.* käskeä.
Ordinary, oor′-di-nä-ri, *lts.* tavallinen, kohtalainen.
Origin, or′-ri-jin, *nms.* alkuperä, syntyperä, sukuperä; *in its origin*, alkujansa l. alkuperäisin.
Original, ŏ-rid′-ji-näl, *lts.* alkuperäinen.
Originally, ŏ-rid′-ji-näl-li, *ms.* alkuperäisin.
Ornament, oor′-nä-ment, *tks.* koristaa.
Ornament, oor′-nä-ment, *nms.* koristus.
Ornamented, oor′-nä-men-ted, *prtcp.* koristettu.
Orphan, oor′-fän, *nms.* orpolapsi; *lts.* isätön, äiditön, orpo.
Ostrich, os′-tritsh, *nms.* kamelikurki.

Other, öTH′-ör, *lts* ja *asm.* toinen, muu; *otherwise*, *ms.* toisin, muuten, muulla tavalla.
Otta, *nms.* ruusu-esanssi l. väkimehu.
Ought, oot, *ulln tks* ja *apthdk.* pitää, tulee. (Katso likemmältä kieli-oppiin).
Our, our, *asm.* meidän, -mme.
Ourselves, our-selv'z, *asm.* me itse, itsemme, itseämme.
Out, out, *ms* ja *ss.* ulos, ulkona, -sta (-stä).
Outdo, out-duu′, *sntn tks.* olla etevämpi l. parempi, voittaa.
Outhouse, out′-hous, *nms.* ulkohuone.
Outlet, out′-let, *nms.* ulospääsy, ulosmentävä, uloskäytävä.
Outside, out′-seid, *nms.* ulkopuoli, pintapuoli.
Outward, out′-uoord, *lts.* ulkopuolinen, ulkonainen, ulko-.
Outwards, out′-uoords, *ms.* ulospäin.
Oval, ō′-völ, *lts.* soikea, puikea.
Oven, öv′-v'n, *nms.* uuni.
Over, ō′-vör, *ms* ja *ss.* yli, päällä, päälle, päälläpäin.
Overcome, ŏ-vör-köm′, *sntn tks.* voittaa.
Overhear, ŏ-vör-hiir′, *sntn tks.* kuunnella, korvailla.
Overwork, ŏ-vör-uork, *tks.* tehdä työtä yli voimansa, uuvuttaa, väsyttää, uupua, väsyä.
Owe, ō, *tks.* olla velassa l. velvoitettu.
Owl, oul, *nms.* tarhapöllö.
Own, ōn, *lts.* oma.
Own, ōn, *tks.* hyväksyä; tunnustaa omaksensa, omata; tunnustaa.
Owner, ō′-nör, *nms.* omistaja.
Ox, oks, *nms.* härkä; raavas.

P.

Pace, pees, *nms.* askel, käynti.
Pace, pees, *tks.* astua hiljaan l. verkkaan.
Pacific, päs-sif′-fik, *lts.* rauhallinen, tyyni; *the Pacific*, Tyyni meri, Iso valtameri.
Pack, päk, *tks.* panna yhteen l. kokoon.
Page, peedj, *nms.* hovipalvelija l. passari, hovipoika.
Paid, peed, *imprf* ja *prtcp.* (to Pay).
Pain, peen, *nms.* kiusa, vaiva; *to take-pains*, ahkeroita.
Paint, peent, *tks.* maalata.
Painter, peen′-tör, *nms.* maalari.
Pair, peer, *nms.* pari.
Palace, päl′-läs, *nms.* palatsi, hovi.
Pale, peel, *lts.* kalvea, vaalea.
Pale, peel, *nms.* aita, paaluutus.
Pan, pän, *nms.* pannu.
Panegyric, pän-ni-jer′-rik, *nms.* kiitos- l. ylistys-puhe l. -lause.
Pant, pänt, *tks.* tykkiä (sydän); läähättää; vavista; halaita, harrastaa.
Papa, pä-paa′, *nms.* pappa, isä.
Paper, pee′-pör, *nms.* paperi; sanomalehti.
Papyrus, päp′-i-rös, *nms.* paperikaisla.
Parch, paartsh, *tks.* kuivaa, kuivettua.
Parchment, paartsh′-ment, *nms.* pergamentti, nahkapaperi.
Pardon, paar′-d'n, *nms.* armo, anteeksi-antamus.
Parent, pee′-rent, *nms.* isä l. äiti; alkuperä, synty; *parents*, *nms mnk.* vanhemmat.
Parish, pär′-rish, *nms.* seurakunta, pitäjäs; *to put upon the parish*, panna seurakunnan l. vaivaishoidon elätettäväksi.
Parishioner, pär-rish′-ŏn-ör, *nms.* pitäjäläinen, seurakuntalainen.
Parliament, paar′-li-ment, *nms.* parlamentti.
Parrot, pär′-röt, *nms.* papukaija.
Part, paart, *nms.* osa, puoli; *for my own part*, minun puolestani, mitä minuun itseeni tulee l. kos-

kee; *on his part*, hänen puolestansa.

Part, paart, *tks*. jakaa; eroittaa, erota; *at parting*, erotessa.

Parts, paartz, *nms mnk*. avu, luonnonlahja.

Partake, paar-teek, *sntn tks*. olla osallisena, ottaa osaa, nauttia.

Partial, paar'-shäl, *lts*. puoltavainen, puolenpitävä; osittainen.

Partially, paar'-shäl-li, *ms*. osittain, osaksi.

Particle, paar'-ti-k'l, *nms*. hiukkanen, osanen, osue; *(kieli-opissa)* avukko.

Particular, paar-tik'-ju-lör, *nms*. kohta, asianhaara, seikka; *in particular*, varsinkin, erinomattain.

Particular, paar'-tik'-ju-lör, *lts*. erinomainen, omituinen, erinäinen.

Particularly, paar-tik'-kjuu-lör-li, *ms*. erinomattain, varsinkin, etenkin.

Partly, paart'-li, *ms*. osaksi, osittain.

Partner, paart'-nör, *nms*. kumppani; tanssikumppani.

Partook, paar-tuuk', *imprf*. (to **Partake**).

Party, paar'-ti, *nms*. seura, joukko; *party of pleasure*, huviseura.

Pass, päs, *tks*. astua, kulkea, käydä; tapahtua; oleskella, viettää (aikaa); mennä l. kulua ohitse (ajasta); *to pass by*, käydä l. kulkea l. ajaa sivuitse; *to pass away*, hävitä.

Pass, päs, *nms*. sola, ahdinkopaikka.

Passage, päs'-sidj, *nms*. kulku, käytävä, matka; paikka kirjassa l. kirjoituksessa; *bird of passage*, matkalintu.

Passenger, päs'-sin-jör, *nms*. kulkija, matkustaja; *foot-passenger*, *nms*. jalkamies.

Passing, päs'-sing, *nms*. kulku, käynti, matka.

Passion, päsh'-ön, *nms*. himo, halu, into, taipumus.

Passionate, päsh'-ön-nät, *lts*. himollinen, innokas, kiivas.

Passionately, päsh'-ön-nät-li, *ms*. innokkaasti, kiivaasti, ankarasti.

Past, paast, *lts* ja *ms*. mennyt; ohitse, jälestä, sitte.

Pasture, päs'-tshjuur, *nms*. laidun, laitumella olo; *pasture-ground*, *nms*. laidun, karjamaa.

Patch, pätsh, *nms*. tilkku; peltoaituus l. -tarha.

Paternal, pä-ter'-näl, *lts*. isällinen, isän-.

Path, paa*th*, *nms*. polku.

Patience, pee'-shens, *nms*. kärsivällisyys, kärsivällisyys.

Patient, pee'-shent, *lts*. kärsivällinen; *nms*. sairas.

Patriarch, pee'-tri-aark, *nms*. patriarkki.

Patrimony, pät'-tri-mön-ni, *nms*. perintö (vanhempien jälestä).

Patriotic, pee-tri-ot'-ik, *lts*. isänmaata rakastava, isänmaallinen.

Pave, peev, *tks*. latoa kivillä, kivittää.

Pavement, peev'-ment, *nms*. kivennös, kivinen katu l. lattia.

Pause, pooz, *nms*. pysähdys. seisahdus.

Paw, poo, *nms*. käpälä.

Pay, pee, *tks*. maksaa; *to pay a visit*, käydä tervehtimässä l. vieraina.

Pay, pee, *nms*. maksu, palkka, palkkio.

Payment, pee'-ment, *nms*. maksu.

Pea, pii, *nms*. herne.

Peace, piis, *nms*. rauha, tyyni.

Peaceful, piis'-ful, *lts*. rauhallinen, rauhaisa, tyvenmielinen.

Peach, piitsh, *nms*. persikka.

Peacock, pii'-kok, *nms*. riikinkukko.

Peak, piik, *nms*. huippu (vuoren).

Pearl, perl, *nms*. helmi, simpukka, simpukan kivi l. jyvä l. muna.

Peasant, pez'-zänt, *nms*. talonpoika.

Pease, piiz, **Peas**, *nmk*. (katso **Pea**).

Peculiar, pi-kjuu'-li-är, *lts*. kum-

mallinen, erinomainen, omituinen.
Peculiarly, pi-kjuu′-li-är-li, *ms.* erinomaisesti, omituisesti.
Peerage, piir′-idj, *nms.* aatelinen arvo, aatelisuus; *the honour of a peerage*, peerin arvo.
Pellicle, pel′-li-k'l, *nms.* nahka, kettu, kalvo, kelmu.
Pen, pen, *tks.* kynäillä, kirjoittaa; sulkea sisään.
Pence, pens, *mnk.* (katso **Penny**).
Pencil, pen′-sil, *nms.* pensseli, lyijypännä.
Penetrate, pen′-ni-treet, *tks.* mennä l. tunkeutua läpi; *penetrated with grief*, surun vallassa l. surulta tykkänänsä valloitettu l. voitettu.
Peninsula, pen-in′-sju-lä, *nms.* saarento, niemimaa.
Penny, pen′-ni, *nms.* penni (engl. raha).
Pennyworth, pen′-ni-uörth, *nms.* penninarvo; huokea hinta l. kauppa.
Pensioner, pen′-shön-ör, *nms.* eläkkeen nauttija l. ottaja.
Pensively, pen′-siv-li, *ms.* ajatuksissa; vakaasti.
Penury, pen′-nju-ri, *nms.* puute, puutos.
Peon, pii′-ön, *nms.* poliisimies Itä Intiassa.
People, pii′-p'l, *nms.* kansa, rahvas; ihmiset.
People, pii′-p'l, *tks.* kansoittaa.
Perceive, per-siiv′, *tks.* havaita, huomata, nähdä.
Peremptorily, per′-rem-tör-ri-li, *ms.* käskein, röyhkeästi, ylpeästi.
Perfect, per′-fekt, *lts.* täydellinen.
Perfectly, per′-fekt-li, *ms.* täydellisesti, täydelleen, tykkänänsä, tarkoin.
Perfection, per-fek′-shön, *nms.* täydellisyys.
Perforation, per-fö-ree′-shön, *nms.* läpikaivama, reikä, auko.
Perform, per-form′, *tks.* toimittaa, tehdä (jkin) täydelleen.
Performance, per-for′-mäns, *nms.* toimittaminen, toimeenpano.
Perfume, per-fjuum′, *nms.* hyvähaju l. -lemu, hajuvesi l. voide.
Perhaps, per-häps′, *ms.* ehkä.
Peril, per′-il, *nms.* vaara; *upon peril of one's life*, henkensä vaaralla l. uhalla.
Perilous, per′-il-ös, *lts.* vaarallinen.
Period, pii′-ri-öd, *nms.* aika, aikakausi; *to put a period to*, lopettaa.
Perish, per′-rish, *tks.* meneytyä, hukkua, kadota.
Permission, per-mish′-ön, *nms.* lupa.
Permit, per-mit′, *tks.* antaa lupaa, suoda, sallia, suvaita.
Perpendicular, per-pen-dik′-ju-lär, *lts.* pystyinen, pystysuora, luotisuora.
Perpetually, per-pet′-shju-äl, *ms.* yhä, yhtenänsä, lakkaamatta.
Perpetuate, per-pet′-tshju-eet, *tks.* ikuisentaa, ikuistuttaa.
Perplexity, per-plek′-si-ti, *nms.* hämmästys.
Perseverance, per-si-vii′-räns, *nms.* kestäväisyys, uutteruus.
Persevere, per-si-viir, *tks.* kestää, pysyä.
Persevering, per-si-viir′-ing, *lts.* ahkera, uuttera.
Persia, per′-zhä, *omn nms.* Persia.
Persian, per′-zhön, *omn nms* ja *lts.* Persialainen, Persian-.
Person, per′-s'n, *nms.* henki, persona.
Personal, per′-sön-äl, *lts.* personallinen, itsiöllinen, itsenomainen.
Persuade, per′-sueed, *tks.* vakuuttaa, saada uskomaan, kehoittaa.
Peruvian, pi-ruu′-vi-än, *omn nms* ja *lts.* Perulainen, Perun-.
Pervade, perveed, *tks.* kulkea l. käydä l. mennä läpi; syntyä, nousta.
Petal, pii′-täl, *nms.* kukkalehti.

Phenomenon, fi-nom′-i-nön, *nms.* ilmiö.
Philosopher, fi-los′-sö-för, *nms.* filosoofi, viisaustieteen harjoittaja.
Philosophical, fil-lö-sof′-fi-käl, *lts.* viisaustieteellinen.
Philosophy, fi-los′-so-fi, *nms.* filosofia, viisaustiede.
Phrase, freez, *nms.* puhetapa, puheenparsi, lauseparsi.
Physician, fi-zish′-ön, *nms.* lääkäri.
Pick, pik, *tks.* poimia, kerätä; *to pick up,* ottaa ylös, kerätä kokoon.
Picture, pik′-tshjuur, *nms* maalaus, kuva, taulu.
Pie, pei, *nms.* lihapiirakka.
Piece, piis, *nms.* palanen, kappale.
Pierce, piirs, *tks.* kaivaa l. tunkea läpi; käydä l. tunkeutua läpi.
Piercing, piir′-sing, *lts* ja *prtcp.* kova, tarkka, terävä.
Piety, pei′-i-ti, *nms.* hurskaus; hellyys.
Pig, pig, *nms.* porsas.
Pile, peil, *tks.* latoa, panna läjään l. pinolle l. ristikolle.
Pilgrimage, pil′-grim-edj, *nms.* pyhiin-vaellus, pyhissä-käynti.
Pillow, pil′-lō, *nms.* päänalus, päänalainen.
Pin, pin, *nms.* puikko.
Pine, pein, *tks.* piinata, rääkätä, laihduttaa, uuttaa; laihtua, uutua.
Pipe, peip, *tks.* soittaa pillillä l. huilulla.
Piqued, pii′-k'd, *lts* ja *prtcp.* närkästynyt, suuttunut, vihanen.
Pirate, pei′-rät, *nms.* merirosmo.
Pistol, pis′-töl, *nms.* pistuoli.
Pitched, pitsh'd, *prtcp.* heitetty, viskattu; määrätty; *pitched battle,* järestetty tappelu.
Pity, pit′-ti, *nms.* sääliväisyys; vahinko.
Pity, pit′-ti, *tks.* sääliä, surkutella.
Place, plees, *nms.* paikka, sia, paikkakunta; virka; *in the first place, ms.* ensin, ensimmäiseksi; *to take place,* tapahtua, sattua; *in place of,* jnkin siassa.
Place, plees, *tks.* asettaa, panna, sioittaa.
Plain, pleen, *lts.* sileä, tasainen; selvä; *a plain farmer,* paljas l. pelkkä arentaattori l. maaviljelijä l. talonpoika.
Plain, pleen, *nms.* tasapinta; lakea, tasamaa, tasanko.
Plainly, pleen′-li, *ms.* nähtävästi, selvästi.
Plaintive, pleen′-tiv, *lts.* valittava, surullinen.
Plaister, pläs′-tör, *nms.* laastari.
Plait, pleet, *tks.* letittää, lettiä.
Plan, plän, *nms.* tuuma, tuumailu, suunta.
Planet, plän′-it, *nms.* kiertotähti.
Plant, plänt, *nms.* kasvi, taimi, istukas.
Plant, plänt, *tks.* istuttaa, siittää.
Plantain, plän′-tin, *nms.* rautalehti, kourulehti, pisangipuu.
Plantation, plän′-tee′-shön, *nms.* istutus, istutti; uudispaikka.
Planter, plän′-tör, *nms.* istuttaja, istutin omistaja, viljelijä.
Plate, pleet, *nms.* levy; talrikki.
Platform, plät′-foorm, *nms.* tasamaa, tasanne, pengerrys, askelma.
Play, plee, *tks.* pelata, leikkiä, soittaa; olla jkuna l. jnakin, kuvatella l. kuvailla jkuta l. jtkin; huvitella.
Play, plee, *nms.* peli, leikki, tuuma; *play-room, nms.* leikkikammari l. suoja.
Playful, plee′-ful, *lts.* leikkisä.
Playfully, plee′-ful-li, *ms.* leikillä, leikikkäästi.
Plead, pliid, *tks.* vetää asia eteen, esittää; vastata, puolustaa, tuoda esiin puolustukseksi; *to plead guilty,* myöntää l. tunnustaa syylliseksi.

Pleasant, plez′-zänt, *lts.* ihana, kaunis; makea.
Pleasantry, plez′-zän-tri, *nms.* iloisuus, lystillisyys.
Please, pliiz, *tks.* tehdä mieli, tyydyttää, noutaa mieltä; *if you please*, jos niin tahdotte, jos tekee mielenne.
Pleasing, plii′-zing, *lts.* mieleinen, ihana, herttainen.
Pleasure, plez′-juur, *nms.* huvi, huvitus, huvittelus; *at pleasure*, mieltä myöten.
Plebeian, pli-bii′-jän, *nms.* aateliton l. alhaissäätyinen ihminen.
Pledge, pledj, *nms.* pantti, takaus.
Plenty, plen′-ti, *nms.* runsaus, kyllyys, viljavuus.
Plough, plou, *nms.* aatra.
Plough, plou, *tks.* kyntää.
Ploughman, plou′-män, *nms.* kyntömies, höyhentöyhtö.
Ploughshare, plou′-sheer, *nms.* vannat, saarat, luodin.
Pluck, plök, *tks.* poimia; *to pluck out*, nyhtää ylös, repiä, riuhtoa.
Plum, plöm, *nms.* luumu.
Plumage, pljuu′-midj, *nms.* höyhenet, sulat, höyhentöyhtö.
Plunge, plönj, *tks.* syöstä, työntää jhnkin, töydätä; syöstyä, langeta, pulahtaa.
Poacher, pōtsh′-ör, *nms.* sala-kyttä l. -metsästäjä.
Pocket, pok′-kit, *nms.* lakkari, tasku.
Pocket, pok′-kit, *tks.* panna l. pistää lakkariin; *to pocket an insult*, kärsiä l. pitää hyvänä loukkaus.
Pod, pod, *nms.* kotti, tuppi.
Poem, pō′-em, *nms.* runo.
Poet, pō′-et, *nms.* runoilija, runoniekka.
Poetry, pō′-i-tri, *nms.* runollisuus, runous.
Poignant, poi′-nänt, *lts.* terävä, tuima, pisteliäs.
Poignard, Poniard, pon′-jörd, *nms.* tikari, puukko.
Point, point, *nms.* piste, pää, kärki, huippu; paikka; tarkoitus; *to carry l. gain one's point*, päästä tarkoituksensa perille, voittaa tarkoituksensa.
Point, point, *tks.* osoittaa, näyttää; tarkoittaa; teroittaa.
Pointed, point′-ed, *lts.* huipukas, huippu- l. suippu-päinen; tuima, terävä.
Poison, poi′-z'n, *nms.* myrkky.
Poke, pōk, *tks.* hoperoita, kopeloita; *to poke the fire*, korjata l. laittaa l. kohentaa l. koskea tulta l. valkeata.
Poker, pō′-kör, *nms.* hiilihanko, hiilinkoukku.
Poland, pō′-land, *omn nms.* Puolanmaa, Puola.
Pole, pōl, *nms.* napa; *the Pole*, *nms.* maannapa.
Police, pol-liis′, *nms.* poliisi, poliisihallitus; järestys.
Political, pō-lit′-ti-käl, *lts.* valtiollinen.
Politics, pol′-li-tiks, *nms mnk.* valtiotiede.
Pommel, pöm′-mil, *nms.* nuppi, ponsi (miekan).
Pompous, pom′-pös, *lts.* komea, suurellinen, loistava, ylpeä.
Pond, pond, *nms.* lammikko, patama.
Poor, puur, *lts.* köyhä, raukka, raiska, pieni, pahanen.
Pope, pōp, *nms.* paavi.
Population, pop-pju-lee′-shön, *nms.* kansoitus.
Populous, pop′-pju-lös, *lts.* kansakas, väkirikas, väekäs.
Pore, pōr, *tks.* katsella, tarkastaa, tutkia.
Portmanteau, pōrt-män′-tō, *nms.* matkalaukku.
Porter, pōr′-tör, *nms.* portinvahti.
Portion, pōr′-shön, *nms.* osa, kappale.
Portion, pōr′-shön, *tks.* antaa huomenlahjaa, antaa l. laittaa myötäjäisiä.

Portrait, pōr′-treet, *nms.* kuva, naama- l. rinta-kuva.
Portuguese, pōr′-tju-giis, *omn nms* ja *lts.* Portukiisilainen, Portukiisin-.
Possess, poz-zes′, *tks.* omistaa, olla jkulla.
Possibility, pos-si-bil′-li-ti, *nms.* mahdollisuus.
Possibly, pos′-si-bli, *ms.* mahdollisesti.
Post, pōst, *nms.* posti, vahti; pihtipuoli, ovenpieli; sanoma, ilmoitus; virka, paikka.
Post, pōst, *tks.* asettaa; ehättää.
Postpone, pōst-pōn′, *tks.* lykätä, lykätä l. jättää toistaseksi l. toiseen kertaan.
Posture, pos′-tshjuur, *nms.* tila.
Pott, pot, *nms.* ruukku, keitto-astia.
Poverty, pov′-vör-ti, *nms.* köyhyys, puute, puutos.
Pound, pound, *tks.* survoa, musertaa, murentaa.
Pound, pound, *nms.* naula; punta sterlinki (engl. raha).
Pour, pōr, pour, *tks.* valaa l. kaataa ulos; valua l. juosta.
Powder, pou′-dör, *nms.* puuteri (tukkajauho), tomu, tohu; ruuti.
Power, pou′-ör, *nms.* valta, voima.
Powerful, pou′-ör-ful, *lts.* mahtava, voimallinen.
Practicable, präk′-ti-kee-b'l, *lts.* kelvollinen, käytettävä.
Practical, präk′-ti-käl, *lts.* käytännöllinen.
Practice, präk′-tis, *tks.* käyttää, harjoittaa.
Praise, preez, *nms.* kiitos, ylistys.
Prate, preet, *tks.* puhella, mainita, rupattaa.
Pray, pree, *tks.* rukoilla, pyytää.
Pray, pree, *khts.* pyydän! olkaa hyvä! ole hyvä!
Prayer, pree′-ör, *nms.* rukous, pyyntö, avuksihuuto; *the Lord's prayer,* Isä meidän, Herran rukous.
Preach, priitsh, *tks.* saarnata.
Precaution, pri-koo′-shön, *nms.* varovaisuus, varullisuus.
Precede, pri-siid′, *tks.* käydä l. olla edellä.
Precedent, pri-sii′-dent, *nms.* esikuva, esimerkki.
Precious, presh′-ös, *lts.* kallisarvoinen.
Precipice, pres′-si-pis, *nms.* kaade, jyrkkä, jyrkänne.
Precipitate, pri-sip′-pi-teet, *tks.* heittää l. syöstä alas l. maahan; langeta l. pudota alas l. maahan.
Precipitous, pri-sip′-pi-tös, *lts.* pikainen; jyrkkä.
Precipitation, pri-sip-pi-tee′-shön, *nms.* pikaisuus, kiire.
Precise, pri-seis′, *lts.* tarkka.
Precop, *omn nms.* Perekop.
Prefer, pri-fer′, *tks.* pitää parempana, katsoa paremmaksi l. etevämmäksi.
Preference, pref′-fer-ens, *nms.* etevyys, paremmuus.
Prejudice, pred′-ju-dis, *nms.* taikausko l. -uskoisuus.
Preparation, prep-er-ee′-shön, *nms.* valmistus, valmistaminen.
Prepare, pri-peer′, *tks.* tehdä, valmistaa, varustaa; valmistautua, varustautua.
Presence, prez′-zens, *nms.* läsnä l. saapuvilla olo; *in the presence of,* jnkun näkyvissä l. edessä.
Present, prez′-zent, *lts.* läsnä l. saapuvilla oleva; nykyinen; *at present,* nykyään.
Present, pri-sent′, *tks.* tuoda l. saattaa esiin, esittää; jättää jtkin jkulle, lahjoittaa; näyttää, osoittaa.
Presently, prez′-zent-li, *ms.* pikalla, tuossa paikkaa.
Preserve, pri-serv′, *tks.* säilyttää, pitää voimassa, pitää.
President, prez′-zi-dent, *nms.* presidentti, esimies.

Press, pres, *tks.* painaa, puristaa, tunkea päälle, ahdistaa; ottaa väkisin sotamieheksi.
Press, pres, *nms.* paino, painin, puserrin.
Pressure, presh'-shjuur, *nms.* painaminen, pusertaminen; ahdistus, pula; pakoitus.
Presume, pri-zjuum', *tks.* ajatella, arvella; roheta, tohtia; luuloitella.
Presumption, pri-zöm'-shön, *nms.* julkeus, rohkeus, uskaliaisuus.
Presumptuous, pri-zöm'-tshju-ös, *lts.* julkea, rohkea, uskalias.
Pretend, pri-tend', *tks.* vaatia; uskotella, luuletella, olla olevinansa; päättää, sanoa syyksi, esitellä syitä; *to pretend to*, vaatia jtkin.
Pretender, pri-ten'-dör, *nms.* hakija, pyytäjä.
Pretension, pri-ten'-shön, *nms.* vaatimus, isoittelu; oikeus, valta.
Pretty, prit'-ti, *lts.* kaunis, herttanen, sorea.
Pretty, prit'-ti, *ms.* melkein, jotensakin.
Prevail, pri-veel', *tks.* hallita, vallita, voittaa; olla vallan päällä.
Prevent, pri-vent', *tks.* estää, pidättää, ennättää l. ehtiä ennen.
Prevention, pri-ven'-shön, *nms.* estäminen; ennen ennättäminen l. kerkeäminen l. ehtiminen.
Previous, prii'-vi-ös, *lts.* edellä käypä l. oleva, edellinen.
Prey, pree, *nms.* saalis, ryöstö, ryöstösaalis.
Prey, pree, *tks.* ottaa väkivallalla, ryövätä.
Price, preis, *nms.* hinta.
Pride, preid, *nms.* komeus, ylpeys.
Priest, priist, *nms.* pappi.
Priesthood, priist'-hud, *nms.* papisto, papissääty.
Prime, preim, *nms.* alku, ensimmäisen aika, aamupuoli.
Prince, prins, *nms.* prinssi, ruhtinas.
Principal, prin'-si-päl, *lts.* etevin, parhain, pää-asiallinen, olennollinen.
Principle, prin'-si-p'l, *nms.* perustus-ajatus, mieliperuste, peri- l. pää-totuus.
Print, print, *tks.* painaa.
Prior, prei'-ör, *nms.* luostarin päämunkki.
Prison, priz'-z'n, *nms.* vankius.
Prisoner, priz'-z'n-ör, *nms.* vanki, sotavanki; *to make prisoner*, ottaa vangiksi.
Private, prei'-vät, *lts.* yksityinen, erityinen.
Privateer, prei-vä-tiir', *nms.* kaappari, ryöstölaiva.
Privation, prei'-vee'-shön, *nms.* riistäminen, menettäminen; puute, puutos.
Privilege, priv'-vi-lidj, *nms.* etuoikeus.
Prize, preiz, *nms.* palkinto; saalis.
Probability, prob-ä-bil'-i-ti, *nms.* varmuus, todenmukaisuus.
Probable, prob'-bä-b'l, *lts.* todenmukainen, uskottava, luultava.
Probably, prob'-bä-bli, *ms.* luultavasti.
Proceed, prö-siid', *tks.* menetellä; jatkaa; saada alkunsa l. lähteä jstkin; onnistua; *to proceed against*, vetää oikeuteen.
Process, pros'-ses, *nms.* menetys, toimitus, edistyminen; oikeuden- l. lain-käynti, juttu; *(kem.)* tapaus.
Proclaim, prö-kleem', *tks.* julistaa, näyttää l. tuoda esiin.
Procure, prö-kjuur', *tks.* hankkia, laittaa.
Prodigious, prö-did'-jös, *lts.* eriskummainen, harvinainen; hirvittävä, summattoman suuri.
Produce, prö-djuus', *tks.* tuottaa, siittää, vaikuttaa; esittää.
Produce, pröd'-djuus, *nms.* tuote, saalis, sato.
Production, prö-dök'-shön, *nms.* teos, tuote.

Productive, prŏ-dök'-tiv, *lts.* tuottava, hedelmöitsevä.
Profane, prŏ-feen', *lts.* maallinen, pyhätön.
Profession, prŏ-fesh'-ön, *nms.* uskontunnustus; ammatti; *profession of arms*, sota-ammatti.
Profit, prof'-fit, *nms.* voitto.
Profound, prŏ-found', *lts.* syvä; perusteleva, syvämielinen.
Profusely, prŏ-fjuus'-li, *ms.* ylimäärin, yltäkyllin, ylellisesti.
Profusion, prŏ-fjuu'-zhön, *nms.* ylellisyys, tuhlaavaisuus.
Progeny, prŏd'-ji-ni, *nms.* sikiö, suku, jälkeiset.
Progress, prŏg'-gres, *nms.* kulku, matka; edistyminen.
Project, prŏ-jekt', *nms.* ehdotus, esitys; aje, tuuma.
Prolific, prŏ-lif'-fik, *lts.* hedelmällinen, sikiävä.
Prolong, prŏ-long', *tks.* pitkittää.
Prominent, prom'-mi-nent, *lts.* ulkoneva, etevä, silmiinpistävä.
Promise, prom'-miz, *nms.* lupaus.
Promise, prom'-miz, *tks.* luvata.
Promontory, prom'-mön-tör-i, *nms.* niemi (jossa on kallio l. vuori).
Promote, prŏ-mōt', *tks.* koroittaa, edistyttää.
Promotion, prŏ-mō'-shön, *nms.* koroitus (virassa).
Pronounce, prŏ-nouns', *tks.* ääntää, puhua.
Proof, pruuf, *nms.* koe, näyte, todistus.
Propagate, prŏp'-ä-geet, *tks.* siittää, edistyttää.
Proper, prop'-pör, *lts.* sopiva, oikea, varsinainen, jhnkin kuuluva; oivallinen; *to think proper*, nähdä l. katsoa hyväksi.
Properly, prop'-pör-li, *ms.* oikein.
Property, prop'-pör-ti, *nms.* omistusoikeus, omaisuus.
Propitious, prŏ-pish'-ös, *lts.* suosiollinen.
Proportionate, prŏ-pōr'-shön-eet, *lts.* suhdallinen, suhtainen, suhdanmukainen.
Propose, prŏ-pōz', *tks.* ehdottaa, esittää; tarjota.
Propound, prŏ-pound', *tks.* esittää, ehdottaa.
Proprietor, prŏ-prei'-i-tör, *nms.* omistaja.
Prosecute, pros'-si-kjuut, *tks.* jatkaa, pitkittää.
Prospect, pros'-pekt, *nms.* näkö, katsanto, kuvaus.
Prosperity, pros-per'-i-ti, *nms.* menestys, onni.
Prostrate, pros'-treet, *lts.* nenällänsä l. suinpäin l. pyllyllänsä oleva.
Protect, prŏ-tekt', *tks.* suojella, varjella.
Protection, prŏ-tek'-shön, *nms.* suojelus, varjo, turva.
Protectorship, prŏ-tek'-tör-ship, *nms.* suojelijan virka l. arvo.
Prove, pruuv, *tks.* näyttää, todistaa.
Provide, prŏ-veid', *tks.* arvata, ennakoita; hankkia, varustaa, pitää huoli jkusta l. jstkin.
Providence, prov'-vi-dens, *nms.* Luoja.
Providing, prŏ-vei'-ding, *ms.* siinä tapauksessa, että . . ., jos, jos vaan.
Province, prov'-vins, *nms.* maakunta; asia, velvoitus.
Provision, prŏ-vizh'-ön, *nms.* ruoka-aine, elatus, vara.
Provoke, prŏ-vōk', *tks.* olla syynä (jhnkin), vaikuttaa, saattaa.
Provoking, prŏ-vō'-king, *lts.* loukkaava, pahoittava, harmittava.
Prowess, prou'-es, *nms.* urhollisuus, uljuus.
Prudent, pruu'-dent, *lts.* viisas, ymmärtävä.
Prussia, prösh'-ä, *omn nms.* Preussi, Preussinmaa.
Prussian, prösh'-än, *omn nms* ja *lts.* Preussiläinen, Preussin.

Pshaw! shoo, *khts.* mitä tyhjää! vielä mitä!
Public, pöb′-lik, *lts.* julkinen, yleinen, yhteinen.
Publican, pöb′-li-kän, *nms.* kapakanpitäjä, krouvari.
Publish, pöb′-lish, *tks.* ilmoittaa.
Pudding, pud′-ding, *nms.* lihahillos.
Puff, pöff, *nms.* puuskaus, puhallus, pöyhkäys.
Pull, pull, *sntn tks.* vetää, riuhtoa.
Pulp, pölp, *nms.* liha, sisus (hedelmän).
Pun, pön, *nms.* sanasutkaus, solmusana.
Punctuality, pöngk-tshju-äl′-i-ti, *nms.* tarkkuus.
Punctually, pöngk′-tshju-äl-li, *ms.* täsmällensä, tarkallensa.
Punish, pön′-nish, *tks.* rangaista.
Pupil, pjuu′-pil, *nms.* holholainen, holhottava; silmänterä.
Purchase, pör′-tshes, *tks.* ostaa; hankkia.
Purchase, pör′-tshes, *nms.* osto, ostokauppa, ostos; *to make purchase of,* ostaa.
Pure, pjuur, *lts.* puhdas, selvä, sekaantumaton, pilaamaton.
Purity, pjuu′-ri-ti, *nms.* puhtaus.
Purpose, pör′-pös, *nms.* aikomus, tarkoitus; *for this purpose,* tässä tarkoituksessa, tämän tähden l. vuoksi; *for the purpose of swimming,* uimisen vuoksi l. uimista varten.
Purr, pör, *tks.* hyrrittää (kissasta).
Purse, pörs, *nms.* rahakukkaro, pörssi.
Pursue, pör-sjuu′, *tks.* seurata, ajaa perästä l. takaa (jtkin); harrastaa.
Pursuer, pör-sjuu′-ör, *nms.* perästäajaja.
Pursuit, pör-sjuut′, *nms.* perästä- l. takaa-ajo; *to make a pursuit,* ajaa perästä l. takaa (jtkin).
Push, push, *tks.* työntää, survata; *to push on,* kiiruhtaa, hoputtaa.
Put, put, *sntn tks.* asettaa, panna, päällepanna, saattaa; *to put on,* ottaa l. panna päällensä; joutua; *to put a question,* kysyä; *to put up at,* majoittua l. ruveta jhnkin korttieria; *to put up,* panna l. pistää pois; *to put to flight,* ajaa pakoon, karkoittaa; *to put forth,* synnyttää; *to be put forth,* syntyä, nousta, puheta (kasvista); *to put in a hurry,* panna l. saada kiireesti liikkumaan; *to put an end,* lopettaa; *to put to the sword l. death,* panna hengeltä, tappaa; *to put to sea,* lähteä vesille.
Puzzle, pöz′-z′l, *tks.* hämmästyttää, saattaa hämille; hämmästyä, tulla hämille.
Pyrenees, pir-i-niiz′, *omn nms.* Pyreneijan vuoret.

Q.

Quack, ku′äk, *tks.* rääkättää.
Quadrupede, ku′od′-dru-ped, *nms.* nelijalkainen eläin.
Quail, ku′eel, *nms.* peltokana.
Quaintly, ku′eent′-li, *ms.* sukkelasti, viekkaasti.
Qualify, ku′ol′-li-fei, *tks.* tehdä l. saada kelvolliseksi l. kunnolliseksi.
Quality, ku′ol′-li-ti, *nms.* kaltaisuus, omaisuus.
Quantity, ku′on′-ti-ti, *nms.* määrä, paljous.
Quarrel, ku′or′-ril, *nms.* riita, tora.
Quarrel, ku′or′-ril, *tks.* riidellä, torua.
Quarter, ku′oor′-tör, *nms.* neljäs osa, neljännes, vartti; piiri, seutu; *quarters, nms mnk.* sukupolvi.
Quarter, ku′oor′-tör, *tks.* jakaa neljään osaan; majoittaa, asettaa.
Quay, kii, *nms.* kaji, rannas, rantasilta.
Queen, ku′iin, *nms.* kuningatar.

Quell, ku'el, *tks.* tukehduttaa, hillitä, masentaa, kukistaa.
Quest, ku'est, *nms.* tarkastus, tutkinto; *to go l. be in quest of*, etsiä, hakea.
Question, ku'es'-tshön, *nms.* kysymys.
Quickly, ku'ik'-li, *ms.* pikaisesti, vilkkaasti, yhtäkkiä.
Quicksilver, ku'ik'-sil-vör, *nms.* elävähopea.
Quiet, ku'ei'-et, *nms.* rauha, lepo.
Quiet, ku'ei'-et, *lts.* tyyni, tyvenmielinen, siivo.
Quit, ku'it, *lts.* kuitti, suora; joutava.
Quit, ku'it, *tks.* jättää; suorittaa, kuitata.
Quite, ku'eit, *ms.* aivan, ihan, tykkänänsä.
Quiver, ku'iv'-vör, *tks.* hytistä, vapista.

R.

Race, rees, *nms.* suku, sukukunta.
Rack, räk, *nms.* piinapenkki; heinähäkki.
Rack, räk, *tks.* piinata, kiusata; vaivata päätänsä jollakin.
Radiance, ree'-di-äns, *nms.* loiste, kirkkaus, sädehtiminen.
Rag, räg, *nms.* repale.
Rage, reedj, *nms.* viha, vimma.
Ragged, räg'-ged, *lts.* repaleihin puettu ihminen.
Rail, reel, *tks.* loukata, herjata, räävätä.
Rain, reen, *nms.* sade; *a heavy shower of rain*, rankkasade; *rainbow, nms.* vesikaari.
Raise, reez, *tks.* nostaa ylös, koroittaa; herättää, synnyttää, vaikuttaa; nousta, olla korkealla l. ylhäällä; *to raise one's self*, saattaa itsensä ylhäiseen elämäntilaan.
Rally, räl'-li, *tks.* laskea l. puhua leikkiä, suottailla.
Ran, rän, *imprf.* (to **Run**).
Rancour, räng'-kör, *nms.* viha, kammo.
Rang, räng, *imprf.* (to **Ring**).
Range, reenj, *tks.* järestää, panna l. asettaa järestykseen.
Rank, rängk, *nms.* arvo, virka-arvo, arvoluokka; *a man of rank*, johonkin arvoluokkaan kuuluva mies.
Rank, rängk, *tks.* katsoa l. lukea jhnkin l. jkskin, pitää jkuna.
Rapacious, rä-pee'-shös, *lts.* saaliinhimoinen, ahnas, rosvomainen.
Rapid, räp'-id, *lts.* pikainen.
Rapidity, räp-id'-i-ti, *nms.* pikaisuus.
Rapture, räp-tshjuur', *nms.* into.
Rarely, reer'-li, *ms.* harvoin.
Rascal, räs'-käl, *nms.* ilkiö, koiranhammas, veitikka.
Rash, räsh, *lts.* uljas, varomaton, pikainen.
Rashly, räsh'-li, *ms.* varomattomasti, uljaasti.
Rashness, räsh'-nes, *nms.* vallattomuus, varomattomuus.
Rat, rät, *nms.* hiiri.
Rather, räTH'-ör, *ms.* ennen; paremmin.
Rational, räsh'-ön-äl, *lts.* järjellinen.
Rationally, räsh'-ön-äl-li, *ms.* järjellisesti.
Rattling, rät'-t'l-ing, *nms.* jyrinä, tärinä.
Rave, reev, *tks.* raivota, riehua.
Ray, ree, *nms.* säde.
Reach, riitsh, *nms.* saavuttaminen; väli, matka, laajuus, ala; tarkoitus; kunto, taito; *out of reach*, jota ei voi saavuttaa l. tavata; *in l. within reach*, jota voipi saavuttaa l. tavata; *as if they were not within reach of danger*, ikäänkuin mikään vaara ei voisi l. olisi voinut tavata heitä.
Reach, riitsh, *tks.* saavuttaa, tavata, päästä l. tulla jhnkin l. jnkin perille; ylettää, ylettyä.

Read, riid, *sntn tks.* lukea; katsella; havaita; neuvoa, kehoittaa.
Readily, red′-di-li, *ms.* pian, helposti, mielellä.
Ready, red′-di, *lts.* valmis; nöyrä, kernas; *ready money*, puhdas raha.
Real, rii′-äl, *lts.* todellinen, todenperäinen.
Really, rii′-äl-li, *ms.* todella, tosiaan.
Reanimate, rii-än′-ni-meet, *tks.* elähyttää, virkistää, virvoittaa.
Reap, riip, *tks.* leikata l. niittää eloa, koota; nauttia.
Rear, riir, *nms.* taka- l. jälki-väki l. -joukko, takimainen l. jälkimäinen osa jstkin; *to bring up the rear*, komentaa jälkiväkeä; *to attack in the rear*, karata päälle takaa, rynnätä taka- l. jälkiväkeä.
Reason, rii′-z′n, *nms.* syy; *by reason of*, jnkin tähden l. vuoksi.
Reasonable, rii′-z′n-ä-b′l, *lts.* kohtuullinen; järjellinen.
Rebel, ri-bel′, *tks.* nostaa kapinaa, kapinoita.
Rebound, ri-bound′, *tks.* ammahtaa, kimmahtaa, potkaista.
Rebuild, ri-bild′, *sntn tks.* rakentaa uudelleen.
Rebuke, ri-bjuuk′, *tks.* nuhdella, torua; rangaista.
Recede, ri-siid′, *tks.* astua l. mennä takaisin; poiketa; luopua, heretä.
Receipt, ri-siit′, *nms.* vastaan-otto, saanti, kuitti.
Receive, ri-siiv′, *tks.* vastaanottaa, saada.
Recently, rii′-sent-li, *ms.* vasta, ikään, äskein.
Reception, ri-sep′-shön, *nms.* vastaanottaminen.
Reckon, rek′-k′n, *tks.* laskea lukua, arvata, pitää jnakin.
Recoil, ri-koil′, *tks.* säpsähtää, kavahtaa; hämmästyä.
Recollect, rek-kol-lekt′, *tks.* koota jällensä l. uudelleen; muistella, johdattaa mieleen.
Recount, ri-kount′, *tks.* puhua l. kertoa uudestaan.
Recourse, ri-kōrs′, *nms.* turva, turvapaikka.
Recover, ri-köv′-vör, *tks.* saada l. voittaa takaisin; parantaa, parantua.
Recovery, ri-köv′-vör-i, *nms.* jälleen l. takaisin voittaminen.
Rectitude, rek′-ti-tjuud, *nms.* oikeus, rehellisyys; suoruus.
Red, red, *nms.* punaväri; *lts.* punainen; *red-coat, nms.* punanuttu (engl. sotamies).
Redescend, ri-di-send′, *tks.* astua l. käydä jällensä alas.
Redoubted, ri-dout′-ed, *lts.* pelättävä, hirvittävä, hirmuinen.
Reduce, ri-djuus′, *tks.* tehdä l. saattaa jkskin, saattaa jhnkin tilaan.
Reecho, ri-ek′-kō, *tks.* kaikua, kajahdella, raikua.
Reed, riid, *nms.* korsi, ruoko.
Refine, ri-fein′, *tks.* puhdistaa, parantaa, säädystää.
Refinement, ri-fein′-ment, *nms.* puhdistus, sievistys.
Reflection, ri-flek′-shön, *nms.* miettiminen, aprikoiminen, miete.
Refrain, ri-freen′, *tks.* pidättää; pidättyä l. pysyä.
Refreshment, ri-fresh′-ment, *nms.* virvoitus.
Refuge, ref′-fjudj, *nms.* pako, pakolaisuus; *to take refuge with*, mennä pakoon l. turvautua jkuhun l. jhnkin.
Refuse, ri-fjuuz′, *tks.* kieltää.
Regal, rii′-gäl, *lts.* kuninkaallinen; *vice-regal palace*, siaiskuninkaan palatsi.
Regard, ri-gaard′, *tks.* arvata, katsoa, pitää; miettiä.
Regard, ri-gaard′, *nms.* kunnioitus, arvo; tarkoitus; huomaavaisuus.

Regardless, ri-gaard′-les, *lts*. huolimaton, vaarinottamaton.

Regimen, red′-ji-men, *nms*. järestys, elämänjärestys.

Regiment, red′-ji-ment, *nms*. hallitus, valtio-järestys; rykmentti.

Region, rii′-jön, *nms*. seutu, tienoo, paikka, maakunta.

Regret, ri-gret′, *nms*. kaipaus, nurkutus, tyytymättömyys, levottomuus.

Regret, ri-gret′, *tks*. surra, valittaa.

Regular, reg′-ju-lär, *lts*. säännöllinen, varsinainen, ohjeenmukainen.

Regulate, reg′-ju-leet, *tks*. ohjata; hallita; panna järestykseen.

Regulation, reg-ju-lee′-shön, *nms*. ohje, sääntö, ohjesääntö.

Reign, reen, *tks*. hallita, olla vallalla.

Reign, reen, *nms*. hallitus.

Rein, reen, *nms*. ohjas, ratastin; *rein-deer*, *nms*. peura, poro.

Reiterated, ri-it′-ter-eet, *tks*. toistaa, uudistaa.

Reject, ri-jekt′, *tks*. hylätä.

Rejoin, ri-join′, *tks*. yhdistää l. yhtyä jälleen; tavata; vastata.

Rekindle, ri-kin′-d'l, *tks*. sytyttää l. syttyä uudelleen l. jälleen.

Relate, ri-leet′, *tks*. kertoa; (to) tarkoittaa jtkin, kuulua jhnkin; olla sukua l. heimoa jkulle.

Relation, ri-lee′-shön, *nms*. kertomus; keskuus; sukulainen, heimolaisuus.

Relentless, ri-lent′-les, *lts*. tunnoton, julma.

Relieve, ri-liiv′, *tks*. auttaa; lievittää, lohduttaa; vaihettaa, vuorottaa.

Religion, ri-lid′-jön, *nms*. uskonoppi.

Religiously, ri-lid′-jös-li, *ms*. tunnollisesti, tunnolla.

Remain, ri-meen′, *tks*. jäädä, olla tähteellä l jälellä, jäädä jälelle.

Remains, ri-meenz′, *nms mnk*. jäännökset.

Remark, ri-maark′, *tks*. muistuttaa, vaarinottaa, huomata.

Remark, ri-maark′, *nms*. muistutus.

Remarkable, ri-maark′-ä-b'l, *lts*. merkillinen, merkittävä.

Remarkably, ri-maark′-ä-bli, *ms*. merkittävästi, erinomattain.

Remember, ri-mem′-bör, *tks*. juohtua mieleen, muistaa; muistuttaa.

Remembrance, ri-mem′-bräns, *nms*. muisto, muistelu.

Remind, ri-meind′, *tks*. johtaa mieleen, muistuttaa.

Remonstrance, ri-mon′-sträns, *nms*. varoitus.

Remove, ri-muuv′, *tks*. muuttaa l. ottaa l. hankkia pois.

Rend, rend, *sntn tks*. repiä, raadella, kynsiä.

Render, rend′-ör, *tks*. antaa l. jättää takaisin; tehdä.

Renew, ri-njuu′, *tks*. uudistaa.

Renounce, ri-nouns′, *tks*. kieltää; luopua l. eretä jstkin.

Renunciation, ri-nön-si-ee′-shön, *nms*. kieltäytyminen, peräytyminen, luopuminen.

Repair, ri-peer′, *tks*. laittaa, korjata, mennä, lähteä.

Repay, ri-pee′, *tks*. palkita.

Repeat, ri-piit′, *tks*. toistaa, lukea l. sanoa uudelleen.

Repeatedly, ri-pii′-ted-li, *ms*. perätystä, usein.

Repeating, ri-pii′-ting, *nms*. toistaaminen; *repeating-watch*, *nms*. repeteri-uuri l. -kello.

Repent, ri-pent′, *tks*. katua.

Repine, ri-pein′, *tks*. harmistua l. sydäntyä l. huolestua (jstkin); olla tyytymätön, nurkua.

Replace, ri-plees′, *tks*. panna l. asettaa uudelleen l. jnkin siaan.

Replenish, ri-plen′-nish, *tks*. täyttää jälleen.

Reply, ri-plei′, *tks*. vastata.

Reply, ri-plei', *nms.* vastaus.
Report, ri-pōrt', *tks.* puhua, kertoa; *so it was reported it seems,* niin sitä kuuluu l. näkyy kerrotun.
Repose, ri-pōz', *tks.* levätä; *to repose one's self,* lepuuttaa itseänsä.
Represent, rep-pri-zent', *tks.* esittää, osoittaa; olla edusmiehenä.
Reprieve, ri-priiv', *tks.* armahtaa, pelastaa.
Reproach, ri-prōtsh', *nms.* nuhde; häpeä.
Reproachful, ri-prōtsh'-ful, *lts.* nuhteenalainen; häpeällinen.
Reprove, ri-pruuv', *tks.* nuhdella; kumota, näyttää vääräksi l. valheeksi.
Republic, ri-pöb'-lik, *nms.* tasavalta.
Repulsive, ri-pöl'-siv, *lts.* takaisin työntävä; epuuttava, pidättävä.
Repute, ri-pjuut', *tks.* katsoa, pitää, arvata.
Request, ri-ku'est', *nms.* vaatimus, hakemus, pyyntö.
Require, ri-ku'eir', *tks.* vaatia, pyytää; *to be required,* olla tarpeen.
Requisite, rek'-ku'i-sit, *lts.* tarpeellinen.
Resemble, ri-zem'-b'l, *tks.* olla yhtä l. yhtäläinen, näyttää jltkin.
Resent, ri-zent', *tks.* harmistua l. närkästyä l. vihastua, panna pahaksi.
Resentment, ri-zent'-ment, *nms.* harmi, viha.
Reserve, ri-zerv', *tks.* säilyttää, säästää.
Reshut, ri-shöt', *tks sntn.* sulkea l. panna kiini jälleen.
Reside, ri-zeid', *tks.* asua, oleskella; pitää hovia.
Residence, rez'-i-dens, *nms.* asunto, olopaikka, hovi.
Resident, rez'-i-dent, *lts.* asuntoa oleva, asuva; talollinen.
Resign, ri-zein', *tks.* luopua jstkin, jättää.

Resist, ri-zist', *tks.* vastustaa, pitää vastaan, kestää.
Resolute, rez'-ŏ-luut, *lts.* rohkea, uljas, vakaa.
Resolution, rez-ŏ-luu'-shön, *nms.* päätös; vakavuus.
Resolve, ri-zolv', *tks.* päästää irti; päättää, suorittaa.
Resound, ri-sound', *tks.* kaikua, kuulua.
Respect, ri-spekt', *tks.* kunnioittaa, pitää arvossa.
Respect, ri-spekt', *nms.* kunnioitus, arvo; *whit respect to,* jhnkin katsoen, jnkin suhteen l. puolesta.
Respectability, ri-spek-tä-bil'-li-ti, *nms.* arvo, kunnioitus.
Respective, ri-spek'-tiv, *lts.* erinäinen, omituinen; kunniallinen.
Rest, rest, *nms.* tähde, jäännös; lepo; *the rest,* toiset, muut; *the rest of the leaf,* muu l. toinen osa lehteä; *to take rest,* levätä.
Rest, rest, *tks.* levätä, jäädä jhnkin, olla jsskin.
Restless, rest'-les, *lts.* levoton, lakkaamaton.
Restoration, res-tŏ-ree'-shön, *nms.* jällensä l. takaisin asettaminen (esm. hallitsijan valtaansa).
Restore, ri-stōr', *tks.* asettaa l. panna jälleen voimaan.
Restrain, ri-streen', *tks.* estää, pidättää.
Restraint, ri-streent', *nms.* este; kielto.
Resume, ri-zjuum', *tks.* ottaa takaisin; yleisesti l. lyhyesti l. pääasiallisesti kertoa l. silmätä.
Retail, rii'-teel, *nms.* rihkamakauppa; *to sell by retail,* myödä vähittäin.
Retain, ri-teen', *tks.* pitää; muistaa; jatkua.
Retake, ri-teek', *sntn tks.* ottaa takaisin.
Retinue, ri-tin'-njuu, *nms.* seura, seurue.

Retire, ri-teir', *tks.* mennä l. vetäytyä takaisin l. pois tieltä.
Retirement, ri-teir'-ment, *nms.* yksinäisyys; yksinäinen tiivis l. tiukka elämä.
Retort, ri-toort', *tks.* vastata.
Retreat, ri-triit', *nms.* takaisin astuminen l. kulkeminen l. vetäytyminen; palausretki, palausmatka; turvapaikka.
Retreat, ri-triit', *nms.* astua l. kulkea l. vetäytyä takaisin.
Return, ri-törn', *tks.* kääntyä l. tulla takaisin, peräytyä, palata; vastata; *to return for answer,* vastata.
Return, ri-törn', *nms.* takaisin-tulo; vastaus; vuoro; *in return,* takaisin, sitä vastaan.
Revel, rev'-el, *tks.* kihistä; riemuita.
Revenge, ri-venj', *nms.* kosto; *to take revenge,* kostaa.
Revenge, ri-venj', *tks.* kostaa.
Revenue, rev'-i-njuu, *nms.* tulo, voitto.
Reverence, rev'-er-ens, *nms.* kunnioitus, kunnioittaminen.
Reverse, ri-vers', *nms.* vastahaka, vastakohta.
Revive, ri-veiv', *tks.* elähyttää, uudistaa.
Revolution, rev-ŏ-luu'-shön, *nms.* kapina, kumous; vaihe.
Reward, ri-u'oord', *tks.* palkita.
Reward, ri-u'oord', *nms.* palkinto.
Rhine, rein, *omn nms.* Reini, Reinin joki.
Rhinoceros, rei-nos'-si-rös, *nms.* sarvikuono, sarvinenä (eläin).
Rhone, *omn nms.* Roonen joki.
Rib, rib, *nms.* kylkiluu; lehden varsi l. kanta.
Rice, reis, *nms.* riisi (jyvälaji); *rice-pudding, nms.* riisihillos.
Rich, ritsh, *lts.* rikas, runsas; kallisarvoinen.
Riches, ritsh'-iz, *nms mnk.* rikkaus.
Richness, ritsh'-nes, *nms.* rikkaus.
Rid, rid, *tks.* pelastaa; vapauttaa; *to get rid of,* päästä jkusta l. jstkin.
Riddle, rid'-d'l, *nms.* arvoitus, ongelma, pulma.
Ride, reid, *sntn tks.* ratsastaa.
Rider, rei'-dör, *nms.* ratsumies.
Ridicule, rid'-i-kjuul, *nms.* naurettava asia l. tapaus, naurunalaisuus.
Ridicule, rid'-i-kjuul, *tks.* nauraa, pitää nauruna; tehdä naurunalaiseksi.
Ridicule, rid'-i-kjuul, **Ridiculous**, ri-dik'-kju-lös, *lts.* naurunalainen, naurettava.
Right, reit, *lts.* oikea, oikeanpuolinen; suora; *at right angle,* suorakulmiin.
Right, reit, *nms.* oikeus, etu-oikeus; *to be right l. in the right,* olla oikeassa.
Right, reit, *ms.* oikein, aivan, hyvin.
Righteous, rei'-tshi-ös, *lts.* rehellinen, vilpitön.
Rightly, reit'-li, *ms.* oikein.
Rigour, rig'-gör, *nms.* kovuus.
Rind, reind, *nms.* kuori, puunkuori, kaarna.
Ring, ring, *nms.* sormus, rengas; *ear-ring, nms.* korvarengas.
Ring, ring, *sntn tks.* soittaa.
Ripe, reip, *lts.* kypsi, valmis.
Ripen, rei'-p'n, *tks.* kypsyä, joutua.
Rise, reiz, *sntn tks.* nousta, nousta ylös; kohota, syntyä.
Rise, reiz, *nms.* nousu, ylösnousu; alkuperä, synty; *to give rise to,* olla syynä jhnkin.
Rising, rei'-zing, *nms.* nouseminen, ylösnouseminen; *to keep continually rising,* nousta lakkaamatta l. yhä.
Risk, risk, **Risque**, risk, *nms.* vaara, vahinko; uskallus; *to run risk,* panna altiiksi, saattaa vaaranalaiseksi.
Rival, rei'-väl, *nms.* kilvoittelija, hangoittelija.

Rival, rei'-väl, *tks.* kilvoitella; vetää vertoja.

River, riv'-ör, *nms.* joki.

Rivulet, riv'-ju-let, *nms.* pieni joki, puro.

Road, rōd, *nms.* tie, maantie; *common-road*, *nms.* valtatie.

Roar, rōr, *tks.* ärjyä, äyhkiä.

Roaring, rōr'-ing, *nms.* ärjyminen, äyhkyminen.

Roast, rōst, *tks.* paistaa; paistua.

Rob, rob, *tks.* ryövätä.

Robber, rob'-bör, *nms.* ryöväri.

Rock, rok, *nms.* kallio.

Rocky, rok'-ki, *nms.* kalliontapainen, kivinen.

Rode, rōd, *imprf* ja *prtcp.* (to **Ride**).

Rogue, rōg, *nms.* heittiö, ryökäle.

Roll, rōl, *tks.* kierittää, vierittää, pyörittää.

Roller, rō'-lör, *nms.* vinnari, valssi.

Romantic, rō-man'-tik, *lts.* ihastuttava, ihana.

Rome, rōm, *omn nms.* Ruomi.

Rook, ruuk, *nms.* peltovaris.

Room, ruum, *nms.* huone, suoja; sia, tila.

Root, ruut, *nms.* juuri; *by the roots*, juurta myöten.

Rope, rōp, *nms.* liina, köysi, nuora; *rope-dancer*, *nms.* nuoralla tanssia.

Rose, rōz, *imprf.* (to **Rise**).

Rose, rōz, *nms.* ruusu, ruusunkukka.

Rough, röf, *lts.* epätasainen, karkea, kova; raaka, törkeä; *rough-haired*, *lts.* karkeakarvainen.

Roughly, röf'-li, *ms.* törkeästi, raasti.

Roughness, röf'-nes, *nms.* kovuus, rajuus; epätasaisuus.

Round, round, *lts.* ympyräinen.

Round, round, *ms* ja *ss.* ympäri, ympäriseen, ympärillä j. n. e.

Rouse, rouz, *tks.* herättää, nostattaa.

Route, ruut, *nms.* tie.

Rove, rōv, *tks.* juoksennella ympäri l. sinne tänne.

Row, rō, *nms.* rivi, jakso.

Row, rō, *tks.* soutaa.

Royal, roi'-äl, *lts.* kuninkaallinen.

Rub, röb, *tks.* hieroa, hangata.

Rude, ruud, *lts.* törkeä, siivoton, ruokoton, raaka.

Rudely, ruud'-li, *ms.* ilkeästi, pahasti, törkeästi, raasti.

Ruffian, röf'-jän, *nms.* rosmo, ryöväri.

Rugged, rög'-g'd, *lts.* epätasainen, särmäkäs.

Ruinous, ruu'-in-ös, *lts.* rappeutunut, rappiolle joutunnt.

Rule, ruul, *nms.* ohje, sääntö.

Rumbling, röm'-b'l-ing, *nms.* jyrinä, tärinä; *lts.* jyrisevä, tärisevä.

Run, rön, *sntn tks.* juosta.

Running, rön'-ning, *prtcp.* juokseva; *swift-running*, *lts.* vuolas, väkevä, äkeä.

Rung, röng, *prtcp.* (to **Ring**).

Rural, ruu'-räl, *lts.* maalainen, maan-laatuinen l. -tapainen, maaseudullinen.

Rush, rösh, *tks.* töydätä, rynnätä, lähteä l. tulla esiin l. ulos.

Russia, rösh'-ä, *omn nms.* Wenäjä.

Russian, rösh'-än, *omn nms* ja *lts.* Wenäläinen, Wenäjän-.

Rust, röst, *nms.* ruoste.

Rusty, rös'-ti, *lts.* ruosteinen.

S.

Sabre, see'-b'r, *nms.* sapeli, miekka.

Sack, säk, *nms.* säkki, pussi.

Sacred, see'-kr'd, *lts.* pyhä.

Sacrifice, säk'-kri-feiz, *tks.* pyhittää, uhrata.

Sad, säd, *lts.* suruinen, alakuloinen; paha, ilkeä.

Saddle, säd'-d'l, *nms.* satula; *saddle-bow*, *nms.* satulankaari, satulapuu.

Sadly, säd'-li, *ms.* pahoin, pahasti.

Safe, seef, *lts.* varma.

Safety, seef'-ti, *nms.* vaarattomuus,

varmuus, säily; *place of safety,* varma paikka.
Sagacious, sä-gee'-shös, *lts.* teräväpäinen, älykäs.
Sagacity, sä-gäs'-si-ti, *nms.* terävä ymmärrys l. järki, teräväpäisyys, tarkkuus.
Said, sed, *imprf* ja *prtcp.* (**to Say**).
Sailor, see'-lör, *nms.* merimies.
Saint, seent, *nms.* pyhimys, pyhä; *lts.* pyhä.
Sake, seek, *nms.* asia, syy, tarkoitus; *for the sake of,* jnkin tähden l. vuoksi.
Sale, seel, *nms.* myönti, kauppa, menekki; *on l. for sale,* myötäväksi, kaupaksi.
Saloon, sä-luun', *nms.* sali, vierashuone.
Salpeter, *nms.* salpeteri.
Salutary, säl'-lu-teeri, *lts.* hyväntekevä, terveellinen.
Salutation, säl-lu-tee'-shön, *nms.* tervehys.
Salute, sä-luut', *tks.* tervehtiä.
Same, seem, *lts* ja *asm.* sama; *the same,* se sama.
Sample, säm-p'l, *nms.* näyte, esimerkki.
Sanctify, sängk'-ti-fei, *tks.* pyhittää, pitää pyhänä.
Sanctity, sängk'-ti-ti, *nms.* pyhyys.
Sand, sänd, *nms.* hiekka.
Sang, säng, *imprf.* (**to Sing**).
Sank, sängk. *imprf.* (**to Sink**).
Saracen, sär'-rä-sen, *omn nms.* Saraseeni, Arapialainen.
Sarcastically, saar-käs'-ti-käl-li, *ms.* pistävään tapaan, pilkallisesti.
Sash, säsh, *nms.* vyö.
Sate, seet, *imprf* ja *prtcp.* (**to Sit**).
Satiate, see'-shi-eet, *tks.* kyllästyttää, tyydyttää.
Satirical, sä-tir'-rik-äl, *lts.* ilkkuinen, pisteliäs.
Satisfaction, sät-tis-fäk'-shön, *nms.* tyydytys, hyvitys, korvaus.
Satisfactorily, sät-tis-fäk'-tör-i-li, *ms.* miellyttävästi, tyydyttävästi.
Satisfactory, sät-tis-fäk'-tör-i, *lts.* tyydyttävä, täydellinen.
Satisfy, sät'-tis-fei, *tks.* tyydyttää, miellyttää.
Savage, säv'-vidj, *lts.* kesytön, metsä-, villi-.
Savage, säv'-vidj, *nms.* villi, villi-l. metsä-ihminen, raakalainen.
Sauce, soos, *nms.* kastin, kastikas, kastake.
Saucer, soo'-sör, *nms.* teevati, pieni talrikki.
Saunter, saan'-tör, *tks.* joutiloita. laiskistella, vetkuroita.
Save, seev, *tks.* pelastaa.
Save, seev, *ms* ja *ss.* paitsi.
Savory, see'-vör-i, *lts.* hyvämakuinen, imara; hyvähajuinen.
Saw, soo, *imprf.* (**to See**).
Saw, soo, *nms.* saha.
Saxony, säk'-sön-i, *omn nms.* Sakseni.
Say, see, *sntn tks.* sanoa, päättää.
Scald, skoold, *tks.* kaltata, polttaa varilla vedellä.
Scale, skeel, *nms.* kuori.
Scalp, skälp, *tks.* nylkeä kallo.
Scan, skän, *tks.* lukea mitallisesti, mitellä; tutkia, tarkastaa.
Scarce, skeers, *lts.* erinomainen, harvinainen, vajaa; *ms.* tuskin, tuskalla.
Scarcely, skeers'-li, *ms.* tuskin.
Scarlet, skaar'-let, *nms.* tulipuna, keltapuna; *lts.* tulipunainen, keltapunainen.
Scatter, skät'-tör, *tks.* hajoittaa l. levittää ympäri, siirtää; hajoittua, siirtyä.
Scene, siin, *nms.* näky, näkemä. kohtaus.
Scent, sent, *nms.* haistin, vainu.
Scheme, skiim, *nms.* tuuma, ehdotus.
Scolar, skol'-lör, *nms.* oppilas; oppinut.
School, skuul, *nms.* koulu.
Science, sei'-ens, *nms.* tiede, tieto.
Scissars, siz'-zörz, *nms mnk.* sakset.
Scope, sköp, *nms.* tarkoitus, syy. tilaisuus, tila.

Scorch, skoortsh, *tks.* polttaa, paahtaa, kärventää.
Scorching, skoortsh′-ing, *prtcp.* polttava, paahtava.
Scornfully, skoorn′-ful-li, *ms.* vihaisesti, äkäisesti.
Scot, skot, *omn nms.* Skotlantilainen.
Scotch, skotsh, *lts.* Skotlantilainen, Skotlannin-.
Scotchman, skotsh′-män, *nms.* Skotlantilainen.
Scotland, skot′-länd, *omn nms.* Skotlanti.
Scottish, skot′-tish, *lts.* Skotlantilainen, Skotlannin-.
Scoundrel, skoun′-dril, *nms.* ryökäle, heittiö, ilkiö.
Scrape, skreep, *tks.* raapia, repiä.
Scraper, skree′-pör, *nms.* viulunvinguttaja l. -kihnuttaja l. -kitkuttaja.
Scratch, skrätsh, *tks.* raapia l. repiä (kynsillä).
Scream, skriim, *tks.* huutaa, rääkyä.
Screech, skriitsh, — **owl,** oul, *tks.* kissapöllö.
Screen, skriin, *nms.* seula, vanna.
Scripture, skrip′-tshjuur, *nms.* kirjoitus, kirjallinen teos; raamattu; *scripture-history, nms.* raamatun-historia.
Sea, sii, *nms.* järvi, meri; *sea-horse, nms.* jokihepo; *sea-coast, nms.* ranne, rannemaa.
Seal, siil, *nms.* hyle, merivasikka; sinetti.
Search, sertsh, *tks.* etsiä; tutkia, tarkastaa: *to search for,* etsiä l. haella (jtkin).
Search, sertsh, *nms.* etsiminen; tutkinto, tarkastus.
Searchless, sertsh′-les, *lts.* tutkimaton, käsittämätön, selittämätön.
Season, sii′-z'n, *nms.* aika, vuoden aika, oikea aika; *summer-season, nms.* kesänaika.
Season, sii′-z'n, *tks.* totuttaa, taivuttaa; tottua, taipua.
Seat, siit, *nms.* istuin, tuoli; *country-seat, nms.* maapaikka, maatila.
Seat, siit, *tks.* asettaa, panna; *to seat one's self,* asettua, istuita.
Second, sek′-könd, *nms.* apulainen l. syrjäinen kahdenmiekkailussa, sekuntantti; sekunti; *lsks.* toinen.
Secrecy, sii′-kri-si, *nms.* salaisuus.
Secret, sii′-krit, *lts.* salainen; äänettä.
Sect, sekt, *nms.* lahko.
Secure, si-kjuur′, *lts.* varma, vakava, huoleton, vaaraton.
Secure, si-kjuur′, *tks.* panna l. saattaa vakuuteen, vakuuttaa, suojella; *to secure a thing,* taata jkin itsellensä.
Security, si-kjuu′-ri-ti, *nms.* varmuus, vaarattomuus.
See, sii, *sntn tks.* katsoa; nähdä.
Seed, siid, *nms.* siemen, jyvä.
Seek, siik, *sntn tks.* etsiä, hakea; harrastaa, pyytää; *to seek out,* etsiä ylös, vainota.
Seem, siim, *tks.* näkyä l. näyttää jltkin.
Seen, siin, *prtcp.* (to **See**).
Seize, siiz, *tks.* ottaa l. tarttua kiini, ottaa väkivallalla, anastaa; *to seize on (upon),* käydä l. tarttua käsin jhnkin; paneutua l. laittautua (esm. vuoteelle).
Seldom, sel′-döm, *ms.* harvoin.
Select, si-lekt′, *tks.* valita.
Self, self, *asm.* itse; *self-willed, lts.* itse- l. yksipäinen; *self-interest, nms.* oman voiton pyyntö, voitonhalu.
Sell, sel, *sntn tks.* myödä.
Send, send, *sntn tks.* lähettää; *to send for,* lähettää hakemaan l. perään.
Seniority, si-ni-or′-i-ti, *nms.* paremmuus l. etevyys ikään nähden.
Sensation, sen-see′-shön, *nms.* mielenliikutus, vaikutus (mieleen).

Sense, sens, *nms.* mieli, ymmärrys, äly; tunne, tunto, aisti.
Sensible, sen'-si-b'l, *lts.* hellä, helläluontoinen, tunnollinen.
Sent, sent, *imprf* ja *prtcp.* (**to Send**).
Sentence, sen'-tens, *nms.* ajatus, lause; tuomio.
Sentinel, sen'-ti-nel, **Sentry**, *nms.* vahti- l. postimies; *sentry-box, nms.* vahtikoppi l. koppelo; *to stand sentry,* vahtia, olla vahdinpidossa.
Separate, sep'-pär-eet, *tks.* eroittaa; eritä.
Separate, sep'-pär-ät, *lts.* erillänsä (oleva).
Separately, sep'-pär-ät-li, *tks.* eriksensä, erittäin.
Separation, sep-pär-ee'-shön, *nms.* eroittuminen, eriäminen.
Sepulchre, sep'-pöl-kör, *nms.* hauta.
Serious, sii'-ri-ös, *lts.* vakaamielinen, totinen; tärkeä.
Sermon, ser'-mön, *nms.* puhe, saarna.
Serpent, ser'-pent, *nms.* kärme.
Servant, ser'-vänt, *nms.* palvelija.
Serve, serv, *tks.* palvella, olla apuna, varustaa; laittaa ruokaa; piisata; olla sopiva l. kelvollinen jhnkin l. jkskin; *to serve up the dinner,* laittaa puolipäiväistä; *to serve on horse-back,* palvella hevoismiehenä l. hevoisväessä.
Service, ser'-vis, *nms.* palvelus, apu, hyöty; kirkonmeno; *my service to you!* teidän palvelijanne!
Serviceable, ser'-vis-ä-b'l, *lts.* hyödyllinen, avulias.
Servile, ser'-vil, *lts.* orjallinen; halpa, hävytön.
Servitude, ser'-vi-tjuud, *nms.* orjuus.
Session, sesh'-ön, *nms.* istunto (esm. parlamentissä); *sessions, mnk.* oikeus.
Set, set, *.sntn tks.* asettaa, panna; *to set out,* mennä l. lähteä matkalle; *to set in,* tulla, sattua, langeta.
Set, set, *imprf* ja *prtcp.* (**to Set**).
Settle, set'-t'l, *tks.* asettaa, vahvistaa; tiloittaa, taloittaa.
Settled, set'-t'l'd, *lts.* talollinen, tilallinen.
Seven, sev'-v'n, *lsks.* seitsemän.
Seventh, sev'-v'n*th*, *lsks.* seitsemännes.
Seventy, sev'-v'n-ti, *lsks.* seitsemänkymmentä.
Several, sev'-ör-äl, *lts.* erinäinen, moni, useampi.
Severe, si-viir', *lts.* kova, vakaa, tarkka.
Severely, si-viir'-li, *ms.* kovasti.
Severity, si-ver'-i-ti, *nms.* kovuus.
Shade, sheed, *tks.* siimestää, varjota, peittää.
Shadow, shäd'-dō, *nms.* pimento, pilves, siimes.
Shaggy, shäg'-gi, *lts.* karvanen.
Shake, sheek, *sntn tks.* puistaa, ravistaa.
Shall, shäl, *vlln tks* ja *apthdk.* pitää, tulee. (Katso likemmältä kielioppiin).
Shallow, shäl'-lō, *lls.* matala.
Shalt, shält, *2 pers.* (**Shall**).
Sham, shäm, *tks.* pettää, peijata, uskotella, olla olevinansa l. tekevinänsä; *to sham Abraham,* olla olevinansa sairasna *(meris.).*
Shame, sheem, *nms.* häpeä, häväistys.
Shameful, sheem'-ful, *lts.* hävytön.
Shape, sheep, *nms.* kasvu, muoto, ruumiinrakennus.
Share, sheer, *nms.* osa.
Share, sheer, *tks.* jakaa; ottaa osaa l. olla osallisena jsskin.
Sharp, shaarp, *lts.* terävä, ankara.
Sharply, shaarp'-li, *ms.* terävästi, tarkasti.
Shave, sheev, *tks.* ajaa parta.
Shawl, shool, *nms.* saali, iso huivi; *cashmere-shawl, nms.* kaschmerinsaali.
She, shii, *asm. (naisp.)* hän, se.
Sheath, shii*th*, *nms.* tuppi.
Shed, shed, *sntn tks.* vuodattaa, pudotta; vuotaa l. juosta ulos.

Sheet, shiit, *nms.* lakana; paperiarkki l. levy.
Shekel, shek'-k'l, *nms.* siikeli (raha vanh. Juutalaisilla).
Shell, shel, *nms.* kotelo, kuori, karinkaukalo, näkinkynsi.
Shelter, shel'-tör, *nms.* varjo, suoja, katos, suojus.
Shepherd, shep'-pörd, *nms.* paimen.
Shew, shō, = **to Show**, shō.
Shewn, shōn, *prtcp.* (**to Shew**).
Shift, shift, *nms.* vaihettelu; paita (naisen).
Shilling, shil'-ling, *nms.* sillinki.
Shine, shein, *sntn tks.* loistaa, paistaa.
Ship, ship, *nms.* laiva.
Ship, ship, *tks.* laivata, kuljettaa laivassa l. laivalla.
Shipment, ship'-ment, **Shipping**, ship'-ping, *nms.* laivaanpano, sisäänlaivatus.
Shipwreck, ship'-rek, *nms.* haaksirikko.
Shire, shiir, *nms.* maakunta, lääni, kreivikunta.
Shirt, shört, *nms.* paita.
Shoal, shōl, *nms.* hieta- l. santakari, hietasärkkä.
Shock, shok, *nms.* päällekarkaus, ryntäys.
Shock, shok, *lts.* rynnätä, karata päälle; loukata, vihastuttaa, pahoittaa.
Shoe, shuu, *nms.* kenkä; *shoe-maker, nms.* suutari.
Shone, shon (shōn), *imprf* ja *prtcp.* (**to Shine**).
Shook, shuuk, *imprf.* (**to Shake**).
Shoot, shuut, *sntn tks.* ampua; nousta, kohota, pistää esiin; muuttautua (tähdistä); *to be a shooting,* olla metsästämässä.
Shop, shop, *nms.* puoti, kauppapuoti; työhuone.
Shore, shōr, *nms.* ranta; *on shore,* rannalla.
Short, shoort, *lts.* lyhy, vähäinen; *in short,* lyhyeen l. lyhyesti (sanottu).
Shortly, shoort'-li, *ms.* lyhyesti.
Should, shud, *imprf.* (**Shall**).
Shoulder, shōl'-dör, *nms.* olkapää, hartiat.
Shout, shout, *tks.* huutaa, kiljua; iloita.
Shout, shout, *nms.* kova huuto, kiljuminen; *there were shouts for gendarmerie,* huudettiin santarmistoa l. varjeväkeä.
Shovel, shöv'-v'l, *nms.* kihveli.
Show, shō, *sntn tks.* näyttää, todistaa.
Show, shō, *nms.* loisto, loistavaisuus, komeus; muoto, haamu, näkö.
Shower, shou'-ör, *nms.* roikkaus.
Shown, shōn, *prtcp.* (**to Show**).
Shriek, shriik, *nms.* hätähuuto.
Shriek, shriik, *tks.* rääkyä.
Shrink, shringk, *sntn tks.* vetäytyä, yhteen, kutistua; väristä, vavista.
Shropshire, shrop'-shiir, *omn nms.* läänin l. kreivikunnan nimi.
Shrub, shröb, *nms.* pensas, pensaskasvu.
Shun, shön, *tks.* välttää, kammoksua.
Shut, shöt, *sntn tks.* sulkea, panna umpeen l. kiini; *to be shut,* olla ummessa l. kiini; *to shut up,* panna l. sulkea sisään; *to be shut up,* olla l. viettää aikansa jhnkin suljettuna; *to shut one's self up,* sulkea itsensä (jhnkin).
Sick, sik, *lts.* sairas, kipeä; *to fall sick,* kääntyä sairaaksi.
Sicker, sik'-kör, *lts.* varma.
Sickly, sik'-li, *lts.* siukkanen, kuihtuva, vaipuva.
Sickness, sik'-nes, *nms.* sairaus.
Side, seid, *nms.* sivu, laita, puoli; *on the farther l. further side,* tuolle l. toiselle puolelle, tuolla l. toisella puolella.
Siege, siidj, *nms.* valloitus.
Sigh, sei, *tks.* huokaista, huokailla

Sigh, sei, *nms.* huokaus; *to give a deep sigh,* huokaista l. huoahtaa syvältä.

Sight, seit, *nms.* näky, silmänkanto, silmännäkö; *to be out of sight,* olla näkyvistä l. näkyviltä; *to be within sight,* olla näkyvissä l. näkyvillä; *to gain sight of,* saada näkyviin l. näkyville.

Sign, sein, *nms.* merkki, viittaus.

Sign, sein, *tks.* merkitä, viitata.

Signal, sig'-näl, *nms.* ilmoitusmerkki.

Signify, sig'-ni-fei, *tks.* merkitä, osoittaa.

Silently, sei'-lent-li, *ms.* hiljaan, äänettä.

Silk, silk, *nms.* silkki, silkkivaate.

Silly, sil'-li, *lts.* typerä, yksinkertainen, tyhmä.

Silver, sil'-vör, *nms.* hopea.

Silver, sil'-vör, *lts.* hopeasta (tehty), hopeainen, hopea-.

Similar, sim'-i-lör, *lts.* samanlainen, yhtäläinen.

Simple, sim'-p'l, *lts.* yksinkertainen, halpa.

Simplicity, sim-plis'-i-ti, *nms.* yksinkertaisuus, typeryys.

Sin, sin, *nms.* synti.

Since, sins, *ms* ja *sds.* sitte, sitte ajoin l. päivin; koska.

Sinew, sin'-njuu, *nms.* hermo, liutasuoni, liudin.

Single, sing'-g'l, *lts.* yksityinen, erityinen, yksinkertainen.

Singly, sing'-g'l-i, *ms.* eriksensä, yksitellen.

Singular, sing'-gu-lär, *lts.* erinomainen, kummallinen.

Sink, singk, *sntn tks.* upota, vajota.

Sir, sör, *nms.* herra.

Sire, seir, *nms.* isä, armollisin herra (sanotaan hallitsijoille).

Sister, sis'-tör, *nms.* sisär.

Sit, sit, *sntn tks.* istua; hautoa (munia); *to sit down,* käydä istumaan, istuita.

Situated, sit'-ju-ee-ted, *lts.* oleva, tiloitettu.

Situation, sit-ju-ee'-shön, *nms.* paikka, asema; olo, laita, kanta, tila.

Six, siks, *lsks.* kuusi; *six-pence, nms.* kuuden pennin raha.

Sixteenth, siks'-tiin*th*, *lsk.* kuudestoista.

Sixty, siks'-ti, *tsks.* kuusikymmentä.

Size, seiz, *nms.* suuruus, laajuus, koko, mitta.

Size, seiz, *tks.* sovittaa, sopia, soveltua.

Sized, seiz'd, *lts.* määrätystä suuruudesta (oleva); *moderate-sized,* keskinkertaisesta suuruudesta.

Skilful, skil'-ful, *lts.* taitava, tietävä.

Skill, skil, *nms.* taito, taitavaisuus, kätevyys; tieto.

Skin, skin, *nms.* nahka, vuota.

Skirmish, skir'-mish, *tks.* tapella, otella.

Skirmish, skir'-mish, *nms.* tappelu, ottelu.

Sky, skei, *nms.* ilma, pilvi.

Slain, sleen, *prtcp.* (**to Slay**).

Slave, sleev, *nms.* orja; *slave-trade, nms.* orjakauppa; *slave-market, nms.* markkinat, joissa orjia kaupitaan.

Slavery, slee'-vör-i, *nms.* orjuus.

Slaughter, sloo'-tör, *nms.* murha.

Slay, slee, *sntn tks.* kaataa maahan, tappaa, murhata.

Sledge, sledj, *nms.* reki, pulkka.

Sleek, sliik, *lts.* sileäkarvainen.

Sleep, sliip, *nms.* uni; *to take sleep,* nukkua, nukahtaa.

Sleep, sliip, *sntn tks.* maata, nukkua.

Sleeve, sliiv, *nms.* hiha.

Slender, slen'-dör, *lts.* kapea; hento; vähäinen.

Slept, slept, *imprf* ja *prtcp.* (**to Sleep**).

Sleuth, sljuu*th*, **Slouth,** slou*th*, *nms.* jälki; vainu; *sleuth-hound, nms.* vainukoira.

Slew, sljuu, *imprf.* (**to Slay**).
Slice, sleis, *nms.* kappale, levy.
Slight, sleit, *lts.* vähäinen, pieni.
Slip, slip, *nms.* laahos, hännys.
Slope, slōp, *nms.* vietos; vuoren rinne l. kuve.
Slot, slot, **Sleuth,** sljuu*th*, *nms.* hirven jälki.
Slow, slō, *lts.* hidas, myöhäinen.
Slowly, slō'-li, *ms.* pitkään, verkkaan.
Sluggard, slög'-görd, *nms.* laiskuri, vetelys.
Slumber, slöm'-bör, *tks.* nukahtaa.
Slumber, slöm'-bör, *nms.* uinahdus.
Sly, slei, *lts.* viekas.
Small, smool, *lts.* pieni, vähäinen.
Smallness, smool'-nes, *nms.* pienuus, vähyys, vähäisyys.
Smart, smaart, *lts.* iloinen, vilkas.
Smell, smel, *nms.* haisu, haju.
Smell, smel, *tks.* haistella, haista.
Smelling, smel'-ling, *nms.* haisu, haju.
Smile, smeil, *tks.* naurahtaa, hymyillä; viheriöitä.
Smile, smeil, *nms.* naurahtelu, hymyileminen, myhäily.
Smiling, smei'-ling, *lts.* viheriöitsevä.
Smith, smi*th*, *nms.* seppä.
Smoke, smōk, *tks.* savuta; polttaa tupakkaa.
Smoke, smōk, *nms.* savu.
Smooth, smuuTH, *lts.* tasainen, sileä, liukas.
Smother, smöTH'-ör, *tks.* hyväillä, mairitella.
Snake, sneek, *nms.* tarhakärme.
Snatch, snätsh, *tks.* kaapaista, ottaa kiini; *to snatch off,* siepaista pois.
Sneer, sniir, *tks.* nauraa, ilveillä.
Snipe, sneip, *nms.* vikla.
Snow, snō, *nms.* lumi; *snow-storm, nms.* lumimyrsky.
Snuff, snöf, *tks.* nuuskata; tuusia l. haistella jtkin, päästä jnkin jälille l. vainulle.
Snuffers, snöf'-förz, *nms mnk.* kynttiläsakset.
So, sō, *ms* ja *sds.* niin, siis, sentähden, sitte; *and so on,* ja niin edespäin.
Soberly, sō'-bör-li, *ms.* raittiisti, kohtuullisesti.
Social, sō'-shäl, *lts.* seurallinen.
Society, sŏ-sei'-i-ti, *nms.* seura; keskuuskunta, yhteys, kanssakäyminen.
Soft, soft, *lts.* pehmeä; suloinen; hiljainen, sävyisä.
Soften, sof'-f'n, *tks.* pehmittää; lievittää, lauhentaa.
Soil, soil, *nms.* maa.
Sold, sōld, *imprf* ja *prtcp.* (**to Sell**).
Soldier, sōl'-jör, *nms.* sotilas, sotamies.
Soldiery, sōl'-jör-i, *nms.* sotaväki, sotajoukko.
Solely, sōl'-li, *ms.* ainoastaan; yksinänsä.
Solemn, sol'-em, *lts.* juhlallinen.
Solicit, sŏ-lis'-it, *tks.* pyytää hartaasti; huolettaa.
Solicitous, sŏ-lis'-sit-ös, *lts.* huolenpitävä, tarkka.
Solicitude, sŏ-lis'-si-tjuud, *nms.* huoli, huolenpito, tarkkuus; levottomuus.
Solidity, sŏ-lid'-i-ti, *nms.* lujuus, vakavuus, vakavaraisuus.
Solitary, söl'-li-tä-ri, *lts.* yksinäinen.
Solitude, söl'-li-tjuud, *nms.* yksinäisyys.
Solve, solv, *tks.* ratkaista, suorittaa.
Some, söm, *asm.* joku, muutama, jokin, vähä; *something,* jotakin, vähä; *somewhat,* jotakin, jotenkin; *some one,* joku; *some body,* joku; *some times, ms.* toisinaan, välistä.
Son, sön, *nms.* poika; *son of Mars,* sotilas, sota-uros.
Song, song, *nms.* laulu, veisu; *deathsong, nms.* kuolinveisu.

Soon, suun, *ms.* kohta, pian; aikaisin; *as soon as*, niin kohta l. pian kuin.
Sopha, sō'-fä, *nms.* sohva.
Sorcerer, soor'-ser-ör, *nms.* noituri, velho.
Sordid, soor'-did, *lts.* likainen, saastainen; ilkeä, halpa.
Sorely, sōr'-li, *ms.* kovasti; hyvin.
Sorrow, sor'-rō, *nms.* suru, murhe.
Sorrowful, sor'-rō-ful, *lts.* surun- l. murheen-alainen.
Sorry, sor'-ri, *lts.* pahoilla mielin (oleva), alakuloinen, murheenalainen; *to be sorry of l. for*, olla pahoillansa jtkin l. jstkin.
Sort, soort, *nms.* laatu, laji; *in a sort of*, jonkin l. muutaman-laisessa.
Sot, sot, *nms.* pöllö, typerä ihminen.
Sought, soot, *imprf* ja *prtcp.* (**to Seek**).
Soul, sōl, *nms.* sielu, henki; *upon my soul!* totta Jumala auta!
Sound, sound, *nms.* ääni.
Soup, suup, *nms.* soppa.
South, sou*th*, *nms.* etelä.
South, sou*th*, **Southern**, sou'-THörn, *lts.* eteläinen, etelä-; *South-America, nms.* Etelä Amerika.
Sovereign, söv'-er-in, *nms.* yksinvaltias, yksinvaltainen hallitsija.
Sovereignty, söv'-er-in-ti, *nms.* yksinvalta, yksinvaltaisuus.
Sow, sō, *tks.* kylvää.
Space, spees, *nms.* avaruus, tila, ala, väli.
Spacious, spee'-shös, *lts.* avara, laaja, tilava.
Spade, speed, *nms.* lapio.
Spain, speen, *omn nms.* Hispania.
Spaniard, spän'-järd, *omn nms.* Hispanialainen.
Spanish, spän'-nish, *lts.* Hispanialainen, Hispanian-.
Spare, speer, *tks.* säästää; *to have a moment to spare*, olla joutava hetki jkulla.
Spark, spaark, *nms.* kipen.
Sparkling, spaar'-k'l-ing, *lts.* tuikkiva, palava, kiiluva.
Sparrow, spär'-rō, *nms.* varpunen.
Speak, spiik, *sntn tks.* puhua.
Spear, spiir, *nms.* keihäs.
Species, spii'-zhiz, *nms.* laatu, laji.
Specimen, spes'-si-men, *nms.* koe, näyte.
Spectacle, spek'-tä-k'l, *nms.* näkö; näytelmä; *spectacles, nms mnk.* silmälasit.
Spectator, spek-tee'-tör, *nms.* katselija.
Speculation, spek-ju-lee'-shön, *nms.* tuumittelemin, neuvoitteleminen.
Speech, spiitsh, *nms.* puhe.
Speedy, spii'-di, *lts.* pikainen, sukkela, joutuisa.
Spell, spel, *sntn tks.* tavata (kirjasta).
Spend, spend, *sntn tks.* menettää, käyttää.
Spider, spei'-dör, *nms.* hämähäkki; *spider-web, nms.* hämähäkin verkko.
Spike, speik, *nms.* naula; tähkä, tähkäpää, terä.
Spill, spil, *sntn tks.* läikyttää, kaataa maahan; vuodattaa.
Spin, spin, *sntn tks.* kehrätä.
Spirit, spir'-it, *nms.* henki, sielu; rohkeus, mieli; viina; *spirit-merchant, nms.* viinan- l. viininkauppias.
Spirited, spir'-it-ed, *lts.* innollinen; vilkas; *high-spirited, lts.* suurellinen; iloinen; *low-spirited, lts.* alakuloinen.
Spirits, spir'-its, *nms mnk.* elinvoimat, elon- l. elämän-voimat.
Spite, speit, *nms.* uhka, uhkaus, uhma, kiusta; *in spite of*, uhalla, jstkin huolimatta.
Splash, spläsh, *tks.* räiskyttää, roiskuttaa.
Splendour, splen'-dör, *nms.* loiste, kirkkaus.
Spoke, spōk, *imprf.* (**to Speak**).

Spoken, spō'-k'n, *prtcp.* (to **Speak**).
Spontaneously, spon-tee'-ni-ös-li, *ms.* vapaa-ehtoisesti, tahdolla, mielellä.
Spoon, spuun, *nms.* lusikka.
Sport, spōrt, *nms.* leikki; huvittelu; metsästäminen.
Sport, spōrt, *tks.* huvitella, leikkiä.
Sportsman, spōrts'-män, *nms.* metsästäjä.
Spot, spot, *nms.* pilkku; paikka, pieni maa-ala.
Spout, spout, *nms.* ruisku; vesilaitos, suihkuri.
Sprang, spräng, *imprf.* (to **Spring**).
Spray, spree, *nms.* oksa, vesa.
Spread, spred, *sntn tks.* siirtää, levittää, hajoittaa; peittää; siirtyä, levitä, hajota.
Spread, spred, *imprf* ja *prtcp.* (to **Spread**).
Sprightly, spreit'-li, *lts.* iloinen, vilkas.
Spring, spring, *sntn tks.* juosta; nousta (kasvista).
Spring, spring, *nms.* kevät; lähde.
Sprout, sprout, *nms.* vesa, aaluva.
Sprung, spröng, *prtcp.* (to **Spring**).
Spur, spör, *nms.* kannustin.
Spurn, spörn, *tks.* potkaista.
Spy, spei, *nms.* vakoja.
Spy, spei, *tks.* vakoilla; keksiä l. nähdä pitkän matkan päästä.
Square, sku'eer, *nms.* neliö, nelikulma.
Square, sku'eer, *lts.* nelikulmainen, neliö-.
Squeak, sku'iik, *tks.* vinkua.
Squeeze, sku'iiz, *tks.* kouristaa, puristaa.
Squire, sku'eir, *nms.* skueiri; aatelismies; herra.
St = **Saint.**
Stab, stäb, *tks.* pistää kuoliaaksi.
Stab, stäb, *nms.* pistos, puukonpistos.
Stable, stee'-b'l, *nms.* talli.
Stadium, stee'-di-öm, *nms.* kilpa- l. kiista-kenttä l. -paikka.
Stag, stäg, *nms.* hirvi.
Stage, steedj, *nms.* näyttöpaikka; pysähyspaikka; muutos.
Stain, steen, *tks.* tahrata, saastuttaa.
Staircase, steer'-kees, *nms.* rappu, rapput, portaat.
Stairs, steers, *nms mnk.* rapput.
Stake, steek, *nms.* vaaja, patsas lavassa (johon poltettavaksi tuomittu pahantekijä sidottiin kiini); lava, polttolava.
Stale, steel, *lts.* vanha, kuivettunut, pilautunut.
Stalk, stook, *nms.* varsi, kanta.
Stamp, stämp, *tks.* lyödä, polkea (jalalla).
Stand, ständ, *sntn tks.* seista; olla; kestää, kärsiä; seisahtua; *to stand up for,* puolustaa; *to stand forward,* astua l. tulla esiin l. eteen.
Standing, ständ'-ing, *nms.* kestäväisyys, pysyväisyys.
Star, staar, *nms.* tähti; *star-shot,* tähden- l. tähti-lento, tähtikiito.
Stare, steer, *tks.* katsoa terävästi l. kummastellen.
Start, staart, *tks.* hypähtää l. kavahtaa hämmästyksestä; *to start back,* hypähtää l. kavahtaa takaperin l. takaisin; *to start up,* hypähtää l. kavahtaa ylös; *to start off,* kavahtaa l. äkkiä lähteä juoksemaan.
Start, staart, *nms.* kavahdus, hypähdys; äkkilähtö.
Starve, staarv, *tks.* kärsiä hätää l. puutetta; olla puutteessa l. tarpeessa; kuolla l. tappaa nälkään l. viluun.
State, steet, *nms.* sääty; tila; valta, valtakunta.
Station, stee'-shön, *nms.* tila, elämäntila, arvo; pysähdyspaikka.
Station, stee'-shön, *tks.* asettaa, panna (esm. vahdin).
Stay, stee, *tks.* viipyä, odottaa; olla; *stays, nms mnk.* nyöriliivit.
Steadfastly, sted'-faast-li, *ms.* lujasti, vakavasti.

Steal, stiil, *sntn tks.* varastaa; luikailla, pistäytyä salaa.
Steam, stiim, *nms.* höyry; *steamboat, nms.* höyryvene, höyry-alus l. laiva.
Steel, stiil, *nms.* teräs.
Steep, stiip, **Steeped,** stiip't, *lts.* jyrkkä, viettävä, syvä.
Stem, stem, *nms.* runko, varsi (kasvissa).
Step, step, *tks.* käydä, astua.
Step, step, *nms.* askel; *foot-step, nms.* jälki.
Sterility, sti-ril'-i-ti, *nms.* hedelmättömyys, viljattomuus.
Stick, stik, *nms.* keppi, puikko.
Stick, stik, *sntn tks.* pistää läpi; panna yhteen l. kiini.
Stifle, stei'-f'l, *tks.* tukehduttaa, häkäyttää, vaivuttaa, hillitä.
Stile, steil, *nms.* jalkaporras, porraspuut.
Still, stil, *lts.* hiljainen, tyyni, yhdessä paikassa (oleva).
Still, stil, *ms.* yhdessä paikassa l. yhdellä paikalla, vielä, yhä: *sds.* kuitenkin.
Sting, sting, *sntn tks.* pistää, purra.
Sting, sting, *nms.* pisto, piste, pistämä.
Stipulate, stip'-pju-leet, *lts.* sopia, tingata.
Stir, stör, *tks.* liikuttaa, panna liikkeelle; liikkua; hämmentää, koskea.
Stocking, stok'-ing, *nms.* sukka.
Stole, stōl, *imprf.* (to **Steal**).
Stolen, stōl'n, *prtcp.* (to **Steal**).
Stone, stōn, *nms.* kivi.
Stood, stud, *imprf.* (to **Stand**).
Stool, stuul, *nms.* jakkara, renkku.
Stoop, stuup, *tks.* kumartaa, kallistaa, panna kumarruksiin; olla kumarassa l. kallellansa.
Stop, stop, *tks.* estää, pidättää, tauottaa, tukkia; pysähtyä, seisattua, tauota.
Store, stōr, *nms.* vara, muonavara.
Store, stōr, *tks.* varustaa, koota.
Storm, stoorm, *nms.* myrsky, kovatuuli.
Story, stō'-ri, *nms.* kertomus, taru, satu; kerta (kartanon).
Stove, stōv, *nms.* uuni, hiilipata.
Stout, stout, *lts.* uljas, urhollinen, voimakas; *stout-hearted, lts.* rohkea, uskalias.
Straggle, sträg'-g'l, *tks.* juosta eksyksissä l. pois; olla erillänsä.
Straight, street, *lts.* suora; ahdas; *straight, ms.* suoraan, paikalla.
Strain, streen, *nms.* ääni, nuotti, laulu; suu (puheentapa); *in a high strain,* suurella suulla.
Strait, street, *lts.* ahdas.
Strait, street, *nms.* kapea tie l. vesi, salmi; pula.
Strand, stränd, *nms.* ranta; kaapelin- l. luomaköydenpää; *strand of a whip-cord,* pampun pää.
Strange, streenj, *lts.* harvinainen, eriskummainen; vieras.
Stranger, streen'-jör, *nms.* vieras, muukalainen, ulkomaalainen.
Strata, stree'-tä, *nms mnk.* kerros.
Stratagem, strät'-tä-jem, *nms.* sotajuoni, sotasutkaus.
Straw, stroo, *nms.* olki.
Stray, stree, *tks.* eksyä, kuleskella eksyksissä; *to stray from,* erota l. mennä pois.
Stream, striim, *nms.* virta.
Street, striit, *nms.* katu; *street-door, nms.* kadun puolella oleva ovi.
Strenght, streng*th*, *nms.* voima.
Strenuously, stren'-ju-ös-li, *ms.* kiivaasti, urhollisesti.
Stretch, stretsh, *tks.* ulottaa; ulottua.
Strict, strikt, *lts.* tarkka.
Strike, streik, *sntn tks.* lyödä, liikuttaa, survata; kaatua l. pudota jtkin vastaan.
Striking, strei'-king, *prtcp.* liikuttava, hämmästyttävä, sattuva.
String, string, *nms.* nauha; kieli (soittokalussa); *bow-string, nms.* jänne.
Strive, streiv, *sntn tks.* kokea, pyytää, harrastaa.

Stroke, strōk, *nms.* lyömä, telläys; *to miss a stroke,* lyödä l. tellätä syrjään l. hairaan.
Stroll, strōl, *tks.* kuleksia, kävellä.
Strong, strong, *lts.* kova, vahva, tarkka.
Strongly, strong'-li, *ms.* kovasti, vahvasti, tarkasti.
Strove, strōv, *imprf.* (to **Strive**).
Struck, strök, *imprf* ja *prtcp.* (to **Strike**).
Structure, strök'-tshjuur, *nms.* rakennus.
Struggle, strög'-g'l, *tks.* pyristellä, räpistellä, kamppailla.
Stuck, stök, *imprf* ja *prtcp.* (to **Stick**).
Student, stjuu'-dent, *nms.* oppilas, ylioppilas.
Studious, stjuu'-di-ös, *lts.* ahkera, luvunhalullinen.
Study, stöd'-i, *nms.* luvun l. tiedetten harjoittaminen; lukuhuone.
Study, stöd'-i, *tks.* harjoittaa lukua l. tieteistämistä, tarkastella, tutkia.
Stuff, stöf, *tks.* topata.
Stumble, stöm'-b'l, *tks.* hoipuroita; kompastua, kaatua.
Stung, stöng, *prtcp.* (to **Sting**).
Stupendous, stju-pen'-dös, *lts.* hämmästyttävä, kummastuttava.
Stupid, stjuu'-pid, *lts.* tyhmä, pöllöpäinen.
Style, steil, *tks.* nimittää, kutsua.
Subdue, söb-djuu', *tks.* panna l. saattaa jnkun valtaan, masentaa, kurittaa.
Subject, söb-jekt', *tks.* tehdä l. panna jnkun l. jnkin alaiseksi l. altiiksi.
Subject, söb'-jekt, *nms.* alamainen; aine.
Sublime, söb-bleim', *lts.* viehättävä, ihana.
Submission, söb-mish'-ön, *nms.* kuuliaisuus.
Submit, söb-mit', *tks.* antautua jnkun valtaan; alistaa, saattaa jnkun l. jnkin valtaan.
Subordination, söb-oor-di-nee'-shön, *nms.* kuuliaisuus, alamaisuus.
Subsist, söb-sist', *tks.* olla, pysyä, tulla toimeen, elää; elättää, ylläpitää.
Subsistence, söb-sis'-tens, *nms.* toimeentulo, ylläpito; olo.
Substance, söb'-stäns, *nms.* aine; olento.
Substitute, söb'-sti-tjuut, *tks.* asettaa l. panna l. määrätä toisen siaan.
Subterranean, söb-ter-ree'-ni-än, **Subterraneous,** söb-ter-ree'-ni-ös, *lts.* maanalainen.
Suburb, söb'-örb, *nms.* etu- l. esikaupunki.
Succeed, sök-siid', *tks.* lähteä jälestä, seurata; menestyä.
Success, sök-ses', *nms.* menestys, hyvä onni; seuraus.
Successful, sök-ses'-ful, *lts.* menestyvä, onnellinen.
Successfully, sök-ses'-ful-li, *ms.* onnellisesti, menestyksellä.
Succession, sök-sesh'-ön, *nms.* seuraaminen, jakso.
Successive, sök-ses'-siv, *lts.* perätystä seuraava.
Successor, sök-ses'-sör, *nms.* jälkeinen, seuraaja.
Such, sötsh, *asm.* semmoinen, senlainen, senlaiset; *ms.* niin, sillä tapaa; *such as,* ne, jotka; *such a one*, semmoinen; *such and such,* se ja se, niin ja niin; *in such a manner,* niin, siten, sillä tapaa.
Sucker, sök'-kör, *nms.* aaluva, juuri- l. höyty-vesa.
Suckle, sök'-k'l, *tks.* imettää; elättää.
Sudden, söd'-d'n, *lts.* pikainen, äkki, ankara; *in a sudden,* pikaisesti, äkisti.
Suddenly, söd'-d'n-li, *ms.* pikaisesti, äkisti, äkkiä.
Sue, sjuu, *tks.* pyytää, tahtoa; hakea.
Suffer, söf'-för, *tks.* kärsiä; suvaita, sallia, antaa *(apthdk.).*

Sufferer, söf′-för-ör, *nms.* **kärsivä** ihminen; uhri; *fellow-sufferer*, *nms.* osanottaja kärsimisessä l. onnettomuudessa.
Suffering, söf′-för-ing, *nms.* **kärsiminen**, vaiva.
Suffice, söf-feiz′, *tks.* piisata, riittää.
Sufficient, söf-fish′-ent, *lts.* **piisaava**, riittävä.
Sufficiently, söf-fish′-ent-li, *ms.* piisaavasti, riittävästi.
Sugar, shug′-gör, *nms.* sokuri; *sugar-cane*, *nms.* sokuriruoko.
Suggest, sög-jest′, *tks.* johdattaa mieleen, panna päähän, neuvoa.
Suit, sjuut, *nms.* seura, seurue (ruhtinaan).
Suit, sjuut, *tks.* sopia, soveltua.
Sulky, söl′-ki, *lts.* juro, näreä, nuriseva.
Sulphureous, söl-fjuu′-ri-ös, *lts.* rikin- l. tulikiven-tapainen l. -näköinen.
Sultan, söl′-tän, *nms.* sultani.
Sultry, söl′-tri, *lts.* lämmin, helteinen, vari.
Sum, söm, *nms.* summa, kokonaisuus.
Summer, söm′-mör, *nms.* kesä.
Summit, söm′-mit, *nms.* huippu, latva, kukkula.
Summon, söm′-mön, *tks.* kehoittaa, vaatia.
Sun, sön, *nms.* aurinko, päivä; *sunshine*, *nms.* päivänpaiste; *sunbeam*, *nms.* auringon säde; *sunlight*, *nms.* auringon- l. päivänvalo: *sun-set*, *nms.* auringonlasku, päivänpano.
Sung, söng, *imprf* ja *prtcp.* (**to Sing**).
Sunk, sönk, *imprf* ja *prtcp.* (**to Sink**)
Superb, sju-perb′, *lts.* oivallinen, komea; ylpeä.
Superfluous, sju-per′-flu-ös, *lts.* liika, liiallinen, ylellinen.
Superior, sju-pii′-ri-ör, suuri, ylhäinen, etevä; suurempi, ylhäisempi, etevämpi; *to be superior to*, olla parempi l. etevämpi kuin.
Superior, sju-pii′-ri-ör, *nms.* päämies.
Superscription, sju-per-skrip′-shön, *nms.* päällekirjoitus.
Superstition, sju-per-stish′-ön, *nms.* taika-usko, taika-uskoisuus.
Supper, söp′-pör, *nms.* **iltaruoka**, iltanen.
Supply, söp-plei′, *tks.* **hankkia**, **varustaa**, **täyttää**, **panna siaan**.
Supply, söp-plei′, *nms.* **lisä**, **lisäys**; apu, vara.
Support, söp-pōrt′, *nms.* **apu**, **elatus**, **eläke**.
Support, söp-pōrt′, *tks.* **ylläpitää**, auttaa, turvata.
Suppose, söp-pōz′, *tks.* **edellyttää**, olettaa, luulla.
Sure, shuur, *lts.* **varma**.
Surely, shuur′-li, *ms.* **todella**, **varmaan**, epäilemättä.
Surface, sör′-fäs, *nms.* **pinta**.
Surgeon, sör′-jön, *nms.* **haavalääkäri**, kirurki.
Surmount, sör-mount′, *tks.* **nousta** yli; voittaa, olla etevämpi l. parempi.
Surmounted, sör-mount′-ed, *lts.* **peitetty** l. varustettu jllakin; *surmounted with plumes*, **höyhenillä** varustettu l. peitetty.
Surpass, sör-päs′, *tks.* **astua** yli; voittaa, olla suurempi l. **parempi**; *to surpass all discription*, olla l. mennä l. käydä yli kaiken kertomuksen.
Surprise, sör-preiz′, *nms.* **odottamaton** l. äkkiluulematon **tulo**, hämmästys.
Surprise, sör-preiz′, *tks.* **hämmästyttää**, tulla l. käydä äkisti l. äkkiluulematta.
Surround, sör-round′, *tks.* **sisältää** l. täyttää ympäri, ympäröitä, piirittää.
Survey, sör-vee′, *tks.* katsella, silmäillä, nähdä l. katsoa yli l. ylitse,

Survey, sör'-vee, *nms*. katsaus, yleinen katsaus.
Survive, sör-veiv', *tks*. elää jälkeen l. perästä, jäädä eloon jnkun jälestä l. perästä.
Susceptible, sös-sep'-ti-b'l, *lts*. vastaanottoinen, hellätuntoinen, tunnollinen.
Suspect, sös-pekt', *tks*. varoa, luulla, epäillä.
Suspend, sös-pend', *tks*. panna riippumaan; ylöslykätä; keskeyttää, lakkauttaa.
Suspense, sös-pens', *nms*. epävakaisuus, epäilys; ylöslykkäys, viivytys.
Suspension, sös-pen'-shön, *nms*. ylöslykkäys; välirauha, seisahdus.
Suspicion, sös-pish'-ön, *nms*. epäluulo, varominen.
Sustain, sös-teen', *tks*. ylläpitää, kannattaa; kärsiä, kestää.
Swagger, su'äg'-gör, *nms*. kehua, kerskua.
Swallow, su'ol'-lō, *nms*. pääsky.
Swallow, su'ol'-lō, *tks*. otta sisään, nieltä.
Swarm, su'oorm, *nms*. parvi.
Swarm, su'oorm, *tks*. parveilla, lentää parvessa, kihistä.
Swarthy, su'oor'-*th*i, *lts*. mustanruskea.
Swear, su'eer, *sntn tks*. noitua.
Sweep, su'iip, *sntn tks*. laista, laista pois; *to be swept off*, hävitä, menehtyä.
Sweep, su'iip, *nms*. heilahdus, pyörähdys, käännähdys.
Sweet, su'iit, *lts*. imelä, makea; suloinen, herttainen; raitis; *sweetheart*, *nms*. sulhanen, morsian.
Swell, su'el, *tks*. paisua.
Swept, su'ept, *imprf* ja *prtcp*. (to **Sweep**).
Swift, su'ift, *lts*. pikainen, sukkela.
Swiftness, su'ift'-nes, *nms*. pikaisuus, sukkeluus.
Swim, su'im, *sntn tks*. uida.
Swimming, su'im'-ming, *nms*. uiminen.
Swine, su'ein, *nms*. sika, sijat.
Swing, su'ing, *nms*. kiikku, keikku.
Swing, su'ing, *sntn tks*. heiluttaa, kiikuttaa; heilua, kiikkua, heitellä.
Switzerland, su'its'-ör-länd, *omn nms*. Sweitsi, Sweitsinmaa.
Sword, sörd, *nms*. miekka.
Swore, su'ōr, *imprf*. (to **Swear**).
Swum, su'öm, *imprf* ja *prtcp*. (to **Swim**).
Sympathize, sim'-pä-*th*eiz, *tks*. olla yhtämieleinen l. myötätunteinen.
Sympathy, sim'-pä-*th*i, *nms*. myötätuntoisuus, yhtätuntoisuus.
Symptom, sim'-töm, *nms*. oire, enne, ennusmerkki.
Syrup, sör'-röp, *nms*. siirappi.

T.

Table, tee'-b'l, *nms*. pöytä.
Tables, tee'-b'lz, *nms mnk*. lautapeli.
Tag, täg, *nms*. pujotin-neula.
Tail, teel, *nms*. häntä; niskapalmikko.
Take, teek, *sntn tks*. ottaa, ottaa kiini; *to take care of*, pitää huoli l. ottaa vaari jkusta l. jstkin; *to take a walk*, kävellä; *to take place*, sattua, tapahtua; *to take off*, ottaa pois; *to take away one's life*, tappaa; *to take up with*, ylösottaa; pitää l. olla kiini jsskin, olla käsin jsskin; *to take up*, ottaa ylös, nostaa ylös; ottaa sisään; *to take for*, pitää jkuna l. jnakin, katsoa l. luulla jkskin; *to take up arms*, käydä l. tarttua aseihin.
Taken, tee'-k'n, *prtcp*. (to **Take**), otettu, mieltynyt, rakastunut; *to be taken with*, mieltyä l. rakastua jkuhun.
Tale, teel, *nms*. kertomus, satu, tarina.

Talk, took, *sntn tks.* puhua; *to talk to one's self,* puhua itseksensä l. yksinänsä.
Talkative, tok'-ä-tiv, *lts.* kielevä, rupatteleva.
Tall, tool, *lts.* iso, pitkä.
Tame, teem, *tks.* kesyttää, masentaa.
Tape, teep, *nms.* punos, käärelanka, köyttölanka.
Taper, tee'-pör, *tks.* päättyä huipulla, olla keilantapainen.
Tardines, taar'-di-nes, *nms.* hitaisuus.
Tartar, taar'-tär, *omn nms.* Tatarilainen.
Task, täsk, *nms.* askare, toimitus; läksy.
Taste, teest, *tks.* maistaa.
Taste, teest, *nms.* maku; mieli, halu.
Taught, toot, *imprf* ja *prtcp.* (to **Teach**).
Tawney, too'-ni, *lts.* keltasenruskea, auringon l. päivän paahtama.
Tea, tii, *nms.* tee.
Teach, tiitsh, *sntn tks.* opettaa.
Teague, tiig, *omn nms.* Irlantilainen.
Team, tiim, *nms.* juhta.
Tear, tiir, *nms.* kyynel.
Tear, teer, *sntn tks.* repiä, riuhtoa irti; *do not tear the book,* elä revi l. elkää repiä kirjaa.
Tease, tiiz, *tks.* rääkätä, kiusata.
Tedious, tii'-di-ös, *lts.* ikävä.
Teeth, tii*th*, *mnk.* (**Tooth**).
Tell, tel, *sntn tks.* sanoa, puhua, kertoa; *I am told,* minulle on sanottu l. kerrottu.
Temper, tem'-pör, *nms.* mielenlaatu, mieli.
Temper, tem'-pör, *tks.* lievittää, huojentaa, keventää.
Temperate, tem'-per-eet, *lts.* kohtuullinen, tyyni, hiljainen.
Temperature, tem'-per-ä-tjuur, *nms.* lämpimys, lämpömäärä; ilmanlämpö.
Tempest, tem'-pest, *nms.* paha sää, myrsky.
Temple, tem'-p'l, *nms.* temppeli; silmäkulma, otsakulma.
Temporay, tem'-pö-rä-ri, *lts.* ajallinen, katoava, pysymätön.
Temptation, tem-tee'-shön, *nms.* viettelys, houkutus.
Ten, ten, *lsks.* kymmenen.
Tenant, ten'-änt, *nms.* arentieraaja, arentimies; vasalli, lääniläinen.
Tend, tend, *tks.* tarkoittaa; hoitaa; vaikuttaa.
Tender, ten'-dör, *lts.* hellä, arka, hento, heikko.
Tenderly, ten'-dör-li, *ms.* hellästi, hempeästi, lempeästi.
Tenderness, ten'-der-nes, *nms.* hellyys, hempeys.
Term, term, *nms.* sananparsi; aika, termina; ehto, ehdot; *upon equal terms,* samalla ehdolla.
Terminate, ter'-mi-neet, *tks.* lopettaa, rajoittaa; loppua, päättyä.
Terrace, ter'-räs, *nms.* askelma, penger.
Terrestrial, ter-res'-tri-äl, *lts.* maallinen.
Terrible, ter'-ri-b'l, *lts.* julma, hirmuinen.
Terribly, ter'-ri-b'l-i, *ms.* julmasti, hirmuisesti.
Terrier, ter'-ri-ör, *nms.* mäyräkoira.
Terrify, ter'-ri-fei, *tks.* peljästyttää.
Territory, ter'-ri-tör-ri, *nms.* piiri, ala.
Thames, temz, *omn nms.* Temsi, Temsin joki.
Than, THän, *ms.* kuin (erilaisia verratessa).
Thank, *th*ängk, *tks.* kiittää.
Thanks, *th*ängks, *nms mnk.* kiitos.
That, THät, *asm.* tuo, joka, se.
That, THät, *sds.* että.
That's = **That is.**
The, THe, *vrk.* (se).
Theatre, *th*hii'-ä-tör, *nms.* näytelmä, näytelmähuone, teatteri.
Thee, THii, *asm.* *(akus.)* sinua.

Theft, *theft*, *nms.* varkaus.
Their, THeer, *asm.* heidän, niiden, -nsa (-nsä).
Theirs, THeer's, *asm.* heidän, niiden.
Them, THem, *asm.* *(akus.)* heitä, niitä, ne.
Theme, *th*iim, *nms.* pää- l. perusaine l. -juonne.
Then, THen, *ms.* silloin, silloin kuin, sitte; *sds.* sillä, koska, siis, sentähden.
Thence, THens, *ms.* sieltä, siitä, siitä ajasta l. syystä; *thence-forth*, sitte ajoin l. päivin; *thence-forward*, siitä ajasta lähtien l. asti l. saakka.
There, THheer, *ms.* tuolla, tuossa, siellä, siinä, siihen. Tätä määräsanaa käytetään, miten kieliopissa likemmin on näytetty, itsiöllisen asemon 3:n personan *it* siassa, jolloin sitä ei käy suomeksi kääntäminen, esm. *there was a hole in the box*, tuusassa oli reikä.
Therefore, THeer'-fōr, *ms.* sentähden, siis, siitä syystä.
Therein, THeer'-in, *ms.* siinä.
Thermometer, *th*er'-mom'-i-tör, *nms.* lämpömittari.
These, THiiz, *asm.* nämä.
They, THee, *asm.* he, ne.
Thick, *th*ik, *lts.* paksu.
Thicket, *th*ick'-et, *nms.* lehto, pensasto.
Thief, *th*iif, *nms.* varas, rosmo.
Thievish, *th*iiv'-ish, *lts.* varkaantapainen, varkauteen menevä l. päin.
Thin, *th*in, *lts.* ohea.
Thine, THein, *asm.* sinun.
Thing, *th*ing, *nms.* kappale, kalu, asia, olento.
Think, *th*ingk, *sntn tks.* ajatella, arvella, miettiä, luulla, katsoa, pitää.
Third, *th*örd, *lsks.* kolmas.
Thirst, *th*örst, *nms.* jano; halu, himo.
Thirteen, *th*ör'-tiin, *lsks.* kolmetoista.
Thirty, *th*ör'-ti, *lsks.* kolmekymmentä.
This, THis, *asm.* tämä.
Thistle, *th*is'-s'l, *nms.* ohdake
Thorn, *th*oorn, *nms.* orjantappuran piikki l. oas, piikki, pistin.
Thorough, *th*ör'-rō, *lts.* täydellinen; *ss.* läpi, lävitse.
Thoroughfare, *th*ör'-rō-feer, *nms.* läpikäytävä l. läpi-ajettava.
Thoroughly, *th*ör'-rō-li, *ms.* täydellisesti, perinpohjin, hyvästi.
Those, THōz, *asm.* ne, niitä.
Thou, THou, *asm.* sinä.
Though, THō, *sds.* ehkä, vaikka; *as though*, niin kuin, ikään kuin.
Thought, *th*oot, *imprf* ja *prtcp.* (to **Think**).
Thought, *th*oot, *nms.* ajatus.
Thousand, *th*hou'-zänd, *lsks.* tuhat.
Thread, *th*red, *nms.* ompelulanka, rihma.
Threat, *th*ret, *nms.* uhkaus.
Threaten, *th*ret'-t'n, *tks.* uhata.
Three, *th*rii, *lsks.* kolme.
Threw, *th*ruu, *imprf.* (to **Throw**).
Thrive, *th*reiv, *sntn tks.* menestyä, kasvaa.
Throat, *th*rōt, *nms.* kulkku, kurkku, kaula.
Throne, *th*rōn, *nms.* valta-istuin.
Through, *th*ruu, *ms* ja *ss.* läpi, lävitse, kautta; tautta, tähden, -lla (-llä).
Throughout, *th*ruu-out', *ms.* kaikkialla; *ss.* läpi l. pitkin (esm. vuotta).
Throw, *th*rō, *sntn tks.* heittää, viskata; *to throw one's self*, heittäytyä, viskautua.
Thrust, *th*röst, *nms.* sysäys, telläys, pisto, pistämä.
Thunder, *th*ön'-dör, *nms.* tärinä, jyrinä; ukkonen, ukonilma.
Thunder, *th*ön'-dör, *tks.* jyristä, täristä.
Thus, THös, *ms.* niin, siten, seu-

raavasti; *thus and thus*, tällä tavalla, näin.

Thy, THei, *asm.* sinun, -ni.

Tie, tei, *tks.* sitoa, solmeta, kiinnittää, velvoittaa; *to tie up*, sitoa yhteen l. vihkoon; estää, pidättää.

Tiger, tei'-gör, *nms.* tiikeri.

Till, til, *ms.* siksi, siksi kuin, kunnes; *ss.* h-n.

Time, teim, *nms.* aika, hetki; *at the time*, sillä kertaa, silloin; *at the same time*, samalla aikaa l. yhden ajoin; *at a time*, samalla l. yhdellä kertaa, kerrassansa; *at this time*, tällä kertaa; *in time*, aikaa myöten, aikanansa; *at any time*, milloin hyvänsä l. tahansa, ainakin.

Timid, tim'-id, *lts.* arka, kainu, pelkäävä.

Timidity, ti-mid'-i-ti, *nms.* pelko.

Tin, tin, *nms.* tina.

Tinge, tinj, *nms.* väri.

Tip, tip, *nms.* huippu, pää.

Tire, teir, *tks.* uuvuttaa, väsyttää, uupua, väsyä.

Tired, teir'd, *lts.* uupunut, väsynyt.

'Tis = **It is.**

Title, tei'-t'l, *nms.* korko- l. virka- l. arvo-nimi, nimi, nimitys.

Tivoli, *omn nms.* Tivoli (kaupunki Italiassa); yhteinen huvituspaikka.

To, tuu, *ss.* h-n, -lle, kohti, vastaan, kohtaan; *as to*, (jhnkin) nähden; *to day*, tänä päivänä; *to night*, tänä yönä. Tekosanan edellä *to* osoittaa infinitive-tapaa, joka siinä tapauksessa on käännettävä suomeksi: a) III:n substantivon illativolla, esm. *you shall go to play*, sinä saat mennä leikkimään; b) I:n substantivon infinitivolla, esm. *strive to speak plainly*, pyydä l. koe puhua selvästi; c) III:n substantivon elativolla, esm. *he had been told not to go*, häntä oli kielletty menemästä; d) II:n adjektivon genitivolla, esm. *he was not once known to fight*, hänen ei tietty kertaakaan tapelleen; sekä e) IV:n substantivon nominativolla, esm. *what a clever thing it is to read!* miten hyvä l. oivallinen asia lukeminen kumminkin on!

Toast, tōst, *nms.* malja, kunniamalja.

Toe, tō, *nms.* varvas.

Together, tŏ-geTH'-ör, *ms.* yhtenä, yhdessä; *for many years together*, monta vuotta perätystä.

Toil, toil, *nms.* vaiva, raskas työ.

Toil, *tks.* vaivata, nähdä vaivaa.

Toilsome, toil'-söm, *lts.* vaivaloinen.

Told, tōld, *prtcp.* (**to Tell**); *I am told*, minulle on sanottu l. kerrottu.

Toledo, tŏ-lii'-dŏ, *omn nms.* Toledo.

Tolerable, tol'-ör-ä-b'l, *lts.* suvaittava, kärsittävä; mukiin menevä.

Tolerance, tol'-ör-äns, *nms.* kärsiväisyys.

Tom, tom, **Tommy**, tom'-mi, *omn nms.* Tuomas.

Tomb, tuum, *nms.* hauta, hautapatsas l. varjo.

Ton, tön, *nms.* tynnyri; mitta (= 120 suom. leiviskää).

Tone, tōn, *nms.* ääni, nuotti, suu (puheentapa).

Tongs, tongz, *nms mnk.* pihdit, näpistimet.

Tongue, töng, *nms.* kieli.

Too, tuu, *ms.* liian, kovin; myös, -kin.

Took, tuuk, *imprf.* (**to Take**).

Tool, tuul, *nms.* työkalu, kalu.

Tooth, tuu*th*, *nms.* hammas.

Top, top, *nms.* huippu, latva, kukkula.

Torch, toortsh, *nms.* tulisoitto.

Tore, tōr, *imprf.* (**to Tear**).

Torment, toor'-ment, *lks.* kiusata, vaivata.

Torn, tõrn, *prtcp.* (to **Tear**).
Torrent, tor′-rent, *nms.* virta.
Torrid, tor′-rid, *lts.* kuuma, lämmin.
Tortuous, toor′-tshju-ös, *lts.* kierretty, punottu; köynneliäs, väänneliäs.
Torture, toor′-tshjuur, *nms.* pinaus, kidutus.
Torture, toor′-tshjuur, *tks.* rääkätä, kiduttaa, piinata.
Toss, tos,. *tks.* heittää, viskata; panna l. ruveta liikkumaan.
Tost, tõst, *prtcp.* (to **Toss**).
Total, tõ′-täl, *lts.* kokonainen, koko.
Totally, tõ′-täl-i, *ms.* tykkänänsä, kokonansa.
Touch, tötsh, *tks.* koskea, liikuttaa.
Tough, töf, *lts.* sitkeä, kova.
Toula, *omn nms.* Tuula.
Tour, tuur, *nms.* matka, matkanne, pistäytyminen.
Tournament, tuur′-nä-ment, *nms.* keihäiset, keihäispelit.
Toward, tõ′-u'örd, **Towards**, *ms* ja *ss.* vastaan, vasten, kohti, päin, lähellä, likellä.
Tower, tou′-ör, *nms.* torni, linnoitus.
Tower, tou′-ör, *tks.* kohota l. nousta ylöspäin l. ilmaan.
Town, toun, *nms.* kaupunki.
Trace, trees, *tks.* jälkiä myöten etsiä l. hakea, vainota, seurata jälkiä; kuvata.
Trace, trees, *nms.* jälki; *traces, mnk.* kurenauha (harni-kassa).
Track, träk, *nms.* polku, jälki.
Tract, träkt, *nms.* seutu, maakappale.
Trade, treed, *nms.* kauppa.
Tradition, trä-dish′-ön, *nms.* muinaistaru, kansantaru.
Traffic, träf′-fik, *nms.* liikenne, kauppa.
Tragedy, träd′-ji-di, *nms.* murhenäytelmä, murhekuvaus.
Tragical, träd′-jik-äl, *lts.* murheellinen, surullinen.
Train, treen, *tks.* vetää; opettaa, totuttaa; *to train up,* kasvattaa.
Train, treen, *nms.* jatko, juna; seurue.
Traitor, tree′-tör, *nms.* kavaltaja, petturi.
Trample, träm′-p'l, *tks.* astua, polkea.
Tranquillity, trän-ku'il′-li-ti, *nms.* rauha, tyyni, tyynimielisyys.
Transaction, träns-äk′-shön, *nms.* keskustelu, välipuhe, asia.
Transform, träns-foorm′, *tks.* muuttaa; muttua.
Transition, trän-sizh′-ön, *nms.* yli l. ylitse käynti l. käyminen; muutos.
Transplant, träns-plänt′, *tks.* muuttaa.
Transport, träns′-põrt, *nms.* kuletus, veto; ihastus, innostus.
Transport, träns-põrt′, *tks.* kulettaa, vetää; ihastuttaa, innostuttaa.
Transverse, träns-vers′, *lts.* poikkipäin (oleva), poikki-.
Travel, träv′-il, *tks.* kulkea, matkustaa.
Travel, träv′-il, *nms.* matka, matkanteko.
Traveller, träv′-il-ör, *nms.* matkustaja, matkamies.
Traverse, träv′-ers, *tks.* kulkea l. mennä jnkin poikki.
Tray, tree, *nms.* kaukalo, soikko, panki.
Treacherous, tretsh′-er-ös, *lts.* kavala, petollinen.
Treachery, tretsh′-ör-i, *nms.* petos, kavallus.
Tread, tred, *sntn tks.* polkea.
Treasure, trezh′-juur, *nms.* aarre.
Treasurer, trezh′-ju-rör, *nms.* rahavartija.
Treat, triit, *tks.* käsitellä, kohdella, pidellä.
Treatise, trii′-tiz, *nms.* liitto, suostumus.
Treatment, triit′-ment, *nms.* kohteleminen, piteleminen.

Tree, trii, *nms.* puu.
Tremble, trem′-b'l, *tks.* täristä, vavista.
Tremendously, tri-men′-dös-li, *ms.* hirmuisesti, pelättävästi.
Trial, trei′-äl, *nms.* koe, koetus.
Triangular, trei-äng′-gju-lär, *lts.* kolmikulmainen, kolmionmuotoinen.
Tribe, treib, *nms.* suku, perhe, sukukunta.
Tribute, trib′-juut, *nms.* vero, maksu; *the tribute of admiration,* ihmettelemisen l. ihastuksen osoitus l. vakuntus.
Trifle, trei′-f'l, *tks.* huvitella, laskea l. puhua suotta l. leikkiä; *to trifle away,* menettää l. viettää hukkaan l. tyhjään.
Trifle, trei′-f'l, *nms.* joutava l. tyhjä l. vähäinen asia.
Trim, trim, *tks.* siistiä, puhdistaa; järestää.
Triumph, trei′-ömf, *nms.* voittoriemu, voitto.
Triumphantly, trei′-ömf-änt-li, *ms.* riemuvoitolla.
Troop, truup, *nms.* joukko, lauma.
Trophy, trö′-fi, *nms.* voittomerkki.
Tropic, trop′-ik, *nms.* käännepiiri, hellemaa.
Tropical, trop′-i-käl, *lts.* helteinen, kuumanalainen, lähellä käännepiirtä oleva l. siihen kuuluva.
Trot, trot, *tks.* lönkyttää, hölkytellä; ravata.
Trouble, tröb′-b'l, *tks.* vaivata.
Trouble, tröb′-b'l, *nms.* vaiva, vastus.
Troublesome, tröb′-b'l-söm, *lts.* vaikea, raskas, vastuksellinen.
Trowel, trou′-il, *nms.* muurilapia, savilapia.
True, truu, *lts.* totinen, varma, oikea, rehellinen; *true-hearted, lts.* rehellinen, vilpitön.
Truly, truu′-li, *ms.* todella, tosiaan, varmasti.
Trust, tröst, *nms.* luottavaisuus, luottamus, toivo.
Trust, tröst, *tks.* uskoa, luottaa, uskoa l. jättää l. antaa haltuun l. huostaan.
Trusty, tröst′-i, *lts.* luotettava, uskollinen.
Truth, truu*th*, *nms.* totuus.
Try, trei, *tks.* kokea, koetella; tutkia, tuomita; *to try for one's life,* tuomita hengeltä l. kuolemaan.
Tuft, töft, *nms.* tupsu, vihko; *tuft of herbage,* röyhy, röyhelö.
Tufted, töf′-ted, *lts.* tupsulla varustettu; tuuhea.
Tumble, töm′-b'l, *tks.* kellahtaa, kaatua l. pudota päin.
Tumultuous, tju-möl′-tshju-ös, *lts.* pauhaava.
Tune, tjuun, *nms.* laulu, veisu; sävel.
Turbot, tör′-böt, *nms.* kammelias, pallas, maariankala.
Turf, törf, *nms.* turve, ruohoturve, tuoro.
Turk, törk, *omn nms.* Turkkilainen.
Turkey, tör′-kii, *omn nms.* Turkki, Turkinmaa.
Turkey, tör′-kii, *nms.* turkinkukko, kalkkuna.
Turkish, tör′-kish, *lts.* Turkkilainen, Turkin-.
Turn, törn, *tks.* kääntää, vääntää; kääntyä, käännäitä; tulla l. muuttua jkskin; *to turn out,* heittää l. panna viralta pois; ajaa ulos l. pois; *to turn on,* karata l. töydätä päälle.
Turn, törn, *nms.* kulku, kävelys; vaihetus, muutos; järestys, vuoro; *in l. by turns,* vaihetellen, vuorotellen.
Turnip, törn′-ip, *nms.* nauris.
Turquoise, tör-kiiz′, *nms.* turkos, kallisarvoinen kivi.
Tuscan, tös′-kän, *omn nms* ja *lts.* Toskanalainen, Toskanan-.
Tuscany, tös′-kä-ni, *omn nms.* Toskana.
Tusk, tösk, *nms.* torahammas.

Twelve, tu'elv, *lsks.* kaksitoista.
Twentieth, tu'en'-ti-*eth*, *lsks.* kaksikymmenes.
Twenty, tu'en'-ti, *lsks.* kaksikymmentä.
Twice, tu'eis, *lsks* ja *ms.* kaksi kertaa, kahdesti.
Twilight, tu'ei'-leit, *nms.* hämärä.
Twist, tu'ist, *tks.* kiertää, punoa; vääntää.
Twist, tu'ist, *nms.* punos, punonnainen.
Twitter, tu'it'-tör, *tks.* visertää.
Two, tuu, *lsks.* kaksi.
Tyburn, tei'-börn, *omn nms.* mestauspaikka Lontoossa.
Tyrol, tir'-rōl, *omn nms.* Tirooli.

U.

Ugly, ög'-li, *lts.* ruma, pahanäköinen; ilkeä.
Unable, ön-ee'-b'l, *lts.* kykenemätön, voimaton (jhnkin).
Unaccountable, ön-äk-koun'-tä-b'l, *lts.* eriskummainen, kummallinen, selittämätön.
Unalterable, ön-ool'-ter-ä-b'l, *lts.* muuttumaton, jota ei käy muuttaminen.
Unaltered, ön-ool'-tör'd, *lts.* muuttumaton, muuttamatta (oleva).
Unavailing, ön-ä-vee'-ling, *lts.* turha, joutava.
Unbelieving, ön-bi-liv'-ing, *lts.* uskoton.
Uncertain, ön-ser'-tin, *lts.* epävarma, epävakainen.
Unclouded, ön-klou'-ded, *lts.* pilvitön, kirkas, selvä.
Uncommon, ön-kom'-mön, *lts.* erinomainen, tavaton.
Unconcerned, ön-kon-sern'd', *lts.* väliä- l. välin-pitämätön, huoleton, suruton.
Uncovered, ön-köv'-ör'd, *lts.* peittämätön, paljas.
Uncultivated, ön-köl'-ti-vee-ted, *lts.* viljelemätön.
Undaunted, ön-daan'-ted, *lts.* pelkäämätön, uljas.
Undeceive, ön-di-siiv', *tks.* saada jnkun hairahuksesta, ilmoittaa l. näyttää jkulle hairahuksensa.
Undecided, ön-di-sei'-ded, *lts.* rattkaisematon, päättämätön; epätietoinen, epätiedossa oleva.
Under, ön'-dör, *ss.* alla, allapäin.
Undercharge, ön'-dör-tshaarj, *nms.* halpa hinta.
Undergo, ön-dör-gō', *sntn tks.* kestää, kärsiä.
Undermine, ön-dör-mein', *tks.* syödä l. murtaa altapäin.
Understand, ön-dör-ständ', *sntn tks.* ymmärtää, älytä.
Understood, ön-dör-stuud', *imprf.* (to Understand).
Undertake, ön-dör-teek', *sntn tks.* ruveta l. ryhtyä jhnkin.
Undertaking, ön-dör-tee'-king, *nms.* yritys.
Underwent, ön-dör-u'ent', *imprf.* (to Undergo).
Undeservedly, ön-di-zer'-ved-li, *ms.* ansaitsematta, syyttömästi.
Undivided, ön-di-vei'-ded, *lts.* jakamaton, kokonainen.
Undo, ön-duu', *sntn tks.* tehdä undellensa; päästää irti.
Undoubtedly, ön-dout'-ed-li, *ms.* epäilemättä.
Uneasy, ön-ii'-zi, *lts.* levoton, pahoilla mielin (oleva).
Unequal, ön-ii'-ku'äl, *lts.* epätasainen, erikokoinen, erilainen.
Unexpectedly, ön-ek-spek'-ted-li, *ms.* odottamatta, äkisti.
Unfortunate, ön-foor'-tshön-eet, *lts.* pahan onnen synnyttämä l. saattama, onneton.
Unfriendly, ön-frend'-li, *lts.* tyly, kylmä, lemmetön.
Ungovernable, ön-göv'-ör-nä-b'l, *lts.* vallaton, raivokas.
Unhappily, ön-häp'-pi-li, *ms.* onnettomasti.
Unhappy, ön-häp'-pi, *lts.* onneton.

Uniform, juu′-ni-foorm, *nms.* virkapuku.
Unimpaired, ön-im-peer'd′, *lts.* heikkonematon.
Uninjured, ön-in′-juur'd, *lts.* koskematon.
Unite, ju-neit′, *tks.* yhdistää.
Universal, ju-ni-ver′-säl, *lts.* yleinen.
Universally, ju-ni-ver′-säl-li, *ms.* yleisesti.
Universe, juu′-ni-vers, *nms.* maailman rakennus, maailma.
University, ju-ni-ver′-si-ti, *nms.* yliopisto.
Unjust, ön-jöst′, *lts.* väärä, oikeudeton, vasten oikeutta oleva.
Unkind, ön-keind′, *lts.* kova, säälimätön, lemmetön.
Unkindness, ön-keind′-nes, *nms.* kovuus.
Unknown, ön-nōn′, *lts.* tuntematon.
Unless, ön-les′, *sds.* vaikka, huolimatta, jos kohta, ellei, jos ei.
Unlike, ön-leik′, *lts.* erilainen; epävarma.
Unload, ön-lōd′, *tks.* purkaa (kuorma).
Unluckily, ön-lök′-ki-li, *ms.* onnettomasti.
Unmarried, ön-mär′-id, *lts.* naimaton.
Unmercifully, ön-mer′-si-ful-li, *ms.* kovasti, armottomasti.
Unmolested, ön-mö-lest′-ed, *lts.* rasittamaton, vahingoittamaton, rasituksetta l. vaivatta l. vahingotta oleva.
Unobserved, ön-ob-zerv'd′, *lts.* muistuttamaton, muistuttamatta l. hoksaamatta l. keksimättä oleva.
Unperceived, ön-per-ziiv'd′, *lts.* näkymätön.
Unpleasing, ön-plii′-zing, *lts.* vastenmielinen, harmillinen, paha, inhottava.
Unprepared, ön-pri-peer'd′, *lts.* varustamaton.
Unrelenting, ön-ri-lent′-ing, *lts.* tunnoton, julma.
Unruffled, ön-röf′-fl'd, *lts.* hiljainen, tasainen.
Unsightly, ön-seit′-li, *lts.* näkymätön; pahanäköinen ruma.
Until, ön-til′, *ms* ja *ss.* siksi, siksi kuin, siihen asti kuin.
Unto, ön′-tuu, *ss.* -lle, asti.
Unusual, ön-juu′-zhju-äl, *lts.* tavaton, erinomainen.
Unwilling, ön-u'il′-ling, *lts.* jolla ei ole halua, joka ei tahdo.
Unworthy, ön-u'ör′-THi, *lts.* arvoton, ansaitsematon, kelvoton.
Up, öp, *ms* ja *ss.* ylös, ylöspäin, ylhäällä.
Upon, öp-pon′, *ss.* -lle, -lla (-llä), h-n, -ssa (-ssä), päällä, päälle; *upon my honour l. word,* kunniani l. sanani puolesta.
Upper, öp′-pör, *lts.* ylempi, ylä-.
Upright, öp′-reit, *ms.* ylöspäin, seisalleen l. seisallaan.
Uprightly, öp′-reit-li, *ms.* pystyssä; suoraan, rehellisesti.
Uproar, öp-rōr′, *nms.* pauhina.
Upward, öp′-u'örd, *ms.* ylöspäin, ylös.
Urge, örj, *tks.* päättää, väittää; ahdistaa, hätyyttää.
Us, ös, *asm. (akus.)* meitä.
Use, juus, *nms.* käytäntö; tottumus, hyöty; *to make use of,* käyttää.
Use, juuz, *tks.* käyttää, menetellä, pidellä, pitää; olla tapana; *to use one ill,* tehdä pahaa jkulle, pidellä pahasti; *to be used to,* olla tottunut (jhnkin).
Useful, juus′-ful, *lts.* tarpeenmukainen, hyödyllinen.
Usefully, juus′-ful-li, *ms.* tarpeenmukaisesti, hyödyllisesti.
Useless, juus′-les, *lts.* tarpeeton, mitätön.
Usher, ösh′-ör, *tks.* viedä sisään.
Usual, juu′-zhu-äl, *lts.* tavallinen, tavanmukainen.

Usually, juu'-zhu-äl-li, *ms.* tavallisesti, tavan mukaan.
Usurp, ju-zörp', *tks.* ottaa väkivallalla, valloittaa.
Usurper, ju-zörp'-ör, *nms.* anastaja, valloittaja.
Utmost, öt'-möst, *lts.* *(ylimäär.)* äärimmäinen, perimmäinen, viimeinen; suurin, kovin.
Utter, öt'-tör, *tks.* sanoa, virkkaa.

V.

Vagabond, väg'-ä-bond, *nms.* maanjuoksia, kulkulainen.
Vain, veen, *lts.* turha, turhamielinen; *in vain*, tyhjään, turhaan.
Vale, veel, *nms.* laakso.
Valerian, vä-lii'-ri-än, *omn nms.* hyvähajuinen yrtti.
Valet-de-chamber, vaal'-li-di-shaam-b'r, *nms.* miespalvelija, passari.
Valiant, väl'-jänt, *lts.* urhollinen.
Valley, väl'-li, *nms.* laakso.
Valour, väl'-ör, *nms.* urhollisuus, rohkeus.
Valuable, väl'-ju-ä-b'l, *lts.* arvoisa, kallis.
Value, väl'-ju, *nms.* arvo, hinta.
Vanish, vän'-ish, *tks.* hävitä, mennä mitättömiin.
Vanity, vän'-i-ti, *nms.* turhamielisyys, luuloitus.
Vanquish, vängk'-u'ish, *tks.* voittaa.
Vapour, vee'-pör, *nms.* höyry, huuru, utu.
Variation, vee-ri-ee'-shön, *nms.* muutos, muutto, vaihtelu.
Variety, vä-rei'-i-ti, *nms.* erilaisuus, vaihetus.
Various, vee'-ri-ös, *lts.* erilainen, monenlainen, vaihetteleva.
Varsaaw, vär'-soo, *omn nms.* Varsova.
Vary, vee'-ri, *tks.* vaihettaa, muuttaa, vaihettua, muuttua.
Vassal, väs'-säl, *nms.* vasalli, läänimies, lääniläinen.
Vast, väst, *lts.* hyvin laaja l. suuri.
Vastly, väst'-li, *ms.* ylimäärin, suuresti, hyvin.
Vault, voolt, *nms.* holvi, laki, kupu.
Vauxhall, vöks-hool', *nms.* huvipaikka Temsi-joen rannalla.
Veal, viil, *nms.* vasikanliha.
Vegetable, ved'-ji-tä-b'l, *lts.* kasvuinen, kasvistoon kuuluva.
Vegetation, ved-ji-tee'-shön, *nms.* kasvullisuus, kasvavaisuus.
Vehement, vii'-hi-ment, *lts.* ankara, kova.
Veil, veel, *nms.* huntua, peite.
Veliti, vii'-lei-ti, *nms mnk.* Velitit (keveillä aseilla varustettu sotaväki Italian armeijassa ensimmäisen Napoleonin aikana).
Vellum, vel'-löm, *nms.* pergamentti, nahkapaperi.
Velvet, vel'-vit, *nms.* sametti; *lts.* sametintapainen, sametista (oleva).
Venal, vii'-näl, *lts.* altis, kaupanalainen.
Venerable, ven'-er-ä-b'l, *lts.* kunnioitusta ansaitseva, kunnioitettava.
Veneration, ven-er-ee'-shön, *nms.* kunnioitus.
Vengeance, ven'-jäns, *nms.* kosto; *to take vengeance upon*, kostaa jkulle.
Venice, ven'-is, *omn nms.* Venedig.
Venom, ven'-öm, *nms.* myrkky.
Venture, ven'-tshjuur, *tks.* uskaltaa, koettaa l. uskaltaa tappion l. vaaran uhalla.
Venus, vii'-nös, *omn nms.* rakkauden jumalatar.
Verdigris, ver'-di-gris, *nms.* vaskenruoste.
Verdure, ver'-dzhjuur, *nms.* viheriäisyys.
Verge, verj, *nms.* raippa, säippä, vipele; reuna, parras.

Verily, ver'-i-li, *ms.* todella, todenperästä, tosiaan.
Very, ver'-i, *lts.* tosi, varma, sama; *ms.* aivan, varsin, juuri.
Veteran, vet'-ör-än, *nms.* sotavanhus.
Vex, veks, *tks.* ahdistaa, huolettaa, vaivata, harmittaa.
Viceroy, veis'-roi, *nms.* siaiskuningas.
Victim, vik'-tim, *nms.* uhri, uhriteuras.
Victor, vik'-tör, *nms.* voittaja.
Victorious, vik-tö'-ri-ös, *lts.* voittava.
View, vjuu, *tks.* katsella, silmäillä.
View, vjuu, *nms.* näkö-ala, katsanto.
Vigilance, vid'-jil-äns, *nms.* valppaus, vaarillisuus.
Vigilant, vid'-jil-änt, *lts.* valpas, vaarillinen.
Vigour, vig'-ör, *nms.* voima.
Vile, veil, *lts.* alhainen, vähäpätöinen.
Village, vil'-lidj, *nms.* kylä.
Villain, vil'-lin, *nms.* heittiö, riivattu, roisto.
Vindicate, vin'-di-keet, *tks.* kiistellä, kiistää; puolustaa; kostaa.
Vine, vein, *nms.* viinipuu.
Violence, vei'-ö-lens, *nms.* pikaisuus, ankaruus, väkivalta.
Violent, vei'-ö-lent, *lts.* pikainen, ankara, kova.
Virgin, ver'-jin, *nms.* neitsy, neitsi, neito.
Virtue, ver'-tshjuu, *nms.* hyvä avu, avu.
Virtuous, ver'-tshju-ös, *lts.* hyväavullinen, siveä.
Visible, viz'-i-b'l, *lts.* näkyvä, nähtävä.
Vision, vizh'-ön, *nms.* näkemä, unelma.
Visit, viz'-it, *tks.* käydä l. olla tervehtimässä l. vieraina; pitää katselmusta; *to be not apt to visited by frosty winds*, ei kärsiä l. sietää kylmiä tuulia.
Visit, viz'-it, *nms.* tervehtimässä l. vieraina käynti l. olo; *to pay a visit*, käydä tervehtimässä.
Visitant, viz'-i-tänt, **Visitor**, *nms.* tervehtimässä l. vierasna käyjä, vieras.
Vital, vei'-täl, *lts.* elollinen, olennollinen, elin-.
Vitals, vei'-tälz, *nms mnk.* elimet.
Vivacious, vei-vee'-shös, *lts.* vilkas, hilpeä, iloinen.
Vivacity, vei-väs'-i-ti, *nms.* vilkkaus.
Vizier, viz'-iir, *nms.* visiiri (Turkin ministeri).
Voice, vois, *nms.* ääni.
Volatile, vol'-lä-til, *lts.* lentävä, huikenteleva, tuulenmielinen.
Volcano, vol-kee'-nö, *nms.* vulkani, tulivuori.
Voluntarily, vol'-ön-tä-ri-li, *ms.* vapaa-ehtoisesti, tahdolla.
Voluntary, vol'-ön-tä-ri, *lts.* vapaatahtoinen l. ehtoinen.
Voluptuous, vö-löp'-tshju-ös, *lts.* hekkumallinen, haurelias.
Vow, vou, *nms.* lupaus (juhlallinen l. pyhä).
Voyage, voi'-edj, *nms.* matka, vesimatka.
Vulture, völ'-tshjuur, *nms.* korppikotka.

W.

Wade, u'eed, *tks.* kaalaa, kaalata.
Wag, u'äg, *nms.* koiranhammas, riivattu.
Wag, u'äg, *tks.* viuhuttaa, heiluttaa.
Wager, u'ee'-jör, *nms.* veto, vedonpano l. -pito.
Waggon, u'äg'-ön, *nms.* vaunut; *waggon-loads*, vaunukuorma.
Waistcoath, u'es'-kot, *nms.* liivit, västi.
Wait, u'eet, *tks.* odottaa; *to wait for*, odottaa (jkuta l. jtkin); *to wait on*, palvella, passata.

Wait, u'eet, *nms.* salavahti, väijykset; *to lie in wait,* väijyä, olla väijyksissä.
Waiter, u'ee'-tör, *nms.* passari; talrikki.
Wake, u'eek, *tks.* herättää; valvoa; herätä.
Walk, u'ook, *tks.* astua, kulkea, käydä.
Walk, u'ook, *nms.* kävelys, kävelyspaikka, huvikäytävä; *to take a walk,* kävellä.
Wall, u'ool, *nms.* valli, muuri; seinä
Wander, u'on'-dör, *tks.* kuleksia, kuleskella.
Wandering, u'on'-dör-ing, *nms.* ympäri l. sinne tänne kuleksiminen l. kulkeminen.
Want, u'ont, *tks.* tarvita; puuttua, olla tarpeessa l. puutteessa; kaivata (jtkin).
Want, u'ont, *nms.* puute, tarvis.
War, u'oor, *nms.* sota; *to make war,* nostaa l. käydä sotaa; *man of war,* sota-laiva l. -alus.
Ware, u'eer, *nms.* tavara.
Warlike, u'oor'-leik, *lts.* sotainen, sotaisa.
Warn, u'oorn, *tks.* varoittaa, vaaroittaa.
Warning, u'oorn'-ing, *nms.* varoitus, vaaroitus.
Warrior, u'oor'-jör, *nms.* sotilas.
Was, u'oz, *imprf.* (to **Be**).
Wash, u'osh, *tks.* pestä.
Wasp, u'osp, *nms.* ampiainen, neuliainen.
Waste, u'eest, *tks.* hauskata, hävittää, menettää.
Waste, u'eest, *lts.* autio.
Waste, u'eest, *nms.* menetys, hävitys.
Watch, u'otsh, *nms.* vartija, vahti, postimies; taskukello, uuri; *watch-chain, nms.* kellon l. uurin ketjut; *to be on the watch,* vahtia.
Watch, u'otsh, *tks.* vahtia, varjoa, valvoa; *to watch for,* odottaa; *to watch over,* ottaa l. pitää vaarin l. silmällä.
Watchful, u'otsh'-ful, *lts.* valpas, vaarillinen, silmällä pitävä.
Watchman, u'otsh'-män, *nms.* vahtimies, vartija.
Water, u'oo'-tör, *nms.* vesi; *to go by water,* mennä l. kulkea vettä myöten l. vesitse; *by water,* vesitse; vedessä.
Water, u'oo'-tör, *tks.* kastaa, kastella.
Watery, u'oo'-tör-i, *lts.* vesinen, vesiperäinen, vesi-, juokseva.
Wave, u'eev, *nms.* aalto.
Wax, u'äks, *nms.* vaksi; *vax-candle, nms.* vaksi-kynttilä.
Way, u'ee, *nms.* tie; tapa, keino; käytös; menetys; suunta; tila; *a great way off,* pitkän matkan päässä, kaukana; *all the way up the river,* koko matkan jokea ylös; *any way,* jollakin tavalla; *every way,* kaikella tapaa, kaikin tavoin; *to make the best of one's way,* joutua kiireimmän mukaan tieltä pois l. pakoon.
Wayward, u'ee'-u'örd, *lts.* juonikas, juonillinen, itsepäinen.
We, u'i, *asm.* me.
Weak, u'iik, *lts.* heikko, hento, voimaton.
Weaken, u'ii'-k'n, *tks.* heikontaa, huonontaa, laimentaa.
Weakness, u'iik'-nes, *nms.* heikkous, huonous, voimattomuus.
Wealth, u'el*th*, *nms.* rikkaus, varaisuus.
Wealthy, u'el*th*'-i, *lts.* rikas, varaa, varakas.
Weapon, u'ep'-p'n, *nms.* ase.
Wear, u'er, *sntn tks.* käyttää, kuluttaa, pitää, olla päällä (esm. vaatteista).
Weariness, u'ii'-ri-nes, *nms.* uupumus, väsymys, ikävyys.
Weary, u'ii'-ri, *lts.* kylläinen, ikävystynyt.
Weather, u'eTH'-ör, *nms.* sää, ilma;

weather-glass, nms. parometeetteri, ilmamittari.
Weaver, u'ii'-vör, *nms.* kutoja.
Web, u'eb, *nms.* kangas; hämähäkinverkko.
Webbed, u'eb'd, *lts.* kalvolla l. kelmulla l. kedellä yhdistetty.
Weed, u'iid, *nms.* rikkaruoho.
Week, u'iik, *nms.* viikko, viikkokausi.
Weep, u'iip, *sntn tks.* itkeä, huolia.
Weigh, u'ee, *tks.* punnita, mitata; painaa.
Weight, u'eet, *nms.* paino, mitta.
Welcome, u'el'-köm, *lts.* tervetullut, suotuisa, mieleinen.
Well, u'el, *lts.* hyvä, terve; *ms.* hyvästi, hyvin; *well-dressed, lts.* hyvissä vaatteissa (oleva), hyvästi puettu.
Went, u'ent, *imprf.* (to **Go**).
Wept, u'ept, *imprf* ja *prtcp.* (to **Weep**).
Were, u'er, *imprf.* (to **Be**).
West, u'est, *nms.* länsi.
West, u'est, **Western**, u'est'-örn, *lts.* länteinen, länsi.
Westward, u'est'-u'örd, *ms.* lännettä kohti.
Wet, u'et, *lts.* märkä.
We've = **We have**.
Whale, hweel, *nms.* valaskala.
What, hwot, *asm.* mikä? mitä? mikä, mitä; jota.
Whatever, hwot-ev'-ör, **Whatsoever**, hwot-sö-ev'-ör, *asm.* mitä hyvänsä, mitä ikänänsä.
Wheat, hwiit, *nms.* vehnä.
Wheal, hwiil, *nms.* pyörä.
When, hwen, *ms* ja *sds.* milloin? koska? jolloin, sittekun, kun, koska; *when at Milan,* Milanossa ollessa; *whenever, whensoever,* milloin hyvänsä, milloin vaan.
Whence, hwens, *ms.* mistä? kusta? *from-whence,* josta.
Where, hweer, *ms.* missä? kussa? minne? mihin? kunne? johon, jonne; *from where,* mistä? *wherever,* missä l. kussa l. mihin hyvänsä; *where-on,* jonka perästä.
Wherefore, hweer'-för, *ms.* mintähden? miksi? jontähden, joksi.
Wherein, hweer'-in, *ms.* jossa.
Whether, hweTH'-ör, *asm.* kumpi; *sds.* joko, jos, josko; *whether — or,* jos — tahi, joko — tahi.
Which, hwitsh, *asm.* joka; kuka? mikä? ken?
Whichever, hwitsh-ev'-ör, **Whichsoever**, *asm.* kuka l. mikä l. ken hyvänsä l. tahansa.
While, hweil, *nms.* aika, hetki; *a good hwile,* hyvän aikaa, jotensakin kauan; *a good while ago,* kauan sitte; *a great while,* varsin kauan; *mean-while,* sillä aikaa.
While, hweil, **Whilst**, hweilst, *ms* ja *sds.* sillä aikaa kuin, silloin kuin; koska; *while in Dublin,* Dublinissa ollessa; *while wet,* märkänä (ollessa).
Whip, hwip, *nms.* ruoska, piiska; *whip-cord, nms.* pamppu, köydenpää.
Whip, hwip, *tks.* piiskata, lyödä; *to whip in to,* hypätä l. juosta jhnkin sisään.
Whiskey, hwis'-ki, *nms.* paloviina.
Whisper, hwis'-pör, *tks.* kuiskata, sopottaa, puhua hiljaan.
Whistle, hwis'-s'l, *tks.* viheltää, visertää.
Who, huu, *asm.* joka, jotka; kuka? kutka? ken? ketkä?
Whoever, huu-ev'-ör, *asm.* joka l. jotka hyvänsä.
Whole, hōl, *nms.* koko, kokonaisuus.
Whole, hōl, *lts* ja *asm.* koko, kokonainen.
Wholesale, hōl'-seel, *nms.* tukkukauppa; *wholesale-merchant, nms.* tukkukauppias.
Wholly, hōl'-li, *ms.* tykkänänsä.
Whom, huum, *asm.* *(akus.)*, jota, joita; ketä? kuta? mitä? keitä? kuita?

Whose, huuz, *asm.* *(genit.)*, jonka, joiden; kenen? minkä? kunka? kuiden? miiden? keiden?
Why, hwei, *ms.* miksi, mintähden, mistä syystä.
Wicked, u'ik'-id, *lts.* paha, jumalaton, ilkeä.
Wicket, u'ik-it, *nms.* pieni ovi, luukku.
Wide, u'eid, *lts.* laaja, lavea.
Widow, u'id'-ō, *nms.* leskinais.
Wield, u'iild, *tks.* liikutella, pidellä, käsitellä.
Wife, u'eif, *nms.* puoliso, vaimo.
Wig, u'ig, *nms.* tekotukka, peruukki.
Wild, u'eild, *lts.* raivokas, villi, metsä-, metsissä kasvava; autio, paljas.
Will, u'il, *nms.* mieli, tahto, valta, käsky; jälkisäännös, testamentti.
Will, u'il, *sntn vlln tks* ja *apthdk.* tahtoa. (Katso likemmin kielioppiin).
Willow, u'il'-lō, *nms.* paju, piilipuu, salava.
Win, u'in, *sntn tks.* voittaa.
Wind, u'ind, *nms.* tuuli, ilma; *windmill, nms.* tuulimylly.
Window, u'in'-dō, *nms.* ikkuna, akkuna.
Wing, u'ing, *nms.* siipi.
Winter, u'in'-tör, *nms.* talvi.
Wipe, u'eip, *tks.* pyyhkiä, puhdistaa.
Wisdom, u'iz'-döm, *nms.* viisaus, äly, ymmärtäväisyys.
Wisely, u'eiz'-li, *ms.* älykkäästi, järjellisesti.
Wish, u'ish, *nms.* toivo, tahto.
Wish, u'ish, *tks.* toivoa, tahtoa.
Wit, u'it, *nms.* mieli, äly, ymmärrys, terävyys, sukkeluus; leikkipuhe.
With, u'iTH (u'*ith*), *ss.* kanssa, -lla (-llä), -lta (-ltä).
Withdraw, u'iTH-droo', *sntn tks.* peräytyä, vetäytyä takaisin.
Wither, u'iTH'-ör, *tks.* lakastua, kuihtua, nuutua.
Within, u'iTH-in', *ms* ja *ss.* sisään, sisässä, sisäpuolella, -ssa (-ssä).
Without, u'iTH-out', *ms* ja *ss.* ulkona, ulkopuolella; ilman, -tta (-ttä); *without being*, olematta.
Witness, u'it'-nes, *nms.* todistaja, vierasmies.
Witness, uit'-nes, *tks.* todistaa, näyttää toteen; nähdä.
Woe, u'ō, *nms.* onnettomuus, kurjuus, viheliäisyys.
Wolf, wulf, *nms.* susi.
Woman, wum'-mön, *nms.* naisi; *mnk.* *women*, wim'-min.
Wonder, wön'-dör, *tks.* kummeksia, ihmetellä.
Wonder, wön'-dör, *nms.* ihme, ihmetyö, kumma.
Wonderful, wön'-dör-ful, *lts.* kummallinen.
Wondrous, wön'-drös, *lts.* kummallinen, ihmeellinen.
Won't, wōnt, = **Will not.**
Wood, wud, *nms.* metsä.
Wooden, wud'-d'n, *lts.* puinen, puusta tehty.
Wool, wul, *nms.* villa.
Word, wörd, *nms.* sana; lupaus, välipuhe.
Wore, wōr, *imprf.* (to **Wear**).
Work, wörk, *snlln* ja *sntn tks.* tehdä työtä, askaroita; panna toimeen; *to work one's passage home*, askaroitsemalla l. työnteolla ansaita l. suorittaa kustannuksen kotimatkasta.
Work, wörk, *nms.* työ.
Workhouse, wörk'-hous, *nms.* työhuone; vaivaishuone; ojennushuone.
Workman, wörk'-män, *nms.* työmies.
World, wörld, *nms.* maailma.
Worm, wörm, *nms.* mato, mateliainen; *silk-worm, nms.* silkkimato.
Worn, wōrn, *prtcp.* (to **Wear**).
Worse, wörs, *lts* ja *ms.* *(vertatil.)* (katso **Ill**).
Worship, wör'-ship, *nms.* jumalanpalvelus, kunnioitus; arvo, arvoisuus.

Worst, wörst, *lts* ja *ms.* (*ylimäär.*) (katso III).
Worth, wörth, *lts.* arvoinen, arvoisa; *to be worth*, ansaita, -ern. *it is not worth disputing about*, se ei ansaitse taistelemista.
Worthy, wör'-THi, *lts.* kunnioitettava, ylevämielinen.
Worthy, uör'-THi, *nms.* kunniata ansaitseva l. mainio mies.
Would, wud, *imprf.* (Will).
Wound, wound, *nms.* haava.
Wrap, räp, *tks.* kääriä yhteen l. ympärille, peittää, vaatettaa.
Wrath, räth, *nms.* viha.
Wreck, rek, *tks.* joutua haaksirikkoon.
Wreck, rek, *nms.* haaksirikko; hylkylaiva.
Wretch, retsh, *nms.* raukka; heittiö, riivattu ihminen.
Wretched, retsh'-ed, *lts.* onneton, viheliäinen, pahanpäiväinen.
Wretchedness, retsh'-ed-nes, *nms.* viheliäisyys, onnettomuus; ilkeys, halpamielisyys.
Write, reit, *sntn tks.* kirjoittaa.
Written, rit'-t'n, *prtcp.* (to Write).
Wrong, rong, *nms.* vääryys; *to be wrong*, olla väärässä.
Wrong, rong, *lts.* väärä, nurja.
Wrote, rōt, *imprf.* (to Write).
Wrought, root, *imprf.* (to Work).
Wrung, röng, *imprf* ja *prtcp.* (to Wring).

Y.

Yard, jaard, *nms.* kyynärä; piha; *yard arm and yard arm*, sanotaan aluksista, jotka tappelussa tulevat niin lähelle, että nokat ja raakapuut kietoutuvat toisiinsa.
Yea, jii, *khts.* jaa, tosiin.
Year, jiir, *nms.* vuosi; *a year*, vuodessa l. vuoteen.
Yearly, jiir'-li, *lts.* vuotinen, *ms.* vuosittain.
Yellow, jel'-lō, *lts.* keltanen.
Yelp, jelp, *tks.* lopsuttaa, nalkuttaa, haukkua.
Yelping, jelp'-ing, *nms.* lopsutus, haukkuminen.
Yes, jes, *ms.* jaa.
Yesterday, jes'-tör-dee, *ms.* eilen.
Yet, jet, *ms.* vielä; *sds.* kuitenkin, kumminkin, mutta.
Yield, jiild, *tks.* antaa, tuottaa, synnyttää.
Yoke, jōk, *nms.* ies, juko.
Yonder, jon'-dör, *ms.* siellä, tuolla.
You, juu, *asm.* te, sinä.
You'll, juul, = You will.
Young, jöng, *lts.* nuori.
Your, juur, *asm.* teidän, -nne; sinun, -si.
Yourself, jur-self', *asm.* te itse, sinä itse.
Youth, juuth, *nms.* nuoruus, nuoriso.

Z.

Zeal, ziil, *nms.* uutteruus, ahkeruus, kiivaus, into.
Zone, zōn, *nms.* ilmanala, ilmavyöhyke.

Oikaistavia painovirheitä.

I.

Sivulla:	Rivillä:	On:	Lue:
5	16 ylh.	vön, vöns,	u'ön, u'öns,
6	13 „	ralleri,	rälleri,
8	4 „	kuula	kuulu
25	13 alh.	bar,	boar,
43	5 ylh.	thou will.	thou wilt.
80	1 alh.	eho!	ho!
136	4 „	you	yon

II.

Sivulla:	Rivillä:	On:	Lue:
5	2 ja 7 ylh.	shool	school
13	3 ylh.	time	some time
18	11 „	be	he
19	9 „	porson	person
25	„ alh.	ansvered	answered
28	12 „	wass	was
30	8 ylh.	and	an
„	13 alh.	considerering	considering
40	1 ylh.	decribe	describe
41	7 „	ist	is
45	10 „	heve	have
„	5 alh.	te	the
48	7 ylh.	impresion	impression
52	2 alh.	betveen	between
55	4 „	lover	lower
61	4 „	bead	head
66	12 ylh.	seizen	seizes
69	6 „	bot	but
75	4 „	America	American
84	10 „	capture	rapture
85	1 alh.	atch	watch
87	12 „	though	through
92	3 „	entertainmeet	entertainment
161	12 ylh.	cant't	can't
176	2 „	heinäsirkka;	västäräkki;
188	6 alh.	Crevece,	Crevice,

Kaikissa maamme kirjakaupoissa:

Suomalaisen Kirjallisuuden-Seuran Toimituksia.

		Markkaa.
III.	Kanteletar, 2 painos	5:
V.	Suomen Kansan Arvoituksia, 2 painos	1:
IX.	Yhteinen Historia	1:
X.	KORHOSEN Runot	1:
XI.	Pyhän Eustakiuksen elämänvaiheet. 2 painos	1:
XII, 1.	EKLÖF, Tasannes-Kolmiomitanto	—
XII, 2.	„ Pallokolmiomitanto	—
XIV.	Kalevala, 3 painos	5:
XVII, 1.	Suomen Kansan Satuja ja Tarinoita I.	2:
XVII, 2.	„ „ „ „ II.	2:
XVII, 3.	„ „ „ „ III.	1:
XVII, 4.	„ „ „ „ IV.	2:
XVIII.	GYLDÉN, Suomenmaan Korkokartta	8:
XIX.	KORNELIUS NEPOS	2:
XX.	PIPPING, Luettelo Suomeksi präntätyistä kirjoista	20:
XXI, 1.	PORTHAN, Opera selecta I.	4:
XXI, 2.	„ „ „ II.	5:
XXII.	THILÉN, Kuopion läänin kartta I.	5:
XXIII.	TOPELIUS, Luonnonkirja, 3 painos	1:
XXIV.	Suomen Kasvio. Uusi parannettu laitos	5
XXV, 1.	Näytelmistö I	2:
XXV, 2.	„ II	3:
XXV, 3.	„ III	4:
XXV, 4.	„ IV	3:
XXVI.	GEITLIN, Saksalainen Kielioppi	4:
XXVII.	Kalevala, lyhennetty laitos	4:
XXVIII.	STJERNCREUTZ, Meri-sanakirja	3:
XXIX.	CANNELIN, Kreikan Kielioppi	2:
XXX.	PALMÉN, Lainopillinen Käsikirja	2:
XXXI.	FLOMAN, Ranskan Kielioppi, uusi painos	3:
XXXII.	STÖCKHARDT, Kemianoppi	5:
XXXIII.	Latinais-Suomalainen Sanakirja	10:
	Sama, nahkaselkä-kansissa	11:
XXXIV, 1, 2.	GRUBE, Kertomuksia Ihmiskunnan Historiasta. I, II à	2:
XXXIV, 3.	„ „ „ III	2:
XXXIV, 5.	„ „ „ V	3:
XXXV.	Ruotsin valtakunnan Laki	4:
XXXVI.	PALMBLAD, Geografia	4:
XXXVII.	PÜTZ, Yleisen historian oppikirja I—III, 1—2 à	2:
XXXVIII.	Ruotsalais-Suomalainen Sanakirja	12:
XXXIX.	PANTSAR, Yleislaskun Alkeet	4:
XL.	Ruotsalais-Suomalainen Lakisanain Luettelo	1:
XLI.	Historiallinen Arkisto I	2:
XLII.	Eestirahva ennemuistesed jutud	4:
	Suomalainen ja Ruotsalainen Sanakirja I	5
	SUOMI, tidskrift i fosterländska ämnen 1842–60 à	1:
	„ toinen jakso I—VI à	3:

Hinta: 5 Markkaa.